19644

PUBLIC LIBRARY
16/7/2017
Reg: No. 101
VELOOR, KOTTAYAM-686 003

C. K. Kunnathan
X/i Kollor
Quilon

BOSE PUBLIC LIBRARY
Reg. No. 101
VELCOT, KOTTAYAM-686 003

KUMARAN C. K.
KILIKOLLOR.
QUILON

പ്രശ്നമാർഗ്ഗം

നിധായഹൃദിപാദാബ്ജം വിധായഗ്രഹവന്ദനം। ക്രിയതേപ്രശ്നമാർഗ്ഗസ്യ വ്യാഖ്യാരത്നശിഖാഭിധാ। അനയാരത്നശിഖയാ വിശദേപ്രശ്നവർത്മനി॥ ബാലാഅപിചരേയുശ്ചേൽസഫലോനയ ആശ്രിതഃ॥ അഥമാദൃഗ്വിഗാഹേസ്മിൻപ്രശ്നമാർഗ്ഗമഹോദധൌ। സ്വയംസുഖാവഗാഹായ പ്ലവഃ കസ്യനവാഞ്ഛിതഃ॥

പ്രശ്നമാർഗ്ഗെ
പ്രഥമാദ്ധ്യായ പ്രാരംഭഃ

൧-ം മദ്ധ്യാടവ്യധിപംശംഭും സിദ്ധകന്യാധവംധിയാ। ധ്യാ
യാമിസാധ്വഹംബുദ്ധേശ്ശുദ്ധ്യൈവൃദ്ധ്യൈചസിദ്ധയെ।

അന്വയാർത്ഥം — ഞാൻ മദ്ധ്യാടവ്യധിപനായി ശംഭുസിദ്ധകന്യാധവനെ ബുദ്ധിയുടെ ശുദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടും സിദ്ധിക്കാക്കൊണ്ടും ധീകൊണ്ടു സാധുവാകുംവണ്ണം ധ്യാനിക്കുന്നു.

സാരം — ഞാൻ മദ്ധ്യാടവീക്ഷേത്രനാഥനായിരിക്കുന്ന വി[illegible]ഭഗവാനെ നിർദ്ദോഷമായിരിക്കുന്ന അറിവിനായിക്കൊണ്ടും അപ്രകാരമുള്ള അറിവിന്റെ വർദ്ധനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടും ഈ ഗ്രന്ഥം നിർമ്മിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ആരംഭിക്കപ്പെട്ടതായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സമാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം സ്മരിക്കുന്നു.

൨ - ഗുരുഭ്യശ്ചഗ്രഹേഭ്യശ്ചമയാബദ്ധോയമഞ്ജലിഃ। പ്രസന്നമനസസ്സന്തുമയിസത്യാം കുർവ്വന്തുഭാരതീം॥

അന്വയാർത്ഥം — ഗുരുക്കൾക്കായിക്കൊണ്ടും ഗ്രഹങ്ങൾക്കായിക്കൊണ്ടും എന്നാൽ ഈ അഞ്ജലിബദ്ധമായിത്തു ഇവർ പ്രസന്നമനസ്സുകളായിട്ടു ഭാരതിയെ സത്യമാക്കിച്ചെയ്യേണമെ-

സാരം — ഗുരുനാഥന്മാർക്കായിക്കൊണ്ടും സൂര്യാദിനവഗ്രഹങ്ങൾക്കായിക്കൊണ്ടും ഞാൻതൊഴുന്നു ആ ഇവർസന്തോഷിച്ചു

ത്തായ മനസ്സോടു കൂടിയവരായിട്ടു എന്റെവാക്കിനെ അൎത്ഥത്തെ അനുസരിച്ചതാക്കി ചെയ്യേണമെ-

൩- നമശ്ശ്രീമംഗലശ്രേണിനിവാസായ മഹാത്മനെ। സൎവ്വം ജ്ഞാനന്തിദൈവജ്ഞായദ്ദത്തശ്രുതചക്ഷുഷഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— യദ്ദത്തശ്രുത ചക്ഷുസ്സുകളായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞന്മാർ സൎവ്വത്തെയും അറിയുന്നു- ശ്രീമംഗലശ്രേണിനിവാസനായിരിക്കുന്ന ആ മഹാത്മാവിന്നായിക്കൊണ്ടു നമസ്കാരം-

സാരം— യാവനൊരുത്തങ്കൽ നിന്നുലഭിക്കപ്പെട്ട ജ്യൌതിഷശാസ്ത്രത്തോടുകൂടിയവരായജ്യൌതിഷികൾസകലത്തെയും അറിയുന്നുവൊ അദ്ദേഹമായ മംഗലശ്രേണി എന്ന ഗൃഹത്തിങ്കൽ വസിക്കുന്ന മഹാത്മാവിന്നായിക്കൊണ്ടു നമസ്കാരം-

൪- ചെല്ലൂരീശപരമാനമ്യശൈലജാവല്ലഭം മയാ। ശിഷ്യായദെശികാദാപ്തം പ്രശ്നവൎത്മൊപദിശ്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം____ ശൈലജാവല്ലഭനായിരിക്കുന്ന ചെല്ലൂരീശപരനെ ആനമിച്ചിട്ടു എന്നാൽ ശിഷ്യനായിക്കൊണ്ടു ദെശികങ്കൽനിന്നു ആപ്തമായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നവൎത്മം ഉപദെശിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം____ പാൎവ്വതീഭൎത്താവായിരിക്കുന്ന ചെല്ലൂർക്ഷെത്രനാഥനെ നമസ്കരിച്ചിട്ടു ഞാൻ ഗുരുവിങ്കൽനിന്നു ലഭിക്കപ്പെട്ടപ്രശ്നമാൎഗ്ഗത്തെ ശിഷ്യനായിക്കൊണ്ടു ഉപദെശിക്കുന്നു-

(വാ) തത്ര പ്രഥമം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രസ്വരൂപം കിഞ്ചിദുച്യതെ।

അന്വയാൎത്ഥം ____ അവിടെ മുമ്പിൽ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്ര സ്വരൂപം അല്പമാകും വണ്ണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം____ സ്പഷ്ടം-

൫- സ്കന്ധത്രയാത്മകം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രമെതൽ ഷഡംഗവൽ। ഗണിതംസംഹിതാഹൊരാ ചെതിസ്കന്ധത്രയം മതം॥

അന്വയാൎത്ഥം____ഏതൽ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം സ്കന്ധത്രയാത്മകമായിട്ടും ഷഡംഗവത്തായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- ഗണിതവും സംഹിതയും ഹൊരയും ഇങ്ങിനെസ്കന്ധത്രയം മതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ഈ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം മൂന്നുസ്കന്ധങ്ങളാകുന്നസ്വരൂപത്തോടു കൂടിയതായിട്ടും ആറ അംഗങ്ങളോടുകൂടിയതായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു ഗണിതം, സംഹിതാ, ഹൊരാ ഇങ്ങിനെമൂന്നുസ്കന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടു- അതുകൾ മൂന്നും കൂടിയാൽ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ

സ്വരൂപമായി ഭവിക്കും. ജാതകഗോളാദികളായ ആറ അംഗങ്ങളും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിന്നു ഭവിക്കുന്നു. അതുകളെത്തന്നെ അനന്തര ശ്ലോകം കൊണ്ടു പറയുന്നു-

൩- ജാതകഗോളനിമിത്തപ്രശ്നമുഹൂൎത്താഖ്യഗണിതനാമാനി।
അഭിദധതീഹ ഷഡംഗാന്യാചാൎയ്യാ ജ്യോതിഷേ മഹാശാസ്ത്രേ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഈ ജ്യൌതിഷമാകുന്ന മഹാശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ആചാൎയ്യന്മാർ ജാതകഗോളനിമിത്തപ്രശ്നമുഹൂൎത്താഖ്യഗണിത നാമങ്ങളായിരിക്കുന്ന ആറ അംഗങ്ങളെ അഭിധാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം — ജ്യൌതിഷമെന്ന മഹാശാസ്ത്രത്തിന്നു ജാതകവും ഗോളവും നിമിത്തവും പ്രശ്നവും മുഹൂൎത്തവും ഗണിതവുമാകുന്ന ആറ അംഗങ്ങളുണ്ടെന്ന അറിക

൪- ഗോളൌഗണിതഞ്ചേതി ദ്വിതയംഖലുഗണിതസംജ്ഞിതസ്കന്ധേ। ഹോരാസംഹിതയോരപിനിമിത്തമന്യത്ത്രയഞ്ച ഹോരാഖ്യേ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഗോളവും ഗണിതവും ഇങ്ങിനെ ദ്വിതയം ഗണിത സംജ്ഞകമായിരിക്കുന്ന സ്കന്ധത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു. ഹോരാസംഹിതകളിൽ നിമിത്തവും ഭവിക്കുന്നു അന്യമായിരിക്കുന്നത്രയം ഹോരാഖ്യമായിരിക്കുന്ന സ്കന്ധത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — ഗണിതസ്കന്ധത്തിങ്കൽ ഗോളസ്വരൂപവും ഗ്രഹഗണിതാദി പ്രകാരവും പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഹോരാസ്കന്ധത്തിങ്കലും സംഹിതാസ്കന്ധത്തിങ്കലും നിമിത്തം പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ജാതക പ്രശ്നമുഹൂൎത്തങ്ങളും ഹോരാസ്കന്ധത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൫. ജനപുഷ്ടിക്ഷയവൃദ്ധിചിരമതുരംഗാദിസൎവ്വവസ്തൂനാം।
കേതൂൽക്കാദീനാംവാലക്ഷണമുദിതംഹിസംഹിതാസ്കന്ധേ॥

അന്വയാൎത്ഥം — സംഹിതാസ്കന്ധത്തിങ്കൽ ജനപുഷ്ടിക്ഷയവൃദ്ധി ചിരമതുരംഗാദി സൎവ്വ വസ്തുക്കളുടെയും കേതൂൽക്കാദികളുടെയും ലക്ഷണം ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ജനങ്ങളുടെ ധനധാന്യാദി സമൃദ്ധി, ക്ഷയം, വൃദ്ധി ഇതുകളുടെ ലക്ഷണവും ആന, കുതിര ഇത്യാദി സകല വസ്തുക്കളുടെ ലക്ഷണവും കേതുക്കളും, കൊള്ളിമീൻ ഇതുകളുടെ ലക്ഷണവും സംഹിതാസ്കന്ധത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൬, പ്രമാണഫലഭേദേനദ്വിവിധശ്ചൈവദിമം । പ്രമാ

ണംഗണിതസ്കന്ധസ്കന്ധാവന്യൌഫലാത്മകൌ-ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത പ്രമാണഫല ഭെദം ഹെതുവായിട്ട ദ്വിവിധമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു· ഗണിതസ്കന്ധം പ്രമാണമായി ഭവിക്കുന്നു. അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്കന്ധങ്ങൾ ഫലാത്മകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽ പ്രകാരമുള്ള ഈ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം പ്രമാണമെന്നും ഫലമെന്നും ഉള്ള രണ്ടു വ്യവഹാരങ്ങൾക്ക വിഷയമാകയാൽ രണ്ടു വകയാകുന്നു- ഗണിതസ്കന്ധത്തെ പ്രമാണമെന്നും സംഹിതാസ്കന്ധവും ഹൊരാസ്കന്ധവും ഫലസ്വരൂപമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- അവസാനത്തിങ്കൽ ഉള്ള ഇതി ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രസ്വരൂപ കഥനത്തിന്റെ സമാപ്തിയെ പറയുന്നതാകയാൽസ്കന്ധത്രയാത്മകം ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രമെതൽ ഷഡംഗവൽ എന്നതുതുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളത ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്ര സ്വരൂപ കഥനത്തിങ്കൽ താൽപൎയ്യത്തൊടു കൂടിയതാകുന്നു എന്നും ഇതിങ്കൽ നിന്ന അനന്തരമായിട്ടുള്ളത ഈ പ്രകരണത്തിങ്കൽ ചെന്നതല്ലെന്നും ധരിച്ചുകൊൾക-

(വാ) ശാസ്ത്രെസ്മിൻബ്രാഹ്മണസ്യൈവാധികാരഃ । വെദാംഗത്വാൽ തഥാചൊക്തം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— വെദാംഗത്വം ഹെതുവായിട്ട ഈ ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ബ്രാഹ്മണന്നു തന്നെ അധികാരം ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തന്നെ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ഈ ശാസ്ത്രം നിരുക്തകല്പാദികളെന്നപൊലെ വെദാംഗമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ ഇതിങ്കൽ അധികാരം ശൂദ്രാദികൾക്ക ഭവിക്കുന്നില്ല- ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ ഇവർ തന്നെ അധികാരികൾ യാതൊരു പ്രകാരമായാൽ ഇതു വെദാംഗമാകുന്നു എന്നതും ഇതിങ്കൽ ശൂദ്രാദികൾ അധികാരികളല്ല എന്നതും സിദ്ധമാസ്സുതമൊ അപ്രകാരമുള്ള വചനമുണ്ടു· അതിനെ ഇനിപറയുന്നു.

ഛം ജ്യൊതിഃകല്പൊനിരുക്തഞ്ചശിക്ഷാവ്യാകരണംതഥാ ।
ഛന്ദൊവിചിതിരെതാനിഷഡംഗാനിവിദുശ്ശ്രുതെഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ജ്യൊതിസ്സും കല്പവും നിരുക്തവും ശിക്ഷയും അപ്രകാരം വ്യാകരണവും ഛന്ദൊവിചിതിയും ഇപ്രകാരമുള്ള ഈ ആറുകളെ ശ്രുതിയുടെ അംഗങ്ങൾ എന്ന അറിയുന്നു.

സാരം—— ജ്യൊതിഷം, കല്പം, നിരുക്തം, ശിക്ഷാ, വ്യാകരണം, ഛന്ദൊവിചിതി ഇവ ആറും വെദാംഗങ്ങളാകുന്നു,

൧൧. ഛന്ദഃപാദൌതുശബ്ദശാസ്ത്രംചവക്ത്രംകല്പഃപാണീജ്യൌതിഷംചക്ഷുഷീച। ശിക്ഷാഘ്രാണംശ്രോത്രമുക്തംനിരുക്തംവെദസ്യാംഗാന്യേവമാഹുർമ്മുനീന്ദ്രാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഛന്ദസ്സു പാദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ശബ്ദശാസ്ത്രം വക്ത്രമായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. കല്പം പാണികളായി ഭവിക്കുന്നു. ജ്യോതിഷം ചക്ഷുസ്സുകളായിഭവിക്കുന്നു. ശിക്ഷാ ഘ്രാണമായിഭവിക്കുന്നു. നിരുക്തം ശ്രോത്രമെന്ന ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു. മുനീന്ദ്രന്മാർ വെദത്തിന്റെ അംഗങ്ങളെ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

സാരം — ഛന്ദൊവിചിതി എന്ന ശാസ്ത്രം വെദപുരുഷന്റെ പാദങ്ങളാകുന്നു. വ്യാകരണം മുഖമാകുന്നു. കല്പം കൈകളാകുന്നു. ജ്യൌതിഷം കണ്ണുകളാകുന്നു. ശിക്ഷാ എന്ന ശാസ്ത്രം മൂക്കാകുന്നു- നിരുക്തം ചെവിയാകുന്നു. ഇപ്രകാരം മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാർ പറയുന്നു-

൧൨. വെദസ്യചക്ഷുഃകിലശാസ്ത്രമെതൽപ്രധാനതാംഗെഷുതതൊസ്യയുക്താ। അംഗൈൎയ്യുതൊന്യൈരപിപൂൎണ്ണമൂൎത്തിശ്ചക്ഷുൎവ്വിനാകഃ പുരുഷത്വമെതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഏതം ശാസ്ത്രം വെദത്തിന്റെ ചക്ഷുസ്സായി ഭവിക്കുന്നു പൊൽ. അതു ഹെതുവായിട്ടു ഇതിന്നു അംഗങ്ങളിൽ വെച്ചു പ്രധാനതാ യുക്തയായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന അംഗങ്ങളൊടു യുതനായി പൂൎണ്ണമൂൎത്തിയായിരുന്നു എങ്കിലും എവനൊരുത്തൻ ചക്ഷുസ്സൊടു കൂടാതെ പുരുഷത്വത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു.

സാരം — ജ്യൌതിഷമെന്ന ഏതംശാസ്ത്രം വെദപുരുഷന്റെ കണ്ണാകയാൽ ഇതിന്നു വെദാംഗങ്ങളിൽ വെച്ചു മുഖ്യത്വം യുക്തമാകുന്നു- മറ്റുള്ള അംഗങ്ങൾ കൊണ്ടു ശരീരം പൂൎണ്ണമായിരുന്നാലും കണ്ണില്ലാത്തവനായിരുന്നാൽ അവനെ ഒരു പുരുഷനെന്നു പറഞ്ഞുകൂട- അതു ഹെതുവായിട്ടു അംഗങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യം കണ്ണിന്നു ഭവിക്കുന്നു.

൧൩. അദ്ധ്യെതവ്യംബ്രാഹ്മണൈരെവതസ്മാജ്ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രംപുണ്യമെതദ്രഹസ്യം। എതൽബുദ്ധ്വാസമ്യഗാപ്നോതിയസ്മാദൎത്ഥംധൎമ്മംമൊക്ഷമഗ്ര്യംയശശ്ച-ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം — യാതൊന്നു ഹെതുവായിട്ടു ഇതിനെ വഴിപൊലെ അറിഞ്ഞിട്ടു അൎത്ഥത്തെയും ധൎമ്മത്തെയും മൊക്ഷത്തെയും അഗ്ര്യമായിരിക്കുന്ന യശസ്സിനെയും ആപിക്കുന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ടു രഹസ്യമായി പുണ്യമായിരിക്കുന്ന ഏതം ജ്യോ

തിശാസ്ത്രം അധ്യേതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ബ്രാഹ്മണരാൽ തന്നെ അധ്യേതവ്യമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രമെന്നതു ശുദ്ധമായൊരു വസ്തുവാകുന്നു. പുണ്യകരമായിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ഈ ശാസ്ത്രത്തെ വേണ്ടുംവണ്ണം അറിഞ്ഞാൽ അതു ഹേതുവായിട്ടു അൎത്ഥ ധൎമ്മങ്ങളെയും മോക്ഷത്തെയും ശ്രേഷ്ഠമായിരിക്കുന്ന യശസ്സിനെയും ലഭിക്കുന്നു. അതുഹേതുവായിട്ടു ഈ ശാസ്ത്രം പഠിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- ബ്രാഹ്മണരാൽ തന്നെ പഠിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു- ബ്രാഹ്മണൈഃ എന്നതു കൊണ്ടു വിപ്രക്ഷത്രിയ വൈശ്യന്മാരെ ഗ്രഹിക്കേണം. ശൂദ്രാദികൾക്കു അധികാരമില്ല എന്നത ഈ നിയമം ഹേതുവായിട്ടു സിദ്ധമായി- അവസാനത്തിങ്കലെ ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

(വാ) തഥാപി ജ്യോതിൎവ്വിദോ ജനാസ്സൎവ്വേ മാനനീയാഃ । തഥാചോക്തം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—അപ്രകാരമായാലും ജ്യോതിൎവ്വിത്തുക്കളായിരിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ സൎവ്വന്മാരായിട്ടു മാനനീയന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു അപ്രകാരം തന്നെ ഉക്തം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——മേൽപറകപ്പെട്ട നിയമം ഹേതുവായിട്ടു ശൂദ്രാദികൾ ജ്യോതിശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ അനധികാരികളാകുന്നു എന്നതു സിദ്ധമായിരുന്നാലും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തെ അറിയുന്നവർ ആരായിരുന്നാലും അവരെ ബഹുമാനിക്കേണം. അപ്രകാരം വചനമുണ്ടു. അതിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

ശ്ലോ- മ്ലേച്ഛാഹി യവനാസ്തേഷു സമ്യക് ശാസ്ത്രമിദം സ്ഥിതം।
ഋഷിവത്തേപി പൂജ്യന്തേ കിം പുനൎദ്ദൈവ വിദ്ദ്വിജഃ-ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യവനന്മാർ മ്ലേച്ഛന്മാരാകുന്നു എല്ലൊ അവരിൽ ഈ ശാസ്ത്രം വഴിപോലെ സ്ഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു. അതു ഹേതുവായിട്ടു അവരും ഋഷികൾ എന്നപോലെ പൂജിക്കപ്പെടുന്നു ദൈവവിത്തായിരിക്കുന്ന ദ്വിജൻ പിന്നെ പറകപ്പെടേണമൊ-

സാരം—— യവനന്മാർ വേദപ്രാമാണ്യാദികളെ സ്വീകരിക്കാത്തവരാകയാൽ ആൎയ്യസമാജത്തിങ്കൽ പൂജയെ ലഭിക്കാത്തവരാകുന്നു എങ്കിലും അവരിൽ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം വേണ്ടുംവണ്ണമിരിക്ക കാരണമായിട്ടു മഹൎഷിമാർ എന്നപോലെ അവർ സൎവ്വരിൽനിന്നും പൂജയെ ലഭിക്കുന്നു- ബ്രാഹ്മണനായാലൊ പിന്നെ

പറയെണമെന്നില്ലല്ലൊ. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധി
പ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) അഥദൈവജ്ഞലക്ഷണമുച്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം—അനന്തരം ദൈവജ്ഞലക്ഷണം വചിക്ക
പ്പെടുന്നു-

സാരം—'പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ടകൎമ്മങ്ങളിൽ നി
ന്ന ഇഷ്ടാനിഷ്ട സംമിശ്രങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതാതു അനുഭ
വങ്ങളിൽ ഇന്നവന്ന ഇന്നതുവരുവാൻ പൊകുന്നു എന്ന ല
ഗ്നരാശ്യാദികളുടെ അവസ്ഥയെ പ്രമാണിച്ചു പറയുന്നവനെ
ത്രെ ദൈവജ്ഞനാകുന്നതു. അവന്റെ ലക്ഷണത്തെ ഇനിപറ
ന്നു-

ശ്ലൊ-ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രവിശേഷാഗണിതപടുൎവ്വൃത്തവാംശ്ചസത്യ
വചാഃ। വിനയീവെദാധ്യായീഗ്രഹയജനപരശ്ചദൈവജ്ഞഃ-
ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം— ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രവിശേഷനായിയുംഗണിതപ
ടുവായിയും വൃത്തവാനായിയും സത്യവചസ്സായിയും വിനയി
യായിയും വെദാധ്യായിയായിയും ഗ്രഹയജനപരനായിയു മിരി
ക്കുന്നവൻ ദൈവജ്ഞനായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രത്തിങ്കലും ഗണിത ക്രിയയിങ്കലും
സാമൎത്ഥ്യമുള്ളവനായിയും സദാചാരത്തൊടു കൂടിയവനായിയും
സത്യവാക്കായിയും വിനയത്തൊടു കൂടിയവനായിയും വിധി
ക്കതക്കവണ്ണം വെദത്തെഅധ്യയനംചെയ്യുന്നവനായിയും ന
വഗ്രഹപൂജാതൽപരനായിയുമിരിക്കുന്നവൻദൈവജ്ഞനാകുന്നു-
ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു

ശ്ലൊ-ദൈവവിദെവംഭൂതൊയദ്വദതിഫലംശുഭാശുഭംപ്രഷ്ടുഃ। ത
ൽസൎവ്വംനചമിഥ്യാഭവതിപ്രാജ്ഞൈസ്തഥാപ്രൊക്തം

അന്വയാൎത്ഥം— ഏവം ഭൂതനായിരിക്കുന്ന ദൈവവിത്ത
പ്രഷ്ടാവിന്ന യാതൊരു ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെവദി
ക്കുന്നുവൊ അതസൎവ്വമായിട്ടു മിഥ്യയായിഭവിക്കുന്നില്ല- പ്രാ
ജ്ഞന്മാരാൽ അപ്രകാരംവചിച്ചു എന്നുള്ളതുണ്ടായി-

സാരം—മെൽ പറകപ്പെട്ടു പ്രകാരമുള്ള ദൈവജ്ഞൻ ത
ന്നൊടൊരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ അതിനെപ്പിടിച്ചു വിചാരി
ച്ചിട്ടു ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടൊ ശാസ്ത്രാനുസാരെണ അവ
ന്നു യാതൊരുഫലനിൎദ്ദെശത്തെ ചെയ്യുന്നുവൊ അതൊക്കെയും
യഥാൎത്ഥമായി ഭവിക്കും എന്ന അറിവെറിയവർ പറഞ്ഞിരിക്കു

ന്നു അവരുടെവാക്കിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

൧൭. ദശഭേദംഗ്രഹഗണിതം ജാതകമവലോക്യ നിരവശേഷ
മപി। യഃകഥയതിശുഭമശുഭംതസ്യനമിഥ്യാഭവേദ്വാണീ॥

അന്വയാർത്ഥം — യാവനൊരുത്തൻ ദശഭേദമായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹഗണിതത്തെയും ജാതകത്തെയും നിരവശേഷമാകും വണ്ണം അവലോകനം ചെയ്തിട്ട ശുഭത്തെയും അശുഭത്തെയും കഥിക്കുന്നുവൊ അവന്റെ വാണിമിഥ്യയായി ഭവിക്കില്ല.

സാരം — പത്തുഭേദങ്ങളോട്ടും കൂടിയ ഗ്രഹഗണിതത്തെ ഒക്കെയും കണ്ടു ജാതകത്തെയും മെൽ പ്രകാരം കണ്ടു ഒരുത്തന്റെ ശുഭാശുഭ ഫലത്തെ ദൈവജ്ഞൻ ശാസ്ത്രത്തെ അനുസരിച്ചു പറഞ്ഞാൽ അതു സത്യമായിട്ടു തന്നെ ഭവിക്കും.

൧൮. അനേകഹോരാതന്ത്രജ്ഞഃപഞ്ചസിദ്ധാന്തകോവിദഃ।
ഊഹാപോഹപടുസ്സിദ്ധമന്ത്രോജാനാതിജാതകം-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — അനേകഹോരാതന്ത്രജ്ഞനായി പഞ്ചസിദ്ധാന്തകോവിദനായി ഊഹാപോഹപടുവായി സിദ്ധമന്ത്രനായിരിക്കുന്നവൻ ജാതകത്തെ അറിയുന്നു.

സാരം — അനേക ഹോരാ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ബ്രാഹ്മാദികളായ അഞ്ചു ഗണിത ശാസ്ത്രങ്ങളിലും സമർത്ഥനായി ഊഹാപോഹങ്ങളിൽ നിപുണനായി മന്ത്രപ്രസാദത്തൊടു കൂടിയവനായിരിക്കുന്നവൻ ജാതകത്തെ അറിയുന്നു. അവസാനത്തിങ്കലുള്ള ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(൧൯) ഗ്രഹഗണിതസ്യദശഭേദാസ്സന്തിതെചോക്താഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഗ്രഹഗണിതത്തിന്ന പത്തു ഭേദങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. അതുകളും ഉക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഗ്രഹഗണിതത്തിന്നു ദൃഗ്ഗണാനയനം മുതലായിട്ടു പത്തു ഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടു. അതുകൾ പത്തും പണ്ടുള്ളവരാൽ പറകപ്പെട്ടതുകളാകുന്നു. അവരുടെവചനത്തെ അനന്തരം പറയുന്നു.

൨൦. ദൃഗ്ഗണാനയനംഖെടമധ്യമസ്ഫുടയൊസ്തഥാ । ഗ്ര
ഹണെചിതയംഖെടകലഹസ്തൽസമാഗമഃ ॥

൨൧. അസ്തോദയൌപഖെടാനാംനക്ഷത്രാണാഞ്ചസംഗമഃ।
ഇതിഭേദാസ്തുവിജ്ഞേയാഗ്രഹാണാംഗണിതെദശ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — ദൃഗ്ഗണാനയനവും അപ്രകാരം ഖെടമധ്യമസ്ഫുടങ്ങളുടെ ആനയനവും ഗ്രഹണെചിതയവും ഖെടകലഹവും തൽസമാഗമവും ഖെടന്മാരുടെ അസ്തോദയങ്ങളും നക്ഷത്രങ്ങളുടെ സംഗമവും ഇങ്ങിനെ പത്തു ഭേദങ്ങൾ ഗ്രഹങ്ങളുടെ

ഗണിതത്തിങ്കൽ വിജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കലിദിനസംഖ്യയെ വരുത്തുക, ഗ്രഹമധ്യമത്തെ വരുത്തുക- ഗ്രഹസ്ഫുടത്തെ വരുത്തുക- സൂര്യഗ്രഹണത്തെ ഗണിക്കുക- സോമഗ്രഹണത്തെ ഗണിക്കുക- ഗ്രഹയുദ്ധത്തെ പരിക്ഷിച്ചറിക- ഗ്രഹങ്ങളുടെ പരസ്പരമുള്ള ചെല്ലിയെ പരീക്ഷിച്ചറിക- ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉദയത്തെ പരീക്ഷിച്ചറിക- അസ്തമയത്തെ പരീക്ഷിച്ചറിക- നക്ഷത്രങ്ങളുടെ യോഗത്തെ പരീക്ഷിച്ചറിക- ഇങ്ങിനെ പത്തു പ്രകാരമുള്ള ക്രിയകൾ ഗ്രഹഗണിതത്തിങ്കൽ വെണ്ടതുകളാകയാൽ അവകളുടെ സംപ്രദായത്തെ ജ്യൌതിഷികന്മാർ ധരിച്ചിരിക്കെണം- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൨൧. ബ്രാഹ്മസ്സൌരശ്ച വാസിഷ്ഠോ രൌമശഃ പൌലിശസ്തഥാ । സിദ്ധാന്താഇതി പഞ്ചസ്യുകഥ്യന്തേ ഖലുതൽഭിദാഃ ॥

൨൨. സ്പഷ്ടോ ബ്രാഹ്മസ്തു സിദ്ധാന്തസ്തസ്യാസന്നസ്തു രൌമശഃ । സൌരസ്പഷ്ടതരോ സ്പഷ്ടൌ വാസിഷ്ഠപൌലിശസ്തഥാ ॥

൨൩. കദാചിൽ ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തസ്സാവിത്രസ്തുകദാചന । കദാചിദ്രൌമശസ്പഷ്ടോ നകദാചിത്തഥേതരൌ ॥ ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——ബ്രാഹ്മവും സൌരവും വാസിഷ്ഠവും രൌമശവും അപ്രകാരം പൌലിശവും ഇങ്ങിനെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അഞ്ചായി ഭവിക്കും- തൽഭിദകൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു. ബ്രാഹ്മമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം ആകട്ടെ സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- രൌമശമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തമാകട്ടെ അതിന്ന ആസന്നമായി ഭവിക്കുന്നു- സൌരമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം സ്പഷ്ടതരമായി ഭവിക്കുന്നു- വാസിഷ്ഠമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തവും അപ്രകാരം പൌലിശമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തവും അസ്പഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തം ഒരു കാലത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- സാവിത്രമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം തന്നെ ഒരു കാലത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- ഒരു കാലത്തിങ്കൽ രൌമശമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതരങ്ങൾ ഒരു കാലത്തിങ്കലും അപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാ—— ബ്രാഹ്മം, സൌരം, വാസിഷ്ഠം, രൌമശം, പൌലിശം ഇങ്ങിനെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അഞ്ചാകുന്നു. അനന്തരം അവകളുടെ ഭേദങ്ങളെ പറയുന്നു-

ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തം ഒക്കുന്നതാകുന്നു- രൌമശസിദ്ധാന്തം അതിന്ന അടുത്തതാകുന്നു- സൌരസിദ്ധാന്തം ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്ത

ത്തെക്കാൾ അധികമായി ഒക്കുന്നതാകുന്നു. വാസിഷ്ഠവും പൌലിശവും പ്രത്യക്ഷ വിരുദ്ധങ്ങളാകുന്നു. ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തം ഒരു കാലത്തിങ്കൽ ദൃഷ്ടിസാമ്യത്തോടു കൂടിയതായി ഭവിക്കുന്നു. മറെറാരു കാലത്തിങ്കൽ സൂൎയ്യസിദ്ധാന്തം തന്നെ ദൃഷ്ടിസാമ്യത്തൊടുകൂടിയതായി ഭവിക്കുന്നു. രോമശസിദ്ധാന്തവും ഒരുകാലത്തിങ്കൽ മെൽപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നു. വാസിഷ്ഠ പൌലിശങ്ങൾ ഒരു കാലത്തിങ്കലും ദൃഷ്ടിസാമ്യത്തോടു കൂടിയവകളായി ഭവിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും പ്രമാണങ്ങളാകയാൽ ജാതക വിചാരത്തിങ്കൽ അതുകളെ അനുസരിച്ചും വിചാരിക്കെണമെന്നുണ്ടു. അതു ഹെതുവായിട്ടാകുന്നു പഞ്ചസിദ്ധാന്തകൊവിദൈഃ എന്ന വിശെഷണത്തെത്തന്നെ മുമ്പെയുള്ളവർ പ്രയൊഗിച്ചത എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വെണം. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തി ബൊധകമാകുന്നു. കഥ്യതെഖലുതൽഭിദാഃ എന്നുള്ള പാദത്തിങ്കലെ ഖലു ശബ്ദം വാക്യാലങ്കാരാൎത്ഥമാകുന്നു.

വൎ. മന്ത്രംയഥാവിധിഗുരൊസ്സമധിഗൃഹീതംതദ്ദൈവതാം
ജപഹുതപ്രമുഖൈഃപ്രതൊഷ്യ । ജ്ഞാനായജാതകഫലസ്യതുസി
ദ്ധമന്ത്രസ്സ്യാദ്ദൈവവിദിഹാപ്തവചസ്യഥാഹി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മന്ത്രത്തെ സ്ഥലിനത്തിങ്കൽ വിധിക്കുതക്കവണ്ണം ഗുരുവിങ്കൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ചിട്ടു തദ്ദൈവതയെ ജപഹുതപ്രമുഖങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രതൊഷിപ്പിച്ചിട്ടു സിദ്ധമന്ത്രനായിരിക്കുന്ന ദൈവവിത്തു ജാതകഫലത്തിന്റെ ജ്ഞാനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും സംശയമില്ല. ഇവിടെ ആപ്തവചസ്സു അപ്രകാരമാകുന്നു എല്ലൊ.

സാരം—— മന്ത്രത്തെനല്ല സമയത്തിങ്കൽ ഗുരുമുഖത്തിങ്കൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ചിട്ടു അതിന്റെ ജപം കൊണ്ടും അതുകൊണ്ടുള്ള ഹൊമതൎപ്പണാദികൾകൊണ്ടും അതിന്റെ ദെവതയെ സന്തൊഷിപ്പിച്ചിട്ടു സിദ്ധമന്ത്രനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ ജാതകഫലത്തെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടു സമൎത്ഥനായി ഭവിക്കും അതിന്നു സംശയമില്ല. യഥാൎത്ഥവാദികളായിട്ടുള്ളവർ അപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എല്ലൊ.

(വാ) ഇദംശാസ്ത്രംസമുദ്ധൃത്തഎവാരബ്ധവ്യംരഥാ । ചൊ
ക്തം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇദം ശാസ്ത്രം സമുദ്ധൃത്തത്തിങ്കൽ തന്നെ ആരബ്ധവ്യമാകുന്നു. അപ്രകാരം തന്നെ ഉക്തം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഇദംശാസ്ത്രത്തെ ഇതിന്റെ ആരംഭത്തിന്ന അനു

കൂലമായ സമയത്തിങ്കൽ ആരംഭിക്കേണം. വല്ലുസമയത്തിങ്ക
ലും ആരംഭിക്കാമെന്നുദ്ദേശിക്കരുത്–അപ്രകാരം വചനമുണ്ട്– അ
തിനെ അനന്തരം പറയുന്നു

൨൫. ദാതവ്യമപാപെഭ്യോനിപുണമതിഭ്യഃപ്രശാന്തിശീലെ
ഭ്യഃ। ശുദ്ധദിവസെശുഭലഗ്നെചന്ദ്രെമൃദുശീഘ്രധ്രുവസ്ഥെ ॥
൨൬. ബലിഹോമഗന്ധപുഷ്പൈരാദിത്യാദീൻഗ്രഹാൻസമ
ഭ്യർച്ച്യ। പ്രാരഭ്യമിദംശാസ്ത്രംവിധിവൽകൃതപാദഗുരോഃപൂജാം ॥
൨൭. വിധിവന്മന്ത്രാഃപഠിതാഭവന്തിസർവ്വാർത്ഥസാധകാലൊ
കെ।എവംസഫലംശാസ്ത്രംഭവതിഹിവിധിപൂർവ്വകംപഠിതം॥ഇതി–

അന്വയാർത്ഥം —— ഇദംശാസ്ത്രം അപാപന്മാരായി നിപുണമ
തികളായി പ്രശാന്തി ശീലന്മാരായിരിക്കുന്നവൎക്കായിക്കൊണ്ടു
ശുദ്ധദിവസത്തിങ്കൽ ശുഭലഗ്നത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻ മൃദുശീഘ്രധ്രുവ
സ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു–ബ
ലിഹോമഗന്ധ പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു ആദിത്യാദികളായിരിക്കുന്ന
ഗ്രഹങ്ങളെ സമഭ്യർച്ചിച്ചിട്ടു വിധിക്കുതക്കവണ്ണം ഗുരുവിന്റെ
പൂജയെച്ചെയ്തിട്ടു ഇദം ശാസ്ത്രം പ്രാരഭ്യമായി ഭവിക്കുന്നു– ലൊ
കത്തിങ്കൽവിധിക്കുതക്കവണ്ണംപഠിതങ്ങളായിരിക്കുന്നമന്ത്രങ്ങൾ
സർവ്വാർത്ഥ സാധകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം വിധിപൂ
ൎവ്വകമാകുംവണ്ണം പഠിതമായിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രവും സഫലമായി
ഭവിക്കുന്നു എല്ലൊ–

സാരം—— പാപത്തൊടു കൂടാത്തവരായിട്ടും ശാന്തന്മാരായി
ട്ടും ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യത്തൊടു കൂടിയവരായിട്ടും ഇരിക്കുന്നവൎക്കാ
യിക്കൊണ്ടു ഇദം ശാസ്ത്രം ശുഭമായ ദിവസം വ്യാഴത്തൊടു കൂടിയ
ലഗ്നംകൊണ്ടുള്ള മുഹൂർത്ത സമയത്തിങ്കൽ ഉപദെശിക്കപ്പെടു
വാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു– ബലി, ഹൊമം, ചന്ദനം മുതലായ ഗ
ന്ധദ്രവ്യം, പൂവു, ഇവകൊണ്ടു സൂൎയ്യാദികളായ നവഗ്രഹങ്ങളെ
വിധിക്കുതക്കവണ്ണം പൂജിച്ചിട്ടു ഗുരുപൂജയെയും വിധിക്കുതക്ക
വണ്ണം ചെയ്തിട്ടു ഇദം ശാസ്ത്രം പഠിച്ചു തുടങ്ങെണം– വിധിക്കുത
ക്കവണ്ണം പഠിക്കപ്പെട്ട മന്ത്രങ്ങൾ സകല പ്രയൊജനങ്ങളെയും
സാധിക്കുന്നതുകളായിട്ടു ലൊകത്തിങ്കൽ സിദ്ധങ്ങളാകുന്നു– ഇ
പ്രകാരം വിധിക്കുതക്കവണ്ണം പഠിക്കപ്പെട്ട ശാസ്ത്രവും സഫല
മായി ഭവിക്കുമെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക– ഇതിരണ്ടും സമാപ്തി
യെബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൨൮. സ്വല്പാതഥാർത്ഥബഹുലാചവരാഹഹൊരാതസ്യാഃപ്ര
സ്ഫുടപദാമവിലോക്യമൊർത്ഥഃ। ഭട്ടോൽപലാദിരചിതാവിവൃതി

ഷ്ടിലൊകൈസ്സ്ഫുടീകരൊതു ഹൃദി ദൈവവിദാമസ്യാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വരാഹഹൊരാ സ്വല്പയായിട്ടും അൎത്ഥബഹുലയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു. അതിന്റെ അൎത്ഥമാകട്ടെ പടുധീകൾക്കും ദുൎഗ്ഗമമാകുന്നു- ദൈവവിത്തുക്കളാൽ പലാമിരചിതകളായിരിക്കുന്ന വിവൃതികളെ വിലൊകനം ചെയ്തിട്ട ഇതിന്റെ അൎത്ഥത്തെ ഹൃത്തിങ്കൽ സ്ഫുടമാക്കെണം-

സാരം—— വരാഹമിഹിരാചാൎയ്യരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ ഹൊരാശാസ്ത്രം അധികമായ ശബ്ദസംക്ഷെപത്തൊടും അൎത്ഥബാഹുല്യത്തൊടും കൂടിയതാകുന്നു- അതിന്റെ അൎത്ഥം നിപുണബുദ്ധികളായിരിക്കുന്നവൎക്കും അറിവാൻ പ്രയാസമുള്ളതാകുന്നു- അതു ഹെതുവായിട്ടു ദൈവജ്ഞൻ ഭട്ടോൽപലനെന്ന ഗ്രന്ഥകൎത്താവു മുതലായവരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതുകളായ വ്യാഖ്യാനങ്ങളെ നൊക്കി അതിന്റെ അൎത്ഥത്തെ ഹൃദയത്തിങ്കൽ വ്യക്തമാക്കെണം -

൨൯. ഹൊരാം വരാഹമിഹിരാസ്യവിനിൎഗ്ഗതാംയെമാലാമിവാദധതിദൈവവിദസ്സ്വകണ്ഠെ കൃഷ്ണീയശാസ്ത്രമപി ഭദ്രമതീവസൂത്രം തെഷാം സഭാസു മഹതീ ഭവതീഹ ശൊഭാ ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— യാതൊരു ദൈവവിത്തുക്കൾ മാലയെ എന്നപൊലെ വരാഹമിഹിരാസ്യവിനിൎഗ്ഗതയായിരിക്കുന്ന ഹൊരയെയും ഭദ്രമതീസൂത്രത്തെ എന്നപൊലെ കൃഷ്ണീയശാസ്ത്രത്തെയും സ്വകണ്ഠങ്ങളിങ്കൽ ആധാനം ചെയ്യുന്നുവൊ ഇവിടെ അവരുടെ സഭയിങ്കൽ മഹതിയായിരിക്കുന്ന ശൊഭാ ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ജ്യൌതിഷികന്മാർ അവരവരുടെ കണ്ഠത്തിങ്കൽ മാലയെ എന്നപൊലെ വരാഹഹൊരയെ ധരിക്കെണം- ഭദ്രാവുള്ളവം സൂത്രത്തെ എന്നപൊലെ കൃഷ്ണീയമെന്ന ശാസ്ത്രത്തെയും ധരിക്കെണം- എന്നാൽ ഇവിടെ അവരുടെ സഭകളിൽ വലുതായ ശൊഭാ ഭവിക്കും-

൩൦. ഹൊരായാസ്തു ദശാധ്യായ്യാം വ്യാഖ്യായാം ക്രിയതാം ശ്രമഃ । ദൈവജ്ഞെന വിശെഷെണ ഫലമാദെഷ്ടുമിച്ഛതാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഫലത്തെ ആദെശിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഇച്ഛിക്കുന്നായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞനാൽ ഹൊരയുടെ ദശാധ്യായിയാകുന്ന വ്യാഖ്യയിങ്കൽ തന്നെ വിശെഷെണ ശ്രമം ചെയ്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ഫലത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ടു ആഗ്രഹിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ ദശാധ്യായീ എന്ന ഹൊരാവ്യാഖ്യാനത്തെ വിശെ

ഷിച്ചും പരിചയിക്കെണം-

൩൫. ദശാദ്ധ്യായ്യാംവിശെഷെണ ശ്രമൊനൈവകൃതൊയൈ
ഹി। ദുഷ്കരഃഫലനിൎദ്ദെശസ്തെഷാമ്മൊഘാവചഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ദശാദ്ധ്യായിയിങ്കൽ ശ്രമം അതിശയെന കൃതമായതു തന്നെ ഇല്ല- എങ്കിൽ ഫലനിൎദ്ദെശം ദുഷ്കരമായിഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തദ്വിത്തുകളുടെ വചസ്സും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ദശാദ്ധ്യായി എന്നഹൊരാവ്യാഖ്യാനത്തിങ്കൽ നല്ലവണ്ണം പരിചയമില്ലാത്തവൎക്ക ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളുടെ അനുഭവത്തെ യഥാൎത്ഥമായിപ്പറക എന്നത അസാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അപ്രകാരം ഫലനിൎദ്ദെശത്തിങ്കൽ സമൎത്ഥന്മാരായിരിക്കുന്നവരുടെ വചനവുമുണ്ട- അതിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

൩൬. അദൃഷ്ട്വായൊദശാദ്ധ്യായീംഫലമാദെഷ്ടുമിച്ഛതി। ഇ
ച്ഛത്യെവസമുദ്രസ്യതരണംസപ്ലവംവിനാ-ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം — യാവനൊരുത്തൻ ദശാദ്ധ്യായിയെദൎശിക്കാതെ ഫലത്തെ ആദെശിപ്പാനായിക്കൊണ്ട ഇച്ഛിക്കുന്നുവൊ അവൻ പ്ലവത്തൊടുകൂടാതെ സമുദ്രത്തിന്റെ തരണത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്നു നിശ്ചയം-

സാരം—യാവനൊരുത്തൻ ദശാദ്ധ്യായി എന്ന ഹൊരാവ്യാഖ്യാനത്തിങ്കൽ പരിചയിക്കാതെ ഫലത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ട ഇച്ഛിക്കുന്നുവൊ അവൻ പൊങ്ങുതടിയൊടു കൂടാതെ സമുദ്രത്തെ കടപ്പാനായിക്കൊണ്ട ഇച്ഛിക്കുന്നവനാകുന്നു- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) ജാതകപ്രശ്നയൊൎവ്വിഷയവിഭാഗഉച്യതെ।

അന്വയാൎത്ഥം— ജാതകപ്രശ്നങ്ങളുടെ വിഷയവിഭാഗം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇനിജാതകശാസ്ത്രത്തിന്റെയും പ്രശ്നശാസ്ത്രത്തിന്റെയും വിഷയഭെദത്തെ പറയുന്നു-

൩൭. സ്വൎഗ്ഗാദ്യനുഭവക്ഷീണശിഷ്ടപ്രാചീനകൎമ്മണാം।
ഭൊഗായജനനംനൄണാംമൊക്ഷഭാജാംമുഹുൎമ്മുഹുഃ।

അന്വയാൎത്ഥം— പിന്നെയും പിന്നെയും മൊക്ഷഭാക്കുകളായിരിക്കുന്നനൄക്കൾക്ക സ്വൎഗ്ഗാദ്യനുഭവക്ഷീണശിഷ്ടപ്രാചീനകൎമ്മങ്ങളുടെ ഭൊഗത്തിന്നായിക്കൊണ്ട ജനനം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—പിന്നെയും പിന്നെയും ദെഹത്തൊടു വെൎപെടുന്നവരായ മനുഷ്യൎക്ക സ്വൎഗ്ഗം മുതലായ ലൊകങ്ങളുടെ അനുഭവം ഹെതുവായിട്ട ചിലകൎമ്മങ്ങൾ നശിച്ചിട്ടും ചിലകൎമ്മങ്ങൾ നശി

ക്കാതെയും ഇങ്ങിനെ പ്രാചീനകൎമ്മങ്ങൾനഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളായിട്ടും പൊൾ അതുകൾക്ക സപൎശ്വാദ്യനുഭവത്തെ ജനിപ്പിപ്പാൻ മതിയായതായസാമൎത്ഥ്യമില്ലാ എങ്കിൽ അതുകളെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു അവർ മനുഷ്യലൊകത്തിങ്കൽ പിന്നെയും പിന്നെയും ജനിക്കുന്നു-

ശ്ലൊ- അത്രതുദ്വിവിധംകൎമ്മപ്രാക്കൎമ്മനിജയത്നതഃ । അന്ത്യസ്യാനുഭവൊമുത്ര ഭുക്തപൂൎവ്വസ്യസംക്ഷയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവിടെ ആകട്ടെ പ്രാക്കൎമ്മവും നിജയത്നം ഹെതുവായിട്ടുള്ള കൎമ്മവും ഇങ്ങിനെ കൎമ്മം ദ്വിവിധമായി ഭവിക്കുന്നു- അന്ത്യത്തിന്റെ അനുഭവം ജന്മാന്തരത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ ഭുജിച്ചിട്ട ആദ്യത്തിന്റെ സംക്ഷയം ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—ഈ ജന്മത്തിങ്കൽ തന്നെകൎമ്മം രണ്ടുവിധമായിത്തീരുന്നു- പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്തകൎമ്മവും ഇപ്പൊൾതന്നെ യത്നംഹെതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന കൎമ്മവും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുവിധമെന്നറിക- ഇപ്പൊൾ തന്റെ യത്നങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട ഉണ്ടാകുന്നകൎമ്മങ്ങളുടെ അനുഭവം മറ്റൊരു ജന്മത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും. പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്തകൎമ്മങ്ങൾ ഇപ്പൊൾ അനുഭവിക്കപ്പെടുകയാൽ നശിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

(വാ)അത്രശാസ്ത്രാന്തരം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവിടെശാസ്ത്രാന്തരം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടം. അന്യശാസ്ത്രത്തെ അനന്തരം കാണിക്കുന്നു-

ശ്ലൊ- സ്വകൎമ്മഭൊക്തുംജന്തവെദെഹംപ്രാപ്യവസന്തവഃ । ക്ഷീണെകൎമ്മണിചാന്യത്രപ്രയാന്തിദെഹിനഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ജന്തുക്കൾ മിക്കതും തന്നെ സ്വകൎമ്മത്തെ ഭുജിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ജനിക്കുന്നു- കൎമ്മം ക്ഷീണമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിന്നെ ദെഹികൾ അന്യദെശത്തിങ്കൽ ഗമിക്കുന്നു-

സാരം—ജന്തുക്കൾമിക്കതും തന്നെ അവരവരുടെ കൎമ്മങ്ങൾക്കുള്ള ഫലത്തെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു അതാതുദെശങ്ങളിൽജനിക്കുന്നു- കൎമ്മം ക്ഷയിച്ചാൽ അവർ മരിച്ചു മറ്റൊരു ദെശത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു-

ശ്ലൊ- യദ്ഉപചിതമന്യജന്മനിശുഭാശുഭംതസ്യകൎമ്മണഃപക്തിം । വ്യഞ്ജയതിശാസ്ത്രമെതത്തമസിദ്രവ്യാണിദീപ ഇവ ॥

അന്വയാർത്ഥം— അന്യജന്മത്തിങ്കൽ യാതൊന്ന ശുഭാശുഭമായിട്ടു ഉപചിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ കർമ്മത്തിന്റെ പക്തിയെ തമസ്സിങ്കൽ ദ്രവ്യങ്ങളെ ദീപമെന്ന പൊലെ ൟശാസ്ത്രം വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു.

സാരം—അന്യജന്മത്തിങ്കൽ ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടൊ യാതൊരു കർമ്മം സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടുവൊ അതിന്റെ ഫലത്തെ ഇരുട്ടിലിരിക്കുന്ന വസ്തുക്കളെ വിളക്കുന്ന പൊലെ ൟശാസ്ത്രം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു.

൩൧. പൂർവ്വജന്മാർജ്ജിതം കർമ്മ ശുഭം വാ യദി വാശുഭം । തസ്യ പക്തിം ഗ്രഹാസ്സർവ്വേ സൂചയന്തിഹ ജന്മനി ॥

അന്വയാർത്ഥം——ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്നതായ യാതൊരു കർമ്മം പൂർവ്വജന്മാർജ്ജിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിന്റെ ൟ ജന്മത്തിങ്കൽ ഉള്ള പക്തിയെ സർവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

സാരം—— ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടൊ പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ഒരു കർമ്മം ചെയ്താൽ അതിന്റെ ഫലത്തെ ൟജന്മത്തിങ്കൽ അനുഭവിക്കും. അതിനെ സൂര്യാദികളായ ഗ്രഹങ്ങളും അറിയിക്കുന്നു.

൩൨. സുഖദുഃഖകരം കർമ്മ ശുഭാശുഭമുഹൂർത്തജം । ജന്മാന്തരേപി തൽകുർവ്വാൽ ഫലം തസ്യാന്വയേപി വാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശുഭാശുഭമുഹൂർത്തജമായിരിക്കുന്ന കർമ്മം സുഖദുഃഖകരമായി ഭവിക്കുന്നു. അതു ജന്മാന്തരത്തിങ്കൽ എങ്കിലും ഫലത്തെ ചെയ്യും. അവന്റെ അന്വയത്തിങ്കൽ ഫലത്തെ ചെയ്യുമാം.

സാരം—— നല്ലമുഹൂർത്തത്തിങ്കൽ ചെയ്കപ്പെട്ട കർമ്മം സുഖത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ദുർമ്മുഹൂർത്തത്തിങ്കൽ ചെയ്കപ്പെട്ട കർമ്മം ദുഃഖത്തെ ഉണ്ടാക്കും. മെൽപ്രകാരമുള്ള കർമ്മം അന്യജന്മത്തിങ്കൽ എങ്കിലും ഫലത്തെ ജനിപ്പിക്കും. യാവനൊരുത്തൻ ചെയ്തുവൊ അവന്റെ വംശത്തിങ്കൽ ഫലത്തെ ജനിപ്പിച്ചു എന്നുമാം.

൩൩. പ്രാഗ്ജന്മാർജ്ജിതപുണ്യാഘം പ്രാബല്യാദ്ദേഹഹേതുകഃ । പ്രാരബ്ധസംജ്ഞിതം മാനുഷ്യജാതൌ ജാതകചിന്തനം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രാഗ്ജന്മാർജ്ജിതപുണ്യാഘം പ്രാബല്യാദ്ദേഹഹേതുവായിട്ടു പ്രാരബ്ധസംജ്ഞിതമായി ഭവിക്കുന്നു. അതു മാനുഷ്യജാതിയിങ്കൽ ജാതകചിന്തനമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്കപ്പെട്ട കർമ്മങ്ങളിൽ ചിലതി

ന്ന ശക്തി അധികമായാൽ അതുമുമ്പെ ഫലദാനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു പ്രകൎഷേണ ആരംഭിച്ചതായി ഭവിക്കുന്നതാകയാൽ അതിനെ പ്രാരബ്ധമെന്നുപറയുന്നു. പ്രാരബ്ധകൎമ്മത്തിന്റെ വിചാരസാധനം ജാതകമാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു ജാതകശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിഷയം വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടു.

൩൯- ആമരണാദിഹജന്തുഃ പ്രാക്തനനിജകൎമ്മപാകമനുഭവതി। തൽകൃത്മലംജാതകമഥ കിം പ്രശ്നേനകഥ്യതെസത്യം॥

അന്വയാൎത്ഥം— മരണംവരെജന്തു പ്രാക്തനനിജകൎമ്മപാകത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. അതിനെവചിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ജാതകം പൎയ്യാപ്തമായിഭവിക്കുന്നു. ഇനിപ്രശ്നംകൊണ്ടു എന്തുകഥിക്കപ്പെടുന്നു എന്നുചൊദിക്കുന്നു എങ്കിൽ സത്യമാകുന്നു.

സാരം— ജനനംമുതൽ മരണംവരെ ജന്തുക്കൾ പൂൎവകൎമ്മങ്ങളുടെ ഫലത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. അതിനെപറവാനായിക്കൊണ്ടു ജാതകം മതിയായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇനിപ്രശ്നംകൊണ്ടു കാൎയ്യമെന്ത എന്നുള്ള ചൊദ്യം ശരിയായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. എങ്കിലും പ്രശ്നശാസ്ത്രത്തിന്നു പ്രയൊജനമുണ്ടെന്ന അഭിപ്രായം അതിനെ അനന്തരം വ്യക്തമാക്കുന്നു.

൪൦- കസ്യഫലതിരിതിജ്ഞാതുമിദാനീം പൂൎവ്വകൎമ്മണാം। ഇഹാൎജ്ജിതഞ്ചവിജ്ഞാതും കൎമ്മപ്രശ്നോവിധീയതെ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇപ്പൊൾ പൂൎവകൎമ്മങ്ങളിൽ വെച്ചുഏതൊന്നിന്റെ ഫലിയാകുന്നു എന്ന അറിവാനായിക്കൊണ്ടും ഇവിടെ ആൎജ്ജിതമായിരിക്കുന്നകൎമ്മത്തെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടും പ്രശ്നം വിധിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം— പുരാതനങ്ങളായിരിക്കുന്ന കൎമ്മങ്ങളിൽ ഏതൊന്നിന്റെ ഫലമാണ ഇപ്പൊൾ അനുഭവിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നത എന്ന അറിവാനായിക്കൊണ്ടും ഇപ്പൊൾ ചെയ്യപ്പെട്ടതായ ഒരു കൎമ്മം തന്നെ പ്രാബല്യത്തിന്റെ ആധിക്യവശാൽ പ്രാരബ്ധതുല്യമായിഭവിച്ചിരിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതിനെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടും പ്രശ്നം വിധിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു പ്രശ്നത്തിന്റെ വിഷയത്തെ പറഞ്ഞു. ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൪൧- പ്രാഗ്ജന്മനികൃതാനാഞ്ച കൃതാനാഞ്ചൈവ ജന്മനി। വിഭാഗൊപികഥം ജ്ഞേയ ഇതി ചെത്സൊപി കഥ്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം— പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ കൃതങ്ങളായിട്ടും ഈ ജന്മത്തിങ്കൽ കൃതങ്ങളായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന കൎമ്മങ്ങളുടെ വിഭാഗവും എങ്ങിനെ ജ്ഞേയമായിഭവിക്കുന്നു എന്നുചൊദിക്കുന്നു എങ്കിൽ

ന്നും കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം____ പൂൎവ്വജന്മത്തിങ്കൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ട കൎമ്മങ്ങളെയും ഈ ജന്മത്തിങ്കൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ട കൎമ്മങ്ങളെയും അറിയുന്നതെങ്ങിനെ എന്നുണ്ടെങ്കിൽ അറിവാനുള്ളവഴിപറയാം-

൩൨- യദാജാതകശ്ശ്പ്രശ്നോ ഗുണദോഷൈൎവ്വിഭിദ്യതേ തദാശ്രു ഭാശ്രുഭം വിദ്യാൽ കൎമ്മണൈരിഹാൎജ്ജിതൈഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം____ യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ ജാതകത്തിങ്കൽനിന്നു പ്രശ്നംഗുണദോഷങ്ങൾകൊണ്ടു ഭേദിക്കുന്നുവൊ അപ്പോൾ ഈ ജന്മത്തിങ്കൽ ആൎജ്ജിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന കൎമ്മങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടുള്ള ശുഭാശുഭത്തെ അറിയെണം-

സാരം____ ജാതകവശാൽ ദോഷാനുഭവകാലമെന്നുള്ള നിശ്ചയമിരിക്കുമ്പോൾ പ്രശ്നംകൊണ്ടു ഗുണാനുഭവകാലമെന്നകാണ്കിലും ജാതകവശാൽ ഗുണാനുഭവകാലമെന്നുള്ള നിശ്ചയമിരിക്കുമ്പോൾ പ്രശ്നംകൊണ്ടു ദോഷാനുഭവകാലമെന്നു കാണ്കിലും അക്കാലത്തിങ്കൽ ഗുണദോഷഫലദായകങ്ങളായവ പുരാതനങ്ങളിൽ ചെൎന്നതുകളല്ലെന്നും ഈ ജന്മത്തിങ്കൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ടതുകളാകുന്നു എന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾക- ഇപ്പോൾചെയ്യപ്പെട്ട കൎമ്മങ്ങളുടെ ഫലമൊക്കെയും ജന്മാന്തരത്തിങ്കലാകുന്നു എന്നുള്ള നിയമമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു പുണ്യപാപൈരിഹൈവഫലമശ്നുതെ എന്നുണ്ടു-

൩൩- യദാനുസരതിപ്രശ്നോജാതകംഗ്രഹഭാദിഭിഃ। തദാപ്രാക്കൎമ്മപാകസ്സ്യാദിത്യൂഹ്യമിഹധീമതാം॥

അന്വയാൎത്ഥം____ യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ പ്രശ്നം ഗ്രഹഭാദികൾകൊണ്ടു ജാതകത്തെ അനുസരിക്കുന്നുവൊ അപ്പോൾ പ്രാക്കൎമ്മപാകം ഭവിക്കും-എന്നുഇവിടെധീമാന്മാരാൽ ഊഹ്യമാകുന്നു-

സാരം— പ്രശ്നംഗ്രഹരാശ്യാദികൾകൊണ്ടു ജാതകത്തോടുചെൎച്ചയുള്ളതായി ഭവിച്ചാൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ ഉള്ളഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങൾ ഹേതുപുരാതനകൎമ്മമാകുന്നു എന്നഅറിയെണം-

(൩൪) ജാതകെയൽഫലമുക്തംതൽസൎവ്വം പ്രശ്നേപി ചിന്ത്യം തഥൈവാത്ര॥

അന്വയാൎത്ഥം— ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊരുഫലം ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നുവൊ അതുസൎവ്വമായിട്ട പ്രശ്നത്തിങ്കലും ചിന്ത്യമായിഭവിക്കുന്നു അപ്രകാരം ഉക്തവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം____ ജാതകത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ട ഫലങ്ങൾ ഒക്കെയും അതാതിന്ന അനുകൂലങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹസ്ഥിത്യാദികൾ ഉണ്ടാ

ഷിതന്നാൽ അതുകളെ അനുസരിച്ച പ്രശ്നത്തിങ്കലും വിചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യങ്ങളാകുന്നു അപ്രകാരം വചനവുമുണ്ട- അതിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

൨൩. ബുദ്ധ്വാശാസ്ത്രം യഥാന്യായം ബലാബലവിധാനത: ।
യദ്യൊക്തം ജാതകെ സൎവ്വം തത്പ്രശ്നെപി ചിന്തയെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ശാസ്ത്രത്തെ ബൊധിച്ചിട്ട ന്യായത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും ബലാബലവിധാനത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊന്ന പ്രകാരം ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം പ്രശ്നത്തിലും സൎവ്വത്തെ ചിന്തിക്കെണം.

സാരം— പ്രശ്നത്തിന്ന ജാതകശാസ്ത്രത്തിന്റെ അറിവു കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ജാതകശാസ്ത്രത്തെ അറിഞ്ഞിട്ട യുക്തിയെ അനുസരിച്ച സൂൎയ്യാദിഗ്രഹരാശ്യാദികളുടെ ബലാബലങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള വിധിപ്രകാരം ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊന്ന യാതൊരുപ്രകാരം പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവൊ അതിനെ അപ്രകാരം പ്രശ്നത്തിങ്കലും വിചാരിക്കെണം.

(വാ) പ്രശ്നസ്യസാമ്യമെവാന്യത്രൊക്തം ।

അന്വയാൎത്ഥം— പ്രശ്നത്തിന്നു സാമ്യം തന്നെ അന്യഗ്രന്ഥങ്ങളിങ്കൽ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— പ്രശ്നത്തിന്ന ജാതകസാമ്യം തന്നെ അന്യഗ്രന്ഥങ്ങളിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനെത്തന്നെ ഇനി പറവാൻ പൊകുന്നു.

൨൪. സംപ്രെഷ്യമാണസ്യവശാച്ശരീരീ പ്രസഹ്യ ദൈവെന ശുഭാശുഭെന ।
ജ്യൊതിൎവ്വിദസ്സന്നിധിമെതി യസ്മാൽ പ്രശ്നൊഹ്യതൊ ജന്മസമഃ ഫലെഷു ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന ദൈവത്താൽ ബലാൽക്കാരെണ സംപ്രെഷ്യമാണനായിരിക്കുന്ന ശരീരിയാകട്ടെ അവശനായിട്ട യാതൊന്നു ഹെതുവായിട്ട ജ്യൊതിൎവ്വിത്തിന്റെ സന്നിധിയെ പ്രാപിക്കുന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ട പ്രശ്നം ഫലങ്ങളിൽ ജന്മസമമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— പുണ്യപാപങ്ങളാൽ ബലാൽകാരെണ അതാതികൾ പ്രവൎത്തിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവനായ ശരീരിതന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തൊട കൂടാതെ ജ്യൌതിഷികന്റെ സമീപത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരമാകയാൽ പ്രശ്നം ഫലങ്ങളിൽ ജാതകതുല്യമാകുന്നു.

൨൫. ജന്മലഗ്നതയാ പ്രശ്നലഗ്നം സംകല്പ്യ ധീമതഃ । ജാത

കെന്ദ്രദൃഷ്ടീഷ്ടം തത്തൽപ്രശ്നെപി ചിന്തയെൽ॥

അന്വയാത്ഥം —— പണ്ഡിതനായിരിക്കുന്നവൻ ജന്മലഗ്നതയാ പ്രശ്നലഗ്നത്തെ സംകല്പിച്ചിട്ട ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊന്ന യാതൊന്ന ഉദ്ദിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിനെ അതിനെ പ്രശ്നത്തിങ്കലും ചിന്തിക്കെണം.

സാരം —— ബുദ്ധിമാനായിരിക്കുന്ന ജ്യൌതിഷികൻ പ്രശ്നലഗ്നത്തെ ജന്മലഗ്നമാക്കി കല്പിച്ചിട്ട ജാതകത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടതുകളെ നിശ്ശെഷമാകുംവണ്ണം പ്രശ്നത്തിങ്കലും വിചാരിക്കെണം.

ഇതി പ്രഥമൊദ്ധ്യായഃ

അഥ ദ്വിതീയാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥദൈവജ്ഞകൃത്യമുച്യതെ॥

അന്വയാത്ഥം —— അനന്തരം ദൈവജ്ഞകൃത്യം പറയപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഇനി ദൈവജ്ഞൻ വെണ്ടതു യാതൊന്നൊ അതിനെ പറയുന്നു.

ശ്ലൊ. ഉത്ഥായൊഷസി ദൈവതാം ഹൃദിനിജാം ധ്യാത്വാതഥാവപുശ്ശൊധനം കൃത്വാ സ്നാനപുരസ്സരം സലിലവിക്ഷെപാദികംചാഖിലം । കൃത്വാ മന്ത്രജപാദികഞ്ച വിധിവൽപഞ്ചാംഗവീക്ഷാംതഥാ ഖെടാനാം ഗണനം ച ദൈവവിദഥ സംസ്ഥാന്തരാത്മാഭവെൽ॥

അന്വയാത്ഥം —— ദൈവവിത്ത ഉഷസ്സിങ്കൽ ഉത്ഥാനം ചെയ്തിട്ട ഹൃത്തിങ്കൽ നിജയായിരിക്കുന്ന ദെവതയെ ധ്യാനിച്ചിട്ട വപുശ്ശൊധനത്തെ ചെയ്തിട്ട സ്നാനപുരസ്സരമാകുംവണ്ണം സലിലവിക്ഷെപാദിയായി അഖിലമായിരിക്കുന്ന കമ്മത്തെയും മന്ത്രജപാദികത്തെയും പഞ്ചാംഗവീക്ഷയെയും അപ്രകാരം ഖെടന്മാരുടെ ഗണനത്തെയും വിധിക്കുതക്കവണ്ണം ചെയ്തിട്ട അനന്തരം സംസ്ഥാന്തരാത്മാവായി ഭവിക്കെണം.

സാരം —— ജ്യൌതിഷികൻ പ്രഭാതത്തിങ്കൽ എഴുനീറ്റിട്ട തന്റെ ഇഷ്ടദൈവതയെ ഹൃദയത്തിങ്കൽ ധ്യാനിച്ചിട്ട അനന്തരം മ

ലമൂത്രവിസൎജ്ജനത്തെയും ശൌചദന്തധാവനാദികളെയും ചെയ്തതിന്റെ ശെഷം കുളിച്ചിട്ട ഊൎദ്ധ്വപുണ്ഡ്രം മുതലായ സകല കൎമ്മത്തെയും മന്ത്രജപം തുടങ്ങിയുള്ള കൎമ്മത്തെയും പഞ്ചാംഗദൎശനത്തെയും ഗ്രഹഗണനത്തെയും വിധിക്കുംവണ്ണം ചെയ്തിട്ട അനന്തരം സ്വസ്ഥമനസ്സായി ഭവിക്കെണം-

൫. ആലൊകെഖലുയസ്യ കസ്യചിദസാവായാതിയൽകിഞ്ചനപ്രഷ്ടുംമാംപ്രതിനൂനമിത്യവഹിതസ്സന്ന്യസ്യദൃഷ്ടിർദ്ദൃഢം । തച്ചെഷ്ടാദികമാകലയ്യസകലംതൽകാലജാതംപുനസ്സജ്ഞാനീയാൽസദസന്നിമിത്തമപിചശുഭാശുഭസ്ഥിതിഞ്ചാത്മനഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വല്ലൊരുത്തന്റെ ആലൊകത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇവൻ വല്ലൊന്നിനെ പൃഛിപ്പാനായിക്കൊണ്ട എന്റെ നെരെ വരുന്നു നിശ്ചയം- എന്നിപ്രകാരം വിചാരിച്ചിട്ട അവഹിതനായി ദൃഢമാകുംവണ്ണം തന്ന്യസ്തദൃഷ്ടിയായിട്ട തച്ചെഷ്ടാദികത്തെ ആകലനം ചെയ്തിട്ട പിന്നെ തൽക്കാല ജാതമായി സകലമായിരിക്കുന്ന സദസന്നിമിത്തത്തെയും ആത്മാവിന്റെ ശുഭാശുഭസ്ഥിതിയെയും അറിയെണം-

സാരം—— ദൈവജ്ഞൻ മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം സ്വസ്ഥചിത്തനായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ വല്ലൊരുത്തനെകണ്ടാൽ ഇവൻ വല്ലൊന്നിനെ ചൊദിപ്പാനായിക്കൊണ്ട എന്റെ നെരെ വരുന്നവനാകുന്നു- നിശ്ചയം എന്നിപ്രകാരം വിചാരിച്ചിട്ട അവന്റെ ചെഷ്ടാദികളെ അറിയെണമെന്നുള്ള ദൃഢതാൽപൎയ്യത്തിങ്കൽനിന്നു മനസ്സിനെ തെറ്റാതെ നിറുത്തി അവങ്കൽതന്നെ ദൃഷ്ടിവെച്ച അവന്റെ ചെഷ്ടമുതലായതുകളെ കണ്ടറിഞ്ഞതിന്റെ ശെഷം തൽക്കാലത്തിങ്കൽ ദൈവസംകല്പവശാൽ ഉണ്ടാകുന്നതുകളായ ശുഭാശുഭ നിമിത്തങ്ങളെയും തന്റെ ശുഭാശുഭസ്ഥിതിയെയും അറിയെണം-

(൨) അഥപൃച്ഛകകൃത്യമുച്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം പൃച്ഛകകൃത്യം പറയപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനി ദൈവജ്ഞനൊട ചൊദിക്കുന്നവൻ വെണ്ടതു യാതൊന്നൊ അതിനെ പറയുന്നു-

൬. തിഥൌശുഭായാംശുഭഭെനുകൂലെതാരെദിനെഭാനുശുഭഗ്രഹാണാം । പ്രഷ്ടുംസ്ഥിതംപ്രാഗ്ഭവമാനതുഷ്ടംജ്യൊതിൎവ്വിദംപ്രാതരുപെത്യപൃച്ഛെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——പ്രഷ്ടാവ ഭാനു ശുഭഗ്രഹങ്ങളുടെ ദിനത്തിങ്കൽ തിഥിശുഭയായിട്ടും താരം ശുഭമായിട്ടും അനുകൂലമായിട്ട മി

തികളും വിഷയത്തിങ്കൽ രാവിലെ ഉപായനം ചെയ്തിട്ട പ്രാതഃസ്നാനതുഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ജ്യോതിഷിത്തിനോട ശംസിതത്തെ പൃച്ഛിക്കേണം-

സാരം—— ജ്യൌതിഷികനോട ചൊദിപ്പാൻ പോകുന്നവൻ ചൊവ്വാഴ്ച, ശനിയാഴ്ച, ഈ രണ്ട ദിവസങ്ങളെ ഉപെക്ഷിച്ച മറ്റുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ശുഭമായ പക്ഷവും ശുഭനക്ഷത്രവും കൂടിയ സമയം മദ്ധ്യാഹ്നത്തൊടടുക്കാതെ ലഭിക്കപ്പെട്ടമെങ്കിൽ അപ്പൊൾ ജ്യൌതിഷികന്റെ സമീപത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ട യൊഗ്യമായ പദാൎത്ഥം കാഴ്ചദ്രവ്യമാക്കി മുമ്പിൽ വെച്ച തൊഴുത സന്തൊഷിപ്പിച്ചിട്ട തനിക്ക അറിവാൻ ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതിനെ ചൊദിക്കേണം-

(വാ) എവംഭക്തിപൂൎവ്വമുപെത്യ പൃച്ഛതഃ എവ ശുഭാശുഭം വാച്യം നാന്യസ്യ । തഥാചൊക്തം ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ഇപ്രകാരം ഭക്തിപൂൎവമാകുംവണ്ണം ഉപായനം ചെയ്തിട്ട പൃച്ഛന്നായിരിക്കുന്നവനുതന്നെ ശുഭാശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യന്ന വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നില്ല- അപ്രകാരം ഉക്തവും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാര ഭക്തിപൂൎവകമായി വന്നു ചൊദിക്കുന്നവന്നുവെണ്ടി ജ്യൌതിഷികൻ യഥാ ശാസ്ത്രമാകുംവണ്ണം ശുഭങ്ങളെ പറയെണം- വല്ലപ്രകാരവും വന്നു ചൊദിക്കുന്നവന്നു വെണ്ടി പറയരുത- ഈപ്രകാരം വചനവുമുണ്ട അതിനെ അനന്തരം ദൎശിപ്പിക്കുന്നു-

൮. നാപൃഷ്ടഃ കസ്യചിൽ ബ്രൂയാന്നാന്യായെന പൃച്ഛതഃ । പരമാൎത്ഥ ഫലജ്ഞാനം യതൊ നൈവെഹ സിദ്ധ്യതി- ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം——അപൃഷ്ടനായിട്ട ഒരുത്തന്റെ ശുഭാശുഭത്തെ പറയരുത- അന്യായെന പൃച്ഛന്നായിരിക്കുന്നവന്റെ ശുഭാശുഭത്തെയും പറയരുത- യാതൊന്ന ഹെതുവായിട്ട ഈ വിഷയങ്ങളിൽ പരമാൎത്ഥഫല ജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുന്നില്ലതന്നെ-

സാരം——ഒരുത്തന്റെ ഇഷ്ടഫലത്തെയൊ കഷ്ടഫലത്തെയൊ പറയെണമെങ്കിൽ അവനാൽ ചൊദിക്കപ്പെട്ടവനായിരിക്കേണം-ചൊദിച്ചില്ല എങ്കിൽ പറയരുത- ന്യായത്തൊട കൂടാതെ ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാലും പറയരുത- ചൊദിക്കാത്തവന്റെയും വെണ്ടുംവണ്ണമല്ലാതെ ചൊദിക്കുന്നവന്റെ ഫലജ്ഞാനം പരമാൎത്ഥമായി ഉണ്ടാവാൻ പ്രയാസമാകുന്നു. ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിബൊധകമാകുന്നു.

നാപൃഷ്ടഃ കഥന ഇത്യാദി ശ്ലോകത്തിന്റെ അനന്തരം മൂല ശ്ലോകത്തിങ്കൽ അന്തൎഭവിക്കുന്നതായിട്ടു 'തഥാപി' എന്നൊരുപദമുണ്ടു അപ്രകാരമായാലുമെന്ന അതിന്റെ അൎത്ഥം-

൧. അപൃഷ്ടൊ വാ പൃഷ്ടൊ വാ ജിജ്ഞാസൈവാസ്യ കസ്യചിൽ । ഹോരാകേന്ദ്രത്രികോണേഭ്യഃ ശുഭാശുഭഫലം വദേൽ ॥

൨. വസിഷ്ഠവചനാദസ്യ ജിജ്ഞാസേത്യവഗമ്യതഃ । ദൎശ്ശനേ ദൈവവിൽ ബ്രൂയാദാരൂഢേന ശുഭാശുഭം ॥

അന്വയാൎത്ഥം അപൃഷ്ടനായിട്ടോ പൃഷ്ടനായിട്ടോ ഇരിക്കുന്നവനായ ജിജ്ഞാസുവായിരിക്കുന്നവനൊരുത്തന്റെ ശുഭാശുഭഫലത്തെ ഹോരാകേന്ദ്രത്രികോണങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു വദിക്കേണം- ൨ം വസിഷ്ഠവചനം ഹേതുവായിട്ടു അപൃഷ്ടനായിരുന്നു എങ്കിലും ജിജ്ഞാസുവായിരിക്കുന്നവന്റെ ദൎശനത്തിങ്കൽ ദൈവവിത്ത ആരൂഢംകൊണ്ടു ശുഭാശുഭത്തെ പറയേണം-

സാരം——ചോദിച്ചാലും ചോദിക്കാതെ ഇരുന്നാൽ അറിവാനായിക്കൊണ്ടു അഭിരുചി ആൎക്കു ഭവിക്കുന്നുവൊ അവന്റെ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളെ ലഗ്നകേന്ദ്രത്രികോണങ്ങൾകൊണ്ടു പറയേണം- ഇപ്രകാരമുള്ള വസിഷ്ഠവചനം ഹേതുവായിട്ടു ജിജ്ഞാസ ഉള്ളവനായിരുന്നാൽ അവൻ ചോദിച്ചില്ല എങ്കിലും അവനെ കാണുന്ന സമയം ജ്യോതിഷികൻ അവന്റെ ആരൂഢാദികൾകൊണ്ടു ചിന്തിച്ചിട്ടു ശുഭത്തെയും അശുഭത്തെയും പറയേണം-

(വാ) അഥാരൂഢവിധിരുച്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം ആരൂഢവിധി പറയപ്പെടുന്നു.

സാരം— പൃച്ഛകനായിരിക്കുന്നവനാൽ ആരോഹിക്കപ്പെട്ട രാശിയെ ആരൂഢമെന്നു പറയുന്നു- അതിന്റെ നിശ്ചയമില്ലാത്തെടത്ത ആരൂഢത്തെ ഉണ്ടാക്കേണം- അതിന്നാരൂഢസ്വരൂപനിരൂപണ പൂൎവ്വകമായി പറയുന്നു-

൩. ഐന്ദ്ര്യാം മെഷവൃഷാവഗ്നികൊണെ മിഥുനഃസ്ഥിതഃ । യാമ്യാം കൎക്കടസിംഹൌ നൈരൃത്യാം ദിശി കന്യകാ ॥

൪. വാരുണ്യാം തുലാകീടൌ വായുകൊണെ ധനുസ്ഥിതിഃ । ചാന്ദ്ര്യാം മൃഗഘടൌ ന്യസ്താവൈശാന്യാം ദിശി മീനഭം ॥

൫. ഭൂമിചക്രമിദം പ്രൊക്തം വിഷ്ഠപൈ ദൈവവിദസ്ഥിതം । തസ്മിൻ യത്ര സ്ഥിതഃ പ്രഷ്ടാ രാശിരാരൂഢസംജ്ഞിതഃ ॥

൬. ആരൂഢതാൽ പൃച്ഛകെന രാശിരാരൂഢ ഉച്യതെ । തസ്മിൻ സമ്യക് പരിജ്ഞാതെ സൎവ്വം തെനൈവ ചിന്ത്യതാം ॥

൧൧ തസ്മിന്നനിശ്ചിതെ ചക്രംവിലിഖ്യസ്ഥിരസുപൂജിതെ ।
പ്രഷ്ടാസ്പൎശ്ശനയംരാശിം സ്വൈകാത്രഢാരെചരെൽ-ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഐന്ദ്രിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ മെഷവൃഷഭങ്ങളും ഭവിക്കുന്നു- അഗ്നികൊണത്തിങ്കൽ മിഥുനഭംസ്ഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു- യാമിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ കൎക്കടസിംഹങ്ങളും ഭവിക്കുന്നു. നൈരൃതിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ കന്യകാ ഭവിക്കുന്നു- വാരുണിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ തുലാകീടങ്ങളും ഭവിക്കുന്നു. വായുകൊണത്തിങ്കൽ ധനുസ്ഥിതി ഭവിക്കുന്നു- കൗബെരിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ മൃഗഘടങ്ങളുംഭവിക്കുന്നു. ഐശാനിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽമീനഭം ഭവിക്കുന്നു- പ്രൊക്തമായിരിക്കുന്ന ഭൂമിചക്രം ദൈവവിത്തിന്റെ നാലുപുറവും സ്ഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു- അതിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു യാതൊന്നിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആരാശി ആരൂഢമെന്നപ്രസിദ്ധമാകുന്നു. പൃച്ഛകനാൽ ആരൂഢത്വം ഹെതുവായിട്ടു രാശി ആരൂഢമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു- അതുവെണ്ടുംവണ്ണം പരിജ്ഞാതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സൎവ്വവും അതുകൊണ്ടു ചിന്തിക്കപ്പെടെണം- അനിശ്ചിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചെയ്തിട്ടു സുപൂജിതമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവ സ്പൎശ്ശംകൊണ്ടു യാതൊരു രാശിയെ സ്പൎശിക്കുമൊ അതുതന്നെ ആരൂഢമായി ഭവിക്കുന്നു

സാരം — രാശിചക്രം ചരമായിട്ടും സ്ഥിരമായിട്ടുമുണ്ടു- ചരമായിരിക്കുന്നത ആകാശമദ്ധ്യത്തിങ്കൽവൃത്താകാരെണയത്രെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു- സ്ഥിരചക്രം ഭൂമിയിൽ ദൈവജ്ഞന്റെനാലു പുറവുമായി ചതുരശ്രാകൃതിയായി ഒരെടത്തും വ്യത്യാസം കൂടാതെ സൎവ്വത്രസ്വച്ഛമായിട്ടു തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. ദൈവജ്ഞന്നു കിഴക്കെദിക്കുയാതൊന്നൊ അവിടെ മെടം ഇടവം ഈ രണ്ടു രാശികളും മെൽ പറഞ്ഞ ചക്രത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു- ദൈവജ്ഞന്ന യാതൊരുദിക്ക അഗ്നികൊണായിട്ടുള്ളതൊ അവിടെമിഥുനം രാശി ഇരിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തെക്കെ ദിക്കിൽ കൎക്കടകം, ചിങ്ങം ഈ രണ്ടു രാശികളും നിരൃതികൊണിൽ കന്നിയുമിരിക്കുന്നു- പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ തുലാംരാശിയും വൃശ്ചികരാശിയും ഇരിക്കുന്നു- വായുകൊണിൽ ധനുരാശി ഇരിക്കുന്നു. വടക്കെ ദിക്കിൽ മകരവും കുംഭവുമിരിക്കുന്നു. ഈശാനകൊണിൽ മീനരാശി ഇരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ ദൈവജ്ഞന്റെ നാലുപുറവുമായി ചക്രാകാരെണ ഇരിക്കുന്നതുകളായ മെഷാദിരാശികളിൽ വെച്ചു

യാതൊരുരാശിയിൽ പ്രഷ്ടാവു പൃച്ഛാസമയത്തിങ്കൽനിന്നുവൊ അത ആരൂഢരാശി എന്ന പ്രസിദ്ധമാകുന്നു- പ്രഷ്ടാവിനാൽ ആരൊഹിക്കപ്പെട്ടതാകയാൽ അതിനെ ആരൂഢമെന്നു പറയുന്നു- ആരൂഢരാശിൎ ഉന്നത എന്ന നല്ലവണ്ണം അറിവുണ്ടായിരുന്നാൽ അതുകൊണ്ടുതന്നെ സകലത്തെയും വിചാരിക്കെണം. അതിന്റെ നിശ്ചയമില്ലെന്നു വരികിൽ ചക്രത്തെ ലെഖനം ചെയ്തിട്ട അതിനെ വിധിക്കുതക്കവണ്ണം പൂജിപ്പിച്ചിട്ട സ്വൎണ്ണം കൊണ്ടു അതിൽ ഒരുരാശിയെ തന്റെ ഇച്ഛക്കു തക്കവണ്ണം സ്പൎശിപ്പാൻ പ്രഷ്ടാവിനൊട പറയെണം- അനന്തരം പ്രഷ്ടാവ യാതൊരുരാശിയിൽ സ്വൎണ്ണത്തെ ന്യസിച്ചുവൊ അതുതന്നെ ആരൂഢമെന്നു കല്പിച്ചിട്ട അതുകൊണ്ടു സകലത്തെയും വിചാരിക്കെണം- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(൨൭) പൃച്ഛാസമയഏവദൈവജ്ഞേനജ്ഞാതവ്യാനിവക്ഷ്യമാണക്രമെണൊച്യന്തെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— പൃച്ഛാസമയത്തിങ്കൽ തന്നെ ദൈവജ്ഞനാൽ ജ്ഞാതവ്യങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളെ വക്ഷ്യമാണ ക്രമത്തൊടുകൂടെ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം— ജ്യൌതിഷികനാൽ പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ തന്നെ അറിയപ്പെടെണ്ടതുകളായവയെ ഇനി പറയപ്പെടുന്നതായ ക്രമത്തെ അനുസരിച്ചു പറയുന്നു-

൨൮. ദൈവജ്ഞസമാഹിതെനസമയോദെശസ്സ്വവായുൎദ്ദശാ പ്രഷ്ടുസ്പൎശനമാശ്രിതൎക്ഷഹരിതൌ പ്രശ്നാക്ഷരാണിസ്ഥിതിഃ । ചെഷ്ടാഭാവവിലൊകനെചവസനാദ്യന്യച്ചതൽക്കാലജം പൃച്ഛാവസ്സ്വമയെതദെതദഖിലം ജ്ഞെയംഹിവക്തും ഫലം-ഊതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം — സമാഹിതനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞനാൽ സമയവും ദെശവും സ്വവായുവും ദശയും പ്രഷ്ടാവിന്റെ സ്പൎശനവും ആശ്രിതൎക്ഷഹരിത്തുകളും പ്രശ്നാക്ഷരങ്ങളും സ്ഥിതിയും ചെഷ്ടയും ഭാവവിലൊകനങ്ങളും വസനാദികൾതൽക്കാലജമായി അന്യമായിരിക്കുന്നതും യാതൊന്നൊ ഇത ഇത സകലമായിട്ടു ഫലത്തെ വചിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ജ്ഞാതവ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— അവധാനസഹിതനായിരിക്കുന്ന ജ്യൌതിഷികൻ പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ സമയം, ദെശം, തന്റെവായു, തന്റെ

വസ്ഥാ, പൃച്ഛകന്റെ സ്പൎശം, പൃച്ഛകനാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ടരാശി, പൃച്ഛകനാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ടദിക്ക, പ്രശ്നാക്ഷരങ്ങൾ, പൃച്ഛകന്റെ സ്ഥിതി, ചെഷ്ടാ, ഭാവം, ദൎശനം, വസ്ത്രം മുതലായത ഇതുകളെയും ഇതുകൾക്കു പുറമെ തൽക്കാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാകുന്നതുകളായ മറ്റുള്ളതുകളെയും ഫലത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കുകയും മനസ്സിങ്കൽ ധരിക്കുകയും വെണം- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) അഥഫലനിൎദ്ദെശഃക്രമെണൊച്യതെ ||

അന്വയാൎത്ഥ —— അനന്തരം ഫലനിൎദ്ദെശം ക്രമത്തൊടു കൂടെ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഇനി ഫലകഥനം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ക്രമത്തൊടു കൂടെ കൎത്തവ്യമാകുന്നു എന്നു പറയുന്നു-

൧൩. പൃച്ഛാനിൎഗ്ഗമമാൎഗ്ഗമന്ദിരഗതിപ്രശ്നക്രിയാസംഭവസൂത്രത്രിസ്ഫുടജാഷ്ടമംഗലഫലാരൂഢൊദയെന്ദൂൽഭവം | ആയുഃ ചൈടവശാച്ചജാതകവശാൽസഞ്ചിന്ത്യ ഭാവാൻപരാൻദൈവാനാമനുകൂലതാദി ച ബലാൽബാധാഭിചാരാദ്യപി-ഇതി ||

അന്വയാൎത്ഥം —— പൃച്ഛാനിൎഗ്ഗമമാൎഗ്ഗമന്ദിരഗതിപ്രശ്നക്രിയാസംഭവത്തെയും സൂത്രത്തെയും ത്രിസ്ഫുടജാഷ്ടമംഗലഫലാരൂഢൊദയെന്ദൂൽഭവത്തെയും ചൈടവശാലും ജാതകവശാലും ഉള്ള ആയുസ്സിനെയും പരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളെയും ദൈവന്മാരുടെ അനുകൂലതാദിയെയും ബാധാഭിചാരാദിയെയും സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ടു വദിക്കെണം-

സാരം —— പ്രഷ്ടാവു വന്നിട്ടു തന്നൊടു ചൊദിച്ച സമയം തന്നെ ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതായ ചൊദ്യസ്ഥിതികൊണ്ടു പറയപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായഫലത്തെ ദൈവജ്ഞൻ മുമ്പെ പറയെണം- അനന്തരം പുറപ്പാടിങ്കലും മാൎഗ്ഗത്തിങ്കലും പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗ്രഹത്തിങ്കൽ ഉള്ള പ്രവെശത്തിങ്കലും പ്രശ്നത്തിന്നു ഉപയൊഗിയായ ചക്രലെഖനം മുതലായ കാൎയ്യത്തിങ്കലും സംഭവിക്കുന്നതായ അതാതു നിമിത്തങ്ങൾ കൊണ്ടു പറവാൻ യൊഗ്യങ്ങളായ അതാതുഫലങ്ങളെ ക്രമെണ പറയെണം- പിന്നെ സൂത്രഫലത്തെയും പിന്നെ ത്രിസ്ഫുട ഫലത്തെയും പിന്നെ അഷ്ടമംഗല ഫലത്തെയും ആരൂഢഫലത്തെയും ഉദയഫലത്തെയും ചന്ദ്രഫലത്തെയും ക്രമെണ പറയെണം- പിന്നെ ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും പ്രശ്നത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും വഴിപൊലെ വിചാരിച്ചിട്ടു ആയുസ്സിന്റെ അവസ്ഥയെ പറയെണം- പിന്നെ അതാതുഭാവങ്ങളുടെ

ഇന്നൊദോഷങ്ങളെയും ദേവന്മാരുടെ ആനുകൂല്യം മുതലായതിനെയും പിന്നെ ബാധാഭിചാരാദികളെയും പറയെണം- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തി ബോധകമാകുന്നു-

൪൪. ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വെ പ്രഷ്ടുശ്ച പ്രശ്നസൌഷ്ഠവെ। സതി പ്രശ്നെഷു സർവ്വെഷു ശുഭാപ്തിർവ്വചനം തഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വവും പ്രഷ്ടാവിന്റെ പ്രശ്നസൌഷ്ഠവവും സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സർവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളിലും ശുഭാപ്തി ഭവിക്കും- അപ്രകാരം വചനം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ജ്യൌതിഷികന്റെ മനസ്സ സാവധാനമായിരിക്കകയും പ്രഷ്ടാവുവെണ്ടും പ്രകാരം ചൊദിക്കകയും ചെയ്താൽ സർവ്വ പ്രശ്നങ്ങളിലും ശുഭപ്രാപ്തിയെ പറയെണം- അപ്രകാരം പ്രമാണികന്മാരുടെ വചനമുണ്ടു- ഇനി അതിനെ കാണിക്കുന്നു-

൪൫. ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വം പ്രഷ്ടുശ്ച പ്രശ്നസൌഷ്ഠവം। ഇഷ്ടദ്രവ്യശ്രുതീക്ഷെ ച സമ്യഗിഷ്ടോപലബ്ധയെ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വവും പ്രഷ്ടാവിന്റെ പ്രശ്നസൌഷ്ഠവവും ഇഷ്ടദ്രവ്യശ്രുതീക്ഷകളും വഴിപൊലെ ഇഷ്ടോപലബ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ദൈവജ്ഞന്റെ സാവധാനത്വം പ്രഷ്ടാവിന്റെ പ്രശ്നത്തിന്റെ സൌഷ്ഠവവും ഇഷ്ടവസ്തുവിന്റെ ശ്രവണവും ദർശനവും ഇഷ്ടലാഭത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു. ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിബോധകമാകുന്നു.

൪൬. ബാലാന്നവജ്രരത്നാസുഗന്ധാന്നാദ്യുക്ഷവിശെഷകാഃ।
അഷ്ടാവിവിഷ്ടിരിക്താഃ സുസ്ഥിരെഷ്ടകരണെഷു ച।

൪൭. തിഥിനക്ഷത്രരാശ്യംശസന്ധ്യൌചാദ്ദളികൊദയെ। ചക്രാദെശ്ച ഗ്രഹന്നൈസർവ്വശിരസ്യൈകാദ്ദളൈതഥാ ॥

൪൮. മൃത്യുദ്ധ്വാരാദിയൊഗെ ...പട്ടവിഷ്ട്യദിയൈപി ചാത്രയൊദ്ധൃശ്യാം പ്രദൊഷെ ച നിശീഥെ രവിശ്ശനെ ॥

൪൯. സംക്രാന്തെവചതഥാപ്രഷ്ടുർവ്വിപൽപ്രത്യരയൊർവ്വധെ। അഷ്ടമെചതഥാരാശൌജന്മാഷ്ടമഗതെവിധൌ ॥

൫൦. ഇത്യാദിദുഷ്ടകാലെഷു പ്രശ്നസ്ത്വശുഭപ്രദഃ। ഇത്യാദിദൊഷരഹിതെകാലെ മൃതപ്യപിച ॥

൫൧. ശുഭനാമഭയെ പ്ലുഷ്ടൌ മദ്ധ്യെത്ഥെഷു ശുഭെഷു ച। സിദ്ധ്യാമൃതാദിയൊഗെഷു പ്രശ്നഃ സ്യാദിഷ്ടഫലപ്രദഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബാലാന്നവജ്രരത്നാരകളും ഗന്ധാന്നാ

ഷ്ണവീക്ഷങ്ങളും* അഷ്ടമീവിഷ്ടിരിക്തകളും സ്ഥിരങ്ങളായിരിക്കുന്ന കരണങ്ങളും, സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും തിഥിനക്ഷത്രരാശ്യംശസന്ധിയും ഗുളികോദയവും ചക്രാദ്ധ്യവും ഗ്രഹണവും സർവ്വശിരസ്സും അപ്രകാരം ഏകാർഗ്ഗളവുംസത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മൃത്യുദഗ്ദ്ധാദിയോഗങ്ങളും പാപദൃഷ്ട്യുദയവും ത്രയോദശിയും സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും പ്രദോഷത്തിങ്കലും നിശീഥത്തിങ്കലും രവിദശനത്തിങ്കലും സംക്രാന്തിസന്തിയായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം പ്രഷ്ടാവിന്റെ വിപൽപ്രത്യരങ്ങളും വധവും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം അഷ്ടമമായിരിക്കുന്നരാശി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലുംവിധുജന്മാഷ്ടമഗതനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ഇത്യാദിദുഷ്ടകാലങ്ങളിൽ പ്രശ്നംഅശുഭപ്രദമായിഭവിക്കും ഇത്യാദിദോഷരഹിതമായിരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലുംഅളുതപലടികളിലും ശുഭന്മാരുടെ ഉദയവും ദൃഷ്ടിയും സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ശുഭങ്ങളായിരിക്കുന്ന മുഹൂത്തങ്ങളിലും സിദ്ധാമൃതാദിയോഗങ്ങളും സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും പൃഷ്ടാ അഭീഷ്ടഫലപ്രദമായിഭവിക്കും.

സാരം—ചോറൂണിന്റെ മുഹൂത്തത്തിന്ന അതതഎന്നപറകപ്പെട്ടനാളുകൾ പ്രശ്നത്തിന്നും നിഷിദ്ധങ്ങളാകുന്നു അശ്വതി, മകം,മൂലം ഇതുകളുടെ മുതൽക്കാലുകൾക്കും രേവതി,ആയില്യം, തൃക്കേട്ട ഇതുകളുടെ നാലാംകാലിന്നു, ഗണ്ഡാന്തമെന്നതുംദോഷപ്രസിദ്ധമാകുന്നു അതും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധമാകുന്നു ചോറൂണിന്നു നിഷേധിക്കപ്പെട്ടനാളുകൾ ഭരണീ,കാർത്തികാ,തിരുവാതിര,ആയില്യം,മകം,പൂരം, പൂരാടം,പൂരട്ടാതി, വിശാഖം,തൃക്കേട്ട, മൂലം,ഇതുകൾ പതിനൊന്നുമാകുന്നു. അതുകളിൽവെച്ചു ആയില്യവും,മകവും, തൃക്കേട്ടയും, മൂലവും ചോറൂണിന്നു കൊള്ളരുതാത്തുകയാൽ തന്നെ പ്രശ്നത്തിന്നുംകൊള്ളരുതഎന്നത എല്ലാകാലുകൾക്കും സാധാരണമായിപ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും രേവതിയും അശ്വതിയും ചോറൂണിന്നുകൊള്ളുന്നതുകളാകയാൽ അതുകൾപ്രശ്നത്തിന്നും കൊള്ളാമെന്നതും സർവ്വപാദസാധാരണമായിട്ടുതന്നെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും അതുകളുടെ നാലാംകാലും മുതൽക്കാലുംകൊള്ളരുതഎന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതുവിശേഷിച്ചുപറയേണ്ടതായിട്ടുമിരിക്കുന്നില്ല,ചോറൂണിന്നുകൊള്ളരുതാത്തനാൾ തന്നെ ഗണ്ഡാന്തമുള്ളതായിരുന്നാൽ ദോഷാധിക്യമുള്ളതാകയാലും ഗണ്ഡാന്തദോഷത്തെനിഷേധിച്ചതു സഫലമായിഎന്നത

റിഞ്ഞുകൊൾക ഉഷ്ണമെന്നദോഷവും പ്രശ്നത്തിങ്കൽനിഷിദ്ധമാകുന്നു. ഉഷ്ണമെന്നദോഷം എല്ലാനാളുകൾക്കും ഉണ്ടു. അശ്വതിമുതൽപതിനഞ്ചു നാളുകളെ മുമ്മൂന്നാക്കിവിഭജിച്ചാൽ മുമ്പെവരുന്നത അശ്വതി,ഭരണി, കാൎത്തികാഇതുകളെല്ലൊ ആകുന്നത. അതുകളിൽവെച്ചു അശ്വതിക്ക ആദിയിലെ ഏഴരനാഴികകഴിഞ്ഞാൽപിന്നെഏഴരനാഴിക വിഷമാകുന്നു. ഭരണിക്കഅമ്പത്തഞ്ചു നാഴിക കഴിഞ്ഞാൽശിഷ്ടമായ അഞ്ചുനാഴിക വിഷമാകുന്നു. കാൎത്തികക്ക ഇരുപത്തൊന്നുനാഴിക കഴിഞ്ഞാൽ ഒന്നരനാഴിക വിഷമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ രൊഹിണി,മകയിരം, തിരുവാതിരഇത്യാദികളായി അത്തം,ചിത്രം, ചൊതിഎന്നതുവരെ ഉള്ളമുമ്മൂന്നുനാളുകളുടെ വിഷത്തെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. വിശാഖം മുതൽപതിനഞ്ചു നാളുകളെയും മെൽപ്രകാരം മുമ്മൂന്നാക്കി വിഭജിച്ചാൽ മുമ്പെവരുന്നതു വിശാഖം. അനിഴം, തൃക്കെട്ട ഇതുകളെല്ലൊ ആകുന്നത. അതുകളിൽവെച്ചു വിശാഖത്തിന്ന ആദിയിലെഎട്ടുനാഴികവിഷമാകുന്നു. അനിഴത്തിന്ന ഒടുക്കത്തെ എട്ടു നാഴിക വിഷമാകുന്നു. തൃക്കെട്ടക്ക ആദിയിലെ ഇരുപതുനാഴിക കഴിഞ്ഞാൽ പത്തുനാഴിക വിഷമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെമൂലം, പൂരാടം, ഇത്യാദികളായശെഷങ്ങൾക്കും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. അങ്ങിനെ ഗ്രഹിക്കുമ്പൊൾ അശ്വതിക്കആദിയിലെ ഏഴരനാഴിക കഴിച്ചു ഏഴരനാഴിക വിഷമായിരുന്നാലും ആതുരസന്ധാനത്തിങ്കൽ അന്തൎഭവിക്കുകയാൽ ആവിഷയത്തിങ്കൽ ഈ നിഷെധംവെണമെന്നില്ല സന്ധാനത്തെ വൎജ്ജിക്കെണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ എന്നൊരുഭ്രമം ഭവിക്കാം. അങ്ങിനെഭ്രമിക്കരുത. രണ്ടുദൊഷങ്ങൾ കൂടിവന്നാൽ അശുഭത്തിന്റെ ആധിക്യത്തെപറയാം ആതുഹെതുവായിട്ട ആവിഷയത്തിങ്കലും ഈ നിഷെധം പ്രയൊജനത്തൊടു കൂടിയതുതന്നെ. ഇപ്രകാരം സ്ഥലാന്തരത്തിങ്കലും ധരിച്ചുകൊൾക. വിഷമെന്നദൊഷവും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധമാകുന്നു. അതിനെ മുഹൂൎത്തശാസ്ത്രാന്തൎഗ്ഗതമായ അംശൈനവ ഇത്യാദി ശ്ലോകം കൊണ്ടു അറിഞ്ഞുകൊൾക. വിസ്തരഭയം ഹെതുവായിട്ടു വിവരിക്കുന്നില്ല. അഷ്ടമിയും വിഷ്ടിഎന്ന കരണവും ചതുൎത്ഥീ, നവമീ, പതിന്നാലഈ തിഥികളും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ വൎജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു. പുഴ പുള്ളു, പാമ്പു, നാല്കാലി ഇതുകളാകുന്ന സ്ഥിരകരണങ്ങളും വൎജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു. തിഥിസന്ധി, നക്ഷത്രസന്ധി, രാശിസന്ധി, അംശകസന്ധി, ഗുളികൊദയം, ലാടം, വൈധൃതം ഗ്രഹണം സൎവ്വമസ്തകമെന്നദൊഷം ഏകാൎഗ്ഗളമെന്നദൊഷം

മൃത്യുയോഗം, മദ്ധ്യയോഗം, പാപദൃഷ്ടി, പാപോദയം ത്രയോദ
ശിഎന്നപക്ഷം, പ്രദോഷസമയം, അർദ്ധരാത്രി പാട്ടരാശി, സം
ക്രമണം, വൃശ്ചികന്റെ മൂന്നാംനക്ഷത്രം, അഞ്ചാംനക്ഷത്രം, ഏ
ഴാംനക്ഷത്രം, ഇതുകളും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധങ്ങളാകുന്നു.
അഷ്ടമരാശിയും അഷ്ടമരാശിക്കൂറും കൊള്ളരുത കൊള്ളരുതാത്ത
തുകളിൽ പ്രധാനങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളെ പറഞ്ഞു വെറെയും
ചിലത ഇല്ലെന്നില്ല അതു ഹെതുവായിട്ട ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി മു
മ്പുള്ളവരാൽ പരിഗണനംചെയ്തു നിഷേധിക്കപ്പെട്ടതുകളായ
എല്ലാ കാലങ്ങളിൽ പ്രശ്നംഭവിച്ചാൽ അതഅശുഭസൂചകമായിഭവി
ക്കുമെന്നധരിച്ചുകൊൾക. മെൽപ്രകാരമല്ലാതെ ഇരിക്കുന്നതായ
സമയത്തിങ്കലും അമൃതഘടികാ എന്നകാലവിശേഷത്തിങ്കലും ശുഭോ
ദയവും ശുഭദൃഷ്ടിയും ലഗ്നത്തിന്ന ഭവിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തി
ങ്കലും ശുഭങ്ങളായ മുഹൂർത്തങ്ങൾ ഉള്ളപ്പൊഴും സിദ്ധാമൃതാദിയോ
ഗങ്ങൾ ഉള്ളസമയത്തിങ്കലും പ്രശ്നം ഭവിച്ചാൽ അത അഭീഷ്ട
ഫല സൂചകമായിഭവിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

(൨൧)- ഏതൽ കാലവിഷയം।

അന്വയാർത്ഥം— ഇതു കാലവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബാലാന്ന വജ്ജ്യതാരാസ്സ എന്നതു തുടങ്ങി മെൽപറ
കപ്പെട്ട വചനംകൊണ്ടു ഗ്രാഹ്യമായിട്ടുള്ളതു പ്രശ്നത്തിന്ന ന
ന്നല്ലാതെയും നന്നായിട്ടുമിരിക്കുന്ന കാലമാകയാൽ അതുകാലമാ
കുന്ന വിഷയത്തോട കൂടിയതാകുന്നു-

൨൨-ഫലപ്രസൂനസംപൂർണ്ണമഹീരുഹസമാകുലെ। സ്നിഗ്ദ്ധഭൂമി
തലെരത്നകാഞ്ചനാദിസമന്വിതെ॥

൨൩-പഞ്ചെന്ദ്രിയമനഃപ്രീതികാരെഗൊമയവാരിണാ। തൽക്ഷ
ണപ്രൊക്ഷിതക്ഷൊണീതലെസമവസുന്ധരെ॥

൨൪-മംഗല്യകർമ്മസംയുക്തെമംഗലസ്ത്രീസമാകുലെ। മന്ദിരെ
പുത്രഭാര്യാദിഹൃഷ്ടപുഷ്ടജനാശ്രിതെ॥

൨൫-യദ്വൈഷ്ടിതദെശെപ്രാപ്നൊത്യഭിമതം ധ്രുവം। മഹാവ
നെശ്മശാനാന്തെനിമ്നൊച്ചെശൂന്യമന്ദിരെ॥

൨൬. ഗ്രഹെചാത്മജനെപ്രെതക്രിയാദ്യശുഭകർമ്മണി । ജലാ
ഗ്നിശുഷ്കവൃക്ഷാദ്യെതൈലെവെന്ദ്രിയചെതസാം॥

൨൭. അനിഷ്ടദെപ്രദെശെചപ്രഷ്ടാനാപ്നൊതിഭീപ്സിതം।

അന്വയാർത്ഥം—— ഫലപ്രസൂനസംപൂർണ്ണമഹീരുഹസമാകുല
മായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും സ്നിഗ്ദ്ധഭൂമിതലമായിരിക്കുന്ന ദെ
ശത്തിങ്കലും രത്നകാഞ്ചനാദി സമന്വിതമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തി

ങ്കലും പഞ്ചേന്ദ്രിയമനഃപ്രീതികരമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും ഗോമയവാരികൊണ്ടു തൽക്ഷണെ പ്രോക്ഷിതക്ഷോണിതലമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും സമവസുന്ധരമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും മംഗല്യകൎമ്മസംയുക്തമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും മംഗലസ്ത്രീസമാകുലമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും പുത്രഭാൎയ്യാദിഹൃഷ്ടപുഷ്ടജനാശ്രിതമായിരിക്കുന്നമന്ദിരത്തിങ്കലും ഈദൃശമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കൽ യാവനൊരുത്തൻ പൃഛ്ശിക്കുന്നുവൊ അവൻ അഭിമതത്തെ ധ്രുവമാകുംവണ്ണം പ്രാപിക്കുന്നു മഹാവനത്തിങ്കലും ശ്മശാനാന്തത്തിങ്കലും നിമ്നോച്ചമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും ശൂന്യമന്ദിരത്തിങ്കലും ത്യക്തജനമായിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിങ്കലും പ്രേതക്രിയാദ്യശുഭകൎമ്മമായിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിങ്കലും ജലാഗ്നിശുഷ്കവൃക്ഷാന്തത്തിങ്കലും അപ്രകാരംതന്നെ ഇന്ദ്രിയ ചെതസ്സുകൾക്ക അനിഷ്ടമായിരിക്കുന്ന പ്രദെശത്തിങ്കലും പ്രഷ്ടാവ അഭീപ്സിതത്തെ പ്രാപിക്കുന്നില്ല.

സാരം——കായകളോടും പൂക്കളോടുംകൂടിയ വൃക്ഷങ്ങൾ വളരെ ഉള്ള പ്രദെശം ഇനപ്പുള്ളമരങ്ങളോടുകൂടിയ പ്രദെശം. രത്നങ്ങൾ, സ്വൎണ്ണം ഇവയൊടുകൂടിയ പ്രദെശം ചെവിമുതലായ അഞ്ചു ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിന്നും പ്രീതിയെ ജനിപ്പിക്കുന്നതായ പ്രദെശം ചാണകനീർകൊണ്ടു അപ്പൊൾ തളിക്കപ്പെട്ട പ്രദെശം- സമഭൂമി, മംഗല്യകൎമ്മത്തൊടുകൂടിയ പ്രദെശം- മംഗലസ്ത്രീകൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രദെശം- പുത്രഭാൎയ്യാദിജനങ്ങൾ സന്തുഷ്ടന്മാരായി പുഷ്ടിയൊടുകൂടിയവരായിട്ടു യാതൊന്നിങ്കൽ വസിക്കുന്നുവൊ ആ ഭവനം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പ്രദെശങ്ങളിലും ഇതുകൾ പൊലെ ഉള്ള അന്യദെശങ്ങളിലും നിന്ന ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ അവൻ ഇഷ്ടത്തെ ലഭിക്കും. വലിയകാട, ശവസംസ്കാരഭൂമിയുടെ സമീപം, താണും ഉയൎന്നുമുള്ള പ്രദെശം, ആളില്ലാത്ത ഗൃഹം, രോഗികളായ ജനങ്ങളൊടുകൂടിയ ഗൃഹം, പ്രേതകൎമ്മം മുതലായ അമംഗലക്രിയകളൊടുകൂടിയഗൃഹം- വെള്ളത്തിന്റെ സമീപം. തീയ്യിന്റെ സമീപം, ഉണങ്ങിയമരത്തിന്റെ സമീപം, ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിന്നും അപ്രിയമായദെശം ഇതുകൾ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധങ്ങളാകുന്നു.

മെൽപറഞ്ഞ അശുഭദെശങ്ങളിൽ നിന്ന ഒരുത്തൻ പൃഛ്ശിച്ചാൽ അവന്ന അഭീഷ്ടലാഭം ഭവിക്കയില്ല എന്ന ജ്യൌതിഷികൻ ഗ്രഹിക്കെണം- അനിഷ്ടഫലത്തെ വിചാരിച്ചറിഞ്ഞു പറകയും വെണം.

(വാ) എതദ്ദെശവിഷയം॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇതു ദെശവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഫലപ്രസൂനസംപൂൎണ്ണമഹീരുഹസമാകുലെ എന്നു തുടങ്ങി മെൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട വചനംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കെണ്ടുന്ന പ്രശ്നത്തിന്നു നന്നായിട്ടും നന്നല്ലാതെയും ഉള്ള ദെശമാകയാൽ അതു ദെശമാകുന്ന വിഷയത്തൊടുകൂടിയതാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൨൭. കാൎയ്യംശ്വാസപരീക്ഷണംപ്രതിദിനംബുധൈഃപ്രഭാതാഗമെ ചെന്ദ്വാദിഗതിർധരാ പ്രഭൃതിസഞ്ചാരശ്ച വിജ്ഞെയതാം । തെനാത്മീയശുഭാശുഭംഹിസകലംജ്ഞെയംപൃഛതാംതൽകാലാത്മസമീരണെനചമൃതാനഷ്ടാദികഞ്ചൊച്യതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ദിനത്തിങ്കൽ ദിനത്തിങ്കൽ പ്രഭാതാഗമത്തിങ്കൽ ബൊധിച്ചിട്ടു ജ്യൊതിഷികനാൽ ശ്വാസപരീക്ഷണം കാൎയ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഇന്ദ്വാദിഗതിയും ധരാപ്രഭൃതിസഞ്ചാരവും അറികപ്പെടെണം. അതുകൊണ്ടു സകലമായിരിക്കുന്ന ആത്മീയശുഭാശുഭം തന്നെ ജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരം പൃഛകന്മാരുടെ നഷ്ടാദികമാകട്ടെ തൽകാലാത്മസമീരണത്തെക്കൊണ്ടു വചിക്കപ്പെടുകയും വെണം.

സാരം — ദിവസം തൊറും രാത്രി മിക്കതും അവസാനമായാൽ ഉണൎന്നെഴുനീറ്റിരുന്നിട്ടു തന്റെ ശ്വാസഗതിയെ ജ്യൊതിഷികൻ പരീക്ഷിക്കെണം. വായുവിന്റെ ഇഡാപിംഗലാദികളിൽ ഉള്ള ഗതിയെയും ഭൂമിമുതലായതുകളിൽ ഉള്ള സഞ്ചാരത്തെയും ജ്യൊതിഷികൻ അറിയെണം. അതുകൊണ്ടു സകലമായിരിക്കുന്ന തന്റെ ശുഭവും അശുഭവും തന്നെ അറികപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു. പൃഛകന്റെ നഷ്ടമുതലായതിനെ തൽകാലത്തിങ്കൽ ഉള്ള വായുവിന്റെ ഗതിവിശെഷം കൊണ്ടുപറകയും വെണം.

൨൮. വാരെഷ്വിന്ദുബുധാംഗിരൊഭൃഗുഭവാംവാമെചരന്മാരുതൊ ഭൌമാൎക്കാൎക്കിദിനെഷു ദക്ഷിണഗതൊ ന്യൂനൊമദിഷ്ടഃ സ്തുതഃ । സൌമ്യാനാംദിവസെഷു ദക്ഷിണഗതൊനിഷ്ടൊസതാംവാമഗൊ വക്ഷ്യന്തെ ശുഭാശുഭമയൊരെതെംഫലാന്യാമിഹ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇന്ദുബുധാംഗിരൊഭൃഗുക്കളുടെ വാരങ്ങളിൽ വാമത്തിങ്കൽ ചരന്നായിരിക്കുന്ന മാരുതൻ നൃകൾക്കു അഭീഷ്ടനെന്നു സ്തുതനായി ഭവിക്കുന്നു. ഭൌമാൎക്കാൎക്കിദിനങ്ങളിൽ ദക്ഷിണഗതനായിരിക്കുന്ന മാരുതൻ നൃകൾക്കു അഭീഷ്ടനെന്നു സ്തുതനായി ഭവിക്കുന്നു. സൌമ്യന്മാരുടെ ദിവസങ്ങളിൽ

ദക്ഷിണഗതനായിരിക്കുന്ന മാരുതൻ അനിഷ്ടനായി ഭവിക്കു ന്നു. അസത്തുക്കളുടെ ദിവസങ്ങളിൽ വാമഗനായിരിക്കുന്ന മാ രുതൻ അനിഷ്ടനായി ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ ശുഭാശുഭന്മാരായി രിക്കുന്ന മരുത്തുക്കളുടെ ഫലങ്ങളുടെ ഭേദങ്ങൾ വചിക്കപ്പെടു വാൻ പോകുന്നു.

സാരം— ചന്ദ്രൻ, ബുധൻ, വ്യാഴം, ശുക്രൻ ഇവരുടെ ആ ഴ്ചകളിൽ ഇടത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന വായു ശുഭപ്രദമാകുന്നു. ആദി ത്യൻ, ചൊവ്വ, ശനി ഇവരുടെ ആഴ്ചകളിൽ വലത്തു സഞ്ചരിക്കു ന്ന വായു ശുഭപ്രദമാകുന്നു. ശുഭഗ്രഹങ്ങളുടെ ആഴ്ചകളിൽ വ ലത്തും, പാപഗ്രഹങ്ങളുടെ ആഴ്ചകളിൽ ഇടത്തും വായുവിന്റെ സ ഞ്ചാരം ശുഭമല്ല. ഇനി ശുഭമായിട്ടും അശുഭമായിട്ടുമിരിക്കുന്ന വായുവിന്റെ ഫലഭേദങ്ങളെ പറവാൻ പോകുന്നു.

൩൦. സൎവ്വേഷാമപിവാസരേഷുപവനേഭീഷ്ടെവപുസ്സ്വാ
സ്ഥതാലാഭോൎത്ഥസ്യചമൃഷ്ടഭോജനമിതീഷ്ടാനാംഭവോന്യഥാ।
ശ്വാസശ്ചേദഹിതോനമൃഷ്ടമശനം നാൎത്ഥാഗമോവിഗ്രഹസ്സ
ദ്ഭിൎന്നോശയനംസുഖേനസുഖംവിണ്മോക്ഷണാദിഷ്വപി॥

അന്വയാൎത്ഥം—സൎവ്വന്മാരുടെ വാസരങ്ങളിലും പവനൻ അ ഭീഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വപുസ്സ്വാസ്ഥതയും അൎത്ഥ ത്തിന്റെ ലാഭവും മൃഷ്ടഭോജനവും ഇപ്രകാരമുള്ള ഇഷ്ടങ്ങളുടെ ഭവം ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. അന്യപ്രകാരമായാൽ ഇല്ല. ശ്വാസം അഹിതമാകുന്നു എങ്കിൽ മൃഷ്ടമായിരിക്കുന്ന അശനം ഭവിക്കുന്നില്ല. അൎത്ഥാഗമം ഭവിക്കുന്നില്ല. സജ്ജനന്മാരൊടുകൂട യും വിഗ്രഹം ഭവിക്കുന്നു. സുഖത്തൊടുകൂടെ ഉള്ള ശയനം ഭവി ക്കുന്നില്ല. വിണ്മൊക്ഷണാദികളിലും സുഖം ഭവിക്കുന്നില്ല.

സാരം— എല്ലാ ആഴ്ചകളിലും വായുവിന്റെ ഗതിവെണ്ടും വിധത്തിലായാൽ ശരീരസുഖവും ധനലാഭവും വെണ്ടുംപ്രകാരമു ള്ള ഭക്ഷണവും ഇങ്ങിനെ ഇഷ്ടഫലങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നു. വാ യുവിന്റെ ഗതിവെണ്ടുംപ്രകാരമായി ഭവിച്ചില്ല എങ്കിൽ വി പരീതമാകുന്നു. രുചിക്കുതക്കതായ അന്നം ലഭിക്കില്ല. ധനത്തി ന്റെ വരവുഭവിക്കില്ല. എല്ലാവരൊടും കലഹിക്കും. സുഖശയ നമുണ്ടാകയില്ല. മലമൂത്രവിസൎജ്ജനാദികളിൽ കൂടെ സുഖമുണ്ടാകയി ല്ല. ഇങ്ങിനെശ്വാസം പ്രതികൂലമായാൽ ഊഹിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യങ്ങളായ ഫലങ്ങളെ സംക്ഷെപെണ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൩൧. ശ്വാസസ്യപ്രതികൂലതായദിദിനേഭാനൊൎവ്വപുൎവ്വേദനാ
ശീതാംശൊഃകലഹഃകുജസ്യമരണംദൂരപ്രയാണംവിദഃ। രാജ്യാ

പധിക്ഷണസ്യ ശുക്രദിവസേ കാര്യസ്യ കസ്യാപിനാസ്തി സിദ്ധി ർമ്മന്ദദിനേ സ്വകീയ കൃഷിനാശോ ഭവിവാദാദയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ശ്വാസത്തിന്റെ പ്രതികൂലത ഭാനുവിന്റെ ദിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ വപുർവ്വേദന ഭവിക്കും- ശീതാംശുവിന്റെ ദിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ കലഹം ഭവിക്കും- കുജന്റെ ദിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ മരണം ഭവിക്കും- വിത്തിന്റെ ദിനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ദൂരപ്രയാണം ഭവിക്കും- ധിഷണന്റെ ദിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ രാജാപത്തു ഭവിക്കും- ശുക്രദിവസത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ഒരു കാര്യത്തിന്റെയും സിദ്ധിഭവിക്കില്ല- മന്ദദിനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ സ്വകീയ കൃഷിനാശവിവാദാദികൾ ഭവിക്കും-

സാരം— ഞായറാഴ്ച ശ്വാസത്തിന്റെ ഗതി വേണ്ട വിധത്തിലല്ലാതെ കണ്ടാൽ അന്നു ശരീരത്തിങ്കൽ എവിടെ എങ്കിലും വേദനയുണ്ടാകുമെന്നും തിങ്കളാഴ്ച മേൽ പ്രകാരമായാൽ കലഹമുണ്ടാകുമെന്നും ചൊവ്വാഴ്ച മേൽപ്രകാര മായാൽ മരണമൊ മരണതുല്യമായ ദുഃഖമൊ ഭവിക്കുമെന്നും ബുധനാഴ്ചയായാൽ ദൂരയാത്ര വേണ്ടി വരുമെന്നും വ്യാഴാഴ്ചയായാൽ രാജ്യനാശം ഭവിക്കുമെന്നും വെള്ളിയാഴ്ചയായാൽ അന്ന ഒരു കാര്യവും സാധിക്കയില്ല എന്നും ശനിയാഴ്ചയായാൽ കൃഷിനാശം ഭവിവാദം ഇത്യാദികൾ ഭവിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൩൨. വായുർഭാനുദിനാഷ്ടകെയദി ചരെദ്വാമെണ്ണുരൊഃ പഞ്ചതാ വ്യാധിർവ്വാസ്യമഹാംസ്സു ശൈവഹിമഗൊവാരാഷ്ടകെ ദക്ഷിണെ । പുത്രാപൽക്ഷിതിജസ്യ ബന്ധനമരെർവ്വാമെവിദൊദക്ഷിണെമൃത്യുസ്സൂര്യസ്യ നിരന്തരം സ്വരഗുരൊർമ്മൃത്യുർഗുരൊസ്സംഭവെൽ ॥

൩൩. ശുക്രസ്യാവനിഹെതുബന്ധനക്ഷയൊ ദക്ഷിണെശനെർവ്വാമെ । യദി ചരതി മാതരിശ്വാ ഭാർയ്യാനാശൊ നിവാസനാശൊ വാ ॥

അന്വയാർത്ഥം— വായു ഭാനുദിനാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം വാമത്തിൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ ഗുരുവിന്നു പഞ്ചതയൊ സുമഹത്തായിരിക്കുന്ന വ്യാധിയൊ സംഭവിക്കും- അപ്രകാരംതന്നെ ഹിമഗുവിന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ പുത്രാപത്തു ഭവിക്കും- ക്ഷിതിജന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം വാമത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ അരിയിങ്കൽനിന്നു ബന്ധനം സംഭവിക്കും- വിത്തിന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം

ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ തനിക്കു മൃത്യുസംഭവിക്കും. സുരഗുരുവിന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ ഗുരുവിന്നു മൃത്യുസംഭവിക്കും- ശുക്രന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ ഭവനി ഹേതുവായിരിക്കുന്ന ധനക്ഷയം സംഭവിക്കും-ശനിയുടെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം വാമത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ ഭാൎയ്യാനാശമൊ നിവാസനാശമൊ സംഭവിക്കും-

സാരം — ഏട്ടു ഞായറാഴ്ചകളിൽ അടുത്തടുത്തു വൈവജ്ഞന്റെ ശരീര വായു ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതായിട്ടു നിയമെന ഉള്ള ശ്വാസപരീക്ഷാ സമയത്തിങ്കൽ ഭവിച്ചു കണ്ടാൽ തന്റെ പിതാവിന്റെമരണം അടുത്തു എന്നു അറിയെണം- ഏട്ടു തിങ്കളാഴ്ചകളിൽ അടുത്തടുത്തു വലത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ സംചരിക്കുന്നതായി ഭവിച്ചുകണ്ടാൽ പുത്രനാശം അടുത്തു എന്നു അറിയെണം- ഏട്ടു ചൊവ്വാഴ്ചകളിൽ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ താമസം കൂടാതെ ശത്രുക്കൾ തന്നെ പിടിച്ചു കെട്ടുമെന്നു അറിയെണം- ഏട്ടു ബുധനാഴ്ചകളിൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ തന്റെ മരണം അടുത്തു എന്നറിയെണം- ഏട്ടു വ്യാഴാഴ്ചകളിൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ തന്റെ ഗുരുവിന്റെ മരണം അടുത്തു എന്നറിയെണം- ഏട്ടു വെള്ളിയാഴ്ചകളിൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ ഭൂമിഹേതുവായിട്ടുള്ള ധനനാശം അടുത്തു എന്നറിയെണം- ഏട്ടു ശനിയാഴ്ചകളിൽ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ ഭാൎയ്യാനാശമൊ ഗൃഹനാശമൊ അടുത്തു എന്നറിയെണം-

(വാ) അഥശ്വാസസ്യപ്രമാണേനതസ്യപൃഥ്വ്യാദിസഞ്ചാരസ്തൽഫലഞ്ചോച്യതേ ।

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം ശ്വാസത്തിന്റെ പ്രമാണം കൊണ്ടു അതിന്റെ പൃഥ്വ്യാദി സഞ്ചാരവും തൽഫലവും വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനി വായുവിന്റെ നീളത്തിന്റെ ഭേദങ്ങൾ കൊണ്ടു അതിന്നു ഭൂമി മുതലായവകളിൽ ഉള്ള സഞ്ചാരത്തെയും അതിന്റെ ഫലത്തെയും പറയുന്നു.

൩൪- മേദിന്യാഃഖലുഷോഡശാംഗുലമപാന്ദൈൎഘ്യംമിതേ ശാംഗുലംവഹ്നേരഷ്ടമിതാംഗുലംമരുതഏതൈര്യൂനമഗ്ന്യംഗുലം ।
ആകാശസ്യപ്രവൃത്തമേതദലിതംഭൂമ്യാദിഭൂതാത്മകസദ്ധീയശ്വാസഗതിപ്രമാണമുഭയോരെതൽസമംപ്രാണയോഃ ॥

അനപായാർത്ഥം—— മെദിനിയുടെ ദൈർഘ്യം ഷോഡശാംഗുല
മായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്പുകളുടെ ദൈർഘ്യം ദിനേശാംഗുലമായി ഭ
വിക്കുന്നു- വഹ്നിയുടെ ദൈർഘ്യം മന്തിമിതാംഗുലമായി ഭവിക്ക
ന്നു-മരുത്തിൻെറ ദൈർഘ്യംഷൾന്യൂനമായിരിക്കുന്ന ഇതായി ഭവി
ക്കുന്നു- ആകാശത്തിൻെറ ദൈർഘ്യം അഗ്ന്യംഗുലമായി ഭവിക്ക
ന്നു- ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ഇത ഭൂമ്യാദിഭൂതാത്മകസ്വീയശ്വാസ
ഗതി പ്രമാണമാകുന്നു എന്ന വെള്ളമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇത ര
ണ്ടു ഘ്രാണങ്ങളിലും സമമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം-ശ്വാസങ്ങൾ ചിലദിവസങ്ങളിൽ ഭൂമിയിൽ സഞ്ചരിക്ക
ന്നതുകളാകയാൽ ഭൂസ്വരൂപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും ചിലദിവസ
ങ്ങളിൽ ജലസ്വരൂപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും ചില ദിവസങ്ങ
ളിൽ അഗ്നിസ്വരൂപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും ചില ദിവസങ്ങ
ളിൽ വായു സ്വരൂപങ്ങളായിട്ടു തന്നെ പ്രകാശിക്കും ചില ദിവ
സങ്ങളിൽ ആകാശസ്വരൂപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും- ഇങ്ങിനെ
അതാതു ഭൂതങ്ങളിൽ ഉള്ള സഞ്ചാരം നിമിത്തമായിട്ടു അതാതു
രൂപത്തെ ഗ്രഹിക്കുന്നതുകളായ ശ്വാസങ്ങളിൽ വെച്ചു ഭൂസ്വ
രൂപമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം മൂക്കിൻെറ സുഷിരത്തിങ്കൽനിന്ന
പതിനാറുവിരൽ ദൂരംവരെ സ്പർശിക്കും- ജലരൂപമായിരിക്കുന്ന
ശ്വാസം പന്ത്രണ്ടുവിരൽവരെ സ്പർശിക്കും- അഗ്നിരൂപമായി
രിക്കുന്ന ശ്വാസം എട്ടുവിരൽവരെ സ്പർശിക്കും- വായുരൂപമാ
യിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ശ്വാസം ആറുവിരൽവരെ സ്പർശി
ക്കും- ആകാശരൂപമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം മൂന്നുവിരൽവരെ
സ്പർശിക്കും- മെൽ പറഞ്ഞ വിരൽ കണക്കിന്ന രണ്ടു മൂക്കുകളി
ലും സാമ്യമുണ്ടു- മൂക്കിൻെറ ഭേദം ഹേതുവായിട്ടു വിരലിൻെറ
സംഖ്യെക്കു വ്യത്യാസം വരികയില്ലെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക-

൩൭. പങ്കേഷ്വക്ഷുബല്വവക്ഷതൈരുക്ഷിതിരിഡ്യായതൊന്നമന്ദ
ന്ദിരപ്രാസാദാദിഗ്രഹപ്രവേശനകരീപട്ടാഭിഷേകപ്രദാ കുര്യാ
ന്മൈത്രീഷ്ടകർമ്മസലിലംവാമസ്ഥമെവംശ്രുതംകൃപാദരചനം കര
ഗ്രഹണമംബ്വുത്ഥഞ്ച കുര്യാൽഭയം ।।

൩൮. വഹ്നിവാരിഭയായുധക്ഷതിശരീരാതുഃഗ്രഹമൈഷാക്ഷണം
ഘാതംവാശിശ്രുകാദികസ്യദഹനെകുര്യാൽഭജേരെശ്വരം । വായു
ശ്വാരഭയംപലായനമപിസ്ഥാനംവിസൃജ്യാത്മനോമന്ത്യശ്വാദ്യ
ധിരോഹണംചവിതരെദൈന്യാമൊദയശ്വേൽപുനഃ ।।

൩൯. മന്ത്രാദൌതപമൈശലബ്ധിരസകൃദ്ദവപ്രതിഷ്ഠാപനംദീ
ക്ഷാവ്യാധിസമുൽവേശ്മനിതരാം പീഡാതനൊസ്സന്തതം । വി

ജ്ഞേയംചെല്പൂത്രഭൂതപഞ്ചകഫലംനാഡ്യൊസ്സമംയോഗയൊ ശ്വാസസ്സംഹരമീഷദിഷ്ടഉദിതശ്ശീഘ്രസ്ഖലിതൊനെഷ്ടദഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — അഗ്നിമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ ഇഡയാ യാതയായിരിക്കുന്ന ക്ഷിതി ഉന്നതമന്ദിര പ്രാസാദഗൃഹ പ്രവെശനകരിയായിട്ടും പട്ടാഭിഷെക പ്രദയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- അന്യമായിരിക്കുന്ന അഭീഷ്ട കൎമ്മത്തെയും ചെയ്യും- ഇപ്രകാരം വാമസ്ഥമായിരിക്കുന്ന സലിലം ശുഭമായിരിക്കുന്നകൃപാദിവൃദ്ധിരചനത്തെയും കരഗ്രഹണത്തെയും അംബുസ്ഥമായിരിക്കുന്ന ഭയത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു. വഹ്നി അതിഭയായുധക്ഷതി ശരീരാരുഗ്ദഹപ്രൊഷണത്തെയൊ ശിശുകാദികമായിരിക്കുന്ന ജനത്തിന്റെ ദഹനങ്ങൾ ഉള്ള പാതത്തെയൊ ഉണ്ടാക്കും- ശംകരനെ ഭജിക്കെണം- വായു ചൊരഭയത്തെയും തന്റെ സ്ഥാനത്തെ ഉപെക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള പലായനത്തെയും ദന്ത്യശ്വാദ്യധിരൊഹണത്തെയും വിതരണം ചെയ്യും- വ്യോമമെങ്കിൽ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പിന്നെ മന്ത്രാദിയുടെ ഉപദെശലബ്ധിയും പലപ്രാവശ്യം ദെവപ്രതിഷ്ഠാപനവും ദീക്ഷയും വ്യാധിസമുദ്ഭവവും എല്ലാസമയവും തളൎന്നിരിക്കുന്ന അധികയായിരിക്കുന്ന പീഡയും ഭവിക്കും ഭൂതപഞ്ചകഫലം രണ്ടു നാഡികൾക്കും സമമാകുന്നു- എന്ന വിജ്ഞെയമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു. സംഹരമീഷമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം ഇഷ്ടമെന്ന ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ശീഘ്രസ്ഖലിതമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം ഇഷ്ടദമായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം— വെളുത്ത പ്രതിപദത്തുന്നാൾ പ്രഭാതത്തിങ്കൽ ശ്വാസ പരീക്ഷയെ ചെയ്യുമ്പൊൾ ഭൂസ്വരൂപമായ വായു ഇടത്തു ഭാഗത്തിങ്കലായിക്കണ്ടാൽ മാളിക, ദെവാലയം, രാജഗൃഹം ഇത്യാദികളിൽ ഉള്ള പ്രവെശവും പട്ടാഭിഷെകവും ഫലം.- ഇതുകൾ കൂടാതെ വെറെ ഉള്ള ഇഷ്ടഫലങ്ങളുമുണ്ടാകും- ജലസ്വരൂപമായ വായു മെൽപ്രകാരമായാൽ കിണറു മുതലായതു കുഴിപ്പിക്കുകയും വിവാഹവും ജലത്തിങ്കൽനിന്നു ഭയവും ഫലം.- അഗ്നിസ്വരൂപമായ വായു മെൽപ്രകാരമായാൽ ശത്രുഭയവും ആയുധംകൊണ്ടു മുറികയും ശരീരത്തിങ്കൽ സൎവ്വത്രയുള്ളതായ രൊഗവും ഭവനം കത്തുകയും കുട്ടികൾ മുതലായവർ കിണ്ടിൽ വീഴുകയും ഫലം- അതിന്റെ പരിഹാരത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ശംകരനെ ഭജിക്കെണം.- വായു രൂപമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന വായു മെൽ പ്രകാരമായാൽ ചൊരഭയവുംതന്റെ ഇരിപ്പടത്തെ ഉപെക്ഷിച്ചു വല്ല വഴിക്കുമുള്ള പൊക്കും ആന, കുതിര ഇത്യാദി വാ

ഹനാരോഹണവും ഫലം. ആകാശരൂപമായ വായുമേൽ പ്രകാരമായാൽ മന്ത്രം മുതലായതിന്റെ ഉപദേശലാഭവും പലപ്രാവശ്യം ദേവപ്രതിഷ്ഠയെ ചെയ്യിപ്പിക്കുകയും ഭിക്ഷയും വ്യാധിയും ശരീരപീഡയും ഫലം- പൃഥിവ്യാദി പഞ്ചഭൂതങ്ങളുടെ ഫലം രണ്ടു നാഡികളിലും തുല്യമാകുന്നു- അഗ്രം ചിതറാതെ നീങ്ങിരിക്കുന്ന ശ്വാസം ശുഭകരമാകുന്നു- അഗ്രം ചിതറിയത അശുഭകരമാകുന്നു-

ശ്ലോ- ഭൂമൌനിഖാതമവനേരുദയേജലേപാം വാതസ്യധൂമവതിഖസ്യതഥോർദ്ധ്വദേശേ ഭൂവൃക്ഷസംഗഹൃതഭുക്ഖലുവസ്തുനഷ്ടം ബ്രൂയാൽകൃതേഹയദിനഷ്ടപദാർത്ഥപൃച്ഛാ।

അന്വയാർത്ഥം —— നഷ്ടപദാർത്ഥ പൃഛാകൃതയായി എങ്കിൽ ഇവിടെ അവനിയുടെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നഷ്ടമായിരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ ഭൂമിയിങ്കൽ നിഖാതമായി എന്ന പറയെണം. അപ്പുകളുടെ ഉദയ, സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജലത്തിങ്കൽ എന്നുപറയെണം. വാതത്തിന്റെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധൂമവത്തായിരിക്കുന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ എന്നു പറയെണം. അപ്രകാരം ഖത്തിന്റെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഊർദ്ധ്വദെശത്തിങ്കൽഎന്നുപറയെണം. ഹുതഭുക്കിന്റെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭൂവൃക്ഷസംഗമെന്നുതന്നെ പറയെണം.

സാരം —— കാണാതെ ആയൊരു പദാർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചു ഒരുത്തൻ ചോദിച്ചാൽ അവിടെ ശ്വാസപരീക്ഷയിൽ ഭൂമിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ നഷ്ടമായ വസ്തു ഭൂമിയുടെ ഉള്ളിൽ ഇരിക്കുന്നു എന്നുപറയെണം. ജലത്തിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ വെള്ളത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു പറയണം. വായുവിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ പുക കൊള്ളുന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ ഉണ്ടെന്നു പറയെണം. ആകാശത്തിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ ഉയന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ ഉണ്ടെന്നു പറയെണം. അഗ്നിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽഭൂമിയുടെ വൃക്ഷത്തിങ്കൽ ഉണ്ടെന്ന പറയെണം. ഇവിടെയുംഭൂമി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം എന്ന വാക്കുകൾ കൊണ്ടു പതിനാറ, പന്ത്രണ്ടു, എട്ടു, ആറ,മൂന്ന, ഇങ്ങിനെ ഉള്ള വിരലുകളാകുന്ന പ്രമാണത്തൊടു കൂടിയ ആതാതു വായുക്കളെ ക്രമെണ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം.

ശ്ലോ- ഐന്ദ്ര്യാദ്യാസുദിശോജേതമാഃപൃഥിവ്യാദ്യുദയൈഃക്രമാൽ। ആകാശോദയതോമധ്യംനഷ്ടംതത്രൈവവാസ്ഥിതം।।

അന്വയാൎത്ഥം—— പൃഥിവ്യാദ്യുദയങ്ങൾ കൊണ്ടു ഐന്ദ്ര്യാദികളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ ക്രമേണ ജ്ഞേയകളായി ഭവിക്കുന്നു. ആകാശോദയം കൊണ്ടു മധ്യം ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. നഷ്ടമായിരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ അതുകളിൽ തന്നെ സ്ഥിതമാകുന്നു എന്നുപറകയുമാം.

സാരം—— പൃഥിവിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ നഷ്ടമായ വസ്തുവിന്റെ സ്ഥിതി കിഴക്കെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും. ജലത്തിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ തെക്കെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും അഗ്നിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും. വായുവിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ വടക്കെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും ആകാശോദയം ഭവിച്ചാൽ നാലുദിക്കുകൾക്കുടെയും നടുവിലാകുന്നു എന്നും പറകയുമാം.

൨൦. ഭാഗെയത്രാമരുൽസ്ഥിതിഃപുനരിഹക്ഷോണ്യംബുജലെവാ
തദാഭാഗെതത്രദിദൃക്ഷതെയദിപുമാൻജ്യൌതിഷ്ഠികംശ്ചെന്നി ദീ
ൎഘായുസ്സുണവൽകളത്രതനയൈഃപുഷ്ട്യൎദ്ധനശ്ചാധികം വിജ്ഞേയ
സ്സതഥാസ്ത്രീയൊവിപരീതെതഃഫലചാന്യഥാ

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരുഭാഗത്തിങ്കൽ മരുൽസ്ഥിതിഭവിക്കുന്നുവൊ ആ ഭാഗത്തിങ്കൽ ഇതാകട്ടെ ക്ഷോണിയൊ ജലമൊ ആയി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അപ്പൊൾ ഒരു പുമാൻ ജ്യൌതിഷ്ഠികനെ ദൎശിപ്പാനായികൊണ്ടു ഇച്ശിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവൻ ദീൎഘായുസ്സെന്നും ഗുണവൽകളത്രതനയനെന്നും അധികമാകുംവണ്ണം പുഷ്ട്യൎദ്ധനനെന്നും വിജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളും അപ്രകാരം വിജ്ഞേയകളായി ഭവിക്കുന്നു. ഇതിങ്കൽനിന്ന വിപരീതം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഫലവും മറെറാരുപ്രകാരമെ ഭവിക്കും.

സാരം—— വായുവൊടുകൂടിയഭാഗത്തിങ്കൽവന്ന ആ വായു ഭൂരൂപമായിട്ടൊ ജലരൂപമായിട്ടൊ ഉദിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ തന്നെ ഒരുപുരുഷൻജ്യൌതിഷികനെ കാണ്മാനായികൊണ്ടു ഇച്ശിച്ചവനായി എങ്കിൽ അവൻ ദീൎഘായുസ്സാകുന്നു എന്നും നല്ലഭാൎയ്യയൊടും പുത്രന്മാരൊടും കൂടിയവനാകുന്നു എന്നും അവന്റെ സംപത്തിന്നു പിന്നെയും ക്രമേണ വൃദ്ധിഭവിക്കുമെന്നും ജ്യൌതിഷികൻ അറിയെണം. സ്ത്രീകളായാലും ഫലം മെൽപ്രകാരംതന്നെ- അവരിൽ കളത്രപദാൎത്ഥം അനന്വിതമാകയാൽ അൎത്ഥാന്തരത്തെ ഊഹിക്കെണം. നല്ലഭൎത്താവിനൊടു കൂടിയവരാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ശെഷം തുല്യമാകുന്നു- മെൽപറഞ്ഞ

തിന്നവിപരീതമായിരുന്നാൽ ഫലവും വിപരീതമായി ഭവിക്കും.

(വാ) അത്രശാസ്ത്രാന്തരമപിലിഖ്യതെ।

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവിടെ ശാസ്ത്രാന്തരവും ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു

സാരം—— ശ്വാസവിഷയത്തിങ്കൽ വെറെ ഒരുശാസ്ത്രം കൂടെ ഇനി എഴുതുവാൻ പൊകുന്നു.

൭൫. ഇഡാവാമാഭവെന്നാഡീസൊമസ്യാ ഹ്യസ്യദക്ഷിണാ।
പിംഗലാഖ്യാസുഷുമ്നാഖ്യാമദ്ധ്യമാഗ്നെരതീരിതാ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വാമയായിരിക്കുന്ന നാഡി ഇഡയായി ഭവിക്കും. അതുസൊമന്റെ എന്ന ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു. ദക്ഷിണയായിരിക്കുന്ന നാഡീ പിംഗലാഖ്യയായി ഭവിക്കും. അത അൎക്കന്റെ എന്ന ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു. മദ്ധ്യമയായിരിക്കുന്ന നാഡി സുഷുമ്നാഖ്യയായി ഭവിക്കും. അത അഗ്നിയുടെ എന്ന ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഇടത്തെ മൂക്കിന്റെ സുഷിരമാകുന്ന വദനത്തൊടു കൂടിയതായ നാഡീ ഇഡാ എന്ന പെരൊടുകൂടിയതാകുന്നു. അതിന്റെ ദെവതാ ചന്ദ്രനാകുന്നു. വലത്തെ മൂക്കിന്റെ സുഷിരമാകുന്ന വദനത്തൊടു കൂടിയതായ നാഡീ പിംഗലാ എന്ന പെരൊടുകൂടിയതാകുന്നു പിംഗലയുടെ ദെവതാ സൂൎയ്യനാകുന്നു. ഇഡാപിംഗലകളുടെ നടുവിൽ ഒരു സൂക്ഷ്മ നാഡി ഉണ്ടു അതിന്റെ പെർ സുഷുമ്നാ എന്നാകുന്നു. അതിന്റെ ദെവതാ അഗ്നിയാകുന്നു.

൭൬. നിൎഗ്ഗമെതുശുഭദാഭവെദിഡാപിംഗലാതുശുഭദാപ്രവെശനെ। യൊഗസാധനവിധൌതുമദ്ധ്യമാശസ്യതെനചപരെഷുകൎമ്മസു॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇഡാ തന്നെ നിൎഗ്ഗമത്തിങ്കൽ ശുഭദയായി ഭവിക്കും പിംഗലതന്നെ പ്രവെശനത്തിങ്കൽ സുഖദയായി ഭവിക്കും. യൊഗസാധനവിധിയിങ്കലാകട്ടെ മദ്ധ്യമാ ശംസിക്കപ്പെടുന്നു. പരങ്ങളായിരിക്കുന്ന കൎമ്മങ്ങളിൽ ഇല്ല.

സാരം—— ഇഡാ എന്ന നാഡി പുറപ്പാടിങ്കൽ ശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു. രാജഭവനാദികളിൽ കടക്കുംപൊൾ പിംഗലാ എന്ന നാഡി ശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു. യൊഗാഭ്യാസത്തിങ്കൽ സുഷുമ്നാനാഡി ശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു മറ്റുള്ള കൎമ്മങ്ങളിൽ ശുഭദയല്ല.

൭൭. ശുഭവാരെശുക്ലപക്ഷെസിദ്ധിമാവാമനാഡികാ। ക്രൂര

വാരെകൃഷ്ണപക്ഷെനാഡ്യന്യാസിദ്ധിമാധികം॥

അന്വയാൎത്ഥം —— വാമനാഡികൾ ശുക്ലപക്ഷത്തിങ്കലെ ശുഭവാരത്തിങ്കൽ അധികമാകുംവണ്ണം സിദ്ധിമയായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യയായിരിക്കുന്ന നാഡി കൃഷ്ണപക്ഷത്തിങ്കലെ ക്രൂരവാരത്തിങ്കൽ അധികമാകുംവണ്ണം സിദ്ധിമയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— വെളുത്തപക്ഷത്തിൽ ശുഭന്മാരുടെ ആഴ്ചകളിൽ ഇടത്തെ നാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരം അധികമായ ശുഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും- കറുത്തപക്ഷത്തിൽ ആദിത്യൻ ചൊവ്വ ശനി ഇവരുടെ ആഴ്ചകളിൽ വലത്തെ നാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരം അധികമായ ശുഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

൩൭. ഗ്രഹാച്ചന്ദ്രേണനിൎയ്യാതഃപ്രവിഷ്ടോഭാനുനാരണെ। ശൂന്യാംശെവൈരിണംകൃത്വാകാതരൊപിജയീഭവെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഗ്രഹത്തിങ്കൽനിന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടുനിൎയ്യാതനായി ഭാനുവിനെക്കൊണ്ടു രണത്തിങ്കൽ പ്രവിഷ്ടനായിരിക്കുന്നവൻ ശൂന്യാംശത്തിങ്കൽ വൈരിയെ സ്ഥിതനാക്കിചെയ്തിട്ടു കാതരനായിരിക്കുന്നവനും ജയിയായി ഭവിക്കും-

സാരം —— ഇടത്തെനാഡിയിൽ വായുസഞ്ചരിക്കുംപൊൾഗ്രഹത്തിങ്കൽനിന്നു പുറപ്പെടുകയും വലത്തെനാഡിയിൽ വായുസഞ്ചാരമുള്ളപ്പൊൾ യുദ്ധഭൂമിയിൽ പ്രവെശിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു ശത്രുവിനെ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലാക്കി യുദ്ധം ചെയ്താൽ പരാക്രമമില്ലാത്തവനും ജയിക്കും.

മെൽപറഞ്ഞതിന്നു വിപരീതമായ പുറപ്പാട് മുതലായതുകൊണ്ടു പരാക്രമിയായിരിക്കുന്നവനും മടങ്ങും ഇതിനെ സ്പഷ്ടമായി പറയുന്നു.

൩൮. നിൎയ്യാതൊഭാനുനാഗെഹാൽ പ്രവിഷ്ടശ്ശശിനാരണെ। ജീവാംശെയസ്യവാശത്രുസ്സശൂരൊപിവിനശ്യതി॥

അന്വയാൎത്ഥം —— യാവനൊരുത്തന്ന ജീവാംശത്തിങ്കൽ ശത്രു ഭവിക്കുന്നുവൊ അവൻ ശൂരനായിരുന്നാലും ഭാനുവിനെക്കൊണ്ടു ഗെഹത്തിങ്കൽനിന്നുനിൎയ്യാതനായിട്ടും ശശിയെക്കൊണ്ടു രണത്തിങ്കൽ പ്രവിഷ്ടനായിട്ടുമിരിക്കുന്നവനായാൽ വിനശിക്കും-

സാരം —— ഗ്രഹത്തിങ്കൽനിന്നു വലത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ ശ്വാസമുള്ളപ്പൊൾ പുറപ്പെടുകയും ശ്വാസം ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലായപ്പൊൾ യുദ്ധഭൂമിയിൽ പ്രവെശിക്കുകയും ചെയ്തവൻ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ ശത്രുവിനെ നിറുത്തി യുദ്ധം ചെയ്താൽ പരാക്ര

മിയായിരുന്നാലും മടങ്ങും-

൪൭. ദസ്യവശ്ശത്രവൊഭൂതാഃകിതവവ്യവഹാരിണഃ । ഏതെ ശൂന്യഗതാസ്സൌമ്യാഃ പൂൎണ്ണസ്ഥാഭയദാഃസ്മൃതാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ദസ്യുക്കളും, ശത്രുക്കളും ഭൂതങ്ങളും കിതവ വ്യവഹാരികളും ആകുന്ന ഇവർ ശൂന്യഗതന്മാരായിട്ട സൌമ്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- പൂൎണ്ണസ്ഥന്മാരായാൽ ഭയദന്മാർ എന്ന സ്മൃതന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കള്ളന്മാർ, ശത്രുക്കൾ, ഭൂതഗ്രഹങ്ങൾ, വ്യാജത്തോടുകൂടിയ വ്യവഹാരികൾ ഇവർ എല്ലാവരും വായുസഞ്ചാരത്തോടു കൂടാത്തതായ ഭാഗത്തിൽ പെട്ടാൽ വളരെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ മതിയാകയില്ല വായുസഞ്ചാരസഹിതമായ ഭാഗത്തിങ്കൽനിന്നാൽ വളരെ ഉപദ്രവിക്കും-

൪൮. വിവാദെദ്യൂതയുദ്ധെ ച സ്നാനഭോജനമൈഥുനെ । വ്യവഹാരെഭയെഭംഗെ ഭാനുനാഡീപ്രശസ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വിവാദത്തിങ്കലും ദ്യൂതയുദ്ധത്തിങ്കലും സ്നാനഭോജന മൈഥുനത്തിങ്കലും വ്യവഹാരത്തിങ്കലും ഭയത്തിങ്കലും ഭംഗത്തിങ്കലും ഭാനുനാഡീ പ്രശംസിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ജയെച്ഛയൊടു കൂടിയവനായ ഒരുത്തനൊടു ജയെച്ഛ ഹെതുവായിട്ടുള്ള വാദത്തിങ്കലും ചൂതുപൊരുന്ന സമയത്തിങ്കലും സ്നാനഭൊജന മൈഥുനങ്ങളിലും കൊള്ളുക കൊടുക്കുക ഇതുകളിലും ചിലവുചെയ്യും സമയത്തിങ്കലും ഭിപൽക്കം മുതലായതിന്റെ ഭംഗത്തിങ്കലും പാത്രങ്ങൾ ഉടച്ചു പണിചെയ്‌വാൻ ആരംഭിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും വലത്തെ മൂക്കിൽ വായുസഞ്ചാരം ശുഭമാകുന്നു-

൪൯. യാത്രാദാനവിവാഹെഷു വസ്ത്രാലംകാരഭൂഷണെ । ശുഭെസന്ധൗപ്രവെശെ ച വാമനാഡീപ്രശസ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— യാത്രാദാനവിവാഹങ്ങളിലും വസ്ത്രാലംകാരഭൂഷണത്തിങ്കലും ശുഭത്തിങ്കലും സന്ധിയിൽ ഉള്ള പ്രവെശത്തിങ്കലും വാമനാഡീ പ്രശംസിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— യാത്രാ, ദാനം, വെളി, വസ്ത്രധാരണം, ആഭരണം ധരിക്കുക, ശുഭമായകൎമ്മം, സന്ധിവാക്കിനായിക്കൊണ്ടുള്ള ആരംഭം ഇതുകൾക്കു ഇടത്തെ മൂക്കിൽ വായു സഞ്ചാരം ശുഭമാകുന്നു-

൫൦. ദൈവെദക്ഷിണഭാഗസ്ഥെ ചപരുഷെരൊഗാതുരെ ദക്ഷിണെസ്ഥിതചാഛൃച്ഛതിപൃച്ഛകൊഹപരുഷൊജീവത്യരൊഗീചിരം ।

വാമായാന്തുരജാകുലീകൃതതനൌവാമാശ്രിതെപൈശചെർ വാമെ പൃഷ്ടുതിചെൽദ്ധ്രുവം ഗതഗദാവാമാചിരംജീവതി ||

അന്വയാത്ഥം——ദെവൻ ദക്ഷിണ ഭാഗഗനായിട്ടും പുരുഷൻ രൊഗാതുരനായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃഛ്ശകൻ ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്തിട്ടു പൃഛ്ശിക്കുന്നു എങ്കിൽ അനന്തരം പുരുഷൻ അരൊഗിയായിട്ടു വളരെക്കാലം ജീവിക്കുന്നു- വാമാ തങ്കിനാൽ ആകുലീകൃതതനുവായിട്ടും ഒരംശപരൻ വാമാശ്രിതനായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ പൃഛ്ശകൻ വാമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്തിട്ടു പൃഛ്ശിക്കുന്നു എങ്കിൽ അനന്തരം വാമാ ഗതഗദയായിട്ടു വളരെകാലം ജീവിക്കുന്നു എന്നത ദ്ധ്രുവമാകുന്നു-

സാരം— വായുവലത്തും പുരുഷൻ രൊഗിയുമായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു വലത്തുപുറത്തു നിന്നിട്ടു ദൈവജ്ഞനൊടു ചൊദിച്ചു എങ്കിൽ അപ്പൊൾ രൊഗിയായിരിക്കുന്നത്ത പുരുഷൻ അനന്തരം രൊഗത്തൊടു കൂടാത്തവനായിട്ടു വളരെകാലം ജീവിക്കുമെന്നു ദൈവജ്ഞൻ ഗ്രഹിക്കെണം വായു ഇടത്തും സ്ത്രീ രൊഗിണിയായിയുമിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവ ഇടത്തു പുറത്തുനിന്നു ചൊദിച്ചു എങ്കിൽ അപ്പൊൾ രൊഗിണിയായത്ത സ്ത്രീ അനന്തരം രൊഗത്തൊടു കൂടാത്തവളായിട്ടു വളരെക്കാലം ജീവിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം- മെൽപറഞ്ഞ രണ്ടു അവസ്ഥകൾക്കും നീക്കമില്ല-

൫൦. ദൈവെഗതെപൃഷ്ടുതിവാമഭാഗംസ്ഥിതെനരെദക്ഷിണെതൊയദിസ്യാൽ | വ്യത്യാസതൊസ്മാദപികൃഛ്റസാദ്ധ്യംവദന്തിസന്തഃഖലുരൊഗജാതം ||

അന്വയാത്ഥം —— ദെവൻ വാമഭാഗത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നനരൻ പൃഛ്ശിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇതുഹെതുവായിട്ടും ഇതിങ്കൽ നിന്നുള്ള വ്യത്യാസം ഹെതുവായിട്ടും രൊഗജാതം കൃഛ്റസാദ്ധ്യമായി ഭവിക്കുമെന്ന സത്തുകൾ പറയുന്നു-

സാരം—— വായു ഇടത്തെമൂക്കിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പൊൾ പ്രഷ്ടാവു വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായിരുന്നാലും വായു വലത്തെമൂക്കിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പൊൾ പ്രഷ്ടാവ ഇടത്തെ ഭാഗത്തിങ്കലായിരുന്നാലും രൊഗങ്ങൾ ഒക്കെയും കൃഛ്റസാദ്ധ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്ന രൊഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ദൈവജ്ഞൻ അറിയെണം- പ്രഷ്ടാവിനും വായുവിനും ഭാഗൈക്യമുണ്ടായാൽ രൊഗങ്ങളൊക്കെയും സുഖ

സാദ്ധ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്നത ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ഊഹിക്കപ്പെടുവാൻ കഴിയുന്നതാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൧൪. അന്തർഗ്ഗതെവൃച്ഛതിവൃച്ഛകശ്ചെദ്ദൈവെനരൊജീവതിവീതരൊഗഃ। തെനൈവമാർഗ്ഗെണബഹിർഗ്ഗതെചെൽപരെതരാജസ്യപുരീംപ്രയാതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ദൈവൻ അന്തർഗ്ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകൻ പൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ രൊഗിയായിരിക്കുന്ന നരൻ വീതരൊഗനായിട്ടു ജീവിക്കുന്നു. ആ മാർഗ്ഗത്തൂടെ തന്നെ ദൈവൻ ബഹിർഗ്ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ പരെതരാജന്റെ പുരിയെ പ്രയാണം ചെയ്യുന്നു.

സാരം— വായു അകത്തെക്കു പൊയ സമയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു രൊഗത്തെക്കുറിച്ചു ചൊദിച്ചു എങ്കിൽ രൊഗി രൊഗത്തിങ്കൽനിന്നു വെർപെട്ടവനായിട്ടു ജീവിക്കുമെന്നും യാതൊരു മാർഗ്ഗത്തൂടെ അകത്തെക്കു പൊയൊ ആ മാർഗ്ഗത്തൂടെ തന്നെ വായു പുറത്തെക്കു പൊയ സമയത്തിങ്കൽ ചൊദിച്ചാൽ രൊഗിമരിക്കുമെന്നും ജ്യൌതിഷികൻ അറിയെണം.

൧൫. യത്രൈകതസ്ഥിതഃപൃഷ്ഠാപ്യനന്തരസ്സമാരുതെ । സ്ഥിരസ്ഥിതിശ്ചെദ്രൊഗീജീവത്യെവനസംശയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ദൂതൻ വല്ലൊരെടത്ത സ്ഥിതനായിട്ടു പൃച്ഛിച്ചിട്ടു പിന്നെ സമാരുതമായിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തിങ്കൽ സ്ഥിരനായിട്ടു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ രൊഗി ജീവിക്കുന്നു തന്നെ സംശയം ഭവിക്കുന്നില്ല.

സാരം— ദൂതൻ വല്ലൊരെടത്തുനിന്നു ചൊദിച്ചിട്ടു പിന്നെ വായുവൊടു കൂടിയഭാഗത്തിങ്കൽ ചെന്നു സ്ഥൈൎയ്യത്തൊടു കൂടെ നിന്നു എങ്കിൽ രൊഗിജീവിക്കും സംശയമില്ല എന്നു ദൈവജ്ഞൻ ധരിക്കെണം.

൧൬. വാമെവാദക്ഷിണെഭാഗെപ്രശ്നശ്ചെദ്വായുസംയുതെ। ജീവെന്നരശ്ചനാരീചതഥാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— വാമമായിട്ടൊ ദക്ഷിണമായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്നതായ വായു സംയുതമായ ഭാഗത്തിങ്കൽ പ്രശ്നം ഭവിച്ചു എങ്കിൽ നരൻ ജീവിക്കും നാരിയും ജീവിക്കും അപ്രകാരം അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ഇടത്തുഭാഗമൊ വലത്തുഭാഗമൊ എതെങ്കിലും ഒന്നുവായുവിനൊടു കൂടിയതായിരിക്കുമ്പൊൾ അവിടെ നിന്നിട്ടു രൊഗ പ്രശ്നത്തെ ചെയ്താൽ രൊഗിയായ പുരുഷനും രൊഗി

ണീയായ സ്ത്രീയും ജീവിക്കുമെന്ന അനുഷ്ഠാന പദ്ധതി എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൨൮. അഗ്രവാമെ പി ചയദ്ദപരി സ്ഥായിനാപൃച്ഛ്യമാനംശ്രു ക്ലെപക്ഷേതദിഹ സകലം ലഭ്യതെ ചന്ദ്രചാരാൽ । പൃഷ്ഠെധസ്യാന്നിയതമസിതെ ദക്ഷിണെ സൂൎയ്യചാരാദാത്മാവസ്ഥാസദൃശമഖിലം പൃഛകസ്യാപി വാച്യം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— അഗ്രത്തിങ്കലും വാമഭാഗത്തിങ്കലും മുകളിലും സ്ഥായിയായിരിക്കുന്നവനാൽ പൃച്ഛ്യമാനമായിരിക്കുന്നതു യാതൊന്നൊ അതു സകലമായിട്ടു ശുക്ലമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രചാരം ഹേതുവായിട്ടു നിയതമാകും വണ്ണം ലഭിക്കപ്പെടുന്നു. പൃഷ്ഠത്തിങ്കലും താഴത്തും ദക്ഷിണത്തിങ്കലും സ്ഥായിയായിരിക്കുന്നവനാൽ പൃച്ഛ്യമാനമായിരിക്കുന്നതു യാതൊന്നൊ അതു സകലമായിട്ടു അസിതമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ സൂൎയ്യചാരം ഹേതുവായിട്ടു നിയതമാകും വണ്ണം ലഭിക്കപ്പെടും. ആത്മാവസ്ഥാ സദൃശമായിട്ടു അഖിലം പൃച്ഛകന്നും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മുമ്പിലും ഇടത്തുപുറത്തും മുകളിലും നിന്നു ചോദിക്കപ്പെട്ടത ആ സമയം വാമനാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരം ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ സകലമായിട്ടു ലഭിക്കപ്പെടും പിന്നിലും വലത്തുപുറത്തും താഴത്തും നിന്നു ചോദിക്കപ്പെട്ടത ആ സമയം ദക്ഷിണനാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരമുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ സകലമായിട്ടു ലഭിക്കപ്പെടും രണ്ടിന്നും നീക്കമില്ലെന്നറിക. തന്റെ അവസ്ഥക്കു സദൃശമായിട്ടു പ്രഷ്ടാവിന്റെ സകലത്തെയും പറയാം.

൨൯. സ്നാനഭോജനനിദ്രാദിനിജകൎമ്മസു യാദൃശഃ । ആത്മനോനുഭവസ്ത്വെകസ്താദൃശഃ പ്രഷ്ടുരുച്യതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— സ്നാനഭോജനനിദ്രാദിനിജകൎമ്മങ്ങളിൽ ആത്മാവിന്റെ അനുഭവം യാദൃശമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ താദൃശമായിരിക്കുന്ന അനുഭവം അതുകളിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു വചിക്കപ്പെടെണം.

സാരം —— കുളി, ഭക്ഷണം, ഉറക്കം ഇത്യാദികളായിരിക്കുന്ന കൎമ്മങ്ങളിൽ ജ്യോതിഷികന്റെ അനുഭവം യാതൊരു പ്രകാരമുള്ളതൊ അപ്രകാരമുള്ള അനുഭവത്തെ സ്നാനാദികൎമ്മങ്ങളിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു പറഞ്ഞുകൊൾക.

൩൦. ശാസ്ത്രാന്തരമപിഹാസ്മിംസ്തദെവവിമൊൎശായാദൃശീ

താല്ലശീവാച്യാമശാവ്യാധിമതാമിതി ॥

സാരം—ഇവിടെ പ്രഷ്ടാവിന്റെയും ദൈവജ്ഞന്റെയും അവസ്ഥയാതൊരു പ്രകാരമൊ അപ്രകാരം ഇരിക്കുന്ന അവസ്ഥ രോഗികൾക്കു ഭവിക്കുന്നു എന്നു പറയെണമെന്നും ശാസ്ത്രമുണ്ടു.

൩൭. ഗർഭിണീമശ്നെവായുർദക്ഷിണെചെൽപുമാൻവദെൽ ।
ഗർഭസ്ഥാവാമഭാഗെചെല്പയോൎന്നൊചെദസൽപ്രജാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഗർഭിണീമശ്നത്തിങ്കൽ വായുദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ പുമാൻ ഗർഭസ്ഥനാകുന്നു എന്നു വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു. വാമഭാഗത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വധൂ ഗർഭസ്ഥയാകുന്നു എന്നു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. രണ്ടുകളിലും ഇല്ലാ എംകിൽ ഗർഭിണീ അസൽ പ്രജയാകുന്നു എന്നു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ഗർഭിണിയെ കാണുന്ന സമയം വായുവിനെ പരീക്ഷിക്കെണം. വായുസഞ്ചാരം വലത്തായിരുന്നാൽ ഗർഭത്തിങ്കലുള്ള പ്രജാപുരുഷനാകുന്നു എന്നും വായുസഞ്ചാരം ഇടത്തായിരുന്നാൽ സ്ത്രീ പ്രജയാകുന്നു എന്നും വായു സഞ്ചാരം ഇടത്തും വലത്തുമല്ലാതെ സുഷുമ്നയിൽ ആയിരുന്നാൽ പ്രജക്കു പ്രാണനില്ലെന്നും ജ്യൌതിഷികൻ ധരിക്കെണം.

൩൮. ഗർഭെമെകിമിതിപ്രശ്നെസവായൌഗർഭിണീയദി । പുമാൻസ്ത്രീവിരണെഭാഗെയുഗ്മം വായുദ്വയൊൎയ്യദി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ഗർഭിണി എന്റെ ഗർഭത്തിങ്കൽ എന്താകുന്നു എന്നുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ സവായുവായിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തിങ്കലാകുന്നു എംകിൽ പുമാൻ വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു. വിരണമായിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തിങ്കലാകുന്നു എംകിൽ സ്ത്രീവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. വായുരണ്ടുകളിലും ഭവിക്കുന്നു എംകിൽ യുഗ്മം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ഗർഭപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഗർഭിണി വായു ഉള്ള ഭാഗത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പുരുഷപ്രജാ എന്നും വായു ഇല്ലാത്തഭാഗത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ സ്ത്രീപ്രജാ എന്നും ഇരുഭാഗങ്ങളിലും വായു ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ഒന്നുപുരുഷനും മറ്റെത സ്ത്രീയും ഇങ്ങിനെ ഉള്ളമിഥുനമെന്നും പറയെണം.

൩൯. വായൊരാകാശസഞ്ചാരെ ഗർഭച്ഛിദ്രസ്യസൂചകഃ । പൃഷ്ടപാ
സവായാവന്യത്രസ്ഥിതെ ചാസൽപ്രജാംവദെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— വായുവിന്റെ ആകാശസഞ്ചാരം ഗർഭച്ഛിദ്രത്തിന്റെ സൂചകമായി ഭവിക്കുന്നു. സവായുവായിരിക്കുന്ന

ഭാഗത്തിങ്കൽ വൃദ്ധിച്ചിട്ട അന്യഭാഗത്തിങ്കൽ സ്ഥിതി സതീയായിരിക്കും. വിഷയത്തിങ്കൽ അസൽ പ്രജയെ വലിക്കുകയും വെണം.

സാരം——വായുവിന്റെ ആകാശസഞ്ചാരം ശബ്ദസ്രാവത്തെ അറിയിക്കുന്നതാകയാൽ വായുവിന്റെ ദൈൎഘ്യപരീക്ഷയിൽ വായു ആകാശരൂപനാകുന്നു എന്ന തൊന്നിയാൽ ശബ്ദം സ്രവിച്ചുപൊകുമെന്ന പറയെണം. വായു സഞ്ചാരത്തൊടുകൂടിയഭാഗത്തിങ്കൽ നിന്ന ചൊദിച്ചിട്ട പിന്നെ വായു സഞ്ചാരമില്ലാത്തെടത്തയ്യൂനിങ്ങി നിന്നാൽ പ്രജക്കു ജീവനില്ലെന്ന പറകയും വെണം.

൯൦ നിൎഗ്ഗത്യ ശശിനാ ഗേഹാൽ നിൎഗ്ഗത്യ പ്രാപ്യം പ്രാപ്നുസ്യഭാനുനാ । കാൎയ്യസ്യല്ലേഭസ്യാദപി ലഃഭസ്യാപ്രയത്നതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ശശികൊണ്ട ഗ്രഹത്തിങ്കൽ നിന്ന നിൎഗ്ഗമിച്ചിട്ട ഭാനുവിനെക്കൊണ്ട പ്രാപ്യത്തെ പ്രാപ്നനായിരിക്കുന്നവന്ന ദുല്ലഭമായിരുന്നു എങ്കിലും കാൎയ്യത്തിന്റെ ലാഭം പ്രയത്നത്തൊടുകൂടാതെ ഭവിക്കും.

സാരം — ഇടത്തുപുറത്തു വായു സഞ്ചാരമുള്ളപ്പൊൾ പുറപ്പെടുകയും വലത്തുപുറത്ത വായു സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ എത്തെണ്ട സ്ഥലത്ത എത്തുകയും ചെയ്തവന്ന ഇഷ്ടമായിരിക്കുന്ന കാൎയ്യം സാധിപ്പാൻ പ്രയത്നമുള്ളതായിരുന്നാലും അതുപ്രയത്നം കൂടാതെ സാധിക്കും.

൯൧. രിപൊരാഗമനപ്രശ്നെ വാമഗെ മാതരിശ്വനി । നാഗമൊനുക്തസിദ്ധ്യൈവ തദാഗതിരതൊന്യഥാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— രിപുവിന്റെ ആഗമനപ്രശ്നത്തിങ്കൽ മാതരിശ്വാവ വാമഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആഗമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നില്ല- ഇതിങ്കൽനിന്ന അന്യപ്രകാരമായാൽ ആഗതി അനുക്തസിദ്ധയായിട്ട തന്നെ ഭവിക്കുന്നു.

സാ——ശത്രുക്കൾ തന്റെ നെരെ വരുവാൻ അടുത്തുവൊ ഇല്ലയൊ എന്ന സംശയിച്ചിട്ട ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ ആ സമയം ദൈവജ്ഞന്റെ ശ്വാസവായു ഇടത്തായിരുന്നാൽ അപ്പൊൾ ശത്രുക്കൾ വരികയില്ലെന്നും വലത്തായിരുന്നാൽ വരുമെന്നും പറയെണം-

൯൨. അംകയുദ്ധെ മമൈതസ്മിൻ ജയൊവാ കിം പരാജയഃ । പ്രശ്നെയം പൂൎണ്ണഭാഗെ ചെൽ ജയൊന്യത്ര പരാജയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——അംകയുദ്ധത്തിങ്കൽ ഇനിക്ക ഇതിങ്കൽ ജ

യം ഭവിക്കുമൊ പരാജയം ഭവിക്കുമൊ എന്നുള്ള ഈ പ്രശ്നം പൂൎണ്ണഭാഗത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ ജയം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. പൂൎണ്ണഭാഗത്തിങ്കൽ അല്ല എങ്കിൽ പരാജയം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം — അങ്കയുദ്ധത്തിങ്കൽ ഒരുത്തൻ ദൈവജ്ഞനൊടുഞാൻ ഈ യുദ്ധത്തിങ്കൽ ജയിക്കുമൊ തൊൽക്കുമൊ എന്നിപ്രകാരം ചൊദിച്ചാൽ ആ ചൊദ്യം ഇടത്തെ മൂക്കിൽ വായുസഞ്ചരിക്കുന്നസമയം ഇടത്തുപുറത്തു നിന്നിട്ടു ചൈകപ്പെട്ടതായാലും വലത്തെമൂക്കിൽ വായുസഞ്ചാരം ഉള്ളപ്പൊൾ വലത്തുപുറത്തുനിന്നിട്ടു ചൈകപ്പെട്ടതായാലും ജയം ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം. വായുസഞ്ചാരത്തൊടുകൂടാത്തതായ ഭാഗത്തിങ്കൽ നിന്നു ചൈകപ്പെട്ടതായിരുന്നാൽ തൊല്ക്കുമെന്നുപറയെണം.

ശ്ലൊ. സന്നഹനന്നിൎഗ്ഗമനംഖളൂരികാരൊഹണഞ്ചശുഭമിഡയാ। പിംഗലയാപുനരിതരംപ്രഹരതിയദിവാമഗംജയൊനിയതഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം — സന്നഹനവും നിൎഗ്ഗമനവും ഖളൂരികാരൊഹണവും ഇഡയെകൊണ്ടു ശുഭമാകുന്നു. പിംഗലകൊണ്ടാകട്ടെ വാമഗനായിരിക്കുന്ന ഇതരനെ പ്രഹരിക്കുന്നു എങ്കിൽ ജയംനിയതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഉടുത്തുകെട്ടുകയും പുറപ്പെടുകയും കളരിയിൽ കെറുകയും ഇടത്തുപുറത്തു വായു സഞ്ചരിക്കയും ചെയ്കിട്ടുപിന്നെ വായുസഞ്ചാരം വലത്താകുംപൊൾ മറെറവനെ ഇടത്തുനിറുത്തി അടിക്കുക എന്നാൽ മെൽപ്രകാരം അടിച്ചുയുദ്ധാവനൊരുത്തനൊ അവൻ മറെറവനെ ജയിക്കും ഇതിന്നു നീക്കമില്ല.

ശ്ലൊ. ഇഡയാപ്യാരൂഢവതഃഖളൂരികാമെനയെവപുനരപിചെൽ। ചരതിമരുന്നൈവജയഃപ്രാഗെപാദക്സ്ഥിയതാംതമാതസ്യാം॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇഡയെകൊണ്ടു ഖളൂരികയെ ആരൂഢവാനായിരിക്കുന്നവന്നും പിന്നെയും മരുത്ത ഇതൂടെ തന്നെ ചരിക്കുന്നു എങ്കിൽ ജയംഭവിക്കുന്നില്ല തന്നെ. അപ്പൊൾ അതിങ്കൽ കിഴക്കെ ഭാഗത്തിങ്കലൊ വടക്കെഭാഗത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതിചെയ്യു എന്നുള്ളതുണ്ടാകെണം.

സാരം — വാമനാഡിയിൽ വായുസഞ്ചരിക്കുംപൊൾ കളരിയിൽ പ്രവെശിച്ചവനായാലും പിന്നെയും വാമനാഡിയിൽതന്നെ വായുസഞ്ചരിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവന്നു ജയം ഭവിക്കില്ല;

അതുകൊണ്ടു അപ്രകാരമായാൽ അവിടെ കിഴക്കെഭാഗത്തിങ്കലൊ വടക്കെഭാഗത്തിങ്കലൊ നില്ക്കണം എന്നാൽ ജയിക്കുമെന്നറിക.

(വാ) എതച്ഛ്വാസാവസ്ഥാവിഷയം.-

അന്വയാർത്ഥം — ഇതു ശ്വാസാവസ്ഥാവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — കാര്യം ശ്വാസപരീക്ഷണമെന്ന തുടങ്ങി പ്രാശോപാദക്സ്ഥീയതാംതസ്യാം-എന്നതുവരെ ഉള്ളതിന്റെ വിഷയം ശ്വാസവും അവസ്ഥയുമാകുന്നു. ഇനി സ്പർശംകൊണ്ടറിയെണ്ടതിനെ പറയുന്നു-

൩൭. പ്രഷ്ടാവക്ഷോദേശെസ്പൃശെദ്യദിക്ഷിപ്രമീപ്സിതംലഭേതെ । മംഗലവസ്തുനി ചരഥാവിപരീതംഫലമമംഗലസ്പർശെ॥

അന്വയാർത്ഥം — പ്രഷ്ടാവുവക്ഷോദേശത്തിങ്കലൊ മംഗലവസ്തുവിങ്കലൊ സ്പർശിക്കുമെങ്കിൽ പൊട്ടുന്നനവെ ഈപ്സിതത്തെ ലഭിക്കുന്നു. അമംഗലസ്പർശത്തിങ്കൽ ഫലം വിപരീതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പൃച്ഛകനായിരിക്കുന്നവൻ തന്റെ മാറിടത്തെയൊ മംഗലവസ്തുവിനെയൊ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ പൊട്ടുന്നനവെ ഇഷ്ടലാഭം ഭവിക്കും. അമംഗലപദാർത്ഥത്തെ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ ഫലം വിപരീതമാകുന്നു.

൩൮. സംസ്പൃശന്നാഭിനാസാസ്യകേശരോമനഖദ്വിജാൻ ।
ഗുഹ്യപൃഷ്ഠസ്തനഗ്രീവാജഠരാനാമികാംഗുലീഃ॥

൩൯. രന്ധ്രാണാമപിനവകം കരചരണതലഞ്ചസർവ്വപർവ്വാണി ।
പ്രഷ്ടാലഭതെനിഷ്ടംനിമ്നസ്പർശെതഥൈവവിജ്ഞേയം॥

അന്വയാർത്ഥം — നാഭിനാസാസ്യകേശരോമനഖദ്വിജങ്ങളെയും ഗുഹ്യപൃഷ്ഠസ്തനഗ്രീവാജഠരാനാമികാംഗുലികളെയും രന്ധ്രങ്ങളുടെ നവകത്തെയും കരചരണതലത്തെയും സർവ്വപർവ്വങ്ങളെയും സംസ്പൃശന്നായിരിക്കുന്ന പ്രഷ്ടാവ അനിഷ്ടത്തെ ലഭിക്കുന്നു. നിമ്നസ്പർശത്തിങ്കലെ ഫലംഅപ്രകാരംതന്നെ വിജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പൊക്കിൾ, മൂക്കു, മുഖം, തലയിലെരോമം, മെലുള്ളരോമം, നഖം, പല്ലു, ഗുഹ്യപ്രദേശം, പുറം, മുല, കഴുത്തു, വയറ, മോതിരവിരൽ, ദ്വാരങ്ങൾ ഒമ്പതു, കയ്യിന്റെ അടി, കാലിന്റെ അടി, സർവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന സന്ധികൾ ഇതുകളിൽ എതിനെ എങ്കിലും പൃച്ഛകൻ സ്പർശിച്ചാൽ അശുഭത്തെ ലഭിക്കും. താ

ദ്ധ്യുച്ചപ്രദേശത്തിങ്കൽ തൊട്ടാലുംഫലം മേൽപ്രകാരമാകുന്നു ॥

ന്യസ്യ പ്രാഗാദിദിക്ഷു മൂർദ്ധാദിഷ്വംശേഷ്വഷ്ടസു ചസ്ഥിതാഃ ।
ധ്വജാദ്യാസ്തത്ഫലംസ്പർശേ മയാത്ര കഥ്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പ്രാഗാദിദിക്കുകളിലും മൂർദ്ധാദികളായിരിക്കുന്ന എട്ടു അംശങ്ങളിലും ധ്വജാദ്യങ്ങൾ സ്ഥിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. തൽസ്ഥ തൽസ്പർശഫലവും ഇവിടെ കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— കിഴക്കുമുതലായ എട്ടുദിക്കുകളിലും മൂർദ്ധാവുതുടങ്ങി ഉള്ള എട്ട അംശങ്ങളിലും ധ്വജാദികൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതുകളാകുന്നു. ധ്വജാദികളിൽനിന്ന പൃഥക്കൻധ്വജാദികളെ സ്പർശിച്ചാൽ പറയപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായ ഫലത്തെയും ഇവിടെ പറയുന്നു.

൬൯. ധ്വജോധൂമശ്ചസിംഹശ്ചസാരമേയോവൃഷഃഖരഃ । ദന്തീകാകഃക്രമാദേതേദിശാസൈന്ദ്ര്യാദിഷുസ്ഥിതാഃ ॥

൭൦. മൂർദ്ധ്നിധ്വജോഘ്രാണപുടേധൂമശ്ചാസ്യേഹരിഃശ്രോത്രപുടേശ്വാസംജ്ഞിതഃ । കണ്ഠേവൃഷഃപാണിയുഗേഖരശ്ചഗജശ്ചഹൃദ്യംഘ്രിയുഗേചകാകഃ ॥

൭൧. ധ്വജസിംഹവൃഷേഭാനാംസ്പർശനേനഫലംക്രമാൽ । ധനഗോയാനഭക്ഷ്യാണാംലാഭഃപ്രാശ്നികീർത്തിതഃ ।

അന്വയാർത്ഥം —— ധ്വജവും ധൂമവും സിംഹവും സാരമേയവും വൃഷവും ഖരവും ദന്തിയും കാകനുമാകുന്ന ഇതുകൾ ക്രമേണ ഐന്ദ്ര്യാദികളായിരിക്കുന്ന ദിശികളിൽ സ്ഥിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ധ്വജം മൂർദ്ധാവിങ്കലും ധൂമം ഘ്രാണപുടത്തിങ്കലും ഹരി ആസ്യത്തിങ്കലും ശ്വസംജ്ഞൻ ശ്രോത്രപുടത്തിങ്കലും വൃഷം കണ്ഠത്തിങ്കലും ഖരം പാണിയുഗത്തിങ്കലും ഗജം ഹൃത്തിങ്കലും കാകൻ അംഘ്രിയുഗത്തിങ്കലും സ്ഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു. പ്രാശ്നികനാൽ തൊടുന്നതായിരിക്കുന്ന ധ്വജസിംഹവൃഷഭങ്ങളുടെ സ്പർശനം ഹേതുവായിട്ടു ക്രമേണ ധനഗോയാനഭക്ഷ്യങ്ങളുടെ ലാഭമാകുന്ന ഫലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ധ്വജം, ധൂമം, സിംഹം, ശ്വാവ, വൃഷം, ഖരം, ഗജം, കാകൻ ഇങ്ങിനെ എട്ടു വസ്തുക്കൾ കിഴക്കും അഗ്നികോണിലും തെക്കും നിരൃതികോണിലും പടിഞ്ഞാറും വായുകോണിലും വടക്കും ഈശാനകോണിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു മേൽപറയപ്പെട്ടതിനെ വ്യക്തമാക്കി എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക. ധ്വജമെന്നതു ശിരസ്സിങ്കലും ധൂമം മൂക്കിന്റെ സുഷിരത്തിങ്കലും

സിംഹം മുഖത്തിങ്കലും ശഫാവു ചെവിയുടെ സുഷിരത്തിങ്കലും വൃഷം കഴുത്തിലും ഖരം കൈകളിലും ഗജം ഹൃദയത്തിങ്കലും കാകൻ കാല്കളിലുമിരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു ധ്വജാദികളുടെ മൂൎദ്ധാവു മുതലായ അംഗങ്ങളിൽ മുൻ പറകപ്പെട്ടതായ സ്ഥിതിയെവിവരിച്ചു എന്നു ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക. ഇനി ഇതുകൊണ്ടറിയെണ്ടതായ ഫലത്തെ പറയുന്നു

കിഴക്കെ ദിക്കിൽനിന്നു ചോദിക്കുകയും ചോദിക്കുന്ന സമയം ശിരസ്സിനെയൊ മുഖത്തെയൊ കണ്ണെത്തെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ ധനലാഭവും പശുലാഭവും വാഹനലാഭവും ആഭരണലാഭവും ക്രമെണ ഫലമാകുന്നു.

൧൦. രിപുനാശേന്ദിരാപുത്രസുഹൃല്ലാഭാഃ ഫലം ക്രമാൽ । സിംഹോക്ഷഗജകേതൂനാം സിംഹസ്ഥസ്യാഭിമൎശനെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — സിംഹസ്ഥന്റെ സിംഹോക്ഷഗജകേതുക്കളുടെ അഭിമൎശനത്തിങ്കൽ ക്രമെണ രിപുനാശേന്ദിരാപുത്രസുഹൃല്ലാഭങ്ങളാകുന്ന ഫലം വാച്യമാകുന്നു.

സാരം — പ്രഷ്ടാവു തെക്കെ ദിക്കിൽ നിന്നു ചോദിക്കുകയും ആ സമയം മുഖത്തെയൊ കണ്ണെത്തെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ ശിരസ്സിനെയൊ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ ക്രമെണ ശത്രുനാശവും ധനലാഭവും പുത്രലാഭവും ബന്ധുലാഭവും ഫലമാകുന്നു.

൧൧. വൃഷോക്ഷധ്വജസിംഹാനാം വൃഷസ്ഥസ്യാഭിമൎശനെ । വൃഷവാഹനഭാൎയ്യാപ്തിമിത്രാപ്തിശ്ച ഭവെൽ ക്രമാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — വൃഷസ്ഥന്റെ വൃഷോക്ഷധ്വജസിംഹങ്ങളുടെ അഭിമൎശനത്തിങ്കൽ ക്രമെണ [illegible]വാഹന ഭാൎയ്യാപ്തിയും മിത്രാപ്തിയും വാച്യയായി ഭവിക്കും.

സാരം — പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽനിന്നു ചോദിക്കുകയും ആ സമയം കണ്ണെത്തെയൊ മുഖത്തെയൊ ശിരസ്സിനെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ കാളയുടെ ലാഭവും വാഹനലാഭവും ഭാൎയ്യാലാഭവും ബന്ധുലാഭവുമാകുന്ന ഫലത്തെ ക്രമെണ പറയെണം.

൧൨. ദന്തിധ്വജമൃഗേന്ദ്രോക്ഷ്ണാം ഗജസ്ഥസ്യാഭിമൎശനെ । ഗജഭ്രഷ്ടാസുഹൃൽപുത്രലാഭഃ പ്രഷ്ടുഃ ക്രമാൽ ഭവെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഗജസ്ഥനായിരിക്കുന്ന പ്രഷ്ടാവിന്റെ ദന്തിധ്വജമൃഗേന്ദ്രോക്ഷാക്കളുടെ അഭിമൎശനത്തിങ്കൽക്രമെണ ഗജഭ്രഷ്ടാസുഹൃൽ പുത്രലാഭം വാച്യമായി ഭവിക്കും.

സാരം — പ്രഷ്ടാവു വടക്കെ ദിക്കിൽനിന്നു ചോദിക്കുകയും

ആസനമയം ഹൃദയത്തെയൊ ശിരസ്സിനെയൊ മുഖത്തെയൊ കണ്ഠത്തെയൊ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ ഗജലാഭവും ആഭരണലാഭവും ബന്ധുലാഭവും പുത്രലാഭവും ആകുന്ന ഫലത്തെ ക്രമെണ പറയെണം.

൧൭. പൂൎവസ്ഥിതസ്യ പൂൎവ്വാദികൊണസംസ്ഥാദിമൎശനെ । മൃ
ത്യുഃ ക്ലെശൊ പ്രതാപായൊ ഭൎത്തൃവ്യാപൽക്രമാൽ ഭവെൽ ।

അന്വയാൎത്ഥം— പൂൎവസ്ഥിതന്റെ പൂൎവ്വാദികൊണസംസ്ഥാദിമൎശനത്തിങ്കൽ മൃത്യുവും ക്ലെശവും പ്രതാപായവും ഭൎത്തൃവ്യാപത്തും ക്രമെണ വാച്യമായി ഭവിക്കും.

സാരം— പ്രഷ്ടാവ അഗ്നികൊണിൽ നിന്നു ചൊദിക്കുകയും അപ്പൊൾ മൂക്ക, ചെവി, കൈകൾ, കാലുകൾ ഇതുകളിൽ ഒന്നിനെ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ മരണവും ക്ലെശവും പ്രതാപനാശവും കുടുംബനാശവു മാകുന്ന ഫലത്തെ ക്രമെണ പറയെണം.

൧൮. ശയാനസ്യതലാദീനാം ചതുൎണ്ണാംസ്പൎശനെഭവെൽ ।
വ്യാധിരാത്മജനാശശ്ചനാനാവ്യാപൽസുഹൃന്മൃതിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ശയാനനായിരിക്കുന്നവന്റെ തലാദികളായിരിക്കുന്ന നാലിന്റെ അഭിമൎശനത്തിങ്കൽ വ്യാധിയും ആത്മജനാശവും നാനാവ്യാപത്തും സുഹൃന്മൃതിയും ക്രമെണ ഭവിക്കും.

സാരം— പ്രഷ്ടാവു നിരൃതി കൊണിൽനിന്നു ചൊദിക്കുകയും അപ്പൊൾ ചെവി, കണ്ണ, കാല, മൂക്ക ഇതുകളിൽ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ രൊഗവും പുത്രനാശവും പലപ്രകാരമുള്ള ആപത്തും ബന്ധുമരണവും ക്രമെണ ഫലമാകുന്നു.

൧൯. പരസ്ഥിതസ്യതൽപൂൎവചതുഷ്കസ്പൎശനെഫലം । വിവാ
ദൊഗൊഹതിശ്ശസ്ത്രഭംഗൊഭാഗ്യാഗമഃക്രമാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — പരസ്ഥിതനായിരിക്കുന്നവന്റെ തൽപൂൎവ്വചതുഷ്കസ്പൎശനത്തിങ്കൽ വിവാദവും ഗൊഹതിയും ശസ്ത്രഭംഗവും ഭാഗ്യാഗമവുമാകുന്ന ഫലം ക്രമെണ വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം— പ്രഷ്ടാവു വായുകൊണിൽ നിന്നു ചൊദിക്കുകയും അപ്പൊൾ കണ്ണു, കാല, മൂക്ക, ചെവി ഇതുകളിൽ ഒന്നിനെ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ വിവാദവും പശുനാശവും ആയുധം കൊണ്ടു ശരീരത്തിൽ മുറിപറ്റുകയും ഭാഗ്യക്ക രൊഗമുണ്ടാകയും ഫലമാകുന്നു.

൨൦. കാകസ്ഥസ്യചകാകാദികൊണസ്ഥസ്പൎശനെഭവെൽ ।

ബന്ധുനാശോവപുഃക്ലേശോമൃതിൎന്നീചാൽസുതക്ഷയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— കാകസ്ഥന്റെ കാകാദി കോണസ്ഥാനങ്ങ്ശ ന്നത്തിങ്കൽ ബന്ധുനാശവും വപുഃക്ലേശവും നീചങ്കൽനിന്നു മൃതിയും സുതക്ഷയവും ക്രമേണ വാച്യമായി ഭവിക്കും-

സാരം —— പ്രഷ്ടാവ ഐശാനകോണിൽനിന്നു ചോദിക്കുകയും അപ്പോൾ കാല, മൂക്ക, ചെവി, കണ്ണ ഇതുകളിൽ ഒന്നിനെ സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്താൽ ബന്ധുനാശവും ശരീരം ചതയ്ക്കയും നീചൻ നിമിത്തമായി മരണവും പുത്രനാശവും ഫലമാകുന്നു-

൬൯. ധൂമശപഥരകാകസ്ഥധ്വജസിംഹവൃഷേഭഗഃ । വിപരീതോഽപ്യയായാത്യന്തംനശുഭാശുഭം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ധ്വജസിംഹവൃഷേഭഗനായി ധൂമശപഥരകാകന്മാരായിരിക്കുന്നവനും വിപരീതനും അത്യന്തമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ യാനും ചെയ്യില്ല-

സാരം —— കിഴക്കൊ തെക്കൊ പടിഞ്ഞാറൊ വടക്കൊ നിന്നിട്ട മൂക്കൊ, ചെവിയൊ, കണ്ണൊ, കാലൊ തൊട്ട ചോദിച്ചാലും അഗ്നി കോണിലൊ നിരൃതി കോണിലൊ വായു കോണിലൊ ഐശാന കോണിലൊ നിന്നിട്ട ശിരസ്സിനെയൊ മുഖത്തെയൊ കണ്ഠത്തെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ തൊട്ട ചോദിച്ചാലും വലുതായ ശുഭത്തെയും വലുതായ അശുഭത്തെയും പ്രാപിക്കയില്ല-

(വാ) ഏതൽസ്പൎശനവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— ഇതസ്പൎശന വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാര —— പ്രഷ്ടാവക്ഷോദശൈ എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ പറകപ്പെട്ടതു കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതു ശുഭമായിട്ടും അശുഭമായിട്ടുമുള്ള സ്പൎശമാകയാൽ ഇത സ്പൎശവിഷയമാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക-

൭൦. പൃച്ഛകാധിഷ്ഠിതംരാശിംവിജ്ഞായാനേനവൃത്തതഃ । അനുഭൂതംഹിവക്തവ്യംകിമപിപ്രത്യയാപ്തയെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— പൃച്ഛകാധിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്ന രാശിയെ അറിഞ്ഞിട്ട ഇതു കൊണ്ടു പൃച്ഛകന്റെ പ്രത്യയാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടു അനുഭൂതമായിട്ട തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ഒന്ന വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— പ്രഷ്ടാവു യാതൊരു രാശിയിൽ നിന്നു ചോദിച്ചുവൊ ആ രാശിയെ നല്ലവണ്ണം പരീക്ഷിച്ചു അറിഞ്ഞിട്ട അതുകൊണ്ടു അനുഭവിക്കപ്പെട്ടതായ ഒന്നിനെ പ്രഷ്ടാവിന്നു വി

ശ്വാസത്തെ ജനിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ട പറയെണം.

(വാ) അത്രസാരസംഗ്രഹഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ സാരസംഗ്രഹംഭവിക്കുന്നു.

സാരം— അനുഭൂതമായതിനെ പറയുക എന്ന ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗിക്കുന്നതായിട്ട സാരസംഗ്രഹ വചനമുണ്ട.

അതിനെത്തന്നെ അനന്തരം കാണിക്കുന്നു.

വൃ. രാഹൌവാർക്കിഃവൃശ്ചികാധിഷ്ഠിതക്ഷെത്രഘാതസ്ഥാൽപഞ്ചമെ വാഷ്ടമെവാ ചണ്ഡാലാനാംപങ്ക്തിരഗ്രെപ്രദുഷ്ടാശൂദ്രാദുഷ്ടാസ്തത്രചെൽഭൂമിജജ്ഞൌ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രാഹുവൊ ആർക്കിയൊ വൃശ്ചികാധിഷ്ഠിതക്ഷെത്തിങ്കലൊ അല്ലാഎങ്കിൽ അതിങ്കൽ നിന്ന പഞ്ചമത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ചണ്ഡാലന്മാരുടെ പങ്ക്തിഅഗ്രത്തിങ്കൽ പ്രദുഷ്ടയായി എന്ന വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഭൂമിജജ്ഞന്മാർ അതുകളിൽ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ശൂദ്രന്മാർ ദുഷ്ടന്മാരായി എന്ന വാച്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പ്രഷ്ടാവിനാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശിയെല്ലൊ സാക്ഷാൽ ആരൂഢമാകുന്നത. അതിന്റെ അവസ്ഥയെ അനുസരിച്ചിട്ട അനുഭൂതത്തെ പറവാനുള്ളക്രമത്തെ കെൾക്ക.

ആരൂഢരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ രാഹു എങ്കിലും ശനി എങ്കിലും നിന്നാൽ അവിടെ നിന്നുപുറപ്പെട്ടപ്പൊൾ മുമ്പിൽ ചണ്ഡാലന്മാരുടെ സമൂഹത്തെ നിങ്ങൾ കണ്ടു എന്നിപ്രകാരം പ്രഷ്ടാവിനൊട്ട പറയെണം. രാഹുവിന്റെയും ശനിയുടെയും സ്ഥിതി മെൽപ്രകാര മായാൽ അത പൃച്ഛകനാൽ അനുഭൂതമായ ചണ്ഡാലദർശനത്തിന്റെ സൂചകമാകുന്നു. ചൊവ്വയൊ ബുധനൊ മെൽപ്രകാരം നിന്നാൽ ശൂദ്രരെ കണ്ടു എന്ന പറയെണം.

വൃ. ലഗ്നസുതാഷ്ടമസംസ്ഥൌഗുരുശുക്രൌചെദ്ദ്വിജാതിഭിര്യൊഗഃ । പാപയുതെക്ഷിതൌചെദ്ബ്രാഹ്മണതന്ത്രധാരിഭിര്യൊഗഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗുരുശുക്രന്മാർലഗ്നസുതാഷ്ടമസംസ്ഥന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ദ്വിജാതികളൊടുള്ളയൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഗുരുശുക്രന്മാർ പാപയുതന്മാരായിട്ടൊ ദൃഷ്ടന്മാരായിട്ടൊ ലഗ്നസുതാഷ്ടമസംസ്ഥന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ബ്രാഹ്മണതന്ത്രധാരികളൊടുള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ഗുരുശുക്രന്മാർ ആരൂഢരാശിയിലെ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണരെ കണ്ടു എന്നു പറയെണം. ആരൂഢരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ നില്ക്കുന്ന ഗുരുശുക്രന്മാർ പാപഗ്രഹത്തൊടൊരുമിച്ചു നില്ക്കയൊ അവൎക്കു പാപദൃഷ്ടി ഉണ്ടാകയൊ രണ്ടിലൊന്നു വരികിൽ വെദബാഹ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണരെയൊ ബ്രാഹ്മണ്യമില്ലെങ്കിലും യജ്ഞധാരികളായിരിക്കുന്നവരെയൊ മുമ്പിൽ കണ്ടു എന്നു പറയെണം. ഗുരുവും ശുക്രനും കൂടിമെൽ പറഞ്ഞ രാശികളിൽ നില്ക്കണമെന്നില്ല. ഗുരുവൊ ശുക്രനൊ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ മതി എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വെണം.

വൃന്ദ. അൎക്കൊയമൈഃ ക്ഷ്യാന്നൃപൈഃ ചന്ദ്രസിതൌ ചെൽ സ്ത്രീയാ ഭവെദ്യൊഗഃ । ചന്ദ്രാൎക്കജൌ സ്ഥിതൌ ചെദ്ദുഷ്ടസ്ത്രീഭിസ്സിതഃ കുലസ്ത്രീഭിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇതുകളിൽ അൎക്കൻ സ്ഥിതനായി എങ്കിൽ നൃപന്മാരൊടുകൂടെ ഉള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും. ചന്ദ്രസിതന്മാർ സ്ഥിതന്മാരായി എങ്കിൽ സ്ത്രീയൊടുകൂടെ ഉള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും. ചന്ദ്രാൎക്കജന്മാർ സ്ഥിതന്മാരായി എങ്കിൽ ദുഷ്ടസ്ത്രീകളൊടുകൂടെ ഉള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും. സിതൻ സ്ഥിതനായി എങ്കിൽ കുലസ്ത്രീകളൊടുകൂടെ ഉള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും.

സാരം—ആരൂഢരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ ആദിത്യൻ നിന്നാൽ രാജാക്കന്മാരെ മുമ്പിൽ കണ്ടു എന്നു പറയെണം. ചന്ദ്രനും ശുക്രനും നിന്നാൽ സ്ത്രീകളെ കണ്ടു എന്നു പറയെണം ചന്ദ്രനും ശനിയും കൂടിനിന്നാൽ ദുഷ്ടസ്ത്രീകളെ കണ്ടു എന്നു പറയെണം. ശുക്രൻ നിന്നാൽ കുലസ്ത്രീകളെ കണ്ടു എന്നു പറയെണം.

ഇവിടെ ഒരു ശങ്കാ— ആരൂഢരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ ശുക്രൻ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണനെ കണ്ടു എന്നു പറയെണമെന്നു ലഗ്നസുതാഷ്ടമസംസ്ഥൌ ഗുരുശുക്രൌ ചെദ്ദ്വിജാതിഭിൎയ്യൊഗഃ എന്നുള്ള വചനംകൊണ്ടും സ്ത്രീകളെക്കണ്ടു എന്നു പറയെണമെന്നു ചന്ദ്രസിതൌ ചെൽ സ്ത്രീയാ ഭവെദ്യൊഗഃ എന്നുള്ള വചനം കൊണ്ടും കുലസ്ത്രീകളെ കണ്ടു എന്നു പറയെണമെന്നു സിതഃ കുലസ്ത്രീഭിഃ എന്നുള്ള വചനം കൊണ്ടും പ്രാപ്തമായി- ഗുരുശുക്രൌ ചെദ്ദ്വിജാതിഭിൎയ്യൊഗഃ- എന്ന വചനത്തിന്നു ഗുരുവും ശുക്രനും കൂടി ലഗ്നാദിരാശികളിൽ വെച്ചു ഒ

ന്നിൽ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടു എന്നുപറയെണമെന്നും ചന്ദ്രസിതൌ പർസ്ത്രീയാഭവെദ്ദ്യൂനഗൌ - എന്നതിന്ന ചന്ദ്രനും ശുക്രനുംകൂടി ലഗ്നാദിരാശികളിൽ വെച്ചു ഒന്നിൽ നിന്നാൽസ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു എന്നുപറയെണമെന്നും ശുക്രൻ താനെ നിന്നാൽ കലസ്ത്രീകളെ കൊണ്ടു എന്നു പറയെണമെന്നും സാരമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു ലഗ്നാദി രാശികളിൽ ശുക്രന്റെ തന്നെസ്ഥിതിഭവിച്ചാൽ എന്താണ അവിടെ പറയെണ്ടതഎന്ന സംശയം തന്നെ ഇല്ല. കലസ്ത്രീകളെ കൊണ്ടു എന്നു തന്നെ പറയെണം. ഇതൊഴിച്ചു വെറെ ഒന്നും ഇവിടെ പ്രാപ്യമായിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. രാഹ്വാർക്കീ വൃഷലാധിക്ഷിതക്ഷ്മാപതസ്ഥാൽ പഞ്ചമെവാഷ്ടമെവാ- ഇത്യാദിശ്ലോകം കൊണ്ടു ചണ്ഡാല ഗമനമുണ്ടായി എന്നതിന്റെ സൂചകമായിപ്പറകപ്പെട്ടതു മെൽപറഞ്ഞ രാശികളിൽ രാഹുവിന്റെയൊ ശനിയുടെയൊ സ്ഥിതിയാകുന്നു. രാഹുവിന്റെയും ശനിയുടെയും കൂടിയുള്ള സ്ഥിതിയല്ല ഇങ്ങിനെ ആകയാൽ ദൃഷ്ടാശ്ശുഭാസ്യുത്രൌചൽഭൂമിജജ്ഞെന്ദ്വഎന്നുള്ളെടത്തും അപ്രകാരം തന്നെ ലഗ്നസ്യാഷ്ടമസംസ്ഥൌ ഗുരുശുക്രൌ ചപചിജ്ഞാദിഭിശ്ചൊഗഃ ഇത്യാദിസ്ഥലങ്ങളിലും ഭൂമിജജ്ഞന്മാരിൽ വെച്ചും ഗുരുശുക്രന്മാരിൽ വെച്ചും ചന്ദ്രസിതന്മാരിൽവെച്ചും ഒരു ഗ്രഹത്തെ അതാതു യോഗ സൂചകമാക്കികല്പിക്കുന്നതത്രെ ഉചിതമായിട്ടുള്ളതു. ഇനിരാഹ്വാർക്കിഃ വൃഷലാധിക്ഷിതക്ഷ്മാ എന്നുള്ള സ്ഥലത്തിങ്കൽ എന്നപൊലെ വികല്പം സ്ഥലാന്തരങ്ങളിലും ഇഷ്ടമായിരുന്നുഎങ്കിൽ അപ്രകാരം വാശബ്ദത്തൊടു കൂടതന്നെ പ്രയൊഗിപ്പാൻ സംഗതി ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രയൊഗം വെറെ ഒരുവിധമാകയാൽ മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം അർത്ഥഭെദത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നതു എത്രയും യുക്തമാകുന്നു എന്നു പറയുന്നു എങ്കിൽ അങ്ങിനെ ഒരു നിയമമില്ലെന്ന അറിയെണം. സമസ്ത പദം കൊണ്ടു പറകപ്പെട്ടതുകൾക്ക സാഹിത്യെന തന്നെ ക്രിയാന്വയിത്വം വെണമെന്നുണ്ടു എങ്കിൽലഗ്നസ്യാഷ്ടമസംസ്ഥൌ ഗുരുശുക്രൌ ചപചിജ്ഞാദിഭിശ്ചൊഗഃ എന്നുള്ളെടത്തു ഗുരുശുക്രന്മാർ ഇരുവരും കൂടി ലഗ്നാദിമൂന്നു ഭാവങ്ങളിലും നില്ക്കുന്നു എന്നാൽ ബ്രാഹ്മണ ഗമനത്തെ പറയാം എന്നുള്ള സംഭവാർത്ഥത്തെ കല്പിക്കെണ്ടിവരും. സംഭവമില്ലായ്കയാൽ അങ്ങിനെ കല്പിക്കുന്നില്ല എങ്കിൽ എന്നാൽ മെൽപറഞ്ഞ നിയമം പൊയി. അവിടെ സംഭവ മില്ലായ്കയാൽ മെൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഒന്നും കല്പിക്കുന്നില്ല. ഭൂമിജജ്ഞെന്ദ്വ

ഇത്യാദികൾകൊണ്ടു ഭൂമിജനെയും ബുധനെയും മറ്റുള്ളവരെയും പ്രത്യേകമായി ഗ്രഹിപ്പാനും കൂടി വിരോധമില്ല എന്ന ഒരു അവസ്ഥയിൽ രാഹുൎവ്വാക്കിഃ എന്നതിനെ അനുസരിച്ചു വെവ്വെറെ തന്നെ ഗ്രഹിക്കുന്നു. അങ്ങിനെ ഗ്രഹിക്ക നിമിത്തമായിട്ടു ശുക്രനെ കൊണ്ടു ഏതിനെ പറയെണമെന്നു നിശ്ചയിപ്പാൻ കഴിയാതെവന്നു. ഒരു അനിഷ്ട നിവാരണം കൊണ്ടു സന്തൊഷിക്കാമെന്നു കരുതീട്ടെങ്കിലും ഭൌമ ബുധാദികളെ പ്രത്യേകം ഗ്രഹിക്കാതെ ഇരിക്കുന്നതു യുക്തമാകുന്നു എന്നും വിചാരിക്കരുത. ഇതിന്നു പരിഹാരാന്തരത്തെ പറയാം. ശുക്രന്ന യാതൊരെടത്തു പുരുഷരാശിയിൽ സ്ഥിതിയൊ പുരുഷാംശകമൊ ബലവത്വമൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ബ്രാഹ്മണദൎശനത്തെയും സ്ത്രീരാശിയിൽ സ്ഥിതിയൊ സ്ത്രീരാശ്യംശകമൊ ബലഹാനിയൊ ഭവിക്കുന്നെടത്തു സ്ത്രീദൎശനത്തെയും പറയാം. ശുക്രസ്ഥിതികൊണ്ടു സ്ത്രീദൎശനത്തെ പറയാമെന്നതു സിദ്ധമായാലും ദൎശിക്കപ്പെടുന്നവരായ സ്ത്രീകൾക്കു കലസ്ത്രീത്വം അസിദ്ധമാകയാൽ അതിനെ സിദ്ധമാക്കുവാനായി കൊണ്ടാകുന്നു സിതഃ കലസ്ത്രീഭിഃ എന്നുള്ള വിധി. അതുഹെതുവായിട്ടു മെൽ പറഞ്ഞ രാശികളിൽ ശുക്രൻ താനെനിന്നാലും വാച്യസന്ദെഹത്തിന്നു അവസരമില്ലെന്നു അറിഞ്ഞു കൊൾകയും വെണം.

വ്യഃ– അശുഭശുഭദൃഷ്ടിയോഗാത്തജ്ജാതീയൈശ്ച യോഗമപി
വിദ്യാൽ। ദൂതസ്യ ചെഷ്ടയാതഃ പരംപ്രലക്ഷണംദിശാഗതയാ॥
ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അശുഭശുഭദൃഷ്ടിയൊഗം ഹെതുവായിട്ടു തജ്ജാതീയന്മാരൊടു കൂടെ ഉള്ള യൊഗത്തെയും അറിയെണം. ഇതിങ്കൽ നിന്നു അനന്തരം ദൂതന്റെ ദിശാഗതയായിരിക്കുന്ന ചെഷ്ടകൊണ്ടു ലക്ഷണത്തെ വദിക്കെണം.

സാരം—— മെൽ പറഞ്ഞ രാഹുമുതലായ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പാപഗ്രഹത്തിന്റെയൊ ശുഭഗ്രഹത്തിന്റെയൊ ദൃഷ്ടി എങ്കിലും യൊഗമെങ്കിലുമുണ്ടായാൽ ദ്രഷ്ടാവായ ഗ്രഹത്തിന്റെയും കൂടിനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെയും ജാതി യാതൊന്നൊ ആ ജാതിയിൽ ജനിച്ചവരെയും അവരൊടുകൂടെ മുമ്പിൽ കണ്ടു എന്നു പറയെണം. പിന്നെ ദൂതന്റെ ദിക്കിനെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള ചെഷ്ടകൊണ്ടും ഫലത്തെ പറയെണം. ഇതി ശ്ലൊ സമാപ്തി ബൊധകമാകുന്നു. സാമാന്യെന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടി എഴാമെടത്തെക്കാ

ന്നും ഏഴാമെടത്ത എല്ലാവരുടെയും ദൃഷ്ടി പൂൎണ്ണമായിരിക്കും. ചില ഗ്രഹങ്ങൾക്കു മറ്റുള്ളതുകളിൽ ചിലഭാവങ്ങളിലെക്കും പൂൎണ്ണദൃഷ്ടി ഭവിക്കുന്നു. പൂൎണ്ണതയില്ലാത്തതായ ദൃഷ്ടി ഏഴാമെടം ഒഴികെ മറ്റുള്ള ഭാവങ്ങളിൽ ചിലതുകളിലെക്കു സംഭവിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ വിവരത്തെ ഹോരാ, ജാതകപദ്ധതി ഇത്യാദികളിൽ നിന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. വിസ്തരഭയം, ഹേതുവായിട്ടു ഇവിടെ പറയുന്നില്ല സാമാന്യേന ദൃഷ്ടി ഏഴാമെടത്തേക്കാകയാൽ ഇവിടെ അതുമാത്രം പറകപ്പെട്ടു എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. യോഗമെന്നത ഏകരാശിയിൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയാകുന്നു. ഗുരുശുക്രന്മാർ ബ്രാഹ്മണരാകുന്നു. ആദിത്യനും ചൊവ്വയും ക്ഷത്രിയരാകുന്നു. ചന്ദ്രൻ വൈശ്യനാകുന്നു. ബുധൻ ശൂദ്രനാകുന്നു.

മെൽ പറഞ്ഞ ജാതികളിൽ ചെരാത്തതായ അവാന്തര ജാതിയെ ശനിയെകൊണ്ടുവിചാരിച്ചു കൊൾക. ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ജാതി- ഇതിനെ അനുസരിച്ചു രാഹുവാദികൾക്കു അന്യദൃഷ്ടി യോഗങ്ങൾ ഭവിച്ചാൽ അതുകൾ കൊണ്ടു മറ്റുള്ളവരുടെ ദൎശനത്തെയും പറഞ്ഞു കൊൾക.

(വാ) - അത്ര പ്രശ്നമാധവീയം ചാ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇവിടെ പ്രശ്നമാധവീയവും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— അനുഭൂതമായിട്ടുള്ളതിനെ പ്പറക എന്നതും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതായിട്ടു സാരസംഗ്രഹം തന്നെ അല്ലൊ. പ്രശ്നമാധവീയവുമുണ്ടു. അതിന്നനന്തരം കാണിക്കുന്നു.

വൃ- അൎക്കെഷ്ടമെബഹുജനൈർ നൃപസെനയാ വാ യാതെര
വെരഹതിനൃനമുപദ്രവൊഭ്രൽ। ജീവാംശകെനൃപതിനെതിവദെദി
നാംശാദ്ധാതുപാദിവസ്തുവിഹതിശ്ചവിചിന്ത്യവാച്യാ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— അൎക്കൻ അഷ്ടമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും. വിഷയത്തിങ്കൽ ബഹുജനങ്ങളാലൊ നൃപ സെനയാലൊ യാതനായിരിക്കുന്ന രവിയുടെ അഹസ്സിങ്കൽ ഉപദ്രവം ഭവിച്ചു നിശ്ചയം എന്നു വദിക്കെണം. അൎക്കൻ ജീവാംശകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നൃപതിയാൽ ഉപദ്രവം ഭവിച്ചു നിശ്ചയം എന്നു വദിക്കെണം. ഇനാംശത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു ധാതുപാദി വസ്തു വിഹതിയും വിചിന്തിച്ചിട്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— അത്രാഷ്ടമ രാശിയിൽ ആദിത്യൻ നിന്നാ

ൽ കഴിഞ്ഞ തൊഴറാഷ്ട്ര വളരെ ജനങ്ങളൊ രാജാവിന്റെ സേനയൊ വന്നിട്ടു നിങ്ങളെ ഉപദ്രവിച്ചു നിശ്ചയമെന്ന ദൈവജ്ഞൻ പൃഛ്ഛകനൊടു പറയെണം. ആ ആദിത്യൻ വ്യാഴത്തിന്റെ നവാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രാജാവിനെക്കൊണ്ടുപദ്രവം ഭവിച്ചു എന്നു പറയെണം. ആദിത്യന്റെ അംശകം ധാത്വംശകമാകുന്നു എങ്കിൽ ധാതുദ്രവ്യം നശിച്ചു എന്നും മൂലാംശകമാകുന്നു എങ്കിൽ മൂല ദ്രവ്യം നശിച്ചു എന്നും ജീവാംശകമാകുന്നു എങ്കിൽ ജീവ ദ്രവ്യം നശിച്ചു എന്നും പറയെണം.

വൃ- അഷ്ടമസ്ഥെനിശാനാഥെപ്രഷ്ടുൎവാച്യമഭൊജനം।യവാഗ്രപാനമാത്രംവാശതെചന്ദ്രസ്യവാസരെ॥

അന്വയാൎത്ഥം____ നിശാനാഥൻ അഷ്ടമസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റെ വാസരത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ അഭൊജനമൊ യവാഗ്രപാനമാത്രമൊ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം____ ആരൂഢാഷ്ടമരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ തിങ്കളാഴ്ച നിങ്ങൾ ഉണ്ടിട്ടില്ല എന്നൊ അന്നകഞ്ഞികുടിക്ക മാത്രമെ ചെയ്തിട്ടുള്ളു എന്നൊ പറയെണം.

വൃ- ആരെഷ്ടമെപദഭ്രംശൊമാന്ദിയുക്തസ്സപെൎക്ഷിതഃ। ധാത്വംശെസ്യജിശസ്ത്രെണ മൂലാംശെകണ്ടകാദിനാ॥

വൃ- വാച്യൊജീവാംശകെദന്തനഖാദ്യൈരംശകൊചിതൈഃ। സരീസൃപാംശെത്ത്വംശൊവാരസ്യഗതവാസരെ॥

അന്വയാൎത്ഥം ___ ആരൻ അഷ്ടമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആരന്റെ ഗതവാസരത്തിങ്കൽ പദഭ്രംശം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അവൻ മാന്ദിയുക്തനാകുന്നു എങ്കിൽ ക്ഷതി വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യക്ക ധാത്വംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശസ്ത്രം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ക്ഷതിയും മൂലാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ കണ്ടകാദി ഹെതുവായിട്ടുള്ള ക്ഷതിയും ജീവാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അംശംകൊചിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദന്തനഖാദ്യങ്ങളും ഹെതുവായിട്ടുള്ള ക്ഷതിയും വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു. സരീസൃപാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദ്ദംശവും വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം____ ആരൂഢാഷ്ടമ രാശിയിൽ ചൊവ്വ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ ചൊവ്വാഴ്ച നിങ്ങളുടെ കാല നടക്കുംപൊൾ തെററി ഒന്നിന്മെൽ കൊണ്ടു എന്ന പറയെണം. അവിടെ ചൊവ്വയ്ക്ക

ഗ്രഹികളോടുള്ള യോഗ മുണ്ടായാൽ കാല്ക്കു വ്രണം പററി എന്നു പറയെണം. അങ്ങിനെ പറക വെണ്ടി വരികിൽ ചൊവ്വയു ടെ അംശകത്തെ കൂടെനൊക്കീട്ടു ധാതപംശകമായിരുന്നാൽ ആ യുധംകൊണ്ടു വ്രണപ്പെട്ടു എന്നും മൂലാംശമായിരുന്നാൽ മുള്ളു മുതലായതുകൊണ്ടു വ്രണപ്പെട്ടു എന്നും ജീവാംശമായിരുന്ന അം ശകത്തിന്റെ ചെയ്യുക തക്കവണ്ണം പല്ലു കൊണ്ടൊ നഖം മു തലായതുകൾ കൊണ്ടൊ വ്രണംപ്പെട്ടു എന്നും കക്കടം, വൃശ്ചി കം മീനം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള സപ്പാശങ്ങളിൽ എതെംകിലുമായ്യാൽ തെളു പാമ്പ ഇത്യാദികൾ കടിച്ചു എന്നും പറയെണം.

൩൯- അഷ്ടമസ്ഥെവിധൊഃപുത്രേഭംഗഇഷ്ടസ്യകമ്മണഃ। മൂലാംശെപൂഗതാംബൂലനാശോഭാവെഥവാനയോഃ॥

൪൦- ധാതപംശെവപുഷസ്സാമ്യൊവാച്യൊ ജീവാംശകെപുനഃ। പാരുഷ്യംവചസശ്ശൂന്യോഭാവൊവാഗരവിട്ടിനെ॥

അന്വയാത്ഥം — വിധുവിന്റെ പുത്രൻ അഷ്ടമസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതവിട്ടിനത്തിങ്കൽ ഇഷ്ടമായിരിക്കുന്ന കമ്മത്തിന്റെ ഭംഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂഗതാംബൂലനാശമൊ ഇതുകളുടെ അഭാവമൊ വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. ധാതപംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വപുസ്സിന്റെ സാദം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ജീവാംശകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ വചസ്സിന്റെ പാരുഷ്യമൊ ശൂന്യാഭാവമൊ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — അത്രസ്ഥാഷ്ടമ രാശിയിൽ ബുധൻ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ ബുധനാഴ്ച നിങ്ങൾക്ക ഇഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ഒരു കാൎയ്യത്തിന്നു മുടക്കം ഭവിച്ചു എന്നു പറയെണം. അവിടെ ബുധൻ മൂലനവാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അടയ്ക്കയും വെററിലയും ഉണ്ടായിരുന്നതു നശിച്ചു എന്നൊ അടയ്ക്കയും വെററിലയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നൊ പറയെണം. ധാതപംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ശരീരത്തിന്നു തളച്ച ഭവിച്ചു എന്നു പറയെണം. ജീവാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വാക്കലഹത്തെയൊ ആ ദിവസം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നതിനെയൊ പറയെണം.

൪൧- രന്ധ്രസ്ഥിതെമരാചാൎയ്യെനിത്യകമ്മവിളംബനം। ദ്വിജാനാംദ്രവ്യനാശശ്ചവാച്യൊഗുരുദിനെഗതെ॥

അന്വയാത്ഥം — അമരാചാൎയ്യൻ രന്ധ്രസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായിരിക്കുന്ന ഗുരുദിനത്തിങ്കൽ നിത്യ

കർമ്മവിഘ്നം ച വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ദ്വിജന്മാരുടെ ദ്രവ്യനാശവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം.—— അത്ര ധനാഷ്ടമ രാശിയിൽ വ്യാഴം നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ വ്യാഴാഴ്ച നിങ്ങളുടെ നിത്യ കർമ്മത്തിന്നു താമസം ഭവിച്ചു എന്നു പറയേണം. സമീപസ്ഥന്മാരായിട്ടോ നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടപ്പെട്ടവരായിട്ടോ ഉള്ള ബ്രാഹ്മണന്നു ധനനാശം ഭവിച്ചു എന്നും പറയാം.

൩൨- ഭൃഗുപുത്രേഷ്ടമം പ്രാപ്തേ വിയോഗഃ പ്രിയയോഷിതാം।
വക്തവ്യോ വസ്ത്രനാശശ്ച തത്ര ധാത്വംശഗേ ഭൃഗൗ॥

൩൩- വസനേ പങ്കസംപർക്കോ ജീവാംശേ സ്യാന്നഖക്ഷതിഃ।
പിപീലികാഖുവല്മ്യാദ്യൈഃ ക്ഷതിരംശേ സരീസൃപേ॥

൩൪- കണ്ടകാദ്യൈസ്തു മൂലാംശേ യദ്വാ ജീവാംശകേ പുനഃ। അ
ന്യൈസ്തു വസ്ത്രമാനം വാ ശരാസനേ ഭൃഗോസ്സുതേ॥

അന്വയാർത്ഥം.——— ഭൃഗുപുത്രൻ അഷ്ടമത്തെ പ്രാപ്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതാസന്നമായിരിക്കുന്ന ഭൃഗുവിന്റെ ദിനത്തിങ്കൽ പ്രിയയോഷിത്തുകളുടെ വിയോഗവും വസ്ത്രനാശവും വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അതിങ്കൽ ഭൃഗുധാത്വംശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വസനത്തിങ്കൽ പങ്കസംപർക്കം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ജീവാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിന്റെ നഖക്ഷതി വക്തവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു. സരീസൃപമായിരിക്കുന്ന അംശത്തിങ്കൽ പിപീലികാഖുവല്മ്യാദ്യങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട ക്ഷതി വക്തവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ കണ്ടകാദ്യങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട ക്ഷതി വക്തവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു. അല്ലാ എങ്കിൽ ജീവാംശകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതകട്ടെ അന്യനായിക്കൊണ്ടു വസ്ത്രമാനം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- വാശബ്ദം വാക്യാലങ്കാരാർത്ഥമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക.

സാരം.——അത്ര ധനാഷ്ടമ രാശിയിൽ ശുക്രൻ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ വെള്ളിയാഴ്ച ഭാര്യാ വിരഹം ഭവിച്ചു എന്നും, വസ്ത്രനാശം ഉണ്ടായി എന്നും പറയേണം- ശുക്രന്റെ സ്ഥിതി അവിടെ ധാത്വംശത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ വസ്ത്രത്തിൽ ചളി പററി എന്നു പറയേണം- ജീവാംശത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ നഖം നിമിത്തമായിട്ട വസ്ത്രത്തിന്നു കേടു ഭവിച്ചു എന്നു പറയേണം-മൂലാംശത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ മുള്ളു മുതലായതുകൾ നിമിത്തമായി

ട്ടു വസ്ത്രത്തിന്നു കേടു ഭവിച്ചു എന്നു പറയേണം. ജീവാംശ ത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ മറെറാരുത്തനായിക്കൊണ്ടു വസ്ത്രം കൊടുത്തു എന്നു പറകയുമാം.

൪൮. അഷ്ടമസ്ഥേരവേഃപുത്രേവാച്യംഭുക്തവിളംബനം। തത്രാപത്തിശ്ചമന്ദസ്യസമീപസ്ഥഗതേഹനി॥

അന്വയാർത്ഥം— രവിയുടെ പുത്രൻ അഷ്ടമസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായി സമീപസ്ഥമായിരിക്കുന്ന മന്ദന്റെ അഹസ്സിങ്കൽ ഭുക്തവിളംബനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു അത്രാപത്തിയും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ആരൂഢാഷ്ടമരാശിയിൽ ശനിനിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ ശനിയാഴ്ച ഭക്ഷണത്തിന്നു താമസംവന്നു എന്നോ അത്രാപത്തു ഭവിച്ചു എന്നോ പറയേണം.

൪൯. രന്ധ്രഗേസിംഹികാസൂനൌവാച്യാപാദവ്യഥാപഥി മൂലാംശേകണ്ടകേനൈഷാ ധാത്വംശേശ്മാഭിഘാതതഃ॥

൫൦. ജീവാംശേസാധ്വസംസപ്താൽഗതേമന്ദസ്യവാസരേ। കേതൌരന്ധ്രസ്ഥിതേവാച്യംപാഷാണേപാദഘട്ടനം॥

൫൧. മാന്ദിയുക്തോത്രകേതുശ്ചേൽപാദോന്യനമഭിമൃത। ഭൌമസാമ്യാൽഫലേകേതോർഗ്ഗതേഭൌമസ്യവാസരേ॥

അന്വയാർത്ഥം— സിംഹികാസൂനു രന്ധ്രഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായിരിക്കുന്ന മന്ദന്റെ വാസരത്തിങ്കൽ പന്ഥാവിങ്കൽ പാദവ്യഥാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതു കണ്ടകം ഹേതുവായിട്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ധാത്വംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അശ്മാഭിഘാതം ഹേതുവായിട്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ജീവാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തത്തിങ്കൽ നിന്ന സാധ്വസംവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. കേതുരന്ധ്രസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഫലത്തിങ്കൽ കേതുവിന്ന ഭൌമസാമ്യം ഹേതുവായിട്ടു ഗതമായിരിക്കുന്ന ഭൌമന്റെ വാസരത്തിങ്കൽ പാഷാണത്തിങ്കൽ പാദഘട്ടനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ കേതു മാന്ദിയുക്തനാകുന്നു എങ്കിൽ പാദം ഭേദിക്കപ്പെട്ടു നിശ്ചയമെന്ന വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ആരൂഢാഷ്ടമ രാശിയിൽ രാഹുനിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ ശനിയാഴ്ച വഴിനടക്കുംപൊൾ കാല്ക്കു വെദനയുണ്ടായി എന്ന പറയേണം. അവിടെ രാഹുമൂലാംശകത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ

കാലിന്മെൽ മുള്ളുതറക്കുകയാലാകുന്നു വെദന ഉണ്ടായത എന്നു പറയെണം- ധാതപാംശകത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ കല്ലിന്മെൽ അടിക്കുകയാൽ ഉണ്ടായതാകുന്നു എന്ന പറയെണം ജീവാംശകത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ സൎപ്പത്തിങ്കൽ നിന്നു ഭയമുണ്ടായി എന്നു പറയെണം-

കെതു ആരൂഢാഷ്ടമത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞതൊവ്വാഴ്ച കാലകല്ലിന്മെൽ തട്ടി എന്ന പറയെണം- അവിടെ ഗുളികനൊടുകൂടി നിന്നാൽ കല്ലിന്മെൽ തട്ടുകകൊണ്ടു കാലുപൊട്ടി എന്ന പറയെണം-

കെതുവിനെ കൊണ്ടു പറയെണ്ടതു ചൊവ്വാഴ്ച എന്നത കെതുവിന്ന ചൊവ്വയൊടുകൂടെ ഉള്ള സാദൃശ്യം ഹെതുവായിട്ടാകുന്നു- രാഹുവിന്റെ ഫലത്തിങ്കൽ ശനിയാഴ്ച എന്ന പറഞ്ഞതിന്നും ഇതുപ്രകാരം സംഗതിയെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൯൯. പാപസ്തൃതീയസംസ്ഥശ്ചെൽ പക്ഷവ്യംസ്യാൽ ദൊഷദം । ഗതെതുരത്രിവസെസുവിചാൎയ്യെവമാദിശെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം— പാപൻ തൃതീയസംസ്ഥനാകുന്നു എങ്കിൽ ഗതമായിരിക്കുന്നത ത്രിദിവസത്തിങ്കൽ ഉദൊഷമെന്നും വക്തവ്യമായി ഭവിക്കും. നല്ലവണ്ണം വിചാരിച്ചിട്ട ഇപ്രകാരം ആദെശിക്കെണം.

സാരം——ആരൂഢരാശിയുടെ മൂന്നാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ അതാതു പാപന്മാരുടെ കഴിഞ്ഞ ആഴ്ചകളിൽ നിങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചിട്ടില്ല എന്ന പറയെണം ഗ്രഹങ്ങളുടെ ബലാബലാദികളെ നല്ലവണ്ണം വിചാരിച്ചിട്ട വെണം മെൽപ്രകാരം പറവാനെന്നു ധരിച്ചുകൊൾകയും വെണം.

൧൦൦. വ്യയക്ഷുൽസ്തൃതീയശ്ചെത്ഭാവൊനെഷ്ടായഥാഷ്ടമഃ । ദിനെഷ്വനിഷ്ടസംസ്ഥാനാം യാതെഷ്വപതൃശ്രുഭംവദെൽ

൧൦൧. ഇഷ്ടസ്ഥിതാനാം വാരെഷുശ്രുഭപ്രാപ്തിഞ്ചനിൎദ്ദിശെൽ । ഉഭയെന്നൈഷ്യവാരെഷു ഫലമപ്യെവമാദിശെൽ ॥ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം— വ്യയവും ക്ഷുത്തും തൃതീയവുമാകുന്ന ഭാവം അഷ്ടമമെന്നപൊലെ അനിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു. അനിഷ്ടസംസ്ഥന്മാരുടെ യാതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദിനങ്ങളിൽ അശുഭത്തെ വദിക്കെണം, ഇഷ്ടസ്ഥിതന്മാരുടെ യാതങ്ങളായിരുന്ന വാരങ്ങളിൽ ശുഭപ്രാപ്തിയെയും നിൎദ്ദെശിക്കെണം- ഉഭയംകൊണ്ടു ഏഷ്യവാരങ്ങളിലും ഇപ്രകാരം ഫലത്തെ ആദെശിക്കെണം-

സാരം——ചന്ദ്രന്റെട്ടാമെടവും ആറാമെടവും മൂന്നാമെടവും അ
ഷ്ടമവും അനിഷ്ടമാകുന്നു. അനിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നഅ
താതു ഗ്രഹങ്ങളുടെ കഴിഞ്ഞ ആഴ്ചകളിൽ അധികമായ അമംഗ
ലം ഭവിച്ചു എന്ന പറയെണം. ഇഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന
ഗ്രഹങ്ങളുടെ കഴിഞ്ഞ ആഴ്ചകളിൽ ഇഷ്ടപ്രാപ്തിയെയും പറ
യെണം. ഉദയലഗ്നം കൊണ്ടുവരുന്ന ആഴ്ചകളിലും മെൽപറ
ഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള ഫലങ്ങളെ പറയാം.

ഇതി എന്ന ശബ്ദം അവസാനദ്യോതകമാകുന്നു.

(ഫ) പ്രശ്നഭാഷാ ച॥

അന്വയാൎത്ഥം——പ്രശ്നഭാഷയും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽപറഞ്ഞ വിഷയത്തിങ്കൽ മെൽപ്രകാരം പ്ര
ശ്നമാധവീയ മുണ്ടു എന്നതുതന്നെ അല്ല. പ്രശ്നഭാഷയുമുണ്ടു,
പ്രശ്നഭാഷയിലെ ശ്ലോകങ്ങളെ ഇനി കാണിപ്പാൻ പൊകു
ന്നു.

൧൦൨. ദ്യൂനസ്ഥൈഃ ക്രൂരൈരസ്പഷ്ടശകുനംസൌമ്യൈഃ ക്ഷുതശ്ശൂ
ഭനോദൂതാശ്രവശാന്മൃത്യുകഥയെൽപ്രശ്നാധിരൂഢൊനവാ। കമ്മാ
ദ്ധ്യാസ്യസ്ഥിതൈശ്ചലയുതൈരപ്യേവമാദിശ്യതാം യാത്രാപ്താ
ശകുനഃ ശുഭാശുഭമിതി പ്രസ്ഥാനലഗ്നാദപെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം——അശുഭന്മാർ ദ്യൂനസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വി
ഷയത്തിങ്കൽ ദുഷ്ടശകുനത്തെയും സൌമ്യന്മാർ ദ്യൂനസ്ഥന്മാരാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശൊഭനമായിരിക്കുന്ന അതിനെയും
ദൂതാശ്രവവശം ഹെതുവായിട്ടു ഇപ്രകാരം കഥിക്കെണം. പ്രശ്നാ
ധിരൂഢം കൊണ്ടും കഥിക്കാം. ബലയുതന്മാരായി കമ്മാദ്ധ്യാസ്യ
ബസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന വരെക്കൊണ്ടും ഇപ്രകാരം ആദെ
ശിക്കപ്പെടാം. യാതാവായിരിക്കുന്ന ഇവന്റെ ശുഭാശുഭമായിരി
ക്കുന്ന ശകുനത്തെ പ്രസ്ഥാനലഗ്നം കൊണ്ടു കഥിക്കുകയുമാം.

സാരം——ദൂതാശ്രവത്തിന്റെ ഏഴാമെടത്തു പാപഗ്രഹങ്ങ
ൾ നിന്നാൽ ദൂതൻ വഴിക്കു ദുശ്ശകുനത്തെ കണ്ടു എന്നും അവി
ടെ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ നല്ലശകുനത്തെ കണ്ടു എന്നും പ
റയെണം, ദൂതാശ്രവരാശിയുടെ നിശ്ചയമില്ലാത്തെടത്തു മെൽപ്ര
കാരം ശകുനത്തെ പ്രശ്നാരൂഢം കൊണ്ടു പറയെണം ശകുനമെന്ന
തു യാത്രക്കായിക്കൊണ്ടു ഒരുങ്ങിയവന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെ പറയാ
തെ അറിയിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഈശ്വരെച്ശ ഹെതുവായിട്ടു പ്ര
കാശിക്കുന്നതാകയാൽ അതിന്റെ സംബന്ധം മുഖ്യമായിട്ടുള്ള
തു യാനം ചെയ്വാൻ തുടങ്ങുന്നവനാകുന്നു. യാത്രകൊണ്ടുള്ള ശു

പ്രാപ്തികൾ യാത്രാലഗ്നങ്ങളുടെ ദോഷങ്ങൾക്ക അധീനകളായി രിക്കുകയും ചെയ്യും. അതുഹേതുവായിട്ട ശുഭാശുഭങ്ങളായിരിക്കു ന്ന ശകുനങ്ങളെ പ്രസ്ഥാനലഗ്നം കൊണ്ടും മേൽപ്രകാരം പ റയാം.

൪൦. തത്രസ്ഥചതുരംഘ്രിസംജ്ഞവിഹഗമാതംഗപശ്വാ ദയോഭ്യാ യാതാഃ ഫണിപക്ഷിസംജ്ഞഖചരദൃഷ്ടാശ്ചകോരാദ യഃ । സൂൎയ്യാരൌതു ചതുഷ്പദൌ നിഗദിതൌ മന്ദേന്ദുജൌ പക്ഷി ണൌ ശീതാംശുസ്തു സരീസൃപോഷ്ടചരണസ്സൂൎയ്യപ്രദിഷ്ടഃ ഫ ണീ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ചതുരംഘ്രിസംജ്ഞവിഹഗൻ തത്രസ്ഥ മായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മാതംഗപശ്വാദികൾ പന്ഥാവി ങ്കൽ അഭ്യായാതങ്ങളായി എന്ന വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. പ ക്ഷിസംജ്ഞഖചരൻ തത്രസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ച കോരാദികൾ ദൃഷ്ടങ്ങളായി എന്ന വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സൂൎയ്യാരന്മാരാകട്ടെ ചതുഷ്പദന്മാരെന്നു നിഗദിതന്മാരായി ഭവി ക്കുന്നു മന്ദേന്ദുജന്മാർ പക്ഷികൾ എന്ന നിഗദിതന്മാരായി ഭ വിക്കുന്നു. ശീതാംശുവാകട്ടെ സരീസൃപനെന്ന നിഗദിതനായി ഭവിക്കുന്നു. ഫണി അഷ്ടചരണനായിട്ട ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പ്രദി ഷ്ടനായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഭൂതാശ്രയരാശിയുടെയൊ പ്രശ്നാശ്രയരാശിയുടെ യൊ പ്രസ്ഥാനലഗ്നത്തിന്റെയൊ ഏഴാമെടത്ത എങ്കിലും മേൽ പറഞ്ഞ രാശികളിലെങ്കിലും അതുകളുടെ നാലാമെടത്തെങ്കിലും പത്താമെടത്തെങ്കിലും ചതുഷ്പാൽഗ്രഹം ബലവാനായി നിന്നാൽ വഴിയിൽ ആന, പശു മുതലായ നാല്ക്കാലികൾ നേരിട്ടുവന്നു എ ന്നും പക്ഷിഗ്രഹം ബലവാനായി മേൽപറഞ്ഞ രാശികളിൽ നി ന്നാൽ ചകോരം മുതലായ പക്ഷികളെ കണ്ടു എന്നും പറയെ ണം. സൂൎയ്യനും ചൊവ്വയും ചതുഷ്പാൽഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ശനിയും ബുധനും പക്ഷിഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ചന്ദ്രൻ സരീസൃപഗ്രഹമാ കുന്നു- രാഹു എട്ടുകാലനാകുന്നു-

൪൧. ചന്ദ്രാലാദ്ഗമഃ പ്രാഗ്വൃദിശിഖിഗുളികബ്രഹ്മജാ സ്യത്രസംസ്ഥാ ശ്ശുക്രേന്ദ്വോൎഗ്ഗചടപൂനാംയദിശശിതനയസ്യത്ര വിദംജ്ഞാനാംവിപ്രാണാംവാക്പതിശ്ചേദ്ധരണിസുത ശ്ശ സ്ത്രിണാംകീൎത്തനീയൊ വതന്യദ്ഭ്യാഗമഃ പ്രാഗ്വൃദിപുനരത ണെശ്ശ്രേഷ്ഠ്യഭാജാംജനാനാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ശിഖിഗുളികബ്രഹ്മജന്മാർ അതുകളിൽ

സംസ്ഥന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ മുമ്പെ ചണ്ഡാലാഭ്യാഗമം കീൎത്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു- ശുക്രെന്ദുക്കളാകുന്നു എങ്കിൽ വധുക്കളുടെയും ശശിതനയൻ ആളുകളിലാകുന്നു എങ്കിൽ വിദ്വജ്ജനങ്ങളുടെയും വാക്പതിയാകുന്നു എങ്കിൽ വിപ്രന്മാരുടെയും ധരണിസുതനാകുന്നു എങ്കിൽ ശസ്ത്രികളുടെയും അരുണനാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ശ്രെഷ്ഠ്യഭാക്കുകളായിരിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെയും വൎത്തവിങ്കൽ മുമ്പെ അഭ്യാഗമം കീൎത്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെൽപറഞ്ഞ സ്ഥാനങ്ങളിൽ കെതുവും ഗുളികനും ശനിയും നിന്നാൽ മുമ്പെ ചണ്ഡാലന്മാർ നെരിട്ടുവന്നു എന്ന പറയെണം. ശുക്രനും ചന്ദ്രനുമാകിൽ സ്ത്രീകൾനെരിട്ടു വന്നുഎന്നുപറയെണം. ബുധനാകുന്നു എങ്കിൽ വിദ്വാന്മാരും ബൃഹസ്പതിയാകുന്നു എങ്കിൽബ്രാഹ്മണരും ചൊവ്വയാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുധക്കാരും ആദിത്യനാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഭുത്വമുള്ളവരും നെരിട്ടുവന്നു എന്ന പറയെണം.

മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളിൽ ശനിയും ബുധനും പക്ഷിഗ്രഹമാകയാലും സൂൎയ്യഭൌമന്മാർ ചതുഷ്പദഗ്രഹങ്ങളാകയാലും അവരെക്കൊണ്ടു ചകൊരം മുതലായപക്ഷികളുടെ ദൎശനത്തെയും ആനമുതലായ നാല്ക്കാലികളുടെ അഭിഗമനത്തെയുംപറയെണമെന്നു പൂൎവ്വശ്ലൊകത്താൽ വിധിക്കപ്പെട്ടു. ഒരു ശ്ലൊകത്താൽ വെറെ ചിലതിനെ പറയെണമെന്നും വിധിക്കപ്പെട്ടു. യാത്രാസമയത്തിങ്കൽ ചകൊരാദികളുടെ ദൎശനമുണ്ടായിട്ടും ചണ്ഡാലന്മാരുടെ അഭിഗമനമുണ്ടാവാത്തതായിട്ടും ചണ്ഡാലന്മാരുടെ അഭിഗമനമുണ്ടായിട്ടുംചകൊരാദി ദൎശനം ഉണ്ടാവാത്തതായിട്ടുംകണ്ടുവരുന്നു. ഇപ്രകാരം നാല്ക്കാലികളുടെ അഭിഗമനമുണ്ടായിട്ടും ആയുധക്കാരുടെയും പ്രഭുത്വമുള്ളവരുടെയും അഭിഗമനമുണ്ടാവാത്തതായിട്ടും ആയുധക്കാരുടെയും പ്രഭുത്വമുള്ളവരുടെയും അഭിഗമനമുണ്ടായിട്ടും നാല്ക്കാലികളുടെ അഭിഗമനം ഉണ്ടാവാത്തതായിട്ടു കണ്ടുവരുന്നു. അതുഹെതുവായിട്ട മെൽപറഞ്ഞ വിധിയും ഈ വിധിയുംകൂടി യൊജിക്കുന്നത എങ്ങിനെ എന്നുണ്ടു എങ്കിൽ പറയാം- മെല്പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾക്ക ഉഭയരാശി സ്ഥിതിമുതലായതുകൂടെ ഉണ്ടു എങ്കിൽ അവിടെ രണ്ടുപ്രകാരത്തിലും പറയാം. ഉഭയരാശി സ്ഥിതിമുതലായതില്ലെങ്കിൽ അതൊ ഇതൊ രണ്ടിലൊന്നു ഭവിച്ചു എന്ന വികല്പിച്ചു പറഞ്ഞുകൊൾക. വികല്പിച്ചു പറഞ്ഞാൽ ശാസ്ത്രത്തിന്ന സന്ദെഹനിവൎത്തകത്വ മില്ലെന്നവരും എന്നുശങ്കിക്കെണ്ട. ഇതും ശകുനമായി ഭവിച്ചുവൊ ഇല്ല

യോ എന്നുള്ള സന്ദേഹം സകലവസ്തുസാധാരണമായിട്ട ഭവിച്ചിരുന്നു. അതു പൊയിട്ട ഇപ്പൊൾ ഉദയത്തെ ആശ്രയിച്ചതായിരിന്നുവെല്ലോ. അതുകൊണ്ട സന്തൊഷിച്ചുകൊൾക. വൃക്ഷകവിശപാനസത്തിന്ന ഇത്രതന്നെ ആയാലും അതുകാരണമായിട്ടവിക്കകയും ചെയ്യും. ഊഹാപൊഹസാമൎത്ഥ്യം മന്ത്രസിദ്ധി ഇത്യാദികൾകൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കമെല്ലൊ അതുകൊണ്ട സന്ദേഹം വരുന്ന സമയം ഇവിടെ ഇന്നപ്രകാരം പറയെണമെന്നുള്ള ബൊധം സച്ഛിഷ്യന്മാൎക്ക ഗുരുദൈവതാനുഗ്രഹവശാൽ ഉണ്ടാകയുമാം എന്ന ധരിച്ചുകൊൾകയും വെണം.

(൨൦) ഏതമാശ്രിതക്ഷവിഷയം॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇത ആശ്രിതക്ഷവിഷയമായിട്ട ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — യാതൊരു രാശിംകൊണ്ട ദൂതൻ പുറപ്പെട്ടുന്നുവൊ അതും യാതൊരു രാശിയിൽ നിന്നുചൊദിക്കുന്നുവൊ അതും യാതൊരുരാശി ആരൂഢരാശിയുടെ നിശ്ചയമില്ലായ്കയാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടുന്നുവൊ അതും ആശ്രിത രാശിതന്നെ എന്ന ധരിച്ചുകൊൾക.

൨൧. പൃഛകസ്യ ദിശിസ്ഥാനം വിശേഷാച്ശുഭദംനൃണാം। വൃഷകസ്യസ്ഥിതിഃകൊണെപ്രശ്നസ്ത്രീവിഷയെശുഭാ॥

അന്വയാൎത്ഥം — നൃക്കളുടെ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പൃഛകന്റെ ദിക്കിങ്കൽ ഉള്ളസ്ഥാനം അതിശയെന ശുഭദമായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ത്രീവിഷയമായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പൃഛകന്റെ കൊണിങ്കൽ ഉള്ളസ്ഥിതി ശുഭയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പുരുഷന്മാരുടെ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ദിക്കിലുള്ള സ്ഥിതി അതിശയെന ശുഭത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. സ്ത്രീകളുടെ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലത്തെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ മൂക്കിലുള്ളസ്ഥിതി ശുഭത്തെ അറിയിക്കുന്നതാകുന്നു. സ്ത്രീവിഷയമായപ്രശ്നത്തിങ്കലും ദിക്കിലുള്ള സ്ഥിതി നല്ലതല്ലെന്നില്ല.

൨൨. ദക്ഷിണൊദശാഭിമുഖ്യം പ്രഷ്ടുൎദ്ദിശിസ്ഥിതിഃ। അശുഭായഭവെന്നൂനമായുഃപ്രശ്നെവിശെഷതഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രഷ്ടാവിന്റെ ദക്ഷിണദിക്കിങ്കൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയും ദക്ഷിണാശാഭിമുഖ്യവും അശുഭത്തിന്നായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കും നിശ്ചയം. ആയുഃപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഏറ്റവും അശുഭത്തിന്നായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കും.

സാരം — ചൊദിക്കുന്നവൻ തെക്കെ ദിക്കിൽ നിന്നു ചൊദി

ക്കുകയും തെക്കൊട്ടു തിരിഞ്ഞുനിന്നു ചോദിക്കുകയും സകലപ്രശ്നത്തിങ്കലും അമംഗലസൂചകമാകുന്നു- ആയുഃപ്രശ്നത്തിങ്കൽ വിശേഷിച്ചു മെന്നറിഞ്ഞുകൊൾക-

(വാ) ഏതദ്ദിഗ്പരീക്ഷയം ||

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇത ദിഗ്പരീക്ഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— മെൽപറഞ്ഞ ശ്ലോകങ്ങൾ രണ്ടും അൎത്ഥങ്ങൾകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണ്ടത ദിക്കിന്റെ ഗുണവും ദോഷവുമാകയാൽ ദിഗ്പരീക്ഷയങ്ങളാകുന്നു-

൱൭- ആകാശവായുവഹ്ന്യൎണ്ണപൂൎവ്വം തൽഗുണപൂൎവ്വകം | ഭൂതാൎത്ഥവാചകം ചാപി വചനം ന ശുഭപ്രദം ||

അന്വയാൎത്ഥം —— ആകാശ വായു വഹ്ന്യൎണ്ണപൂൎവ്വമായിയും തൽഗുണപൂൎവ്വമായിയും ഭൂതാൎത്ഥവാചകമായിയും ഇരിക്കുന്ന വചനം ശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നില്ല.

സാരം —— ആകാശം, വായു, അഗ്നി ഇതുകളുടെ അക്ഷരങ്ങളിൽ എതെങ്കിലും ഒന്നിനെയൊ ആകാശത്തിന്റെയും വായുവിന്റെയും അഗ്നിയുടെയും ഗുണങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെയൊ മുമ്പിലാക്കി പറകപ്പെട്ടാൽ ആ വാക്കും കഴിഞ്ഞതിനെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതായ വാക്കും അശുഭത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. ഗുണമെന്നത മൂന്നക്ഷരങ്ങളൊടുകൂടിയ സമുദായമാകുന്നു.

(വാ) അഥപ്രശ്നസംഗ്രഹഃ ||

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇവിടെ പ്രശ്നസംഗ്രഹം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— പ്രശ്നാക്ഷരസംബന്ധിയായ ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നസംഗ്രഹമെന്നുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിങ്കലും ചിലവചനങ്ങൾ ഉണ്ടു. അതുകളെ ഇനി എഴുതുന്നു.

൱൮. ആദ്യൈസ്സ്വരൈശ്ച കാദ്യൈശ്ച വൎഗ്ഗൈൎഭിന്നാ ദ്വിധാ ലിപിഃ | സ്വരാ ജീവാസ്തനുൎവൎഗ്ഗാ ഇത്ഥം ജ്ഞേയാ ച മാതൃകാ ||

അന്വയാൎത്ഥം —— ആദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്വരങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും കാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന വൎഗ്ഗങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ലിപി രണ്ടുപ്രകാരേണ ഭിന്നയായി ഭവിക്കുന്നു. സ്വരങ്ങൾ ജീവനാകുന്നു. വൎഗ്ഗങ്ങൾ തനുവാകുന്നു. ഇങ്ങിനെയും മാതൃകാ രണ്ടുപ്രകാരേണ ജ്ഞേയയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— സ്വരങ്ങളും വൎഗ്ഗങ്ങളും ഇങ്ങിനെ അക്ഷരങ്ങൾ രണ്ടുവകയാകുന്നു. അതുകളിൽ സ്വരാക്ഷരങ്ങൾ അകാരം മുതൽ പതിനാറാകുന്നു. അതുകൾക്കു അച്ച എന്നും പെരുണ്ടു-ഇപ്ര

കാരം ശെഷങ്ങൾക്കു ഹല്ല എന്നും പെരുണ്ടു. ഹല്ലുകൾ വൎഗ്ഗമെന്ന പെരൊടുംകൂടിയതുകളാകുന്നു. ക-ഖ-ഗ-ഘ-ങ- ഇതുകൾക്കു കവൎഗ്ഗമെന്നത ഒന്നായിട്ടുള്ള പെരാകുന്നു എന്നും അപ്രകാരം ച-ഛ-ജ-ഝ-ഞ- ഇതുകൾക്കു ചവൎഗ്ഗമെന്നു പെരാകുന്നു എന്നും, ട-ഠ-ഡ-ഢ-ണ-. ഇതുകൾക്കു ടവൎഗ്ഗമെന്നു പെരാകുന്നു എന്നും ത-ഥ-ദ-ധ-ന-ഇതുകൾക്കു തവൎഗ്ഗമെന്നപെരാകുന്നു എന്നും പ-ഫ-ബ-ഭ-മ- ഇതുകൾക്കു പവൎഗ്ഗമെന്നു പെരാകുന്നു എന്നുംയ-ര- ഇത്യാദികളായ ശിഷ്ടങ്ങൾക്കു യവൎഗ്ഗമെന്നപെരാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. ഇതുകളിൽ സ്വരാക്ഷരങ്ങളൊക്കെയും ജീവനാകുന്നു. വൎഗ്ഗാക്ഷരങ്ങൾ ഒക്കെയും ശരീരമാകുന്നു.

൬൰൯. പ്രശ്നവാക്യംസ്വരാദ്യഞ്ചെജ്ഞേയംജീവഗതംശുഭം ।
ദോഷശ്ചദേഹവിഷയോഹല്യാദ്യംചെദതോന്യഥാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം:—പ്രശ്നവാക്യം സ്വരാദ്യമാകുന്നു എങ്കിൽ ശുഭം ജീവഗതമാകുന്നു എന്ന ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. ദൊഷം ദേഹവിഷയമാകുന്നു എന്നും ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. ഹല്യാദ്യമാകുന്നു എങ്കിൽ ഇതിങ്കൽ നിന്ന അന്യപ്രകാരെണ ശുഭവും ദോഷവും ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ജ്യൌതിഷികനൊട പൃച്ഛകൻ ചൊദിച്ചതഅകാരാദികളിൽ ചെന്നതായ ഒരു അക്ഷരമാകുന്ന ആദ്യത്തൊടുകൂടിയതാകുന്നു എങ്കിൽ ജീവന്നു ദൊഷമില്ലെന്നും ദൊഷമുള്ളതു ദെഹത്തിങ്കലാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിക്കെണം. കകാരാദികളിൽ ചെന്നതായ ഒരക്ഷരമാകുന്നു അതിന്റെ ആദിയിലെങ്കിൽ ദെഹം നിൎദ്ദോഷമാകുന്നു എന്നു, ദൊഷമുള്ളതു ജീവങ്കലാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിക്കെണം.

൭൰. വൎഗ്ഗേഷ്വക്ഷരപഞ്ചകംപവനവഹ്നീന്ദ്രാംബുനാപും
സകം വാക്യാദൌതുനപുംസകാക്ഷരമതീവാനിഷ്ടംപൃച്ഛതാം ।
ശ്രേഷ്ഠൌമാരുതപാവകൌ വലരിപുൎമ്മദ്ധ്യഃപ്രശസ്തംജലംദീൎഘഹ്ര
സ്വവിഭാഗതസ്സ്വരഗണാശ്ചാംഭോമഹേന്ദ്രാത്മകാഃ॥ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം — വൎഗ്ഗങ്ങളിലെ അക്ഷരപഞ്ചകം പവനവഹ്നീന്ദ്രാംബുനപുംസകമായി ഭവിക്കുന്നു. വാക്യാദിയിങ്കലാകട്ടെ നപുംസകാക്ഷരം പൃച്ഛത്തുകൾക്കു ഏററവും അനിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു. മാരുതപാവകന്മാർ ശ്രേഷ്ഠന്മാരാകുന്നു. വലരിപു മദ്ധ്യനാകുന്നു. ജലം പ്രശസ്തമാകുന്നു. ദീൎഘഹ്രസ്വവിഭാഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട സ്വരഗണങ്ങളും അംഭോമഹേന്ദ്രാത്മകങ്ങളായി

ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ക-ഖ-ഗ-ഘ-ങ ഇവ അക്ഷരങ്ങൾ ക്രമേണ വായുവും അഗ്നിയും ഇന്ദ്രനും നപുംസകവു മാകുന്നു. ഇപ്രകാരം ച വർഗ്ഗം മുതലായ വർഗ്ഗങ്ങളിലെ അക്ഷരങ്ങളെയും ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക. യ വർഗ്ഗത്തിങ്കലെ ആദ്യം മുതൽ അഞ്ചു അക്ഷരങ്ങളെയും പിന്നെ ഷകാരം മുതലായ ശേഷാക്ഷരങ്ങളെയും മേൽ പ്രകാരം ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക. അ ആ ഇതുകളിൽ ഹ്രസ്വം ഇന്ദ്രനും ദീർഘം ജലവുമാകുന്നു. ഇപ്രകാരം ഇ-ഈ ഇത്യാദികളെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക എകാരത്തിന്നും ഒകാരത്തിന്നും ഹ്രസ്വമില്ല എന്നു സംസ്കൃത ശബ്ദാനുസാരികൾ പറയുന്നു. എങ്കിലും ഇതര ഭാഷയിലും പ്രസ്തുത വാക്യം സംഭവിക്കുന്നതാകയാൽ ഭാഷാന്തരരീത്യാ അതുകളുടെ ഉച്ചാരണം ഹ്രസ്വമായി വരികിൽ അതുകളെ ഇന്ദ്ര സ്വരൂപങ്ങളായിട്ടും ദീർഘമായി വരികിൽ ജല സ്വരൂപങ്ങളായിട്ടും ഗ്രഹിക്കേണം- അനുസ്വാര വിസർഗ്ഗങ്ങൾക്കു മറ്റൊന്നിനോടു കൂടിയല്ലാതെ ഉച്ചാരണമില്ലായ്കയാലും അതുകളെക്കുറിച്ചു ഹ്രസ്വമെന്നും ദീർഘമെന്നുമുള്ള വ്യവഹാരം ഇല്ലായ്കയാലും അതുകളെ ഇവിടെ വിവക്ഷിച്ചിട്ടില്ല എന്നു അറിക വാക്യാദിയിൽ നപുംസകാക്ഷരം വരികിൽ അത ഏററവും അശുഭ സൂചക മാകുന്നു. വായുവും അഗ്നിയും അതുപോലെ എന്നില്ല എങ്കിലും അശുഭസൂചകങ്ങൾ തന്നെ ഇന്ദ്രാക്ഷരങ്ങൾ അത്യന്ത ശുഭത്തെയും അത്യന്തമായ അശുഭത്തെയും സൂചിപ്പിക്കാത്തതുകളാകയാൽ മദ്ധ്യങ്ങളാകുന്നു ജലാക്ഷരങ്ങൾ ശുഭസൂചകങ്ങളാകുന്നു ഇതിശബ്ദം സമാപ്തി ബോധകമാകുന്നു.

(വ) അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിശ്ച-

അന്വയാർത്ഥം—— അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതായ വചനം അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിലുമുണ്ടു അതിനെ അനന്തരം കാണിപ്പാൻ പോകുന്നു.

൧൧. മദ്ധ്യാന്ത്യാദ്യഖിലക്ഷ്മാജസമോസ്സ്വാനിലേന്ദ്രക്ഷ്
മാമേവാപ്തീതരശന്യമേശഗമനം പ്രഖ്യാതകീർത്തിശ്രിയഃ തദ്വ
ൽസ്യുല്ലഘുവൊഗണാരതയനാവഹ്ന്യംബരാംഭോദിവൊ മർത്ത്യാ
സ്സ്യുമ്മൃതിശ്രുന്യതൊത്തമസമമദ്ധ്യാദ്യംഷ്ഠിതേതനപതേ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ജസഭമങ്ങളാകുന്നഗണങ്ങൾ മദ്ധ്യാന്ത്യാദ്യഖിലങ്ങളിൽ ഗണങ്ങളായി ഭവിക്കും സ്വസ്ഥാനിലേന്ദ്രക്ഷ്മക

ൾ അതുകളുടെ ദെവന്മാരായി ഭവിക്കും. അതുകൾ സ്ത്രീതുരഗന്ന്യദെശ ഗമന പ്രഖ്യാതകീൎത്തിശ്രീകളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. രതയനങ്ങളാകുന്ന ഗണങ്ങൾ അതുകളെന്നപൊലെ ലഘുക്കളായി ഭവിക്കും. വഹ്ന്യംബരാംബുഭൊവുകൾ അതുകളുടെ അമൎത്ത്യന്മാരായി ഭവിക്കും. അതുകൾ മൃതശൂന്യതൊത്തമ സമൃദ്ധ്യായുസ്സുകളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു.

സാരം——പ്രശ്നവാക്യത്തിന്റെ ആദ്യക്ഷരത്തെയും രണ്ടാം അക്ഷരത്തെയും മൂന്നാം അക്ഷരത്തെയും ഗ്രഹിച്ചിട്ട അതുകൾ കൊണ്ടു ഗണത്തെ കല്പിക്കെണം എന്നാൽ ജഗണം, സഗണം, ഭഗണം, മഗണം, രഗണം, തഗണം, യഗണം, നഗണം ഇങ്ങിനെ എട്ടു പ്രകാരമുള്ള ഗണങ്ങളുണ്ടാകും അതുകളിൽ ജഗണം മദ്ധ്യഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. അതിന്റെ ദെവത സൂൎയ്യനാകുന്നു- ഫലം മഹാവ്യാധിയാകുന്നു- സഗണം അന്ത്യഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവത വായുവാകുന്നു- ഫലം തന്റെ ദെശം വിട്ടു വല്ലെടത്തെക്കുമുള്ള യാത്രയാകുന്നു- ഭഗണം ആദ്യഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവത ചന്ദ്രനാകുന്നു- ഫലം അനെക ദെശങ്ങളിൽ പരന്നതായ യശസ്സാകുന്നു- മഗണം ആദിയിലും മദ്ധ്യത്തിലും അവസാനത്തിലും ഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവത ഭൂമിയാകുന്നു- ഫലം സംപത്താകുന്നു- രഗണം മദ്ധ്യലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവത അഗ്നിയാകുന്നു- ഫലം മരണമാകുന്നു- തഗണം അന്ത്യലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവത ആകാശമാകുന്നു- ഫലം ഗൃഹധനധാന്യാദികളുടെ അത്യന്ത നാശമാകുന്നു- യഗണം- ആദിലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവത ജലമാകുന്നു ഫലം വലുതായിട്ടുള്ള സമൃദ്ധിയാകുന്നു- നഗണം ആദിയിലും മദ്ധ്യത്തിങ്കലും അവസാനത്തിങ്കലും ലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവത ദ്യൊവാകുന്നു- ഫലം ആയുസ്സാകുന്നു- ദീൎഘാക്ഷരങ്ങളും കൂട്ടക്ഷരം പരമായിരുന്നാൽ ഹ്രസ്വാക്ഷരങ്ങളും കൂട്ടക്ഷരം പരമായിട്ടില്ലെങ്കിലും അനുസ്വാരമൊ വിസൎഗ്ഗമൊ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അങ്ങിനെ ഉള്ള ഹ്രസ്വാക്ഷരങ്ങളും ഗുരുക്കളാകുന്നു- ഇനി മെൽ പറഞ്ഞ ഗണങ്ങളുടെ ഉദാഹരണങ്ങളെ കാണിക്കാം-

രരാജ ബിഭൎത്തി സഹംസ പയഃപ ഇതു നാലും ജഗണങ്ങളാകുന്നു- രരാജ എന്നതിന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരമായ രാ എന്നതു

ദീൎഘാക്ഷരമാകയാൽ ഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഭൎ
ജ എന്നതു മദ്ധ്യഗുരുവായ ഗണമായെല്ലൊ. ജഗണം മദ്ധ്യ
ഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുമുണ്ടു. ഇപ്രകാരം ബി
ഭത്തി എന്നതിന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരമായ ഭ എന്നതു ദീൎഘാക്ഷര
മല്ല എങ്കിലും അതിന്റെ ശെഷമായിട്ടു കൂട്ടക്ഷരത്തിന്റെ ഉ
ച്ചാരണം വരികയാൽ അതു ഗുരുതന്നെ. സഹംസ എന്നതി
ന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരം അനുസ്വാരത്തൊടുകൂടിയതാകയാൽ ഗുരുവാ
കുന്നു. പയഃപ എന്നതിന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരം വിസൎഗ്ഗത്തൊടുകൂ
ടിയതാകയാൽ ഗുരുവാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ അതുകളും മദ്ധ്യഗുരു
ക്കളാകയാൽ ജഗണങ്ങൾ തന്നെ. സഗണാദികളുടെ ഉദാഹര
ണങ്ങളെ ജഗണൊദാഹരണങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ ഊഹിപ്പാ
ൻ കഴിയുന്നതുകളാകുന്നു. രഗണത്തിന്റെ ഉദാഹരണം. ചൊ
ദനാ എന്നാകുന്നു. ഇവിടെ മദ്ധ്യാക്ഷരം ലഘുവാകുന്നു. ഹ്ര
സ്വാക്ഷരത്തെ ലഘു എന്നു അറിഞ്ഞുകൊൾക. കൂട്ടക്ഷരം പര
മായിരുന്നാലും അനുസ്വാരവിസൎഗ്ഗങ്ങളൊടുകൂടി ഇരുന്നാലും
ഹ്രസ്വം തന്നെ ഗുരുവായിരിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു. എങ്കിലും
ഇവിടെ അപ്രകാരമല്ലായ്കയാൽ മദ്ധ്യാക്ഷരം ലഘുതന്നെ എ
ന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. ശെഷഗണങ്ങളുടെ ഉദാഹരണങ്ങളെ
ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ഊഹിക്കാം. ഗ്രന്ഥ ഹെതുവായിട്ടു വെവ്വെറെ
കാണിക്കുന്നില്ല.

വായു, അഗ്നി, ഭൂമി ഇതു മൂന്നു പദാൎത്ഥങ്ങൾ അചെതനങ്ങ
ളായിട്ടു കണ്ടുവരുന്നു. വായു എന്നതു കാറ്റും അഗ്നി എന്നത
തീയും ഭൂമി എന്നതു മണ്ണുമെല്ലൊ ആകുന്നതു. എങ്കിലും വായു
എന്നൊരു ദെവനും അഗ്നി എന്നൊരു ദെവനും ഭൂമി എന്നൊരു ദെ
വിയും ഉണ്ടെന്നു പുരാണാദികളിൽ പ്രസിദ്ധമാകയാൽ അവ
ർ ചില ഗണങ്ങളുടെ ദെവതകളായിട്ടും ഭവിക്കാം. ആകാശവും ജ
ലവും സ്വൎഗ്ഗവും ഗണദെവതകളായി ഭവിക്കുന്നതെങ്ങിനെ അ
തുകൾ കെവലാചെതനപദാൎത്ഥങ്ങളല്ലെ എന്നു ചൊദിക്കുന്നു
എങ്കിൽ അതിന്റെ സംഗതിയെയും പറയാം. വായ്വാദികളെ
പ്പൊലെ ആകാശാദികളും ദെവതകളായിട്ടുണ്ടു അനുസ്വാര
സഹിതമായ ഹ എന്ന അക്ഷരമാകുന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടു ആകാശാ
ഭിമാനിദെവതയുടെ ഉപാസനത്തെ വെദം തന്നെ വിധിച്ചിരി
ക്കയാൽ ആകാശമെന്നൊരു ദെവതയെ കല്പിക്കേണം. വനസ്പ
തിസത്രന്യായെന മെൽപ്രകാരം കല്പിക്കാതെ കഴികയുമില്ല. വ
നസ്പതികളൊക്കയും സ്ഥാവരശരീരത്തിങ്കൽ പെട്ടിട്ടുള്ളജീ

വാതമാകുന്നുവല്ലൊ ആകുന്നത- അവക്ക യാഗാനുഷ്ഠാനം സംഭവിക്കുന്നതല്ല- എങ്കിലും വനസ്പതികൾ സ്വത്രത്തെ അനുഷ്ഠിച്ചു എന്ന വൈരൊക്തി ഉണ്ടാകയാൽ വനസ്പതികൾ എന്ന ചില്ദെവതകളെ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു- അതുപൊലെ ആകാശൊപാസനവും വെദത്താൽ വിഹിതമാകയാൽ ആകാശമെന്നൊരുദെവതയെ സ്വീകരിച്ചുകൊൾക- ഇപ്രകാരം ജലവും ദൈവതാരൂപമായിട്ടുണ്ടെന്ന കല്പിക്കേണം- അങ്ങിനെ കല്പിക്കാതെ ഇരുന്നാൽ ആപൊന്ദെവൻ ഇത്യാദിവൈദികപ്രയൊഗങ്ങൾക്കുഅസാധുത്വം പ്രസംഗിക്കും- ആപൊന്ദെവൻ എന്നതിന്ന വെള്ളം-പറഞ്ഞു എന്ന അൎത്ഥമാകുന്നു- അത ചെരെണമെങ്കിൽ ജലാഭിമാനിനിയായ ദെവത ഉണ്ടായിരിക്കേണമെല്ലൊ- സ്വൎഗ്ഗവും ദെവതാരൂപമായിട്ടുണ്ട എന്നതിന്നും ഇതുപൊലെ ഉള്ള പ്രമാണങ്ങൾ കാണ്മാനുണ്ട- അതുകൊണ്ട ആകാശത്തിന്നും ജലത്തിന്നും സ്വൎഗ്ഗത്തിന്നും ഇവിടെ ഗണദെവതാത്വത്തെ പറഞ്ഞതു യുക്തം തന്നെ എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക-

൫൫. ശ്രൊത്രപ്രിയംവദതിവാവചനംശുഭംയൊയദ്വാൎത്ഥ
പുഷ്ടശിരമസ്ഖലിതംതദാനീം। പ്രഷ്ടാഭിയാത്യഭിമതംതദിതരൊ
നഭീഷ്ടമന്തെവിസൎഗ്ഗസഹിതംവചനഞ്ചവക്താ॥ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരു പ്രഷ്ടാവ അപ്പൊൾ ശ്രൊത്രപ്രിയമായി ശുഭമായിരിക്കുന്ന വചനത്തെയൊ അല്ലാ എങ്കിൽ അൎത്ഥപുഷ്ടഗിരിനെയൊ അസ്ഖലിതമാകുംവണ്ണം വദിക്കുന്നുവൊ അവൻ അഭിമതത്തെ അഭിയാനംചെയ്യുന്നു- ഇതരൻ അനഭീഷ്ടത്തെ അഭിയാനംചെയ്യുന്നു- യാവനൊരുത്തൻ അന്തത്തിങ്കൽ വിസൎഗ്ഗസഹിതമായിരിക്കുന്ന വചനത്തെ വദിക്കുന്നുവൊ ആ വക്താവും അനഭീഷ്ടത്തെ അഭിയാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം—— ചെവികൾക്ക സുഖത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായി വൎണ്ണഗണാദിദൊഷങ്ങളൊടുകൂടാത്തതായിട്ടുമിരിക്കുന്ന വാക്കിനെ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ യാവനൊരുത്തൻ പറയുന്നുവൊ അവന്നും ശബ്ദങ്ങൾക്ക മാധുൎയ്യമില്ലെങ്കിലും അൎത്ഥപുഷ്ടിയൊടും വൎണ്ണഗണാദിശുദ്ധിയൊടും കൂടിയവാക്കിനെ പറയുന്നവന്നുംഇഷ്ടപ്രാപ്തി ഫലമാകുന്നു- മെൽപ്രകാരമല്ലാതെ ഉള്ളവാക്കിനെയും അവസാനത്തിങ്കൽ വിസൎഗ്ഗത്തൊടുകൂടിയവാക്കിനെ പറയുന്നവന്നും അനിഷ്ടപ്രാപ്തി ഫലമാകുന്നു ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ അറിയിക്കുന്നതാകുന്നു-

൫൬. പ്രഷ്ടൃവാക്യാദിവൎണ്ണനലഗ്നം സംഗ്രാഹ്യചാമുനാ। വാ

ച്യംശുഭാശുഭംസൎവ്വംതൽപ്രകാരോഥകഥ്യതേ॥

അന്വയാൎത്ഥം— പ്രഷ്ടൃവാക്യാദിവൎണ്ണംകൊണ്ടു ലഗ്നത്തെ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടു ഇതുകൊണ്ടും ശുഭാശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം തൽപ്രകാരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം— പ്രഷ്ടാവു ചൊദിച്ചാൽ ആ വാക്യത്തിന്റെ ആദ്യാക്ഷരത്തെകൊണ്ടു ലഗ്നരാശിയെ കല്പിച്ചിട്ടു അതുകൊണ്ടും ഇഷ്ടാനിഷ്ടഫലങ്ങളെ പറയെണം. അത ഇന്ന പ്രകാരമെന്ന ഇനി പറയുന്നു.

(വാ) അത്രാശ്വാസപൂതിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇവിടെ ആശ്വാസപൂതി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മെൽപ്രകാരം ലഗ്നത്തെ കല്പിക്ക മുതലായതിന്ന പ്രമാണമായിട്ടു ആശ്വാസപൂതി എന്നൊരു ഗ്രന്ഥമുണ്ടു അതിലുള്ള വചനത്തെ ഇനി കാണിപ്പാൻ പൊകുന്നു.

൧൪. അകചടതപയാവൎഗ്ഗാരവികുജസിതസൌമ്യജീവസൌരാണാം। ചന്ദ്രസ്യചനിൎദ്ദിഷ്ടാഃപ്രശ്നെപ്രഥമൊൽഭവംവൎണ്ണം॥

൧൫. ജ്ഞാത്വാതസ്മാല്ലഗ്നംസംഗ്രഹ്യശുഭാശുഭംവദെൽപ്രഷ്ടുഃ। വൎഗ്ഗാദിമദ്ധ്യചരമൈൎവൎണ്ണൈഃ പ്രഥമൊൽഭവൈൎവ്വിഷമം॥

൧൬. രാശിംലഗ്നംപ്രവദെച്ഛിഷ്ടൈൎയ്യുഗ്മംകുജജ്ഞജീവാനാംഭൃഗുരവിജയൊശ്ചനൈവംരവിശശിനൊരെകരാശിതാൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം— അകചടതപയങ്ങളാകുന്ന വൎഗ്ഗങ്ങൾ രവികുജസിതസൌമ്യജീവസൌരന്മാരുടെയും ചന്ദ്രന്റെയു മാക്കിനിൎദ്ദിഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പ്രഥമൊൽഭവമായിരിക്കുന്ന വൎണ്ണത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടു അതിങ്കൽനിന്നു ലഗ്നത്തെ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടു പ്രഷ്ടാവിന്റെ ശുഭാശുഭത്തെ വദിക്കെണം. പ്രഥമൊൽഭവങ്ങളായി വൎഗ്ഗാദിമദ്ധ്യചരമങ്ങളായിരിക്കുന്ന വൎണ്ണങ്ങൾകൊണ്ടു കുജജ്ഞജീവന്മാരുടെയും ഭൃഗുരവിജന്മാരുടെയും വിഷമമായിരിക്കുന്ന രാശിയെ ലഗ്നമാക്കി പ്രവദിക്കെണം. ശിഷ്ടങ്ങൾകൊണ്ടു യുഗ്മത്തെ ലഗ്നമാക്കി പ്രവദിക്കെണം. രവിശശികൾക്ക ഏകരാശിതാം ഹെതുവായിട്ടു ഇപ്രകാരമല്ല.

സാരം— അകാരാദി പതിനാറക്ഷരങ്ങൾ ആദിത്യന്റെ എന്നും കകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ചൊവ്വയുടെ എന്നും ചകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ശുക്രന്റെ എന്നും ടകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ബുധന്റെ എന്നും തകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങ

ൾ വ്യാഴത്തിന്റെ എന്നും പകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ശനിയുടെ എന്നും ശിഷ്ടങ്ങൾ ചന്ദ്രന്റെ എന്നും പൂൎവ്വശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ ദൈവജ്ഞനൊട്ട പ്രഷ്ടാവു പറഞ്ഞ വാക്കിന്റെ ആദ്യക്ഷരത്തെ ഗ്രഹിച്ചിട്ട ആ അക്ഷരം എതൊരു ഗ്രഹത്തിന്റെ വൎഗ്ഗത്തിൽ ചെന്നതായി വരുമൊ ആ ഗ്രഹത്തിന്റെ ക്ഷെത്രമായ രാശിയെ ലഗ്നമാക്കി കല്പിച്ച അതുകൊണ്ടും ഇഷ്ടകഷ്ട ഫലങ്ങളെ ചിന്തിക്കെണം- ആദിത്യന്റെ ക്ഷെത്രം ചിങ്ങം ചന്ദ്രന്റെ ക്ഷെത്രം കൎക്കടകം ചൊവ്വയുടെ ക്ഷെത്രം മെടവും വൃശ്ചികവും ബുധന്റെ ക്ഷെത്രം മിഥുനവും കന്നിയും വ്യാഴത്തിന്റെ ക്ഷെത്രം ധനുവും മീനവും ശുക്രന്റെ ക്ഷെത്രം ഇടവവും തുലാരാശിയും ശനിയുടെ ക്ഷെത്രം മകരവും കുംഭവുമാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ക്ഷെത്രവിഭാഗത്തെ അനുസരിക്കുംപൊൾ എതെതു ഗ്രഹങ്ങൾക്ക ക്ഷെത്രം രണ്ടായിട്ട കാണുന്നുവൊ അവരുടെ വൎഗ്ഗത്തിലെ ഓജാക്ഷരംകൊണ്ട ഓജക്ഷെത്രത്തെയും യുഗ്മാക്ഷരംകൊണ്ട യുഗ്മക്ഷെത്രത്തെയും ലഗ്നമാക്കിക്കൊൾക- വൎഗ്ഗാക്ഷരങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെത ഓജം രണ്ടാമത്തെതു യുഗ്മം ഇങ്ങിനെ മൂന്നു തുടങ്ങിയുള്ള അക്ഷരങ്ങളെയും ക്രമെണ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- രാശികളിൽ ഓജയുഗ്മങ്ങളെയും മെൽ പ്രകാരം ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- സൂൎയ്യനും ചന്ദ്രനും ഓരൊ രാശിതന്നെ ക്ഷെത്രമായിരിക്കയാൽ അതാതു വൎഗ്ഗങ്ങളിലെ എല്ലാ അക്ഷരങ്ങൾകൊണ്ടും അവരുടെ ക്ഷെത്രമായ ചിങ്ങത്തെയും കൎക്കടകത്തെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ഇപ്രകാരം പ്രശ്നവാക്കിന്റെ ആദ്യാക്ഷരംകൊണ്ട ലഗ്നത്തെ കല്പിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടും ഗുണദൊഷങ്ങളെ ചിന്തിക്കാം- അതിന്നുള്ള ക്രമം ഇനി ഒരെടത്തു വിസ്തരിച്ചു പറകയും ചെയ്യുമെന്നറിക-

൫൧. തസ്മാല്ലഗ്നാൽപ്രവദെൽപൃച്ഛാസമയെശുഭാശുഭം സ
ൎവ്വം । കാലസ്യാവിജ്ഞാനാമെതച്ചിന്ത്യംബഹുപ്രശ്നെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആ ലഗ്നത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട പൃച്ഛാസമയത്തിങ്കൽ സൎവ്വമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ പ്രവദിക്കെണം- ഇതു കാലത്തിന്റെ അവിജ്ഞാനം ഹെതുവായിട്ട ബഹുപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെൽ പ്രകാരം വരുന്ന ലഗ്നരാശിയെ പ്രമാണിച്ച അതുകൊണ്ട ശുഭാശുഭങ്ങളെ പറയെണം- ഇത ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ ഉള്ള ലഗ്നരാശിയാകയാൽ അനെകങ്ങളായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ സമയനിശ്ചയത്തൊട്ട കൂടാത്തതു

കളായിട്ടു സംഭവിക്കുന്നതു കളാകയാൽ അതുകളിലൊക്കെയും ഉപയൊഗമുള്ളതാകുന്നു-

(വാ) ഏതൽപ്രശ്നാക്ഷരവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇതു പ്രശ്നാക്ഷരവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ആകാശവായുവഹ്ന്യംബുപൂൎവ്വം തൽഗണപൃഷ്ടകമെന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളതൊക്കെയും പ്രശ്നാക്ഷരംകൊണ്ടു ചിന്തിക്കപ്പെടേണ്ടതിനെ പറയുന്നതാകയാൽ പ്രശ്നാക്ഷരമാകുന്ന വിഷയത്തൊടു കൂടിയതാകുന്നു.

ശ്ലൊകം. വാമാംഘ്രിരഗ്രെനിഹിതശ്ശുഭസ്സ്യാദ്ദൂതസ്യദൊഷായ ചദക്ഷിണാംഘ്രിഃ । ദൊഷായ ചാംഘ്രെശ്ചലനം ഹിതസ്യ സ്ഥിതിസ്ഥിരാതസ്യ ശുഭപ്രദാസ്യാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ദൂതന്റെ അഗ്രത്തിങ്കൽ നിഹിതമായിരിക്കുന്ന വാമാംഘ്രി ശുഭമായി ഭവിക്കും ദക്ഷിണാംഘ്രി ദൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും- അവന്റെ അംഘ്രിയുടെ ചലനവും ദൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടു തന്നെ ഭവിക്കും. അവന്റെ സ്ഥിരയായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതി ശുഭപ്രദയായി ഭവിക്കും-

സാരം—— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ദൂതൻ ഇടത്തെക്കാല മുമ്പിൽ വെച്ചു എങ്കിൽ ഭാവിയായിട്ടുള്ളതു ശുഭമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക- വലത്തെക്കാല മുമ്പിൽ വെച്ചാലും കാലിളക്കിയാലും ദൊഷമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഇളക്കത്തൊടുകൂടാതെ ഉള്ള ദൂതന്റെ നില ശുഭ സൂചകമാകുന്നു-

ശ്ലൊകം. സുഖൊപവിഷ്ടസ്ത്വജംഗസ്തുംഗദെശെശുഭാസനെ । ദൈവജ്ഞാഭിമുഖശ്ചെവശ്ശുഭംയാത്യന്യഥാശുഭം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— തുംഗദെശത്തിങ്കൽ ശുഭാസനത്തിങ്കൽ സുഖൊപവിഷ്ടനായിട്ടജംഗനായി ദൈവജ്ഞാഭിമുഖനായിരിക്കുന്ന പ്രഷ്ടാവും ശുഭത്തെത്തന്നെ യാനം ചെയ്യുന്നു മറ്റൊരു പ്രകാരമായാൽ അശുഭത്തെത്തന്നെ യാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം—— ഉയൎന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ നല്ലൊരു പീഠത്തിന്മെൽ ഇരുന്നിട്ടു ശരീരത്തെ വളക്കാതെ ദൈവജ്ഞന്റെ നെരെ മുഖമാക്കി ചൊദിച്ചാൽ അതും ശുഭഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു- താഴ്ചയുള്ള പ്രദെശത്തിങ്കൽ ചീത്തയായൊരു പീഠത്തിന്മെൽ ദൈവജ്ഞന്നു നെരെ മുഖം വരാത്ത പ്രകാരം ഇരുന്നിട്ടു ശരീരത്തെ കുലമാക്കി ഇരുന്നു ചൊദിച്ചാൽ ഭാവിഫലം അശുഭമാകുന്നു എന്നറിക-

ശ്ലൊകം. ഉത്തിഷ്ഠതിയദിപ്രഷ്ടാകൎണ്ണാസീനശ്ചസന്നാൽസ്ഥി

തഥൊപവിശെൽകൎത്തൃൻഭദ്രമെവൊദയംമതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആസീനനായിരിക്കുന്നവൻ പ്രശ്നത്തെ കൎത്തനായിട്ട ആസനത്തിങ്കൽനിന്ന ഉത്ഥാനം ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ അതും സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നവൻ പ്രശ്നത്തെ കൎത്തനായിട്ട ഉപവെശിക്കുമെങ്കിൽ അതുമാകുന്ന ഉദയം ഭദ്രം തന്നെ എന്നു മതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പൃച്ഛകനായ പുരുഷൻ ഇരുന്നു ചൊദിച്ചിട്ട എഴുനീല്ക്കുകയും നിന്നു ചൊദിച്ചിട്ട ഇരിക്കുകയും ശുഭ സൂചകമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു-

൧൮. പ്രഷ്ടാദൃഷ്ടിപഥംപ്രാപ്യസ്ഥിതപ്ര്യസ്ഥിതപാഗമദ്യദി । അതീത്യസ്ഥിതിസംഖ്യാഹാന്യസ്യകാൎയ്യസ്യസാധനം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രഷ്ടാവു ദൃഷ്ടിപഥത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ട പിന്നെ സ്ഥിതിചെയ്തിട്ട സ്ഥിതിചെയ്തിട്ട ആഗമിച്ചു എങ്കിൽ സ്ഥിതിസംഖ്യാഹങ്ങളെ അതിക്രമിച്ചിട്ട ഇവന്റെ കാൎയ്യത്തിന്റെ സാധനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ചൊദിപ്പാൻപൊകുന്നവൻ ജ്യൌതിഷികൻനൊക്കിയാൽ കാണ്മാൻ കഴിയുന്നതായ പ്രദെശത്തിങ്കലെത്തിയതിന്റെ ശെഷം പിന്നെയും പിന്നെയും അവിടവിടെ നിന്നിട്ട സമീപത്തെ പ്രാപിച്ചു എങ്കിൽ അവൻ എത്രപ്രാവശ്യം നിന്നുവൊ അത്ര ദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ട അവന്റെ ഇഷ്ടം സാധിക്കുമെന്ന ജ്യൌതിഷികൻ പറയെണം-

൧൯. അന്തരാദ്ഭൂതമാത്മാനംയദികശ്ചനഗച്ഛതി । അനാഗമംസഹായസ്യകല്പിതസ്യാസ്യനിർദ്ദിശെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഭൂതന്റെയും ആത്മാവിന്റെയും മധ്യത്തുടെ ഒരുത്തൻ ഗമിക്കുന്നു എങ്കിൽ കല്പിതമായിരിക്കുന്ന ഇവന്റെ സഹായത്തിന്റെ അനാഗമത്തെ നിർദ്ദെശിക്കെണം-

സാരം—— പ്രഷ്ടാവിന്റെയും ജ്യൌതിഷികന്റെയും ഇടയിൽ കൂടെ ഒരാൾ പൊകിൽ അവന്നു സകല കാൎയ്യങ്ങളിലും സഹായമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട ജനം മെലിൽ ആവശ്യ സമയത്തിങ്കൽ വന്നു ചെരുക ഇല്ല എന്ന പറയെണം.

(വാ എതൽസ്ഥിതിവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത സ്ഥിതിവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— വാമാംഘ്രിരഗ്രെ നിഹിതശ്ശുഭസ്സ്യാൽ എന്നതു മുതൽ ഇതുവരെ ഉള്ള വചനംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കെണ്ടതു പൃച്ഛകന്റെ സ്ഥിതിയെ കൊണ്ടുള്ള ഗുണദൊഷങ്ങളാകയാൽ സ്ഥിതി

വിഷയമാകുന്നു-

൫൨൩. ഹംസ്യൈരൂധ്വനാൽ വിളങ്ങുംശ്ചതിരശ്ചീനമുഖസ്സുധാ ।
വിസ്തൃതസപാദ്മങ്ങളൈപ്പൈശ്ചൽപൃഷ്ടംതദ്വിനശ്യതി ।

അന്വയാർത്ഥം— ഹംസങ്ങളെ ധ്വനാപന്നായിരിക്കുന്നവനും തിരശ്ചീനമുഖനായി വിളങ്ങുന്നായിരിക്കുന്നവനും അപ്രകാരം വിസ്തൃത സപാദ്മനായിരിക്കുന്നവനും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇവരാൽ യാതൊന്ന പൃഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അത വിനശിക്കുന്നു.

സാരം— പ്രഷ്ടാവു കൈകളെ ഇരുക്കുന്ന വനായിട്ട ചൊദിച്ചാലും മുഖത്തെ മട്ടിക്കുന്നവനായിട്ട ചൊദിച്ചാലും കൈകളെ മദ്ധ്യ വിലങ്ങത്തിലാക്കിട്ട ചൊദിച്ചാലും ചൊദിക്കുന്നതിന്റെ സപാദ്മത്തെ മറന്നുപൊയാലും അവന്നു ഭവിപ്പാനിരിക്കുന്നത അശുഭമാകുന്നു എന്ന ദൈവജ്ഞൻ അറിയെണം.

൫൨൪. സപാംഗെഷ്വന്യത്രവാദ്വെഷ്യഗാഢസന്താധനംക്ഷ ന്നൊൽ । മൃത്യുദാലയലിംഗാനാം ചിന്തെക്ഷാ ശ്രവണാദിച ॥

അന്വയാർത്ഥം— സപാംഗങ്ങളിലൊ അന്യമായിരിക്കുന്ന ദ്വേഷ്യത്തിങ്കലൊ ഉള്ള ഗാഢസന്താധനം പൊട്ടുന്നനവെ മൃത്യുദമായിഭവിക്കുന്നു- ലയലിംഗങ്ങളുടെ ചിന്തെക്ഷാ ശ്രവണാദിയും പൊട്ടുന്നനവെ മൃത്യുങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം———പ്രഷ്ടാവ ദൈവജ്ഞനൊട്ട ചൊദിക്കുന്ന സമയം തന്റെ ദെഹത്തിന്മെലൊ മറ്റൊരെടത്തൊ ഉറക്കെ അടിച്ചു എങ്കിൽ ഉടനെ മരിക്കുമെന്ന ദൈവജ്ഞൻ അറിയെണം നാശഹെതുക്കളായ വസ്തുക്കളുടെ സ്മരണവും കാഴ്ചയും അതുകളുടെ കെൾവി മുതലായതും പൊട്ടുന്നനവെ ഉള്ള മരണത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

(വാ) അത്രാനുക്തമാനപദ്ധതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഇവിടെ അനുക്തമാനപദ്ധതിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—സ്പഷ്ടം- ഇനിഅനുക്തമാന പദ്ധതിയിലെ ശ്ലോകത്തെകാണിക്കുന്നു.

൫൨൫. സുപ്പ്യുമുക്തകചെശ്ച ചൊരുദതിവാഭനാശമെമുണ്ഡി തെനഗൊപ്ഷിന്ദതിഭിന്ദതിദ്വേതിവാവഹെനൗഹവിജ്ജൂഹചതി । ക്ഷുതെഹസ്യപമൊശ്ചബന്ധനപരെമൊക്ഷാക്ഷിസമ്മർദ്ദനെമീനെകാക്ഷുത്തനൊമിമർന്നപരെനസ്യാമിചാരഃസുഭഃ ।

അന്വയാർത്ഥം— ഉത്തൻ സുപ്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മുക്തകചനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അശുചിയായിരി

ക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ജഡന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഭഗ്നാഗമനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മുണ്ഡിതന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും നഗ്നന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ക്ലിന്നന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഭിന്നന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദ്രവന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പവനിയിങ്കൽ ഹവിസ്സിന്ന ജുഹ്വത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഹസ്തപത്തുകളുടെ ബന്ധനപരന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദൊസ്സുകൊണ്ടു അക്ഷിസമ്മൎദ്ദനന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദീനന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും കാഷ്ഠതൃണാദി മൎദ്ദനപരന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും വിചാരം ശുഭമായി ഭവിക്കില്ല.

സാരം—— ഉറക്കംതൂങ്ങിക്കൊണ്ടു ചൊദിക്കുകയും തലമുടി തൽക്കാലത്തിങ്കൽ അഴിച്ചിട്ടു ചൊദിക്കുകയും ശരീരത്തിന്ന അശുദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായ കൎമ്മത്തെച്ചെയ്തു ചൊദിക്കുകയും കരയുന്നവനായിട്ടു ചൊദിക്കുകയും ഒരുത്തന്റെ വരവിനെ മുടക്കി ചൊദിക്കുകയും ക്ഷൌരത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ആരംഭിച്ചവനായിട്ടു ചൊദിക്കുകയും ഉടുത്തവസ്ത്രത്തെ അഴിച്ചുകളഞ്ഞിട്ടു ചൊദിക്കുകയും വല്ലൊന്നിനെ മുറിക്കയൊ പൊട്ടിക്കുകയൊ രണ്ടിലൊരു കൎമ്മത്തെ ചെയ്യുന്നവനായിട്ടു ചൊദിക്കുകയും ഓടുംപൊൾ ചൊദിക്കുകയും ഹൊമിക്കുംപൊൾ ചൊദിക്കുകയും കൈകളെയൊ കാലുകളെയൊ ബന്ധിപ്പാനായിക്കൊണ്ടുത്സാഹിച്ചവനായിട്ടു ചൊദിക്കുകയും കൈകൊണ്ടു കണ്ണു തിരുമ്പി ചൊദിക്കുകയും ദൈന്യത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു ചൊദിക്കുകയും ഉണങ്ങിയമരം പുല്ലു ഇത്യാദികളെ മട്ടിപ്പാനായിക്കൊണ്ടുള്ള ഉത്സാഹത്തൊടുകൂടിയവനായിട്ടു ചൊദിക്കുകയും അശുഭമാകുന്നു.

ഫവന്നു· പാദശൊചപൎത്തനകൈനഖൈൎല്ലിഖതിവാപ്യുത്സാരിതെ വാരിതെസാഭ്യംഗെസികതാസ്ഥിസീസശകൃതാം ഭൎത്തൎയ്യാധിതെ। വസ്ത്രപ്രാവൃതകന്ധരെ ചമലിനെ രുക്ഷാംശുഭാലാവിനിപ്രശ്നൊനൈവ ശുഭായനിഘ്നപതിവാപിണ്ഡാൻപ്രദാതരി പ്രതി॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പാദശൊചൎത്തകനായിട്ടൊ നഖങ്ങൾകൊണ്ടു ലിഖനന്നായിട്ടൊ ഉത്സാരിതന്നായിട്ടൊ വാരിതന്നായിട്ടൊ ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും സാഭ്യംഗന്നായിട്ടൊ സികതാസ്ഥിസീസശകൃത്തുകളുടെ ഭൎത്താവായിട്ടൊ വ്യാധിതന്നായിട്ടൊ ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും വസ്ത്രപ്രാവൃതകന്ധരന്നായിട്ടൊ മലിനന്നായിട്ടൊ രുക്ഷാംശുഭലാപിയായിട്ടൊ പരെതന്മാരെക്കുറിച്ചു പിണ്ഡങ്ങളെ നിൎവ്വപനന്നായിട്ടൊ ഇരിക്കും വിഷ

യത്തിങ്കലും പ്രശ്നം ശുഭത്തിന്നായി കൊണ്ടു ഭവിക്കില്ല നിശ്ചയം.

സാരം—— കയറുപിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും നഖങ്ങൾകൊണ്ടു ചൊറികയൊ പല്ലൊരെടുത്തു മാന്തുകയൊ ചെയ്യുന്ന സമയത്തിങ്കലും പല്ലസംഗതിവശാൽ അടുത്തുവരുന്നതു ദൈവജ്ഞന്ന അനിഷ്ടമാകയാൽ ഭൃത്യജനങ്ങൾ നീക്കിനിറുത്തിയ സമയത്തിങ്കൽ അതിനെ ആദരിക്കാതെയും തട്ടത്താൽ അതിനെ ആദരിക്കാതെയും എന്നതെക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും മണൽ, അസ്ഥി, ഇയ്യം, മലം ഇതുകളെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും വ്യാധിയൊടുകൂടിയ സമയത്തിങ്കലും വസ്ത്രംകൊണ്ടു കഴുത്തുമൂടിയിരിക്കും സമയത്തിങ്കലും, ശരീരത്തിങ്കലൊ വസ്ത്രാദികളിലൊ മാലിന്യത്തെ ധരിച്ചിരിക്കും സമയത്തിങ്കലും രൂക്ഷമായിട്ടും അശുഭമായിട്ടുമുള്ള വചനത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിങ്കലും മരിച്ചവരെ കുറിച്ചു കർമ്മം ചെയ്യുന്ന സമയത്തിങ്കലും ചൊദിച്ചാൽ അശുഭമാകുന്നു.

൧൨. വാസീഖഡ്ഗലാലജാലതുഷയുക്പാത്രപിണ്യാതപാം ശൃംഗസ്യാപിചവാഹകെചവികലെസമ്മാർജ്ജനീധാരണെ। പ്രെതാലംകൃതിശൂർപ്പപാശമുസലാൻബിഭ്രത്യപെതക്ഷുധാ ദൈവജ്ഞം പിചപൃച്ഛകെചനശുഭൊജ്ഞെയൊവിചാരഃകചചിൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദൈവജ്ഞനും പൃച്ഛകനും വാസീഖഡ്ഗലാലജാലതുഷയുക്പാത്ര പിണ്യാതപങ്ങളുടെയും ശൃംഗത്തിന്റെയും വാഹകനായിട്ടും വികലനായിട്ടും സമ്മാർജ്ജനീധാരിയായിട്ടും പ്രെതാലംകൃതി ശൂർപ്പപാശമുസലങ്ങളെ ബിഭ്രത്തായിട്ടും ക്ഷുത്തിനാൽ ഉപെതനായിട്ടും ഇരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ഒരെടത്തും വിചാരം ശുഭമായിട്ട ജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നില്ല.

സാരം—— പൃച്ഛകനൊ ദൈവജ്ഞനൊ അവർ ഇരിവരുമൊ മഴു, വാൾ, ഇത്യാദികളായ ആയുധങ്ങളെയൊ വയ്ക്കൊല, വല ഉമി, ചെരുപ്പ. പീലി, തൊല, കൊമ്പു, ചൂല ഇതുകളെയൊ അല്ലാ എങ്കിൽ പ്രെതാലങ്കരണത്തിന്ന യൊഗ്യങ്ങളായ പുഷ്പാദികളെയൊ മുറം, കയറ, ഉലയ്ക്ക ഇതുകളെയൊ വഹിച്ചിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പ്രശ്നഫലൊക്തികൾക്ക വെണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ കൈക്കൽ ഇല്ലാത്തസമയത്തിങ്കലും വിശപ്പൊടുകൂടിയ സമയത്തിങ്കൽ ചൊദിക്കുന്നത ശുഭമല്ലാ എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക.

(വാ) ചെഷ്ടാവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇതു ചെഷ്ടാവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ഹസ്തോൎദ്ധ്വദൃഗ്ജനപൻ വിമൃശംശ്ച എന്നതുമുതൽ ഇതു വരെയുള്ള വചനം കൊണ്ടു അറിയെണ്ടതു പൃച്ഛകചെഷ്ടാഫലമാകയാൽ ആ ഇതു ചെഷ്ടാവിഷയമാകുന്നു.

൧൨൭. ദൌൎമ്മുഖ്യംവദനാത്രുദ്ധംശൊകകൊപഭ്രമാദിഭിഃ । വൈമനസ്യഞ്ചദൂതസ്യയെനകെനാപിദൊഷകൃൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — വദനാത്രുദ്ധശൊകകൊപഭ്രമാദികൾ ഹെതുവായിട്ടുണ്ടായതായ ദൂതന്റെ ദൌൎമ്മുഖ്യവും വല്ലൊരു നിമിത്തവശാൽ ഉണ്ടായതായ വൈമനസ്യവും ദൊഷകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ശൊകം ഹെതുവായിട്ടൊ കൊപം ഹെതുവായിട്ടൊ തളൎച്ച ഹെതുവായിട്ടൊ ഉണ്ടായതായ ദൂതന്റെ ദുൎമ്മുഖതയും വല്ലൊരു നിമിത്തവശാൽ ഉണ്ടായതായ മനസ്സിന്റെ കുണ്ഠിതവും അനിഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൧൨൮. സുന്ദരശ്ച കുലീനശ്ച വിനയീ ച നിരാമയഃ । സുപ്രസന്നശ്ച ദൂതശ്ചെൽ പ്രഷ്ടാ സുഖമവാപ്നുയാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—സുന്ദരനായിയും കുലീനനായിയും വിനയിയായിയും നിരാമനായിയും സുപ്രസന്നനായിയും ഇരിക്കുന്ന ദൂതൻ പ്രഷ്ടാവായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ സുഖത്തെ അവാപിക്കും.

സാരം— സൌന്ദൎയ്യത്തൊടു കൂടിയവനായിയും നല്ല വംശത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനായിയും അടക്കമുള്ള വനായിയും വ്യാധിയൊടുകൂടാത്തവനായിയും വളരെ പ്രസന്നതയൊടുകൂടി യവനായിയു മുള്ളവനാകുന്നു ചൊദിച്ചതെങ്കിൽ അവൻ മെലിൽ സുഖത്തെ പ്രാപിക്കുമെന്നറിക-

(൨൯) ഏതൽ ഭാവവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ഇതു ഭാവവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ദൌൎമ്മുഖ്യമിത്യാദിശ്ലൊകങ്ങൾ രണ്ടും പൃച്ഛകഭാവവിഷയങ്ങളാകുന്നു.

൧൩൦. ഉന്മിഷദംബകയുഗളൊമംഗലദ്രവ്യധരഃപദാൎത്ഥനിഹിതെക്ഷഃ । അധഊൎദ്ധ്വെപ്യക്ഷണരഹിതൊലഭതെഭീഷ്ടംപ്രദീപദൃഗ്ദുഃഖം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ഉന്മിഷദംബകയുഗളനായി മംഗലദ്രവ്യധരപദാൎത്ഥനിഹിതെക്ഷനായി അധഊൎദ്ധ്വെപ്യക്ഷണരഹിതനായിരിക്കുന്നവൻ അഭീഷ്ടത്തെ ലഭിക്കുന്നു. പ്രദീപദൃക്കായിരിക്കുന്നവൻ ദുഃഖത്തെ ലഭിക്കുന്നു,

സാരം—വെണ്ടുംവണ്ണം മിഴിച്ച കണ്ണുകളൊടുകൂടിയവനാ

യിട്ടു മംഗലകരമായിട്ടും നല്ല ഉറപ്പോടുകൂടിയതായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന പദാൎത്ഥത്തിങ്കൽ വെക്കപ്പെട്ട ദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയവനായി കീഴ്പോട്ടും മേൽപോട്ടും നോക്കാത്തവനായിരിക്കുന്നപൃച്ഛകൻ സുഖത്തെ ലഭിക്കും. വിളക്കിന്മേൽ നോക്കിയാൽ ദുഃഖത്തെ ലഭിക്കും.

(വാ) എതദ്ദൎശനവിഷയം॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത ദൎശനവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ഉദ്ധിഷ്ടം ബൈകയുഗള ഇത്യാദിയായ ൧൭ം ശ്ലോകം കൊണ്ടു അറിയെണ്ടതു പൃച്ഛകൻ തൽക്കാലത്തിങ്കൽ വല്ലൊരു വസ്തുവിന്മെൽദൃഷ്ടി വെച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കെണ്ടതായ ഫലമാകകൊണ്ടു ഇതു ദൎശനവിഷയമാകുന്നു.

൧൭. തൊയാൎദ്രഭിന്നമലിനാരുണനീലവാസാരക്തപ്രസൂ
നദ്ധൃതവ്യസനംപ്രയാതി। വാസസ്സിതംസുരഭിഗൌരസുമാനു
ലെപഭ്രഷാദ്യധൊച്ചഫലമംഗലമെതിനൂനം॥

അന്വയാൎത്ഥം—— തൊയാൎദ്രഭിന്ന മലിനാരുണ നീലവാസസ്സായിരിക്കുന്നവനും രക്തപ്രസൂനമുത്തായിരിക്കുന്നവനും വ്യസനത്തെ പ്രയാണം ചെയ്യുന്നു. സിതമായിരിക്കുന്ന വാസസ്സിനെയും സുരഭിഗൌരസുമാനുലെപ ഭൂഷകളെയും ദധത്തായിരിക്കുന്നവൻ മംഗലത്തെ യാനം ചെയ്യുന്നു നിശ്ചയം.

സാരം—— നനഞ്ഞതായിട്ടും കീറിയതായിട്ടും മുഷിഞ്ഞതായിട്ടും ചുകപ്പോ കറുപ്പോ ആയുകുന്ന നിറത്തോടു കൂടിയതായിട്ടുമിരിക്കുന്ന വസ്ത്രത്തോടു കൂടിയവനും ചുവന്ന പുഷ്പത്തെ ധരിച്ചവനും ആപത്തിനെ പ്രാപിക്കും. വെളുത്ത വസ്ത്രത്തെയും സൌരഭ്യത്തോടും വെളുപ്പോടും കൂടിയ അനുലെപനത്തെയും അലംകാരത്തെയും ധരിച്ചവൻ ശുഭത്തെ പ്രാപിക്കും നിശ്ചയം.

൧൮. ബിഭ്രാണൊമംഗലദ്രവ്യംപൃച്ഛകൊയാതിമംഗലം।രി
ക്തപാണിരമംഗല്യദ്രവ്യഭൃച്ചാശുഭംവ്രജെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മംഗല ദ്രവ്യത്തെ ബിഭ്രാണനായിരിക്കുന്നവൻ മംഗലത്തെ യാനം ചെയ്യുന്നു. രിക്തപാണിയായിരിക്കുന്നവനും അമംഗല്യ ദ്രവ്യഭൃത്തായിരിക്കുന്നവനും അശുഭത്തെ പ്രാപിക്കും.

സാരം——കണ്ണാടി മുതലായ മംഗല ദ്രവ്യത്തെ ധരിച്ചവൻശുഭത്തെ ലഭിക്കും. കയ്യിൽ ഒന്നുമില്ലാത്തവനും മഴു മുതലായ അമംഗല ദ്രവ്യത്തെ ധരിച്ചവനും അശുഭത്തെ പ്രാപിക്കും.

(വാ) എതദ്വസ്ത്രാദിവിഷയം॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇതു വസ്ത്രാദി വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— തോയാൎദ്രഭിന്ന മലിനാരുണനീലവാസാ എന്നു തുടങ്ങി ഉള്ള ൩൦ രണ്ടു ശ്ലോകം വസ്ത്രാദിവിഷയമാകുന്നു-

ഫന്ദ. പ്രശ്നകാലെശുഭെപ്രഷ്ടൃസ്ഥിതിസ്വരേക്ഷണാദികെ ദൈവജ്ഞചിത്തതുഷ്ട്യാചവസ്ത്വാദിഷ്ടാൎത്ഥസമാഗമഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ സ്ഥിതി സ്വരേക്ഷണാദികം ശുഭമായിട്ടു, ദൈവജ്ഞചിത്തം തുഷ്ടമായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇഷ്ടാൎത്ഥസമാഗമം ഭവിക്കും

സാരം— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകന്റെ നിൽപും സ്വരവും ദൎശനം മുതലായതും ശുഭത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടും ജ്യോതിഷികന്റെ മനസ്സ സന്തോഷിച്ചതായിട്ടു മിരുന്നാൽ ഇഷ്ടവസ്തുവിന്റെ ലാഭം ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം-

ഫന്ദ. മനോഗതഫലപ്രാപ്തിരശുഭൈൎന്നൈവസംഭവെൽ। മിശ്രെഷ്വെഷാമാധിക്യംഫലംതെഷാംവിനിൎദ്ദിശെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇതുകൾ അശുഭങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മനോഗതഫല പ്രാപ്തി ഭവിക്കില്ല- ഇതുകൾ മിശ്രങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാവ ചിലതുകൾക്കു ആധിക്യം ഭവിക്കുമൊ അതുകളുടെ ഫലത്തെ വിനിൎദ്ദേശിക്കെണം-

സാരം— പൃച്ഛകന്റെ നിൽപും സ്വരവും ദൎശനം മുതലായതും അമംഗല സൂചകമായിരുന്നാൽ ഇഷ്ടത്തെ ലഭിക്ക ഇല്ലെന്നു പറയെണം- ചിലതു ശുഭസൂചകമായിട്ടും ചിലത അശുഭസൂചകമായിട്ടും ഭവിച്ചാൽ ഏതെറുമൊ അതിന്റെ ഫലത്തെ പറയെണം-

(വാ) ഏതാനിദൂതവിഷയാണി ।

അന്വയാൎത്ഥം— ഇതുകൾ ദൂതവിഷയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— പ്രഷ്ടാവക്ഷോദെശെ എന്നതു മുതൽ ഇതുവരെ ഉള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ ദൂതസ്വരാദികൾ കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായ ഫലവിഭാഗത്തെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതുകളാകയാൽ ദൂതവിഷയങ്ങളാകുന്നു-

(വാ) അഥതൽകാലജാനിശുഭാശുഭനിമിത്താന്യുച്യന്തെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— അനന്തരം തൽകാലജങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭ നിമിത്തങ്ങൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇനി പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ സംഭവിപ്പാൻവിരോധമില്ലാത്തതുകളായിട്ടും ശുഭാശുഭങ്ങളെ പറയാതെ അറിയിക്കുന്നതുകളായിട്ടു മിരിക്കുന്ന നിമിത്തങ്ങളെ പറയുന്നു-

ഏവഞ്ച॰ പ്രശ്നെയദ്ദൃഷ്ടംയച്ചശ്രുതംയച്ചദൃശ്യതെ ഹി തൽ
സാദൃശ്യെനസകലംപ്രഷ്ടുർവാച്യംശുഭാശുഭം ॥

അന്വയാൎത്ഥം.—— പ്രശ്നത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു വചിക്കപ്പെടുകയും യാതൊന്നു ശ്രവിക്കപ്പെടുകയും യാതൊന്നു ദൎശിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുവൊ തൽസാദൃശ്യം കൊണ്ടു പ്രഷ്ടാവിന്റെ സകല മായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ പറകപ്പെടുന്നതും ഉദാസീനപദാൎത്ഥങ്ങളിൽ നിന്നു കെൾക്കപ്പെടുന്നതും കാണപ്പെടുന്നതും യാതൊന്നൊ അതിന്റെ സാദൃശ്യത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു പൃച്ഛകന്റെ സകലമായ ശുഭത്തെയും അശുഭത്തെയും ദൈവജ്ഞൻ പറയെണം-

(വാ) ഏതദെവസ്പഷ്ടീക്രിയതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇതുതന്നെ സ്പഷ്ടീകരിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം — മെൽ പറകപ്പെട്ടതിനെത്തന്നെ ഇനിസ്പഷ്ടമാക്കി പറയുന്നു.

ഏവഞ്ച॰ യസ്യകസ്യാപികാൎയ്യസ്യപൃച്ഛായാംപ്രസ്ഥിതാവപി
തൽകാൎയ്യസാധനംവസ്തുദൃഷ്ടഞ്ചെത്തത്തുസിദ്ധ്യതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം— വല്ലൊരു കാൎയ്യത്തിന്റെ പൃച്ഛയിങ്കലൊപ്രസ്ഥിതിയിങ്കലൊ തൽകാൎയ്യ സാധനമായിരിക്കുന്ന വസ്തു ദൃഷ്ടമായി എങ്കിൽ അതു സിദ്ധിക്കുന്നു-

സാരം—— ഒരു കാൎയ്യത്തെക്കുറിച്ചു ചൊദിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലൊ അതിനായിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെടുന്ന സമയത്തിങ്കലൊ ആ കാൎയ്യത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നതായ ഒരുവനെക്കണ്ടാൽ അതു സാധിക്കും-

ഏവഞ്ച നവവസ്ത്രദംപത്യാദിനാംദൎശനംകരസംഗ്രഹെ। സി
ദ്ധയെതദസിദ്ധ്യൈസ്യാദ്വിയൊഗസ്തുകയൊരപി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— നവവസ്ത്രദംപത്യാദികളുടെ ദൎശനം കരസംഗ്രഹത്തിങ്കൽസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-ഒരുത്തിയുടെയും ഒരുത്തന്റെയും വിയൊഗമാകട്ടെ തദസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം— ഇനിക്കു വിവാഹത്തെക്കുറിച്ചു അഭിലാഷമുണ്ടു ഇപ്പൊൾ അതു സാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളതൊ അല്ലയൊ എന്നൊരുത്തൻ ചൊദിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലൊ അതിനായിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെട്ട സമയത്തിങ്കലൊ കൊടിയായ ഇണപ്പുടവ മുതലായ വിവാഹൊപകരണങ്ങളെക്കണ്ടാൽ അതുസാധിക്കുമെന്നും ഒരു ക

ന്യകയുടെ സമീപത്തിങ്കൽ നിന്ന അവൾക്കു ഭൎത്താവായി ഭവിപ്പാൻ യോഗ്യനായ ഒരു പുരുഷനെങ്കിലും അവന്റെ സമീപത്തിങ്കൽനിന്ന അവളെങ്കിലും മറെറാരെടത്തെയ്ക്കു പൊകുന്നതുകണ്ടാൽ ഇപ്പൊൾ സാധിക്ക ഇല്ല എന്നും പറയെണം.

൫൭. രന്ധ്രെംഗുലിപ്രവെശെതുകന്യായാദൂഷണംവദെൽ। യസ്യായഃകശ്ചിദായാതിവിവാഹൊസ്യാംദിശിസ്തുതാം॥

അന്വയാൎത്ഥം—— രന്ധ്രത്തിങ്കൽ അംഗുലി പ്രവെശം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ കന്യയുടെ ദൂഷണത്തെ വദിക്കെണം യാതൊരുദിക്കിങ്കൽ നിന്നു വല്ലൊരുത്തൻ വരുന്നുവൊ ഒരു ദിക്കിങ്കൽ വിവാഹം ഈരണ്ടും ചൈകപ്പെടെണം-

സാരം—— വിവാഹപ്രശ്നത്തിങ്കൽ പൃഛ്ശകനൊ മറെറാരുത്തനൊ വല്ലൊരുദ്വാരത്തിങ്കൽ വിരലിട്ടു എങ്കിൽ ജ്യൌതിഷികൻ അതിനെ കണ്ടിട്ടു ഇപ്പൊൾ വെൾക്കപ്പെടുവാൻ വിചാരിച്ചിരിക്കുന്ന കന്യകക്കു ദൊഷമുണ്ടെന്നു പറയെണം- അപ്പൊൾ ഒരുത്തൻ യദൃഛ്ശയാ അവിടെ വരികിൽ അവനെ തൊരുദിക്കിൽ നിന്നു വന്നുവൊ അവിടെ ഉള്ള കന്യകയെ വെൾക്കുമെന്നു പറയെണം-

൫൮. ഘുടികാപുസ്തകാദ്യംയദവിദ്യാഭ്യസനസാധനം। കിംകിണീകടകാദീനിഭൂഷണാനിശിശൊരപി ॥

൫൯. മെഖലാജിനദണ്ഡാശ്ചശട്ടിണീബാലകാസ്തഥാ। എതെഷാംദൎശനാദീനിഭവെയുഃപുത്രസിദ്ധയെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഘുടികാപുസ്തകാദ്യമായിരിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യസനസാധനം യാതൊന്നൊ കിംകിണീകടകാദികളായിരിക്കുന്ന ശിശുവിന്റെ ഭൂഷണങ്ങളും യാവ ചിലതുകളൊ മെഖലാജിന ദണ്ഡങ്ങളും യാവചിലതുകളൊ ശട്ടിണിയായിട്ടുള്ളവൾ യാവളൊരുത്തിയൊ ബാലകന്മാരായിരിക്കുന്നവർ യാവചിലരൊ ഇതുകളുടെ ദൎശനാദികൾ പുത്രസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം—— എഴുത്താണി ഗ്രന്ഥം മുതലായ വിദ്യാഭ്യാസൊപകരണത്തിന്റെയും കിങ്ങിണി വള മുതലായ ബാലഭൂഷണങ്ങളുടെയും പൂൽചരട, മൃഗചൎമ്മം, പ്ലാശിൻകൊൽ മുതലായ ദണ്ഡം, ഇതുകളുടെയും ഗൎഭമുള്ളവളുടെയും ബാലന്മാരുടെയും ദൎശനമൊ സ്മരണം മുതലായതൊ സന്തതി പ്രശ്നത്തിങ്കൽ സംഭവിച്ചാൽ പുത്രനുണ്ടാകുമെന്നുപറയെണം-

൬൦. ദൎശനംജലിതസ്യാഗ്നെൎമ്മലാദിത്യജനംതഥൊ। യാ

നം കസ്യാപി തദ്ദേശാൽഗൎഭച്ഛിദ്രസ്യസൂചകം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ജ്വലിതമായിരിക്കുന്ന അഗ്നിയുടെ ദൎശനവും തരുവിങ്കൽ നിന്നു മലാദിത്യജനവും തദ്ദേശത്തിങ്കൽ നിന്നു ഒരുത്തന്റെ യാനവും ഗൎഭച്ഛിദ്രത്തിന്റെ സൂചകമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — കത്തുന്ന തീയിന്റെ ദൎശനവും പ്രഷ്ടാവും ദൈവജ്ഞനും കൂടിവസിക്കുന്നെടത്ത ആരെങ്കിലും മലമൂത്രങ്ങളെത്യജിക്കയും അവിടെ നിന്നു ആരെങ്കിലും പൊകയും ഗൎഭസ്രാവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൧൪൨. ദക്ഷിണാംഘ്രിംസ്ഥിരീകൃത്യസ്ഥിതിരായുധചാലനം ।
മൎദ്ദനംദക്ഷഹസ്തസ്യജ്വലിതാഗ്നിപ്രദൎശനം ॥

൧൪൩. പുരുഷസ്യപ്രസിദ്ധസ്യപ്രസന്നസ്യചദൎശനം ।
ഏതൽസൎവ്വംവിശേഷേണയുദ്ധപ്രശ്നേജയാവഹം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ദക്ഷിണാംഘ്രിയെസ്ഥിരീകരിച്ചിട്ടുള്ളസ്ഥിതിയും ആയുധചാലനവും ദക്ഷഹസ്തത്തിന്റെ മൎദ്ദനവും ജ്വലിതാഗ്നി പ്രദൎശനവും പ്രസിദ്ധനായിരിക്കുന്ന പുരുഷന്റെ ദൎശനവും പ്രസന്നനായിരിക്കുന്ന പുരുഷന്റെ ദൎശനവും ആകുന്ന സൎവ്വങ്ങളും യുദ്ധപ്രശ്നത്തിങ്കൽ അതിശയേന ജയാവഹമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം വലത്തെക്കാലുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നില്പും ആയുധത്തെ ഇളക്കുകയും വലത്തെക്കൈ മൎദ്ദിക്കുകയും കത്തുന്നതീയിനെ ദൎശിക്കുകയും പ്രസിദ്ധിയുള്ള പുരുഷനെദൎശിക്കുകയും പ്രസാദത്തോടു കൂടിയ പുരുഷനെ ദൎശിക്കുകയും യുദ്ധപ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ഭവിച്ചാൽ ജയിക്കുമെന്നു നിസ്സന്ദേഹമായി പറയേണം.

൧൪൪. വാമപാദംസ്ഥിരീകൃത്യസ്ഥിതിൎവ്വിക്ലബതാഗിരഃ । സാശ്രുതാമലിനേക്ഷാചനിയമ്യായുധധാരണം ॥

൧൪൫. പരാജയകരാഃപ്രോക്തായുദ്ധപ്രശ്നേവിശേഷതഃ । യൽ കിഞ്ചിൽകാൎയ്യമുദ്ദിശ്യപ്രസ്ഥാനേയദിപശ്യതി ॥

൧൪൬. സുവൎണ്ണംവാഫലംവാസ്യദ്രവ്യലാഭോനസംശയഃ । അത്ഥ്യവാസമാശ്രിത്യജീവവധപസ്സൃശതി ॥

൧൪൭. പ്രശ്നേചാഗത്യപ്രാണീതദ്ദേശംപ്രതികശ്ചന । ജീവത്യേവധ്രുവംരോഗീമ്രിയതേവൈപരീത്യതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — വാമപാദത്തെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥിതിയും ഗീരിന്റെ വിക്ലബതയും സാശ്രുതയും മലിനേക്ഷയും നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ആയുധധാരണവും ആകുന്ന അഞ്ചു പദാ

ത്ഥങ്ങൾ യുദ്ധപ്രശ്നത്തിങ്കൽ അതിശയെന പരാജയകരങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- വല്ലൊരു കാൎയ്യത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സുവൎണ്ണത്തെയൊ ഫലത്തെയൊ ദൎശിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇവന്ന ദ്രവ്യലാഭം ഭവിക്കുന്നു- സംശയം ഭവിക്കുന്നില്ല ജീവവത്തായിരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ ആരൊഹിച്ചിട്ടൊ സമാശ്രയിച്ചിട്ടൊ പൃഛിക്കുന്നു എങ്കിലും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ തദ്ദേശത്തെക്കുറിച്ചു പ്രാണിയായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ ആഗമിക്കുന്നു എങ്കിലും രൊഗി ജീവിക്കുന്നു നിശ്ചയം തന്നെ വൈപരീത്യത്തിങ്കൽ മരിക്കുന്നു-

സാരം —— ഇടത്തെക്കാലുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളനിലയും വാക്കുകൾ വെണ്ടെംവണ്ണം പുറപ്പെടായ്കയും കണ്ണുനീരൊഴുകുകയും മാലിന്യമുള്ള പുരുഷനെ കാണുകയും ആയുധത്തെ ഇളക്കാതെ ധരിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ ആബ്യൊക്കൂട്ടം യുദ്ധപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായാൽ പൃഛകൻ യുദ്ധത്തിങ്കൽ മടങ്ങുമെന്നു പറയെണം- വല്ലൊരു കാൎയ്യത്തിന്നായി പുറപ്പെടുമ്പൊൾ സുവൎണ്ണത്തെയൊ ഫലത്തെയൊ കണ്ടാൽ അവന്ന ധനലാഭമുണ്ടാകും അതിന്ന സംശയമില്ല- ജീവനൊടുകൂടിയ ഗജാശ്വാദികളുടെ പുറത്തിരുന്നിട്ടൊ അതുകളെ തൊട്ടുനിന്നിട്ടൊ ചൊദിക്കുന്നതു രൊഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽ രൊഗി ജീവിക്കുമെന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ആപ്രദെശത്തിങ്കലെക്കു ബലവാനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ വന്നാലും ഫലം മെൽപ്രകാരം തന്നെ വിപരീതമായാൽ മരിക്കുമെന്നറിക.

ശ്ലൊ- പിത്രുപുഷ്പം തിലം വഹ്നിൎന്നൂതനം വസനം പ്രൊ ദൎഭ
ധ്യാദിനിഖിലം സംഭൃതം പിത്രുകൎമ്മണെ ।

ശ്ലൊ- മരണൊനന്തരാപെക്ഷ്യം ദ്രവ്യം വാസസലഞ്ചയൽ । ഏ
തെഷാംദൎശനം നൂനമായുഃപ്രശ്നെ മൃതിപ്രദം ॥

അനന്വയാൎത്ഥം —— പിത്രുപുഷ്പവും തിലവും വഹ്നിയും നൂതനമായിരിക്കുന്ന വസനവും അപ്രകാരം പിത്രുകൎമ്മത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു സംഭൃതമായി ദൎഭധ്യാദിയായി നിഖിലമായിട്ടുള്ളതൊ മരണൊനന്തരാപെക്ഷ്യമായി സകലമായിരിക്കുന്ന ദ്രവ്യമൊ യാതൊന്നൊ അതും ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇതുകളുടെ ആയുഃപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഉള്ള ദൎശനം മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു നിശ്ചയം-

സാരം —— ചെറുള, എള്ളു, തീയ്യ, കൊടിവസ്ത്രം പിതൃക്രിയക്കായിക്കൊണ്ടു ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ട ദൎഭപ്പുല്ലു, തൈര ഇത്യാദികളായ വസ്തുക്കൾ മരണത്തിന്റെശെഷം ഉപകരിക്കുന്നതായ സകലവസ്തുക്കൾ ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇതുകളെ ആയുഃപ്രശ്നസമ

യത്തിങ്കൽ കണ്ടാൽ യാവനൊരുത്തന്റെ ആയുസ്സിനെക്കുറിച്ചു ചൊദിച്ചുവൊ അവൻ മരിക്കുമെന്നു ദൈവജ്ഞൻ അറിയെണം.

൭൦- ശയനഞ്ചൊപവെശശ്ചാപൃഷ്ടാ യാത്രാവിഘാതകൃൽ।
പാദവ്യത്യാസസംകൊചൌവിളംബനകരൌ ധ്രുവം॥

അന്വയാൎത്ഥം___പൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള ശയനവും ഉപവെശവും യാത്രാവിഘാതകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. പാദവ്യത്യാസസംകൊചങ്ങൾ വിളംബനകരങ്ങളാകുന്നു നിശ്ചയം.

സാരം___ യാത്രാപ്രശ്നത്തെ ചെയ്തിട്ടു കിടക്കുകയൊ ഇരിക്കുകയൊ ചെയ്താൽ യാത്രയ്ക്കു മുടക്കമുണ്ടെന്നും കാലുകൾ പിണച്ചുവെച്ചാലും മടക്കിയാലും യാത്രയ്ക്കു താമസം വരുമെന്നും പറയെണം.

൭൧-പൃഷ്ടാസ്ഥാനംചയാനഞ്ച യാത്രാലാഭായസത്വരം। പാണിഗ്രഹണമന്യൊന്യംമെലയൊഃ കസ്യാപിചാഗമഃ

൭൨-സന്ധയെമൈത്രഭെദാദിസൎവ്വംസന്ധിവിരൊധകൃൽ।അഥകഷ്ടാനിലക്ഷ്യന്തെനിമിത്താന്യപികാനിചിൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം ___ പൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്ഥാനവുംയാനവും പൊട്ടന്നവെ യാത്രാലാഭത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു. ഇരുവരുടെ അന്യൊന്യമുള്ള പാണിഗ്രഹണവും ഒരുത്തന്റെ ആഗമവും സന്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു. മൈത്രഭെദാദിയായിരിക്കുന്നത സൎവ്വമായിട്ടുസന്ധിവിരൊധകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം ചിലകഷ്ടനിമിത്തങ്ങളും പറകപ്പെടുവാൻ പൊകുന്നു.

സാരം-യാത്രയെക്കുറിച്ചു ചൊദിച്ചിട്ട എഴുനീല്ക്കുകയുംനടക്കുകയും ചെയ്താൽ ഉടനെവിചാരിച്ചിരിക്കുന്ന യാത്രസാധിക്കുമെന്നു പറയെണം. സന്ധിപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഇരുവർതമ്മിൽ കൈപിടിക്കുകയൊ അന്യസ്ഥലത്തിങ്കൽ നിന്നൊരുത്തൻ അവിടെ വരികയൊ ഉണ്ടായാൽ ഉടനെ സന്ധിസാധിക്കുമെന്നു പറയെണം. വല്ലൊന്നിനെ മുറിക്കുകയൊ പിളൎക്കുകയൊ അക്കാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായാൽ സന്ധിക്കില്ലെന്നു പറകയുംവെണം. ഇനിചില കഷ്ടനിമിത്തങ്ങളെയും ചിലഇഷ്ടനിമിത്തങ്ങളെയും സമസാധാരണ്യെന പറവാൻ പൊകുന്നു.

൭൩- ഹാഹാഘൊരരവംക്ഷുതഞ്ചപതനംചൈത്യധ്വജാദെ
സ്സ്ഥിതാ വസ്ത്രഛത്രപദത്രവിക്ഷതിമപിധ്വംസാൎത്ഥനാനാഗിരഃ।
ക്രൂരാണാംമൃഗപക്ഷിണാം പ്രതിദിശംവാചശ്ചദീപക്ഷയംഭെദം
പൂൎണ്ണഘടാദികസ്യചബുധാഃ കഷ്ടംനിമിത്തംവിദുഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഹാഹാഖെദരവത്തെയും ക്ഷുതത്തെയും ചൈത്യധ്വജാദികളുടെ പതനത്തെയും വസ്ത്രച്ഛത്രപാദത്രവിക്ഷതിയെയും ധ്വംസാർത്ഥനാമാഗീതകങ്ങളെയും ക്രൂരങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃഗപക്ഷികളുടെ ദിക്കിങ്കൽ ഉള്ള വാക്കുകളെയും പ്രദീപക്ഷയത്തെയും പൂർണ്ണഘടാദികത്തിന്റെ ഭെദത്തെയും ബുധന്മാർ കഷ്ടമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്ന അറിയുന്നു.

സാരം — ഹാഹായെന്നിപ്രകാരം വിഷാദം ഹെതുവായിട്ട മുറയിടുക, തുമ്മുക, അരയാൽമുതലായ ഉത്തമവൃക്ഷങ്ങൾ പുഴങ്ങിവീഴുക, കൊടിമരം വീഴുക, വസ്ത്രം, കുട, ചെരിപ്പ ഇവകെടുവരിക അർത്ഥനാശത്തെപറയുന്നതുകളായ പലവാക്കുകൾ ക്രൂരങ്ങളായ മൃഗങ്ങളും പക്ഷികളും നാലുപുറവും നടന്നുശബ്ദിക്കു, വിളക്കുകെടുക, നിറകുടംമുതലായ പാത്രങ്ങൾ ഉടയുക ഇതുകൾ ഒക്കെയും കഷ്ടനിമിത്തങ്ങളാകുന്നു.

എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളിലും മെൽപ്രകാരമുള്ള കഷ്ടനിമിത്തങ്ങൾ സംഭവിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന ഭാവിയായ ഫലം അത്യന്താനിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു എന്ന സാമാന്യേന ദൈവജ്ഞതൻ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക

൧൫൪. മാർജ്ജാരധ്വന്യുഭൊലൂകഗൊധാദ്യുപ്രവേശനം ഗൌ
ളീരുതഞ്ചനാശായവാമെദക്ഷെക്ഷുതംതഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം — മാർജ്ജാരധ്വന്യുഭൊലൂകഗൊധാദ്യുപ്രവേശനവും വാമത്തിങ്കൽഗൌളിയുടെ രുതവും അപ്രകാരം ദക്ഷത്തിങ്കൽ ക്ഷുതവും നാശത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പൂച്ച, ചെര, ഊമൻ, ഉടുമ്പ ഇത്യാദികളായ അമംഗലജന്തുക്കളെ കാണുകയും ഇടത്തുപുറത്തുനിന്ന ഗൌളിയുടെ ശബ്ദം കെൾക്കുകയും വലത്തുപുറത്തുനിന്ന തുമ്പൽകെൾക്കുകയും കഷ്ടമാകുന്നു.

൧൫൫. പ്രശസ്താഃ കീർത്തനെകൊലഗൊധാഹിശശകാദയഃ ।
നദശ്ശനെനവിരുതെവാനരക്ഷാഃപരെന്യഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം — കൊലഗൊധാഹിശശകാദികൾ കീർത്തനത്തിങ്കൽ പ്രശസ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ദശ്ശനത്തിങ്കൽ പ്രശസ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല- വാനരക്ഷങ്ങൾ വിരുതത്തിങ്കൽ പ്രശസ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല- പരങ്ങൾ മറിച്ചായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — പന്നി, ഉടുമ്പ, പാമ്പ, മുയല ഇത്യാദികളുടെ പെർ സംഗതിവശാൽ പറഞ്ഞു കെൾക്കുന്നതു ശുഭമാകുന്നു. അതുകളുടെ ദശ്ശനം ശുഭമല്ല- വാനരന്റെയും കരടിക്കരങ്ങിന്റെയും

ശബ്ദംകേൾക്കുന്നതു ശുഭമല്ല. മററുള്ള ജന്തുക്കളുടെ ദൎശനവും ശബ്ദശ്രവണവും ശുഭമാകുന്നു.

൧൭. മാതംഗാശ്വവൃഷാദീനാം പൃച്ഛാകാലേ തഥായദി। തേഷാംവാ ദൎശനം തൎഹി പ്രഷ്ടാഭീഷ്ടമവാപ്നുയാത്॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പൃച്ഛാകാലത്തിങ്കൽ മാതംഗാശ്വവൃഷാദികളുടെ രുതമൊ അവകളുടെ ദൎശനമൊ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ എന്നാൽ പ്രഷ്ടാവ അഭീഷ്ടത്തെ അവാപിക്കും.

സാരം—പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ആന, കുതിര, കാള ഇത്യാദികളായ ജന്തുക്കളുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുകയൊ അവകളെ കാണുകയൊ ഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകൻ അയാൾക്കു ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതിനെ ലഭിക്കും.

൧൮. വീണാവേണുമൃദംഗശംഖപടഹധ്വാനശ്ച ഭേരീരവം ഗീതം മംഗലമംഗനാ ച ഗണികാം ദധ്യക്ഷതേക്ഷ്വാദികം। ദൂൎവ്വാചന്ദനപൂൎണ്ണകുംഭകുസുമം മാലാം ഫലം കന്യകാം ഛത്രം ദീപസരോരുഹൌ ച ശുഭദം വിദ്യാന്നിമിത്തം ബുധഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വീണാവേണുമൃദംഗശംഖപടഹധ്വാനത്തെയും ഭേരീരവത്തെയും മംഗലമായിരിക്കുന്ന ഗീതത്തെയും അംഗനയെയും ഗണികയെയും ദധ്യക്ഷതേക്ഷ്വാദികത്തെയും ദൂൎവ്വാചന്ദനപൂൎണ്ണകുംഭകുസുമത്തെയും മാലയെയും ഫലത്തെയും കന്യകയെയും ഛത്രത്തെയും ദീപസരോരുഹങ്ങളെയും ബുധൻ ശുഭദമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്നു അറിയേണം.

സാരം—— വീണ, കുഴൽ, മിഴാവ, ശംഖ, പടഹവാദ്യം പെരിമ്പറ ഇതുകളുടെ ശബ്ദത്തെയും ശുഭമായഗാനത്തെയും ഭൎത്തൃമതിയായ കുലസ്ത്രീയെയും വേശ്യയെയും തൈർ, അക്ഷതം, കരിമ്പുമുതലായതുകളെയും കറുക, ചന്ദനം, നിറകുടം, പുഷ്പ, മാല, കായ, കന്യക, മണി, വിളക്കു, താമരപ്പൂവ ഇതുകളെയും ശുഭമായനിമിത്തമെന്നു അറിയേണം.

൧൯. ഛത്രം തോരണഹൎമ്മ്യയാനശകടാഃ സ്തോത്രം ച വേദധ്വനിൎബ്ബദ്ധൈകപശുൎവൃഷശ്ച മുകുരഃ സ്വൎണ്ണം സവത്സാ ച ഗൌഃ। ഭക്ഷ്യം ചോദ്ധൃതമൃത്തികാ ബുധവരൈൎയച്ചാന്യദിഷ്ടം ശ്രുതം ദൃഷ്ടം ശ്രോതൃദൃശോൎഹിതം തദഖിലം വിദ്യാന്നിമിത്തം ബുധഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഛത്രത്തെയും തോരണഹൎമ്മ്യയാനശകടങ്ങളെയും സ്തോത്രത്തെയും വേദധ്വനിയെയും ബദ്ധമായിരിക്കുന്ന ഏകപശുവിനെയും വൃഷത്തെയും മുകുരത്തെയും സ്വൎണ്ണത്തെയും സവത്സയായിരിക്കുന്ന ഗോവിനെയും ഭക്ഷ്യത്തെയും ഉദ്ധൃതമൃത്തികയെയും ശ്രോതൃക്കൾക്കു ഇഷ്ടമായി അന്യമായിരി

ക്കുന്ന യാതൊന്നു ശ്രുതമായിട്ടും ദൃഷ്ടമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊ അഖിലമായിരിക്കുന്ന അതിനെയും ബുധൻ ശുഭമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്ന അറിയെണം-

സാരം—— കുട, കൊടിമരം, നല്ലവാഹനം, ചാട്ടു, കെട്ടിയിട്ട ഒററപ്പശു, കാള, കണ്ണാടി, സ്വൎണ്ണം കുട്ടിയൊടുകൂടെനില്ക്കുന്ന പശു, ഭക്ഷണയൊഗ്യമായവസ്തു, മണ്ണ്, ഇതുകളെയും ചെവികൾക്കും കണ്ണിന്നും സന്തൊഷകരങ്ങളായ അന്യവസ്തുക്കൾ കെൾക്കപ്പെടുകയൊ കാണപ്പെടുകയൊ ഉണ്ടായാൽ അതുകളെയും ശുഭനിമിത്തമെന്ന അറിയെണം-

ഏതൽ. ലൊകാച്ഛാസ്ത്രമുഖാൽ ഗുരുമുഖാദന്യന്നിമിത്താന്തരം വിജ്ഞാതവ്യമതശ്ശുഭാശുഭഫലം പ്രാജ്ഞൈഃ പ്രയത്നാദപി ।
യദ്യൽപൃച്ഛതി പ്രഷ്ടുരന്തികഗതസ്സന്നാശചിഹ്നശ്രുതൌന്നാശസ്സ്യാദിഹ തസ്യ തസ്യ നചിരാത്തദ്വ്യത്യയെ വ്യത്യയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ലൊകത്തിങ്കൽനിന്നും ശാസ്ത്രമുഖത്തിങ്കൽനിന്നും അപ്രകാരം ഗുരുമുഖത്തിങ്കൽനിന്നും അന്യമായിരിക്കുന്ന നിമിത്താന്തരം പ്രാജ്ഞന്മാരാൽ വിജ്ഞാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതുകളിൽനിന്നു പ്രയത്നത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ശുഭാശുഭ ഫലവും വിജ്ഞാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. പൃച്ഛകൻ അന്തികഗതനായിട്ട യാതൊന്നിനെ യാതൊന്നിനെ പൃച്ഛിക്കുന്നുവൊ ഇവിടെ തന്നാശചിഹ്ന ശ്രുതി സതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ താമസം കൂടാതെ അതിന്റെ അതിന്റെ നാശം വാച്യമായി ഭവിക്കും- തദ്വ്യത്യയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യത്യയം വാച്യമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— വെറെയുള്ള നിമിത്ത വിശെഷങ്ങളെ ലൌകിക വ്യവഹാരംകൊണ്ടും വെറെയുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടും ഗുരുപദെശംകൊണ്ടും അറിയെണം- ഇവിടെ വിസ്തരഭയം ഹെതുവായിട്ട സാകല്യെന പറഞ്ഞിട്ടില്ല- നിമിത്തങ്ങൾകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിരുത്തി ആലൊചിച്ചിട്ട ശുഭാശുഭഫലത്തെയും അറിയെണം- പ്രഷ്ടാവു സമീപത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ട യാതൊന്നിനെ ചൊദിച്ചുവൊ ആ സമയത്തിങ്കൽ അതിന്റെ നാശം ഉപശ്രുതിയായിട്ട കെട്ടാൽ താമസം കൂടാതെ അതു നശിക്കുമെന്നും മറിച്ചായാൽ മറിച്ചും പറയെണം- ആയുഃ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ മരണം കെട്ടാൽ ഉടനെ മരിക്കും- ജനനം കെട്ടാൽ ദീൎഘായുസ്സായിരിക്കും ഇത്യാദിയായി ഊഹിച്ചു നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞു പറയെണം-

ഏന്ദ്വം. ജ്ഞാതൈതൽസകലംസമ്യക്സമയാദിശുഭാശുഭം ।

ഏതൈരേവാഖിലംവക്തും ശക്യം പ്രഷ്ടുശ്ശുഭാശുഭം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ശുഭാശുഭമായി സമയാദിയായിരിക്കുന്ന ഇതിനെ സകലമാകും വണ്ണം വഴിപോലെ അറിഞ്ഞിട്ട ഇതുകൾകൊണ്ടു തന്നെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ അഖിലമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭം വചിക്കപ്പെടുവാനായിക്കൊണ്ടു ശക്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഇഷ്ടഫലത്തെയും കഷ്ടഫലത്തെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളായ ഈ സമയം മുതലായതുകളെ ഒക്കെയും വഴിപോലെ അറിഞ്ഞാൽ അതുകൾകൊണ്ടു തന്നെ പൃഛകന്റെ സൎവ്വങ്ങളായ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളെ പറവാൻ കഴിയുമെന്നറിഞ്ഞു വഴിപോലെ മനസ്സു വെച്ച അതുകളെ ആവുന്നെടത്തോളം ഗ്രഹിക്കുകയും അതുകളെ പററിയുള്ള വിചാരത്തെ ഉപേക്ഷിക്കാതെ ഇരിക്കുകയും വേണം.

(വാ) ഏതൽപ്രശ്നകാലജനിമിത്തവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇത പ്രശ്നകാലജനിമിത്ത വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പ്രശ്നകാലേശുഭേപ്രഷ്ടുഃ എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളതുകൊണ്ടു അറിയേണ്ടതു നിമിത്ത ഫലമാകയാൽ ഇതു നിമിത്ത വിഷയമാകുന്നു.

ഇതി ദ്വിതീയോദ്ധ്യായഃ

അഥ തൃതീയാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥനിൎഗ്ഗമനസമയേനിരൂപണീയാന്യുച്യന്തേ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — അനന്തരം നിൎഗ്ഗമനസമയത്തിങ്കൽ നിരൂപണീയങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — ഇനി പ്രശ്നം വെപ്പാനായിപ്പുറപ്പെടുമ്പോൾ നിരൂപിക്കേണ്ടതുകളെ പറയുന്നു.

൧. പ്രശ്നകാലോൽഭവം ബുദ്ധ്വാ സമസൽസമയാദികം । നിൎഗ്ഗമോൽസമയേജീവകാലഹോരാദികേശുഭേ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രശ്നകാലോൽഭവമായിരിക്കുന്ന സമസൽസമയാദികത്തെ ബോധിച്ചിട്ട ജീവകാലഹോരാദികമായി ശു

ഭമായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ നിൎഗ്ഗമിക്കെണം.

സാരം—— പ്രശ്നകാലം മുരലായതു സത്തായിട്ടും അസത്തായിട്ടും ഭവിക്കുമെന്നതു രണ്ടാമത്തെ അധ്യായം കൊണ്ടു സ്പഷ്ടമായെല്ലൊ അങ്ങിനെ ഉള്ള സമയാദികളെ അറിഞ്ഞതിന്റെ ശെഷം ജ്യൌതിഷികൻ പ്രശ്നം വെപ്പാനായിക്കൊണ്ടു വൃഷകഗ്രഹത്തെക്കുറിച്ചു വ്യാഴത്തിന്റെ കാലഹൊരമുതലായ നല്ലസമയം കൊണ്ടു പറകപ്പെടെണം- പകൽകൊണ്ടു പന്ത്രണ്ടു അംശമാക്കിയാൽ അതൊക്കെയും കാലഹൊരയായിരിക്കും- അതിൽവെച്ചു ആദ്യത്തിന്റെ അധിപതിവാരനാഥനാകുന്നു- ഞായറാഴ്ചയാകിൽ ഒന്നാമത്തെ കാലഹൊരയുടെ അധിപതി ആദിത്യൻ ശിഷ്ടങ്ങളായ തിങ്കളാഴ്ച മുതലായതായി വരികിൽ ചന്ദ്രൻ മുതൽ മറ്റുള്ളവർ ക്രമെണ ആദ്യകാലഹൊരയുടെ അധിപതികളായി ഭവിക്കും- മറ്റുള്ളതുകളുടെ അധിപതികൾ വാരാധിപന്റെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹവും ആ ഗ്രഹത്തിന്റെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹവും ഇങ്ങിനെ ക്രമെണ ആറാമത്തെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ഞായറാഴ്ച ഒന്നാമത്തെ കാലഹൊരയ്ക്കു അധിപതി ആദിത്യനാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു എല്ലൊ രണ്ടാമത്തതിന്റെ അധിപതി ശുക്രനാകുന്നു- മൂന്നാമത്തതിന്റെ അധിപതി ബുധനാകുന്നു- നാലാമത്തതിന്റെഅധിപതിചന്ദ്രനാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ യാതൊരു ഗ്രഹം പൂൎവ്വകാലഹൊരക്കു അധിപതിയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ ഗ്രഹത്തിന്റെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹം മറ്റെതിന്റെ അധിപതിയായി ഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ യാതൊന്നിന്റെ ആധിപത്യംവ്യാഴത്തിന്നു വരുമൊ അതത്രെ ജീവകാലഹൊരയാകുന്നത- ജീവകാലഹൊരതുടങ്ങിയുള്ളതു നിൎഗ്ഗമനത്തിങ്കൽ ശുഭത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകയാൽ അങ്ങിനെഉള്ള സമയത്തിങ്കൽ പുറപ്പെടെണമെന്നറിക- കാലഹൊരാസ്വരൂപം മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരമാകുന്നു എന്നത (ദിനപാദശാംശൊമതഃകാലഹൊരാ ഇത്യാദി ഹൊരാശ്ലൊകം നൊക്കി വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടുകൊൾക)

൨. ശുഭാശുഭനിമിത്തംയൽപ്രശ്നകാലസമുൽഭവം ഉക്തംനിഖിലമെപ്പ്യതച്ചിന്തനീയംഹിനിൎഗ്ഗമെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——യാതൊരു ശുഭാശുഭനിമിത്തംപ്രശ്നകാലസമുൽഭവമാക്കി ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇതു നിഖിലമാക്കിനിൎഗ്ഗമത്തിങ്കലും ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ടശുഭാശുഭ നിമിത്തങ്ങളെ പുറപ്പെടുന്നെരത്തും വിചാരിക്കെണം.

൩. നിർഗ്ഗച്ഛതോംബരംസംഗമേതിഭൂമൌപതേച്ചവാ । ഛത്രാ
ദ്യന്യൽകരസ്ഥംവാഭവെദെവാശുഭായതൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നിർഗ്ഗമന്നായിരിക്കുന്നവന്റെ അംബരം സംഗത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ഭൂമിയിങ്കൽ പതിക്കുകയും കരസ്ഥമായി അന്യമായിരിക്കുന്ന ഛത്രാദി സംഗത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ഭൂമിയിൽ പതിക്കുകയും യാതൊന്നൊ അത അശുഭത്തിന്നായികൊണ്ടു തന്നെ ഭവിക്കും.

സാരം—— പുറപ്പെട്ടുമ്പൊൾ വാതിലുമുതലായതിന്മെൽ വസ്ത്രം തടയുകയും ഭൂമിയിൽ വീഴുകയും കയ്യിൽ ഉള്ള കുട മുതലായതു തടയുകയും വീഴുകയും അശുഭ സൂചകമാകുന്നു.

൪. ആഗച്ഛതിഷ്ഠമാഗച്ഛപ്രവിശക്വനുഗച്ഛസിഇത്യാദിവാ
ചഃപ്രസ്ഥാനെഭവന്ത്യശുഭദാധ്രുവം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ആഗമിച്ചാലും സ്ഥിതിചെയ്താലും നീ ഗമിക്കരുത പ്രവെശിച്ചാലും എവിടെ ഗമിക്കുന്നു ഇത്യാദി വാക്കുകൾ അശുഭദകളായി ഭവിക്കുന്നു നിശ്ചയം.

സാരം—പ്രസ്ഥാനം വെപ്പാനായിക്കൊണ്ടുള്ള യാത്രയുടെ ആരംഭ സമയത്തിങ്കൽ നീ ഇങ്ങൊട്ടു വാ അവിടെനിൽക്കു പൊവരുത അകത്തെക്കുകടക്കു എവിടെപൊകുന്നു. ഇത്യാദികളായ വാക്കുകൾ അമംഗലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

൫. പാഷാണാദിക്കുപാദസ്ഖലനംദ്വാരെചഘട്ടനംശിരസഃ ।
നെഷ്ടംനിർഗ്ഗമനെന്യാന്യപിസഞ്ചിന്ത്യാനിലൊകസിദ്ധാനി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാഷാണാദികളിൽ പാദസ്ഖലനവും സ്കംഭത്തിങ്കൽ ശിരസ്സിന്റെ ഘട്ടനവും നിർഗ്ഗമനത്തിങ്കൽ ഇഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നില്ല. ലൊകസിദ്ധങ്ങളായിരിക്കുന്ന അന്യങ്ങളും സഞ്ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— യാത്രാരംഭ സമയത്തിങ്കൽ കാലിന്റെ വിരൽ കല്ലുമുതലായതിന്മെൽ തട്ടി ഇടറുകയും തൂണുമുതലായതിന്മെൽ തലമുട്ടുകയും അശുഭമാകുന്നു.

മെൽ പറകപ്പെട്ട നിമിത്തങ്ങളിൽ ചെന്നതുകളല്ലാതെയുംലൊകത്തിങ്കൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളായിട്ടുള്ളതുകളെ ലൊകപ്രസിദ്ധി യാതൊരു പ്രകാരമൊ ആ പ്രകാരം വിചാരിക്കുകയും വെണം.

(വാ) എതന്നിർഗ്ഗമനവിഷയം.

അന്വയാർത്ഥം ഇതു നിർഗ്ഗമനവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്ക

ല്പെടെണ്ടതു നിൎഗ്ഗമനസംബന്ധിയായ ശുഭാശുഭ നിമിത്തമാകയാൽ ഇതുവരെ ഉള്ള അതുകളുടെ വിഷയം നിൎഗ്ഗമനമാകുന്നു.

(വാ) അഥമാൎഗ്ഗെ ചിന്തനീയാന്യുച്യന്തെ

അന്വയാൎത്ഥം — അനന്തരം മാൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ ചിന്തനീയങ്ങളായിട്ടുള്ളതുകൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — ഇനിവഴിയിൽ ചിന്തിക്കെണ്ടതുകളെ പറയുന്നു.

(വാ) അത്രശാസ്ത്രാന്തരം-

അന്വയാൎത്ഥം — ഇവിടെ ശാസ്ത്രാന്തരംഭവിക്കുന്നു-

സാരം — മെൽ പറകപ്പെട്ട കാൎയ്യത്തിങ്കൽ അനുകൂലമായിട്ട അന്യശാസ്ത്രം ഉണ്ട അതിനെ അനന്തരം എഴുതുന്നു.

൬. അത്രജന്മാന്തരകൃതംകൎമ്മപുംസാംശുഭാശുഭം। യത്തസ്യശകുനഃപാകംനിവെദയതിപൃച്ഛതാം।।ഇതി।।

അന്വയാൎത്ഥം — ഇവിടെ പൃഛത്തുകളായിരിക്കുന്ന പുമാന്മാരുടെ ജന്മാന്തരകൃതമായി ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന കൎമ്മം യാതൊന്നൊ അതിന്റെപാകത്തെ ശകുനം നിവെദിപ്പിക്കുന്നു.

സാരം — പ്രശ്നകൎത്താക്കന്മാരായിരിക്കുന്ന പുരുഷന്മാരാൽ പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ട ശുഭാശുഭകൎമ്മങ്ങളുടെ ഫലത്തെ ശകുനം അറിയിക്കുന്നു. അതുഹെതുവായിട്ട ശകുനത്തെക്കുറിച്ച ദൃഷ്ടിവെക്കെണമെന്നു ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൭- സമസ്തകൎമ്മൊൽഭൂതൈതത്കൎത്തൃഭിൎമ്മാനസ്സ്യവതൽഫലാനുഭവൊ മാൎഗ്ഗാദിഭെദവശതസ്ത്വപിചശാസ്ത്രാന്തരെകഥിതം।।

അന്വയാൎത്ഥം — സമസ്തകൎമ്മൊൽഭൂതിസതിയായിരിക്കെ വിഷയത്തിങ്കൽ മാൎഗ്ഗാദിഭെദവശം ഹെതുവായിട്ട കൎത്തൃഭിൎമ്മാഭവിക്കുന്നുതന്നെ അതും ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ കഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — നന്നായിട്ടും നന്നല്ലാതെയും ഉള്ളശകുനങ്ങൾ കണ്ടാൽ അതുകളുടെ ഫലങ്ങൾഒക്കെയും അനുഭവിക്കുന്നത ഒരുത്തൻ തന്നെഎന്നില്ല വഴിമുതലായതുകളെ അനുസരിച്ചു അതുകളുടെ അനുഭവത്തിങ്കൽ ആൾഭെദമുണ്ട അതുംഅന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൮- പഥ്യാത്മാനംസ്വപൎവ്വസ്സൈന്യപുരെതദ്വിശിഭവെതാം। സാൎത്ഥപ്രധാനംസാമൃത്യജാതിവിദ്യാവയൊധികം।।ഇതി।।

അന്വയാൎത്ഥം പന്ഥാവിങ്കലെ ശകുനം ആത്മാവിനെ യാ

നംചെയ്യുന്നു സൈന്യത്തിങ്കലെശകുനം നൃപനെയ്യാനംചെയ്യുന്നു പുരത്തിങ്കലെശകുനം തട്ടിക്കിങ്കലെദൈവതയെ യാനംചെയ്യുന്നു സ്വാത്മത്തിങ്കലെശകുനം പ്രധാനനെ യാനം ചെയ്യുന്നു സാമ്യം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽഉണ്ടായ ശകുനമാകട്ടെ ജാതിവിദ്യാവയൊധികനെ യാനം ചെയ്യുന്നു.

സാരം— വഴിയിൽ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലത്തെ താൻഅനുഭവിക്കും സേനയിൽഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെഫലത്തെ രാജാവഅനുഭവിക്കും. നഗരത്തിങ്കൽഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലത്തെ ആനഗരത്തിന്നടുത്തസ്ഥലത്തിങ്കൽ ഉള്ള ദൈവത അനുഭവിക്കും- കൂട്ടത്തിൽഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലത്തെ അതിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളവൻ അനുഭവിക്കും. എല്ലാവക്കും പ്രാധാന്യം സമമാകുന്നുഎങ്കിൽ ജാതികൊണ്ട ഉത്തമനായിരിക്കുന്നവൻഅനുഭവിക്കും-അങ്ങിനെഉള്ളവർ അനെകന്മാരായിരുന്നാൽ അവരിൽവെച്ചു വിദ്യകൊണ്ടആധിക്യം ആക്കൊ അവൻ അനുഭവിക്കും അനെകജനങ്ങൾ വിദ്യകൊണ്ട മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ ആധിക്യത്തൊടും പരസ്പരസാമ്യത്തൊടും കൂടിയവരായിരുന്നാൽ അവരിൽ വെച്ചു വയൊധികനായിരിക്കുന്നവൻ അനുഭവിക്കും. എല്ലാവക്കും ജാതിസാമ്യവുമുണ്ടായിരുന്നാൽ വിദ്യകൊണ്ട ആധിക്യമുള്ളവൻ അനുഭവിക്കും. വിദ്യകൊണ്ടുംസാമ്യമുണ്ടായിരുന്നാൽ വയസ്സുകൊണ്ട ആധിക്യമുള്ളവൻഅനുഭവിക്കും. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിബൊധകമാകുന്നു.

൯. ശകുനഫലാന്യപി ഭൂതാനാഗതവൎത്തമാനകാലതഃ। തൽ
സംഭവദിഗ്വശതൊ ജ്ഞേയം ശാസ്ത്രാന്തരൊക്തമെതദപി॥

അന്വയാൎത്ഥം______ ശകുനഫലങ്ങളുടെ ഭൂതാനാഗതവൎത്തമാനകാലതയും തത്സംഭവദിഗ്വശം ഹേതുവായിട്ട ജ്ഞേയമായിഭവിക്കുന്നു. ഇതുംശാസ്ത്രാന്തരൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം____ശകുനത്താൽ സൂചിക്കപ്പെട്ട ഫലങ്ങളിൽചിലതിന്റെ അനുഭവം കഴിഞ്ഞു പൊയിഎന്നും ചിലതുതന്നെ അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നും ചിലതുമെലിൽ ഒരുകാലത്തിങ്കൽ ഭവിപ്പാൻപൊകുന്നുഎന്നും ഉള്ളവിശെഷത്തെ ശകുനം യാതൊരുദിക്കിൽഉണ്ടായൊ അതിനെ അനുസരിച്ചിട്ടറിയെണം ഇതും അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു-

൧൦- ശാന്തദീപ്ത്യൈസൈപാദയാമക്കുഃ പ്പാദ്യഷ്ടാസ്വദിക്ഷ്വപി। പ
ത്ര്യധിയുതാസ്സ്വപ്നസ്വപ്നാദീദിവാനിശഃ॥

൧൧- മുക്തപ്രാപ്തൈഷ്യസൂൎയ്യാസ്സുഫലംദിക്ഷുതഥാവിധം। അം

ഗാരദീപ്തിധൂമിന്യസ്താശ്ചശാന്താസ്തതോപരാഃ॥

൧൨- തൽപഞ്ചമദിശാംതുല്യംഫലത്രൈകാല്യമാദിശെൽ। പരിശെഷദിശൊവാച്യംയഥാസന്നംശുഭാശുഭം॥ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അൎക്കൻ സൊദയത്തിങ്കൽ നിന്ന ആരംഭിച്ചിട്ട അൎദ്ധയാമങ്ങളായിരിക്കുന്ന എഴെഴ നാഴികകൾ മുഴുവൻ പൂൎവ്വാദിയായിട്ട എട്ടുദിക്കുകളിലും ചരിക്കുന്നു- പകലും രാവും മുക്തപ്രാപ്യൈഷ്യസൂൎയ്യകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളിലെഫലം തഥാവിധമായിഭവിക്കുന്നു. അതുകൾ അംഗാരദീപ്തിധൂമിനികളായിട്ടും അതുകളിൽനിന്ന അപരകൾ ശാന്തകളായിട്ടുംഭവിക്കുന്നു-ഫലത്രൈകാല്യം തൽപഞ്ചമദിക്കുകൾക്കുതുല്യമായിഭവിക്കുന്നു- പരിശെഷദിക്കുകൾക്ക വാച്യമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ ആസന്നത്തെഅനുസരിച്ച ആദെശിക്കെണം-

സാരം—— സൂൎയ്യന്റെ ഉദയത്തിങ്കൽനിന്നതുടങ്ങി എഴരനാഴിക കിഴക്കുമുതലായ എട്ടുദിക്കുകളിൽസഞ്ചരിക്കുന്നു. സൂൎയ്യൻയാതൊരു ദിക്കിനെ ഉപെക്ഷിച്ചുവൊ അതിന്നുപെർ അംഗാരവതീ എന്നാകുന്നു എന്നും അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലം കഴിഞ്ഞതാകുന്നു എന്നും സൂൎയ്യൻ യാതൊരു ദിക്കിനെ ഇപ്പൊൾആശ്രയിച്ചുസഞ്ചരിക്കുന്നുവൊ അതിന്നുപെർ ദീപ്തിമതി എന്നാകുന്നുഎന്നും അവിടെഉണ്ടായശകുനഫലം വളരെ അടുത്തതാകുന്നു എന്നും സൂൎയ്യൻ യാതൊരു ദിക്കിനെ ഉടനെ പ്രാപിപ്പാൻ പൊകുന്നുവൊ അതിന്നുപെർ ധൂമവതീ എന്നാകുന്നുഎന്നും അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനഫലം മെലിൽ ഒരുകാലത്തിങ്കൽ വരുവാനിരിക്കുന്നതാകുന്നു എന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഇങ്ങിനെ ഉള്ളകാലഭെദം തന്റെ തന്റെ അഞ്ചാമത്തതായദിക്കിന്നും തുല്യമാകുന്നു. ശിഷ്ടകളായ രണ്ടുദിക്കുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ശകുനഫലങ്ങളുടെ അനുഭവകാലത്തെ അതുകൾക്കടുത്തതുകളായദിക്കുകളെ അനുസരിച്ചു പറഞ്ഞുകൊൾക.

മെൽപറഞ്ഞതിനെ സ്പഷ്ടമാക്കി താഴെ എഴുതുന്നു.

ഉദയം മുതൽ എഴരനാഴികവരെ ആദിത്യന്റെ സഞ്ചാരം കിഴക്കെദിക്കിലാകയാൽ അപ്പൊൾ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെയും അതിന്റെ അഞ്ചാംദിക്കായ പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെയും ഫലം വളരെ അടുത്തകാലത്തിങ്കൽ അനുഭവമുള്ളതുകളാകുന്നു എന്ന അറിയെണം. ആ സമയത്തിങ്കൽ തന്നെ ഐശാനകൊണിലും നിരൃതികൊണിലുമുണ്ടായ ശകുനങ്ങളുടെ ഫലംകഴിഞ്ഞതാകുന്നു എന്ന അറിയെണം. അഗ്നി

കോണിലും വായുകോണിലും ഉണ്ടായ ശകുനങ്ങളുടെ ഫലംമെലിൽ ഒരുകാലത്തിങ്കൽ അനുഭവിക്കപ്പെടെണ്ടുന്നവകളാകുന്നു എന്ന അറിയെണം. തെക്കെദിക്കിന്റെ നടുവിൽനിന്ന കിഴക്കുള്ളഅംശം അഗ്നികൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനഫലം ഭാവിതന്നെ എന്ന അറിയെണം. അതിന്റെനടുവിൽനിന്ന പടിഞ്ഞാറുള്ള അംശം നിരൃതികൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലം കഴിഞ്ഞുപൊയി എന്നറിയെണം. വടക്കെദിക്കിന്റെ നടുവിൽനിന്ന കിഴക്കുള്ള അംശം ഈശാനകൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലവും കഴിഞ്ഞതുതന്നെ എന്ന അറിയെണം. അതിന്റെനടുവിൽനിന്ന പടിഞ്ഞാറുള്ളഅംശം വായുകൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലം ഭാവിതന്നെ എന്ന അറിയെണം. ഇങ്ങിനെ രണ്ടാംയാമംമുതൽ ആദിത്യചാരം അഗ്നികൊണമുതലായ ദിക്കുകളിലെക്ക നീങ്ങിയാൽ വരുന്നകാലഭെദത്തെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

(വാ) ഏതൽസൎവ്വത്രഭൂതഭവിഷ്യദ്വൎത്തമാനപരിജ്ഞാനെ ഗ്രാഹ്യം.॥

അന്വയാൎത്ഥം.___ ഇത സൎവ്വങ്ങളിലും ഭൂതഭവിഷ്യദ്വൎത്തമാനകാലപരിജ്ഞാനത്തിങ്കൽ ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം.___ മെൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം സകലപ്രശ്നങ്ങളിലും ഇതു ഭൂതമൊ ഭാവിയൊ വൎത്തമാനമൊ എന്നുള്ള ചിന്ത,വെണ്ടിവന്നാൽ സ്വീകരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു.

൧൪. രാജാകുമാരൌനെതാചദൂതശ്രെഷ്ഠശ്ചരൊഭിഷക്। ഗജാധ്യക്ഷശ്ചപൂൎവ്വാദ്യാഃക്ഷത്രിയാദ്യാശ്ചഭുക്തിശഃ।

൧൫. ശല്യൻസ്ഥിക്ഷുതൊവാപിയദിശ്യസ്യവ്യവസ്ഥിതഃ। വിരൌതിശകുനൊവാച്യസ്സദിക്സ്ഥെനസമാഗമഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം ___ പൂൎവ്വാദ്യകൾ രാജാവും കുമാരനും നെതാവും ദൂതനും ശ്രെഷ്ഠനും ചരനും ഭിഷജനും ഗജാധ്യക്ഷനുമായി ഭവിക്കുന്നു. ചതുൎദ്ദിക്കുകൾ ക്ഷത്രിയാദ്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. ശല്യനായിരിക്കുന്നഇവന്ന ഭുക്തിക്കിങ്കൽ വ്യവസ്ഥിതമായി ശകുനം വിരവിക്കുന്നുവൊ ഭുക്തിക്സ്ഥനായിരിക്കുന്നവനൊ സമാഗമംവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം___ കിഴക്കെദിക്ക അഗ്നികൊണെ, തെക്കെദിക്ക നിരൃതികൊണെ, പടിഞ്ഞാറെദിക്ക വായുകൊണെ, വടക്കെദിക്ക ഈ

ശാനകൊണ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള എട്ടു ദിക്കുകൾ ക്രമെണ രാജാവും ഇളയരാജാവും പടനായകനും ദൂതനും ശ്രെഷ്ഠനും ചാരനും ഉപനയമുള്ളവനും ഗജസ്വാമിയുമാകുന്നു എന്ന പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു മെൽപറഞ്ഞ ദിക്കുകൾക്ക രാജാവമുതലായിട്ടുള്ളവർ സ്വാമികളാകുന്നു എന്നുള്ള അൎത്ഥത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. കിഴക്ക, തെക്ക, പടിഞ്ഞാറ, വടക്ക ഈ നാലുദിക്കുകൾ ക്ഷത്രിയന്മുതലായവരാകുന്നു എന്നതിന്ന കിഴക്കെദിക്കിന്റെ സ്വാമി ക്ഷത്രിയനാകുന്നു എന്നും തെക്കെദിക്കിന്റെ സ്വാമി വൈശ്യനാകുന്നു എന്നും പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിന്റെ സ്വാമി ശൂദ്രനാകുന്നു എന്നും വടക്കെദിക്കിന്റെ സ്വാമി ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു എന്നും അൎത്ഥമാകുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക.

പുറപ്പെട്ടവൻ വഴിനടക്കുന്ന സമയമൊ വഴിയിൽനില്ക്കുന്ന സമയമൊ ഇരിക്കുന്ന സമയമൊ മെൽപറകപ്പെട്ട എട്ടു ദിക്കുകളിൽവെച്ച ഒരുദിക്കിനെ ആശ്രയിച്ചിരുന്നിട്ടു ശബ്ദിച്ചാൽ ആ ദിക്കിന്ന സ്വാമിയായവൻ ഏവനൊടു കൂടെ ഉള്ള സമാഗമം ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം. ഇവിടെ ഒരു വിശെഷമുണ്ടു അതിന്റെപ്രായം. കിഴക്കെദിക്കിന്ന ക്ഷത്രിയൻ അധിപതിയാകുന്നു എന്ന വെറെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ. അതുകൊണ്ടു യാതൊരു രാജാവിനൊടു കൂടെ സമാഗമം ഭവിക്കുമൊ ആ രാജാവ ക്ഷത്രിയനായിരിക്കെണമെന്നുള്ള നിയമമില്ലെന്നും രാജാവിനൊടു കൂടതന്നെ സമാഗമം ഭവിക്കെണമെന്നില്ല. ക്ഷത്രിയനൊടുകൂടെ ആയാലും മതി എന്നും ഗ്രഹിക്കെണം.

തെക്കെദിക്കിൽ ഇരുന്നിട്ടു ശബ്ദിച്ചാൽ നെതാവൊടുകൂടെ സമാഗമം ഭവിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു എല്ലാ അവിടെയും ഭെദമുണ്ടു നെതാവൊടുകൂടെതന്നെ വെണമെന്നില്ല. വൈശ്യനൊടു കൂടെ ആയാലും മതി എന്ന മന്ത്രിയാകിലും അവൻ വൈശ്യവംശത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനായിരിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം.

പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ നിന്നായാൽ ശൂദ്രനൊടു കൂടെ സമാഗമം ഭവിച്ചു എന്നു വരികയുമാം. യാവനൊരുത്തനൊടു സമാഗമം ഭവിച്ചുവൊ അവൻ പ്രാധാന്യമുള്ളവനായാലും ശൂദ്രനായിരിക്കുകയും ചെയ്യും എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം.

വടക്കെദിക്കിൽ നിന്നായാൽ ഉപനയമുണ്ടു എങ്കിലും വൈദൌഹ്യനായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനൊടു കൂടെയുള്ള സമാഗമത്തെയും അതുപൊലെ വെദാധികാരിയായിരുന്നാലും വെദാധ്യയനത്തെ ആചരിക്കാതെ ഉള്ള ബ്രാഹ്മണനൊടു കൂടെയുള്ള സ

മാഗമത്തെയും പറയാമെന്നു ഗ്രഹിക്കേണം-

മെൽ പറകപ്പെട്ട വിശെഷങ്ങൾ ഒക്കെയും ശകുനസംഗ്രഹത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

മെൽ പറകപ്പെട്ട ശ്ലോകങ്ങളുടെ അൎത്ഥത്തെ സംക്ഷെപെണ വിചാരിപ്പാനാഗ്രഹത്തൊടു കൂടിയ ഗ്രന്ഥകാരൻ ചികീൎഷിത പ്രതിജ്ഞയെ വാക്യംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നു,

(വാ) അസ്യാൎത്ഥഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇതിന്റെ അൎത്ഥം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം——സ്പഷ്ടമാകയാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ പറയുന്നില്ല-

൫൫· പ്രാച്യാംദിശിശകുനരവെയദിഖലുഭവിതാസമാഗമൊ രാജ്ഞാ। രാജകുമാരെണാഗ്നെയയാമ്യാദിഷ്വെവമെവനെതൃമുഖൈഃ।ഇതി-

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രാചിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ ശകുനരവം ഭവിക്കുമെങ്കിൽ രാജാവിനൊടു കൂടെ സമാഗമം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു- അഗ്നിയിങ്കൽ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ രാജകുമാരനൊടു കൂടെ സമാഗമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- യാമ്യാദികളിൽ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഇപ്രകാരം തന്നെ നെതൃമുഖന്മാരൊടു കൂടെ സമാഗമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കിഴക്കെദിക്കിൽ ശകുനശബ്ദം ഉണ്ടായാൽ രാജാവിനൊടു കൂടെ ഉള്ള ചെൎച്ചയുണ്ടാകുമെന്നും അഗ്നികൊണിൽ ശകുനശബ്ദമുണ്ടായാൽ രാജപുത്രനൊടു കൂടെ ഉള്ള ചെൎച്ചഉണ്ടാകുമെന്നും തെക്കെ ദിക്കുമുതലായതുകളിൽ ശകുനശബ്ദം ഭവിച്ചാൽ പടനായകൻ മുതലായവരൊടുകൂടെ ഉള്ള ചെൎച്ചഉണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം-ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തി ബൊധകമാകുന്നു-

൫൬ പാഷണ്ഡാശ്രമിവൎണ്ണാനാംസവൎണ്ണാഃ കാൎയ്യസിദ്ധയെ। തെഷാംതുവിപരീതാസ്സ്യുൎദ്ദൂതാഃകാൎയ്യവിപത്തയെ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പാഷണ്ഡാശ്രമവൎണ്ണങ്ങൾക്കുസവൎണ്ണന്മാർ കാൎയ്യസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും അതുകൾക്ക വിപരീതന്മാരായിരിക്കുന്ന ദൂതന്മാരാകട്ടെ കാൎയ്യവിപത്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബൌദ്ധക്ഷപണകാദികൾക്കു ബൌദ്ധക്ഷപണകാദികളും ബ്രഹ്മചാരി മുതലായ ആശ്രമസ്ഥന്മാൎക്കു ബ്രഹ്മചാരിമുതലായ ആശ്രമസ്ഥന്മാരും അതാതുജാതിക്കാൎക്കു അതാതു ജാതിക്കാരുംദൂതന്മാരായിവന്നാൽ കാൎയ്യസിദ്ധിയുംമെൽപ്രകാ

രമല്ലാത്തവർ ദൂതന്മാരായിവരികിൽ കാൎയ്യനാശവും ഫലമാകുന്നു-

(൨൨) അഥവക്ഷ്യമാണാനാംമാൎഗ്ഗേഭ്യാഗമൊഗ്രാഹ്യഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം വക്ഷ്യമാണങ്ങളുടെ മാൎഗ്ഗത്തിങ്കലുള്ള അഭ്യാഗമം ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അനന്തരം ചിലവസ്തുക്കളെ കഷ്ടനിമിത്തങ്ങളാകുന്നു എന്നു പറവാൻ പോകുന്നു- അതുകളുടെ അഭ്യാഗമമെത്രെകഷ്ടമായിട്ടുള്ളത എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൨൩. കാൎപ്പാസൌഷധകൃഷ്ണധാന്യലവണംജ്വാലാദിഹിംസാത്മകംഭസ്മാംഗാരമയശ്ചതക്രമുരഗംപൂതിൎവിൾചൎദ്ദിതെ ഭ്രാന്താപന്നജളാന്ധമൂകബധിര ക്ലീബാംശ്ചസന്ന്യാസിനോയദ്ദൃഷ്ട്വാനസൊരനിഷ്ടമഖിലംകഷ്ടംനിമിത്തംവിദുഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കാൎപ്പാസൌഷധകൃഷ്ണധാന്യലവണത്തെയും ജ്വാലാദിയായിരിക്കുന്ന ഹിംസാത്മകത്തെയും ഭസ്മത്തെയും അംഗാരത്തെയും അയസ്സിനെയും തക്രത്തെയും ഉരഗത്തെയും പൂതിയെയുംവിൾചൎദ്ദിതങ്ങളെയുംഭ്രാന്താപന്നജളാന്ധമൂകബധിരക്ലീബന്മാരെയും സന്ന്യാസികളെയും യാതൊന്നുയാതൊന്നു ദൃഷ്ട്വാസ്സുകൾക്കു അനിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അഖിലമായിരിക്കുന്നതിനെയും കഷ്ടമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്നറിയുന്നു-

സാരം— നൂൽപ്പരുത്തി, മരുന്നുകൾ, കൃഷ്ണധാന്യം, ഉപ്പ, വഌമുതലായ ഹിംസാ സാധനങ്ങൾ ഭസ്മം, തീക്കനല, ഇരുമ്പ, മൊര ഇതുകളെ നെരെ കൊണ്ടു വരികയും സൎപ്പം നെരെ വരികയും ദുൎഗ്ഗന്ധത്തൊടു കൂടിയ വസ്തു, മലം, ഛൎദ്ദിക്കപ്പെട്ടവസ്തു, ഇതുകളെ നെരെകൊണ്ടു വരികയും ഉന്മാദിരോഗി, ഒരറിവുമില്ലാത്തവൻ, കണ്ണുകാണാത്തവൻ, മിണ്ടപ്പൊകാത്തവൻ, ചെവികെൾക്കാത്തവൻ, നപുംസകമായിരിക്കുന്നവൻ, സന്ന്യാസി ഇവർ നെരെ വരികയും കണ്ണിന്നും മനസ്സിന്നും അനിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു യാതൊന്നൊ അതിന്റെ നെരെ ഉള്ള വരവും അശുഭമാകുന്നു-

൨൪. പഥഛ്ശ്ചെദൊഹിമാൎജ്ജാരഗൊധാനകുലവാനരൈഃ । സക്ഷ്വെഡനപാഷാണതൃണാദ്യപിചദൊഷകൃൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— അഹിമാൎജ്ജാരഗൊധാനകുലവാനരന്മാരാൽ പന്ഥാവിന്റെ ഛെദവും സക്ഷ്വെഡന പാഷാണതൃണാദിയും ദൊഷകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പാമ്പ, പൂച്ച, ഉടമ്പ, കീരി, വാനരൻ ഇവർവഴിമുറിച്ചുപൊകയും കടുക, വിറക, കല്ല, പുല്ല ഇതുകളെ നെരെ

കൊണ്ടുവരികയും അശുഭമാകുന്നു.

൧൯. ആമംമാംസമധ്വാസവംമധുഘൃതതൈധൌതാംബരാലെ
പനംരത്നേഭധ്വജവാജിനശ്ചനൃപതിംസംവർദ്ധമാനംനരം । ദൈ
വംപൂർണ്ണഘടചാമരംസുമധുരസ്നിഗ്ദ്ധാന്നപാനംശവംവിപ്രൌഘ
ജ്വലദഗ്നിമത്രശുഭദംവിദ്യാന്നിമിത്തംബുധഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ആമമായിരിക്കുന്ന മാംസത്തെയും സകലമായിരിക്കുന്ന ആസവത്തെയും മധുഘൃതങ്ങളെയും ധൌതാംബരാലെപനത്തെയും രത്നേഭധ്വജവാജികളെയും നൃപതിയെയും സംവർദ്ധമാനനായിരിക്കുന്ന നരനെയും ദൈവനെയും പൂർണ്ണഘടചാമരത്തെയും സുമധുരസ്നിഗ്ദ്ധാന്ന പാനങ്ങളെയും ശവത്തെയും വിപ്രന്മാരെയും ജ്വലദഗ്നിയെയും ബുധൻ ഇവിടെ ശുഭമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്ന അറിയെണം.

സാരം — പച്ചമാംസവും സകലമദ്യവും തെനും നെയ്യും അലക്കിയ വസ്ത്രവും കുറിക്കൂട്ടും രത്നവും ആനയും കൊടിമരവും കുതിരയും രാജാവും വിദ്യാധനാദികളുടെ അഭിവൃദ്ധിയൊട കൂടിയ പുരുഷനും ദൈവവും വെൺചാമരവും മധുരരസത്തൊടുംസ്നിഗ്ദ്ധതയൊടും കൂടിയ അന്നപാനങ്ങളും ശവവും രണ്ടുബ്രാഹ്മണരും കത്തുന്ന തിയ്യും നെരെവരികിൽ നല്ലതാകുന്നു.

൨൦. പ്രദക്ഷിണംമൃഗഖഗായാന്തൊനൈവാശ്വജംബുകെ ।
അയുഗ്മാശ്ചമൃഗാശ്ശസ്താശ്ശസ്താനിത്യഞ്ചദർശനെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — പ്രദക്ഷിണമാകുംവണ്ണം യാത്രകളായിരിക്കുന്നമൃഗഖഗങ്ങൾ ശസ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ശ്വജംബുകങ്ങളും അയുഗ്മങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃഗങ്ങളും ശസ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല തന്നെ. അയുഗ്മങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃഗങ്ങൾ നിത്യമാകുംവണ്ണം ദർശനത്തിങ്കൽ ശസ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — മൃഗങ്ങളും പക്ഷികളും പ്രദക്ഷിണഗതികളായിട്ടുപോകശുഭമാകുന്നു. ശ്വാവും കുറുക്കനും മൃഗങ്ങളിൽ ചെന്നതായാലും അതുകൾ പ്രദക്ഷിണഗതികളായിട്ടുപോക ശുഭമല്ല മറ്റുള്ള മൃഗങ്ങളും ഒജസംഖ്യയൊട കൂടിയതുകളാകയാൽ അതുകൾ പ്രദക്ഷിണ ഗതികളായിട്ടുപോകയും ശുഭമല്ല. ഒജസംഖ്യയൊട കൂടിയ മൃഗങ്ങളുടെ ദർശനം നിയമെന ശുഭമാകുന്നു.

൨൧. ചാഷഭാസഭരദ്വാജനകുലഛാഗബർഹിണഃ । മത്സ്യൌ
ഘടീതിപക്ഷ്യോക്തംനിമിത്തഞ്ചശുഭപ്രദം ॥

അന്വയാർത്ഥം — ചാഷഭാസഭരദ്വാജനകുലഛാഗ ബർഹികൾ ശുഭപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. മത്സ്യൌഘടീതി പക്ഷ്യോക്ത

മായിരിക്കുന്ന നിമിത്തവും ശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — കാട്ടുകാക്ക, ഗൊക്ഷുകുക്കുടം, ചെമ്പൊത്തു, കീരി, ആട, മയില, ഇതുകളെ കാണ്കയും മത്സ്യൗഘടീ ഇത്യാദിയൊ രാശ്ശ്യൊകത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടവയെ കാണ്കയും ശുഭമാകുന്നു.

൧൧. ശ്വശാലനകലവ്യാഘ്രചകൊരൊരഗപൊത്രിണഃ।ശശ
ന്തൊമക്ഷിണെവാമെശപകാകാജമൃഗദ്വിപാഃ ॥

൧൨. ദൃഷ്ടാഃപ്രശസ്താഃഏതെതുനശുഭാസ്സ്യു ർവിപൎയ്യയാൽ। ആ
ശാദൈവശാദെഷാംവിശെഷഃകശ്ചിദച്യതെ ॥

൧൩. ദീപ്തശാന്തതയാശാനാംശകുനാനാംഭവെത്തയാൽ। ശു
ഭാശുഭത്വമന്യച്ച്യതദപിശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ഗച്ഛത്തുകളായിട്ടുദൃഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശ്വശാലനകലവ്യാഘ്രചകൊരൊരഗപൊത്രികളും വാമത്തിങ്കൽ ഗച്ഛത്തുകളായി ദൃഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന അശ്വകാകാജമൃഗദ്വിപങ്ങളും പ്രശസ്തങ്ങളായിഭവിക്കും, ഇതുകളാകട്ടെവിപൎയ്യയം ഹെതുവായിട്ട ശുഭങ്ങളായി ഭവിക്കില്ല. ഇതുകൾക്ക ആശാദൈവശം ഹെതുവായിട്ടുള്ളൊരു വിശെഷം വചിക്കപ്പെടുന്നു. ആശകൾക്ക ദീപ്തശാന്തത്വം ഭവിക്കുന്നു. തദ്വശം ഹെതുവായിട്ടും ശകുനങ്ങൾക്ക ശുഭാശുഭത്വം ഭവിക്കുന്നു, ഇതുംശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — വലത്തുപുറത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന കുറുക്കനെയും കീരിയെയും പുലിയെയും ചകൊരത്തെയും സൎപ്പത്തെയും പന്നിയെയും കാണ്ക ശുഭമാകുന്നു. ഇടത്തുപുറത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന മെൽപറഞ്ഞ ജന്തുക്കളെ കാണ്ക ശുഭമല്ല ഇടത്തുപുറത്ത സഞ്ചരിക്കുന്ന അശ്വത്തെയും കാക്കയെയും ആടിനെയും മാനിനെയും ആനയെയും കാണ്ക ശുഭമാകുന്നു. വലത്തുപുറത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന മെൽപറഞ്ഞ ജന്തുക്കളെ കാണ്ക ശുഭമല്ല.

ഇനി ദിശാവശം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ശകുനവിശെഷത്തെ പറയുന്നു. ദിക്കുകൾ ദീപ്തകളായിട്ടും ശാന്തകളായിട്ടുമുണ്ടു അത ഹെതുവായിട്ടും ശകുനങ്ങൾക്ക ശുഭാശുഭത്വം ഭവിക്കും. ഇതും മറ്റൊരു ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽപറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇത അനന്തരം വ്യക്തമായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്യും.

൧൪. രവിമുക്താദയസ്തിസ്രൊദീപ്താനെഷ്ടാസ്സ്യുതൊപരാഃ ।
ശാന്താശ്ശുഭാസ്സ്വദിക്തുല്യം ഫലംഹിശകുനംമതം ॥ ഇതി ।

അന്വയാൎത്ഥം — രവിമുക്താദികളായിരിക്കുന്ന മൂന്നുദിക്കുകൾ ദീപ്തകളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകൾ ഇഷ്ടകളല്ല. അതുകളിൽ

നിന്ന അപരകൾ ശാന്തകളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകൾ ശുഭകളാകുന്നു. ശകുനം സഫലികുല്യഫലമായിട്ടുതന്നെ മതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ആദിത്യനാൽ ഉപെക്ഷിക്കപ്പെട്ടതായ ദിക്കമുതൽ മൂന്നുദിക്കുകൾ ദീപ്തഎന്നു പെരൊടുകൂടിയതുകളാകുന്നു. ശിഷ്ടകളായിരിക്കുന്ന അഞ്ചുദിക്കുകൾ ശാന്താ എന്ന പെരൊടുകൂടിയതുകളാകുന്നു. ദീപ്തകളായ ദിക്കുകളിലെ ശകുനം ശുഭമല്ല. ശാന്തകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളിലെ ശകുനം ശുഭമാകുന്നു. ആദിത്യൻ തന്റെ ഉദയം മുതൽ എഴരനാഴിക കിഴക്കെദിക്കിൽ സഞ്ചരിക്കുമെന്നും മറ്റും മുമ്പെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു അതിനെ അനുസരിച്ചിട്ടു തന്നെ ആദിത്യനാൽ ഉപെക്ഷിക്കപ്പെട്ട ദിക്കിനെ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം.

ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിദ്യൊതക മാകുന്നു.

(പാ) ദുശ്ശകുനസംഭവെയൽകൃത്യം തദപിശാസ്ത്രാന്തരൊക്ത മുച്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ദുശ്ശകുനസംഭവത്തിങ്കൽ യാതൊന്ന കൃത്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ശാസ്ത്രാന്തരൊക്തമായിരിക്കുന്ന അതും വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ദുശ്ശകുനം സംഭവിച്ചാൽ ചെയ്യെണ്ടത ഇന്നതാകുന്നു എന്ന അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു. അത ഇന്ന പ്രകാരമാകുന്നു എന്ന ഇനി എഴുതുവാൻ പൊകുന്ന ശ്ലൊകം കൊണ്ടു അറിഞ്ഞു കൊൾക.

വൃ. ഏകാദശാദിമനിഷ്ടെ ദ്വിതീയെ ശകുനെപുനഃ । പ്രാണായാമാഷൊഡശസ്യുസ്തൃതീയെതുനചവ്രജെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——അനിഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ശകുനം ആദിമമായിട്ട സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പതിനൊന്ന പ്രാണായാമങ്ങൾ കാൎയ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ദ്വിതീയമായിട്ട സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ പതിനാറു പ്രാണായാമങ്ങൾ കാൎയ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. തൃതീയമായിട്ട സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ വ്രജിക്കരുത.

സാരം——ആദ്യമായ ദുഷ്ടശകുനത്തിന്ന പതിനൊന്നു പ്രാവശ്യമുള്ള പ്രാണായാമം പ്രായശ്ചിത്തമാകുന്നു. രണ്ടാമത്തതിന്ന പതിനാറു പ്രാവശ്യമുള്ള പ്രാണായാമം പ്രായശ്ചിത്തമാകുന്നു. മൂന്നാമത്തതിന്ന പ്രായശ്ചിത്തമില്ല. മൂന്നാമതും കണ്ടാൽ മടങ്ങിക്കൊൾക.

പ്രാണായാമമെന്നത പ്രാണന്റെ ഗതിരൊധമാകുന്നു-വായകൂട്ടിയിരിക്കുംപൊൾ മൂക്കിന്റെ സുഷിരങ്ങൾകൂടെ അടച്ചാൽ പ്രാണന്റെ ഗതിരൊധം ഭവിക്കും- എന്നാലും ഒന്നാമത്തതിന്നു പതിനൊന്നുപ്രാവിശ്യം മൂക്കിന്റെസുഷിരങ്ങൾ വായകൂട്ടിഇരിക്കുംപൊൾ രൊധിക്കുന്നതും രണ്ടാമത്തതിന്നു പതിനാറു പ്രാവിശ്യം മെൽപ്രകാരം രൊധിക്കുന്നതും പ്രായശ്ചിത്തമാകുന്നുഎന്നതന്നെ ഗ്രഹിച്ചാൽ മതിയാകയില്ല-

സവ്യാഹൃതിംസപ്രണവാംഗായത്രീംശിരസാസഹ । ത്രിഃപഠെദായതപ്രാണഃപ്രാണായാമസ്സഉച്യതെ ।। എന്ന സ്മൃതി ഉണ്ട- അത ഹെതുവായിട്ട പ്രണവത്തൊടും വ്യാഹൃതിയൊടും ശിരസ്സൊടുംകൂടിയ ഗായത്രിയെ മൂന്നുപ്രാവശ്യം പ്രാണരൊധത്തൊടുകൂടെ മനസ്സുകൊണ്ട ജപിക്കെണം അങ്ങിനെ ഉള്ളൊരു കൎമ്മത്തെ പ്രാണായാമപദംകൊണ്ട ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം-

മെൽപ്രകാരം പതിനൊന്നു പ്രാവിശ്യം പ്രാണായാമം ആദ്യത്തതിന്നും പതിനാറുപ്രാവിശ്യം പ്രാണായാമം രണ്ടാമത്തതിന്നും ചെയ്തു കൊൾക- എന്നാൽ അരാതുകളുടെ ദൊഷം നശിക്കുമെന്നത്രെ സിദ്ധാന്തമാകുന്നത-

(വാ) ഏതന്മാൎഗ്ഗവിഷയം ।।

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത മാൎഗ്ഗവിഷയമാകുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അഥപൃച്ഛകഗൃഹപ്രവെശസമയെനിരൂപണീയാന്യുച്യന്തെ ।।

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം പൃച്ഛകഗൃഹപ്രവെശസമയത്തിങ്കൽ നിരൂപണീയങ്ങളായിട്ടുള്ളതുകൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ കടക്കുംപൊൾ വിചാരിക്കെണ്ടതുകളെ പറയുന്നു-

വ൭- പ്രശ്നെതൽക്കാലജംയന്നിൎഗ്ഗമെയദ്യദധ്വനി । പ്രൊക്തംപ്രഷ്ടൃഗൃഹപ്രാപ്തൌതൽപ്രായെണവിചിന്ത്യതാം ।।

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രശ്നത്തിങ്കൽ തൽക്കാലജമായിട്ട യാതൊന്ന യാതൊന്ന പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും നിൎഗ്ഗമത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും അധ്വാവിങ്കൽ യാതൊന്നു പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും സൎവ്വമായിട്ട പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗൃഹപ്രവെശത്തിങ്കൽ പ്രായെണ ചിന്തിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാകുന്നതായിട്ടും നിൎഗ്ഗമ

ത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാകുന്നതായിട്ടും വഴിയിലുണ്ടാകുന്നതായിട്ടും പറകപ്പെട്ടതൊക്കയും പൃച്ഛകഗൃഹത്തിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ മിക്കതും വിചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു.

൮൮. ആൎത്താലയംവിശതിദൈവവിദിതദ്വാരാന്നിരെതി
യദികൊപിസരുക്ക്രിയെതദ്വാരാന്നയൊവിശതിജീവതിതത്ര
രൊഗീജ്ജ്യൊതിഷ്ഠമിതിമെഗുരുണൊപദിഷ്ടം॥

അന്വയാൎത്ഥം ദൈവവിത്ത ആൎത്താലയത്തെ പ്രവിശന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിങ്കൽ നിന്ന എതദ്വാരത്രൂടെ ഒരുത്തൻനിൎഗ്ഗമിക്കുന്നു എങ്കിൽ സരുക്കായിരിക്കുന്നവൻ മരിക്കും- അപ്പൊൾ ഈ ദ്വാരത്രൂടെ തന്നെ ഇതരൻ ഇതിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവൻ ജീവിക്കും നിശ്ചയം- ഇപ്രകാരം എനിക്കായിക്കൊണ്ടു ഗുരുവിനാൽ ഉപദെശിപ്പു എന്നുള്ളതുണ്ടായി-

സാരം—— ജ്യൌതിഷികൻ രൊഗിയുടെ ഗൃഹത്തിന്റെ അകത്തു കടക്കുംപൊൾ അതിന്റെ അകത്തുനിന്ന ഒരുത്തൻ ആ വാതിക്കൽകൂടെ പുറത്തുപൊയി എങ്കിൽ രൊഗി മരിക്കുമെന്നും അപ്പൊൾ അന്യൻ ആ വാതിക്കൽകൂടെ തന്നെ അകത്തുകടന്നാൽ രൊഗി അപ്പൊൾ മരിക്കയില്ല എന്നും ജ്യൌതിഷികൻ ധരിക്കെണം ഗുരൂപദെശം ഇപ്രകാരമാകുന്നു

൮൯. വെദാധ്യയനഘൊഷശ്ചഫാപുണ്യാഹനിസ്വനം।
ഗന്ധശ്ചസുരഭിർവായുസ്സുഖസ്പൎശഃപ്രദക്ഷിണഃ॥

൯൦- വൃഷസ്യചാനുലൊമസ്യസ്വനാസ്ലൂദപൽഗവാമപി।പ്ര
വെശസമയെപ്രഷ്ടുരാരൊഗ്യാദിഫലാപ്തയെ॥

അന്വയാൎത്ഥം——പ്രവെശസമയത്തിങ്കൽ വെദാധ്യയനഘൊഷവും അപ്രകാരം പുണ്യാഹനിസ്വനവുംസുരഭിയായിരിക്കുന്ന ഗന്ധവും സുഖസ്പൎശമായി പ്രദക്ഷിണമായിരിക്കുന്ന വായുവും അനുലൊമമായിരിക്കുന്ന വൃഷത്തിന്റെയും ഗവാദികളുടെയും നിസ്വനവും പ്രഷ്ടാവിന്ന ആരൊഗ്യാദിഫലാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——പൃച്ഛകന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുംപൊൾ വെദധ്വനി, പുണ്യാഹധ്വനി, ഇവയും അവിടെ സുരഭിയായ ഗന്ധ, ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ തക്കവണ്ണം വ്യക്തമായി ഉണ്ടാകയും സുഖകരമായി പ്രദക്ഷിണഗതിയായ കാററുണ്ടാകയും അനുകൂലഗതിയായി വൃഷം ശബ്ദിക്കുകയും പശുമുതലായ ജന്തുക്കൾ മെൽപ്രകാരമായി ശബ്ദിക്കുകയും പ്രഷ്ടാവിന്ന ആരൊഗ്യം

മുതലായ ഫലങ്ങളുടെ അനുഭവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

൩൪- ശയനാസനയാനാനാമുത്താനാനാംച ദൎശനം । ന്യുബ്ജാനാമിതരേഷാംച പാത്രാദീനാമശോഭനം ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ഉത്താനങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശയനാസനയാനങ്ങളുടെ ദൎശനവും ന്യുബ്ജങ്ങളായിരിക്കുന്ന പാത്രാദികളായ ഇതരങ്ങളുടെ ദൎശനവും അശോഭനമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——കാലുമെൽപ്പെട്ടാക്കി ഇട്ടകട്ടില, പീഠം, ഡോലിമുതലായ വാഹനങ്ങൾ കമഴ്ത്തിവെച്ച പാത്രാദികൾ, ഇതുകളുടെ ദൎശനം അശുഭമാകുന്നു.

൩൫· ആതുരസ്യഗൃഹെയസ്യഭിദ്യന്തെവാപതന്തിവാ । അതിമാത്രമമത്രാണിദുല്ലഭംതസ്യജീവിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം——യാതൊരു ആതുരന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ അമത്രങ്ങൾ ഏറ്റവും ഭേദിക്കപ്പെടുകയൊ പതിക്കുകയൊ ചെയ്യുന്നുവൊ അവന്ന ജീവിതം ദുല്ലഭമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ജ്യൌതിഷികൻ രോഗിയുടെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുമ്പൊൾ അവിടെ ഉള്ള ചില പാത്രങ്ങളെ ആരെങ്കിലും ഒന്നിന്നും ഉപകാരമില്ലാത്ത വിധത്തിൽ ഉടയ്ക്കുകയൊ വല്ലവരുടെയും കയ്യിൽനിന്നൊ ഉയൎന്ന സ്ഥലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ഥിതിക്കു വല്ലപ്രകാരെണ ചലനം വരികയാൽ അവിടെനിന്നൊ നിഷ്പ്രയൊജനമായി വരുവാൻ തക്കവണ്ണം വീണുടയുകയൊ ഉണ്ടായാൽ അവൻ മരിക്കുമെന്ന ധരിക്കെണം.-

൩൬- നിവാതെദീപനാശസ്സ്യാന്മന്ദിരെയസ്യരൊഗിണഃ । സനജീവതിചുല്ല്യാദൌചാഗ്നി നാശസ്സതിസന്ധനെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരുരൊഗിയുടെ മന്ദിരത്തിങ്കൽ നിവാതത്തിങ്കൽ ദീപനാശവും ഇന്ധനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചുല്ല്യാദിയിങ്കൽ അഗ്നിനാശവും ഭവിക്കുമൊ അവൻ ജീവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— രൊഗിയുടെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ ജ്യൌതിഷികൻ പ്രവെശിക്കുമ്പൊൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന വിളക്കു കാറ്റിന്റെ സംപൎക്കത്തൊടുകൂടാതെ കെട്ടുപൊയാൽ ആ രൊഗി മരിക്കുമെന്നറിക- വിറകുള്ളപ്പൊൾ അടുപ്പുമുതലായതിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന തീയ്യു കെട്ടുപൊകിലും അവൻ മരിക്കും- വിളക്കിന്റെ ജ്വാലാചലനം കൂടാതെ തെളിഞ്ഞും അടുപ്പിലെ തീയ്യുനല്ലവണ്ണം ജ്വലിച്ചും നിന്നാൽ അവന്നു ഭാവിയായ ഫലം ശുഭം തന്നെ എന്നും ധ

രിക്കേണം -

(വാ) എതൽഗൃഹപ്രവെശവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇതു ഗൃഹപ്രവെശവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു -

സാരം —— പ്രശ്നെതൽക്കാലജം യദ്ബൃൽ എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ള ൩൦ വചനം കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതു ഗൃഹപ്രവെശഫലമാകയാൽ ഇതിന്റെ വിഷയം ഗൃഹപ്രവെശമാകുന്നു -

ഇതി തൃതീയൊദ്ധ്യായഃ

അഥ ചതുൎത്ഥാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

൧. പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനമെകൈകലക്ഷണാന്യപികാനിചിൽ । ശാസ്ത്രാന്തരെക്തദൃഷ്ടാനികഥ്യന്തെഖലു നന്തരം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇനി ഏകംകൊണ്ടു പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനവും ശാസ്ത്രാന്തരങ്ങളിൽ ദൃഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലലക്ഷണങ്ങളും കഥിക്കപ്പെടുന്നു - (ഖലു എന്നത വാക്യാലംകാരാൎത്ഥമാകയാൽ അതിന്റെ അൎത്ഥത്തെ പറഞ്ഞിട്ടില്ല)

സാരം —— ഇനി ഒരു അദ്ധ്യായംകൊണ്ടു പ്രശ്നം വെപ്പാനുള്ള ക്രമത്തെയും അന്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞതിനെ അനുസരിച്ചിട്ടു ചില ലക്ഷണങ്ങളെയും പറയുന്നു -

൨. സ്നാതഃപ്രധൃതസിതവാസാഃധൃതഭസ്മാപ്രാങ്മുഖസ്സുഖാസീനഃ । ആലൊച്യാഥനിമിത്തംപ്രശ്നവിധിംപ്രാരഭെതഗുരുഭക്ത്യാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— സ്നാനം ചെയ്തിട്ടു ധൃതസിതവാസസ്സായി ധൃതഭസ്മാവായി പ്രാങ്മുഖനായി സുഖാസീനനായിട്ടു അനന്തരം നിമിത്തത്തെ ആലൊചിച്ചിട്ടു ഗുരുഭക്തിയൊടുകൂടെ പ്രശ്നവിധിയെ പ്രാരംഭിക്കേണം -

സാരം —— കുളിച്ചു അലക്കിയവസ്ത്രം ഉടുത്തു ഭസ്മം ധരിച്ചു കിഴക്കൊട്ടുതിരിഞ്ഞു സുഖമായിരുന്നു നിമിത്തത്തെ സൂക്ഷിച്ചിട്ടു ഗുരുഭക്തിയൊടുകൂടെ പ്രശ്നവിധിയെ ആരംഭിക്കേണം -

൩. അന്നാസന്നെതുസമയെമദ്ധ്യാഹ്നെനാദയയൊരവെഃ । പ്ര

ഷ്ടകൎമ്മഹികൎത്തവ്യംസുപ്രസന്നെദിവാകരെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— രവിയുടെ മധ്യാഹ്നോദയങ്ങളുടെ അനാസന്നമായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽതന്നെ ദിവാകരൻസുപ്രസന്നനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നകൎമ്മം കൎത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— സൂൎയ്യോദയത്തിന്നും മധ്യാഹ്നത്തിന്നും അടുത്തതല്ലാതെ ഉള്ള സമയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നംവെച്ചു കൊൾക- അതുകൾക്ക അടുത്തസമയത്തിങ്കൽ അരുത- ആദിത്യന്നു മെഘാദികൾ കൊണ്ടു മൂടലില്ലാതെ ഉള്ള സമയം പ്രശ്നത്തിന്നു നല്ലതാകുന്നു- മൂടലുള്ള സമയം നന്നല്ല-

൮. പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനസംഭാരസംഭൃതൌപ്രാക്തുഭസ്മനഃ । ആനീതിൎമ്മൃതിദാൎത്തസ്യദീപസ്യതുശുഭപ്രദാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനസംഭാരസംഭൃതിയിങ്കൽ മുമ്പെ ഭസ്മത്തിന്റെ ആനീതിയാകട്ടെ ആൎത്തന്ന മൃതിദയായി ഭവിക്കുന്നു- ദീപത്തിന്റെ ആനീതിയാകട്ടെ ശുഭപ്രദയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——പ്രശ്നത്തിന്ന വെണ്ടുന്നഉപകരണങ്ങൾ ഒരുക്കുമ്പൊൾ മുമ്പെ ഭസ്മം കൊണ്ടുവന്നാൽ രൊഗി മരിക്കുമെന്നും വിളക്കുകൊണ്ടു വന്നാൽ സ്വസ്ഥതയെ പ്രാപിച്ചു പിന്നെയും ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൯. സൎവ്വപ്രശ്നേഷുസൎവ്വേഷ്ടകൎമ്മസ്വപിവിശെഷതഃ । പ്രസാദെനൈവദീപസ്യഭവിഷ്യച്ഛുഭമാദിശെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സൎവ്വപ്രശ്നങ്ങളിലും സൎവ്വേഷ്ടകൎമ്മങ്ങളിലും വിശെഷിച്ചും ദീപപ്രസാദംകൊണ്ടുതന്നെ ഭവിഷ്യത്തായിരിക്കുന്ന ശുഭത്തെ ആദെശിക്കെണം.

സാരം——സകലപ്രശ്നങ്ങളിലും സകലസൽകൎമ്മങ്ങളിലും ദീപപ്രസാദംകൊണ്ടുതന്നെ ഭാവിയായ ഗുണത്തെ പറയെണം-

൰. വാമാവൎത്തോമലിനകിരണസ്സസ്ഫുലിംഗോല്പമൂൎത്തിഃ ക്ഷിപ്രംനാശംവ്രജതിവിമലസ്നെഹവൎത്ത്യന്വിതൊപിദീപഃ പാപം കഥയതിഫലംശബ്ദവാൻവെപനശ്ച വ്യാകീൎണ്ണാൎച്ചിസ്സ്വപുനരദൃശ്യനാശംപ്രയാതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരു ദീപം വാമാവൎത്തമായി മലിനകിരണമായിസസ്ഫുലിംഗമായി അല്പമൂൎത്തിയായിട്ട വിമലസ്നെഹവൎത്ത്യന്വിതമായിരിന്നു എങ്കിലും പൊടുന്നനവെനാശത്തെ പ്രാപിക്കുന്നുവൊ ആ ദീപവും ശബ്ദവത്തായിട്ടും വെപനമാ

യിട്ടും വ്യാകീൎണ്ണാൎച്ചിസ്സായിട്ടുമുള്ള ദീപവും യാതൊന്നു പിന്നെ പലപ്രാവശ്യം നാശത്തെ പ്രയാണം ചെയ്യുന്നുവൊ അതും പാപമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ കഥിക്കുന്നു.

സാരം—— ഇടത്തുപുറം ചുഴിയൊടുകൂടെ ജ്വലിച്ചും നിറമില്ലാത്തരശ്മിയൊടു കൂടിയതായിട്ടും ശീഘ്രൊൎച്ചിയൊടു കൂടിയതായിട്ടും അല്പയായ ജ്വാലയൊടുകൂടിയതായിട്ടും യാതൊരു വിളക്ക എണ്ണയും തിരിയും ദൊഷമില്ലാത്ത സമയത്തിങ്കൽ പൊട്ടുന്നനവെ നശിക്കുന്നുവൊ അതും ശബ്ദത്തൊടുകൂടെ ജ്വലിക്കുന്ന വിളക്കും ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജ്വാലയൊടു കൂടിയവിളക്കും ചിതറിയ ജ്വാലയൊടു കൂടിയ വിളക്കും പലപ്രാവശ്യം കെട്ട വിളക്കും അശുഭമായ ഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൧. ദീപസ്സംഹതമൂൎത്തിരായതതനുൎന്നിൎവ്വെപഥുൎദ്ദീപ്തിമാൻനി
ശ്ശബ്ദൊരുചിരഃപ്രദക്ഷിണഗതിൎവ്വൈഡൂൎയ്യഹെമദ്യുതിഃ । ലക്ഷ്മീം
ക്ഷിപ്രമഭിവ്യനക്തിരുചിരൊയശ്ചൊല്ലിഖൊദൃശ്യതെശെഷംല
ക്ഷണമഗ്നിലക്ഷണസമംയഥായുക്തിതഃ ॥ ശ്ലോകം-

അന്വയാൎത്ഥം——സംഹതമൂൎത്തിയായി ആയതതനുവായി നിൎവ്വെപഥുവായി ദീപ്തിമാനായിനിശ്ശബ്ദമായി രുചിരമായിപ്രദക്ഷിണ ഗതിയായി വൈഡൂൎയ്യഹെമദ്യുതിയായിരിക്കുന്ന ദീപം പൊട്ടുന്നനവെ ഉള്ള ലക്ഷ്മിയെ അഭിവ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു. യാതൊരു ദീപം രുചിരമായി ഉല്ലിഖമായിട്ടു ദൎശിക്കപ്പെടുന്നുവൊ അതും അതിനെ അഭിവ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു. ശെഷമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം അഗ്നിലക്ഷണ സമമായിട്ടു യാതൊരു പ്രകാരമായാൽ ഉചിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം യുക്തിയെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു യൊജ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ചിതറാതെ നീണ്ടു വിറയലൊടും ശബ്ദത്തൊടും കൂടാതെ പ്രകാശത്തൊടും പ്രദക്ഷിണ ഗതിയൊടും വൈഡൂൎയ്യരത്നത്തിന്റെയൊ സ്വൎണ്ണത്തിന്റെയൊ നിറംപൊലെ ഉള്ള നിറത്തൊടും കൂടിയതായി മനൊഹരയായിരിക്കുന്ന ജ്വാലയൊടു കൂടിയതായിരിക്കുന്ന വിളക്ക ഉടനെ ഭവിപ്പാൻ പൊകുന്നതായ സംപത്തിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. ഊൎദ്ധ്വഗതിയൊടു കൂടിയതായിട്ടു തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ജ്വാലയൊടു കൂടിയതായിയും മനൊഹരമായിയും ഇരിക്കുന്ന വിളക്കും മെൽപ്രകാരമാകുന്നു. അഗ്നിലക്ഷണം തന്നെ എററവും മുഖ്യമായിട്ടുള്ളതാകയാൽമററുള്ളലക്ഷണങ്ങൾഅതിനൊടു തുല്യമായ്യുതമാറു യൊജിപ്പിച്ചു കൊൾകയുംവെണം.

(൭) ഏതദ്ദീപലക്ഷണംഹോമാദിഷ്വപിഗ്രാഹ്യം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഏതം ദീപലക്ഷണം ഹോമാദികളിലും ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മെൽപറഞ്ഞ ദീപലക്ഷണം കൊണ്ടു വിളക്കിന്റെ ഗുണദൊഷങ്ങളെ തന്നെ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക എന്നില്ല- ഹൊമാദി കൎമ്മങ്ങളിൽ അഗ്നി മെൽ പ്രകാരം ജ്വലിച്ചാൽ ദീപത്തിന്നു പറഞ്ഞതു പൊലെ ഉള്ള ഫലസൂചകത്വം ഹൊമാഗ്നി മുതലായതിന്നു മുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- ദീപാപെക്ഷക്കു ഹൊമാദി കൎമ്മങ്ങളിലും സംഭവമുണ്ടാകയാൽ അവിടെയും ദീപത്തിന്നു മെൽ പ്രകാരമുള്ള സൂചകത്വത്തെ ഗ്രഹിക്കെണമെന്നൎത്ഥം.

൮- പ്രസ്ഥാൎത്ഥമാപാദിതപത്രപൂൎവ്വംമഥിതാച്ഛാദിതാഗുളികാദ്യൈരാശൌ। പ്രശ്നേഷ്ടമക്ഷേഷ്വപിവാക്ഷിപെച്ചെൽസദ്യൊമൃതിസ്സ്യാന്നചജീവദൃഷ്ടൌ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആപാദിതപത്രപൂൎവ്വമായി പ്രശ്നാൎത്ഥമായിരിക്കുന്നവസ്തുവിനെ ഒരുത്തൻ മഥിച്ചിട്ടും ഛെദിച്ചിട്ടും ഗുളികാദ്യൈരാശിയിലൊ പ്രഷ്ടാഷ്ടമക്ഷത്തിങ്കലൊ ക്ഷെപിക്കുമെങ്കിൽ ഉടനെ മൃത്യുഭവിക്കും. ജീവദൃഷ്ടമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിഭവിക്കില്ല.

സാരം —— പ്രശ്നത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ഒരുക്കിവെച്ച ഇലമുതലായസാധനങ്ങളിലൊന്നിനെ യഥാവലെ ഒരുത്തൻ എടുത്തു മുറിച്ചിട്ടൊ ഛെദിച്ചിട്ടൊസ്ഥിരചക്രത്തിങ്കൽ ആദിവസം ഏതൊരുരാശിയിൽ ഗുളികൻ നില്ക്കുന്നുവൊ ആരാശിയിലൊ പൃഛ്ശകന്റെ അഷ്ടമരാശിയിലൊ ഇട്ടാൽ പൃഛ്ശകന്ന ഉടനെ മരണംഭവിക്കുമെന്നു ഗ്രഹിക്കെണം. മെൽപറഞ്ഞ രാശികൾക്കു വ്യാഴദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ ഉടനെമരണംഭവിക്കുമെന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൂടാ. നചജീവദൃഷ്ടൌ എന്നുള്ളെടത്തു ചശബ്ദം കൂടെ ഉണ്ടാകയാൽ ഉടനെമരിക്കയില്ലെങ്കിലും രൊഗവൃദ്ധ്യാദ്യനൎത്ഥങ്ങൾഭവിക്കാമെന്ന ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം-

൯- ശുദ്ധതണ്ഡുലസംപൂൎണ്ണപ്രസ്ഥദീപാദ്യലംകൃതെ। സമെസുമൃഷ്ടസംസിക്തെചക്രംലിഖതുഭൂതലെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ശുദ്ധതണ്ഡുലസംപൂൎണ്ണ പ്രസ്ഥദീപാദ്യലംകൃതമായി സുമൃഷ്ടസംസിക്തമായി സമമായിരിക്കുന്ന ഭൂതലത്തിങ്കൽ ചക്രത്തെ ലെഖനം ചെയ്യെണം-

സാരം—— സമമായിനിലത്തുള്ളപൊടിയും കരടും അടിച്ചുകള

ത്തു തളിച്ചമെഴുകി അവിടെ ഭംഗനികൊണ്ടിൽ നെല്ലും, അരിയും നിറച്ചുവെച്ചു വിളക്കും, അഷ്ടമംഗല്ല്യവും വെച്ചു കിഴക്കൊട്ടു തിരിഞ്ഞിരുന്നു മുമ്പിൽ രാശിചക്രത്തെ രെഖാകാരമായ്ക്കൊട്ടിഇട്ടുനിൎമ്മിക്കെണം.

൧൦- ഹസ്തപ്രമാണം ചതുരശ്രഖണ്ഡം ഷൾഡംഗുലാംശൈൎവ്വിഭജെദ്ദളാനി । ചതുൎദ്ദളംപത്മമിഹാസ്തുമദ്ധ്യേ ചതുൎദ്ദിരന്യൈഃസ്വജപൂൎവ്വളാനി ॥

അന്വയാൎത്ഥം ഹസ്തപ്രമാണമായിരിക്കുന്ന ചതുരശ്രഖണ്ഡത്തിങ്കൽ ഷൾഡംഗുലാംശങ്ങൾകൊണ്ടു ദളങ്ങളെവിഭജിക്കെണം ഇതുകളിൽവെച്ചു മദ്ധ്യത്തിങ്കലെ നാലു ദളങ്ങൾകൊണ്ടു ചതുൎദ്ദളമായിരിക്കുന്ന പത്മംഭവിക്കെണം അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദളങ്ങൾ അജപൂൎവ്വങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഒരുക്കൊലുനീളവും ഒരുക്കൊലുവിസ്താരവും ഉള്ളതായഒരുചതുരശ്രത്തെ നാലുദിക്കുകളിലും വളയാതെസമരെഖകളിട്ടു നിൎമ്മിക്കെണം- പിന്നെ പിന്നെ ആ രെഖകളിൽ ആറാറുവിരലകലംകണ്ടുമൂന്നുരെഖകൾ തെക്കുവടക്കുംമൂന്നുരെഖകൾ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുമിട്ടാൽ സമചതുരങ്ങളായി പതിനാറുഖണ്ഡങ്ങൾജനിക്കും- അതുകളിൽവെച്ചു നടുവിലെ നാലുഖണ്ഡങ്ങളുടെ അധിഷ്ഠാനമായ ഉള്ളിലെ പരിധിയെ നിറുത്തി അതിൻെറ അകത്തു തെക്കുവടക്കും കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുമുള്ള മദ്ധ്യരെഖകൾ രണ്ടും അഴിച്ചു ആ നടുപ്രദെശത്തിങ്കൽ നൂലിതളായൊരു പത്മത്തെ നിൎമ്മിക്കെണം. പത്മത്തിൻെറ ദളങ്ങൾ നാലും നാലുദിക്കുകളിൽ ആയിരിക്കെണം ദളാഗ്രം, സന്ധി, കെസരം, കൎണ്ണികാ എന്നിവ ഒക്കയും വിധിപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കപ്പെടുകയും വെണം. നടുവിലെ നാലു ദളങ്ങൾ കഴിച്ചുപുറമെ ഉള്ള പന്ത്രണ്ടു ദളങ്ങളെ മെടം മുതലായരാശികളാക്കി സംകല്പിച്ചുകൊൾക-

മെൽപ്രകാരം ഉള്ള രാശികളെ സമങ്ങളായ ഒമ്പതിതഖണ്ഡങ്ങളാക്കിയാൽ അതുകൾ ഒക്കയും ഒരൊനവാംശകമായിരിക്കും- എല്ലാരാശികളുടെയും ഒന്നുമുതൽ ഒമ്പതുവരെ ഉള്ള അംശങ്ങളെ ഗണിക്കെണ്ടതിനുള്ള ക്രമത്തെ താഴെ എഴുതുന്നു.

മെടം, മിഥുനം, ചിങ്ങം, ഈ മൂന്നു രാശികൾക്ക രംശാന്നകൊണിൽ നിന്നു തുടങ്ങി കിഴപ്പെട്ടു ഗണിക്കെണം എന്നാൽ ഒന്നുമുമൽ മൂന്നുവരെയുള്ള അംശകങ്ങൾ അതിൽപ്പെട്ടു പിന്നെ ക്രമെണ മൂന്നംശകങ്ങളെ മെൽപൊട്ടു ഗണിക്കെണം.പിന്നെ മൂന്നംശകങ്ങളെ കീഴ്പ്പൊട്ടു ഗണിക്കെണം- തുലാധനുകുംഭങ്ങൾക്ക

നിരൃതികോണിൽനിന്ന മെൽപ്പൊട്ടമൂന്ന- പിന്നെ ക്രമെണ കീ ഴ്പൊട്ടമൂന്ന-പിന്നെ മെൽപ്പൊട്ടമൂന്ന- ഇങ്ങിനെഗണിക്കെണം- കൎക്കടവൃശ്ചികകന്നികൾക്ക അഗ്നികോണിൽനിന്നവടക്കൊട്ട മൂന്ന- പിന്നെ ക്രമെണ തെക്കൊട്ട മൂന്ന- പിന്നെ വടക്കൊട്ട മൂന്ന- ഇങ്ങിനെ ഗണിക്കെണം- ഇടവമകരമീനങ്ങൾക്ക വാ യുകോണിൽ നിന്ന തുടങ്ങി തെക്കൊട്ട മൂന്ന- പിന്നെ ക്രമെണ വടക്കൊട്ട മൂന്ന- പിന്നെ തെക്കൊട്ട മൂന്ന- ഇങ്ങിനെ ഗണി ക്കെണം.

നവാംശക വിധാനത്തെയും ഗണനക്രമത്തെയും ഇവിടെ പറഞ്ഞത മൂലശ്ലൊകാൎത്ഥത്തിൽ അത അന്തൎഭവിക്കയാൽ അല്പ- പ്രസംഗ വശാൽപറഞ്ഞു എന്നു മാത്രം ഗ്രഹിക്കെണം- പ്രമാ ണ മെന്താകുന്നു എന്നുണ്ട എംകിൽ (ശ്ലൊ-കലശമധ്യഗ്രീവകൊ ണാന്നിശിചരതസ്സിസധ്യകായാമുപരിഗതം। വെരാന്താമനലാദ്യം മാതൃകൊണാൽപരെത്തു തിൎയ്യക്സ്ഥാ॥ എന്നുള്ള ശ്ലൊകം തന്നെ മെൽപറകപ്പെട്ടതിന്നു പ്രമാണമെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൧൭. കെചിന്നിന്ദന്തിദൈവജ്ഞാഭസ്മനാചക്രലെഖനം। ത ദ്വാപിതത്രഭസ്മൈവഗൃഹ്ണന്തിബഹവൊധുനാ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചില ദൈവജ്ഞന്മാർ ഭസ്മംകൊണ്ടുള്ള ച ക്രലെഖനത്തെ നിന്ദിക്കുന്നു- അപ്രകാരമായാലുംഇപ്പൊൾ ബ ഹുക്കൾ അതിങ്കൽ ഭസ്മത്തെത്തന്നെ ഗ്രഹിക്കുന്നു-

സാരം—— ചിലദൈവജ്ഞന്മാർ ഭസ്മം കൊണ്ട രാശിചക്ര ത്തെ വരക്കരുത എന്ന നല്ലവണ്ണം നിഷെധിച്ചുപറയുന്നു- എം കിലും ഇപ്പൊൾ വളരെ ആളുകൾ ചക്രലെഖനത്തിന്നായിക്കൊ ണ്ടു ഭസ്മത്തെ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു- ആചാരവും പ്രമാണമാ യിട്ടുള്ളതാകുന്നുവെല്ലൊ അതുകൊണ്ട ഞാൻ അതിനെ നിഷെ ധിക്കുന്നില്ല എന്നത്രെ അഭിപ്രായ മാകുന്നത-

൧൮. പ്രദക്ഷിണതയാകാൎയ്യംരാശിചക്രസ്യലെഖനം। അനു ലൊമവിലൊമെനലെഖനെവിഘ്നസംഭവഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— രാശിചക്രത്തിന്റെ ലെഖനം പ്രദക്ഷി ണതയൊടുകൂടിയതായിട്ട കാൎയ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അനുലൊമവി ലൊമത്തൊടുകൂടിയതായിട്ട ലെഖനം കൃതമായിരിക്കും വിഷയ ത്തിങ്കൽ വിഘ്നസംഭവം ഉണ്ടാകുമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— രാശിചക്രം പ്രദക്ഷിണമായിട്ട വരക്കെണം- അ പ്രദക്ഷിണമായിട്ട വരക്കരുത- പ്രദക്ഷിണമായിട്ടും അപ്രദ ക്ഷിണമായിട്ടും വരച്ചാൽ വിഘ്നം ഫലമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞു

കൊൾക-

൧൩. സ്ഥൂലാരെഖാസുഖകരീസൂക്ഷ്മാദുഃഖപ്രദായിനീ। രെഖാഛെദൊഭവെൽപ്രഷ്ടുസ്സുഖകാൎയ്യവിഘാതകൃൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം —സ്ഥൂലയായിരിക്കുന്ന രെഖാസുഖകരിയായി ഭവിക്കുന്നു- സൂക്ഷ്മയായിരിക്കുന്ന രെഖാ ദുഃഖപ്രദായിനിയായി ഭവിക്കുന്നു. രെഖാഛെദം പ്രഷ്ടാവിന്റെ സുഖകാൎയ്യവിഘാതകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— രാശിചക്രത്തെ വരക്കുംപൊൾ രെഖ വലുതായി വന്നാൽ പൃഛകന്നു ഭാവിയായിട്ടുള്ളത സുഖമാകുന്നു എന്നും രെഖ വളരെ വണ്ണംകുറഞ്ഞാൽ ദുഃഖമാകുന്നു എന്നും രെഖ മുറിഞ്ഞാൽ സുഖത്തിന്നും കാൎയ്യങ്ങൾക്കും തടവാകുന്നു എന്നും രെഖാവൈഫല്യാദികൾകൊണ്ടു പ്രഷ്ടാവിന്ന ഫല വിശെഷത്തെമെൽപ്രകാരം വിധിച്ചിരിക്കയാൽ രാശിചക്രത്തിന്റെ ലെഖനം ജ്യൌതിഷികനല്ലാതെ വെറെ ഒരുത്തൻ ചെയ്യെണ്ടുതാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൧൪. ലിഖിതാസൌമ്യരെഖാപ്രാഗ്യദിസ്യാദ്ധനാഗമഃ। വാരുണീയദിരൊഗാപ്തിരൈന്ദ്രീചെൽസന്തതിൎഭവെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മുമ്പെ സൌമ്യരെഖാലിഖിതയായി എംകിൽ ധനാഗമം ഭവിക്കും നിശ്ചയം- വാരുണിയായിരിക്കുന്ന രെഖാ ലിഖിതയായി എംകിൽ രൊഗാപ്തി ഭവിക്കും- ഐന്ദ്രിയായിരിക്കുന്ന രെഖാ ലിഖിതയായി എംകിൽ സന്തതി ഭവിക്കും.

സാരം—— ചക്രത്തെ നിൎമ്മിക്കുംപൊൾ മുമ്പെ വടക്കെരെഖയിട്ടാൽ ധനലാഭവും പടിഞ്ഞാറെരെഖ മുമ്പെയിട്ടാൽ രൊഗവും കിഴക്കെരെഖമുമ്പെ യിട്ടാൽ സന്തതിയും ഫലമാകുന്നു·

൧൫. ചക്രസ്യയത്രനിമ്നത്വമൌന്നത്യംവാപ്രദൃശ്യതെ പ്രഷ്ടുൎന്നിവാസഭൂമിശ്ചതത്രതത്രനതൊന്നതാ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചക്രത്തിന്ന യാതൊരെടത്തു നിമ്നത്വവും യാതൊരെടത്ത ഔന്നത്യവും പ്രദൎശിക്കപ്പെടുന്നുവൊ അവിടെ അവിടെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ നിവാസഭൂമിനതൊന്നതാ എന്ന വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു

സാരം—— ചക്രത്തിന്ന എവിടെ താഴ്ചഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ താഴ്ചയും എവിടെ ഉയൎച്ചഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ഉയൎച്ചയും പൃഛകന്റെ വാസസ്ഥലത്തിന്നു ഭവിക്കുന്നു എന്ന പറഞ്ഞു കൊൾക-

൧൩. ചക്രെയത്രതൃണാനിതത്രതരവസ്തത്രാംബുസീകെഷുജ
ലംഗ്രാവായത്രശിലെഥതത്രസികതാസ്തത്രസ്ഥലശ്ചൊന്നതം।
കെരാവാഖലുനാളികെരസദൃശാകാരാഃ പരെഭൂരുഹാസ്തത്രവല്മീകൊ
ത്രപിപീലികാദ്യുതമല്ലൊയദ്യത്രവമാദിശ്യതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചക്രത്തിങ്കൽ യാതൊരെടത്തു തൃണങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ തരുക്കളും അംബുസീകരമായിരിക്കുന്ന അതിങ്കൽ ജലവും ഗ്രാവാവു യാതൊരെടത്തു ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ഇവിടെ ശിലയും യാതൊരെടത്തു സികതാഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ഉന്നതമായിരിക്കുന്ന സ്ഥലവും കെരങ്ങൾതന്നെയായിട്ടൊ നാളികെരസദൃശാകാരങ്ങളായി പരങ്ങളായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ഭൂരുഹങ്ങളും യാതൊരെടത്തു പിപീലികാദ്യുതമല്ലുകൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ വല്മീകവും ഭവിക്കുന്നു എന്ന ആദെശിപ്പൂ എന്നുള്ളതുണ്ടാകെണം.

സാരം—— രാശിചക്രത്തിങ്കൽ യാതൊരെടത്തു പുല്ലിന്റെ ശകലം കാണപ്പെടുന്നുവൊ ആ പ്രദെശത്തൊടു സദൃശമായ ഭാഗത്തിങ്കൽ വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നും രാശിചക്രം എവിടെവെള്ളം കൊണ്ടു നനവൊടുകൂടിയതായി കാണപ്പെടുന്നുവൊ അതിനൊടുതുല്യമായ പ്രദെശത്തിങ്കൽ കിണറ, കുളം, ഇത്യാദികളായ ജലപ്രദെശങ്ങളുണ്ടെന്നും മണലുള്ളതു എവിടെയൊ അവിടെ ഉയൎന്ന സ്ഥലവും തെങ്ങും അല്ലാ എങ്കിൽ അതുപൊലെ ഉള്ള അന്യവൃക്ഷവുമുണ്ടെന്നും ഉറുമ്പു തുരന്നുയൎത്തിയമണ്ണ എവിടെ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ പുററുണ്ടെന്നും പ്രഷ്ടാവിന്റെ വാസസ്ഥലത്തെ കുറിച്ചു ദൈവജ്ഞൻ പറയെണം.

൧൪. സംസ്പൎശനാദ്യൈരപിചക്രകൎത്തുഃ പ്രഷ്ടുഃ ക്ഷിതെൎല്ലക്ഷ്മ
വിചാരണീയം। വിലിഖ്യചക്രംപ്രഥമാതികിഞ്ചിദ്വൃംപരന്ന്യെ
യദിഭൂമിരെഷാ ॥

൧൫. പൂൎസ്സപതാമെഷ്യതിയൽപരസ്താദാദൎന്മന്ന്യക്ഷിതിലാ
ഭശംസി। ഖല്വധ്വരെൽസപാദിമുഖംപ്രസാൎയ്യഹസ്തംനഗാസ്സ്യൂൎവ്വ
ദീസാംഗുലീയഃ ॥

൧൬. കരസ്സ്യവല്ലീപരിവെഷ്ടിതാംഗാഗ്രീവാദിഭൂഷാലഭനെ
പിതഥ്പൽ। ശാഖാവിഹീനാസ്സ്യരവൊംഗുലീനാമാകഞ്ചനെസ്ഥാ
നെവഹെവമൂഷ്യെതൗ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചക്രകൎത്താവിന്റെ സംസ്പൎശനാദ്യങ്ങൾ കൊണ്ടും പ്രഷ്ടാവിന്റെ ക്ഷിതിയുടെ ലക്ഷ്മം വിചാരണീയമായി ഭവിക്കുന്നു- ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചെയ്തിട്ടു ഒരു വ്യ

ത്തെ പരനായിക്കൊണ്ടു പ്രദാനംചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ ൟ ഭൂമി
പരസ്വതയെ പ്രാപിക്കും- പരങ്കൽനിന്നുള്ള ൟ ദാനം യാതൊ
ന്നൊ അത അന്ന്യക്ഷിതിലാഭശംസിയായി ഭവിക്കുന്നു- സ്വാ
ഭിമുഖമാക്കി പ്രസാരണം ചെയ്തിട്ടു ഹസ്തത്തെ ഉദ്ധരിക്കുമെങ്കി
ൽ നഗങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ൟ കരം സാംഗുലീയമാ
കുന്നു എങ്കിൽ വല്ലീപരിവെഷ്ടിതാംഗങ്ങളായിരിക്കുന്ന നഗങ്ങ
ളും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ഗ്രീവാദിഭൂഷാലംഭനം കൃതമായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം നഗങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി
ഭവിക്കും- അംഗുലികളുടെ ആകുഞ്ചനം കൃതമായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ ശാഖാവിഹീനങ്ങളായിരിക്കുന്ന തരുക്കൾ വാച്യങ്ങളാ
യി ഭവിക്കും- മുഷ്ടി ഉദ്ധൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്ഥാ
ണുക്കൾ തന്നെ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം —— രാശിചക്ര കൎത്താവിന്റെ അംഗസ്പൎശം മുതലായ
തുകൊണ്ടും പൃച്ഛകന്റെ കുടിയിരിപ്പു പറമ്പിന്റെ ലക്ഷണ
ത്തെ പറയെണം- ചക്രം വരച്ചിട്ടുവല്ലൊരു വസ്തുവിനെ അന്ന്യ
നായിക്കൊണ്ടു ചക്രലെഖനകൎത്താവു കൊടുത്തു എങ്കിൽ മെൽ
പറഞ്ഞ പറമ്പ മെലിൽ അന്ന്യന്റെ ധനമായി ഭവിക്കുമെന്നും
ചക്രത്തെ വരച്ചിട്ടുടനെ അന്ന്യനാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ടു വല്ലൊരുവ
സ്തുവിന്റെ ലാഭം ചക്രലെഖനകൎത്താവിന്നു ഭവിച്ചു എങ്കിൽ
അന്ന്യങ്കൽനിന്നു ഒരു ഭൂമിലഭിക്കപ്പെടുകയും അതുമെൽ പറഞ്ഞ
ഭൂമിയൊടു ചെരുകയും ചെയ്യുമെന്നും പറയെണം- ചക്രത്തി
ന്റെ യാതൊരു ഭാഗം വരക്കുന്ന സമയം നെരെമുഖമാക്കി നീ
ട്ടിയകയ്യുയൎത്തിയൊ അതിനൊടു തുല്യമായ പൃച്ഛകഗൃഹ ഭൂമിയു
ടെ പ്രദെശത്തിങ്കൽ വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നും മെൽപ്രകാരം നീട്ടി
ഉയൎത്തിയ കയ്യിന്മെൽ മൊതിരമുണ്ടായിരുന്നാൽ മെൽപറഞ്ഞ
പ്രദെശത്തിങ്കൽ ഉണ്ടു എന്നകാണപ്പെട്ട വൃക്ഷങ്ങളിൽ വള്ളി
കൾ ചുററിയിരിക്കുന്നു എന്നും പറയെണം- മെൽപ്രകാരമുള്ള
കയ്യിന്റെ വിരലുകളിൽ ചിലതൊ വിരലുകൾ ഒക്ക തന്നെ
യൊ ഉയൎത്തിയ സമയം അല്പമായി മടങ്ങിയിരുന്നാൽ ആ പ്രദെ
ശത്തിങ്കൽ കൊമ്പുകളില്ലാത്തതുകളായ വൃക്ഷങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു
പറയെണം- വിരലുകൾ അഗ്രം ചുരുണ്ടുവരുമാറ നല്ലവണ്ണം മ
ടങ്ങിയതുകളായിരുന്നാൽ ആ പ്രദെശത്തിങ്കൽ ചില കുററികൾ
ഉണ്ടു എന്ന പറയെണം-

൨൦- മുഖരൊമാദ്ധ്യഷ്ഠിന്നഃസ്പൃശെല്ലിവമെൽസകണ്ടകാൻവൃ
ക്ഷാൻ । നാസാശ്രവണൊരസ്ഥ്രൂസ്സ്വെശ്മുവിലംഭുജംഗമാഖുനാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അധഃഛിന്നമായിരിക്കുന്ന മുഖരോമത്തെ സ്പൎശിക്കുമെങ്കിൽ സകണ്ടകങ്ങളായിരിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളെ വദിക്കേണം. നാസാശ്രവസ്സിന്റെ രന്ധ്രസ്പൎശം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭുജംഗമാഖുക്കളുടെ വിലത്തെ വദിക്കേണം.—

സാരം—— കണ്ടകാകാരമായിരിക്കുന്ന മുഖരോമത്തെ സ്പൎശിച്ചാൽ ആ ക്രിയ ചക്രലേഖനത്തിങ്കൽ ഏതൊരു പ്രദേശംവരക്കുംപോൾ ഭവിച്ചുവോ അതുപോലെ ഉള്ള പ്രദേശത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകന്റെ കുടിയിരിപ്പുപറമ്പിൽ മുള്ളുള്ളമരങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു പറയേണം. മൂക്കിന്റെയും ചെവിയുടെയും പഴുതു തൊട്ടാൽ പാമ്പിൻ മടയും എലിമടയു മുണ്ടെന്ന പറയേണം.—

൨൧. കേശാൻവിശ്ലഥിതാംശ്ചരോമമുഖജംയത്ര സ്പൃശേന്നിൎദ്ദിശേന്മുണ്ഡാശിരകുശാദികാന്നിഹനസൊവൽമീകമാമൎശനെ , മെഢ്രക്രോഡകക്ഷാംകചാസ്യവിലയൊശ്ചാമൎശനെന്തൎജ്ജലംപ്രഷ്ടുൎവ്വസ്തുനിശോദ്ര്യമംബുകഥയേൽസച്ഛിന്നാംഗസംസ്പൎശനെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരെടത്തു വിശ്ലഥിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന കേശങ്ങളെയും മുഖജമായിരിക്കുന്ന രോമത്തെയും സ്പൎശിക്കുമൊ ഇവിടെ മുണ്ഡാശിരകുശാദികങ്ങളെ നിൎദ്ദേശിക്കേണം. നാസികയുടെ ആമൎശനം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വല്മീകത്തെ നിൎദ്ദേശിക്കേണം. മേഢ്രക്രോഡകക്ഷങ്ങളുടെയും സ്തനാസ്യവിലങ്ങളുടെയും ആമൎശനം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അന്തൎഭാഗത്തിങ്കൽ ജലത്തെ നിൎദ്ദേശിക്കേണം. സച്ഛിന്നാംഗസംസ്പൎശനം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ വസ്തുവിനെ അനിശോദ്ര്യമംബു എന്ന കഥിക്കേണം.

സാരം—— ചക്രം വരക്കുംപോൾ യാതൊരെടത്ത അഴിഞ്ഞ തലമുടിയെയും മുഖരോമത്തെയും സ്പൎശിച്ചുവൊ അവിടെ മെഖലപ്പുല്ല, രാമച്ചം, ദൎഭ, ഇത്യാദികൾ ഉണ്ടു എന്ന പറയേണം. മൂക്കുതൊട്ടാൽ പുറ്റുണ്ടെന്നു പറയേണം. ലിംഗം, വയറ, കണ്ണ, മുല, വായ, ഈ അംഗങ്ങളെ സ്പൎശിച്ചാൽ അവിടെ ഉള്ളിൽ വെള്ളമുണ്ടെന്നു പറയേണം. വിയത്തിരിക്കുന്ന ശരീരാവയവത്തെ സ്പൎശിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ കുടിയിരിപ്പ പറമ്പിൽ ഉറവുള്ള പ്രദേശമുണ്ടെന്നു പറയേണം.

൨൨ കക്ഷാപാനസ്പൎശനെവാരിഷ്ടംബോദ്ധ്യന്നത്യാംഭുരുഹൈൎവാ തീവൎഷ്മാഃ । ഹസ്താന്ത്യാംതൎത്രവൃക്ഷാതിപെള്ളാലൊഫാനിസൃസ്പൎശനമന്നഖാനാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കക്ഷാപാന സ്പൎശനം സത്തായിരിക്കും

വിഷയത്തിങ്കൽ അവിടെ ഉഷ്ണമായിരിക്കുന്ന വാതിവാച്യമായി ഭവിക്കും ബൊഹ്രന്നതി സതിയായിരിക്കു, വിഷയത്തിങ്കൽ എറവും ദീൎഘങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭ്രുരുട്ടുകൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും. ഹ്രസ്വാന്നതിസതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിഖൎവമായിരിക്കുന്ന വൃക്ഷം വാച്യമായി ഭവിക്കും- ഭന്നഖങ്ങളുടെ സ്പൎശനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലൊഹങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— കക്ഷത്തെയും മലപാരത്തെയും തൊട്ടാൽ അവിടെ കലങ്ങൽ മുതലായ ദൊഷത്തൊടു കൂടിയ ജലമുണ്ടെന്നു പറയെണം- കണ്ണുയൎത്തിയാൽ വളരെ നീളമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നു പറയെണം- കണ്ണുതാഴ്ത്തിയാൽ നീളം കുറഞ്ഞ വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നു പറയെണം- പല്ലുകൾ നഖങ്ങൾ ഇതുകളെ തൊട്ടാൽ ഇരിമ്പു മുതലായ ലൊഹങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു പറയെണം-

൨൩. ജാനപാദികെംഗെസന്ധിയുതെസ്പൎശെച്ചെൽപാഷാണജാലൈൎന്നിചിതാസ്ഥിഭിശ്ച। നാഭ്യാദിനിമ്നാവയവാദിമൎശെശപഭ്രാന്തചിതാവൃഷ്ടകഭ്രസ്സകല്യാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ജാനപാദികമായി അസ്ഥിയുതമായിരിക്കുന്ന അംശത്തിങ്കൽ സ്പൎശിക്കുമെങ്കിൽ വൃക്ഷകഭ്രപാഷാണജാലങ്ങളാലും അസ്ഥികളാലും നിചിതയാകുന്നു എന്ന വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. നാഭ്യാദിനിമ്നാവയവാദിമൎശം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ശപഭ്രാന്തചിതാ എന്നും സകല്യാഎന്നും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മുട്ടുതുടങ്ങിയുള്ള അസ്ഥിയൊടു കൂടിയ അവയവങ്ങളിൽ തൊട്ടാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ കുടിയിരിപ്പു പറമ്പു പാറകളാലും അസ്ഥികളാലും വ്യാപിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു എന്നു പറയെണം- പൊക്കിൾ മുതലായ താഴ്ചയൊടുകൂടിയ അവയവങ്ങളിൽ തൊട്ടാൽ മടയൊടും കുഴിയൊടും കൂടിയതാകുന്നു എന്നു പറയെണം-

൨൪. സപൃഷ്ഠഭാഗസ്ഥനതപ്രദെശസ്പൎശെനകുല്യാംകഥയെന്നദീംവാ। രഹസ്യലക്ഷ്മ്യുത്യഥതൽപ്രസംഗാദ്ഭുതാശ്രയംകിഞ്ചനലക്ഷ്മവക്ഷ്യെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സപൃഷ്ഠഭാഗസ്ഥനതപ്രദെശസ്പൎശംകൊണ്ടു കുല്യയെയൊനദിയെയൊ കഥിക്കെണം. ഇപ്രകാരം രഹസ്യലക്ഷ്മം ഉക്തമായി അനന്തരം തൽപ്രസംഗം ഹെതുവായിട്ടുള്ളതാശ്രയമായിരിക്കുന്ന ചില ലക്ഷ്മത്തെ പറവാൻ തുടങ്ങുന്നു-

സാരം—— പുറത്തു താഴ്ചയൊടുകൂടിയ പ്രദെശത്തിങ്കൽ തൊട്ടാ

ൽ കയ്യൊട്ടുണ്ടെന്നെന്നെങ്കിലും പുഴയുണ്ടെന്നെങ്കിലും പറയെണം- ഇങ്ങിനെ ശ്രദ്ധ മായിരിക്കുന്നതിനെ പറവാൻ മതിയായ ലക്ഷണങ്ങളെ പറഞ്ഞു- ഇനി പ്രസംഗവശാൽ ദൂതനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നവയായിട്ടും ചിലലക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടു- അതുകളെ പറയുന്നു-

൩൭ ദൃശ്യന്തെചലുയത്രയത്രമനുജാദൂതസ്യവിക്ഷുചക്രസ്ഥിതാലിക്ഷചാസചാസ്യഗ്രഹാണിസന്തിസദൃശാംജാത്യാചതൈസ്സംഖ്യയാ । ആയാനെനധനുഷ്മതൊത്രഹരിതിസ്ഥാനഞ്ചശാസ്തുൎവ്വദെദ്വ്യാസ്തുട്ടിശിയൊഷിതഃകൃഷ്ണകായാനെപിശാചസ്ഥിതിം॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരെടത്തു യാതൊരെടത്തു ദൂതന്റെ നാലുപുറവും സ്ഥിതന്മാരായിട്ട മനുജന്മാർ ദൎശിക്കപ്പെടുന്നുവൊ ഒരൊ ദിക്കുകളിൽ ജാതികൊണ്ടും സംഖ്യകൊണ്ടും അവരൊടു സദൃക്കുകളായിരിക്കുന്നവരുടെ ഗ്രഹങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു എന്നു വദിക്കെണം- ധനുഷ്മാന്റെ ആയാനംകൊണ്ടു ഒരൊ ഹരിത്തിങ്കൽ ശാസ്താവിന്റെ സ്ഥാനത്തെയും യൊഷിത്തിന്റെ ആയാനംകൊണ്ടു ദിക്കിങ്കൽ ദെവിയുടെ സ്ഥാനത്തെയും കൃഷ്ണകായാനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദിക്കിങ്കൽ പിശാചസ്ഥിതിയെയും വദിക്കെണം-

സാരം—— ദൂതന്റെ നാലുപുറവും നില്ക്കുന്ന പുരുഷന്മാർ എത്രയുണ്ടൊ അത്രഭവനങ്ങൾ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗ്രഹത്തിന്റെ നാലുപുറവുമായി ഉണ്ടെന്നും മെൽ പറഞ്ഞ പുരുഷന്മാർ ഏതെതുജാതിക്കാരൊ അങ്ങിനെഉള്ള ജാതിക്കാരുടെയാകുന്നു ആ ഭവനങ്ങളെന്നും അവർ ഏതെതു ദിക്കുകളിൽ നില്ക്കുന്നുവൊ അതിനൊടു സമാനകളായ ദിക്കുകളിലാകുന്നു അതുകളെന്നും പറയെണം- അവിടെവില്ലൊടു കൂടിയവനായിട്ട ഒരുത്തൻ വന്നാൽ ആ ദിക്കിൽശാസ്താവിന്റെ ക്ഷെത്രമുണ്ടെന്നും സ്ത്രീ വന്നാൽ ഭഗവതിയുണ്ടെന്നും അടക്കമില്ലാത്തൊരു ബാലൻ വന്നാൽ ആ ദിക്കിൽ പിശാചസ്ഥാനമുണ്ടെന്നും പറയെണം.

൩൮. വിപ്രായാനെബ്രഹ്മരക്ഷൊനിവാസശ്ചൊരൊത്ഥാപമൃത്യുതെരാഗമെന । ദൂതസ്യൈതൽസംഭവൊയദ്ദിശായാംപ്രഷ്ടുൎദ്ധാമ്നസ്തൽഫലംതദ്ദിശിസ്യാൽ॥ ഇതി-

അന്വയാൎത്ഥം—— വിപ്രായാനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബ്രഹ്മരക്ഷൊനിവാസം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഉന്മത്തിയുടെ ആഗമംകൊണ്ടുചൊരൊത്ഥാപത്തു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു, ദൂതന്റെ ദിക്കിങ്കൽ എതൽ സംഭവം ഭവിക്കുമൊ ത

ൽഫലം പ്രഷ്ടാവിന്റെ ധാമത്തിന്റെ രട്ടിക്കിങ്കൽ ഭവിക്കും·
സാരം— ബ്രാഹ്മണൻ വന്നാൽ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സിന്റെസ്ഥി
തിയെ പറയെണം· ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സ എന്നത ബ്രാഹ്മണൻ മരി
ച്ചാൽ വല്ലൊരു ഹെതുവശാൽ ഗതി ലഭിക്കാതെ നില്ക്കുന്ന ആജീ
വനെത്രെ ആകുന്നത- ദുൎബ്ബുദ്ധിയായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻവന്നാ
ൽ കള്ളന്മാരിൽ നിന്ന ഉണ്ടായ ആപത്തിനെ പറയെണം·ബ്ര
ഹ്മരക്ഷസ്സിന്റെ സ്ഥിതിയും കള്ളന്മാരിൽ നിന്നുണ്ടായ ആപ
ത്തും ഇന്ന ദിക്കിൽ എന്നതു ദൂതന്റെ യാതൊരു ദിക്കിങ്കൽ വി
പ്രാഗമനം മുതലായതു ഭവിച്ചുവൊ ആദിക്കിൽ എന്നും അതു
പൃഷ്ടകന്റെ ഗൃഹത്തിനെ അപെക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ദിക്കാകുന്നു എ
ന്നുംഗ്രഹിച്ചു പറകയുംവെണം· ഇതിശബ്ദംസമാപ്തിയെബൊ
ധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു·

൧൭· ചക്രംവിലിഖ്യചരണൌപ്രക്ഷാള്യതനുശൊധനം। ആ
ത്മപൂജാംഗണെശാൎച്ചാമപികൃത്വാമഹെശ്വരം॥
൧൮· ചക്രമദ്ധ്യസ്ഥിതെപത്മെപീഠപൂജാപുരസ്സരംപരിവാരനി
വെദ്യാഢ്യംപഞ്ചാക്ഷൎയ്യാസമൎച്ചയെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചെയ്തിട്ടു ചര
ണങ്ങളെപ്രക്ഷാളനംചെയ്തിട്ടു തനുശൊധനത്തെയും ആത്മ
പൂജയെയും ഗണെശാൎച്ചയെയും ചെയ്തിട്ടു ചക്രമദ്ധ്യസ്ഥിത
മായിരിക്കുന്ന പത്മത്തിങ്കൽ മഹെശ്വരനെ പീഠപൂജാപുരസ്സര
മാകുംവണ്ണവും പരിവാര നിവെദ്യാഢ്യമാകുംവണ്ണവും പഞ്ചാ
ക്ഷരികൊണ്ടു സമൎച്ചിക്കെണം·

സാരം— ചക്രംഎഴുതികഴിഞ്ഞാൽ കാൽകഴുകി ദെഹശുദ്ധി
യെയും ആത്മപൂജയെയും ഗണപതി പൂജയെയും ചെയ്തിട്ടു
ചക്രമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഉള്ള പത്മത്തിങ്കൽ ശിവനെ പീഠപൂജാപൂൎവ്വ
കമായിയും പരിവാര നിവെദ്യത്തൊടു കൂടിയും പഞ്ചാക്ഷര മന്ത്രം
കൊണ്ടു പൂജിക്കെണം·

(൧൯) തത്രൈവംധ്യാനം॥

അന്വയാൎത്ഥം— അവിടെ ഇ പ്രകാരം ധ്യാനം കൎമ്മമായിഭ
വിക്കുന്നു·

സാരം— മെൽപ്രകാരം പൂജിക്കുംപൊൾ ചക്രമദ്ധ്യത്തി
ങ്കൽ ഉള്ള പത്മത്തിങ്കൽ ശിവനെ ഇനിപറവാൻ പൊകുന്ന
പ്രകാരം ധ്യാനിക്കെണം·

അനന്തരശ്ലോകംകൊണ്ടു ധ്യാനപ്രകാരത്തെഅറിയിക്കുന്നു·
൨൦- കൈലാസാദ്രിശകൊണെസ്സുരവിടപിതടെഷ്വാടികെ മ

ണ്ഡപെ സന്മാതംഗാരാതിപീഠൊപരിപരിലസിതംസെവ്യമാനം സുരൌഘൈഃ। ജാനുസ്ഥംവാമബാഹുംമൃഗമപിപരശുംജ്ഞാനമുദ്രാംവഹന്തംനാഗൊദ്യദ്യൊഗവെഷ്ടം ദദതമൃഷിഗണെജ്ഞാനമീശാനമീഡെ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— കൈലാസാദ്രീശകൊണിങ്കലെ സുരവിടപി തടത്തിങ്കൽ ഉള്ളസ്ഫാടികമായിരിക്കുന്ന മണ്ഡപത്തിങ്കൽ സന്മാതംഗാരാതി പീഠത്തിന്റെ മുകളിൽ പരിലസിതനായി സുരൌഘങ്ങളാൽ സെവ്യമാനനായിജാനുസ്ഥമായിരിക്കുന്ന വാമബാഹുവിനെയും മൃഗത്തെയും പരശുവിനെയും ജ്ഞാനമുദ്രയെയും വഹന്നായി നാഗൊദ്യദ്യൊഗവെഷ്ടനായി ഋഷിഗണത്തിങ്കൽ ജ്ഞാനത്തെ ദദത്തായിരിക്കുന്ന ഈശാനനെ ഞാൻ ഈഡിക്കുന്നു.

സാരം —— കൈലാസമെന്നു പെരൊടുകൂടിയ പൎവ്വതത്തിന്റെ ഒരുഭാഗത്തിങ്കൽ ഉള്ളൊരു കല്പകവൃക്ഷത്തിന്റെ തറമെൽ സ്ഫടികംകൊണ്ടു നിൎമ്മിക്കപ്പെട്ട മണ്ഡപത്തിങ്കൽ, നല്ലൊരു സിംഹാസനമിട്ട അതിന്റെമുകളിൽ ഇടത്തെകൈകളിൽ ഒന്നഭീഷ്ടമാക്കി ഇടത്തെകാലിന്റെ മുട്ടിന്മെൽവെച്ചു ഇരിക്കുന്നവനായിയും മറ്റെതിൽ മൃഗത്തെയും വലത്തെ കൈകളിൽ വെച്ചു ഒന്നുകൊണ്ടു വെണ്മഴുവിനെയും മറ്റെതുകൊണ്ടു ജ്ഞാനമുദ്രയെയും ധരിച്ചിരിക്കുന്നവനായിയും സൎപ്പംകൊണ്ടുള്ളയൊഗവെഷ്ടനത്തൊടു കൂടിയവനായിയും ഋഷിമാൎക്കായിക്കൊണ്ടു ജ്ഞാനത്തെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നവനായിയു മിരിക്കുന്ന ശിവനെ ഞാൻ സ്തുതിക്കുന്നു.

൯൦- മെഷാദ്യാരാശയസ്സ്വസ്വസ്ഥാനെ സ്വാശ്രിതശ്ചെ ഗ്രഹാഃ। പരിവാരതയാപൂജ്യാഗുളികശ്ചസ്വനാമഭിഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— മെഷാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന രാശികൾസ്വസ്വസ്ഥാനത്തിങ്കലും ഗ്രഹങ്ങളും ഗുളികനും സ്വാശ്രിതത്തിങ്കലും സ്വനാമങ്ങൾകൊണ്ടു പരിവാരതഹെതുവായിട്ടു പൂജ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മെടം മുതലായരാശികളെ അതാതുസ്ഥാനത്തിങ്കൽ മെഷാദികളായ നാമങ്ങൾകൊണ്ടും സൂൎയ്യാദികളായഗ്രഹങ്ങളെയും ഗുളികനെയും അവരാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശികളിൽ അവരവരുടെ പെർകൊണ്ടും ശിവന്റെ പരിവാര ദൈവതകൾ ആകുന്നുഎന്നു സംകല്പിച്ചു പൂജിക്കെണം.

൯൧- ബ്രഹ്മവിഷ്ണ്വന്തൊവാദെവീംഗുരുൎവ്വാപൃഷ്ടമംഗ

ലെ പൂജ്ഞെരാരാധ്യവന്ദ്യേതപ്രദീപെ ചതഥാശ്രിയം ।

അന്വയാൎത്ഥം—— ബ്രഹ്മാൎപ്പണാനന്തരത്തിങ്കൽ വാഗ്ദേവി
യെയും ഗുരുവിനെയും അഷ്ടമംഗലത്തിങ്കൽ പുഷ്പങ്ങൾ കൊ
ണ്ടു ആരാധിച്ചിട്ടു വന്ദിക്കേണം അപ്രകാരം പ്രദീപത്തിങ്കൽ
ശ്രീയിനെയും വന്ദിക്കേണം.

സാരം—— ബ്രഹ്മാൎപ്പണമെന്ന ക്രിയ കഴിഞ്ഞാൽ അഷ്ടമം
ഗലത്തിങ്കൽ സരസ്വതിയെയും ഗുരുവിനെയും । വിളക്കിന്മെൽ
ശ്രീഭഗവതിയെയും പുഷ്പംകൊണ്ടു പൂജിച്ചിട്ടു വന്ദിക്കേണം.

നമ- അൎഘ്യപ്രക്ഷാള്യതൊയെനസ-ൎണ്ണംചന്ദനഭൂഷിതം। പ
ത്രെവിന്യസ്യ കുസുമൈരക്ഷതൈരപിയൊജയെത് ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— അനന്തരം സപൎണ്ണത്തെ തൊയംകൊണ്ടു
പ്രക്ഷാളനംചെയ്തിട്ടു ചന്ദനഭൂഷിതമാക്കി പത്രത്തിങ്കൽ വി
ന്യസിച്ചിട്ടു കുസുമങ്ങളോടും അക്ഷതങ്ങളോടും യൊജിപ്പി
ക്കേണം.

സാരം—— അനന്തരം സപൎണ്ണത്തെ എടുത്തു വെള്ളംകൊ
ണ്ടു കഴുകി അതിന്മെൽ ചന്ദനംതെച്ചു ഒരുഇലയിൽ വെച്ചു
പുഷ്പാക്ഷതങ്ങളോടുയൊജിപ്പിക്കേണം.

നമ. വാമഹസ്തെനിധായാഥപിധായാന്യെനപാണിനാ। പ
ഞ്ചാക്ഷരീംസൊഷ്ടശതംമന്ത്രാനന്യാംശ്ചഭക്തിതഃ ॥
നര. ജപ്ത്വാഥൈകത്രവിന്യസ്യ പ്രാരഭെതാഷ്ടമംഗലം ।
സംക്ഷെപെണാഥതൽകൎമ്മകഥ്യതെഗുരുണൊദിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം വാമഹസ്തത്തിങ്കൽ നിധാനം
ചെയ്തിട്ടു അന്യമായിരിക്കുന്ന പാണികൊണ്ടു പിധാനംചെ
യ്തിട്ടു നൂറെറട്ടുപഞ്ചാക്ഷരിയെയും അന്യങ്ങളായ മന്ത്രങ്ങളെയും ഭ
ക്തിയൊടുകൂടെ ജപിച്ചിട്ടു ഒരെടത്തു വിന്യസിച്ചിട്ടു അനന്തരം
അഷ്ടമംഗലത്തെ പ്രാരംഭിക്കേണം- അനന്തരം ഗുരുവിനാൽ
ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ആ കൎമ്മം സംക്ഷെപെണ കഥിക്കപ്പെ
ടുന്നു-

സാരം—— അനന്തരം പുഷ്പാക്ഷതസഹിതമായ ആ സപൎണ്ണ
ത്തെ ഇടത്തെ കയ്യിലാക്കി വലത്തെ കൈകൊണ്ടു മറച്ചുപിടി
ച്ചു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ നൂറെറട്ടു പ്രാവശ്യം ജപിച്ചിട്ടു പിന്നെ
പ്രതിപത്തിക്കുതക്കവണ്ണം മററുള്ള മന്ത്രങ്ങളെയും ജപിച്ചു ഒരെ
ടത്തു വച്ചിട്ടു അനന്തരം അഷ്ടമംഗല കൎമ്മത്തെ വിധിച്ച പ്ര
കാരം ആരംഭിക്കേണം- ഗുരുനാഥനാൽ ഉപദെശിക്കപ്പെട്ടതായ
അഷ്ടമംഗലകൎമ്മത്തെ ചുരുക്കി അനന്തരം പറവാൻ പോകുന്നു-

ഹന്ത *

൩൫. കൃത്വാഥദക്ഷിണെതൊരാശിചക്രംപ്രാങ്മുഖസ്തതൊ |
ആസീനഃ ഫലകെഭിന്നെവരാടീസ്സാഷ്ടകംശതം ||

൩൬. നിധായമന്ത്രവൽപ്രൊക്ഷ്യഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതൈശ്ച
താഃ | അലംകൃത്യാച്ചയെത്താസുശിവമാവാഹ്യചക്രവൽ ||

൩൭. പ്രാഗാദ്യാശാസുസൂര്യാരാഗ്വിജ്ഞതാച്ഛാക്കിവിധുരഗാൻ|
അപിസംപൂജ്യതാസ്സ്പൃഷ്ട്വാസ്പൃഷ്ട്വാസാഷ്ടശതംജപെൽ ||

൩൮. പഞ്ചാക്ഷരീംമനൂനന്യാനപിഗുരുവാനനാച്ഛ്രുതാൻ | ത
തസ്സംപ്രാൎത്ഥയെദ്ദൈവംഗുരൂനപിനിജാൻഗ്രഹാൻ ||

൩൯. എതന്നക്ഷത്രസംജാതസ്യൈതന്നാമ്നൊസ്യപൃച്ഛതഃ |
ഭൂതെചവൎത്തമാനെചസമയെചഭവിഷ്യതി ||

൪൦. ശുഭാശുഭാനിചൈതാനിചിന്തിതസ്യവിശെഷതഃ | സം
ഭവാസംഭവാവന്യാന്യൎത്ഥപുത്രഗ്രഹാദിഷു ||

൪൧. ശുഭാശുഭാനിചാന്യാന്യഖിലാന്യപിതത്ത്വതഃ | യു
ഷ്മൽപ്രസാദതസ്സ്പഷ്ടംമമചിത്തെസ്ഫുരന്ത്വിതി ||

അന്വയാൎത്ഥം—— രാശിചക്രത്തെ ദക്ഷിണത്തിങ്കലാക്കീട്ട ആസനത്തിങ്കൽ പ്രാങ്മുഖനായി ആസീനനായിട്ടുഭിന്നമായിരിക്കുന്ന ഫലകത്തിങ്കൽ നൂറെറട്ടു വരാടികളെ നിധാനം ചെയ്തിട്ട മന്ത്രവത്താകുംവണ്ണം പ്രൊക്ഷിച്ചിട്ട അതുകളെ ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതങ്ങൾകൊണ്ടു അലംകരിച്ചിട്ട അതുകളിലും ചക്രത്തിങ്കൽ എന്നപൊലെ ശിവനെ ആവാഹിച്ചു അച്ചിക്കെണം- പ്രാഗാദ്യാശകളിൽ സൂര്യാരാഗ്വിജ്ഞതാച്ഛാക്കിവിധുരഗങ്ങളെയും സംപൂജിച്ചിട്ട അതുകളെ സ്പൎശിച്ചിട്ട സ്പൎശിച്ചിട്ട നൂറെറട്ടു പഞ്ചാക്ഷരിയെയും ഗുരുമുഖത്തിങ്കൽനിന്നു ശ്രുതങ്ങളായി അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളെയും ജപിക്കെണം അനന്തരം ദൈവനെയും നിജന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗുരുക്കളെയും ഗ്രഹങ്ങളെയും എതന്നക്ഷത്രസംജാതനായി എതന്നാമാവായി പൃച്ഛനായിരിക്കുന്ന ഇവന്റെ ഭൂതമായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും വൎത്തമാനമായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും ഭവിഷ്യത്തായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും ഉള്ള ശുഭാശുഭങ്ങളും വിശെഷിച്ചു ഇപ്പൊൾ ചിന്തിതമായിരിക്കുന്നതിന്റെ സംഭവാസംഭവാദിയും അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന അൎത്ഥപുത്രഗ്രഹാദികളിലെ ശുഭാശുഭങ്ങൾ യാവചിലതുകളൊ അഖിലങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതുകളും യുഷ്മൽ പ്രസാദം ഹെതുവായിട്ട എന്റെ ചിത്തത്തിങ്കൽ തത്വത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട സ്പഷ്ടമാകുംവണ്ണം സ്ഫുരിക്കെണമെ എന്നിപ്രകാരം സംപ്രാൎത്ഥിക്കെണം-

സാരം——രാശിചക്രം വലത്തു പുറത്താളുതമാറുകണ്ണൊരെട
ത്ത ഒരു പലക മെൽ കിഴക്കുനൊക്കിയിരുന്ന വെറെ ഒരു പല
കമെൽ ആക്കി നൂറെറ്റു കവിടി മുമ്പിൽ വെച്ച സമന്ത്രപ്രൊ
ക്ഷണം ചെയ്ത ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതങ്ങൾകൊണ്ടു കവിടിയെഅ
ലംകരിച്ച അരി നമൽ രാശിചക്രത്തിങ്കൽ എന്നപൊലെ ശിവ
നെ ആവാഹിച്ച പൂജിക്കെണം- അതിന്റെ കിഴക്കു മുതലായ
എട്ടു ദിക്കുകളിൽ ആദിത്യനെയും ചൊവ്വയെയും, ബൃഹസ്പതിയെ
യും ബുധനെയും ശുക്രനെയും ശനിയെയും ചന്ദ്രനെയും രാഹു
വിനെയും പൂജിച്ചിട്ടു ആ കവിടി പിന്നെയും പിന്നെയും തൊ
ട്ടു നൂറെറ്റു പ്രാവിശ്യം പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെയും പിന്നെ അതു
പൊലെഗുരുമുഖത്തിങ്കൽനിന്നു കെൾക്കപ്പെട്ടതുകളായ അന്യ
മന്ത്രങ്ങളെ യഥാകാമമായിട്ടു ജപിച്ച അനന്തരം ശിവനാകുന്ന
ദൈവനെയും തന്റെ ഗുരുനാഥന്മാരെയും നവഗ്രഹങ്ങളെയും വ
ഴിപൊലെ പ്രാൎത്ഥിക്കെണം-

ഇന്ന നക്ഷത്രത്തൊടു കൂടിയ സമയത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനാ
യിട്ടും ഇന്നപെരൊടു കൂടിയവനായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന ഒരുപുരുഷ
ന്നു കഴിഞ്ഞതുകളും ഇപ്പൊൾ ഉള്ളതുകളും, ഇനി മെലിൽ വരുവാൻ
പൊകുന്നതു കളുമായ ഇഷ്ടകഷ്ട ഫലങ്ങളും, വിശെഷിച്ച ഇ
പ്പൊൾ വിചാരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിന്റെ സിദ്ധ്യസിദ്ധ്യാദിക
ളും ഇവന്റെധനസന്താനാദികളിൽ ഉള്ളഗുണദൊഷങ്ങളും നി
ങ്ങളുടെ പ്രസാദംഹെതുവായിട്ടു എന്റെമനസ്സിങ്കൽ യഥാൎത്ഥമാ
യിസ്പഷ്ടമാകുംവണ്ണം പ്രകാശിക്കെണമെഎന്നിപ്രകാരമാകുന്നു
പ്രാൎത്ഥിക്കെണ്ടതു- ഇങ്ങിനെ അഷ്ടമംഗലസംക്ഷെപം -

൨൮. തതഃകന്യാകുമാരൌവാസ്സ്നാതൌവസ്ത്രാദ്യലംകൃതൌ । രാശി
ഗ്രഹസ്ഥിതിജ്ഞാനശ്രൂന്യൌദ്വാവകന്യാപരഃ ॥

൨൯. ഉപെത്യാരാധയെൽപുഷ്പൈൎദ്ദീപവിഘ്നഖഗെശ്വരാൻ ।
തയൊൎന്യദക്ഷിണെഹസ്ത്യെസ്വൎണ്ണംസാക്ഷതഫുല്ലകം ॥

൩൦. ദദ്യാദെതൌചഹൻസൊപികൃതചാചക്രപ്രദക്ഷിണം ।
കൃതചാസമീപസ്ഥിതസ്ഥിച്ചക്രസ്യപ്രാങ്മുഖസ്സുധീഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം സ്നാനം ചെയ്തിട്ടു വസ്ത്രാദ്യലം
കൃതയായിരിക്കുന്ന കന്യകയൊ സ്നാനം ചെയ്തിട്ടുവസ്ത്രാദ്യലംകൃ
തനായിരിക്കുന്ന കുമാരനൊ രാശിഗ്രഹസ്ഥിതി ജ്ഞാന ശൂന്യ
നായി അപരനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തനൊ ഉപയാനം ചെയ്തിട്ടു
പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു ദീപവിഘ്നഖഗെശ്വരന്മാരെ ആരാധിക്കെ
ണം- അനന്തരം ഒരു ജനത്തിന്റെ ദക്ഷിണ മായിരിക്കുന്ന ഹ

സ്ഥത്തിങ്കൽ സാക്ഷത പൂൎവ്വകമായിരിക്കുന്ന സ്വൎണ്ണത്തെ ദാനം ചെയ്യെണം- ആജനവും ഇതിനെ വഹത്തായിട്ടു ചക്രപ്രദക്ഷിണത്തെ ചെയ്തിട്ടു ചക്രത്തിന്റെ സമീപത്തിങ്കൽ പ്രാങ്മുഖമായി സുധിയായിട്ടു സ്ഥിതിചെയ്യെണം-

സാരം—— അനന്തരം കളിച്ച വസ്ത്രാദ്യലംകാരങ്ങളെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന കന്യകയെയൊ കുമാരനെ രാശികളെയും ഗ്രഹസ്ഥിതിയെയും അറിയാത്തവനായ അന്യനെയൊ ദൈവജ്ഞനിയൊഗം ഹെതുവായിട്ടു രാശിചക്ര സമീപത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടു വിളക്കിന്നും ഗണപതിക്കും ആദിത്യന്നും പൂജാരാധിച്ചു നിന്നാൽ ആജനത്തിന്റെ വലത്തെകയ്യിൽ പുഷ്പാക്ഷതങ്ങളൊടു കൂടിയസ്വൎണ്ണത്തെ ദാനംചെയ്യണം- അനന്തരം ആജനം അതിനെ അതിനെ വഹിച്ചുംകൊണ്ടു രാശിചക്രത്തെ പ്രദക്ഷിണം വെച്ചു അതിന്റെ പടിഞ്ഞാറുപുറത്തു അടുക്കെ കിഴക്കുനൊക്കി രെഖ്ചിചാരത്തൊടു കൂടാതെ നില്ക്കെണം-

൩൫. തതഃപ്രഷ്ടാനിജാഭീഷ്ടംധ്യായംസ്തിഷ്ഠതുസാഞ്ജലിഃ ।
ദൈവജ്ഞൊഥസ്മരൻപ്രഷ്ടരഭീഷ്ടംതാവരാടികാഃ॥

൩൬. സംസ്പൃശൻസസ്പൃശന്മന്ത്രംമൂൎത്തിതെപൂൎവ്വകംജപെൽ ।
ത്രിവാരംതജ്ജപസ്യാന്തെഃതംബ്രൂയാന്ന്യസെദ്ദിതി ॥

൩൭. തദ്ദൈവവിന്ന്യസെഃദ്ദതസ്സ്വൎണ്ണംനിജകരസ്ഥിതം। ചക്രസ്ഥാഭെഷ്ടുചൈകത്രദൈവജ്ഞസ്താവരാടികാഃ । വിഭജെത്ത്രിധക്പൂൎവ്വംനിമിത്താനിചചിന്തയെൽ ॥

൩൮. പ്രാക്പൃഷ്ടാസമയെയദ്യൽഭാശുഭമുദീരിതം । തത്തൽസകലമത്രാപിചിന്ത്യംസ്പൎശരാദികം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം പ്രഷ്ടാവ നിജാഭീഷ്ടത്തെ ധ്യായന്നായി സാഞ്ജലിയായിട്ടു സ്ഥിതിചെയ്യെണം- അനന്തരം ദൈവജ്ഞൻ പ്രഷ്ടാവിന്റെ അഭീഷ്ടത്തെ സ്മരന്നായി ആവരാടികകളെ സംസ്പൃശന്നായി സംസ്പൃശന്നായിട്ടു മൂൎത്തിതെപൂൎവ്വകമായിരിക്കുന്ന മന്ത്രത്തെ മൂന്നുപ്രാവശ്യം ജപിക്കെണം- തജ്ജപത്തിന്റെ അന്തത്തിങ്കൽ ന്യസിച്ചാലുമെന്ന ദൂതനൊടു പറയെണം- ദൂതൻ അപ്പൊൾതന്നെ നിജകര സ്ഥിതമായിരിക്കുന്ന സ്വൎണ്ണത്തെ ചക്രസ്ഥലങ്ങളിൽ വെച്ചു ഏകത്തിങ്കൽ വിന്ന്യസിക്കുകയും വെണം- ദൈവജ്ഞൻ ആ വരാടികകളെ ഉടക്പൂൎവ്വമാകുംവണ്ണം മൂന്നു പ്രാവിശ്യം ഗണ്യകളാക്കി വിഭജിക്കുകയും നിമിത്തങ്ങളെ ചിന്തിക്കുകയും വെണം- മുമ്പെ പൃഷ്ടാസമയത്തിങ്കൽ സ്പൎശരാദികമായിരിക്കുന്ന യാതൊന്നു യാതൊന്നശു

ട്ടാ ശുഭമായിട്ട ഉദീരിതമായിയൊ അതൊക്കെ സകലമായിട്ട ഇവി
ടെയും ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——അനന്തരം പൃഛകൻ തന്റെ അഭീഷ്ടത്തെ ധ്യാ
നിച്ചിയങ്ങുന്നവനായിട്ട തൊഴുതുനില്ക്കണം. ദൈവജ്ഞൻ പൃ
ഛകന്റെ ഇഷ്ടത്തെ സ്മരിച്ചിയങ്ങുന്നവനായിട്ട ആ കവിടി
കളെ പിന്നയും പിന്നയും വഴിപൊലെ സ്പൎശിച്ചും കൊണ്ട മൂ
ൎത്തിത്വെപരികല്പിത ഇത്യാദിയായ ഹൊരയിലെ ആദ്യശ്ലൊകമാ
കുന്ന മന്ത്രത്തെ മൂന്നുപ്രാവശ്യം ജപിക്കെണം. അതിന്റെ അ
സ്ഥാനത്തിങ്കൽ വെക്കാമെന്നു രാശിചക്രസമീപത്തിങ്കൽ പുഷ്പാ
ക്ഷതങ്ങളൊടു സഹിതമായ സ്വൎണ്ണത്തെ കയ്യിൽ ധരിച്ചുനില്ക്കു
ന്ന ദൂതനൊടു പറയെണം. ദൂതൻ അപ്പൊൾ തന്നെ തന്റെ ക
യ്യിൽ ഉള്ള സ്വൎണ്ണത്തെ രാശിചക്രത്തിങ്കൽ ഉള്ള മെഷാദിരാശി
കളിൽവെച്ച സ്വെഛയെ അനുസരിച്ച ഒരു രാശിയിൽ വെക്കെ
ണം. ദൈവജ്ഞൻ തന്റെ മുമ്പിലുള്ള ആ കവിടികളെ വടക്കെ
ള്ളതു മുമ്പിലുണ്ടായതായ്പത്രമാറു മൂന്നു ഭാഗങ്ങളിൽ അംശിച്ച വെ
ക്കെണം. നിമിത്ത പരീക്ഷയെ ചെയ്കയും വെണം. മുമ്പെ
പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ അംഗസ്പൎശം മുതലായി എതെല്ലാം ശുഭമായി
ട്ടും അശുഭമായിട്ടും പറകപ്പെട്ടുവൊ അതൊക്കയും ഇവിടെവി
ചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു.

൩൯. അഥദൂതഃപൃഛായാമാനംകുൎയ്യാൽസമക്ഷിതൌ । യസ്മി
ൻരാശൌസ്ഥിതംസ്വൎണ്ണംസസ്യാദാരൂഢസംജ്ഞകഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം ദൂതൻ സമക്ഷിതിയിങ്കൽ പ
ഛായാമാനത്തെ ചെയ്യെണം. സ്വൎണ്ണം യാതൊരുരാശിയിങ്കൽ
സ്ഥിതമായിയൊ അതു ആരൂഢസംജ്ഞകമായി ഭവിക്കും.

സാ—— അനന്തരം ദൂതൻ സമഭൂമിയിൽ ചെന്നു നിന്നുത
ന്റെ ഛായയെ അടികൊണ്ട അളന്ന ഇത്രഅടി ഉണ്ട എ
ന്നു അറിയെണം. ശെഷിച്ചുവരികിൽ അംഗുലംകൊണ്ടളന്ന അ
തിന്റെ സംഖ്യയെയും അറിയെണം. ഛായാപ്രമാണത്തെ യ
ഥാവസരമായി ദൈവജ്ഞനെ ഗ്രഹിപ്പിക്കകയും വെണം. യാ
തൊരുരാശിയിൽ സ്വൎണ്ണം വെക്കപ്പെട്ടുവൊ ആ രാശി ആ
രൂഢമെന്ന പെരൊടുകൂടിയതാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ആരൂഢത്തെ
യും സ്വൎണ്ണസ്ഥിതിയുടെ സ്ഥലഭെദംകൊണ്ട ആരൂഢ നവാം
ശകം ഇന്നതെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം.

൪൦. ജ്ഞാത്വാദൈവവിദാരൂഢംസ്വൎണ്ണസ്യാത്താനതാമി
ച । പൃഛകായഫലംകിഞ്ചിൽപ്രൊച്യപൂജാംസമൎപ്പയൽ ॥

൫൦. വരാടീരഷ്ടശതസ്യ കൃത്വാസ്ഥാനത്രിതയതഃ പൃഥക്। ശിഷ്ടസംഖ്യാമപിജ്ഞാത്വാ രക്ഷണീയാ വരാടികാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ദൈവവിത്തിനാൽ ആരൂഢത്തെയും സ്വൎണ്ണത്തിന്റെ ഉത്ഥാനതാമ്രിയെയും അറിഞ്ഞിട്ട പൃച്ഛകന്നായിക്കൊണ്ട ഫലത്തെ അല്പമാകുംവണ്ണം പ്രവചിക്കുകയും പൂജയെ സമൎപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ട സ്ഥാനത്രിതയത്തിങ്കൽ നിന്ന വെവ്വേറെ വരാടികളെ എട്ടെട്ടാക്കി ത്യജിച്ചിട്ട ശിഷ്ടസംഖ്യയെയും അറിഞ്ഞിട്ട വരാടികകൾ രക്ഷണീയകളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ദൈവജ്ഞൻ ആരൂഢരാശിയെയും സ്വൎണ്ണത്തിന്റെ മലൎച്ച തുടങ്ങി ഉള്ളതിനെയും അറിഞ്ഞിട്ട പൃഛകനൊടു ഫലത്തെ അല്പമാകുംവണ്ണം പറഞ്ഞിട്ട പിന്നെയും പൂജസമൎപ്പിച്ച വടക്കും തെക്കും നടുവിലുമായി മൂന്നസ്ഥാനങ്ങളിൽ അംശിച്ചു വെച്ചിരിക്കും കവിടികളെ വെവ്വേറെ എട്ടിൽ ഹരിച്ച ശെഷിച്ച കവിടികളുടെ സംഖ്യയെ അറിഞ്ഞിട്ട ആ കവിടികളെ രക്ഷിച്ച കൊള്ളെണം.

൫൧. ആരൂഢം സ്വൎണ്ണസംസ്ഥാനം ഛായാമപ്യഷ്ടമംഗലം। വിലിഖെന്മാസയാത്രാദി പ്രഷ്ടതാരാപരസ്സരം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആരൂഢത്തെയും സ്വൎണ്ണസംസ്ഥാനത്തെയും ഛായയെയും അഷ്ടമംഗലത്തെയും മാസയാത്രാദി പ്രഷ്ടതാരാപരസ്സരമാകുംവണ്ണം വിലെഖനം ചെയ്യെണം.

സാരം—— മാസം തീയ്യതി പൃഛകനക്ഷത്രം ഇതുകൾ മുമ്പിലായുള്ള ആരൂഢത്തെയും അതിന്റെ നവാംശകത്തെയും സ്വൎണ്ണസ്ഥിതിയെയും ഛായാപ്രമാണത്തെയും അഷ്ടമംഗലസംഖ്യയെയും എഴുതെണം.

൫൨. യദത്ര കഥിതം കൎമ്മ ചക്രലെഖനപൂൎവ്വകം। സംക്ഷെപെണൈതദെവാഥ പുനരപ്യഭിധീയതെ ക്രമാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവിടെ ചക്രലെഖനപൂൎവ്വകമായിരിക്കുന്ന യാതൊരു കൎമ്മം കഥിതമായിഭവിക്കുന്നുവൊ ഇതുതന്നെ അനന്തരം സംക്ഷെപെണ പിന്നെയും ക്രമത്തെ അവലംബിച്ചിട്ടു പ്രവചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഈ അദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ രാശി ചക്രത്തിന്റെ എഴുത്തുമുതലായി യാതൊരു കൎമ്മം പറകപ്പെട്ടുവൊ അതു തന്നെ ഇനിയും ചുരുക്കി ക്രമെണ പറകപ്പെട്ടുവാൻ പൊകുന്നു.

൫൩. വിലിഖ്യ ചക്രം പ്രവികീൎയ്യ ചാക്ഷതം സംപൂജ്യ ഭക്ത്യാഥ തതൊഷ്ടമംഗലെ। ആരൂഢരാശിം കനകെന സംസ്പൃശെൽ പ്ര

ഷ്ടാവരാടീശ്ചിഭജ്യേച്ഛദൈവവിൽ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചെയ്തിട്ട അക്ഷതത്തെ പ്രവികിരണം ചെയ്തിട്ട ഭക്തിയൊടുകൂടെ സംപൂജിച്ചിട്ട അനന്തരം അഷ്ടമംഗലം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവ രാശിയെ ആരാധിച്ചിട്ട കനകംകൊണ്ട സ്പൎശിക്കെണം. ദൈവവിത്ത വരാടികളെ വിഭജിക്കുകയും വെണം.

സാരം—— രാശിചക്രത്തെ എഴുതി അതിൽ അക്ഷതത്തെവിതറി ഭക്തിയൊടുകൂടെ വെണ്ടുംവണ്ണം പൂജിച്ചിട്ട അനന്തരം അഷ്ടമംഗലകൎമ്മം അവസാനിച്ചിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകൻ രാശിയെ ആരാധിച്ചിട്ട കനകത്തെ അതിൽ വെക്കെണംജ്യൌതിഷികൻ കവിടികളെ അംശിക്കുകയും വെണം. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിബൊധകമാകുന്നു.

൬൬· രക്താനികുസുമാന്യത്രഗ്രാഹ്യാണ്യന്യൈകേശ്ചനാപരൈഃ ।
ശുക്ലംതുദൃശ്യതെപ്രായെണാദ്യ്യതുംബാഭിധാത്മവം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവിടെ രക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന കുസുമങ്ങൾ അപരന്മാരായിരിക്കുന്ന ചിലരാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നു. ഇന്നുപ്രായെണ ശുക്ലമായിരിക്കുന്ന തുംബാഭിധാത്മവം തന്നെ ദൎശിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ചില ദൈവജ്ഞന്മാർ രാശിയിൽ സ്വൎണ്ണത്തെ വെക്കുവാൻ ചുവന്ന പുഷ്പങ്ങൾ ആമെന്നു പറയുന്നു. ഇപ്പൊൾ പ്രായെണ ഉപയൊഗിപ്പിച്ചു വരുന്നതു ചുവന്ന പുഷ്പങ്ങളെ അല്ല. വെളുത്ത പുഷ്പങ്ങളെ യാകുന്നു. അതുകൾക്കും നിയമമുണ്ട. തുമ്പപൂവിനെ ഒഴിച്ചുവെറെ ഒന്നിനെയും സ്വീകരിക്കുമാറില്ല. ഇങ്ങിനെ ആചാരമാകയാൽ അതിനെ അനുസരിച്ചു കൊള്ളുന്നതു തന്നെ ഉചിതമാകുന്നത.

ഇതി ചതുൎത്ഥാദ്ധ്യായഃ

അഥ പഞ്ചമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥലഗ്നാനയനാദികമുച്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം ലഗ്നാനയനാദികം വചിക്ക

ക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനി ലഗ്നം വരുത്തുക മുതലായതിന്റെ സംപ്രദായത്തെ പറയുന്നു.

ഫ- പ്രശ്നകാലവിലഗ്നസ്യ സ്ഫുടാവഗമനെ സതി । ഫലാദേശസ്യ സാഫല്യം തഥാ ശാസ്ത്രാന്തരോദിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— പ്രശ്നകാല വിലഗ്നത്തിന്റെ സ്ഫുടാവഗമനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഫലാദേശത്തിന്റെ സാഫല്യം ഭവിക്കുന്നു അപ്രകാരം ശാസ്ത്രാന്തരോദിതവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശി ഉദിക്കുന്നുവൊ അതിന്റെ വ്യക്തമായ അറിവുള്ളപ്പൊൾ ഫലത്തെ പറഞ്ഞാൽ അതു സത്യമായിരിക്കും- അതുകൊണ്ടു ഉദയലഗ്നത്തെ നല്ലവണ്ണം അറിയെണം- ഇപ്പറഞ്ഞതിന്നു സഹായമായിട്ടു അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ഒരു വചനമുണ്ടു- ഇനി മെൽപറഞ്ഞ വചനത്തെ തന്നെ എഴുതുന്നു-

വ. തന്ത്രെ സുപരിജ്ഞാതെ ലഗ്നെ ഛായാംബുയന്ത്രസംവിദിതെ । ഹൊരാൎത്ഥെ ച സുരൂഢെ നാദെഷ്ടുൎഭാരതീ വന്ധ്യാ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— തന്ത്രം സുപരിജ്ഞാതമായിട്ടും ലഗ്നം ഛായാംബുയന്ത്രസംവിദിതമായിട്ടും ഹൊരാൎത്ഥം സുരൂഢമായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആദെഷ്ടാവിന്റെ ഭാരതീ വന്ധ്യയായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— പ്രശ്നശാസ്ത്രം വഴിപൊലെ ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടും നിഴൽകൊണ്ടൊ നാഴികവട്ടകൊണ്ടൊ ഉദയലഗ്നം നല്ലവണ്ണം അറികപ്പെട്ടതായിട്ടും ഹൊരയുടെ അൎത്ഥം നല്ലവണ്ണം ഹൃദയത്തിങ്കൽ ദൃഢമായിട്ടു മിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ ഫലത്തെ പറയുന്ന ദൈവജ്ഞന്റെ വാക്കു മിഥ്യയായി ഭവിക്കില്ല- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) തത്ര പ്രഥമം ദിനഗതനാഡീകാനീതിരുച്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അവിടെ മുമ്പിൽ ദിനഗതനാഡികാനീതി വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അവിടെ മുമ്പിൽ ഉദിച്ചതിന്റെ ശെഷം പ്രശ്നസമയങ്കലെക്കു ചെന്ന നാഴിക ഇത്രഎന്നറിവാനുള്ള ക്രിയയെ പറയുന്നു.

ന. ഛായാം തൽകാലജ്ഞാം ന്യസ്യത്രികതാവാപ്യം തദ്ദ്ധ്വഗം । തദ്ദ്ധ്വഷ്ടമംഗുലീകൃത്യഷഷ്ട്യാഹതാ വിഭജെയെൽ ॥

൮. തൽക്കാലാംശ്ഛിപ്രഭാപാശ്ചവാക്യയുഗാന്തരാംശുകൈഃ ।
ലബ്ധാവിനാഡികാസ്ത്യക്തവാക്യനാഡ്യാഃ പരിത്യജേൽ ॥

൯. ലബ്ധനാഡ്യഹസ്സമായാതാനാഡികാഃ ഖവ്. നാഡ്. കാഃ । ത
ത്സൂൽകാലസൂൎയ്യസ്യ ഗമ്യലിപ്താംശകാൻഹരെൽ ॥

൧൦. അക്ഷയുക്തക്ഷഹാരെണലബ്ധത്തൈക്യാദയാൽപരം । നാ
ഡ്യാദികംഹിതദ്രാശെരെതദ്വിനഗതാത്ത്യജെൽ ॥

൧൧. ഉദയരാശിപ്രമാണാനിത്യാജ്യാന്യപിതതസ്ത്യജെൽ ।
ശെഷംതദ്രാശിഹാരഘ്നംലഗ്നംസ്യാൽഗതരാശിയുക് ।

അന്വയാൎത്ഥം—— തൽക്കാലജയായിരിക്കുന്ന ഛായയെന്യ
സിച്ചിട്ട തദ്ഭാഗമായിരിക്കുന്ന വാക്യത്തെ ജിച്ചിട്ട തദ്വൃ
ക്ഷത്തെ അംഗുലീകരിച്ചിട്ട ഷഷ്ടികൊണ്ടു ഹനിച്ചിട്ട തൽക്കാലാം
ശ്ഛിപ്രഭാപാശ്ചവാക്യയുഗാന്തരാംശുകങ്ങൾ കൊണ്ടുവിഭജിക്കെ
ണം. ലബ്ധങ്ങളായിരിക്കുന്ന വിനാഡികളെ ത്യക്തവാക്യനാഡി
യിൽ നിന്നു പരിത്യജിക്കെണം. അപ്പൊൾ അഹസ്സിന്റെയാ
തങ്ങളായിരിക്കുന്ന നാഡികളും വിനാഡികകളും ലഭിക്കപ്പെട്ടു
ന്നു. അനന്തരം തൽക്കാലസൂൎയ്യന്റെ ഗമ്യലിപ്താംശകങ്ങളെ
അക്ഷയുക്തക്ഷഹാരംകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം. അപ്പൊൾ അക്കൊദ
യത്തിങ്കൽ നിന്നു പരമായ തദ്രാശിയുടെ നാഡ്യാദികം ലഭിക്ക
പ്പെടുന്നു. ഇതിനെ ദിനഗതത്തിങ്കൽനിന്നു ത്യജിക്കെണം. ത്യാ
ജ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഉദയരാശിപ്രമാണങ്ങളെയും അതിൽ നി
ന്നു ത്യജിക്കെണം. ശെഷംതദ്രാശിഹാരഘ്നമായി ഗതരാശിയുക്താ
യിട്ട ലഗ്നമായി ഭവിക്കും.

സാരം—— പ്രശ്നംവെച്ച നെരത്തുള്ള ഛായ അതാതു മാസ
ങ്ങളിൽ ഉള്ള അടിവാക്യങ്ങൾകൊണ്ടു അതാതു നാഴികകൾക്കു പ
റകപ്പെട്ടതുകളിൽ ഒന്നിനൊടു സാമ്യമുള്ളതായിവന്നാൽ ഇത്ര
നാഴിക പുലൎന്നു എന്ന ആ മാസത്തിലെ അടിവാക്യംകൊണ്ടുനി
ശ്ചയിക്കാം. അതാതുനാഴികകൾക്കു പറഞ്ഞതിനെക്കാൾ ഏറീ
ട്ടും കുറഞ്ഞിട്ടും വരുമ്പൊൾ അടിവാക്യംകൊണ്ടു നിശ്ചയിച്ചുകൂട.
എല്ലാമാസങ്ങളിലുംഒന്ന രണ്ടു ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള നാഴികക
ളെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടുള്ള വഴിമാത്രമെ അടിവാക്യങ്ങളിൽവെ
ച്ചിട്ടുള്ളു. പ്രശ്നംവെക്കുന്നത അതാതുനാഴികക്കുതന്നെ എന്നുള്ള
നിയമംഇല്ല. ഒന്നെകാൽനാഴിക ഒന്നരനാഴിക ഒന്നമുക്കാൽ
നാഴിക രണ്ടെമുക്കാൽ നാഴിക ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി പലകാല
ങ്ങളിലും സംഭവിക്കാം. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള കാലത്തിന്റെ നിൎണ്ണയ
ത്തെ താഴെ പറയും പ്രകാരം വരുത്തിക്കൊൾക.

തൽക്കാലഛായയുടെ അടിയും അംഗുലവും വെച്ച അതിനെ അപെക്ഷിച്ച അപ്പുറത്തുള്ള അടിവാക്യത്തെ അതിൽനിന്ന കളഞ്ഞ ശിഷ്ടത്തെ വിരലാക്കി അറുപതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ച തൽകാലഛായയുടെ പൂൎവ്വാപരഭാഗങ്ങളിൽ ഉള്ള വാക്യങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞതിനെ ഏറിയതിൽനിന്ന കളഞ്ഞ ശിഷ്ടത്തെ വിരലാക്കി അതുകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം- എന്നാൽ കിട്ടുന്നതു വിനാഴികയാകുന്നു- അതിനെ മൻതല്കാലഛായയിൽ നിന്ന കളകപ്പെട്ടവാക്യത്തിന്റെ നാഴികയിൽ നിന്ന കളയെണം- എന്നാൽ ശെഷിക്കുന്നത പകലിന്റെ കഴിഞ്ഞനാഴികയും വിനാഴികയുമായി വരുമെന്നറിക- ഇവിടെ സ്പഷ്ടബൊധത്തിന്നായിക്കൊണ്ട ഒരു ഉദാഹരണത്തെ പറയാം-

മെടമാസത്തിൽപ്രശ്നം- പ്രശ്നകാലഛായാ പ്രമാണം അടി ൧൩- ഇങ്ങിനെ വരുമ്പൊൾ തൽക്കാലഛായയുടെ അടിയുടെ സംഖ്യവെച്ച പതിമൂന്നടിയും കഴിഞ്ഞു പിന്നെ ഉപയൊഗമുള്ളതായ രാകാ എന്ന വാക്യത്തിന്റെ സംഖ്യയായപന്ത്രണ്ടിനെ അതിൽനിന്നു കളഞ്ഞാൽ ഒന്നുശെഷിക്കും അത അടിയാകുന്നു-അതിനെ എട്ടുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചാൽ വിരലാകയും ചെയ്യും- ഇങ്ങിനെ വിരലാക്കി വിരൽ സംഖ്യയെഅറുപതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചാൽ വരുന്നസംഖ്യാ നൂറെറണ്പത- ഇങ്ങിനെ പതിമൂന്നടിയുടെ പൂൎവ്വാപരവാക്യങ്ങൾ അന്തരിച്ചാൽ ശെഷിക്കുന്ന വിരൽകൊണ്ടു ഹരിക്കണം- പൂൎവ്വവാക്യം ശുകഎന്നാകുന്നു അപരവാക്യം രാകാ എന്നാകുന്നു- ശുകഎന്നസംഖ്യാ പതിനഞ്ച- അതിൽനിന്ന രാകാഎന്നപന്ത്രണ്ടിനെക്കളഞ്ഞാൽ മൂന്നു ശെഷിക്കും- അതിനെവിരലാക്കിയാൽ വരുന്നസംഖ്യാ ഇരുപത്തുനാല- ഇതുകൊണ്ടുനാനൂറെറണ്പതിനെഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു ൨൦ ംരം ഇരുപതുവിനാഴികയെ രാകാ എന്നവാക്യത്തിന്റെ നാഴികയുടെസംഖ്യയായഅഞ്ചിൽനിന്നുവാങ്ങിയാൽ ശെഷിക്കുന്നസംഖ്യ മുകളിൽ ത-ന്നാലെനാല്പത-മുകളിൽ ഉള്ളതു നാഴികയും മറെറതു വിനാഴികയുമാകുന്നു- ഇപ്രകാരമാകയാൽ മെടമാസത്തിൽ ഉച്ചക്കുമുമ്പെ പതിമൂന്നടിനിഴലായാൽ നാലുനാഴികയും നാല്പത വിനാഴികയുംപുലൎന്നുഎന്നു ഗ്രഹിക്കെണം ഇങ്ങിനെ എല്ലാഛായകൾകൊണ്ടും ദിനഗതത്തെ ഉപയൊഗത്തിന്നുതക്കവണ്ണം വരുത്തിക്കൊൾക- ഇനി ഉദയ ലഗ്നാനയനത്തെ പറയുന്നു- തൽക്കാലാദിത്യസ്ഫുടത്തെ വെച്ച അതിന്റെ രാശി എടുത്ത ശിഷ്ടത്തെ ഒരു രാശിയിൽനിന്നു വാങ്ങിയാൽ ഗമ്യലിപ്താംശകങ്ങൾ ശെഷിക്കും അതി

ന്നെ ആദിത്യനോടുകൂടിയതായ രാശി എതാകുന്നുവൊ അതിന്റെ ഹാരകം കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നനാഴികയും വിനാഴികയും ആ രാശിയുടെ ഉദയാൎക്കപരമാകുന്നു- അതിനെ ദിനഗതത്തിങ്കൽ കളഞ്ഞ ശെഷിച്ചതിൽനിന്നു പിന്നെ അതിന്റെ മുകളിലുള്ള എത്രരാശിപ്രമാണങ്ങൾ പൊകുമൊ അതുകളെ കളഞ്ഞ ശെഷത്തെ ആ രാശിയുടെ ഹാരകം കൊണ്ടു ഗുണിച്ചുപൊയ രാശികളെ മെഷാദിയായി അതിന്റെ രാശി സ്ഥാനത്തിങ്കൽ യൊജിപ്പിച്ചാൽ അത ഉദയലഗ്നസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും-

വൃ. കന്ദ്രെനിഷ്ഫലൈൎഗ്രഹൈഃ പ്രഷ്ടതാരാനചെൽഭവെൽ। ക്ഷി
പ്ത്വാകാശ്ചിൽകലാസ്ത്യക്ത്വാവാനെയം പ്രഷ്ടജന്മഭം ॥
ൻ. ഊൎദ്ധ്വാസന്നെ ക്ഷിപെത്ത്യാജ്യാ അധസ്ഥെ ഖചരൈഃ കൊ
ഡ്യുന്തി। സംപൂൎണ്ണംദശമൈശ്ചൈകൈകനക്ഷത്രസ്യഫലിപ്തികാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ലഗ്നം വെറെ കന്ദ്രനിഷ്ഫലമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടതാരാഭവിക്കില്ല എങ്കിൽ ചിലകലകളെ ക്ഷെപിച്ചിട്ടൊ ത്യജിച്ചിട്ടൊ പ്രഷ്ടജന്മഭം ആനെയമായി ഭവിക്കുന്നു- വൃക്ഷഖൊഡു ഊൎദ്ധ്വാസന്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കലകളെക്ഷെപിക്കെണം- അധസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കലകൾ ത്യാജ്യങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു- ഇതിങ്കൽ എകൈകനക്ഷത്രത്തിന്ന പത്തുപത്തുകലകൾ സമ്പൂൎണ്ണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഉദയലഗ്നസ്ഫുടത്തെ വെറെവെച്ചു എണ്ണൂറ്റൊന്നു കൊണ്ടു ഗുണിച്ചിട്ടു കാണുംപൊൾ പൃഛകന്റെ നാൾത്രികൊണം വന്നില്ല എങ്കിൽ കുറച്ചു ഇലികൂട്ടിട്ടൊ കളഞ്ഞിട്ടൊ വരുത്തികൊൾക എന്നാൽ ലഗ്നസ്ഫുടം സൂക്ഷ്മമാകയും ചെയ്യും- അശ്വതി, മകം, മൂലം, ഭരണി, പൂരം, പൂരാടം ഇത്യാദികൾ നാൾത്രികൊണങ്ങളാകുന്നു- അതുകളിൽവെച്ചു പൃഛകനക്ഷത്രത്തിന്റെ തുല്യമായതൊന്നൊ അതിനെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- അതിൽപിറന്നനാൾതന്നെ വന്നെങ്കിലെ സൂക്ഷ്മമാവു എന്നില്ല മറ്റെതുകളിൽ ഒന്നുവന്നാലും മതി- മൂന്നിൽ ഒന്നും വന്നില്ലെങ്കിൽ വന്നനക്ഷത്രത്തൊടു അതുകളിലെതെങ്കിലും ഒന്ന അടുത്തിട്ടുണ്ടൊ എന്നു പരീക്ഷിച്ചുകൊൾക- എന്നാൽ ഒന്ന അടുത്തതായികാണാം- അതുമുകളിലാകുന്നു എങ്കിൽ ലഗ്നസ്ഫുടത്തിൽ ഇലികൾ ചെൎക്കെണം താഴെ ആകുന്നു എങ്കിൽ കളയെണം- ഒരൊനക്ഷത്രത്തിന്ന പതിപ്പത്തുഇലികൾ കൂട്ടുകയൊകുറക്കുകയൊ ചെയ്തുകൊൾക- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ലിപ്തികാ സംസ്കാരം സൂക്ഷ്മമായാൽ അനന്തരം എണ്ണൂറ്റൊന്നുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു കയററി രാശിയിൽ പന്ത്രണ്ടുതികഞ്ഞു ക

ണ്ടാൽ അതുകളുടെ ശെഷത്തെ ചന്ദ്രസ്ഫുടപ്രകാരം കാണെണമെമ്പാ ൾ വൃഷഭകന്റെറന്നാൾക്രിക്കൊണെത്തിലെതെങ്കിലും ഒരുനക്ഷത്രത്തി ന്മെലായി കാണാം-അപ്രകാരം കണ്ടാൽ ലഗ്നസ്ഫുടം സൂക്ഷ്മമാ യി എന്നു നിശ്ചയിച്ചു കൊൾക-

(൨൭) ഏതല്ലഗ്നാനയനവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇതുലഗ്നാനയന വിഷയമായി ഭവി ക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകയാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു പറയുന്നില്ല- ഇനി ദൃക്ചന്ദ്രസ്ഫുടാനയനത്തെ പറയുന്നു.

൭൦. ചന്ദ്രെപരഹിതാനീതെവീരലിപ്താസമന്വിതെ । കാ ലഭ്രിമതിശൊഭാംശായെതികന്യാദ്ധഷാക്കതഃ ॥

൭൧. പ്രാരഭ്യൈന്നംധനംവീണാചാപാക്കാദൃശപിധൃഭവെൽകൊ ലംബൈമുരഹാസംഖ്യെ്യചന്ദ്രെവീരയുതിമ്മത ॥

൭൨. സുംഭ്രാബ്ജ്വെഷ്ടപഥയാതെഷുസംയൊജ്യെ്യകൈകലിപ്തി കാ സംക്ഷെപെണെതിദൃക്ചന്ദ്രാനയനക്രമംരിതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പരഹിതാനീതനായി വീരലിപ്താസമന്വി തനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രങ്കൽ കാലഭ്രമതിശൊഭാംശായ എന്നിപ്ര കാരമുള്ള ഇതിനെ കന്യാദ്ധഷാക്കങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങീട്ട ഋണമാ ക്കിയും വീണാചാപാക്കങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി ധനമാക്കിയും ചെ യ്യെണം, ഇപ്രകാരമായാൽ ദൃശപിധൃ ഭവിക്കും- കൊലംബെം മു രഹാസംഖ്യമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രങ്കൽ വീരയുതി മതയായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം സുംഭ്രാബ്ജ്വങ്ങൾ യാതങ്ങളായി രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഏകൈകലിപ്തികാ സംയൊജ്യയായി ഭ വിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം ദൃക്ചന്ദ്രാനയനക്രമം സംക്ഷെപെണ രംരിതമായി-

സാരം—— പരഹിത ശാസ്ത്രപ്രകാരം ഗണിച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ട ചന്ദ്രസ്ഫുടത്തിൽ ഇരുപത്തുനാലിലികൂട്ടി കന്നി, തുലാം, വൃശ്ചികം രം മൂന്നു മാസങ്ങളിൽ ഒന്നു, മൂന്നു, ൪, ൬, ൯, ൮, ൪, ൩, ൧ രം സംഖ്യകളെ അതിൽനിന്നുകളയെണം- കന്നിമാസംപത്താം തിയ്യതി വരെ ഒന്ന- ഇരുപതാന്തിയ്യതി വരെ മൂന്ന- പിന്നെ സംക്രാന്തിവരെ നാല- ഇങ്ങിനെ ക്രമെണ മെൽ പറഞ്ഞ സം ഖ്യകളെ കളഞ്ഞു കൊൾക- മീനം മെടം ഇടവം രം മാസങ്ങളി ലും മെൽ പ്രകാരം തന്നെ മിഥുനം കൎക്കടകം ചിങ്ങം ധനു മക രം കുംഭം രം മാസങ്ങളിൽ മെൽ പറഞ്ഞ സംഖ്യകളെ മെൽപ്ര കാരം കൂട്ടിക്കൊൾക- എന്നാൽ പരഹിതചന്ദ്രൻ ദൃക്ചന്ദ്രനാ

യി ഭവിക്കും

ഇവിടെ ഒരുവിശേഷമുണ്ടു അതിനെ പറയാം- ഇരുപത്ത നാലിലി കൂട്ടുക എന്ന എണ്ണൂററിരുപത്തഞ്ചാമതിലെ ക്രിയയാകുന്നു- അതിന്റെ ശേഷം നാല്പത്തൊഴിതെ സംവത്സരം കഴിയും തൊറും ഒരെ ഇലി അധികമായി കൂട്ടേണം- ഇതുതന്നെവിശേഷമുള്ളത ഇങ്ങിനെ ദൃക്ചന്ദ്രനെ വരുത്തുവാൻ ഉള്ളക്രിയ ചുരുക്കിപ്പറകപ്പെട്ടു-

(വാ) എതൽദൃക്ചന്ദ്രാനയനംകണ്ഠാഭരണെസ്പഷ്ടമുക്തം തദപിലിഖ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഒരു ദൃക്ചന്ദ്രാനയനം കണ്ഠാഭരണത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമാകുംവണ്ണം ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- അതും ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧൩- കൊലംബൊന്മുകലാന്തരെരയനയുക്തൽകാലസൂൎയ്യൊ
ൽഭവൈസ്സൌമ്യപല്ലപ്രിയഭാജിതൈരഹിതയുതാസ്പഭുജാകൊ
ടിതഃ। സംയുക്തശ്ശിവകെനവാക്യഭിദയാനിഘ്നാധനൈശെഷ്ട
തൊലിപ്തായാംഖല്വയൊജിതഃ പരഹിതസ്ഥാപസ്സദൃക്ചന്ദ്രമാഃ॥
ഇതി-

അന്വയാൎത്ഥം—— അയനയുക്തൽകാലസൂൎയ്യൊൽഭവങ്ങളായി സൌമ്യപല്ലപ്രിയഭാജിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന അന്മുകലാന്തരങ്ങളൊടു ഭാസ്പഭുജാകൊടികളെ അനുസരിച്ചിട്ടു രഹിതയുക്തായി ശിവകത്തൊടുസംയുക്തമായി വാക്യഭിദകൊണ്ടു നിഘ്നമായി ധനശസംഖ്യകൾകൊണ്ടു ഹൃതമായിരിക്കുന്ന കൊലംബം പരഹിതസ്ഥൌപിന്റെ ലിപ്തയിങ്കൽതന്നെ യൊജിതമാക്കി കൎത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു ഇപ്രകാരമായാൽ അതുദൃക്ചന്ദ്രമസ്സായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— തൽക്കാലാദിത്യസ്ഫുടത്തെ വെച്ചതതിൽ അയനം കൂട്ടി അതിൽനിന്ന പ്രാണകലാന്തരംകൊണ്ടു അതിനെ പതിനെഴകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു പന്ത്രണ്ടുകൊണ്ടുഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നസംഖ്യയെ കൊല്ല സംഖ്യവെച്ചു ആദിത്യന്റെ ഭുജാകൊടികളെ നൊക്കി ക്രമെണ അതിൽനിന്നു കളകയൊ അതിൽകൂട്ടുകയൊ ചെയ്തിട്ടു അനന്തരം നൂററുനാല്പത്തഞ്ച അതിൽകൂട്ടിവാക്യാന്തരംകൊണ്ടു ഗുണിച്ചുഅഞ്ഞൂററമ്പതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നസംഖ്യയെ പരഹിതചന്ദ്രസ്ഫുടത്തിന്റെ ഇലിയിൽകൂട്ടുക- എന്നാൽ അതുദൃക്ചന്ദ്രന്റെ സ്ഫുടമായിഭവിക്കും- ഇതിശബ്ദംസമാ

ഷ്ടിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൮൪- മാന്ദികാലായനാംശ്യാഃ ചരജ്യാംവിഭജേത്രിഭിഃ ലബ്ധാ വിനാഡികാസ്സ്വാദിഷ്ഠതാ മാന്ദിഘടീഃ പൃഥക്॥

൮൫- ഏരെന്നീലൈർവിഘടികാലഗ്നാസൂൻ യഥാക്രമം മാന്ദിനാഡ്യാംസായനാക്കെ മേഷാദ്യാദിസംസ്ഥിതേ॥

൮൬- മാന്ദിനാഡ്യസ്സ്ഫുടാസ്സ്പഷ്ടാസ്സ്വംഭിന്നാ ഗുളികസ്ഫുടം। തന്നേതവ്യം യഥാലഗ്നം നാഡ്യാദിവസയാതയാ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— മാന്ദികാലായനാംശ്യാഃ ചരജ്യയെ മൂന്നു കൊണ്ടു വിഭജിക്കേണം- വിനാഡികകൾ ലബ്ധകളായിഭവിക്കം. അതുകൾകൊണ്ടു മാന്ദിഘടികളെ വെറെവെച്ചിട്ട ഹനിച്ചനീല സംഖ്യകൊണ്ടുഹരിക്കേണം. ലബ്ധകളായിരിക്കുന്ന വിഘടികളെ സായനാക്കൻ മേഷാദ്യാദി സംസ്ഥിതനായിരിക്കം. വിഷയത്തിങ്കൽ ക്രമേണമാന്ദിനാഡിയിങ്കൽ സ്പഷ്ടമാക്കിചെയ്യേണം അപ്പോൾ മാന്ദിനാഡികൾ സ്ഫുടകളായിഭവിക്കം അതുകൾ കൊണ്ടാകട്ടെ ഗുളികസ്ഫുടം ദിവസയാതയായിരിക്കുന്ന നാഡികൊണ്ടുലഗ്നമെന്നപോലെ തന്നെതവ്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ചന്ദ്രോഗ്രഹാദിത്യാദിവാക്യത്താൽ പറകപ്പെട്ടഗുളികനാഴികകളിൽ പ്രശ്നംവെച്ചദിവസത്തിന്നു വെണ്ടതിനെവെച്ച അക്കാലത്തെയ്ക്കു ആദിത്യനെഗണിച്ചുണ്ടാക്കി ആ സ്ഫുടത്തിൽ അയനംകൂട്ടി ആരിങ്കൽനിന്ന ചരജ്യാവുകൊണ്ടു അതിനെ മൂന്നുകൊണ്ടുഹരിക്കേണം അപ്പോൾ കിട്ടിയവിനാഴികകൾകൊണ്ടു ഗുളികനാഴികയെ വെറെവെച്ച അതിനെ ഗുണിച്ച മുപ്പതുകൊണ്ടുഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നവിനാഴികകളെ ഗുളികനാഴികയിൽകൂട്ടുകയൊ അതിൽനിന്നുകളകയൊവെണം. അയനത്തോടുകൂടിയആദിത്യൻ മെഷാദിയിൽനിന്നാൽകൂട്ടുക തുലാദിയിൽ നിന്നാൽകളക ഇപ്രകാരംചെയ്താൽ ഗുളികന്റെനാഴിക സൂക്ഷ്മമാകയുംചെയ്യും. പിന്നെ ദിനഗതനാഴികകൊണ്ടു ലഗ്നസ്ഫുടത്തെ ഉണ്ടാക്കിയതുപൊലെ ആ നാഴികകൊണ്ടു ഗുളികസ്ഫുടത്തെ ഉണ്ടാക്കേണം.

(൨൭) ഏതന്മാന്ദിവിഷയം

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത മാന്ദിവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു..

സാരം സ്പഷ്ടമാകയാൽ അതിനെക്കുറിച്ച പറയുന്നില്ല.

൮൭ ഏവംലഗ്നംവിധുംമാന്ദിമാനീയവിലിഖെൽപൃഥക്। തെഷാംത്രയാണാംസംയോഗാത്രിസ്ഫുടംവിലിഖെച്ചതൽ ।

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇപ്രകാരം ലഗ്നത്തെയും വിധുവിനെയും

മാന്ദിയെയും ആനയനം ചെയ്തിട്ട വെവ്വെറെ വിലെഖനം ചെയ്യെണം. ആ മൂന്നുകളുടെ സംയോഗം ഹെതുവായിട്ട ത്രിസ്ഫുടം ഭവിക്കും. അതിനെയും വിലെഖനം ചെയ്യെണം.

സാരം — മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം ഉദയലഗ്നസ്ഫുടത്തെയും ചന്ദ്രസ്ഫുടത്തെയും ഗുളികസ്ഫുടത്തെയും ഉണ്ടാക്കി അതുകളെ വെവ്വെറെ എഴുതെണം.

മെൽപറഞ്ഞ സ്ഫുടങ്ങൾ മൂന്നും രാശിയിൽ ചെൎത്താൽ അതിന്ന പെർ ത്രിസ്ഫുടമെന്നാകുന്നു അതിനെയും എഴുതെണം.

൧൮. "ലഗ്നെന്ദുമാന്ദിമാനാഭ്യാം ഹതാമാന്ദിം ക്ഷിപെദ്വയോഃ ।
പ്രാണദെഹാക്രമാൽസ്യാതാം പ്രമാന്ദിസ്സുതാഡിതഃ ॥

൧൯. ഭാനുയുക്താഭവെന്മൃത്യുർല്ലിലിതെത്രിനിമാനപി । പ്രശ്നകാലഗതാന്നാഡീന്നിരയഷ്ഷ്ട്വാവിഭാജയെൽ ॥

൨൦. ദിവസസ്യപ്രമാണെന ലബ്ധം രാശ്യാദികം ഫലം । തൽകാലാൎക്കെ ക്ഷിപെദൎക്കാസ്ഥിരരാശിഗതൊയദി ॥

൨൧. ഭചതുഷ്കംത്യജെച്ചാസ്മാദ്വന്ദ്വഗെ യദി യോജയെൽ ।
ത്യാഗയൊഗൌചരെനസ്തഃപ്രാണാദ്യൈൎവിലിഖെച്ചതൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ലഗ്നെന്ദുക്കളെ മാനമാനങ്ങൾകൊണ്ടു ഹനിച്ചിട്ട രണ്ടുകളിലും മാന്ദിയെ ക്ഷെപിക്കെണം. എന്നാൽ ക്രമെണ പ്രാണദെഹങ്ങളായി ഭവിക്കും. മാന്ദി പിന്നെ സുതാഡിതനായി ഭാനുയുക്തമായിട്ട മൃത്യുവായി ഭവിക്കും. ഒരം മൂന്നുകളെയും വിലെഖനം ചെയ്യെണം. പ്രശ്നകാലഗതകളായിരിക്കുന്ന നാഡികളെ നിരയഷ്ഷ്ക്കളാക്കി ദിവസത്തിന്റെ പ്രമാണംകൊണ്ടു വിഭജിക്കെണം. ലബ്ധമായി രാശ്യാദിയായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ തൽകാലാൎക്കങ്കൽ ക്ഷെപിക്കെണം. അൎക്കൻ സ്ഥിരരാശിഗതനാകുന്നു എങ്കിൽ ഇവങ്കൽനിന്ന ഭചതുഷ്കത്തെ ത്യജിക്കെണം. ദ്വന്ദ്വഗനാകുന്നു എങ്കിൽ ഭചതുഷ്കത്തെ യൊജിപ്പിക്കെണം. ചരത്തിങ്കൽ ഇരിക്കുന്നു എങ്കിൽ ത്യാഗയൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നില്ല. ഇത പ്രാണാദികളായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കുന്നു അതിനെയും വിലെഖനം ചെയ്യെണം.

സാരം — ലഗ്നസ്ഫുടത്തെ അഞ്ചുകൊണ്ടു പെരുക്കി അതിനൊട ഗുളികസ്ഫുടത്തെ ചെൎത്താൽ അതു പ്രാണസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും. ചന്ദ്രസ്ഫുടത്തെ എട്ടുകൊണ്ടു പെരുക്കി അതിനൊട ഗുളികസ്ഫുടത്തെ ചെൎത്താൽ അത ദെഹസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും. ഗുളികസ്ഫുടത്തെ എഴുകൊണ്ടു പെരുക്കി അതിനൊട സൂൎയ്യസ്ഫുടത്തെ ചെൎത്താൽ അതു മൃത്യുസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും. ഇപ്രകാരം പ്രാണദെഹ

മൃത്യുസ്ഫുടങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി അതുകളെയും എഴുതെണം- പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെക്കചെന്ന നാഴികവെച്ച അതിനെ നൂററിരുപതുകൊണ്ടെ ഗുണിച്ച ദിനപ്രമാണം കൊണ്ടെ ഹരിച്ച രാശ്യാദികളായ ഫലങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി അതുകളെ തൽക്കാലാദിത്യനിൽ കൂട്ടെണം- ആദിത്യൻ സ്ഥിരരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ നാലു രാശി വാങ്ങെണം- ഉഭയരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ നാലുരാശി കൂട്ടെണം- ചരരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ കളകയും കൂട്ടുകയും വെണ്ട ഇതും പ്രാണനാകുന്നു ഇതിനെയും എഴുതെണം-

൨൨. യാതാനാഡീസ്സുലിപ്താവിഭജ്യേദ്ദിനമാനേനരാശ്യാദി
ലബ്ധം, സൂൎയ്യാൎദ്ധാഢ്യേന്ദുവാരേഷ്വജമുഖചരഭാന്തേഷ്വസൃക്
ജ്ഞാകിവാരേ വീണാദിദ്വന്ദ്വമദ്ധ്യേഷ്വപിധനമുദിതംമൃത്യുല
ബ്ധെ പ്രവിഷ്ടെസ്യാൽ സ്ഥാനെഭ്യശ്ചൊദിതെഭ്യസ്ത്വിദമപിഭവെൽ
കാലഏഷം രന്ധ്രവിധേച്ച॥

അന്വയാൎത്ഥം —— യാതകളായിരിക്കുന്ന നാഡികളെ തിലിപ്തകളാക്കി ചെരിട്ടു ദിനമാനംകൊണ്ടെ വിഭജിക്കെണം- ലബ്ധമായിരിക്കുന്ന രാശ്യാദിസൂൎയ്യാൎദ്ധാഢ്യേന്ദുവാരങ്ങളിൽ അജമുഖചരഭാന്തങ്ങളിലും അസൃക്ജ്ഞാകിവാരത്തിങ്കൽ വീണാദിദ്വന്ദ്വമദ്ധ്യങ്ങളിലും മൃത്യുലബ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടെ ധനമായിട്ടു ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ഉദിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നു കളകയും വെണം എന്നാൽ ഋതുകാലമായി ഭവിക്കും- ഇതുകളെയും ലെഖനം ചെയ്യെണം.

സാരം —— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കലെക്ക ചെന്ന നാഴികവെച്ച അതിനെ മുപ്പത്താറുകൊണ്ടെ പെരുക്കി ദിനപ്രമാണംകൊണ്ടെ ഹരിച്ച രാശിമുതലായി ലഭിക്കപ്പെട്ട ഫലത്തെ ഞായറാഴ്ചമെടം രാശിയുടെ അന്തത്തിങ്കലും വ്യാഴാഴ്ച കൎക്കടകരാശിയുടെ അന്തത്തിങ്കലും വെള്ളിയാഴ്ച തുലാരാശിയുടെ അന്തത്തിങ്കലും തിങ്കളാഴ്ച മകരരാശിയുടെ അന്തത്തിങ്കലും ചൊവ്വാഴ്ചമിഥുനരാശിയുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കലും ബുധനാഴ്ച കന്നിരാശിയുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കലും ശനിയാഴ്ച ധനുരാശിയുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കലും കൂട്ടുക- എന്നാൽ ഉണ്ടാകുന്നതും മൃത്യുവാകുന്നു- മെൽ പറഞ്ഞ രാശ്യാദിഫലത്തെ മെൽപറഞ്ഞ ആഴ്ചകളിൽ മെൽ പറഞ്ഞ സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുകളഞ്ഞാൽ ശെഷിക്കുന്നതു കാലസ്ഫുടമാകുന്നു· ഈ മൃത്യുകാലസ്ഫുടങ്ങളെ എഴുതെണം.

൨൩- സാദ്ധ്യേനനാഡീദ്വിതയെനശക്ത്യാരംഭ്യസൂൎയ്യോദയ
തൊദിനേശഃ। ചാപാദിലൊമാദനുലൊമഗാമീഭാനൊരമൃത്യാ

സ്ഫുടഗ്രഹശ്ലോകഃ॥

൨൪- ബ്രഹ്മ ഗളഗാരാതികക്കിമെഷാളിക്രൂകളൈശക്തികംഗളെ
ണ ക്രൂകൊകക്ഷംമെംഷെഷു പ്രതിലൊമതഃ॥

൨൫- ചരത്ര്യക്കൊമയാൽസാദ്ധ്യനാഡീമചിതയതൊനപഹം ।
ലിഖെമെരാനപീനെന്ദുരാഹ്വെചക്രമിദംസ്മൃതം॥

(വാ) ഏതൽത്രിസ്ഫുടാദിവിഷയം ഏതൈഃഫലമുപരിഷ്ടാദ
ഷ്ടമാദ്ധ്യായെവക്ഷ്യാമി-

അനപയാൎത്ഥം___ ഇതത്രിസ്ഫുടാദി വിഷയമായിഭവിക്കുന്നു. ഇതുകൾകൊണ്ടു ഫലംമുകളിൽ അഷ്ടമാദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ വചിപ്പാൻ പൊകുന്നു.

സാരം___സ്പഷ്ടം-

(വാ)- അനുഷ്ഠാനപദ്ധത്യാംമൃത്യുചക്രമപ്യുക്തം തദപിലിഖ്യതെ-

അനപയാൎത്ഥം___ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയിൽ മൃത്യുചക്രവും ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുംലെഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം___ സ്പഷ്ടം-

൨൬- ഗുളികെന്ദുരവീണ്മഹസാംക്രമാന്നിജൊദയനവാംശരാശി
ഗതാൻ। പ്രതിഗ്രഹചാരൊജ്ഞതയൊനവതിപ്രാണൊസ്മൃവാമ
തൊഗുളികഃ।

൨൭. സൊക്ഷയുതൊമൃത്യുകരൊഭയദസ്സ്യെന്ദുശ്ചമൃത്യുചക്രമി
ദം-ഇതി॥

(വാ) ഗ്രഹാംശ്ചദൃഗ്ഗണിതെനാനീയവിലിഖെൽ ॥

അനപയാൎത്ഥം___ ഗ്രഹങ്ങളെയും ദൃഗ്ഗണിതം കൊണ്ടു ആനയിച്ചിട്ടു വിലെഖനം ചെയ്യെണം-

സാരം___പരഹിതമെന്ന ഗണിത ശാസ്ത്രം മുഹുൎത്താദികൾക്കും ദൃഗ്ഗണിതശാസ്ത്രം ജാതക പ്രശ്നങ്ങൾക്കും ഇങ്ങിനെ വിഷയ വിഭാഗത്തെ അറിവുള്ളവർ കല്പിച്ചിരിക്കയാൽ ദൃഗ്ഗണിതം കൊണ്ടു ജ്യൌമാദി ഗ്രഹങ്ങളെ ഗണിച്ചു അവരുടെസ്ഫുടങ്ങളെയും എഴുതെണം-

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഃ ॥

അനപയാൎത്ഥം___ ഇവിടെ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം___ ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയും പ്രമാണമായി ഭവിക്കുന്നു.

ഇനി അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയിലെ വചനത്തെത്തന്നെ ഇവിടെഎഴുതുന്നു.

൫൭. അൎക്കേന്ദുപാതൃഭൌമയമളാംശേശാസ്സ്പഷ്ടഗണിതശാസ്ത്രേണ । ദൃക്തുല്യാന്നന്യേഗ്രഹാശ്ചസൎവ്വേതഥൈവാന്യേ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം— അൎക്കേന്ദുപാതൃഭൌമയമളാംശേശന്മാർ ദൃക്തുല്യന്മാരായിരിക്കുന്ന സ്പഷ്ടഗണിത ശാസ്ത്രംകൊണ്ടു ആന്നേയന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു അന്യങ്ങളായി സൎവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളും അപ്രകാരം തന്നെ ആന്നെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— സൂൎയ്യസ്ഫുടവും ചന്ദ്രസ്ഫുടവും ആരൂഢലഗ്നത്തിന്റെയും ഉദയലഗ്നത്തിന്റെയും അംശകങ്ങളുടെ അധിപതികളായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടവും ദൃക്കിനോടു തുല്യമായ സൂക്ഷ്മഗണിത ശാസ്ത്രംകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കപ്പെടുകയും മറ്റുള്ള സകല ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളും അപ്രകാരംതന്നെ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുകയും വെണം- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(പാ) ശാസ്ത്രാന്തരംച ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ശാസ്ത്രാന്തരവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— മെൽ പറകപ്പെട്ട അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി എന്നഗ്രന്ഥത്തിലെ വചനമെന്നപൊലെ അന്യഗ്രന്ഥത്തിലെ വചനവുമുണ്ടു- ।

അനന്തരം അതിനെതന്നെ എഴുതുന്നു-

൫൮. യൊഗെഗ്രഹാണാംഗ്രഹണെൎക്കസൊമയൊൎമ്മൌഢ്യെതഥാവക്രഗതൌചപശ്ചേൽ । ദൃഷ്ടാനുരൂപാംകരണംമനാഘംതെനഗ്രഹെന്ദ്രാൻഗണയെത്രിവാരകം ॥

൫൯. യദായദൈവചസിദ്ധാന്തൊഗണിതെദൃക്സമൊഭവെൽ । തദാതെനൈവസംസാധ്യംജാതകംഗണയെൽബുധഃ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഗ്രഹങ്ങളുടെ യൊഗവും അൎക്കസൊമന്മാരുടെ ഗ്രഹണവും അപ്രകാരം മൌഢ്യവും വക്രഗതിയുമാകുന്ന അവസ്ഥകളിൽ അഹസ്സിങ്കൽ അഹസ്സിങ്കൽ ദൃഷ്ടാനുരൂപമായിരിക്കുന്ന കരണം യാതൊന്നൊ അതുകൊണ്ടു ഗ്രഹെന്ദ്രന്മാരെ ത്രിവാരകമാകുംവണ്ണം ഗണിക്കെണം യാതൊരു സമയത്തിങ്കൽ യാതൊരു സിദ്ധാന്തം ഗണിതത്തിങ്കൽ ദൃക്സമമായി ഭവിക്കുമൊ അപ്പൊൾ അതുകൊണ്ടു തന്നെ സംസാധ്യമായിരിക്കുന്ന ജാതകത്തെ ബുധൻ ഗണിക്കെണം-

സാരം— ഗ്രഹങ്ങളുടെയൊഗ, സൂൎയ്യഗ്രഹണം, സൊമഗ്രഹണം, പാട, വക്രഗതി- ഇവരഞ്ചും അന്നന്നു കാണപ്പെട്ട

ന്ന ഗ്രഹസ്ഥിതിക്ക അനുരൂപമായ സൂക്ഷ്മഗണിതശാസ്ത്രം കൊണ്ടു ഗ്രഹങ്ങളെ മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഗണിച്ച് അവരുടെ സ്ഫുടങ്ങളെ സൂക്ഷ്മമാക്കി അതുകൾകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു. യാതൊരു കാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു സിദ്ധാന്തം ദർശനത്തിന്ന അനുരൂപമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അക്കാലത്തിങ്കൽ അതുകൊണ്ടു തന്നെ സൂക്ഷ്മമായി ഗണിക്കേണ്ടതായ ജാതകത്തെ ഗണിക്കേണം. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൩൨. ലഗ്നാദസ്ഫുടസ്യ ഭംത്യക്താ കലാഭാഗാംശ്ച നിക്ഷിപെൽ। ആരൂഢഭെ സ്ഫുടാവാപ്ത്യാ അമുഷ്യ വിലിഖെച്ചതൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം.—— ലഗ്നസ്ഫുടത്തിന്റെ ഭത്തെ ത്യജിച്ചിട്ടു കലകളെയും ഭാഗങ്ങളെയും ആരൂഢത്തിങ്കൽ ഇതിന്റെ സ്ഫുടാവാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടു നിക്ഷേപിക്കേണം. അതിനെ വിലെഖനം ചെയ്കയും വേണം.

സാരം.—— ഉദയലഗ്നസ്ഫുടത്തിന്റെ രാശി എടുത്ത ഇലി തിസ്യതികളെ ആരൂഢരാശിയിൽ ചേർത്താൽ അത ആരൂഢസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും. അതിനെയും എഴുതേണം.

ഇതി പഞ്ചമൊദ്ധ്യായഃ

അഥ ഷഷ്ഠാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ.

(വാ) അഥ സൂത്രാണിനിരൂപ്യന്തെ ॥

അന്വയാർത്ഥം.—— അനന്തരം സൂത്രങ്ങൾ നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം.—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧. ആരൂഢോദയലഗ്നാഭ്യാം സൂത്രം സാമാന്യസംജ്ഞിതം । തദ്ദ്വാദശാന്തയച്ചിന്ത്യം തൽസ്യാദധിപസംജ്ഞിതം ॥

൨. ലഗ്നാരൂഢാംശകാദ്യന്തു സൂത്രമംശകസംജ്ഞിതം । ലഗ്നാധിപസ്പുകൊദ്ധൃത്യാം ചിന്ത്യം നക്ഷത്രസംജ്ഞിതം ॥

൩. ആരൂഢത്തദ്ദശമതോ മഹാസൂത്രം വിചിന്തയെൽ । പൃഥ്വീ സാമാന്യസൂത്രം സ്യാദാപസ്യാധിപസംജ്ഞിതം ॥

൪. തേജസ്യാംശകസൂത്രം സ്യാദ്വായുസൂത്രം തു മാരുതഃ । ആകാ

ശസ്സമഹാസൂത്രമിത്യേതൽസൂത്രപഞ്ചകം ॥

൫. പ്രാധാന്യേനവിചിന്ത്യംസ്യാൽപഞ്ചഭൂതാത്മകതാതു। ആരൂഢോദയയൊശ്ചന്ദ്രഞ്ചരരാശിഗതായദി ॥

൬. ചന്ദ്രാഎകംസ്ഥിരെന്യദ്വാജീവസൂത്രമിതിദ്വിധാ। ആരൂഢോദയയൊരെകംചരെസ്യാദ്ഭയൊപരം ॥

൭. ദ്വിതയംവാസ്ഥിരെതദ്വന്മൃതിസൂത്രമപിദ്വിധാ। ചരസംസ്ഥംതയൊരെകമപരംസ്ഥിരസംജ്ഞിതം ॥

൮. ദ്വയംവൊഭയരാശിസ്ഥംരൊഗസൂത്രമപിദ്വിധാ। ചിന്തനെംശകസൂത്രസ്യവ്യംന്യായൊവിചിന്ത്യതാം ॥

അനന്വയാൎത്ഥ — ആരൂഢോദയ ലഗ്നങ്ങൾകൊണ്ടു സാമാന്യ സംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം ചിന്ത്യമായിഭവിക്കുന്നു- തല്ക്കാലഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടുതാകട്ടെ യാതൊന്നു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അത അധിപസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമായി ഭവിക്കും- അംശകസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമാകട്ടെ ലഗ്നാരൂഢാംശകങ്ങൾകൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- നക്ഷത്രസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം ലഗ്നാരൂഢനക്ഷത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ആരൂഢാഷ്ടമങ്ങൾകൊണ്ടു മഹാസൂത്രത്തെ വിചിന്തിക്കേണം- സാമാന്യ സൂത്രം പൃഥ്വിയായി ഭവിക്കും- അധിപസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമാകട്ടെ അപ്പുകളായി ഭവിക്കും- അംശകസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമാകട്ടെ തെജസ്സായി ഭവിക്കും- ഉഡുസൂത്രമാകട്ടെ മാരുതനായി ഭവിക്കും- മഹാസൂത്രമാകട്ടെ ആകാശമായി ഭവിക്കും- ഇപ്രകാരമുള്ള ഈ സൂത്രപഞ്ചകം പഞ്ചഭൂതാത്മകതാം ഹെതുവായിട്ട പ്രാധാന്യേനവിചിന്ത്യമായി ഭവിക്കും- ആരൂഢോദയങ്ങളുടെ ചന്ദ്രം ചരരാശിഗതമാകുന്നു എങ്കിലും ഏകം ചന്ദ്രത്തിങ്കലും അന്യംസ്ഥിരത്തിങ്കലുമാകുന്നു എങ്കിലും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരേണ ജീവസൂത്രം ഭവിക്കുന്നു- ആരൂഢോദയങ്ങളിൽ വെച്ചു ഏകംചരത്തിങ്കലും പരം ഉഭയത്തിങ്കലുമായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും രണ്ടും സ്ഥിരത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുമെങ്കിലും അപ്രകാരം മൃതിസൂത്രവും രണ്ടുപ്രകാരേണ ഭവിക്കും- അതുകളിൽവെച്ചു ഏകം ചരസംസ്ഥമായിട്ടും അപരം സ്ഥിരസംജ്ഞിതമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും ദ്വയം ഉഭയരാശിസ്ഥമാകുന്നു എങ്കിലും രൊഗസൂത്രവും രണ്ടു പ്രകാരേണ ഭവിക്കും- ഈ ന്യായം അംശകസൂത്രത്തിന്റെ ചിന്തനത്തിങ്കലും വിചാരിക്കപ്പെടേണം-

സാരം— ആരൂഢോദയലഗ്നങ്ങൾകൊണ്ടു സാമാന്യസൂ

ത്രത്തെയും ആരൂഢോദയലഗ്നങ്ങളുടെ അധിപന്മാരെക്കൊണ്ടു അധിപസൂത്രത്തെയും ആരൂഢോദയലഗ്നങ്ങളുടെ നവാംശകങ്ങൾകൊണ്ടു അംശകസൂത്രത്തെയും ലഗ്നത്തിന്റെയും പ്രഷ്ടാവിന്റെയും നക്ഷത്രങ്ങൾകൊണ്ടു നക്ഷത്രസൂത്രത്തെയും ആരൂഢരാശികൊണ്ടും അതിന്റെ ദശമരാശികൊണ്ടും മഹാസൂത്രത്തെയും വിചാരിക്കേണം. സാമാന്യസൂത്രം ഭൂമിയും അധിപസൂത്രം ജലവും അംശകസൂത്രം തെജസ്സും നക്ഷത്രസൂത്രം വായുവും മഹാസൂത്രം ആകാശവും ഇങ്ങിനെ മെൽ പറകപ്പെട്ട അഞ്ചുസൂത്രങ്ങൾ പഞ്ചഭൂതസ്വരൂപങ്ങളാകയാൽ അതുകളെ പ്രാധാന്യേന വിചാരിക്കേണം.

മെൽ പറഞ്ഞ അഞ്ചു സൂത്രങ്ങളും ജീവൻ, മൃത്യു, രൊഗം ഇങ്ങിനെ മൂന്നു പ്രകാരെണ ഭെദിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-എങ്ങിനെ എന്നു താഴെ വിവരിക്കാം

ആരൂഢവും ഉദയലഗ്നവും ചരരാശിയായാലും അതുകളിൽ ഒന്നു ഉഭയരാശിയായിട്ടും മറ്റെത സ്ഥിരരാശിയായിട്ടുമിരുന്നാലും ജീവസൂത്രമാകുന്നു. ആരൂഢോദയങ്ങളിൽ ഒന്നു ചരരാശിയും മറ്റെത ഉഭയരാശിയുമായിരുന്നാലും രണ്ടും സ്ഥിരരാശിയായാലും മൃത്യുസൂത്രമാകുന്നു. ആരൂഢോദയങ്ങളിൽ ഒന്നു ചരമായിട്ടും മറ്റെതു സ്ഥിരമായിട്ടുമിരുന്നാലും അതുകൾ രണ്ടും ഉഭയരാശിയായിരുന്നാലും രൊഗസൂത്രമാകുന്നു.

മെൽപറഞ്ഞ ന്യായം അംശക സൂത്രവിചാരത്തിങ്കലും ഉപയൊഗമുള്ളതാകുന്നു.

ജീവസൂത്രഫലം ആയുസ്സാകുന്നു എന്നും മൃത്യുസൂത്രഫലം മരണമാകുന്നു എന്നും രൊഗസൂത്രഫലം രൊഗമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൯- ആരൂഢസ്യ ചലഗ്നസ്യപത്യൊരൈക്യെചസൌഹൃദെ
ജീവസൂത്രംവിജാനീയാൽസമതെചരൊഗദം ഭവെൽ॥

൧൦- തയൊശ്ശത്രുവശാദെവതുസൂത്രംതുമരണപ്രദം। ഗണെയെ
ല്ലഗ്നനക്ഷത്രാദാരഭ്യപ്രഷ്ടൃജന്മഭം॥

൧൧- ത്രിഭിസ്സ്യാംവിഭജെൽസംഖ്യാമെകശെഷെതുജീവകൃൽ।
ദ്വിശെഷെരൊഗദംസൂത്രംനിശ്ശെഷെമരണപ്രദം॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആരൂഢത്തിന്റെയും ലഗ്നത്തിന്റെയും പതികൾക്ക ഐക്യവും സൌഹൃദവും സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീവസൂത്രമെന്നു അറിയെണം സമതചസത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ രൊഗദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രംഭവിക്കും

അവക്കുശത്രുവല്ലാവം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ മരണപ്രദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം തന്നെഭവിക്കും. ലഗ്നനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി പ്രഷ്ടുജന്മഭത്തെ ഗണിക്കേണം ആ സംഖ്യയെ മൂന്നുകൾകൊണ്ടു വിഭജിക്കേണം ഏകശേഷംസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീവകൃത്തായിരിക്കുന്ന സൂത്രം ഭവിക്കും. ദ്വിവിശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രോഗദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രംഭവിക്കും. നിശ്ശേഷം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ മരണപ്രദമായിരിക്കുന്നസൂത്രം ഭവിക്കും.

സാരം.—— ആരൂഢത്തിന്റെയും ലഗ്നത്തിന്റെയും ആധിപത്യം ഏകഗ്രഹത്തിന്നാകുന്നു എങ്കിൽ അതു അധിപസൂത്രത്തെ ജീവസൂത്രമെന്നു അറിയേണം. ആരൂഢലഗ്നാധിപന്മാർ ബന്ധുക്കളായാലും മേൽപ്രകാരംതന്നെ.

അവർസമന്മാരായിരുന്നാൽ അതുരോഗസൂത്രമായിഭവിക്കും അവർ ശത്രുക്കളായിരുന്നാൽ അതു മൃത്യുസൂത്രമായിഭവിക്കും.

ലഗ്നനക്ഷത്രംതുടങ്ങി പ്രഷ്ടാവിന്റെ പിറന്നനാൾവരെ ഗണിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്നസംഖ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം.

മേൽപ്രകാരം ഹരിച്ചപ്പോൾ ഒന്നുശേഷിച്ചാൽ ആനക്ഷത്രസൂത്രംജീവസൂത്രമാകുന്നു എന്നും രണ്ടുശേഷിച്ചാൽ രോഗസൂത്രമാകുന്നു. ഒന്നുംശേഷിക്കാഞ്ഞാൽ മൃത്യുസൂത്രമാകുന്നുഎന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൬൨ - ആരൂഢദ്രേക്കാണയോർദ്വിതയം ചന്ദ്രരാശിഗം യദി ജീവനംസൂത്രം ചരയേൽസ്ഥിരരാശിഗം॥

൬൩ - മൃത്യുസൂത്രംതദാജ്ഞേയം യദാത്ര്യപ്നരെനയോ:। ഏകം ചാന്ദ്രംപരംസൌരംരോഗസൂത്രംതദാഭവേൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം.—— ആരൂഢദ്രേക്കാണങ്ങളുടെ ദ്വിതയം ചന്ദ്രരാശിഗമാകുന്നു എങ്കിൽ അതുജീവനദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമായിഭവിക്കും. ദ്വയംസൂൎയ്യരാശിഗമാകുന്നു എങ്കിൽ അപ്പോൾമൃത്യുസൂത്രമെന്നജ്ഞേയമായ ഭവിക്കുന്നു. യാതൊരുസമയത്തിങ്കലാകട്ടെ പിന്നെ ഇതുകളിൽവെച്ചുഏകംചന്ദ്രമായിട്ടും പരംസൌരമായിട്ടും ഭവിക്കുമൊഅപ്പോൾ അതുരോഗസൂത്രമായിഭവിക്കും.

സാരം.—— ആരൂഢരാശിയും അതിന്റെ പത്താംരാശിയും ചാന്ദ്രരാശികളിൽ ചെന്നതാകുന്നു എങ്കിൽ ആ മഹാസൂത്രത്തെ ജീവസൂത്രമെന്ന അറിയേണം. അതുകൾ രണ്ടും സൌരരാശികളിൽ ചെന്നതായാൽ മൃത്യുസൂത്രമെന്ന അറിയേണം. ഒന്നു

ചാന്ദ്രമായിട്ടും മറ്റെ സൌരമായിട്ടുമിരുന്നാൽ അതു രോഗ
സൂത്രമാകുന്നു എന്ന അറിയെണം-

൫൩. ജീവസൂത്രഫലംദീൎഘമായുരക്ലിഷ്ടമനാമയം। രൊഗോല്പ
ത്തിശ്ചിരദൌൎബ്ബല്യംരോഗസൂത്രഫലംമതം।

൫൪. മൃതിസൂത്രഫലംമൃത്യുഃപ്രഷ്ടുസ്സംബന്ധിനാമപി । പ്രേ
ഷ്ടിതാപ്തിരഥപ്രഷ്ടുസ്തജ്ജീവനമയിനി॥

൫൫. രോഗമെകാൎയ്യനാശാദിദുഃഖംഭീരപിമൃത്യുദി അത്രഗ്ര
ന്ഥാന്തരഞ്ചാസ്തിതമെവാനുവിലിഖ്യതെ।

അന്വയാൎത്ഥം—— ജീവസൂത്രഫലം ദീൎഘമായിരിക്കുന്ന ആ
യുസ്സും അക്ലിഷ്ടമനാമയവുമാകുന്നു- രോഗസൂത്രഫലം രൊഗോൽ
പത്തിയും ചിരദൌൎബ്ബല്യവുമെന്നമതമായി ഭവിക്കുന്നു- മൃതിസൂത്ര
ഫലം പ്രഷ്ടാവിന്റെയും സംബന്ധികളുടെയും മൃത്യുവാകുന്നു-
ജീവനമയിയായിരിക്കുന്ന സൂത്രം സത്തായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ പ്രേഷ്ടിതാവാപ്തിയും വാച്യയായി ഭ
വിക്കുന്നു- രോഗമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം സത്തായിരിക്കുംവിഷ
യത്തിങ്കൽ കാൎയ്യനാശാദിയും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മൃത്യുമാ
യിരിക്കുന്ന സൂത്രം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ദുഃഖവും
ഭീതിയും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ ഗ്രന്ഥാന്തരവും ഭവി
ക്കുന്നു- അനന്തരം അതുതന്നെ വിലെഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം.____ജീവസൂത്രത്തിന്റെ ഫലം ദീൎഘായുസ്സും രൊഗശ
മനംമുതലായതും പൃച്ഛകന്റെ ഇഷ്ടലാഭവുമാകുന്നു- രോഗസൂ
ത്രത്തിന്റെ ഫലം മെലിൽരൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകയും അപ്പൊൾ
ഉള്ളരോഗം ശമിക്കാതെ വളരെക്കാലം നില്ക്കുകയും കാൎയ്യനാശം
മുതലായതുമാകുന്നു- മൃത്യുസൂത്രത്തിന്റെ ഫലം പൃച്ഛകനുതന്നെ
യൊ അല്ലാ എങ്കിൽ അയാളുടെ സംബന്ധികളായ ജനങ്ങൾ
ക്കൊ മരണം ഭവിക്കയും ദുഃഖവും ഭയവുമാകുന്നു- ഇവിടെ വെ
റെയും പ്രമാണമുണ്ട ഇനി അതിനെത്തന്നെ എഴുതുന്നു-

൫൬. ആയുൎവൃദ്ധിംധനമപിതഥാവദ്ധതെജീവസൂത്രംതൽക്ഷൂത്ര
ഞ്ചെദ്ധനഹതിമനൊഭംഗഖെദപ്രപീഡാഃ ഭീതശ്ശുദ്ധിപ്ലിനമനു
മനഃകൎമ്മഭ്രംശൊന്ത്യസൂത്രപ്രഷ്ടുൎവ്വാച്യംഫലമിതിദൃഢംസൎവ്വവൃ
ദ്ധാസ്സമൂചുഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം.______ ജീവസൂത്രം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ആയു
സ്സും വിദ്യയും അപ്രകാരം ധനവും വൎദ്ധിക്കുന്നു- തൽസൂത്രം ഭ
വിക്കുന്നു എങ്കിൽ ധനഹതിമനൊഭംഗഖെദപ്രപീഡകൾ ഭവി
ക്കുന്നു- അന്ത്യസൂത്രം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭീതിയും

ലിന്നു പ്രീതിശുദ്ധിയും മനഃകൎമ്മഭംഗവും ഭവിക്കുന്നു- സൎവ്വപൃഛകളിലും സൂത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ഇപ്രകാരം പ്രഷ്ടാവിനുള്ളഫലം ഗൂഢമാകുംവണ്ണം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം-ജീവസൂത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ ആയുസ്സ, വീൎയ്യം, ധനം, ഇവ വൎദ്ധിക്കും- രോഗസൂത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ ധനനാശവും മനോഭംഗവും രോഗവുമുണ്ടാകും- മൃത്യുസൂത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ ഭയവും ദിവസംപ്രതിരോഗം വൎദ്ധിക്കുകയും മനോഭംഗവും കൎമ്മഭംഗവുമുണ്ടാകും- ഇപ്രകാരം സൂത്രങ്ങൾകൊണ്ടു പൃഛകഫലത്തെ ഉറപ്പിച്ചുപറയെണം-

൧൮. സൂത്രംയൽഭൂതസംബന്ധിമൃത്യുകൃദ്ബാധരോഗകൃൽ। തൽഭൂതാംശഭവാൻദേഹരോഗാൻപ്രഷ്ടുൎവിനിൎദ്ദിശേൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം— മൃത്യുകൃത്തായിട്ടൊ രോഗകൃത്തായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്നസൂത്രം യൽഭൂതസംബന്ധിയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തൽഭൂതാംശഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ദേഹത്തിങ്കൽ വിനിൎദ്ദെശിക്കെണം-

സാരം—— മൃത്യുസൂത്രമൊ രോഗസൂത്രമൊ ഉണ്ടായിവന്നാൽ അതുകൾ പൃഥിവ്യാദികളിൽവെച്ചു എതൊരുഭൂതത്തിന്റെ സംബന്ധികളായി ഭവിക്കുമൊ അതിന്റെ അംശത്തിങ്കൽനിന്നു ഉൽഭവിച്ചതുകളായ രോഗങ്ങൾ പൃഛകന്നു ഉണ്ടു എന്നു പറയെണം-

൧൯. മാംസാസ്ഥിത്വക്സിരാരോമപൃഥ്വീദേഹഭൃതാംതനൌ। സ്വേദാസൃങ്മൂത്രശുക്ലാസ്യതോയംതോയമുദാഹൃതം॥

൨൦. ക്ഷുത്തൃഡാലസ്യനിദ്രാഭാസ്തേജോംഗചലനംമരുൽ। ദ്വെഷരാഗൌചമൊഹശ്ചസാധ്വസംചജരാനഭഃ॥

൨൧. എവംഹിസൎവ്വജന്തൂനാംപഞ്ചഭൂതമയീതനുഃ। പഞ്ചൊക്താന്യത്രസൂത്രാണിത്രീണ്യേവാന്യേപ്രചക്ഷതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ദേഹഭൃത്തുക്കളുടെ തനുവിങ്കൽ ഉള്ളമാംസാസ്ഥിത്വക്സിരാരോമം പൃഥ്വിയായിഭവിക്കുന്നു- സ്വെദാസൃങ്മൂത്രശുക്ലാസ്യതോയംതോയമെന്നു ഉദാഹൃതമായിഭവിക്കുന്നു- ക്ഷുത്തൃഡാലസ്യനിദ്രാദികൾ തെജസ്സായിഭവിക്കുന്നു- അംഗചലനം മരുത്തായിഭവിക്കുന്നു- ദ്വെഷരാഗങ്ങളും മൊഹവും, സാധ്വസവും, ജരയും, നഭസ്സായി ഭവിക്കുന്നു- ഇങ്ങിനെസൎവ്വജന്തുക്കളുടെ തനുപഞ്ചഭൂതമയിയായി ഭവിക്കുന്നുഎല്ലൊ ഇവിടെ അഞ്ചുസൂത്രങ്ങൾ ഉക്തങ്ങളായി അന്യന്മാർ മൂന്നുസൂത്രങ്ങളെത്തന്നെ പ്രഖ്യാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം — എല്ലാശരീരങ്ങളിലും ഉള്ളമാംസം അസ്ഥി, തൊലി, ഞരമ്പ, രോമം ഇവ ഭൂമിയുടെ അംശമാകുന്നു. വിയൎപ്പ, ചോര, മൂത്രം, ശുക്ലം, വായയിലെ വെള്ളം ഇവ ജലാംശമാകുന്നു. വിശപ്പ, തണ്ണീർദാഹം, ആലസ്യം, ഉറക്കം, കാന്തി ഇവ തെജസ്സഹെതുവായിട്ട ഉണ്ടാകുന്നതുകളാകുന്നു അവയവങ്ങളുടെ ഇളക്കം വായുവിനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നതാകുന്നു. രാഗം, ദ്വെഷം, മോഹം, ഭയം, യൌവനഹാനി ഇതുകൾ ആകാശത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നതുകളാകുന്നു. ഇപ്രകാരമാകയാൽ എല്ലാവരുടെയും ശരീരം പഞ്ചഭൂതമയമാകുന്നു. ഇതും പറഞ്ഞത ലൊകത്തിങ്കൽ പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതു തന്നെ.

മെൽ പറകപ്പെട്ട ഭൂതസംബന്ധികളായിട്ട ഇവിടെ അഞ്ചു സൂത്രങ്ങൾ പറകപ്പെട്ടു അന്യന്മാർ മൂന്നു സൂത്രങ്ങളെ തന്നെ പ്രാധാന്യേന പറയുന്നു. മെൽ പറകപ്പെട്ടതിനെ തന്നെ അനന്തരം സ്പഷ്ടമായി പറയുന്നു.

൨൨. സൂത്രാണാം ത്രിതയസ്യ കീൎത്തിതമിഹ പ്രാധാന്യമന്യൈഃ
പരം തൽ കണ്ഠാഭരണെ സമീരിതമിഹാപ്യെതൽ ഫലഞ്ചൊച്യതെ
ആരൂഢൊദയയൊ ഛയൊരപി തയൊസ്സംബന്ധി ചാംകാംശ
യൊരാലിത്യാംശകയൊ ഽയച്ഛത്രദിഹാരൂഢസ്ഫുടം ഗ്രാഹ്യതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — അന്യന്മാരാൽ ഇവിടെ സൂത്രങ്ങളുടെ ത്രിതയത്തിന്നുതന്നെ പ്രാധാന്യം കീൎത്തിതമായി ഭവിക്കുന്നു. അതു കണ്ഠാഭരണത്തിങ്കൽ സമീരിതമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെയും ഇതും ഫലവും വചിക്കപ്പെടുന്നു. ആരൂഢൊദയങ്ങളാകുന്ന രണ്ടുകളുടെയും അതുകളുടെ അംശകാംശങ്ങളുടെയും ആലിത്യാംശകങ്ങളുടെയും സംബന്ധിയായിട്ട യാതൊന്നു ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇത അതായിട്ട ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ ആരൂഢസ്ഫുടം ഗ്രഹിക്കപ്പെടുകയും വെണം.

സാരം — മറ്റുള്ളവർ മൂന്നു സൂത്രങ്ങളെ തന്നെ പ്രാധാന്യത്തെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതു കണ്ഠാഭരണമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു ഇവിടെയും അതിന്റെ സംക്ഷെപഫലങ്ങളെ പറയുന്നു. സൂത്രത്രയമെന്നത ആരൂഢൊദയ ലഗ്നങ്ങൾ കൊണ്ടും അതുകളുടെ നവാംശകങ്ങൾകൊണ്ടും ദ്വാദശാംശകങ്ങൾകൊണ്ടും വിചാരിക്കപ്പെടെണ്ടതാകുന്നു. ആരൂഢനവാംശത്തെ ഗ്രഹിക്കുമ്പൊൾ ആരൂഢസ്ഫുടത്തെ സ്വീകരിക്കേണം. കലശമധ്യസ്ഥിവക്കൊണ്ടെ ഇത്യാദി ശ്ലൊകപ്രകാരത്തെ വരുന്നനവാംശത്തെ ഗ്രഹിച്ചാൽ പൊരാ ആരൂഢസ്ഫുടത്തിന്നു സാമാന്യന്യായെ

ന യാതൊരു നവാംശകം ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിനെത്തന്നെ ഗ്ര ഹിക്കേണമെന്നു താൽപൎയ്യമാകുന്നു.

൭൩. അഷ്ടമദ്യൂനയോരസ്തു യൊശ്ച നവഭാഗാൎക്കാംശസം ബന്ധിയൽ സൂത്രാണാംത്രിതയംമൃതിപ്രദമിദംയദ്യേനയോസ്സാ ധയോഃ । സ്വപസ്വപാംകാംശദിവാകരാംശകപതീസ്സ്യാതാംച്ഛലാ വൈരിണൌ ദോഷസ്ത്രിസ്ഫുടദ്ധൃതലക്ഷണേശാലീനാംശ്രിയേതാ പ്യതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— അഷ്ടമദ്യൂനയങ്ങളുടെസംബന്ധിയായി യും അതുകളുടെ നവഭാഗാൎക്കാംശസംബന്ധിയായിയും ഇരിക്കു ന്ന സൂത്രങ്ങളുടെ ത്രിതയം യാതൊന്നൊ അതു ഇത ഇതുകളുടെ നാഥന്മാർ സ്വപസ്വപാംകദിവാകരാംശക പതികൾ വൈരികളാ യിട്ടു ഭവിക്കുമെങ്കിൽ മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കും. ത്രിസ്ഫുടദ്ധൃതലക്ഷ ണദോഷികൾക്കു ദോഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുക്കായിരിക്കുന്നവനും മരിക്കും.

സാരം—— അഷ്ടമദ്യൂനയ സംബന്ധിയായിയും അതുകളു ടെ നവാംശകങ്ങളുടെ സംബന്ധിയായിയും അതുകളുടെ ദ്വാദ ശാംശ സംബന്ധിയായിയും ഇരിക്കുന്ന മൂന്നു സൂത്രവും അഷ്ട മദ്യൂനയാധിപന്മാർ അഷ്ടമദ്യൂനയങ്ങളുടെ നവാംശകാധിപ നും ദ്വാദശാംശകാധിപനും ശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ മരണകരമാ യി ഭവിക്കും ത്രിസ്ഫുടത്തിന്നും ധൃതലക്ഷണത്തിന്നും ദശമുതലായ തുകൾക്കും ദോഷംകൂടെ ഉണ്ടു എങ്കിൽ രോഗത്തോടു കൂടാത്തവ നായാലും മരിക്കും.

൭൪. സൂത്രാണാംത്രിതയേത്രജീവനകരെ ചാംശേശയൊസ്സൌ ഹൃദെശംസ്ത്രിസ്ഫുടദ്ധൃതലക്ഷണേശോഭിദ്രാദികെ ചാഖിലെ । അ ത്യാസന്നമൃതെരപീഹനമൃതിർമ്മിശ്രേതസൂത്രാദികെ ജീവെൽക ഷ്ടതരൈവനൈവസുകരംദോഷേധികെജീവനം ॥ ഇതി.

അന്വയാൎത്ഥ.——അംശേശന്മാൎക്കും സൌഹൃദയം സത്തായി ട്ടും ഒരം സൂത്രങ്ങളുടെ ത്രിതയം ജീവനകരമായിട്ടും ത്രിസ്ഫുട ധൃതല ക്ഷണദശാച്ഛിദ്രാദികമായിരിക്കുന്ന അഖിലം ശസ്തമായിട്ടും സ ത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അത്യാസന്നമൃതിയായിരിക്കുന്ന വന്നും ഇവിടെ മൃതി ഭവിക്കുന്നില്ല. സൂത്രാദികം മിശ്രമായിരി ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കഷ്ടങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടുതന്നെ ജീവിക്കും. ദോഷം അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീവ നം ദുഷ്കരമായിട്ടുതന്നെ ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— നവാംശദ്വാദശാംശങ്ങളെ അധിപന്മാർ അഷ്ടമദ്യൂ

ലഗ്നാധിപന്മാർ ബന്ധുക്കളായിരിന്നാൽ സൂത്രത്രയം ജീവനകരമായിഭവിക്കും- അങ്ങിനെഭവിക്കുകയുംത്രിസ്ഫുടം മൂതലക്ഷണംശോ, ഛിദ്രം ഇത്യാദികൾ ദോഷത്തോടുകൂടാത്തതുകളായിരിക്കയുമുണ്ടായാൽ ബലമാംസക്ഷയാദികൾകൊണ്ടു മരണം അടുത്തു എന്നുകാണികൾക്കു തോന്നത്തക്കവിധത്തിലായാലും അവൻ മരിക്കില്ല വ്യാധിതാനെ ശമിക്കും- സൂത്രം മുതലായതുകൾഉന്ന ദോഷ സമ്മിശ്രങ്ങളായിരുന്നാൽ ചില കൎമ്മങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടു വ്യാധിശമിക്കും- ദോഷത്തിന്നു ആധിക്യം ഭവിച്ചാൽ വ്യാധിശമനം ദുൎല്ലഭമായി ഭവിക്കും- ഇതിശബ്ദം, സമാപ്തിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

ഇവിടെ ഒരുശങ്ക ഭവിക്കും അതെന്തെന്നാൽ കണ്ഠാഭരണത്താൽ പറകപ്പെട്ടതായ അന്ത്യദിയമതത്തിങ്കൽ ഉള്ള സൂത്രത്രയം അഷ്ടമഹോരമലഗ്നങ്ങൾ കൊണ്ടും അതുകളുടെ നവാംശകങ്ങൾകൊണ്ടും ദ്വാദശാംശങ്ങൾകൊണ്ടും വിചാരിക്കേണ്ടതാകുന്നു എന്നു മുമ്പെ പറഞ്ഞു എങ്കിലും പിന്നെ അതുമൂന്നും അഷ്ടമലഗ്നാധിപന്മാൎക്കു നവാംശദ്വാദശാംശങ്ങളുടെ അധിപന്മാർ ശത്രുക്കളായാൽ മൃതികരമാകുന്നു എന്നും അവൎക്കുഅവർ ബന്ധുക്കളായാൽ ജീവനകരമാകുന്നു എന്നും ഫലസാമ്യത്തെപറകയാൽ മൂന്നായിട്ടു സൂത്രവിഭാഗം ചെയ്തതു നിഷ്പ്രയോജനമായി. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ശങ്കയെ പരിഹരിപ്പാനായിക്കൊണ്ടിഉവിടെ ഒരു ഉപദേശലഭ്യമായ അൎത്ഥത്തെ വിവരിക്കുന്നു-

അഷ്ടമലഗ്നാധിപന്മാൎക്കു നവാംശദ്വാദശാധിപന്മാർ വൈരികളായിരുന്നാൽ അഷ്ടമലഗ്ന സംബന്ധിയായ സൂത്രം മൃതിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായിഭവിക്കാ- ഈ അവസ്ഥ നവാംശകസൂത്രത്തിന്നു ഭവിക്കേണമെങ്കിൽ നവാംശകാധിപന്മാൎക്കു അഷ്ടമലഗ്നാധിപന്മാരും ദ്വാദശാംശാധിപന്മാരും ശത്രുക്കളായിരിക്കേണം- ദ്വാദശാംശകസൂത്രത്തിന്നും മേൽ പ്രകാരം തന്നെ- അതുകൊണ്ടു അഷ്ടമ ലഗ്നാധിപന്മാൎക്കു നവാംശ ദ്വാദശാംശാധിപന്മാരും നവാംശകാധിപന്മാൎക്കു അഷ്ടമലഗ്നാധിപന്മാരും ദ്വാദശാംശാധിപന്മാരും ദ്വാദശാംശാധിപന്മാൎക്കു മറ്റുള്ളവരും ശത്രുക്കളായിരുന്നാൽ മൂന്നു സൂത്രവും മരണകരമാകുന്നു എന്നും മേൽ പ്രകാരം അവർ ബന്ധുക്കളായിരുന്നാൽ മൂന്നുസൂത്രവും ജീവനകരമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- മേൽ പ്രകാരം അവർ സമന്മാരായിരുന്നാൽ മൂന്നും രോഗസൂത്രമായിഭവിക്കുകയും ചെയ്യും-

സ്യാതാം-ച- എന്ന ച ശബ്ദവും അംശേശയൊഃ-ച- എന്ന ച ശബ്ദവും മെൽ പറഞ്ഞ അൎത്ഥത്തിന്റെ സമുച്ചയത്തെ ചെയ്യുന്നതെത്രെ ആകുന്നതു-

(വാ) ഏതൽസൂത്രവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത സൂത്ര വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൨൯· കുളീരഭൃംഗമത്സ്യെഷുദൊഷദംസ്യാദ്ഭഗൊത്തരം । തത്രാപ്യഹീന്ദ്രപൌഷ്ണെന്ദ്രക്ഷൃതദൈവത്രിസ്ഫുടംഭവെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കുളീരഭൃംഗമത്സ്യങ്ങളിൽ ത്രിസ്ഫുടം ഉത്തരത്തെ അതിക്രമിക്കാതെ ദൊഷദമായി ഭവിക്കും- അതുകളിലും അഹീന്ദ്ര പൌഷ്ണങ്ങളിൽ അപ്രകാരം തന്നെ ദൊഷദമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— കൎക്കടകം, വൃശ്ചികം, മീനം, ഈ രാശികളിൽ ത്രിസ്ഫുടം വന്നാൽ ദൊഷമാകുന്നു- പുണൎതത്തിന്റെ നാലാം കാലും പൂയവും ആയില്യവും കൎക്കടകത്തിൽ വരുന്ന ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ നക്ഷത്രമായി ഭവിക്കാം. പുണൎതംനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ വരുന്നതിനെക്കാൾ പൂയനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ ആകുന്നതു കഷ്ടമാകുന്നു- അതിനെക്കാളും ആയില്യനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ വരുന്നതു കഷ്ടമാകുന്നു- വൃശ്ചികത്തിൽ വരുമ്പൊൾ നക്ഷത്രങ്ങൾ വിശാഖത്തിന്റെ നാലാംകാൽ അനിഴം തൃക്കെട്ട ഇതുകളിൽ വിശാഖത്തിന്മെൽ വരുന്നതിനെക്കാൾ അനിഴത്തിന്മെൽ വരുന്നതു കഷ്ടമാകുന്നു- തൃക്കെട്ടയിന്മെൽ വരുന്നത അതിനെക്കാളും കഷ്ടമാകുന്നു- മീനത്തിൽ വരുമ്പൊൾ നക്ഷത്രങ്ങൾ പൂരട്ടാതിയുടെ നാലാംകാൽ ഉത്രട്ടാതി, രെവതി ഇതുകളിലെ കഷ്ടതയും മെൽ പ്രകാരം തന്നെ-

൩൦· കൎക്കിവൃശ്ചികമീനാനാംത്രിസ്ഫുടം ചരമാംശകം । മൃത്യുപ്രദംഭവെദബ്ദമാസദിനൈഃ ക്രമാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കൎക്കി വൃശ്ചിക മീനങ്ങളുടെ ചരമാംശകമായിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടം ക്രമെണ അബ്ദമാസദിനങ്ങൾകൊണ്ടു മൃത്യുപ്രദമായി ഭവിക്കും നിശ്ചയം-

സാരം—— കൎക്കടകത്തിൽ ത്രിസ്ഫുടം ചരമാംശകമായി വരികിൽ ഒരു സംവത്സരം കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പെ പൃഛകന്നു മരണം ഭവിക്കുമെന്നറിക- വൃശ്ചികത്തിൽ ചരമാംശകമായി വരികിൽ ഒരുമാസം കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പെ മരണം ഭവിക്കുമെന്നറിക- മീനത്തിൽ ചരമാംശകമായി വരികിൽ ഒരു ദിവസം കഴിയുന്ന

തിന്നു മുമ്പെ പൃഛകൻ മരിക്കുമെന്നറിക-

൨൭. സംഹാരഗമസദൃക്ഷം പ്രഷ്ടുർമ്മൈഹാംശകാദിഗം । ജന്മ
താരാത്രയസ്ഥം ചനിയമെനമൃതിപ്രദം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— സംഹാരഗമായിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടവും അസദൃക്ഷമായിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടവും പ്രഷ്ടൃമൈഹാംശകാദിഗമായിരിക്കുന്നത്രിസ്ഫുടവും ജന്മതാരാത്രയസ്ഥമായിരിക്കുന്നത്രിസ്ഫുടവും നിയമെന മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— സംഹാരഖണ്ഡത്തിങ്കൽ ത്രിസ്ഫുടം വരികയും ത്രിസ്ഫുടത്തിന്നു പാപസംബന്ധമുണ്ടാകയും പൃഛകലഗ്നത്തിങ്കലൊ അതിന്റെ നവാംശകരാശിമുതലായ സ്ഥിതിയുള്ളതായി വരികയും പൃഛകന്റെ പിറന്നനാളിന്മെലൊ പക്കപ്പിറന്നാളുകളിലൊ ആകിലും നിയമെന മരണകരമാകുന്നു.

൨൮. സൃഷ്ടിഖണ്ഡഗ്രഹൊച്ചസ്ഥമഥവാശുഭസംയുതം । യ
ദ്യജഹരിചാപാംശഗതം ത്രിസ്ഫുടമായുഷെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— സൃഷ്ടിഖണ്ഡഗ്രഹൊച്ചസ്ഥമായിട്ടൊ ശുഭസംയുതമായിട്ടൊ അജഹരിചാപാംശഗതമായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടം ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— സൃഷ്ടിഖണ്ഡത്തിങ്കലും സൃഷ്ടിരാശിയിലും സൃഷ്ടിനക്ഷത്രത്തിന്മെലും ഉള്ള ത്രിസ്ഫുടവും ശുഭഗ്രഹയൊഗത്തൊടുകൂടിയ ത്രിസ്ഫുടവും മെഷാംശകമൊ സിംഹാംശകമൊ ചാപാംശകമൊ ആയിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടവും ആയുസ്സിന്നായി ക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു.

൨൯. ത്രിസ്ഫുടസ്യദൃഗ്ഗാണാദിവർഗ്ഗെശാശ്രിതരാശിപൈഃ । താ
തമാതൃഭ്രാതൃബന്ധുപുത്രഭാര്യാശ്ശുഭാശുഭം ।

൩൦. സഗുണൈസ്തൈശ്ശുഭം വാച്യം സദൊഷൈശ്ചതഥാശു
ഭം । ദൊഷാദൗർബ്ബല്യതാനിഷ്ടസ്ഥിതിപാപാന്വയാദയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ ദൃഗാണാദിവർഗ്ഗെശാശ്രിതരാശിപന്മാരെക്കൊണ്ടു താതമാതൃഭ്രാതൃബന്ധുപുത്രഭാര്യാശ്ശുഭാശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു സഗുണന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരെക്കൊണ്ടു ശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സദൊഷന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരെക്കൊണ്ടു അപ്രകാരം അശുഭവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ദൊഷങ്ങൾ ദൗർബ്ബല്യാനിഷ്ടസ്ഥിതി പാപാന്വയാദികളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ ദ്രെക്കാണാധിപനെക്കൊണ്ടും ഹൊരാധിപനെക്കൊണ്ടും നവാംശകാധിപനെക്കൊണ്ടും ത്രിം

ശാംശകാധിപനെ കൊണ്ടും ദ്വാദശാംശകാധിപനെകൊണ്ടും പ്രഷ്ടാവിന്റെ അച്ഛൻ, അമ്മ, സഹോദരൻ, ബന്ധു, പുത്രൻ, ഭാൎയ്യ, ഇവരുടെ ശുഭാശുഭത്തെ പറയെണം മെൽപറകപ്പെട്ട വൎഗ്ഗെശന്മാർ ഗുണവാന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ശുഭത്തെയും ദൊഷവാന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ അശുഭത്തെയുംപറഞ്ഞുകൊൾക- മെൽപറകപ്പെട്ട വൎഗ്ഗെശന്മാരുടെ ദൊഷങ്ങൾ ബലഹാനിയും അനിഷ്ടഭാവ സ്ഥിതിയും പാപസംബന്ധം മുതലായതുമാകുന്നു-

൬൧- ഇഷ്ടഭാവസ്ഥിതിവീൎയ്യംസല്ലൊഗെക്ഷ ചതൽഗ്ഗുണാഃ । ദ്രെക്കാണാദ്യധിപൈരെവംകൈശ്ചിദെവംനിരൂപ്യതെ॥

൬൨- ത്രിംശാംശാദിഭിൎവ്വൈതപിത്രാദീനാമശൊഭനം । ചതുൎത്ഥാംശകെഷ്വെവാത്രിംശ്ചാപാപയുഗ്യതി॥

൬൩- വാച്യശ്ചതുൎത്ഥാംശനാശഎവംയുക്ത്യാവിചിന്ത്യതാം । ദിവസത്രിതയാദൎവ്വാക്കുലവൊഹെതുനാവിനാ ।

൬൪- ധനഹീനസ്യവൃദ്ധസ്യഭ്രന്തുരസ്യസമാഗമഃ । അഗ്നിഭീതിസ്സുതൊനാശഃപാത്രസ്യവസനസ്യവാ॥

൬൫- തരക്ഷതശരീരസ്യരൊഗശ്ശൊവാസമാഗമഃ । തതസ്സുപ്താഗമശ്ശുദ്ധവിപ്രസ്യാഗമനംതതഃ

൬൬- നാശശ്ചതുൎത്ഥാംശപാദാസസ്യപതനംതതഃ । സമീപെകസ്യചിന്മൃത്യുൎവ്യാധിതാഷ്ടമഗെവിധൌ।

൬൭- ട്ടംശാദ്യൈൎദ്ദീപതനിശ്ചലക്ഷണാനിമൂതൈന്നവ । മന്ത്രാദിനവതാരാണാംത്രിംശ്ശ്ചാപുത്രികൊണഗെ॥

൬൮- ത്രിംശാംശസ്യരാശെൎവ്വാത്രികൊണന്ദ്രൌരഗൾഭവഃ । പരസ്യാപസ്യനേത്രസ്യവിശെഷാണാഗ്നിതെജസഃ॥

൬൯- അതിസാരസ്സധാഭാനൊൎഭൂമിപുത്രസ്യതുവ്രണഃ । ജന്തസ്യവാത്മനസ്സാസ്യംഭ്രൂഃപാൎശ്വസ്യചനെത്രയൊഃ ।

൭൦- മൌദനസകലാംശെഷുധ്രമശ്ചാഗ്ഗുരൊസ്സൃതാഃ । ശൊഷശ്ശുക്രസ്യമന്ദസ്യസംകൊചഃകരപാദയൊഃ॥

൭൧- രാഹൊസ്സ്വപതനംകെതൊൎവ്യാധിഃ ണൊളരാസ്സുരഃ । ത്രിംശ്ചടെനസമെതസ്യത്രിംശാംശകപസ്യവാ॥

൭൨- രൊഗിണ്യൊയമിത്രൊഗസ്യാന്മരണംതസ്യനിശ്ചിതം । മരാമപഹ്നിച്ചിട്ടമൊന്നീയത്രിംസ്ക്കടൊവ്യുനഃ ॥

൭൩- ഏഷ്യാദിഫലികാലിന്ദ്വ്യൂതസരാന്തംഫലംവദെൽ । അനിപ്രശ്നൊദശാനിരൂപക്ഷഭെദസ്സലിഖ്യതെ॥

അനുവാദ്യാൎത്ഥം — ഇഷ്ടഭാവസ്ഥിതിയും വീൎയ്യവും സല്ലൊഗെക്ഷകളും. ചൽഗ്ഗുണങ്ങളായി വോലകന്നു- ദ്രെക്കാണാദ്യധി

ഷന്മാരെക്കൊണ്ടുതന്നെ ചിലരാൽ ഇപ്രകാരം നിരൂപിക്കപ്പെട്ടുന്നു- ത്രിസ്ഫുടം അഷ്ടമാദികളൊട്ടു യുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിത്രാദികൾക്കു അശൊഭനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ചതുഷ്പദമാകുന്ന അംശകത്തിങ്കലൊ ഭത്തിങ്കലൊ ത്രിസ്ഫുടം പാപയുക്തമായി എംകിൽ ചതുഷ്പാത്തുകളുടെ നാശം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം യുക്തികൾ തക്കവണ്ണം വിചിന്തിക്കപ്പെടെണം- ദിചസത്രിമയത്തിങ്കൽ നിന്ന മുമ്പെഹെതുവിനൊടുകൂടാതെ കലഹവും ധനഹീനനായി വൃദ്ധനായിരിക്കുന്ന ഭൂസ്വരൻെറ സമാഗമവും അഗ്നിഭീതിയും അനന്തരം പാത്രത്തിൻെറയൊ വസനത്തിൻെറയൊ നാശവും അനന്തരം ക്ഷതശരീരനായിരിക്കുന്നവൻെറയൊ രൊഗിയുടെയൊ സമാഗമവും അനന്തരം സപ്ത്നാഗമവും അനന്തരം ശൂദ്രവിപ്രൻെറ ആഗമനവും അനന്തരം ചതുഷ്പാത്തുകളുടെ നാശമൊ മാസൻെറ പതനമൊ രണ്ടിൽ വെച്ചൊന്നും സമീപത്തിങ്കൽ ഒരുത്തന്ന വിധുവ്യാധി രാഷ്ട്രമഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിയും ഭംഗാമൃങ്ങൾഹെതുവായിട്ടു ദീപഹാനിയും ആകുന്ന ഒമ്പതു വസ്തുകൾ ത്രിസ്ഫുടം മുപ്പാദിനവതാംശകളുടെ ത്രികൊണഗമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ മൃതിയുടെ ലക്ഷണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ത്രിസ്ഫുടാംശത്തിൻെറയൊ രാശിയുടെയൊ ത്രികൊണെന്ദുസന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൽഭവം ഭവിക്കും- ഉഷ്ണതെജസ്സിന്നു ജ്വരവും വിശെഷിച്ചു തനുവിങ്കലും മൂർദ്ധാവിങ്കലും താപവും സുധാഭാനുവിന്ന അതിസാരവും ഭൂമിപുത്രന്നാകട്ടെ വ്രണവും ജ്ഞന്നുവാഗ്മനസ്സുകളുടെ സ്തംഭവും നെത്രത്തിന്നു പാരവശ്യവും ഗുരുവിന്നു സകലാംഗങ്ങളിൽ വെദനയും ധിഭ്രമവും വ്യാധിയായിട്ടു സ്മൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- ശുക്രന്നു ശൊഫവും മന്ദന്നു കരപാദങ്ങളുടെ സംകൊചവും രാഹുവിന്ന പതനവും കെതുവിന്ന പ്രണവും വ്യാധിയായിട്ടു ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- രൊഗിയുടെ രൊഗം ത്രിസ്ഫുടത്തൊടു സമെതനായിട്ടൊ ത്രിസ്ഫുടാംശകപനായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിൻെറയായി ഭവിക്കുമെംകിൽ അവന്നു മരണം നിശ്ചിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ത്രിസ്ഫുടൊദ്ധ്വവിൻെറ ഏഷ്യകളായിരിക്കുന്ന ഘടികകൾകൊണ്ടു ദശയെയും അപഹൃതിയെയും ക്ഷിദ്രമത്തെയും ആനയിച്ചിട്ടു അതുകൾകൊണ്ടു വത്സരാന്തമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ വദിക്കണം- പ്രശ്നശാന്തിയിങ്കൽ പക്ഷഭെദം ഭവിക്കുന്നു- അതും ലഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ ഉള്ള നിൽപ്പും ബലവും ശുഭ

യോഗവും ശുഭദൃഷ്ടിയും മെൽപറകപ്പെട്ട വൎഗ്ഗശബ്ദാൎത്ഥടെ ഗുണങ്ങളാകുന്നു. ചിലർ ദ്രെക്കാണം മുതലായതുകളുടെ അധിപന്മാരെക്കൊണ്ടുതന്നെ പൃച്ഛകന്റെ അച്ഛൻ മുതലായിട്ടുള്ളവരുടെ ശുഭാശുഭങ്ങളെ വിചാരിക്കുന്നു. ത്രിസ്ഫുടത്തൊടുസൂൎയ്യാദികൾക്ക യോഗം ഭവിച്ചാൽ അച്ഛൻമുതലായ ജനങ്ങൾക്ക അശുഭമാകുന്നു. ചതുഷ്പാദരാശിയിലൊ ചതുഷ്പാദരാശിനവാംശകമായിട്ടൊ വരികിൽ നാല്ക്കാലികൾ നശിക്കുമെന്നു പറയെണം. ഇങ്ങിനെ യുക്തിയെ അനുസരിച്ചു വിചാരിച്ചുകൊൾക. അശ്വതി, മകം, മൂലം, ഈ നക്ഷത്രങ്ങളിൽ ത്രിസ്ഫുടം വന്നാൽ മൂന്നുദിവസത്തിലകത്ത ഹെതുകൂടാതെ കലഹം ഭവിച്ചാൽ രൊഗി മരിക്കും. ഭരണി, പൂരം, പൂരാടം, ഇതുകളിൽ വന്നാൽ ദരിദ്രനായവൃദ്ധബ്രാഹ്മണൻ വരികിൽ മരിക്കും. കാൎത്തിക, ഉത്രം, ഉത്രാടം, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്ഫുടം വന്നാൽ അഗ്നിഭയമുണ്ടാകിൽ മരിക്കും. രൊഹിണി, അത്തം, തിരുവൊണം, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്ഫുടംവന്നാൽ പാത്രമൊ വസ്ത്രമൊ നശിച്ചാൽ മരിക്കും. മകയിരം, ചിത്ര, അവിട്ടം, ഇതുകളിൽത്രിസ്ഫുടംവന്നാൽദെഹത്തിങ്കൽ മുറിയുള്ളവനൊ രൊഗിയൊ വരികിൽ മരിക്കും. തിരുവാതിര, ചൊതി, ചതയം, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്ഫുടംവന്നാൽ സൎപ്പംവരികിൽ മരിക്കും. പുണർതം, വിശാഖം, പൂരുട്ടാതി, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്ഫുടംവന്നാൽ ശുദ്ധബ്രാഹ്മണൻവരികിൽ മരിക്കും. പൂയം, അനിഴം, ഉത്രട്ടാതി, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്ഫുടംവന്നാൽ നാല്ക്കാലികൾ നശിക്കുകയൊ ഭൃത്യനാശം ഭവിക്കുകയൊ രണ്ടിൽവെച്ചു ഒന്നുഭവിക്കിൽ മരിക്കും. ആയില്യം, തൃക്കെട്ട, രെവതി, ഈ നക്ഷത്രങ്ങളിൽ ത്രിസ്ഫുടംവന്നാൽസമീപത്തിങ്കൽ ഒരുത്തൻ രൊഗിയുടെ അഷ്ടമരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുമ്പൊൾ മരിക്കുകയൊ വണ്ടുമുതലായ ജന്തുകൾവന്നു വിട്ടുക്കകെട്ടുകകയൊ രണ്ടിലൊന്നു ഭവിക്കിൽ രൊഗിമരിക്കും.

മെൽപറഞ്ഞ മരണലക്ഷണങ്ങളിൽ കാലനിൎണ്ണയത്തൊടുകൂടെ പറകപ്പെടാത്തതുകൾ ത്രിസ്ഫുടരാശിയുടെയൊ ത്രിസ്ഫുടനവാംശകരാശിയുടെയൊ ത്രികൊണത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻവരുമ്പൊൾ ഉണ്ടാകും ആ സമയം സൂക്ഷിച്ചു അറിയെണം. ഇനി ആദിത്യാദികളുടെ രൊഗങ്ങളെ പറയുന്നു.

ആദിത്യന്റെ രൊഗം പനിയും വിശെഷിച്ചുദെഹശിരസ്സുകളിൽ ചുടമാകുന്നു.

ചന്ദ്രന്റെരൊഗം. അതിസാരമാകുന്നു. ചൊവ്വയുടെ രൊഗം വ്രണമാകുന്നു. ബുധന്റെ രൊഗം വാക്സ്തംഭവും മനസ്സംഭ്ര

മാകുന്നു- വ്യാഴത്തിന്റെ രോഗം സൎവ്വാംഗവെദനയും ബുദ്ധിഭ്ര മവുമാകുന്നു- ശുക്രന്റെ രൊഗം വീക്കമാകുന്നു- ശനിയുടെ രൊഗം കഴ്ച്ചും കാലും നീൎത്തിക്കുടാസ്സയാകുന്നു- രാഹുവിന്റെരൊഗം വീഴ്ചഹെതുവായിട്ടുള്ള മുടക്കമാകുന്നു- കെതുവിന്റെ രൊഗം വ്രണമാകുന്നു- രൊഗി തന്റെരൊഗം ത്രിസ്ഫുടത്തൊടുകൂടെ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്നൊ ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ അംശകാധിപന്നൊ പറകപ്പെട്ടതായിരുന്നാൽ അവൻ മരിക്കും അതിന്നു സംശയമില്ല- ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞരൊഗം വെറെ ഒന്നായാലും അതിന്റെ മെലെ ത്രിസ്ഫുടത്തൊടുകൂടിയഗ്രഹത്തിന്റെയൊ ത്രിസ്ഫുടനവാംശകാധിപന്റെയൊ രൊഗം ഭവിച്ചാൽ മരിക്കുമെന്നും അഭിപ്രായത്തെ ഗ്രഹിക്കെണം-

ത്രിസ്ഫുടനക്ഷത്രത്തിന്റെ കഴിഞ്ഞനാഴിക കഴിച്ചശിഷ്ടം കൊണ്ടു ശിഷ്ടദശയെ വരുത്തെണം- പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ശിഷ്ടദശാനയനം ഇപ്രകാരമാകുന്നു- അതാതു ദശകളുടെ അപഹാരഛിദ്രങ്ങളെയുമുണ്ടാക്കെണം- പിന്നെ അതുകൾകൊണ്ടു സംവത്സര വധിയായിട്ടു ഫലങ്ങളെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

ശിഷ്ടദശവരുത്തുന്നെടത്തു പക്ഷാന്തര മുണ്ടു അതിനെ ഇനി എഴുതുന്നു-

അഥ പ്രശ്നോഡുത്രിസ്ഫുടാഭ്യാംവിധിവദുഡുദശാംമാന്ദിനാചപ്ര
തീപംയാതാഭിന്നാഡികാഭിന്നയത്രതിസൃഷ്ടൈവ്വിഗ്രഹ്യതാംതാസു
ചൈകാ പ്രശ്നെയാത്രാനുരൂപാശുഭതമിതരദൈചാബ്ദികെമാസികെ
വാദൈടാബ്ദാവാസരാസ്സ്യുസ്ത്രിഗുണിതവിഹൃതാസ്സ്വെന്ദുനെയാ
ദശൊൻദ്ധാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥഃ—— പ്രശ്നൊഡുത്രിസ്ഫുടൊഡുക്കൾകൊണ്ടു വിധിക്കുതക്കവണ്ണം ഉഡുദശയെനയിക്കെണം- മാന്ദിയെക്കൊണ്ടു പ്രതീപമാകുംവണ്ണം യാതകളായിരിക്കുന്ന നാഡികകൾകൊണ്ടും നയിക്കെണം- ആമൂന്നു ദശകളിൽവെച്ചു ശുഭതമിതരമമായിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രശ്നത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു അനുരൂപയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതാകുന്ന ഒന്നു ഗ്രഹിക്കപ്പെടുകയും വെണം- ആബ്ദികമായിട്ടും മാസികമായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ത്രിഗുണിതവിഹൃതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചെടാബ്ദങ്ങൾ വാസരങ്ങളായി ഭവിക്കും ഇന്ദുവിന്റെ ആദശ തന്നെ നെയയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നനക്ഷത്രംകൊണ്ടും ത്രിസ്ഫുടനക്ഷത്രംകൊണ്ടും ക്രമപ്രകാരം നക്ഷത്രദശയെ വരുത്തെണം ഗുളികനക്ഷത്രത്തി

ന്മെൽ ചെന്ന നാഴികകൊണ്ടും വരുത്തെണം ഇതുശിഷ്ടദശാ പിന്നെ അതിന്റെ മുമ്പെയുള്ളദശാ പിന്നെ അതിന്റെ മുമ്പെ ഉള്ളദശാ- ഇങ്ങിനെ വിപരീതമായി വരുത്തെണം- മെൽ പറക പ്പെട്ട മൂന്നു ദശകളിൽ യാതൊന്നു ശുഭപ്രദമായിട്ടും അശുഭപ്രദ മായിട്ടു മിരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തൊടു യൊജിക്കുന്നുവൊ അതിനെ ത്തന്നെ ഗ്രഹിക്കെണം- സംവത്സര പ്രശ്നത്തിങ്കൽമൂന്നുകൊണ്ടു ഗുണിക്കപ്പെട്ട ദശാസംവത്സരങ്ങൾ ദശാ ദിവസങ്ങളായി ഭവി ക്കും. മാസ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നാലുകൊണ്ടു ഹരിക്കപ്പെട്ട ദശാസം വത്സരങ്ങൾ ദശാദിവസങ്ങളായി ഭവിക്കും. സംവത്സരപ്രശ്ന ത്തിങ്കലും മാസ പ്രശ്നത്തിങ്കലും ത്രിസ്ഫുടഗുളികന്മാരെക്കൊണ്ടു ദശ വരുത്തു മാറില്ല- ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു തന്നെ വരുത്തുമാറുള്ളു

ഇതി ഷഷ്ഠൊദ്ധ്യായഃ

അഥ സപ്തമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ.

(വ) അഥാഷ്ടമംഗലഫലാന്യുച്യന്തെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം അഷ്ടമംഗലഫലങ്ങൾ വചി ക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧. വാമസ്ഥാനഫലം ഭൂതം വൎത്തമാനന്തുമദ്ധ്യതഃ। ദക്ഷിണസ്ഥാ നഭാവീനിഫലാനിചവിനിൎദ്ദിശെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——വാമസ്ഥമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭൂതമായി രിക്കുന്ന ഫലത്തെയും മദ്ധ്യമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വൎത്തമാന മായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെയും ദക്ഷിണസ്ഥമായിരിക്കുന്നതു കൊ ണ്ടു ഭാവികളായിരിക്കുന്ന ഫലങ്ങളെയും വിനിൎദ്ദെശിക്കെണം-

സാരം-ഇടത്തുപുറത്തുള്ള കവിടിയുടെസംഖ്യകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞ ഫലത്തെയും വലത്തുപുറത്തുള്ള കവിടിയുടെ സംഖ്യകൊണ്ടുവരു വാൻ പൊകുന്ന ഫലത്തെയും നടുവിലുള്ള കവിടിയുടെ സംഖ്യ കൊണ്ടു വൎത്തമാനഫലത്തെയും പറയെണം-

൨. അഥൊൎദ്ധ്വാധഃപാൎശ്വെഷു വാമമദ്ധ്യദക്ഷിണാദയഃ। യു ഗസംഖ്യാവപൂൎവ്വാശഗ്രഹൊകതവ്യാധിമാദിശെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ദക്ഷിണാദികൾ വപുസ്സിന്റെ അധോമധ്യോർദ്ധ്വഭാഗങ്ങളിൽ ജാതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. യുഗ്മാംസവ്യാപ്തഭാഗത്തിങ്കൽ ഗ്രഹോക്തവ്യാധിയെ ആദേശിക്കേണം.

സാരം — അഷ്ടമംഗലത്തിന്റെ ദക്ഷിണഭാഗത്തിങ്കലുള്ള സംഖ്യയെ ദേഹത്തിന്റെ അരക്കൽനിന്നു താഴെടമെന്നും നടുവിലുള്ള സംഖ്യയെ അരക്കൽനിന്നു മേലെയും കഴുത്തിൽനിന്നു താഴെയുമായ പ്രദേശമെന്നും വാമഭാഗത്തിങ്കൽ ഉള്ള സംഖ്യയെ കഴുത്തിൽനിന്നു മേലെടമെന്നും കല്പിക്കേണം. ഇങ്ങിനെ കല്പിക്കുമ്പോൾ ശരീരത്തിന്റെ യാതൊരു ഭാഗത്തിങ്കൽ യുഗ്മസംഖ്യ ഭവിക്കുന്നുവോ അവിടെ അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറകപ്പെട്ടവ്യാധിയെ പറയേണം.

ഗ്രഹങ്ങളുടെ വ്യാധികളെ ഇനി ഒരെടത്തു പറയും അതിനെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൨. സ്ഥാനേഷ്വേതേഷു ചൈകാദി ശേഷൈസ്സ്യുർഭാസ്കരാദയഃ ।
ധ്വജാദ്യാ ഗരുഡാദ്യാശ്ച പഞ്ചഭൂതാനി ച ക്രമാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം — മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിലും ഏകാദിശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭാസ്കരാദികളും ധ്വജാദ്യങ്ങളും ഗരുഡാദ്യങ്ങളും പഞ്ചഭൂതങ്ങളും ക്രമേണ ഭവിക്കും.

സാരം — അഷ്ടമംഗലത്തിന്റെ വാമദക്ഷിണമധ്യങ്ങളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിലും ഒന്നു മുതലായ സംഖ്യകൾ ശേഷിച്ചാൽ അതുകളെ ക്രമേണ സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളാക്കിയും ധ്വജാദിയോനികളാക്കിയും ഗരുഡാദികളാക്കിയും പഞ്ചഭൂതങ്ങളാക്കിയും കല്പിക്കേണം.

സൂര്യാദിഗ്രഹകല്പനയ്ക്കുള്ള ക്രമത്തെയും ധ്വജാദികളും ഗരുഡാദികളും ഇന്നവ എന്നതിനെയും പഞ്ചഭൂതകല്പനയുടെ ക്രമത്തെയും ഇനി പറയും.

൩. അർക്കാരജീവവിച്ഛുക്രമന്ദചന്ദ്രാഹയഃ ക്രമാൽ । ധ്വജധൂമ്ര
ഹരിശ്വോക്ഷഖരമാതംഗവായസാഃ ॥

൪. താർക്ഷ്യമാർജ്ജാരസിംഹശ്വാഹ്യാഖുമൂഷിപശശാസ്സ്ഥാഃ ।
ധ്വജസിംഹൌ തു മഹീമന്ത്രിവൃഷൌ തു ജലമഗ്നയേ തു മരുതൌ ॥

൫. ധൂമൌ വഹ്നിഃ ഖരൌ വായുശ്ശ്വകാകൌ തു വിയദ്ഗതൌ ।
അഭീഷ്ടാർത്ഥാഗമം കീർത്തിം ജയം ഭൂപതിമാനനം ॥

൬. സഭാജനപദഗ്രാമസൽകൃതിം കുരുതേ രവിഃ । ചോരഭൂപാ
യുധാഗ്നിഭ്യോ ഭയം സ്കന്ദാച്ച ഭൈരവാൽ ॥

൭. കലഹം ജ്വരപിത്താസൃക്സ്ത്രീമോന്നേത്രഗദാൻ കുജഃ । ഗ്രഹ

ദൈവതവിപ്രാണാം പ്രസാദജശ്ശുഭാഗമഃ ।

൯. ദുകൂലഹേമരത്നശപസ്വതാപ്തിം കുരുതെഗുരുഃ । ശപഗൊ
മൃഗാദിതൊഴീതിം വിള്ക്കൊപം വിഘച്ഛികാം ॥

൧൦. തഽഗ്രൊഗാൻസന്നിപാതഞ്ചകുരുതെശീതരശ്മിജഃ । ഭൂ
ഷണാംബരശയ്യാപ്തിം സ്ത്രീസുഖം മൃഷ്ടഭൊജനം ॥

൧൧. ഋഷിഗൊമഹിഷീലാഭം കുരുതെ ഭൂനന്ദനഃ । വാതശൂ
ലാമയം ചൊരഭ്രെണ്യൈരപെയം ശനിഃ ॥

൧൨. കുരുതെമരണാൽഭീതിം ദുൎഗ്രഹാണാഞ്ചപീഡനം । വൈ
ശ്ലസൌഖ്യം മനഃപ്രീതിം സുഹൃൽസ്വജനസംഗമം ॥

൧൩. ജലൊത്ഥസസ്യപാനാന്നനാപ്ത്യാപ്തിം പൂൎണ്ണചന്ദ്രമാഃ ।
കുഷ്ഠപാമാദികാൻ രൊഗാൻ നെത്രപാദഭവാനപി ॥

൧൪. വിഷഭീതിഞ്ചനീചാനാം വിരൊധം കുരുതെഫണീ । ആ
രൊഗ്യമൎത്ഥലാഭഞ്ചലഭതെശത്രുനാശനം ॥

൧൫. പുത്രലാഭം ചനിയമഃ ധ്വജസന്ദൎശനാന്നരഃ । ചിത്ത
ദുഃഖം മഹാവ്യാധിം ശത്രുപീഡാം നിരൎത്ഥതാം ॥

൧൬. സ്ഥാനഭ്രംശം വിവാദഞ്ച ലഭതെധൂമദൎശനാൽ । നീരൊ
ഗതാം സുതപ്രാപ്തിം മനഃപ്രീതിം ധനാഗമം ।

൧൭. മഹിജഭൂപാലസമ്മാനം ലഭതെസിംഹദൎശനാൽ । വിപ്ര
വാസം ഭയഞ്ചൈവ ദ്രവ്യനാശം രുജം തഥാ ॥

൧൮. അപമൃത്യും വിവാദഞ്ച നിദ്രിശെശ്വപ്രദൎശനാൽ । സ്ത്രീ
ലാഭം പുത്രലാഭഞ്ച ധനലാഭം ഗൃഹം സുഖം ॥

൧൯. ലഭതെചായുരാരൊഗ്യം വൃഷസന്ദൎശനാന്നരഃ । മഹിഷാ
ദാഗമനം രൊഗം സ്ഥാനനാശം ധനക്ഷയം ॥

൨൦. കാൎയ്യഹാനിം മനഃക്ലെശം ലഭതെഖരദൎശനാൽ । സ്ത്രീഭൊ
ഗം ധനധാന്യാപ്തിം സുഹൃദാം സംഗമം സുഖം ॥

൨൧. ഭൂപാലരത്നലാഭഞ്ച കഥയെൽഗജദൎശനാൽ । സ്ഥാന
ഭ്രംശം സുഹൃന്നാശം സ്ഥാനനാശം മഹാഭയം ॥

൨൨. ജീവനാശമരെൎമൃത്യും ലഭതെകാകദൎശനാൽ । സൎപ്പാദയഃ
ക്രമാന്മദ്ധ്യചതുഷ്പാരൊദക്ഷിണെപുനഃ ॥

൨൩. താമ്രാദയശ്ചചതുഷ്പാരൊയദിതെമരണപ്രദാഃ । ഏ
വം ക്രമാൽസ്ഥിതെഷ്വഷ്ടമാഷ്ടാരസ്യാപ്യലക്ഷണം ॥

൨൪. ചകൊരശ്യെനപൂൎവ്വാണാമംശഗ്രഹണം തഥാ । ശശ
സ്യ ഗ്രഹണം മാംസഖണ്ഡം വാദായചാഗമഃ ॥

൨൫. കുക്കുരസ്യഗൃഹെപ്രവിഷ്ടരെതന്മരണലക്ഷണം । മൈത്ര
മധ്യസ്ഥിതെവാച്യം പ്രവിഷ്ടസ്യഫലനാദികം ॥

അനന്തരാൎത്ഥം— അൎക്കാരജീവവിൾക്രമെണ ചന്ദ്രാദികൾ ക്രമെണ ഭവിക്കും- ധ്വജധൂമഹരിശ്വൊക്ഷഖര മാതംഗവായസ ങ്ങളും ക്രമെണ ഭവിക്കും- അപ്രകാരം താൎക്ഷ്യമാൎജ്ജാരസിംഹ ശ്വാഹ്യാഖുമെഷശശങ്ങളും ഭവിക്കും- ധ്വജസിംഹങ്ങൾ മഹിയാ യി ഭവിക്കുന്നു- മന്ദി പൃഷ്ഠങ്ങൾ ജലമയങ്ങളായിട്ടു മതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ധൂമം വഹ്നിയായി ഭവിക്കുന്നു- ഖരം വായു വായി ഭവിക്കുന്നു- ശ്വാകാകന്മാർ വിയദാത്മകന്മാരായി ഭവി ക്കുന്നു- അഭീഷ്ടാൎത്ഥാഗമത്തെയും കീൎത്തിയെയും ജയത്തെയും ഭൂ പതിമാനനത്തെയും സജ്ജനപദഗ്രാമസൽകൃതിയെയും രവി ഉണ്ടാക്കുന്നു- ചൊരഭൂപായുധാഗ്നികളിൽനിന്നും സ്കന്ദങ്കൽനി ന്നും ഭൈരവൻകൽനിന്നും ഭയത്തെയും കലഹജ്വരപിത്താസൃക് സ്രീരൊഗനെത്രരൊഗങ്ങളെയും കുജൻ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ഗുരുദൈവതവി പ്രന്മാരുടെ പ്രസാദജ്ഞാനാഗമത്തെയും ദുകൂലഹെമരത്നാശ്വ സുതാപ്തിയെയും ഗുരു ഉണ്ടാക്കുന്നു- ശ്വാഗൊമൃഗാദികളിൽ നി ന്നും ഭീതിയെയും വിഷ്ണുകൊപത്തെയും വിചൎച്ചികയെയും ത്വ ഗ്രൊഗങ്ങളെയും സന്നിപാതത്തെയും ശീതരശ്മിജൻ ഉണ്ടാക്കു ന്നു- ഭൂഷണാംബരശയ്യാപ്തിയെയും സ്ത്രീസുഖത്തെയും മൃഷ്ട ഭൊജനത്തെയും കൃഷിഗൊമഹിഷീലാഭത്തെയും ഭൃഗുനന്ദനൻ ഉണ്ടാക്കുന്നു- വാതശൂലാമയത്തെയും ചൊരദുൎജ്ജനങ്ങളിൽ നി ന്നുഭയത്തെയും മരണത്തിങ്കൽനിന്നു ഭീതിയെയും ദുൎഗ്രഹങ്ങളു ടെ പീഡനത്തെയും ശനി ഉണ്ടാക്കുന്നു- വൈശ്യസൌഖ്യത്തെ യുംമനഃ പ്രീതിയെയും സുഹൃൽസ്വജനസംഗമത്തെയും ജലൊ ത്ഥസസ്യപാനാന്നാപ്തിയെയും പൂൎണ്ണചന്ദ്രമസ്സ ഉണ്ടാക്കു ന്നു- കണ്ഡൂപാമാദികങ്ങളായിയും നെത്രപാദഭവങ്ങളായിയും ഇ രിക്കുന്ന രൊഗങ്ങളെയും വിഷഭീതിയെയും നീചന്മാരുടെ വി രൊധത്തെയും ഫണി ഉണ്ടാക്കുന്നു- ആരൊഗ്യത്തെയും അൎത്ഥ ലാഭത്തെയും ശത്രുനാശനത്തെയും പുത്രലാഭത്തെയും ധ്വജദൎശ നം ഹെതുവായിട്ടു നരൻ നിയമെന ലഭിക്കുന്നു- ചിത്തദുഃഖ ത്തെയും മഹാവ്യാധിയെയും ശത്രുപീഡയെയും നിരൎത്ഥതയെയും സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും വിവാദത്തെയും ധൂമദൎശനം ഹെതുവായിട്ടു ലഭിക്കുന്നു- നീരൊഗത്വത്തെയും സുതപ്രാപ്തിയെയും മനഃപ്രീ തിയെയും ധനാഗമത്തെയും ദ്വിജഭൂപാലസമ്മാനത്തെയും സിം ഹദൎശനം ഹെതുവായിട്ടു ലഭിക്കുന്നു- വിപ്രവാസത്തെയും ഭയത്തെതന്നെയും ദ്രവ്യനാശത്തെയും അപ്രകാരം രുക്കിനെ യും അപമൃത്യുവിനെയും വിവാദത്തെയും ശ്വപ്രദൎശനം ഹെതുവാ

യിട്ടു നിൎദ്ദേശിക്കേണം. സ്ത്രീലാഭത്തെയും പുത്രലാഭത്തെയും ധനലാഭത്തെയും ഗൃഹത്തെയും സുഖത്തെയും ആയുസ്സിനെയും ആരോഗ്യത്തെയും നരൻവൃഷസന്ദൎശനം ഹേതുവായിട്ടു ലഭിക്കുന്നു. ഭിക്ഷാഗമനത്തെയും രോഗത്തെയും സ്ഥാനനാശത്തെയും ധനക്ഷയത്തെയും കാൎയ്യഹാനിയെയും മനഃക്ലേശത്തെയും ഖരദൎശനം ഹേതുവായിട്ടു ലഭിക്കുന്നു. സ്ത്രീഭോഗത്തെയും ധനധാന്യാപ്തിയെയും സുഹൃത്തുക്കളുടെ സംഗമത്തെയും സുഖത്തെയും ഭൂപാലന്മാരാലുള്ള ലാഭത്തെയും ഗജദൎശനംഹേതുവായിട്ടു കഥിക്കേണം. സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും സുഹൃന്നാശത്തെയും സ്ഥാനനാശത്തെയും മഹാഭയത്തെയും ജീവനാശത്തെയും അരിയിങ്കൽനിന്നു മൃത്യുവിനെയും കാകദൎശനം ഹേതുവായിട്ടു ലഭിക്കുന്നു. മധ്യത്തിങ്കൽ ക്രമേണ സപ്താദികൾ നാലും ലഗ്നത്തിങ്കലാകട്ടെ താൎക്ഷ്യാദികൾ നാലും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതുകൾ മരണപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ഇതുകൾ ക്രമേണ സ്ഥിതങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽമാൎജ്ജാരന്റെ ആഖുഭക്ഷണവും, അപ്രകാരം ചകോരശ്യേനപൂൎവ്വങ്ങളുടെ ഉരഗഗ്രഹണവും കുക്കുരത്തിന്റെ ശശത്തിന്റെ ഗ്രഹണവും മാംസഖണ്ഡത്തെ ആദാനംചെയ്തിട്ടുള്ള ആഗമവും ആകുന്ന ഇത മരണലക്ഷണമാകുന്നു. ഒരുമധ്യസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ തല്ലുംഫലനാദികം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം.—— അഷ്ടമംഗലസംബന്ധികളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽ എതിലെങ്കിലും ഒന്നുശേഷിച്ചാൽ അതുസൂൎയ്യനെന്നുകല്പിച്ചുകൊൾക. രണ്ടാകിൽചൊവ്വ, മൂന്നാകിൽവ്യാഴം, നാലാകിൽ ബുധൻ, അഞ്ചാകിൽശുക്രൻ, ആറാകിൽശനി, ഏഴാകിൽചന്ദ്രൻ. എട്ടാകിൽരാഹു. ഇങ്ങിനെ സൂൎയ്യാദിരാഹുപൎയ്യന്തങ്ങളായഗ്രഹങ്ങളെകല്പിക്കേണം, അതുപ്രകാരംതന്നെ മേൽപറഞ്ഞ സംഖ്യകൾകൊണ്ടു ക്രമത്താലെ ധ്വജം, ധൂമം, സിംഹം, ശ്വാവ്, വൃഷം, ഖരം, ഗജം, കാകൻ ഇതുകളെയും താൎക്ഷ്യൻ, മാൎജ്ജാരൻ, സിംഹം, ശ്വാവ, സൎപ്പ, മൂഷികൻ. ഗജം, മുയൽ ഇതുകളെയും കല്പിക്കേണം ധ്വജവും സിംഹവും ഭൂമിയാകുന്നു. ഗജവും വൃഷവും ജലമാകുന്നു. ധൂമം തേജസ്സാകുന്നു. ഖരം വായുവാകുന്നു ശ്വാവും കാകനും ആകാശമാകുന്നു ഇങ്ങിനെ ധ്വജാദികൾ കൊണ്ടു പഞ്ചഭൂതങ്ങളെയും കല്പിക്കേണം. ഇനി ഇതുകളുടെ ഫലത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടലാഭവും, കീൎത്തിയും, ജയവും, രാജസമ്മാനവും, സഭാവാസികൾ, രാജ്യവാസികൾ, ഗ്രാമവാസികൾ ഇങ്ങിനെയുള്ളവർ സൽക്കരിക്കുകയും അഷ്ടമംഗലഗ്രഹം സൂൎയ്യനായാൽവരുന്നഫലമാകുന്നു.

കള്ളന്മാരിൽനിന്നുള്ളഭയവും രാജാവിങ്കൽ നിന്നുള്ളഭയവും ആയുധഭീതിയും അഗ്നിഭീതിയും സ്കന്ദകോപവും ഭൈരവകോപവും കലഹവും പനിയും പിത്തരോഗവും ശോണിതരോഗവും ശിരോരോഗവും നേത്രരോഗവും ചൊവ്വയായാൽവരുന്നഫലമാകുന്നു.

ഗുരുദൈവബ്രാഹ്മണരുടെ പ്രസാദം ഹേതുവായിട്ടുള്ള ഇഷ്ടപ്രാപ്തിയും പട്ട, സ്വൎണ്ണം, ആന, കുതിര ഇതുകളെലഭിക്കയും പുത്രലാഭവും വ്യാഴത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു.

ശത്രുക്കളിൽനിന്നും പശുക്കളിൽനിന്നും മൃഗങ്ങളിൽനിന്നുമുള്ള ഭയവും വിഷ്ണുകോപവും ചൊറിയും തടിനെ ആശ്രയിച്ചുണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങളും ത്രിദോഷകോപവും ബുധന്റെ ഫലമാകുന്നു. ആഭരണം വസ്ത്രം ശയനസാധനം ഇവയെലഭിക്കുകയും സ്ത്രീസുഖവും മൃഷ്ടാന്നലാഭവും കൃഷി, ഭൂമി, പശു, എരുമ, ഇവയെലഭിക്കുകയും ശുക്രന്റെ ഫലമാകുന്നു. വാതരോഗവും ശൂലരോഗവും കള്ളന്മാരിൽനിന്നും ദുൎജ്ജനങ്ങളിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്ന ഭയവും മരണഭീതിയും ഉദ്വേഗതാപീഡയും ശനിയുടെ ഫലമാകുന്നു ഗൃഹസൌഖ്യവും മനസ്സിന്റെ സന്തോഷവും സ്നേഹിതന്മാരും ജ്ഞാനികളും വന്നുചേരുകയും വെള്ളത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നവസ്തുക്കൾ, ധാന്യാദികൾ, പാനദ്രവ്യം, ഭക്ഷണദ്രവ്യം, ഇവയെ ലഭിക്കുകയും സ്ത്രീലാഭവും ചന്ദ്രഫലമാകുന്നു. കുഷ്ഠം, ചിരങ്ങ. നേത്രരോഗം. വാതരോഗം ഇത്യാദികളായ രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകയും വിഷഭയവും നീചവിരോധവും രാഹുഫലമാകുന്നു.

ആരോഗ്യം, ധനലാഭം, ശത്രുനാശം, പുത്രലാഭം ഇവ ധ്വജഫലമാകുന്നു. മനോദുഃഖം, മഹാവ്യാധി, ശത്രുപീഡ, ദാരിദ്ര്യം സ്ഥാനഭ്രംശം, വിവാദം ഇവ ധൂമഫലമാകുന്നു. ആരോഗ്യം, പുത്രലാഭം, മനഃപ്രീതി, ധനലാഭം, ബ്രാഹ്മണസൽക്കാരം, രാജസൽക്കാരം ഇവ സിംഹഫലമാകുന്നു. സ്വദേശത്തെ വെടിഞ്ഞു വല്ലേടത്തെങ്കിലും പോക, ഭയം, ദ്രവ്യനാശം, രോഗം അപമൃത്യു വിവാദം ഇവ ശ്വാവിന്റെഫലമാകുന്നു. സ്ത്രീലാഭം, പുത്രലാഭം, ധനലാഭം, ഗൃഹപുഷ്ടി, സുഖം, ആയുസ്സ് ആരോഗ്യം, ഇവവൃ

ക്ഷത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു. ശത്രുക്കളോടെ വൈരവും, രോഗം, സ്ഥാനനാശം, ധനക്ഷയം, കാൎയ്യനാശം, മനഃക്ലേശം, ഇവ ഖരത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു, സ്ത്രീഭോഗം, ധനലാഭം, ധാന്യലാഭം, സ്നേഹിതന്മാർ വന്നുചേരുക, സുഖം, രാജപ്രസാദം, രത്നലാഭം, ഇവ ഗജത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു, സ്ഥാനഭ്രംശം, സ്നേഹിതന്മാരായ ജനങ്ങൾ നശിച്ചുപോക, സ്ഥാനനാശം, മഹാഭീതി, പശ്വാദിജീവധനങ്ങളുടെ നാശം, ശത്രുവിങ്കൽനിന്നു മരണപ്രാപ്തി ഇവ കാകഫലമാകുന്നു. സൎപ്പാദികൾ നാലും നടുവിൽ താൎക്ഷ്യാദികൾ നാലും ദക്ഷിണഭാഗത്തിങ്കൽ ഇങ്ങിനെ വന്നാൽ അതുകൾ മരണഫലത്തെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

സൎപ്പാദികളുടെയും താൎക്ഷ്യാദികളുടെയും സ്ഥിതിമേൽപ്രകാരമായിരിക്കുമ്പോൾ പൃച്ഛകന്റെ ഭവനത്തിൽ വെച്ചൊരു പൂച്ച എലിയെ പിടിക്കുകയൊ ചെമ്പോത്ത പരുന്ത ഇത്യാദികളായ പക്ഷികൾ പാമ്പിനെ പിടിക്കുകയൊ നായ മുയലിനെ പിടിക്കുകയൊ മാംസഖണ്ഡം കടിച്ചുകൊണ്ടുവരികയൊ ഉണ്ടായാൽ പ്രഷ്ടാവു മരിക്കുമെന്നു നിസ്സംശയമായി ധരിക്കേണം. മാൎജ്ജാരൻ മധ്യത്തിൽ നിന്നാൽ രോഗിയുടെ മേലെ പൂച്ച ചാടിക്കടക്കുകയൊ ദേഹത്തിന്മേൽ പൂച്ച വീഴുകയൊ ഉണ്ടാകുമെന്നു പറയേണം.

൩൫- സാരമേയതതോഭീതിൎവ്യാഘ്രാദിഭ്യോഥവാഭയം। മൂഷികെമൂഷികൈൎവ്വസ്ത്രശയനാദിനികൃന്തനം॥

അന്വയാൎത്ഥം — സാരമേയം മധ്യസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിങ്കൽനിന്നു ഭീതിവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. അല്ലാ എങ്കിൽ വ്യാഘ്രാദികളിൽനിന്നു ഭയം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മൂഷികൻ മധ്യസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൂഷികന്മാരാൽ വസ്ത്രശയനാദിനികൃന്തനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ശ്വാവു നടുവിലായിവന്നാൽ ശ്വാക്കളിൽനിന്നൊ വ്യാഘ്രാദികളിൽനിന്നൊ ഭയപ്പെടുമെന്നു പറയേണം. മൂഷികൻ നടുവിലായിവന്നാൽ മുണ്ടുമുതലായതിനെയും കിടക്ക മുതലായതിനെയും എലി വെട്ടുമെന്നു പറയേണം.

൩൬. വായസെവായസസ്പൎശ്ശകൃൽപാതൊന്യവാതനെ। ഖരെചതുഷ്പാൽഭീതിൎദ്ധാമ്നിതുഭയമഗ്നിജം॥

അന്വയാൎത്ഥം — വായസം മധ്യസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വായസസ്പൎശമൊ തന്നിങ്കൽ ഇതിന്റെ ശകൃൽപാതമൊ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഖരം മധ്യസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയ

ത്തിങ്കൽ ചതുഷ്ടത്തിങ്കൽനിന്നു ഭീതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ധൂമം മദ്ധ്യസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ അഗ്നിജമായിരിക്കുന്ന ഭയം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— കാക്ക നടുവിലായാൽ പൃച്ഛകനെ കാക്ക തൊടുമെന്നൊ പൃച്ഛകശരീരത്തിങ്കൽ കാക്കയുടെമലം വീഴുമെന്നൊ പറയെണം. കഴുത നടുവിലായാൽ നാല്ക്കാലികളിൽനിന്നു ഭയം ഭവിക്കുമെന്ന പറയെണം. പുക നടുവിലായാൽ അഗ്നിഭയമുണ്ടാകുമെന്നുപറയെണം.

൨൭. ഏതത്തുസകലംപ്രഷ്ടുരൊഗാദ്യശുഭസൂചകം। ഏകസ്യ യമിംചെവഹ്നിന്യാമദ്ധ്യദക്ഷിണസംസ്ഥയൊഃ॥

൨൮. ഖെടയൊരുഭയത്രാപിപാപെനചെച്ഛാശുഭംവദെൽ സുഹൃദാമുഭയത്രാപിപാപാവപിശുഭപ്രദൌ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സകലമായിരിക്കുന്ന ഇതാകട്ടെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ രൊഗാദ്യശുഭസൂചകമായി ഭവിക്കുന്നു. മദ്ധ്യദക്ഷിണസംസ്ഥന്മാരിൽവെച്ച് ഏകന്ന അന്യൻ വൈരിയാകുന്നു എങ്കിലും ഖെടന്മാരുടെ ഇരുപുറവും പാപന്മാർ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും അശുഭത്തെ വദിക്കെണം. സുഹൃത്തുകൾക്കു ഇരുപുറവും പാപന്മാരും ശുഭപ്രദന്മാരായി ഭവിക്കും.

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ടതൊക്കയും പൃച്ഛകന്ന രൊഗാദികളായ അനിഷ്ടഫലങ്ങളെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു. നടുവിലും വലത്തുംനിൽക്കുന്നവരിൽവെച്ച് ഏകന്ന അന്യൻ ശത്രുവായിരുന്നാലും നടുവിലും വലത്തുമുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഇരുപുറവും പാപഗ്രഹംനിന്നാലും അനിഷ്ടഫലത്തെ പറയെണം. ഇരുപുറവും നില്ക്കുന്നവർ പാപഗ്രഹങ്ങളായാലും ബന്ധുക്കളായിരിക്കുന്നവൎക്കു ദൊഷത്തെ ചെയ്കയില്ല.

൨൯. ഭൂതെഷ്വശുഭദാപൃഥ്വീതദൈവാപഃപ്രകീൎത്തിതാഃ। വഹ്നിവായുസ്ഥ്വാകാശസ്ത്രയാമീചാശുഭപ്രദാഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഭൂതങ്ങളിൽവെച്ച് പൃഥ്വീശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു. അപ്പുകളും അപ്രകാരം തന്നെ പ്രകീൎത്തിതകളായി ഭവിക്കുന്നു. വഹ്നിയും വായുവും ആകാശവുമാകുന്ന ഈ മൂന്നും അശുഭപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഭൂമി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ഭൂമിയും ജലവും ഇഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു. അഗ്നി, വായു, ആകാശം ഇവ മൂന്നും അനിഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

൩൦. ഏകത്രസ്യാദഗ്നിഃ പരത്ര തോയഞ്ച മദ്ധ്യദക്ഷിണയോഃ।
യദി തർഹി വിനിർദ്ദേശ്യം പ്രഷ്ടൂരോഗോ ധ്രുവാ മരണം॥

അന്വയാൎത്ഥം— മദ്ധ്യദക്ഷിണങ്ങളിൽവെച്ച ഒന്നിങ്കൽ അഗ്നിയും മറ്റെതിങ്കൽ തോയവും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ എന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന രോഗം വിനിൎദ്ദേശ്യമായി ഭവിക്കുന്നു അല്ലാ എങ്കിൽ മരണം വിനിൎദ്ദേശ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — നടുവും വലത്തുഭാഗവുമാകുന്ന രണ്ടുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ച ഒന്നിൽ അഗ്നിയും മറ്റെതിൽ ജലവും വരികിൽ പൃച്ഛകന്നു രോഗത്തെ പറയേണം. മരണത്തെയും പറയാം. പൃച്ഛകൻ അരോഗിയാകുന്നു എങ്കിൽ അവന്ന രോഗവുമുണ്ടാകുമെന്നും രോഗിയാകുന്നു എങ്കിൽ മരിക്കുമെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക.

൩൧. ഏകസ്ഥാനദശസ്ഥാനശതസ്ഥാനതയാപുനഃ। സ്ഥാനത്രയം പ്രകല്പ്യാഥോനീലഭക്താവശേഷതഃ॥

൩൨. ശുക്ലപ്രതിപദാദ്യാസ്സ്യുസ്തിഥയസ്സാരശേഷതഃ। താരാ വാരാസ്സപ്തശേഷാൽപ്രിയശേഷാത്തു രാശയഃ॥

൩൩. നവഭക്താവശേഷാത്തു വിജ്ഞേയാസ്സ്യുർന്നവഗ്രഹാഃ। തഥൈവപഞ്ചഭൂതാനിപഞ്ചഭക്താവശേഷതഃ॥

൩൪. പ്രഷ്ടുരഷ്ടമോഭവേദ്രാശിഃ പ്രഷ്ടുർന്നിഷ്ടാശ്ചതാരകാഃ। യദിചേദിഹവക്തവ്യം പൃച്ഛകസ്യാശുഭം ധ്രുവം॥

൩൫. ഏഭിസ്തിഥ്യാദിഭിസ്ത്വംഗോമൃത്യുദായാദയോയദി। പ്രഷ്ടുർവ്വിപത്തിരാദേശ്യാസ്സുധിയായോഗമദൃഷ്ടഭാഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം— സ്ഥാനത്രയത്തെ പിന്നെ ഏകസ്ഥാനദശസ്ഥാനശതസ്ഥാനതയോടു കൂടിയതാക്കി പ്രകല്പിച്ചിട്ട നീലഭക്താവശേഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്നു ശുക്ലപ്രതിപദാദ്യകളായിരിക്കുന്ന തിഥികൾ വിജ്ഞേയകളായി ഭവിക്കുന്നു. സാരശേഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്ന താരകളും. സപ്തശേഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്നു വാരങ്ങളും പ്രിയശേഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്നു രാശികളും നവഭക്താവശേഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്ന ഒമ്പതു ഗ്രഹങ്ങളും വിജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ പഞ്ചഭക്താവശേഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്ന അഞ്ചുഭൂതങ്ങളും വിജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കും. പ്രഷ്ടാഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന രാശി ഭവിക്കുമെങ്കിലും പ്രഷ്ടുരനിഷ്ടകളായിരിക്കുന്നതാരകകൾ ഭവിക്കുമെങ്കിലും ഇവിടെ പൃച്ഛകന്ന അശുഭം ധ്രുവമാകുംവണ്ണം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കും. ഏഭിസ്തിഥ്യാ

ദികൾകൊണ്ടു മൃത്യുദഗ്ധാദികളായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ വിപത്തി അവശ്യമായി ഭവിക്കും സുധായോഗാദികൾ ശുഭങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം- അഷ്ടമംഗല സംബന്ധികളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വലത്തേതിനെ ഏകസ്ഥാനമെന്നും നടുവിലുള്ളതിനെ ദശസ്ഥാനമെന്നും ഇടത്തേതിനെ ശതസ്ഥാനമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു അതുകളിൽ ഉള്ള സംഖ്യയെ മുപ്പതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചിട്ടു ശേഷിച്ച സംഖ്യയെ വെളുത്ത പ്രതിപദം മുതലായി ഗ്രഹിച്ചിട്ടു അഷ്ടമംഗല തിഥി ഇന്നതെന്നു അറിയേണം- ഇരുപത്തേഴുകൊണ്ടു ഹരിച്ചു ശിഷ്ടംകൊണ്ടു നാളിനെ അറിയേണം- ഏഴുകൊണ്ടു ഹരിച്ചു ശേഷംകൊണ്ടു ആഴ്ചയെ അറിയേണം- പന്ത്രണ്ടുകൊണ്ടു ഹരിച്ചു ശേഷംകൊണ്ടു രാശിയെ അറിയേണം- ഒമ്പതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചു ശേഷംകൊണ്ടു നവഗ്രഹങ്ങളിൽ ഇന്നഗ്രഹമെന്നറിയേണം- അപ്രകാരം അഞ്ചുകൊണ്ടുഹരിച്ചു ശേഷംകൊണ്ടു പൃഥിവ്യാദികളായ പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ഇന്ന ഭൂതമെന്നും അറിയേണം- പൃച്ഛകന്റെ അഷ്ടമരാശി അഷ്ടമംഗലരാശിയായിട്ടും പൃച്ഛകന്റെ മൂന്നാംനാളൊ അഞ്ചാംനാളൊ ഏഴാംനാളൊ അഷ്ടമംഗലത്തിന്റെ നാളായിട്ടും വന്നാൽ പൃച്ഛകന്നു അനിഷ്ടമായ ഫലത്തെ പറയേണം- തിഥിനക്ഷത്രവാരങ്ങൾ കൊണ്ടു നോക്കുമ്പോൾ മൃത്യുയോഗമൊ ദഗ്ധയോഗമൊ അതുകൾ പോലെ ഉള്ള അന്യയോഗങ്ങളൊ വരുന്നതും പൃച്ഛകന്നു അനിഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു- അമൃതയോഗം മുതലായതുകൾ ശുഭങ്ങളാകുന്നു-

൩൩. സ്ഥാനത്രയെപിയുഗ്മാസ്സ്യുസ്സംഖ്യാമൃതിർഭവെൽ। വാമമധ്യമയൊര്യുഗ്മായദിസ്യാന്മഹതീരുജാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സ്ഥാനത്രയത്തിങ്കലും യുഗ്മകളായിരിക്കുന്ന സംഖ്യകൾഭവിക്കുമെങ്കിൽ മൃതി ഭവിക്കും. വാമമധ്യമങ്ങളിൽ യുഗ്മയായിരിക്കുന്നസംഖ്യാ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ മഹതിയായിരിക്കുന്ന രുജാ ഭവിക്കും-

സാരം—— മൂന്നു സ്ഥാനങ്ങളിലും രണ്ടു നാലു ഇത്യാദികളായ യുഗ്മ സംഖ്യകൾ വന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണം ഫലമാകുന്നു- ഇടത്തു ഭാഗത്തിങ്കലും നടുവിലുമുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ യുഗ്മസംഖ്യ വന്നാൽ മഹാരോഗം ഫലമാകുന്നു-

൩൪. സംഖ്യാംമധ്യഗതാംഹത്വാശൂന്യെവിഭജെദ്ദിനൈഃ। നിശ്ശേഷമരണംപ്രഷ്ടുഃശെഷെസുതപഞ്ചതാ ॥

൩൮. സ്വജനാപച്ചതുശ്ശേഷേ ഷൾശേഷേ പൃച്ഛകാമയഃ ഓജസംഖ്യാസു ശിഷ്ടാസു സുഖാരോഗ്യാദിസംഭവഃ ||

അന്വയാൎത്ഥം— മധ്യഗതമായിരിക്കുന്ന സംഖ്യയെ ശൂലം കൊണ്ടു ഹനിച്ചിട്ടു ദിനങ്ങൾകൊണ്ടു വിഭജിക്കേണം- നിശ്ശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണവും ദ്വിശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുതാപായതയും ചതുശ്ശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്വജനാപത്തും ഷൾശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകാമയവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഓജസംഖ്യകൾ ശിഷ്ടകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുഖാരോഗ്യാദി സംഭവം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——നടുവിലുള്ള സംഖ്യയെ നാല്പത്തഞ്ചുകൊണ്ടു പെരുക്കി എട്ടുകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം ശിഷ്ടസംഖ്യാ ഇല്ല എങ്കിൽ പൃച്ഛകന്നു മരണം ഫലമാകുന്നു- രണ്ടു ശേഷിച്ചാൽ പുത്രനാശം ഫലമാകുന്നു- നാലു ശേഷിച്ചാൽ ബന്ധുക്കൾക്ക ആപത്തിനെ പറയേണം ആറു ശേഷിച്ചാൽ പൃച്ഛകന്നു രോഗം ഫലമാകുന്നു- ഒന്നു മുതലായ ഓജസംഖ്യകളിൽ ഒന്നു ശേഷിച്ചാൽ സുഖാരോഗ്യാദികൾ ഫലങ്ങളായി ഭവിക്കും-

൩൯. ന്യസ്യ സ്ഥാനത്രയം ചാദ്യം വാമസ്ഥം മധ്യഗം ത്രിഭിഃ ചതുൎഭിൎദ്ദക്ഷിണം സ്ഥാനം ഹത്വാ പക്ഷസ്സിതോ യദി ||

൪൦. ചലാംശം ദൈവതം കൃഷ്ണേ പക്ഷേ ക്ഷിപ്ത്വാ ഹരേദ്ഭുജൈഃ । ഫലരാശിഗതേ ജീവേ ശിഷ്ടം പ്രിയനഗൈൎന്നഗൈഃ ||

൪൧. ഹത്വാ വേദാപൂരാശ്യാദിഗതേ ചരവിജേക്ഷതഃ । അഷ്ടമംഗലമിത്യേകം സംക്ഷേപേണ ഉദീരിതം ||

൪൨. ഉദ്ഭക്ത്യാശപരാധ്യായൻവക്രൽസത്യേദ്ധ്രുവം||

അന്വയാൎത്ഥം—— സ്ഥാനത്രയത്തെ ന്യസിച്ചിട്ടു വാമസ്ഥമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ രണ്ടുകൊണ്ടും മധ്യഗമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ മൂന്നുകൊണ്ടും ദക്ഷിണമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ നാലുകൊണ്ടും ഹനിച്ചിട്ടു പക്ഷം സിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ചലാംശത്തെയും കൃഷ്ണമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ ദൈവതത്തെയും ക്ഷേപിച്ചിട്ടു ഭുജങ്ങൾകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം- ജീവൻ ഫലരാശിഗതനായിട്ടും രവിജൻ ശിഷ്ടത്തെ പ്രിയനഗങ്ങൾകൊണ്ടും, നഗങ്ങൾകൊണ്ടും ഹനിച്ചിട്ടു വേദാപൂരാശ്യാദിഗതനായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൂൎത്തി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ഉദീരിതമായിരിക്കുന്ന അഷ്ടമംഗലം ഇപ്രകാരം സംക്ഷേപേണ ഉക്തമാ

യി ഗുരുഭക്തിയോടുകൂടിയവനായി ശംശപരനെധ്യായനനായിട്ടു വദിക്കേണം. സത്യമായി ഭവിക്കുംനിശ്ചയം.

സാരം—— അഷ്ടമംഗലസംബന്ധികളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇടത്തെതിലുള്ളസംഖ്യയെ രണ്ടുകൊണ്ടും നടുവിലുള്ള സംഖ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ടും വലത്തെതിലുള്ളസംഖ്യയെ നാലുകൊണ്ടും ഗുണിച്ച ശുക്ലപക്ഷത്തിലാകുന്നു എങ്കിൽ മുന്നൂറ്റമ്പത്താറാം സംഖ്യയെയും കൃഷ്ണപക്ഷത്തിലാകുന്നു എങ്കിൽ അറുനൂറ്റനാല്പത്തെട്ടാം സംഖ്യയെയും അതിൽ ചെൎത്ത അതിനെഎണ്പത്തുനാലുകൊണ്ടുഹരിക്കേണം. അപ്പോൾ കിട്ടുന്നരാശിയിൽ വ്യാഴവും ശിഷ്ടത്തെ പന്ത്രണ്ടുകൊണ്ടു, പിന്നെ മുപ്പതുകൊണ്ടും പിന്നെ അറുപതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചക്രമത്താലെ എണ്പത്തുനാലുകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ച സമയംകിട്ടിയ രാശി, തിയ്യതി, ഇലി എന്നിപ്രകാരം ക്രമമുള്ള ഫലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശി വരുന്നുവൊ ആ രാശിയിൽ അത്ര തിയ്യതിയും അത്ര ഇലിയുമായി ശനിയുടെ സ്ഥിതിയും കൂടിവരുമ്പോൾ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണം ഭവിക്കുമെന്ന അറിയേണം. ഗുരുനാഥനാൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടതായ അഷ്ടമംഗലഫലം ഇങ്ങിനെ ചുരുക്കി എന്നാൽ പറകപ്പെട്ടു ഗുരുഭക്തിയോടും ശംശപരധ്യാനത്തോടും കൂടിയവനായിരുന്നു പറഞ്ഞുകൊൾക. എന്നാൽ ജ്യൌതിഷികൻ പറയുന്നത യഥാൎത്ഥമായി ഭവിക്കും നിശ്ചയം.

(വാ) ഏതലഷ്ടമംഗലവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ഇത അഷ്ടമംഗലവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ഇതി സപ്തമൊദ്ധ്യായഃ

അഥാഷ്ടമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ.

(വാ) അഥാത്രദ്ധ്വാദിഫലമുച്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം ആദ്ധ്വാദി ഫലം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — ഇനി ആദ്ധ്വരാശിമുതലായതുകളുടെ ഫലത്തെ

പറയുന്നു-

൭. അത്രാരൂഢോദയലഗ്നാംശച്ഛത്രസ്പൃഷ്ടാംശരാശയഃ । ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശിശ്ച ചിന്ത്യാഷ്ഷൾപ്രശ്നകർമ്മണി ॥

അന്വയാർത്ഥം — അത്രാരൂഢോദയ ലഗ്നാംശച്ഛത്രസ്പൃഷ്ടാംശരാശിയും ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശിയുമാകുന്ന ആറു രാശികൾ പ്രശ്നകർമ്മത്തിങ്കൽ ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ആരൂഢരാശി, ഉദയലഗ്നരാശി, ലഗ്നാംശകരാശി, ഛത്രരാശി, പ്രഷ്ടാവു ചോദിക്കുമ്പോൾ ഏതൊരംശത്തെ തൊട്ടുവൊ ആ അംശംകൊണ്ടു കാലാംശാനിവരാംശമാനനമുർ ഇത്യാദിഹോരാ ശ്ലോകത്താൽ പറയപ്പെട്ട പ്രകാരം നോക്കിയാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ തക്കതായ അംശരാശി ചന്ദ്രൻ ഏതൊരു രാശിയിൽ അപ്പോൾ നില്ക്കുന്നുവൊ ആ രാശി ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ആറുരാശികൾ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിരൂപിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു-

൮- ഏഷാംസമസ്തയോഗാദാരോഗ്യസരോഗതാദിശുഭമശുഭം। അശുഭശുഭഭാവനായാംബലവത്താൽപ്രഷ്ടുരക്തമിതിശാസ്ത്രേ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇവകളുടെ സമസ്തയോഗം ഹേതുവായിട്ടുപ്രഷ്ടാവിന്റെ ആരോഗ്യസരോഗതാദിയായിരിക്കുന്ന ശുഭവും അശുഭവും വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു അശുഭശുഭഭാവസ്ഥാസ്ഥിതിയായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ബലവത്ത്വത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. എന്നിങ്ങിനെ ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ആരൂഢാദികളായ ആറുരാശികൾക്കും ശുഭയോഗമുണ്ടായാൽ പുഷ്ടിക്കുന്ന ആരോഗ്യത്തെയും അശുഭയോഗമുണ്ടായാൽ രോഗത്തെയും അവകൾരണ്ടുംകൊണ്ടും ക്രമേണ അവകൾപോലെ ഇഷ്ടങ്ങളായിട്ടും അനിഷ്ടങ്ങളായിട്ടുമിരിക്കുന്ന മറ്റുള്ളഫലങ്ങളെയുംപറയെണം ശുഭാശുഭയോഗങ്ങൾസമ്മിശ്രങ്ങളായി ഭവിച്ചാൽ ബലാധിക്യത്തെ അനുസരിച്ചു പറയെണമെന്നു ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൯- യദംശരാശിസ്സംസ്പൃഷ്ടആരൂഢോദിതോഥവാ। തസ്മിൻ പാപയുതെബ്രൂയാത്തദംശൈരഗ്ഗ്നാലികം॥

അന്വയാർത്ഥം — യദംശരാശി സംസ്പൃഷ്ടമായിട്ടൊ ആരൂഢമായിട്ടൊ ഉദിതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ തദംശത്തിങ്കൽ അഗ്ഗ്ണാലികത്തെ അതുപാപയുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പറ

യെണം.

സാരം—— അംശരാശിയൊ ആരൂഢരാശിയൊ ഉദയലഗ്നമൊ പാപഗ്രഹസഹിതമായിരുന്നാൽ അതുകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായ ശരീരാവയവത്തിങ്കൽ വെദനാ, വ്രണം ഇത്യാദികളായ രൊഗങ്ങളും ഉണ്ടു എന്നുപറയെണം.

൮ ആരൂഢൊദയചന്ദ്രപക്കാ അധിത്യക്തരാശിപാഃ । തുംഗാംശെബലവന്തശ്ചെൽപൂർണ്ണാവസ്ഥാതുപൃച്ഛകഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ആരൂഢൊദയചന്ദ്രപന്മാരും തദ്യുക്തരാശിപന്മാരും തുംഗാംശത്തിങ്കൽ ബലവാന്മാരായി ഭവിക്കുന്നുഎങ്കിൽ പൃച്ഛകന്മാരുടെ പൂർണ്ണാവസ്ഥതന്നെ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ആരൂഢാധിപനും ഉദയലഗ്നാധിപനും ആദിത്യനും ചന്ദ്രനും അവർനില്ക്കുന്നരാശികളുടെ അധിപന്മാരും ഉച്ചാംശകത്തിങ്കൽ ബലവാന്മാരായിട്ടുനില്ക്കുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു എല്ലാംകൊണ്ടും തികവൊടുകൂടിയ അവസ്ഥയെപറയെണം.

൯- ഏതെബലവിഹീനാശ്ചെദ്രിക്താംശകഥയെദ്ദശാം । നീചാംശഗതാസ്സ്യുശ്ചെദനിഷ്ടഫലദാദശാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവർബലവിഹീനന്മാരാകുന്നുഎങ്കിൽ രിക്തയായിരിക്കുന്ന ദശയെയുംകഥിക്കെണം അവർ നീചാംശഗതന്മാരാകുന്നുഎങ്കിൽ അനിഷ്ടഫലദയായിരിക്കുന്ന ദശാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ആരൂഢാധിപൻ മുതലായവർ ഒട്ടുംതന്നെബലമില്ലാത്തവരായിരുന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു ഒന്നുകൊണ്ടും ഗുണമില്ലാത്തൊരവസ്ഥയാകുന്നു എന്നു പറയെണം. അവർനീചാംശകത്തിങ്കലൊ ശത്രുക്ഷെത്രാംശകത്തിങ്കലൊ ആയിവരികിൽ അനിഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതായൊരു ദശയാകുന്നുഎന്നുപറയെണം.

൰. ആരൂഢെശെബലവിരഹിതെരന്ധ്രപെവീര്യയുക്തെ തസ്മിൻകാലെവിപദതിതരാം ജായതെപൃച്ഛകസ്യ । ആരൂഢെശസ്സ്വപതിംപിപ്രാപ്യവീര്യെദ്വിവീര്യായത്രാഷ്ടായുവ്യയഭവനതയസ്സർവ്വഭാഗ്യാഗമൊത്ര ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ആരൂഢെശൻ ബലവിരഹിതനായിട്ടും രന്ധ്രപൻവീര്യയുക്തനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകന്ന അക്കാലത്തിങ്കൽ വിപത്ത ഏററവും ജനിക്കുന്നു. യാ

തൊരുകാലത്തിങ്കൽ ആരൂഢെശനും ശുഭപരിയും പ്രാപ്തവീൎയ്യന്മാരായിട്ടും അൎത്ഥായുൎവ്യയഭവേതികൾ വിവീൎയ്യന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇക്കാലത്തിങ്കൽ സൌഭാഗ്യാഗമം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ആരൂഢാധിപനു ബലമില്ലാതെയും ആരൂഢത്തിന്റെ അഷ്ടമഭാവത്തിന്റെ അധിപതിബലവാനായിയും വരികിൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ. പ്രഷ്ടാവിന്ന അധികമായിട്ടു പത്ഥ്യഭവിക്കും. ആരൂഢാധിപനും ഒമ്പതാംഭാവാധിപനും ബലത്തൊടുകൂടിയും ആറാംഭാവാധിപനും അഷ്ടമാധിപനും പന്ത്രണ്ടാംഭാവാധിപനും ബലമില്ലാതെയുംവരികിൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ സകലസംപത്തുകളുടെയും പുഷ്ടിഭവിക്കും.

൬- അവസ്ഥാസപ്തകംഖെടംഗ്രഹാണാമസ്തിതത്സമാ। ഭവെ
ച്ഛൃഷകാവസ്ഥാപ്രൊക്തംശാസ്ത്രാന്തരെതഥാ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഗ്രഹങ്ങൾക്കു അവസ്ഥാസപ്തകംഖെടം ഭവിക്കുന്നു. പൃഷകാവസ്ഥാതത്സമയായി ഭവിക്കുന്നു ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ അപ്രകാരം ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഗ്രഹങ്ങൾക്കു സ്ഥാനാവസ്ഥകൾ ഏഴ കാലാവസ്ഥകൾ ഏഴ ഇങ്ങിനെ രണ്ടു പ്രകാരെണ. ഏഴഴഅവസ്ഥകൾ ഭവിക്കുന്നു. പ്രഷ്ടാവിന്റെഅവസ്ഥാ അതിനൊടു സാമ്യമുള്ളതായി ഭവിക്കും ഇത അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കലും പറകപ്പെട്ടതാകുന്നു.

൭- സമബന്ധുനിജക്ഷസ്വത്രികൊണൊച്ചാരിനീചഭെ। സ
പ്താവസ്ഥാഗ്രഹാണാംസ്യുരതിബാല്യാദയഃക്രമാൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഗ്രഹങ്ങൾക്കു സമബന്ധുനിജക്ഷസ്വത്രികൊണൊച്ചാരിനീചഭത്തിംകൽ ക്രമെണ അതിബാല്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഏഴ അവസ്ഥകൾ ഭവിക്കും-

സാരം — ഗ്രഹങ്ങൾക്കുസമക്ഷെത്രത്തിംകലുംബന്ധുക്ഷെത്രത്തിംകലും സ്വക്ഷെത്രത്തിങ്കലും,തന്റെ മൂലത്രികൊണത്തിംകലും ഉച്ചത്തിങ്കലുംശത്രുക്ഷെത്രത്തിംകലും,നീചത്തിംകലും,സ്ഥിതിഭവിച്ചാൽക്രമെണ അതിബാല്യംമുതലായഏഴഅവസ്ഥകൾഭവിക്കും-

൮- അതിബാലശ്ചബാലശ്ചകുമാരൊയുവഭ്രമിപെറി വൃദ്ധൊ
മൃത ഇ[illegible]സ്ഥാനങ്ങളെദശാഃ ക്രമശൊദശാഃ

അന്വയാൎത്ഥം — അതിബാലനും ബാലനും, കുമാരനും യുവഭ്രമിപെന്നാരും വൃദ്ധനും മൃതനും ഇങ്ങിനെ സ്ഥാനങ്ങളെം ഹെതുവായിട്ടു ദശകൾ ക്രമെണഭവിക്കുന്നു-

സാരം — സമക്ഷെത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നഗ്രഹം അതിബാ

ലനാകയാൽ അതിന്റെ ദശാ അതിബാല്യമാകുന്നു എന്നും ബന്ധുക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ദശാ ബാല്യമാകുന്നു എന്നും സ്വക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ദശാ കൌമാരമാകുന്നു എന്നും തന്റെ മൂലത്രികോണത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നഗ്രഹത്തിന്റെ ദശാ യൌവനമാകുന്നു എന്നും തന്റെ ഉച്ചരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ദശാ രാജത്വമാകുന്നു എന്നും ശത്രുക്ഷേത്രത്തിങ്കൽനില്ക്കുന്നഗ്രഹത്തിന്റെ ദശാ വൃദ്ധത്വമാകുന്നു എന്നും നീചത്തിങ്കൽനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ദശാ മരണമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക ഈ അവസ്ഥകൾ ഏഴും സ്ഥാനങ്ങളെ ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്നതുകളാകയാൽ സ്ഥാനാവസ്ഥകളത്രെ ആകുന്നത.

൧൦. സൂൎയ്യാദുദിതമാത്രോയസ്സോതിബാലോഭവേൽഗ്രഹഃ॥ ദിനാനിസപ്തബാലസ്സ്യാൽകുമാരസ്സ്യാദതഃപരം ॥

൧൧. യുവാവക്രസമാരംഭെവക്രഗത്യാംമഹീപതിഃ॥ ആസന്നാസ്തമയൊവൃദ്ധസ്സൂൎയ്യലുപ്തകരൊമൃതഃ॥

൧൨. ഏവംദ്വിധാഗ്രഹാവസ്ഥാഃപ്രോക്താവാച്യാസ്തുപൃച്ഛതാം। ആരൂഢലഗ്നച്ഛത്രാണാം ശ്രേഷ്ഠബലിനൊദശാ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— യാതൊരുഗ്രഹം സൂൎയ്യങ്കൽനിന്ന ഉദിതമാത്രനാകുന്നുവൊ ആ ഗ്രഹം അതിബാലനായി ഭവിക്കും. ഏഴു ദിവസങ്ങൾമുഴുവൻ ബാലനായി ഭവിക്കും. ഇതുകളിൽനിന്ന മെലിൽകുമാരനായി ഭവിക്കും. വക്രസമാരംഭത്തിങ്കൽ യുവാവായി ഭവിക്കും വക്രഗതിയിങ്കൽ മഹീപതിയായി ഭവിക്കും ആസന്നാസ്തമയനായിരിക്കുന്നവൻ വൃദ്ധനായിഭവിക്കും സൂൎയ്യലുപ്തകരനായിരിക്കുന്നവൻ മൃതനായിഭവിക്കും ഇങ്ങിനെരണ്ടു പ്രകാരെണ ഗ്രഹാവസ്ഥകൾ പ്രൊക്തകളായി പൃച്ഛകൾക്കാകട്ടെ ആരൂഢലഗ്നച്ഛത്രങ്ങളുടെ ഈശന്മാരിൽ വെച്ചു ബലിയുടെ ദശാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— പാട്ടകഴിഞ്ഞു ദിവസം അതിബാലൻ. പിന്നെ ഏഴ ദിവസം കഴിയുന്നതുവരെ ബാലൻ. അതിന്റെ ശെഷം ഗതി കുറഞ്ഞു തുടങ്ങുന്നതുവരെ കുമാരൻ. പിന്നെ വക്രം തുടങ്ങുന്നതുവരെ യുവാവ. വക്രത്തിൽ രാജാവ. പാട്ടതുടങ്ങുന്നതിന്റെ ഏഴ ദിവസം മുമ്പെ തുടങ്ങി പാട്ട തുടങ്ങുന്നതുവരെ വൃദ്ധൻ. പാട്ടുള്ളപ്പോൾ മൃതൻ. ഇതുകാലാവസ്ഥ. ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരെണ ഗ്രഹാവസ്ഥയെ പറഞ്ഞു. ഛത്രാധിപതി ലഗ്നാധിപതി ആരൂഢരാശ്യധിപതി ഈ മൂവരിൽ ആൎക്കബലമെറുമൊ ആഗ്രഹ

ത്തിന്നു തൽകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരവസ്ഥയൊ ആ അവസ്ഥയെ പ്രഷ്ടാവിന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളുക.

൧൩. അതിബാലാദികാനാംയെസ്വഭാവാഃപ്രഥിതാഇഹ। യൂനസ്ത്രീസക്തത്വാദ്യാസ്തെവെഹദശാമതാഃ ॥ ഇതി.

അന്വയാൎത്ഥം— അതിബാലാദികന്മാരുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ യാതൊന്നുകളൊ അതുകൾ ഇവിടെ പ്രഥിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. യുവാവിന്റെ സ്വഭാവങ്ങൾ സ്ത്രീസക്തത്വാദ്യങ്ങളാകുന്നു അതുകൾ തന്നെ ഇവിടെ ദശകൾ എന്നു മതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— അതിബാലൻ മുതലായവരുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ ലോക പ്രസിദ്ധങ്ങളാകുന്നു. യൌവനത്തോടു കൂടിയവന്റെ സ്വഭാവങ്ങൾ സ്ത്രീകളിൽ താല്പൎയ്യം മുതലായതുകളാകുന്നു. അതിബാലാദികളുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ തന്നെ അവസ്ഥകളാകുന്നത. ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൧൪. ഉച്ചെരാശാവംശകെവാസ്ഥിതൊയൊവാരെശ്യാത്രൂഢ രാശിസ്ഥെദ്ബലെ। യദ്യാരൊഗ്യംദീൎഘമായുൎവാച്യംപ്രഷ്ടുൎമൃത്യു വൈപരീത്യെതുമൃത്യുൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഉച്ചമായിരിക്കുന്ന രാശിയിങ്കലൊ യാവനൊരുത്തൻ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇവന്റെ വാരത്തിങ്കൽ തദ്ബലം ആരൂഢമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന ആരൊഗ്യവും ദീൎഘമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു ഇതിങ്കൽ നിന്നു വൈപരീത്യം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ മൃത്യു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— വാരാധിപൻ ആരൂഢാധിപനായിട്ടു ഉച്ചരാശിയിലെങ്കിലും ഉച്ചനവാംശകത്തിങ്കൽ എങ്കിലും നിന്നാൽ പൃച്ഛകന്ന ആരൊഗ്യത്തെയും ദീൎഘായുസ്സിനെയും പറയെണം. ആരൂഢാധിപന്നു വാരാധിപത്യമില്ലാതെയും നീച രാശിയിലൊ നീചാംശകത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതിയും വരികിൽ പൃച്ഛകന്മരിക്കുമെന്നു പറയെണം.

൧൫. സിംഹെകുക്ഷ്യക്ഷിജൊവ്യാധിരാത്മപീഡൊഷ്ണരുക്കൃതാ। വക്ഷൊജിഹ്വാസ്യരൊഗൊരുച്യംബുരൊഗാസ്തുകൎക്കടെ ॥

൧൬. ശിരൊനെത്രഭവവ്യാധിജ്വരവ്രണാപിച്ചജ്ജികാഃ। ഭൌമഭെ ബുധഭെവായുരൊധനാസാത്വഗാമയാഃ ॥

൧൭. ആത്രൂൎവെധജീവഭെബുദ്ധിഭ്രമകൎണ്ണാമയാദയഃ। ശുക്രഭെ വൃഷ്ണനൊത്ഥാരുഗരുചിസ്ത്രാംബുജൊഗദഃ ॥

൧൮. ബുദ്ധിഭ്രമോംഗസാദശ്ചമലയാനഹതിസ്സ്തനെ: । വിഷച്ഛികാശ്ചകണ്ഡൂതിർബ്ഭയാൽസപ്പാനപീതെക്ഷിതെ ॥

൧൯. അത്രസ്ഥപാപസംയുക്തെനിധമെനവദെദിമാം । അത്രസ്ഥലഗ്നാട്ടാംശാനാംമാന്ദിരാശിനവാംശയൊഃ ॥

൨൦. യോഗൊരൊഗപ്രദസ്സൂത്രബഹുയൊഗൊമൃതിപ്രദഃ । അത്രസ്ഥവാവിലഗ്നെവാഗണ്ഡാന്താംശസ്ഥപാപകൾ ॥

൨൧. ഉദെതിചെത്ഭവെന്മൃത്യുരത്രസ്ഥാഷ്ടമഭെതഥാ । അത്രസ്ഥെമീനഭെപ്രേഷ്ഠാപംഗുസ്സ്യാൽപാപവീക്ഷിതെ ॥

൨൨. കൃപാദൌപതനംവാച്യമാത്രസ്ഥെയുഗ്മിനിവെദ്ദളെ । പ്രാപ്യാമീത്യുക്തവദ്രാശിനാത്രസ്ഥാമീന്യസൽക്ഷിതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സിംഹം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കക്ഷ്യക്ഷിജമായിരിക്കുന്ന വ്യാധിയും അപ്രകാരം ആത്മപീഡയും ഉണ്ടാകും കൎക്കടം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വക്ഷൊജഹൃസ്ത്യരൊഗവും അരുച്ച്യംബു രൊഗങ്ങളും മെഷം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശിരൊനെത്ര ഭവവ്യാധിജ്വരപ്രസന്ന വിഷച്ഛികകളും വൃഷഭം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ടു മിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ വായുരൊധനാസാതാപശാമയങ്ങളും ജീവഭം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപസംയുക്ത മായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബുദ്ധിഭ്രമകണ്ഠാമയാദികളും ശുക്രഭം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യഞ്ജനൊത്ഥമായിരിക്കുന്ന തക്കും അരുചിയും അംബുജമായിരിക്കുന്ന ഗതവും ശനിയുടെ ഭം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപ സംയുക്ത മായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബുദ്ധിഭ്രമവും അംഗ സാദവും മലയാനഹതിയും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇതിനെ നിയമെന വദിക്കെണം- അത്രസ്ഥം സൎപ്പാനപീതെ ക്ഷിത മായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിഷച്ഛികയെയും കണ്ഡൂതിയെയും പറയെണം- അത്രസ്ഥലഗ്നാംശങ്ങൾക്കു മാന്ദിരാശിനവാംശങ്ങളുടെ യൊഗം രൊഗ പ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളിൽവെച്ചു ബഹുയൊഗം മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു- അത്രസ്ഥത്തിങ്കലൊ വിലഗ്നത്തിങ്കലൊ അപ്രകാരം അത്രസ്ഥാഷ്ടമത്തിങ്കലൊ ഗണ്ഡാന്താംശം സ്ഥപാപകളായിട്ടു ഉദിക്കുന്നുഎങ്കിൽ മൃത്യുഭവിക്കും. മീനഭം അത്രസ്ഥമായിട്ടും പാപവീക്ഷിതമായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവ പംഗുവായിഭവിക്കും എന്നിങ്ങിനെ വാച്യമായിഭവി

ന്നു- ആളിയൊ ഇന്ദ്രഭയൊ ആരൂഢമായിട്ടും പാപവീക്ഷിതമായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കൂപാദിയിങ്കൽ പതനം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു- പ്രാച്യാദിത്വക്രമത്തൊടു തുല്യമാകുംവണ്ണം ആരൂഢാദികളായിരിക്കുന്നരാശികളെ ക്ഷിതിയിങ്കൽന്യസിക്കെണം-

സാരം— ചിങ്ങം രാശി ആരൂഢമായിവരുമ്പൊൾ അതിന്നു പാപയൊഗമുണ്ടായാൽ പറയെണ്ടും വ്യാധികൾ ഉദരരൊഗവും നെത്രരൊഗവും മനഃക്ലെശവും ഉഷ്ണരൊഗവുമാകുന്നു-

കൎക്കടകം ആരൂഢമായിവരുമ്പൊൾ പറയെണ്ടും വ്യാധികൾ ഊരൊരൊഗവും ജിഹ്വാരൊഗവും മുഖരൊഗവും അരുചിയും ജലവ്യാധികളുമാകുന്നു- മെടത്തിന്നും വൃശ്ചികത്തിന്നും വ്യാധികൾ ശിരൊരൊഗം, നെത്രരൊഗം, പനി, വ്രണം, ചിരങ്ങ ഇതുകളാകുന്നു. മിഥുനത്തിന്നും കന്നിക്കും വ്യാധികൾ വായുവിന്റെതടവും നാസാരൊഗങ്ങളും ത്വഗ്രൊഗങ്ങളുമാകുന്നു- ധനുവിന്നും മീനത്തിന്നും വ്യാധികൾ ബുദ്ധിഭ്രമവും കണ്ണരൊഗം മുതലായതുകളുമാകുന്നു. ഇടവത്തിന്നും തുലാത്തിന്നും വ്യാധികൾ ലിംഗരൊഗം അരുചിയും ജലവ്യാധിയുമാകുന്നു- മകരത്തിന്നും കുംഭത്തിന്നും വ്യാധികൾ ബുദ്ധിഭ്രമവും മെഹംതളൎകയും മലം പൊവാസ്സുഖമാകുന്നു ഇങ്ങിനെ അതാതു രാശി ആരൂഢമാകയും അതിൽ പാപസംബന്ധത്തൊടു കൂടായതാകയും കൂടിവരുമ്പൊൾ പറഞ്ഞുകൊൾക. ആരൂഢത്തിങ്കൽ രാഹുനിന്നാലും രാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാലും ചിരങ്ങു ചൊറിയുമുണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം- ആരൂഢത്തിന്നും ഉദയലഗ്നത്തിന്നും ആരൂഢനവാംശകത്തിന്നും ഉദയലഗ്നനവാംശകത്തിന്നും ഗുളികൻ നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെയും ഗുളികന്റെ നവാംശകരാശിയുടെയും സംബന്ധമുണ്ടായാൽ രൊഗം ഫലമാകുന്നു- ആരൂഢരാശിമുതലായ നാലിൽവെച്ചു ഒന്നിനൊ അതുകൾക്കു നാലിന്നും കൂടിയായിട്ടൊ ഗുളികരാശ്യംശകസംബന്ധമുണ്ടായാൽ പ്രഷ്ടാവു മരിക്കുമെന്നു പറയെണം- ആരൂഢവിലഗ്നങ്ങൾക്കൊ ആരൂഢാഷ്ടമത്തിന്നൊ ഗണ്ഡാന്തത്തൊടു കൂടിയ നക്ഷത്ര പാദത്തിന്റെയും പാപഗ്രഹത്തിന്റെയും സംബന്ധമുണ്ടായാൽ ഫലം മെൽപ്രകാരമാകുന്നു- ആരൂഢം മീനരാശിയായിട്ടും അതിന്ന പാപദൃഷ്ടിയുണ്ടായിട്ടും വന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെകാല്കൾ അസ്വാധീനങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം- വൃശ്ചികമൊ കൎക്കടകമൊ ആരൂഢമായിട്ടും പാപദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയും വന്നാൽ പൃഛകൻ കിണറു മുതലായ ജലാശയങ്ങളിൽ വീഴുമെന്നു പറയെണം ആരൂ

ഘാദി രാശിയെ ഭൂമിയിൽ കിഴക്കുമുതലായ ദിക്കുകളിൽ രാശി സ്ഥിതി ഇന്ന പ്രകാരമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ അനുസരിച്ചു വെച്ചുകൊള്ളേണം-

൨൩. വൃക്ഷാദീൻനിർദിശേൽസ്വൈകാൻകേന്ദ്രഗൈശ്ചബലാന്വിതൈഃ । രാശിഭിഃഖേചരൈർവ്വക്ഷ്യേതരുക്ഷാംശ്ചാതഉത്തരം ॥

അന്വയാർത്ഥം — കേന്ദ്രഗങ്ങളായി ബലാന്വിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന രാശികൾകൊണ്ടും കേന്ദ്രഗന്മാരായി ബലാന്വിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഖേചരന്മാരെക്കൊണ്ടും വൃക്ഷാദികളെ നിർദ്ദേശിക്കേണം. ഇതിങ്കൽനിന്നു മേലിൽ തരുക്ഷങ്ങളെയും വചിപ്പാൻപോകുന്നു-

സാരം — ആരൂഢത്തിന്റെ കേന്ദ്രരാശികൾ ബലത്തോടുകൂടിയതായിരുന്നാൽ അതുകൾകൊണ്ടും ആരൂഢകേന്ദ്രരാശികളിൽനില്ക്കുന്നഗ്രഹങ്ങൾ ബലവാന്മാരായിരുന്നാൽ അവരെകൊണ്ടും വൃക്ഷങ്ങളെപറയേണം രാശിഗ്രഹങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ വൃക്ഷങ്ങളുടെ ദിക്കിനെയുംപറയേണം. ഇനിഗ്രഹവൃക്ഷങ്ങളെയും രാശിവൃക്ഷങ്ങളെയും പറയുന്നു-

൨൪- ശിരിതരുകദളീകണ്ടകിവെണ്ണുനാം ക്രമുകനാളികേരാണാം। താലാനാംചവനാനിക്രമശോക്കാൽസ്വാമിവത്തുരാശിനാം॥

അന്വയാർത്ഥം — ശിരിതരുകദളീകണ്ടകിവെണുക്കളുടെയും ക്രമുകനാളികേരങ്ങളുടെയും താലങ്ങളുടെയും വനങ്ങൾ അർക്കൻകൽനിന്നുതുടങ്ങി ക്രമേണഭവിക്കുന്നു. രാശികൾക്കാകട്ടെവൃക്ഷങ്ങൾ സ്വാമികൾക്കെന്നപോലെ ആകുന്നു.

സാരം — ആദിത്യന്റെ വൃക്ഷങ്ങൾ കാട്ടുമരങ്ങളാകുന്നു. ചന്ദ്രന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ വാഴകളാകുന്നു. ചൊവ്വയുടെവൃക്ഷങ്ങൾ മുള്ളുള്ളതുകളാകുന്നു. ബുധന്റെവൃക്ഷങ്ങൾമുളകളാകുന്നുവ്യാഴത്തിന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ കവുങ്ങുകളാകുന്നു- ശുക്രന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ തെങ്ങുകളാകുന്നു. ശനിയുടെവൃക്ഷങ്ങൾ കരിമ്പനകളാകുന്നു. മേടം വൃശ്ചികം ഈ രാശികൾ ചൊവ്വയുടെയാകയാൽ അതുകളുടെവൃക്ഷങ്ങൾ മുള്ളുള്ളതുകൾതന്നെ. ഇടവം, തുലാം ഈരാശികൾ ശുക്രന്റെയാകയാൽ അതുകളുടെവൃക്ഷങ്ങൾ തെങ്ങുകൾതന്നെ. മിഥുനം, കന്നി ഈരാശികൾ ബുധന്റെയാകയാൽഅതുകളുടെവൃക്ഷങ്ങൾ മുളകൾതന്നെ, കർക്കിടകംരാശിചന്ദ്രന്റെയാകയാൽ അതിന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ വാഴകൾതന്നെ- ചിങ്ങംരാശി

നുഷ്യന്റെതാകയാൽ അതിന്റെവൃക്ഷങ്ങളും കാട്ടുമരങ്ങളും ത ന്നെ- ധനു,മീനം ഈരാശികളും വ്യാഴത്തിന്റെയാകയാൽ അതുക ളുടെ വൃക്ഷങ്ങളും കവുങ്ങുകളും തന്നെ- മകരം,കുംഭം ഈരാശി കളും ശനിയുടെ യാകയാൽ അതിന്റെവൃക്ഷങ്ങളും കരിമ്പനക ളുംതന്നെ ഇങ്ങിനെ അതാതുരാശികളുടെ വൃക്ഷങ്ങളും അതുകളു ടെ അധിപന്മാൎക്ക പറകപ്പെട്ടതുകളുംതന്നെ എന്ന അറിഞ്ഞു കൊള്ളുക-

൨൮- ആരൂഢസ്യോൎദ്ധ്വവക്ത്രത്വം പ്രഷ്ടുൎവൃദ്ധികരം ഭവേൽ। ആധോമുഖ്യം ക്ഷയായസ്യാൽ തൽകൃഷ്ണീയാദിഷൂദിതം॥

അന്വയാൎത്ഥം— ആരൂഢത്തിന്റെ ഊൎദ്ധ്വവക്ത്രത്വം പ്രഷ്ടാവിന്റെ വൃദ്ധിക്കുതകുന്നതായിഭവിക്കും- ആധോമുഖ്യം ഇവന്റെ ക്ഷയത്തിന്നായിക്കൊണ്ടുഭവിക്കും അതു കൃഷ്ണീയാദികളിൽ ഉദിതമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ആരൂഢം ഊൎദ്ധ്വമുഖരാശിയായി വരികിൽ പൃച്ഛകന്റെ സംപത്തുമേലിൽവൎദ്ധിക്കും- അധോമുഖമായി വരികിൽ ക്ഷയിക്കും അതു കൃഷ്ണീയമുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു-

൨൯- ഊൎദ്ധ്വമുഖോദയരാശിൎഹോരാ പ്രശ്നേനരസ്യസിദ്ധികരീ। അന്യേവിഫലേജ്ഞേയേ ശുഭയുതദൃഷ്ടേ ശുഭാവാപ്ത്യൈ॥

അനന്വയാൎത്ഥം— ഹോരാ ഊൎദ്ധ്വമുഖമായിരിക്കുന്ന രാശിയാകുന്നു എങ്കിൽ നരന്ന സിദ്ധികരിയായിഭവിക്കുന്നു- അന്യകളും വിഫലകളെന്നറിയപ്പെടേണ്ടുന്നവകളായിഭവിക്കുന്നു- ശുഭയുതദൃഷ്ടകളായാൽ ശുഭാപ്ത്യൎത്ഥകളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാ- ആരൂഢലഗ്നം ഊൎദ്ധ്വമുഖമായിരുന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നഇഷ്ടപ്രാപ്തിയെ ഉണ്ടാക്കും- അധോമുഖരാശിയായാലും തിൎയ്യങ്മുഖരാശിയായാലും ഇഷ്ടഫലത്തെ പറഞ്ഞുകൂടാ അപ്രകാരമായാലും ശുഭഗ്രഹയോഗം മാശുഭദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽ ദോഷമില്ലെന്നറിക-

൩൦- ഊൎദ്ധ്വപാദസ്യ തനുഗേ പ്രസൂതഗതകാൎയ്യാരംഭിണാം പൃച്ഛതാമൌന്നത്യംമഹത്തഃ പൌരഷ്യസ്ഥാനാദികാനാംഭവേൽ। യദ്യാരൂഢമധോമുഖം ഭവേൽ ഹീയേത വിത്താദിഭി സ്തൃജ്യേതാപിസുഹൃജ്ജനൈരപി മഹാതേജോപഹാരിതഃ പൃച്ഛകഃ ഇതി॥

അനന്വയാൎത്ഥം— ഊൎദ്ധ്വപാദസ്യം തനുഗമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രസൂതഗതകാൎയ്യാരംഭികളായിരിക്കുന്ന പൃച്ഛകന്മാൎക്ക അൎത്ഥപൌരുഷ്യസ്ഥാനാദികങ്ങളുടെ മഹത്തായിരിക്കുന്ന ഔന്നത്യം ഭവിക്കും- അധോമുഖമായിരിക്കുന്നതും ആരൂ

ഥമാകുന്നു എങ്കിൽ അഖിലങ്ങളായിരിക്കുന്ന വിത്താദികളൊടു പൃഛകൻ ഹീനനായിഭവിക്കുകയും സുഹൃജ്ജനങ്ങളാലും ത്യജിക്കപ്പെടുകയും വാഹനാദികളിൽനിന്നു പതിക്കുകയും ചെയ്യും-

സാരം—— ജനനകാലത്തിന്റെ അനിശ്ചയത്തിങ്കൽ ജാതകഫലത്തെക്കുറിച്ചൊ ഒരുയാത്രയുടെ ഗുണദൊഷങ്ങളെക്കുറിച്ചൊ ഒരു കാൎയ്യാരംഭത്തിന്റെ ഗുണദൊഷങ്ങളെ കുറിച്ചൊ ചൊദിക്കുന്നവൎക്കു വെണ്ടിവെച്ച പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ആരൂഢം ഊൎദ്ധ്വമുഖമായിഭവിച്ചാൽ മഹത്തായിരിക്കുന്ന ധനലാഭവും പൌരുഷവും, യശസ്സും സ്ഥാനലാഭവുംമറ്റും പലഗുണപുഷ്ടികളും അവൎക്കുണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം. ആരൂഢരാശിഅധൊമുഖമായിഭവിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ധനാദികൾ നശിക്കും സഖ്യമുള്ളവരും പ്രഷ്ടാവിനെ ഉപെക്ഷിക്കും കുതിരമുതലായ വാഹനങ്ങളിൽനിന്നാവല്ലതിന്മെൽ നിന്നൊവീഴും ഇങ്ങിനെ ഉള്ളഅനിഷ്ടഫലത്തെയും പറയെണം.

മെൽപറകപ്പെട്ട വാക്യാൎത്ഥത്തിന്നു എല്ലാപ്രശ്നങ്ങളിലും ആരൂഢരാശി ഊൎദ്ധ്വമുഖമാകിൽ നന്നഎന്നും. അധൊമുഖമാകിൽ ആകാ എന്നും ഉള്ള അഭിപ്രായത്തിന്മെൽ വിശ്രാന്തിഭവിക്കുന്നു എന്നു അറിഞ്ഞുകൊൾക- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

മൂലം- ആരൂഢാധിപതിശ്ശുഭഗ്രഹഗൃഹെപ്രശ്നെയദിസ്യാൽ
സ്ഥിതഃ ക്ഷൊണീശാമരമന്ദിരാദിഷുമനൊജ്ഞെഷുസ്ഥിതിഃ പൃ
ഛതാം। പാപക്ഷെത്രഗതസ്സചെദിഹഭവെദ്ദുഷ്ടപ്രദെശെ
സ്ഥിതി സൌമ്യാസൌമ്യദൃഗന്വയാൽസദസത്വംയൊഗശ്ച
തത്രൊഹ്യതാം।

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ആരൂഢാധിപതിശുഭഗ്രഹഗൃഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പൃഛത്തുകളുടെ സ്ഥിതിക്ഷൊണീശാമരമന്ദിരാദികളായി മനൊജ്ഞങ്ങളായിരിക്കുന്ന പ്രദെശങ്ങളിൽ വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു, ഇവിടെ അവൻ പാപക്ഷെത്രഗതനാകുന്നു എങ്കിൽ പൃഛത്തുകളുടെസ്ഥിതി ദുഷ്ടപ്രദെശത്തിങ്കൽ വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു. അവങ്കൽ ഉള്ള സൌമ്യാസൌമ്യദൃഗന്വയത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു സദസത്തുകളുടെയൊഗവും ഊഹിക്കപ്പെടെണം.

സാരം—— ആരൂഢാധിപൻ ശുഭരാശിയിൽനിന്നാൽ പൃഛകന്റെസ്ഥിതി രാജഗൃഹംമുതലായ മനൊഹരപ്രദെശങ്ങളിലാകുന്നു എന്നുപറയെണം. ആരൂഢാധിപൻ പാപരാശിയി

ൽനിന്നാൽ നിന്നാൽ പൃച്ഛകന്റെ സ്ഥിതി വളരെ ദൂരമായുള്ള പ്രദേശത്തിങ്കലാകുന്നു എന്നു പറയേണം. ആരൂഢാധിപനു ശുഭദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകൻ സജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തോടു കൂടിയവനാകുന്നു എന്നും പാപദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ ദുർജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തോടു കൂടിയവനാകുന്നു എന്നും ഊഹിക്കേണം. ശുഭയോഗ പാപയോഗങ്ങൾകൊണ്ടും ക്രമേണ സജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തെയും ദുർജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തെയും ഊഹിക്കേണം.

൨൯- ശുഭവർഗ്ഗേ ലഗ്നഗതേ ലഗ്നേ വാ സൌമ്യയോഗമായാതേ। ബ്രൂയാദഭിമതസിദ്ധിം പ്രഷ്ടുഃ സ്ഥാനാന്തരപ്രാപ്തിം॥

അന്വയാർത്ഥം — ശുഭവർഗ്ഗം ലഗ്നഗതമായിട്ടോ ലഗ്നം സൌമ്യയോഗത്തെ ആയാതമായിട്ടോ ഭവിച്ചിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ അഭിമതസിദ്ധിയെയും സ്ഥാനാന്തരപ്രാപ്തിയെയും പറയേണം.

സാരം — ആരൂഢോദയലഗ്നങ്ങളുടെ വർഗ്ഗം ശുഭസംബന്ധിയായിരുന്നാലും ആരൂഢോദയലഗ്നങ്ങൾക്കു ശുഭയോഗമുണ്ടായാലും പ്രഷ്ടാവിന്റെ അഭീഷ്ടസിദ്ധിയെയും സ്ഥാനാന്തരലാഭത്തെയും പറയേണം.

൩൦- ദ്വിപദേ ചതുഷ്പദേ വാ ഭവനേ ലഗ്നോപഗോ ഗ്രഹഃ പാപഃ। തിഷ്ഠതി തന്നാശകരോ ജ്ഞേയഃ സൌമ്യസ്തു വിവൃദ്ധികരഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — ദ്വിപദമായിട്ടോ ചതുഷ്പദമായിട്ടോ ഇരിക്കുന്ന ഭവനത്തിങ്കൽ ലഗ്നോപഗനായി പാപനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ അവൻ തന്നാശകരനെന്നു ജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നു സൌമ്യൻ വിവൃദ്ധികരനെന്നു ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ആരൂഢോദയലഗ്നങ്ങൾ ദ്വിപാദ്രാശികളായിട്ടും അതുകളിൽ പാപഗ്രഹമുണ്ടായിട്ടും വന്നാൽ രണ്ടുകാലൊടുകൂടിയ ശരീരികൾക്കു നാശത്തെ പറയേണം. ചതുഷ്പാദ്രാശികൾ ആരൂഢോദയലഗ്നങ്ങളായിട്ടും അതുകളിൽ പാപഗ്രഹമുണ്ടായിട്ടും വന്നാൽ നാല്ക്കാലികൾ നശിക്കുമെന്നു പറയേണം. ശുഭഗ്രഹം അതുകളിൽ നിന്നാൽ ദ്വിപാത്തുകളും ചതുഷ്പാത്തുകളും വർദ്ധിക്കുമെന്നു പറയേണം.

൩൧- സച്ഛിന്നാത്രാസംവിന്ന്യസ്യേനാപി പ്രഷ്ടുശ്ശുഭാശുഭം ।
യം ശാസ്ത്രാന്തരേഷൂക്തം തദപ്യത്ര വിലിഖ്യതേ॥

അന്വയാർത്ഥം — ആത്രാസംവിന്ന്യസ്തമായിരിക്കുന്ന സച്ഛിന്നം കൊണ്ടും പ്രഷ്ടാവിന്റെ ശുഭാശുഭം ജ്ഞേയമാകുന്നു എന്നു ശാ

സ്ത്രാന്തരങ്ങളിൽ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു ഇനിയത്രെ ലെഖ
നം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— രാശിയിൽ വെക്കപ്പെട്ട സ്വർണ്ണം കൊണ്ടും പ്ര
ഷ്ടാവിന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെ അറിയെണമെന്ന അന്യശാസ്ത്രങ്ങ
ളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു ഇനി ശാസ്ത്രാന്തരവചനത്തെയും ഇവി
ടെ എഴുതുന്നു-

൩൨- ജലഗന്ധാക്ഷതവ്രീഹിതണ്ഡുലാദ്രുതപഞ്ചകം। തന്മയം
ഹി വപുജ്ഞെയം ജീവഃ ഹെമൈഹികാഞ്ചനം॥

അന്വയാർത്ഥം.—— ജലഗന്ധാക്ഷതവ്രീഹിതണ്ഡുലങ്ങൾ ഭൂ
തപഞ്ചകമായി ഭവിക്കുന്നു. വപുസ്സ തന്മയമായി ഭവിക്കുന്നു എ
ല്ലൊ കാഞ്ചനം ജീവൻ തന്നെ എന്ന ജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— വെള്ളം, ചന്ദനം, പൂവു, നെല്ലു, അരി ഇവ പഞ്ച
ഭൂതങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഉള്ളതുകളാകയാൽ അതുകൾ ഒരുമി
ച്ചുചെർന്നപ്പൊൾ ദെഹമായിതീർന്നു എന്നും. അതുകളുടെ ഉള്ളി
ൽ വെച്ച സ്വർണ്ണം ജീവനാകുന്നു എന്നും അറിയെണം-

൩൩. പൃഷ്ഠാക്ഷതൊപരിസ്വർണ്ണമുത്താനം പൃഷ്ടകായുഷെ।
തിര്യങ്മൃത്യുകരം ഭ്രഷ്ടം ന്യക്തു ബാധാഗദാവഹം॥

അന്വയാർത്ഥം—— പൃഷ്ഠാക്ഷതൊപരിഭാഗത്തിങ്കൽ ഉത്താന
മായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണം പൃഷ്ടകായുസ്സിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കു
ന്നു- തിര്യക്കായി ഭ്രഷ്ടമായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണം മൃതികരമായി ഭ
വിക്കുന്നു. ന്യക്കായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണമാകട്ടെ ബാധാഗദാവഹ
മായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്വർണ്ണം പൃഷ്ഠാക്ഷതങ്ങളുടെ മുകളിൽ മലൎന്നുവീ
ണാൽ പൃഷ്ടകന്നു ദീർഘായുസ്സ് ഉണ്ടെന്ന പറയെണം- ചെരിഞ്ഞു ഭ്രം
ശത്തൊടുകൂടെ വീഴുകിൽ മരണം ഫലമാകുന്നു- കവിണ്ണുവീണാ
ൽ ബാധയും വ്യാധിയും ഫലമാകുന്നു-

൩൪. ഊൎദ്ധ്വം പൃഷ്ഠാക്ഷതാനാം നിഹിതമിഹ ഭവെൽ സ്വർണ്ണ
മൂൎദ്ധ്വാനനം ചെത്തൽകാലെ വൎദ്ധനം സ്യാദ്ധനസുഖയശസാം പൃ
ഷ്ടകസ്യാൎദ്ധ്വമൂൎദ്ധ്വം। തത്രാധൊമുഖം ചെൽക്ഷയ ഉപചയ
തഃ കിഞ്ചിദാരഭ്യപൊഹെ ദ്ധ്വാനസ്യൈവമെധസ്യാൽ ക്ഷയത ഉപ
ചയാരംഭണം തത്ര വാച്യം॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇതിങ്കൽ നിഹിതമായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണം
പൃഷ്ഠാക്ഷതങ്ങളുടെ ഊൎദ്ധ്വഭാഗത്തിങ്കൽ ഊൎദ്ധ്വാനനമായി ഭ
വിക്കുമെങ്കിൽ തൽക്കാലത്തിങ്കൽ പൃഷ്ടകന്റെ ധനസുഖയശ
സ്സുകൾക്കു മെൽക്കുമെലെ വൎദ്ധനം ഭവിക്കും- അത അതിങ്കൽ

അധോമുഖമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഉപചയത്തിങ്കൽ നിന്നനന്തരം അല്പമായി അവരുദ്ധമായിട്ടുതന്നെ ഇരിക്കുന്ന ക്ഷയം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അധോഭാഗത്തിങ്കൽ ഊൎദ്ധ്വാസ്യമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ക്ഷയത്തിങ്കൽ നിന്ന അനന്തരം ഉപചയാരംഭണം അതുകളിൽ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്വൎണ്ണം പൃഷ്ഠാക്ഷത്തെ പരിഭാഗത്തിങ്കൽ മലൎന്നുവീണാൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ധനസുഖയശസ്സുകൾക്കു മേൽക്കുമേലെ ഉള്ള വൎദ്ധനത്തെ പറയേണം. പൃഷ്ഠാക്ഷത്തെ പരിഭാഗത്തിങ്കൽ തന്നെ അധോമുഖമായി സ്വൎണ്ണം വീണാൽ പൃഥകധനാദികളുടെ വൃദ്ധി അവസാനിച്ചതിന്റെ ശേഷം അല്പമായുള്ള ക്ഷയത്തിന്റെ ആരംഭത്തെ പറയേണം. പൃഷ്ഠാക്ഷങ്ങളുടെ അധോഭാഗത്തിങ്കൽ മലൎന്ന വീണാൽ ക്ഷയിച്ചതിന്റെ ശേഷം വൃദ്ധി തുടങ്ങി എന്നു പറയേണം.

ഉക്തം· സൎവ്വാധോധോമുഖഞ്ചേൽക്ഷയ ഇഹതുപുനശ്ചാപിസ
വ്വക്ഷയസ്സ്യാന്മധ്യേനോഹൈന്ദ്രിചോഹ്യംഫലമപിസകലംപ്രോ
ക്തമൈവാത്രരീത്യാ ദീൎഘായുൎമ്മൃത്യുനൈൎസ്സ്വ ഉപചിതധനതാ
പ്രാഗ്ദിശാദിപ്രവൃത്തൈഃസ്വൎണ്ണസ്യാഗ്ന്യാദികോണപ്ലവന ഇഹ
പുനൎമ്മൃത്യുരോഗാദ്യനൎത്ഥാഃ ॥ ഇതി.

അന്വയാൎത്ഥം.—— സൎവ്വാധോഭാഗത്തിങ്കൽ അധോമുഖമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ തന്നെ ക്ഷയം ഭവിക്കും. പിന്നെ സൎവ്വക്ഷയവും ഭവിക്കും. ഹേമം മദ്ധ്യസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഇവിടെ പ്രോക്തയായിരിക്കുന്ന രീതികൊണ്ടു തന്നെ സകലമായിരിക്കുന്ന ഫലവും ഊഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. സ്വൎണ്ണത്തിന്ന പ്രാഗ്ദിശാദിപ്ലവതയാം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദീൎഘായുസ്സും മൃത്യുനൈസ്സ്വങ്ങളും ഉപചിതധനതയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അഗ്ന്യാദി കോണാപ്ലവനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇപ്പോഴും പിന്നെയും മൃത്യുരോഗാദ്യനൎത്ഥങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്വൎണ്ണം സകലത്തിന്റെയും അധോഭാഗത്തിങ്കൽ കവിണ്ണുവീണാൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ തന്നെ ധനാദികൾ മിക്കതും ക്ഷയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും, മേലിൽ നിശ്ശേഷമായി ക്ഷയിക്കുമെന്നും പറയേണം. സ്വൎണ്ണം പൃഷ്ഠാക്ഷമദ്ധ്യത്തിങ്കലായി വന്നാൽ ഊൎദ്ധ്വാധോഭാഗങ്ങളിൽ അതിനെക്കുറിച്ചു പറയപ്പെട്ട ന്യായത്തെ അനുസരിച്ചു സകലമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെയും ഊഹിക്കേണം. സ്വൎണ്ണത്തിന്ന കിഴക്കെദിക്കിൽ പ്ലവം ഭ

വിച്ചാൽ ഫലം ദീർഘായുസ്സാകുന്നു. തെക്കെ ദിക്കിൽ പ്ലവം ഭവിച്ചാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു. പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ പ്ലവം ഭവിച്ചാൽ ദാരിദ്ര്യം ഫലമാകുന്നു. വടക്കെ ദിക്കിൽ പ്ലവം ഭവിച്ചാൽ ഫലം ധനപുഷ്ടിയാകുന്നു. അഗ്ന്യാദി കോണുകളിൽ പ്ലവം ഭവിച്ചാൽ മൃത്യുരോഗാദികളായിരിക്കുന്ന അനൎത്ഥങ്ങളെ അനുഭവിക്കും. ഇതു തൽക്കാലത്തിങ്കലും മേലിലും വരുന്നതുമാകുന്നു. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

(വാ) ഏതദാതുരാദിവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— ഇത ആതുര വിഷയമാകുന്നു.

സാരം —— മേൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട മുഖ്യമായി അറിയെണ്ടത ആതുര ഫലമാകയാൽ അത ആതുരവിഷയമാകുന്നു.

(വാക്യം) അഥലഗ്നാദിഫലമുച്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— അനന്തരം ലഗ്നാദിഫലം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഇനി ഉദയലഗ്നം മുതലായതിന്റെ ഫലത്തെ പറയുന്നു.

൩൫. മാന്ദീന്ദൂദയലഗ്നാംശാമൃത്യുദേഹാസവശ്ച്ഛതെ । ആയുരാരോഗ്യദാസ്ത്വേകാന്തരോഗദൌൎബ്ബല്യപ്രദാസ്ഥിരെ ॥

൩൬. ചന്ദ്രലഗ്നാസ്സംയുതാശ്ചേത്ത്രയഃ പ്രഷ്ടുൎമ്മൃതിപ്രദാഃ । മോഹദാസ്ത്വന്യോന്യദൃഷ്ടാസ്ത്രികോണസ്ഥാമഹാരുജെ ॥

൩൭. യോഗദൃഷ്ട്യാദിസംബന്ധസ്തൂപായുഷോപ്രാണദേഹയോഃ । ദേഹമൃത്യോസ്തുരോഗായപ്രാണമൃത്യോസ്തുമോഹകൃൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ചരത്തിങ്കൽ ഉള്ള മാന്ദീന്ദുദയലഗ്നാംശങ്ങളും മൃത്യുദേഹാസുക്കളും ആയുരാരോഗ്യങ്ങളെയായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ഥിരത്തിങ്കൽ ഉള്ള ഇതുകളാകട്ടെ രോഗദൌൎബ്ബല്യപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സംയുതങ്ങളായി ചന്ദ്രലഗ്നങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ മൂന്നായാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അന്യോന്യം ദൃഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ മോഹദങ്ങളായി ഭവിക്കും. ത്രികോണസ്ഥങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ മഹാരുക്കിന്നായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കും. പ്രാണ ദേഹങ്ങളുടെ യോഗദൃഷ്ട്യാദി സംബന്ധം ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കും. ദേഹമൃത്യുക്കളുടെ യോഗദൃഷ്ട്യാദിസംബന്ധം രോഗത്തിന്നായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കും. പ്രാണമൃത്യുക്കളുടെ യോഗദൃഷ്ട്യാദി സംബന്ധം മോഹകൃത്തായി ഭവിക്കും.

സാരം —— ഗുളികന്റെയും ചന്ദ്രന്റെയും ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ

യും നവാംശകരാശികൾ ചരങ്ങളായാൽ ആയുസ്സിനെയും ആരൊഗ്യത്തെയുമുണ്ടാക്കും. സ്ഥിരങ്ങളായാൽ വ്യാധിയെ ദീൎഘിപ്പിക്കും. മൃത്യുദെഹപ്രാണസ്ഫുടങ്ങൾ ചരരാശികളിലായിവന്നാൽ ആയുസ്സിനെയും ആരൊഗ്യത്തെയുമുണ്ടാക്കും. സ്ഥിരരാശികളിലായിവന്നാൽ വ്യാധിയെ ദീൎഘിപ്പിക്കും. ഉഭയരാശികളിൽ അംശിക്കുകയൊ ഉഭയരാശിയിൽ സ്ഥിതിയൊ മെൽപറകപ്പെട്ടതുകളിൽ വെച്ച മൂന്നു പദാൎത്ഥങ്ങൾക്ക ഒരുമിച്ചു വന്നാൽ അതുകൾ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ആയതു പൃച്ഛകന്നു തന്നെ എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക. അന്യൊന്യം ദൃഷ്ടിയോടു കൂടിയ ഗുളികാദികൾ ബാധക്കെടിനെ ഉണ്ടാക്കും. അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിൽ ഉള്ള സ്ഥിതി എന്നുള്ള സംബന്ധം അതുകൾക്ക ഭവിച്ചാൽ മഹാരൊഗത്തെ ഉണ്ടാക്കും. പ്രാണസ്ഫുടത്തിന്നും ദെഹസ്ഫുടത്തിന്നും പരസ്പരം യൊഗദൃഷ്ട്യാദിസംബന്ധമുണ്ടായാൽ ആയുസ്സിന്നു ഗുണം തന്നെ. ദെഹമൃത്യുക്കൾക്ക മെൽ പറഞ്ഞ സംബന്ധമുണ്ടാകുന്നതു രൊഗമെറുവാകുന്നു. പ്രാണമൃത്യുക്കൾക്കാകിൽ ബാധകെടുണ്ടാകും.

൩൯. ക്ഷീണെന്ദുപക്ഷസുതാരതീക്ഷ്ണമഹസാംവൎഗ്ഗാവിലഗ്ന
സ്ഥിതാമൃത്യുവ്യാധിധനക്ഷയാദ്യശുഭദാഃ പ്രഷ്ടുൎദ്ധീമെവിദ്യുധീ
സാമൎത്ഥ്യാദ്യുഖാഃ പൂൎണ്ണശശിനഃ ശുക്രസ്യ വാ വാക്പതെരെതെക്ഷു
ഷ്ഠുരരൊഗതാൎത്ഥതനയപ്രാപ്ത്യാദ്യഭീഷ്ടാഗമാൻ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ക്ഷീണെന്ദുപക്ഷസുതാരതീക്ഷ്ണമഹസ്സുകളുടെ വൎഗ്ഗങ്ങൾ വിലഗ്നസ്ഥിതങ്ങളായി എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മൃത്യുവ്യാധിധനക്ഷയാദ്യശുഭങ്ങളായി ഭവിക്കും. വിത്തിന്റെ ഇതുകൾ വിലഗ്നസ്ഥിതങ്ങളായി എങ്കിൽ ധീസാമൎത്ഥ്യാദികളായി ഭവിക്കും. പൂൎണ്ണശശിയുടെയൊ ശുക്രന്റെയൊ വാക്പതിയുടെയൊ ഇതുകൾ വിലഗ്നസ്ഥിതങ്ങളായി എങ്കിൽ അരൊഗതാൎത്ഥതനയപ്രാപ്ത്യാദ്യഭീഷ്ടാഗമങ്ങൾ ഉണ്ടാകും.

സാരം —— ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ ദ്രെക്കാണാദിവൎഗ്ഗങ്ങൾ ക്ഷീണചന്ദ്രന്റെയും ശനിയുടെയും ചൊവ്വയുടെയും ആദിത്യന്റെയുമായാൽ പൃച്ഛകന്നു മരണം, വ്യാധി, ധനക്ഷയം മുതലായത ഇങ്ങിനെ ഉള്ള അനിഷ്ട ഫലങ്ങളെ ഉണ്ടാകും. ബുധന്റെ വൎഗ്ഗങ്ങൾ ഉദയലഗ്നത്തിന്നു വന്നാൽ ബുദ്ധിസാമൎത്ഥ്യം ഫലമാകുന്നു. ക്ഷീണനല്ലാത്ത ഉള്ള ചന്ദ്രന്റെയും ശുക്രന്റെ ബൃഹസ്പതിയുടെയും വൎഗ്ഗങ്ങളായാൽ ആരൊഗ്യം, ധനം, സന്തതി ഇത്യാദികളായ ഇഷ്ടവസ്തുക്കളുടെ ലാഭം ഫലമാകുന്നു.

൩൦. ലഗ്നേതദീശപരെവൊഷ്ണ്യയുക്തെ ശ്രുത്യാദിപിത്തരുക് ।
ദാഹശ്ചോദ്വനസ്യസ്യാദ്ധനസ്ഥപിഷ്ഠത്വംശനാധികെ ॥
൩൧. തൽഭീംസൈകാഗ്ര്യമത്രത്ര ഗ്രഹാലസ്യഞ്ചദുർമ്മതിഃ ॥
൩൨. യദ്രാശിനവാംശജാതാലഗ്നാംശസ്ഥദ്രാശിശ്ചെച്ഛുഭാന്വിതഃ
ഗതകാലശ്ശുഭഃ പ്രഷ്ടുരശുഭൊയദിപാപയുക് ॥

അന്വയാർത്ഥം — ലഗ്നം ഉഷ്ണയുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തദീശ്വരൻ ഉഷ്ണയുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ശ്രുത്യാദിപിത്തരുക്ക വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഭവനത്തിന്റെ ദാഹവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അതുസവപിഷ്ഠത്വം ശനാധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൽഭീ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. സൈകാഗ്ര്യമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗ്രഹാലസ്യം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ദുർമ്മതിയും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ലഗ്നാംശം യദ്രാശിനവാംശമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തദ്രാശിശ്ശുഭാന്വിതമാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗതകാലം ശുഭമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. പാപയുക്താകുന്നു എങ്കിൽ അശുഭമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഉദയലഗ്നത്തിന്നൊ ഉദയലഗ്നാധിപന്നൊ ഉഷ്ണമെന്നദൊഷം തട്ടിയാൽ വ്യക്കുകന്നുപനി മുതലായ പിത്തരൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം. ഗ്രഹത്തിന്ന അഗ്നിബാധ ഭവിക്കുമെന്നും പറയെണം. ഉദയലഗ്നം വിഷദ്രെക്കാണമായിരുന്നാലും ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ നക്ഷത്രനാഴികക്ക വിഷദൊഷമുണ്ടായാലും വിഷഭയത്തെ പറയെണം. ഇത ലഗ്നാധിപന്നെക്കൊണ്ടുമാം. ഐകാഗ്ര്യമെന്ന ദൊഷമുണ്ടായാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗ്രഹത്തിങ്കൽ ഉള്ളവക്ക ആലസ്യവും ദുർമ്മരണവും ഫലമാകുന്നു. ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ ശുഭഗ്രഹം നിന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന കഴിഞ്ഞകാലം ശുഭമെന്നപറയെണം. പാപഗ്രഹം നിന്നാൽ അശുഭമെന്നും പറയെണം.

൩൩. ലഗ്നാംശരാശിഗെചന്ദ്രെലൊഹപാത്രക്ഷതിർമ്മതെ ।
ലക്ഷ്മമാന്ദ്യംശരാശൌതുലഗ്നെമൃൽഭാണ്ഡഭഞ്ജനം ॥

അന്വയാർത്ഥം — ചന്ദ്രൻ ലഗ്നാംശരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലൊഹപാത്രക്ഷതി മതിയുടെ ലക്ഷ്മമായി ഭവിക്കുന്നു. മാന്ദ്യംശരാശി ലഗ്നമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃൽഭാണ്ഡഭഞ്ജനം മതിയുടെ ലക്ഷ്മമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ ഇരുമ്പുപാത്രം ഉടഞ്ഞു എങ്കിൽ മരിക്കും. മൃല്പാ

ന്റെ നവാംശകരാശി ഉദയലഗ്നമായി വന്നാൽ മണ്ണ്യാത്രം ഉടഞ്ഞാൽ മരിക്കും.

മെൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാൎദ്ധം ലക്ഷ്മമാന്ദ്യംശരാശിസ്ഥെ ഹിമഗൌ ല്ലന്ധശ്ലേഷ്മം എന്ന ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ഗുളികനവാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ മണ്ണ്യാത്രം ഉടഞ്ഞു എങ്കിൽ മരിക്കുമെന്ന അപ്രകാരം പഠമായാൽ അതിന്റെ സാരമാൎഗ്ഗിക്കയും ചെയ്യും. എന്തിലും ഗുളികാംശരാശി ലഗ്നമാകിൽ മണ്ണ്യാത്രം ഉടഞ്ഞാൽ മരണമെന്നുള്ള തന്ത്രങ്ങളുടെ ഭാഷയെ അനുസരിച്ചുള്ള പാഠം മെൽവിവരിച്ച പ്രകാരമാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം.

൪൦. മൃത്യുപ്രാണശരീരരാശിസഹിതൈസ്സ്വദൃഷ്ടൈൎവ്വാ ഗ്രഹൈൎന്നൂനൈൎപ്രോക്തഫലമത്ര ഭവിഷ്യതീവാച്യം ശുഭൈൎയ്യാപതെ। സംജ്ഞാധ്യായമശാധനോക്തികഫലന്നാസംപന്നൃത്തവൈഃ ക്രൂരാദിതൈരമാദൃശന്ത പൂൎണ്ണകൎമ്മൈണമുഖാൎത്ഥപത്യാസ്യാഭാവാനതൈ ചൽ॥

൪൧. ലഗ്നോദ്ഗമാന്നമാന്നാദ്യാമിത്യുക്താന്നാമഫലം। പ്രാണോമൃത്യുശരീരാണാമധുനാസമമീൎയ്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇനി ഇപ്പൊൾ ലഗ്നോദ്ഗമാന്നമാന്നാദ്യാം എന്നുള്ള ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃത്യുപ്രാണശരീരങ്ങളുടെ ഫലം സമീരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഇനി ഇപ്പൊൾ ലഗ്നോദ്ഗമാന്നമാന്നാദ്യാം എന്നുള്ള ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുമ്പ പറയപ്പെട്ട മൃത്യുവിന്റെയും പ്രാണന്റെയും ദെഹത്തിന്റെയും ഫലത്തെ പറയുന്നു.

൪൨. പ്രാണമൃത്യുശരീരെഷു ദെഹാധിക്യെ തനോശ്ശമഃ। പ്രാണെധികെമഹാൻ രോഗൊ മൃത്യൌഅധികെമൃതിഃ।

അന്വയാൎത്ഥം —— മൃത്യുപ്രാണശരീരങ്ങളിൽ വെച്ചു ദെഹാധിക്യം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തനുക്കളുടെ ശമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. പ്രാണൻ അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മഹത്തായിരിക്കുന്ന രോഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മൃത്യു അധികമാകുന്നു എങ്കിൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മൃത്യുസ്ഫുടം, പ്രാണസ്ഫുടം, ദെഹസ്ഫുടം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള മൂന്നുസ്ഫുടങ്ങളിൽവെച്ചു ദെഹസ്ഫുടം വലുതായാൽ രോഗങ്ങളുടെ ശമനം ഫലമാകുന്നു. പ്രാണസ്ഫുടം വലുതായാൽ മഹാരോഗം ഫലമാകുന്നു. മൃത്യുസ്ഫുടം വലുതായാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു.

൪൩. മൃത്യൂനജ്ഞ്യാഹിതെ നൃത്തസ്സ്വഗൃഹഭ്യെയച്ചചാചരെ।

മൃത്യുഃപ്രാണോഽഥദേഹശ്ചക്രമവൃദ്ധാഃസ്യുഃപ്രമാഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മൃത്യുജ്യേഷ്ഠാഫിപൈതൃക്കസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ജന്മഭസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പഞ്ചമോ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- മൃത്യുവും പ്രാണനും ദേഹവും ക്രമവൃദ്ധങ്ങളായാൽ ശുഭപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആയില്യം, തൃക്കേട്ട, രേവതി, പൃച്ഛകന്റെ ജന്മനക്ഷത്രം ഇതുകളിൽ മൃത്യുസ്ഫുടം വന്നാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു- മൃത്യുവിനെക്കാൾ വലുപ്പം പ്രാണന്നു പ്രാണനെക്കാൾ വലുപ്പം ദേഹത്തിന്നുമായാൽ അതുകൾ ഇഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

൨൭. ലഗ്നേന്ദുഗുളികാംശേശപ്രാധാന്യാദ്വിചിന്തനം । ഏതത്ത്രിയമതൈകേഷാംത്ര്യപ്യഫവിലിഖതെ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഒരം ആധിക്യാദിവിചിന്തനം ലഗ്നേന്ദുഗുളികാംശങ്ങൾകൊണ്ടും ചിലരാൽ ചെയ്യപ്പെടുന്നു- അനന്തരം ആരും ലേഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം——മൃത്യുപ്രാണശരീരങ്ങളുടെ ആധിക്യാദികൊണ്ടുള്ള ഫലങ്ങളെ നിരൂപണംമുമ്പൊലെ ഉദയലഗ്നത്തിന്റെയും ചന്ദ്രന്റെയും ഗുളികന്റെ അംശകങ്ങൾകൊണ്ടും ഫലങ്ങളെ നിരൂപണം ചിലരുടെ പക്ഷത്തിൽ ഉണ്ട്- അതിനുള്ള വചനത്തെ ഇനി എഴുതുന്നു-

൨൮. ലഗ്നാംശകെധികെവൃദ്ധിരുജാംചന്ദ്രാംശകെശമഃ । മാന്ദ്യംശകെധികെമൃത്യുസ്താഭിഷ്ട്യാദികാമിഭിഃ॥ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നാംശകം ശതകളായിരിക്കുന്ന ഘടികാദികൾകൊണ്ട് അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകളുടെ വൃദ്ധി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ചന്ദ്രാംശകം അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകളുടെ ശമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മാന്ദ്യംശകം അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃത്യു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ അംശം കഴിഞ്ഞ നാഴികകൊണ്ടും വിനാഴികകൊണ്ടും മറ്റുള്ളതുകളെക്കാൾ അധികമായിരുന്നാൽ രോഗവൃദ്ധിയെ പറയേണം- ചന്ദ്രാംശകം മേൽപ്രകാരമായാൽ രോഗശമനത്തെ പറയേണം- ഗുളികാംശകം മേൽപ്രകാരമായിരുന്നാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു-

൨൯. മൃത്യുകാലാസതാംപ്രാണൈമധ്യഗൈതദ്യതെക്ഷിതെ । പ്രശ്നെമരണമാദേശ്യംശുഭൈരന്യൈസ്തുസംഗമഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രാണൻ, മൃത്യുകാലാംസത്തുകളുടെമദ്ധ്യഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തദ്വീക്ഷിതനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പ്രഷ്ടാവിന്റെ മരണം അവശ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇവന്റെ ഇന്ദുസംഗമം ശുഭമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പ്രാണന്നു മൃത്യുകാലപാപഗ്രഹങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിവന്നാലും അവരുടെ യോഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാലും പൃച്ഛകൻ മരിക്കുമെന്നു പറയേണം. പ്രാണന്നു ചന്ദ്രനോടുള്ള യോഗം ഇഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതാകുന്നു. ഇവിടെ പ്രാണമൃത്യുക്കൾ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ചെന്ന നാഴികകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടവരാകുന്നു.

൭൫. അന്ത്യപേനത്രിംശേന ലഗ്നപലഗ്നാംശകാധിപൈഃ । ഇന്ദ്വംശേനേന്ദുനായുക്തൈൎമ്മൃത്യുകാലൈൎമ്മൃതിപ്രദൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — അന്ത്യപത്തോടും ത്രിംശത്തോടും ലഗ്നപലഗ്നാംശകാധിപന്മാരോടും ഇന്ദ്വംശത്തോടും ഇന്ദുവിനോടും യുക്തന്മാരായിരിക്കുന്ന മൃത്യുകാലന്മാർ മൃതിപ്രദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — അന്ത്യപത്തോടും അന്ത്യപനവാംശകത്തോടും ഉദയലഗ്നത്തോടും അതിന്റെ നവാംശകത്തോടും അന്ത്യപാമുലായ ഈ നാലിന്റെ ആധിപന്മാരോടും ചന്ദ്രാംശകത്തോടും ചന്ദ്രനോടും യോഗമുള്ള മൃത്യുകാലന്മാർ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

൭൬. ലഗ്നേരാഹുയുതേ ചോരരിപുപീഡാരവേൎമ്മൃതിഃ । ചന്ദ്രേദൈവവ്യഥാൎക്കേന്ദുരാഹുചക്രഫലന്ത്വിദം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ലഗ്നം രാഹുയുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചോരരിപുപീഡാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. രവിലഗ്നത്തിങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ചന്ദ്രൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദൈവവ്യഥാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഇതാകട്ടെ അൎക്കേന്ദുരാഹുചക്രത്തിന്റെ ഫലമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — രാഹുലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കള്ളന്മാരുടെ ഉപദ്രവവും ശത്രുക്കളുടെ ഉപദ്രവവുമുണ്ടാകും. ആദിത്യൻ നിന്നാൽ മരിക്കും. ചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ ദൈവദുഃഖമുണ്ടാകും. ഇപ്പറഞ്ഞത അൎക്കേന്ദുരാഹുചക്രത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു.

൭൭. കാലഹോരാഫലംവാച്യംപ്രഷ്ടുൎവൃദ്ധിസ്ഥാപനംപരം । വിശേഷാൎത്ഥംസജാതോത്ഥാംതല്പദ്ധതിവിലിഖ്യതേ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രഷ്ടാവിന്ന ഏററവും വിസ്മാപനമായിരിക്കുന്ന കാലഹൊരാഫലം സപ്രഭാരതിയിങ്കൽ വിശ്വാസത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം അതും ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം — പൃഛ്ശകന്ന അധികമായ വിസ്മയത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായ കാലഹൊരാഫലത്തെ തന്റെ വാക്കിങ്കൽ വിശ്വാസത്തെ ജനിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു പറയെണം. ഇനി അതിന്ന ഉപയൊഗമുള്ള പ്രമാണത്തെ കാണിക്കുന്നു.

൫൭. സൂൎയ്യസ്യകാലഹൊരായാം പൃഛ്ശയെൽഭൂമിപാഗമഃ ।
നാഥാഗമശ്ശശാംകസ്യ ഭൂമിപുത്രസ്യ ശസ്ത്രിണഃ ॥

൫൮. ബൌദ്ധ്യാം പാരശവായാനമഥവാ വിപ്രാഗമഃ । ഗുരൊൎവിപ്രവരായാനം ഭൃഗൊൎവെശ്യാംഗനാഗമഃ ॥

൫൯. മന്ദസ്യവണിഗായാനം ഭൃത്യബൌദ്ധാഗമൊഥവാ । കെന്ദ്രഗാശ്ചെദമീഖെടാനിയമെനവദെദിദം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — സൂൎയ്യന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു പ്രശ്നമെങ്കിൽ ഭൂമിപാഗമം ഭവിക്കും. ശശാംകന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ നാഥാഗമം ഭവിക്കും. ഭൂമിപുത്രന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ശസ്ത്രിയുടെ ആഗമം ഭവിക്കും. ബൌദ്ധിയായിരിക്കുന്ന കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ പാരശവായാനം ഭവിക്കും. അല്ലാ എങ്കിൽ വിപ്രാഗമം ഭവിക്കും. ഗുരുവിന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വിപ്രവരായാനം ഭവിക്കും. ഭൃഗുവിന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വെശ്യാംഗനാഗമം ഭവിക്കും. മന്ദന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വണിഗായാനം ഭവിക്കും. അല്ലാ എങ്കിൽ ഭൃത്യബൌദ്ധാഗമം ഭവിക്കും. ഈ ഖെടന്മാർ കെന്ദ്രഗന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ഇതിനെ നിയമെന വദിക്കെണം.

സാരം — ആദിത്യന്റെ കാലഹൊരയിൽ പ്രശ്നം വെച്ചു എങ്കിൽ അതിനെ അറിഞ്ഞിട്ടു ദൈവജ്ഞൻ ഇവിടെ ഒരു രാജാവു വരുമെന്നു പറയെണം. ചന്ദ്രന്റെ കാലഹൊരയിലായാൽ ഒരു സ്ത്രീ വരുമെന്നു പറയെണം. ചൊവ്വയുടെ കാലഹൊരയിലായാൽ ആയുധധാരിയായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ വരുമെന്ന പറയെണം. ബുധന്റെ കാലഹൊരയിലായാൽ ഒരു വാരിയരൊ ഒരു പിഷാരൊടിയൊ വരുമെന്നു പറയെണം. വ്യാഴത്തിന്റെ കാലഹൊരയിലായാൽ ശ്രെഷ്ഠനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വരുമെന്നു പറയെണം. ശനിയുടെ കാലഹൊരയിലായാൽ ഒരു കച്ചൊടക്കാര

ന്നൊ ഭൃത്യന്നൊ ബന്ധുക്കന്നൊ വരുമെന്നു പറയെണം. മെൽപ്പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളും ഉദയലഗ്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ നാലാമെടത്തൊ ഏഴാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ നിന്നാൽ മെൽപ്പറഞ്ഞ ഫലങ്ങളെ സംശയം തീൎത്തു പറകയുമാം.

(വാ) ഏതദുദയലഗ്നാദിവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇതു ഉദയലഗ്നാദിവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൮൭. യദ്രാശിസംജ്ഞശ്ചന്ദ്രാംശസ്സരാശിശ്ചെച്ശുഭാന്വിതഃ। ഭാവികാലസ്തദാവാച്യഃ പാപയുക്തെത്വശൊഭനഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ചന്ദ്രാംശം യദ്രാശിസംജ്ഞമാകുന്നുവൊ ആ രാശി ശുഭാന്വിതമാകുന്നു. എങ്കിൽ ഭാവികാലം ശുഭമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. പാപയുക്തമാകുന്നു എങ്കിൽ അശൊഭനമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ചന്ദ്രന്റെ അംശകരാശിയിൽ ശുഭൻ നിന്നാൽ ഭവിപ്പാൻ പൊകുന്ന കാലം ശുഭമാകുന്നു എന്നു പറയെണം. പാപൻ നിന്നാൽ അശുഭമാകുന്നു എന്നും പറയെണം.

൮൮ ജീവസ്സ്വതന്ത്രൊവിപ്രവൈരകൃന്നീചഭാംശഗഃ। ശുക്രൊവന്ധ്യാംഗനാദായീവിവാദെജയകൃൽബുധഃ ॥

൮൯. പൂൎണ്ണചന്ദ്രൊമനൊഹാരിദ്രവ്യലാഭംപ്രയച്ശതി। ദെവഭൂമിപയൊഃ കൊപംകുൎയ്യാദൎക്കൊഥഭൂമിജഃ ॥

൯൦. വൃഥൈവവിഗ്രഹംഭൂമിവിവാദംചാസമാവഹെൽ। സൂൎയ്യപുത്രഃകൃഷിപ്രെഷ്യപശ്വാദീനാംവിനാശകൃൽ ॥

൯൧. ചണ്ഡാലാപഹ്നുതിരൊഗവിഷസൎപ്പഭയംഫണീ। പ്രെതബാധാംശിഖികുൎയ്യാന്മാന്ദിശ്ചൂൎണ്ണാദ്യുപദ്രവം

അന്വയാൎത്ഥം — ജീവൻ സ്വതന്ത്രനായി ഭവിക്കുന്നു. നീചഭാംശഗനായിരിക്കുന്ന ജീവൻ വിപ്രവൈരകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. ശുക്രൻ വന്ധ്യാംഗനാദായിയായി ഭവിക്കുന്നു. ബുധൻ വിവാദത്തിങ്കൽ ജയകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. പൂൎണ്ണചന്ദ്രൻ മനൊഹാരിദ്രവ്യലാഭത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. അൎക്കൻ ദെവഭൂമിപന്മാരുടെ കൊപത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ഭൂമിജൻ വെറുതെ തന്നെ ഉള്ള വിഗ്രഹത്തെയും ഭൂമിവിവാദത്തെയും സമാവഹിക്കും. സൂൎയ്യപുത്രൻ കൃഷിപ്രെഷ്യപശ്വാദികളുടെ വിനാശകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. ഫണി ചണ്ഡാലാപഹ്നുതിരൊഗവിഷസൎപ്പഭയത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ശിഖി പ്രെതബാധയെ ഉണ്ടാക്കും. മാന്ദി ചൂൎണ്ണാദ്യുപദ്രവത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

സാരം—— ചന്ദ്രാംശകരാശിയിൽ വ്യാഴം നിന്നാൽ സന്തതിലാഭം ഫലമാകുന്നു- വ്യാഴം നീചസ്ഥിതിയോടെ നീചാംശകത്തോടൊ കൂടിയവനാകുന്നു എങ്കിൽ ബ്രാഹ്മണരുടെ വിരോധം ഫലമാകുന്നു- ശുക്രൻ നിന്നാൽ വസ്ത്രലാഭവും സ്ത്രീലാഭവും ഫലമാകുന്നു- ബുധൻനിന്നാൽ വ്യവഹാരത്തിങ്കൽ ജയിച്ചും ക്ഷീണനല്ലാതെ ഉള്ള ചന്ദ്രൻനിന്നാൽ മനോഹരമായവസ്തുവിന്റെ ലാഭം ഫലമാകുന്നു- ആദിത്യൻ നിന്നാൽ ദൈവകോപവും രാജകോപവും ഫലമാകുന്നു- ചൊവ്വനിന്നാൽ വെറുതെ ഉള്ള കലഹവും ഭൂമിനിമിത്തമായുള്ള വ്യവഹാരവും ഫലമാകുന്നു-
ശനിനിന്നാൽ കൃഷിയും ഭൃത്യനും പശുക്കൾ മുതലായവയും നശിക്കും. രാഹുനിന്നാൽ ചണ്ഡാലോപദ്രവവും ശിരോരോഗവും വിഷഭക്ഷണവും സർപ്പഭയവും ഉണ്ടാകും- കേതുനിന്നാൽ പ്രേതബാധയെ ഉണ്ടാക്കും-ഗുളികൻ നിന്നാൽ ചൂൎണ്ണാഭിക്ഷുദ്രപ്രയോഗം ഹേതുവായിട്ടുള്ള ഉപദ്രവം ഉണ്ടാകും-

൩൨. ബുധഃപാപയുതശ്ചേത്സവിവാദേപരിഭൂതികൃൽ। ക്ഷീണചന്ദ്രോമനഃപീഡാംകരോതിപരിവൃഢതാം

൩൩. കാലഃപ്രോക്താംശമാനോത്രലഗ്നാംശേപിവിധിസ്മൃതം। പ്രശ്നകാലസ്യചാഭ്രാനുക്രിയാണാംസദൃശംഫലം ॥

൩൪. പ്രഷ്ടുർവക്തവ്യമിത്യുക്തംജീവേനൈതദപിവിസ്തൃതേ । ക്രമാച്ചന്ദ്രക്രിയാഃ പഞ്ചപഞ്ചമേഷാദിരാശിഷു ॥

൩൫. പ്രകല്പ്യതൽസമംബ്രൂയാൽസർവ്വകാൎയ്യേഷുതൽഫലം। പ്രശ്നകാലേഗുണംശേഷന്ദോഷ്യഭ്രായമിശുഭപ്രദഃ ॥

൩൬. പ്രശ്നേശ്ചാശുഭകർമ്മണ്യേഫചന്ദ്രേപ്രശ്നേശുഭപ്രദഃ ॥
ഇതി-

അനന്വയാൎത്ഥം—— ബുധഃ പാപയുതനാകുന്നു എങ്കിൽ അവൻ വിവാദത്തിങ്കൽ പരിഭൂതി കൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- ക്ഷീണചന്ദ്രൻപരി വൃഢത്തുകൾക്കു മനഃപീഡയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ഇവിടെക്കാലം പ്രോക്താംശമാനസമായി ഭവിക്കുന്നു. തദ്വിധിയാകട്ടെ ലഗ്നാംശത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു- പ്രശ്നകാല സ്യധാഭാനുക്രിയകൾക്കു സദൃശമായിരിക്കുന്ന ഫലം പ്രഷ്ടാവിന്നു വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- എന്ന ജീവനാൽ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇത വിലേഖനം ചെയ്കപ്പെടുന്നു- ക്രമേണ അഞ്ചഞ്ചു ചന്ദ്രക്രിയകളെ മേഷാദി രാശികളിൽ പ്രകല്പിച്ചിട്ടു തത്സമമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ സർവ്വകാൎയ്യങ്ങളിലും പറയേണം- പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ഇന്ദുവിന്ന ശുഭമായിരിക്കുന്ന ഗുണം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ

പ്രശ്നവും ശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു. ചന്ദ്രൻ അശുഭ കർമ്മസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നം അശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ബുധൻ പാപന്മാരോടുകൂടെ ചന്ദ്രനവാംശകരാശിയിൽ നിന്നാൽ വിവാഹത്തിങ്കൽ മടക്കം ഫലമാകുന്നു. ക്ഷീണനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ മനഃക്ലേശത്തെ ഉണ്ടാക്കും. മെൽ പറഞ്ഞ ഫലങ്ങളുടെ അനുഭവകാലം നവാംശകരാശിയിൽ സൂൎയ്യസഞ്ചാരം തുടങ്ങുമ്പോൾ തുടങ്ങി അതു കഴിയുന്നതുവരെ ആകുന്നു. ചന്ദ്രന്റെ അംശകരാശിയിൽ ശുഭന്മാരും പാപന്മാരും നിന്നാൽ അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറയപ്പെട്ടതായി മെൽപറകപ്പെട്ട ഫലം ഉദയലഗ്നാംശകത്തിങ്കലെ ശുഭയോഗാദികൊണ്ടു കഴിഞ്ഞ കാലത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെ വിചാരിക്കുന്നെടത്തും ഉപയോഗിപ്പിച്ചുകൊൾകയും വെണം. പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രക്രിയകൾക്കു അനുരൂപമായ ഫലം ഭവിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം. ചന്ദ്രക്രിയകളെ അറുപതാക്കി മെഷാദിരാശികളിൽ കല്പിച്ചു അതിന്നു തക്കവണ്ണമുള്ള ഫലങ്ങളെ എല്ലാപ്രശ്നങ്ങളിലും പറയെണം. ചന്ദ്രക്രിയ നന്നായിരുന്നാൽ പ്രശ്നവും ശുഭകരമായി ഭവിക്കും വിപരീതമായാൽ വിപരീതമായി ഭവിക്കും. ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ പറയുന്നതാകുന്നു.

(വാ) ഏതച്ചന്ദ്രവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— ഇതു ചന്ദ്രവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— യദ്രാശിസംജ്ഞശ്ചന്ദ്രാംശഃ എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ള വചനംകൊണ്ടു അറിയെണ്ടതു ചന്ദ്രഫലമാകയാൽ മെൽ പറഞ്ഞ വചനം ചന്ദ്രവിഷയമാകുന്നു.

ഇത്യഷ്ടമൊദ്ധ്യായഃ

നവമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

൧. ആയുൎവ്വിവാഹസന്താനപ്രഭൃതിപ്രശ്നകൎമ്മസു । സാധാരണാഫലാഃ പ്രായസ്സമയാഃ പ്രാഗുദീരിതാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇപ്രകാരം രെഖിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന സാ

മയാദ്യങ്ങൾ ആയുർവ്വിവാഹസന്താന പ്രഭൃതി പ്രശ്നകൎമ്മങ്ങളിൽ പ്രായെണ സാധാരണ ഫലങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽ പറകപ്പെട്ട സമയാദി ഫലങ്ങൾ പ്രായെണ ആയുഃ പ്രശ്നത്തിങ്കലും, വിവാഹ പ്രശ്നത്തിങ്കലും സന്താന പ്രശ്നം മുതലായവകളിലും തുല്യങ്ങളാകുന്നു.

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം____ ഇവിടെ അനുഷ്ഠാന പദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ഇനിപറവാൻ പൊകുന്ന വിഷയത്തിങ്കൽ ഗ്രന്ഥാനുകൂല്യത്തൊടു കൂടിയതായിട്ടു അനുഷ്ഠാന പദ്ധതി എന്നഗ്രന്ഥമുണ്ടു. അതിലെ വചനത്തെ കാണിക്കുന്നു.

വ. തൽക്കാലജൈൎന്നിമിത്തൈഃപ്രശ്നാരൂഢൊദയെന്ദുഗുളികാദ്യൈഃ। ആയുഃ പ്രഥമം ചിന്ത്യംസ്വസ്ഥാതുരവിഷയമെവ ഗമ്യ। ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— തൽകാലജങ്ങളായിരിക്കുന്ന നിമിത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടും പ്രശ്നാരൂഢൊദയെന്ദുഗുളികാദ്യന്മാരെ കൊണ്ടും സ്വസ്ഥാതുരവിഷയമെത്തെ അവഗമിച്ചിട്ടു മുമ്പെ ആയുസ്സു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——പൃഛകൻ രൊഗിയൊ അരൊഗിയൊ എന്നു പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞിട്ടു രൊഗിയാകുന്നു എംകിൽ മുമ്പെ തൽക്കാല ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ടും ആരൂഢംകൊണ്ടും ഉദയ ലഗ്നംകൊണ്ടും ചന്ദ്രഗുളികന്മാരെ കൊണ്ടും ആയുസ്സിനെ വിചാരിക്കെണം.

(വാ) ഗ്രന്ഥാന്തരം ച.

അന്വയാൎത്ഥം—— ഗ്രന്ഥാന്തരവും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ട അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയിലെ വചനമെന്ന പൊലെ അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കലെ വചനവുമുണ്ടു. ഇനി അതിനെത്തന്നെ എഴുതുന്നു

വ. ആയുഃപൂൎവ്വംപരീക്ഷെത പശ്ചാല്ലക്ഷണമാദിശെൽ। അനായുഷാന്തു മൎത്ത്യാനാംലക്ഷണൈഃകിംപ്രയൊജനം ॥ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആയുസ്സിനെ മുമ്പെ പരീക്ഷിക്കെണം പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ ആദെശിക്കെണം. അനായുസ്സുകളായിരിക്കുന്ന മൎത്ത്യന്മാൎക്കു ലക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രയൊജനം എന്താകുന്നു.

സാരം ——മുമ്പെ ആയുസ്സിനെ പരീക്ഷിച്ചറിയെണം. ആയുസ്സുണ്ടു എന്ന നിശ്ചയമായാൽ അതാതു ലക്ഷണവശാൽ ഉള്ള ഫലത്തെ പറയെണം. ആയുസ്സില്ലാത്തവൎക്കു ലക്ഷണവശാ

ൽ ഉള്ള ഫലങ്ങളെ പറയുന്നതു നിരൎത്ഥകമാകുന്നു.

൮. ഇത്യാദിഭിസ്സുവചനൈഃ പൂൎവമായുൎന്നിരൂപണം । കൎത്തവ്യമിതി ലഗ്നാഷ്ടമേശപ്രഭൃതിഭിൎഗ്രഹൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇത്യാദികളായിരിക്കുന്ന വചനങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടാകട്ടെ ലഗ്നാഷ്ടമേശപ്രഭൃതികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു മുമ്പിൽ ആയുൎന്നിരൂപണം കൎത്തവ്യമാകുന്നു എന്ന പ്രാപ്തമായി.

സാരം — മേൽപറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടു ലഗ്നാധിപൻ അഷ്ടമാധിപൻ ഇത്യാദികളായ ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആയുസ്സിനെ വിചാരിക്കേണമെന്നതു സിദ്ധമായി.

൯. ആയുരേവ വിശേഷേണ പ്രഥമം ചിന്ത്യതേധുനാ । സ്വസ്ഥമുദ്ദിശ്യ വാ പ്രശ്നോ ഹ്യഥവാതുരമിത്യയം ॥

൰. വിവേകോ വിഹഗൈഃ കാൎയ്യ ഇതി ശാസ്ത്രാന്തരോദിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇപ്പോൾ മുമ്പ ആയുസ്സുതന്നെ വിശേഷേണ ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ പ്രശ്നം സ്വസ്ഥനെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടോ ആതുരനെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടോ എന്നുള്ള ഈ വിവേകം വിഹഗന്മാരെക്കൊണ്ടു കാൎയ്യമാകുന്നു എന്ന ശാസ്ത്രാന്തരോദിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഈ അദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ മുമ്പ ആയുസ്സിനെ തന്നെ അതിശയേന നിരൂപിപ്പാൻ പോകുന്നു. അതു രോഗിയെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ തന്നെ മുഖ്യമായ ഉപയോഗത്തോടുകൂടിയതാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിക്കേണം. ഈ പ്രശ്നം രോഗിയെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടോ സ്വസ്ഥനെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടോ എന്നുള്ളതിന്റെ തീൎച്ചയെ സൂൎയ്യാദിഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു തന്നെ വരുത്തിക്കൊൾകയും വേണമെന്നതു അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൰൧. ലഗ്നേശോ യദി കേന്ദ്രഗശ്ചലബലീ രാശൌ ചരേ ചാംശകേ പ്രശ്നസ്സ്വസ്ഥഗതോഥ രിഃഫരിപുഗോപ്യേവം ലഗ്നാധിപശ്ചേൽ സ്ഥിരേ । നിൎവ്വീൎയ്യശ്ച മഹാഗദാൎത്തവിഷയഃ പൃച്ഛാഥ മിശ്രസ്സ ചേ ത്തൈരായദ്വീക്ഷ്യയവൎഗ്ഗൈഃ പ്രശമനം വൃദ്ധിശ്ച വാച്യാതജ്ജ്ഞൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ലഗ്നേശൻ ചരമായിരിക്കുന്ന രാശിയിങ്കലും ചരമായിരിക്കുന്ന അംശകത്തിങ്കലും സ്ഥിതനായി ബലിയായിട്ടു കേന്ദ്രഗനായി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പ്രശ്നം സ്വസ്ഥഗതമാകുന്നു എന്ന ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. ലഗ്നാധിപൻ രിഃഫരിപുഗനായിട്ടും നിൎവ്വീൎയ്യനായിട്ടും സ്ഥിരത്തിങ്കൽ ആകുന്നു

എംകിൽ വൃച്ഛ്രമഹാരോഗത്തി വിഷയയാകുന്നു എന്ന ജ്ഞേയ യായിഭവിക്കുന്നു- അവൻ മിശ്രനാകുന്നൂ എംകിൽ തൊയവൃദ്ധി ക്ഷയങ്ങൾ എന്നപൊലെ തങ്കകളുടെ പിന്നെയും പിന്നയുമു ള്ള വൃദ്ധിയും ശമനവും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ലഗ്നാധിപൻ ചരരാശിയിൽ നില്ക്കുകയും ചരരാ ശിതന്നെ ലഗ്നാധിപനവാംശകമാകയും ചരരാശിയിൽ ഉള്ള സ്ഥിതി കെന്ദ്രത്തിങ്കലാകയും ലഗ്നാധിപൻ ബലവാനാകയും പ്ര ഷ്ടാവിന്റെ സ്വാസ്ഥതയെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതായ ലക്ഷണമാകു ന്നു- ലഗ്നാധിപന്നു പന്ത്രണ്ടാം ഭാവത്തിന്റെയൊ ആറാംഭാവ ത്തിന്റെയൊ ആധിപത്യമുണ്ടാകയും ബലഹാനി ഉണ്ടാകയും സ്ഥിരരാശിയിൽ നില്ക്കുകയും സ്ഥിരരാശിതന്നെ അംശകമായി വരികയും സ്ഥിരരാശിയിൽ ഉള്ളനില കെന്ദ്രത്തിലല്ലാതെ വരി കയും പ്രഷ്ടാവ മഹാരോഗത്തൊടു കൂടിയവനാകുന്നു എന്നതി ന്റെലക്ഷണമാകുന്നു- രണ്ടുവകലക്ഷണവുമുണ്ടായിരുന്നാൽ-ജ ലത്തിന്റെ വൃദ്ധിക്ഷയങ്ങളെന്നപൊലെ രൊഗങ്ങളുടെ വൃദ്ധി യും ക്ഷയവും ചിലചിലസമയങ്ങളിൽ ഭവിക്കുന്നു എന്ന പറ യെണം-

(വാ) പുനരപിഗ്രന്ഥാന്തരം-

അന്വയാൎത്ഥം— പിന്നെയും ഗ്രന്ഥാന്തരം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— മെൽപറകപ്പെട്ടതു പൊലെ അന്യഗ്രന്ഥവചനം ഇനിയുമുണ്ടു-

വൃ. തുംഗസ്ഥിതെതനുപതൌസധനസ്സ്വവീൎയ്യൊജ്ജ്വതാമപി ഷാം ഖലുഭവെൽപ്രഥമാനരെജാഃ । പ്രഷ്ടാഭിമാനസഹിതൊഥ നിജത്രികൊണെ വാസൊവിഭൂഷണലസത്തനുരാപ്തസൌ ഖ്യഃ ॥

ൻ. ബന്ധൊഗ്രഹെനിജഗൃഹെചപിനഷ്ടവൈരീഭാൎയ്യാതനൂ ജധനവെസ്മഭിരിദ്ധമൊദഃ । വൈശ്യ്ക്ഷഗെതഗനിശംസുതമി ത്രഭാൎയ്യാനാശശ്ചഭ്രമിപതിപാവകചൊരപീഡാ ।।

൫൦- നീചസ്ഥിരെരിപുനിപീഡനതൊന്യദെശയാനം പലാ ച്ചചലനംധനഹാനിരെന്ന്യ । മൂഢെസപാപഗ്ഗളികെചന്ദ്രപാ രിംഹതൊദ്വെൎഷ്ടകല്യവാനിതരദെശഗതൊമൃതൊവാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— തനുപതി തുംഗസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷ യത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവ സധനനായിട്ടും സംവീൎയ്യനായിട്ടും മ പി ട്ടുകളുടെ ജെതാവായിട്ടും പ്രഥമാനതെജസ്സായിട്ടും അഭിമാനസ ഹിതനായിട്ടും ഭവിക്കും- തനുപതി നിജത്രികൊണത്തിങ്കൽ സ്ഥി

തവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വാസൊവിഭ്രഷ്ടനലസത്തവാനായിട്ടും ആപൂൎണ്ണസൌഖ്യനായിട്ടും ഭവിക്കും. ബന്ധുവിന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കലും നീചഗ്രഹത്തിങ്കലും സ്ഥിതവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിനഷ്ടവൈരിയായിട്ടും ഭാൎയ്യാരത്നജധനബന്ധുക്കൾ ഹേതുവായിട്ടു ഇഷ്ടമൊദനായിട്ടും ഭവിക്കും. വൈശ്യക്ഷാഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ദുഃഖഭവിക്കും സുതമിത്രഭാൎയ്യാനാശവും ഭൂമിപതി പാവകചൊരഭയമുണ്ടാകും. നീചസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രിപുനിപീഡനം ഹേതുവായിട്ടു അന്ന്യദേശയാനവും പദത്തിങ്കൽ നിന്നു ചലനവും ധനഹാനിദൈന്ന്യങ്ങളും ഭവിക്കും. മൂഢനായിട്ടും സപാപഗ്രഹികനായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നൃപാരികൾ ഹേതുവായിട്ടു വൈകല്യവാനായിട്ടൊ ഇതരദേശഗതനായിട്ടൊ മൃതായിട്ടൊ ഭവിക്കും.

സാരം— ലഗ്നാധിപൻ തന്റെ ഉച്ചരാശിയിൽ നിന്നാൽ പൃച്ഛകൻ ധനവാനായിട്ടും ഉത്സാഹാതിശയത്തോടു കൂടിയവനായിട്ടും ശത്രുക്കളെ ജയിക്കുന്നവനായിട്ടും വൎദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന തേജസ്സോടുകൂടിയവനായിട്ടും അഹംകാരസഹിതനായിട്ടും ഭവിക്കുമെന്നറിയെണം. ലഗ്നാധിപൻ തന്റെ മൂലക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാൽ പൃച്ഛകൻ വസ്ത്രാഭരണങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടു ശോഭിച്ചിരിക്കുന്ന ശരീരത്തോടും സുഖത്തോടും കൂടിയവനായി ഭവിക്കുമെന്നറിയെണം. ബന്ധുക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ സ്വക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ പൃച്ഛകൻ ശത്രുക്കളോടുകൂടാത്തവനായിട്ടും ഭാൎയ്യാപുത്രധനബന്ധുക്കൾ ഹേതുവായിട്ടും വൎദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന സന്തോഷത്തോടുകൂടിയവനായിട്ടും ഭവിക്കുമെന്നറിയെണം. ശത്രുക്ഷേത്രത്തിങ്കൽനിന്നാൽ പൃച്ഛകന്ന എല്ലാസമയവും രോഗമുണ്ടെന്നും ഭാൎയ്യാപുത്രബന്ധുക്കൾ നശിക്കുമെന്നും രാജാവിൽനിന്നും ചോരന്മാരിൽനിന്നും ഉപദ്രവമുണ്ടാകുമെന്നും ഗ്രഹാദികളിൽ അഗ്നിബാധഭവിക്കുമെന്നും അറിയെണം. നീചരാശിയിൽ നിന്നാൽ ശത്രൂപദ്രവം ഹേതുവായിട്ടു പൃച്ഛകന്നു തന്റെ ദേശത്തെ വെടിഞ്ഞു അന്ന്യദേശത്തെ കുറിച്ചു ഗമനം സംഭവിക്കുമെന്നും സ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നു ചലനം ഭവിക്കുമെന്നും ധനനാശവും ദൈന്ന്യവുമുണ്ടാകുമെന്നും അറിയെണം. ലഗ്നാധിപന്നു മൌഢ്യപാപഗ്രഹയോഗമൊ ഗുളികയോഗമൊ ഉണ്ടായാൽ രാജാവുനിമിത്തമായിട്ടൊ ശത്രുനിമിത്തമായിട്ടൊ ഉള്ള അംഗനാശമൊ അന്ന്യദെശഗമനമൊ മരണമൊ പൃച്ഛകന്നു ഭവിക്കുമെന്നറിക.

൭൧. ലഗ്നേശാഷ്ടമപൌ നീചഗ്രഹഗൌ യദി പാപൈശ്ച
ദൃഷ്ടൌ പ്രഷ്ടാ ഭഗ്നമനാസ്സുഖേന രഹിതഃ പീഡാൎത്തദെഹസ്സദാ।
സ്വല്പായുശ്ചലിതഃ പദാദപി നിജാദൂൎദ്ധ്വാംഗരോഗാൎദ്ദിതൊ യൊഗെഷ്വ
പ്യശുഭെഷു സത്സു കഥയെൽ കെമദ്രുമാദ്യൈഷ്ഫലം ॥

അന്വയാൎത്ഥ — ലഗ്നേശനും അഷ്ടമപനും നീചഗ്രഹഗന്മാരായിട്ടൊ ഇരുവരും അന്യഗന്മാരായിട്ടൊ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവ ഭഗ്നമനസ്സായിട്ടും സുഖത്തൊടുരഹിതനായിട്ടും എല്ലാസമയത്തിങ്കലും പീഡാൎത്തദെഹനായിട്ടും സ്വല്പായുസ്സായിട്ടും നിജമായിരിക്കുന്ന പദത്തിങ്കൽനിന്ന ചലിതനായിട്ടും ഊൎദ്ധ്വാംഗരൊഗാൎദ്ദിതനായിട്ടും ഭവിക്കും- കെമദ്രുമാദ്യങ്ങളായി അശുഭങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ഇതിനെ കഥിക്കെണം.

സാരം — ലഗ്നാഷ്ടമാധിപന്മാൎക്ക നീചസ്ഥിതിയൊ പാപദൊ ഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകന്റെ മനസ്സ തകൎന്നിരിക്കും. സുഖമുണ്ടാകയില്ല- എല്ലാസമയവും ദെഹത്തിന്ന രൊഗപീഡ ഉണ്ടാകും- തന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന ഇളകും- കഴുത്തിങ്കൽനിന്ന മെലെ ഉള്ള അവയവങ്ങളിൽ വിശെഷിച്ചും പലരൊഗങ്ങളും ഉണ്ടാകും- ആയുസ്സും വളരെ ചുരുങ്ങിയിരിക്കും- കെമദ്രുമം മുതലായ അനിഷ്ടയൊഗങ്ങളും ഉണ്ടായാലും മെൽപറകപ്പെട്ട ഫലങ്ങളെ പറയാം.

൭൨. ലഗ്നാധിപശ്ചാഷ്ടമിപശ്ച മിഥസ്സമെതൌ യദ്വാ സ്വ
തുംഗനിജഗെഹസുഹൃൽഗ്രഹസ്ഥൌ ലഗ്നെശശുക്രധിഷ
ണൌ ധനത്രികൊണെ കെന്ദ്രസ്ഥിതാവിദധതെ ഖലു ദീൎഘമാ
യുഃ॥ ഇതി

അന്വയാൎത്ഥ — അന്യോന്യം സമെതന്മാരായിട്ടൊ സ്വതുംഗനിജഗെഹസുഹൃൽഗ്രഹസ്ഥന്മാരായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ലഗ്നാധിപനും മൂൎത്തിപനും ധനത്രികൊണകെന്ദ്രസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ലഗ്നെശശുക്രധിഷണന്മാരും ദീൎഘമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സിനെ വിധാനംചെയ്യുന്നു.

സാരം — ഏകരാശിയിലൊ തന്റെതന്റെ ഉച്ചരാശിയിലൊ സ്വക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ ബന്ധുക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ നില്ക്കുന്നവരായ ലഗ്നാഷ്ടമാധിപന്മാരും രണ്ടാമെടം, അഞ്ചാമെടം, ഒമ്പതാമെടം, ലഗ്നം, നാലാമെടം, എഴാമെടം, പത്താമെടം ഈ സ്ഥാനങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ലഗ്നാധിപനും ശുക്രനും ബൃഹസ്പതിയും ദീൎഘമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കും-

൧൩- പ്രഷ്ടുസ്തു രാത്രികോണെസ്ഥിതവതിഗുളികെജന്മചന്ദ്രാഷ്ടമെവാ നക്ഷത്രെശെചമാന്ദ്യാശ്രിതഭവനപതൌസത്യവിപ്രഷ്ടരിസ്യേ ന്യസ്താതച്ച്യഷ്ടമക്ഷേനിഹിതഇഹപണെചാത്രയാജന്മതാരാ പ്രശ്നസ്പൃഷ്ടമാന്ദിഗൊസ്പൃഷ്ട്രിതയപതികൂപാൎഷ്ഠംസ്ഥാപിസ്ഥമൃത്യുഃ॥ ഇതിച-

അന്വയാൎത്ഥം—ഗുളികൻ പ്രഷ്ടാവിന്റെ രാരാത്രികോണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ജന്മചന്ദ്രാഷ്ടമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും നക്ഷത്രെശൻ മാന്ദ്യാശ്രിതഭവനപതിയായി സ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പ്രഷ്ടാവ സ്ഥമായിരിക്കുന്ന അഷ്ടമക്ഷേത്രത്തിങ്കൽസ്ഥാതാവായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പണം ഇവിടെ നിഹിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഇവിടെ യാതൊന്നു ജന്മതാരയും യാതൊന്നു പ്രശ്നസ്പൃഷ്ടവും യാതൊന്നു മാന്ദിഗൊസ്പൃഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളുടെ ത്രിതയപതികൾ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലു, ഇങ്ങിനെ ആറുവിഷയങ്ങളിൽ സ്ഥമൃത്യുവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—അശ്വതി, മകം, മൂലം ഇത്യാദികൾ നാൾ ത്രികോണങ്ങളാകുന്നു എന്നു മുമ്പെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു. അങ്ങിനെ ഉള്ള നാൾത്രികോണങ്ങളിൽ പൃഛകന്റെ ജന്മനക്ഷത്രം ഏതിൽവരുന്നുവൊ അതു പൃഛകന്റെനാൾ ത്രികോണമാകുന്നു- അതിങ്കലന്തൎഭവിച്ചതുകളായ മൂന്നു നക്ഷത്രങ്ങളിൽ വെച്ചു ഒന്നിങ്കൽ ഗുളികൻ നിന്നാലും പൃഛകന്റെ ജനനകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരുരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻനിന്നുവൊ അതിന്റെ എട്ടാംരാശിയിൽ ഗുളികൻനിന്നാലും പൃഛകന്റെ ജന്മനക്ഷത്രാധിപൻ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ഗുളികൻനിന്ന രാശിയുടെ അധിപനായി ഭവിച്ചാലും പൃഛകൻ ദൈവജ്ഞനൊടുചൊദിക്കുമ്പോൾ തന്റെ അഷ്ടമരാശിയിൽ നിന്നാലു അഷ്ടമരാശിയിൽപണം വെച്ചാലു പൃഛകന്റെ ജന്മനക്ഷത്രാധിപനൊ പ്രശ്നനക്ഷത്രാധിപനൊ ഗുളികനക്ഷത്രാധിപനൊ പൃഛകന്റെ അഷ്ടമരാശിയിൽനിന്നാലും പൃഛകമരണത്തെ പറയെണം- സ്ഥമൃത്യുഃ എന്നിങ്ങിനെ ധ്വനിപദത്തെപ്രയൊഗിച്ചതുകൊണ്ടുമെൽ പറഞ്ഞആറുലക്ഷണങ്ങളും പ്രഷ്ടാവിന്നുരൊഗമില്ലെങ്കിലും മരണത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ഇവിടെനക്ഷത്രാധിപത്യത്തെ അശ്വതി-മകം-മൂലം-കെതു- ഭരണി- പൂരം- പൂരാടം-ശുക്രൻ-കാൎത്തിക-ഉത്രം- ഉത്രാടം-ആദിത്യൻ-ഇങ്ങിനെതുടങ്ങിന

ക്ഷേത്രമശക്കു യാതൊരുപ്രകാരം ഗ്രഹിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൧൮- ഹൊരായാഗ്രഹജീവസ്യാൽപ്രഷ്ടുരായുർന്നിരൂപണം। ദെ
ഹഃഫലാന്തരജ്ഞാനമിതിശാസ്ത്രാർത്ഥിതം॥ ന്ന ഭോ

അന്വയാൎത്ഥം——പ്രഷ്ടാവിന്റെ ആയുൎന്നിരൂപണം ഇവിടെ ഹൊരയുടെ ജീവനായിഭവിക്കും ഫലാന്തരജ്ഞാനം ദെഹമായിഭവിക്കും. എന്ന ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—പൃച്ഛകന്റെ ആയുൎന്നിരൂപണം ഗണിതം സംഹിതാ. ഹൊരാ ഇങ്ങിനെ മൂന്നുസ്കന്ധങ്ങളിൽവെച്ചു ഹൊരാ എന്ന സ്കന്ധത്തിന്റെ ജീവനാകുന്ന മറ്റുള്ള ഫലങ്ങളുടെ വിചാരം ശരീരമാകുന്നു. ഇത ശാസ്ത്രാന്തരങ്ങളിൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൧൯. ആയുശ്ചലൊകയാത്രാചശാസ്ത്രസ്യാസ്യപ്രയൊജ
നെ। നീശ്ചെതുംകൊനശക്നൊതിവസിഷ്ഠൊവാബൃഹസ്പതിഃ॥
൨൦. കിംപുനഃമനുജാസ്തത്രവിശെഷെണകലൌയുഗെ।
ലൊകയാത്രാപരിജ്ഞാനംശരീരംകഥ്യതെബുധൈഃ॥
൨൧- ആയുഷസ്സുപരിജ്ഞാനംഹൊരായാജീവഉച്യതെ॥ഇതി

അന്വയാൎത്ഥം——ഈ ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ആയുസ്സും ലൊകയാത്രയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രയൊജനങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. അതുകളെ നിശ്ചയിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു വസിഷ്ഠനൊ ബൃഹസ്പതിയൊ ആർ ശക്തനായിട്ടുഭവിക്കും. അതിങ്കൽ മനുജന്മാർ പിന്നെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കുമൊ. വിശെഷിച്ചു കലിയുഗത്തിങ്കൽപിന്നെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കുമൊ ലൊകയാത്രാപരിജ്ഞാനം ബുധന്മാരാൽ ഹൊരയുടെ ശരീരമെന്നു കഥിക്കപ്പെട്ടുന്നു- ആയുസ്സിന്റെ പരിജ്ഞാനം തന്നെ ഹൊരയുടെ ജീവനെന്നുവചിക്കപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം——ഫലഭാഗത്തെ പറയുന്നതായ ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രയൊജനം ആയുസ്സ ഇത്ര എന്നുള്ള അറിവും ഐഹികഫലത്തിന്റെ അറിവുമാകുന്നു. അതുകളെ നിശ്ചയിപ്പാൻ ഋഷികൾകൂടെ ശക്തന്മാരാകുന്നില്ല. മനുഷ്യർ പിന്നെ എങ്ങിനെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കും. വിശെഷിച്ചു കലിയുഗത്തിങ്കൽ മന്ദബുധികളാകയാൽ ഒട്ടുംതന്നെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കില്ല. അതുഹെതുവായിട്ടു ജാതകപ്രശ്നഫലങ്ങൾ കലിയുഗത്തിങ്കൽ ഒക്കാത്തതുകളാകുന്നുഎന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഐഹികഫലജ്ഞാനം ഹൊരാശാസ്ത്രത്തിന്റെ ശരീരമാകുന്നു- ജീവനായത ആയുസ്സിന്റെ ജ്ഞാനംതന്നെഎന്ന അറിവുള്ളവർ പറയുന്നു.

൧൬. ലഗ്നം വിലഗ്നപതിമൂർത്തിതമീശചന്ദ്രാഃ പ്രഷ്ടുരായുഷ ഇഹാവ-
ഗമനെ ബലസാധനാനി. തേഷാം ശുഭാശുഭഖഗാനയവീക്ഷ്യവത്താ-
നിവൃത്തിതാദിഗുണദോഷവശാദിചിന്ത്യം॥

അന്വയാർത്ഥം — ലഗ്നവും വിലഗ്നപതിമൂർത്തിതമീശചന്ദ്രന്മാരും പ്രഷ്ടായുസ്സിന്റെ അവഗമത്തിങ്കൽ സാധനങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു. അവരുടെ ശുഭാശുഭഖഗാനയവീക്ഷ്യവത്താനിവൃത്തിതാദിഗുണദോഷവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ആയുസ്സ വിചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ലഗ്നവും ലഗ്നാധിപനും അഷ്ടമവും, അഷ്ടമാധിപനും ചന്ദ്രനും പൃച്ഛകന്റെ ആയുസ്സിനെ നിശ്ചയിപ്പാനുള്ള സാധനങ്ങളാകുന്നു. മെൽപറഞ്ഞ സാധനങ്ങൾക്ക ശുഭദൃഷ്ടിയും ശുഭയോഗവും ബലവും ഗുണമാകുന്നു. അശുഭദൃഷ്ടിയും, അശുഭയോഗവും ബലഹാനിയും ദോഷമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെ അനുസരിച്ച ആയുസ്സിനെ വിചാരിക്കേണം.

൧൭. പാപാന്തരസ്ഥിതിശുഭേതരദൃഷ്ടിയോഗാ ദോഷാസ്ത-
നോസ്ത്രയ ഇമേ വപുഷസ്തു ഭാനോഃ। സൌമ്യസ്യ സംഗമദൃശൌ ച
ഗുണൌ ഭവേതാം ദോഷാ ഗുണാശ്ച ബലലഗ്നവദഷ്ടമസ്യ॥

അന്വയാർത്ഥം — പാപാന്തരസ്ഥിതിശുഭേതരദൃഷ്ടിയോഗങ്ങൾ വപുസ്സിന്റെ ദോഷങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ശുഭന്മാരോടിവ മൂന്ന വപുസ്സിന്റെ ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സൌമ്യന്റെ സംഗമദൃക്കുകൾ ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കും. അഷ്ടമത്തിന്റെ ദോഷങ്ങളും ഗുണങ്ങളും ലഗ്നത്തിന്റേതുപോലെതന്നെ.

സാരം — പാപഗ്രഹങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയും പാപഗ്രഹദൃഷ്ടിയും പാപഗ്രഹയോഗവും ലഗ്നത്തിന്ന ദോഷങ്ങളാകുന്നു. ശുഭഗ്രഹമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ശുഭഗ്രഹദൃഷ്ടിയും ശുഭഗ്രഹയോഗവും ലഗ്നത്തിന്ന ഗുണങ്ങളാകുന്നു, ലഗ്നാധിപയോഗവും ലഗ്നാധിപദൃഷ്ടിയും ലഗ്നത്തിന്നു ഗുണങ്ങളാകുന്നു, അഷ്ടമഭാവത്തിന്നും പാപമദ്ധ്യസ്ഥിതി, പാപദൃഷ്ടി, പാപയോഗം ഇതുകൾ ദോഷങ്ങളാകുന്നു, ശുഭമദ്ധ്യസ്ഥിതി, ശുഭദൃഷ്ടി ശുഭയോഗം സ്വാമിദൃഷ്ടി, സ്വാമിയോഗം ഇതുകൾ ഗുണങ്ങളാകുന്നു.

൧൮. പാപാനപായേക്ഷണശുഭേതരമദ്ധ്യവാസമൌഢ്യാരിനീ-
ചഭഗമാസ്തനുപസ്യ ദോഷാഃ। തുംഗാത്മമിത്രഭവനസ്ഥിതി
സൌമ്യയോഗ വീക്ഷാന്തരസ്ഥിതിവിലോമഗമാ ഗുണാസ്യുഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം,—തനുപനും പാപനും ലഗ്നക്ഷേത്രസ്ഥരെങ്കിലും മ ദ്ധ്യവാസരെ അൎദ്ധരാത്രി നീചഭഗമങ്ങൾ ദോഷങ്ങളായി ഭവിക്കും. ഉംഗാത്മജബുധഭവനസ്ഥിതിസൗമ്യയോഗ വീക്ഷാന്തരസ്ഥിതിവിലൊഭഗമങ്ങൾ ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കും.

സാരം—ലഗ്നാധിപനു പാപയോഗവും പാപദൃഷ്ടിയും പാപമദ്ധ്യസ്ഥിതിയും പാട്ടം ശത്രുക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും നീചരാശിയിൽ സ്ഥിതിയും ദോഷമാകുന്നു. ഉച്ചരാശിയിലും സ്വക്ഷേത്രത്തിങ്കലും ബന്ധുക്ഷേത്രത്തിങ്കലുമുള്ള സ്ഥിതിയും ശുഭയോഗവും ശുഭദൃഷ്ടിയും ശുഭമദ്ധ്യസ്ഥിതിയും വക്രഗതിയും ഗുണമാകുന്നു.

൨൪. ലഗ്നപസ്യ ഗുണാ ദോഷാസ്തുല്യാസ്സ്യുർമ്മൂൎത്തിപസ്യ ച ।
കേന്ദ്രസ്ഥിതിർമ്മൂൎത്തിശസ്യ ദോഷോ ലഗ്നപതേൎഗ്ഗുണഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ലഗ്നപന്റെ ഗുണങ്ങളും ദോഷങ്ങളും മൂൎത്തിപനു തുല്യങ്ങളായി ഭവിക്കും. മൂൎത്തിശന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥിതി ദോഷമായി ഭവിക്കുന്നു. ലഗ്നപതിയുടെ കേന്ദ്രസ്ഥിതി ഗുണമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ലഗ്നാധിപന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾ യാതൊരുപ്രകാരം പറയപ്പെട്ടുവോ അപ്രകാരം അഷ്ടമാധിപന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾ. എങ്കിലും ഒരു വിശേഷമുണ്ടു. അഷ്ടമാധിപതിയുടെ കേന്ദ്രസ്ഥിതി ദോഷമാകുന്നു. ലഗ്നാധിപന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥിതി അങ്ങിനെ അല്ല ഗുണം തന്നെ. ഇതുതന്നെ ഭേദമുള്ള വിശേഷമെന്നറിക.

൨൫. ചന്ദ്രസ്യാരിമൃതിവ്യയസ്ഥിതിരസന്മദ്ധ്യസ്ഥിതിക്ഷീണതാ ക്ഷീണത്വം ച ശുഭമദ്ധ്യനീചാപ്തിശ്ച ദോഷാസ്സ്മൃതാഃ പൂൎണ്ണത്വം ശുഭമദ്ധ്യവാസസുഹൃദ്ഗേഹാവന്ദ്യകേന്ദ്രസ്ഥതാ സ്ഥാനാംശുംഗദൃഗേ യുതിശ്ശുഭഗണൈസ്സംശോഭിതാഃ ശൎഗ്ഗുണാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ഇന്ദുകളിൽ വെച്ചു ചന്ദ്രന്ന അരി മൃതിവ്യയസ്ഥിതിയും അസന്മദ്ധ്യസ്ഥിതിക്ഷീണപക്ഷങ്ങളും ക്ഷീണതയുവും തരഗതവും നീചനീചാപ്തിയും ആകുന്ന ഇവകൾ ദോഷങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. പൂൎണ്ണതയും ശുഭമദ്ധ്യവാസയും ശുഭവന്ദ്യകേന്ദ്രസ്ഥതകളും ശുംഗഗ്രഹത്തിങ്കൽ സ്ഥാനവും ശുഭവിന്നോട്ടുകൂടെയുള്ള യുതിയും ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അതത് അംശത്തിങ്കൽ വിശേഷിച്ചും ഗുണമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ചന്ദ്രന്ന ആറാമെടത്തിങ്കലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും പ

ന്നാമെടത്തിങ്കലും ഉള്ള സ്ഥിതിയും പാപമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയും പാപദൃഷ്ടിയും പാപയോഗവും ക്ഷീണതയും ലഗ്നസ്ഥിതിയും ദോഷമാകുന്നു- പൂൎണ്ണതയും ശുഭമദ്ധ്യസ്ഥിതിയും ശുഭയോഗവും ശുഭദൃഷ്ടിയും വ്യാഴകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ഉച്ചരാശിസ്ഥിതിയും വ്യാഴത്തോടുള്ള യോഗവും ഗുണമാകുന്നു- വ്യാഴത്തോടുള്ള യോഗം ലഗ്നത്തിലായാൽ വിശേഷിച്ചു ഗുണമാകുന്നു-

വ. ത്ര്യായാരിഷ്ടസദ്ഭാവാന്ദീൎഘായുഷ്ടപകൃതിരിതഃ। വരാഹമിഹിരേണൈവപദ്യേനഗുരുശാലിനാ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ത്ര്യായാരികളിൽ അസദ്ഭാവാസം ദീൎഘായുഷ്ടപകൃതാകുന്നു എന്ന വരാഹമിഹിരനാൽ തന്നെ ഗുരുശാലിയായിരിക്കുന്ന പദ്യംകൊണ്ടു ഓംരിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—മൂന്നാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പാപസ്ഥിതി ദീൎഘായുസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു എന്ന വരാഹമിഹിരാചാൎയ്യർ ശ എന്ന ആൎയ്യയായൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു-

(വാ) അത്രസാരസംഗ്രഹഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ഇവിടെ സാരസംഗ്രഹം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ആയുൎദ്ദിചാരത്തിങ്കൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതായിട്ടു സാരസംഗ്രഹമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ ചില വചനമുണ്ടു അതിനെ ഇനി ഇവിടെ കാണിക്കുന്നു-

വ- ലഗ്നംമൂൎദ്ധോദയഞ്ചേച്ശുഭവതിസഹിതം വീക്ഷിതഞ്ചോദിതംസ്യാം ദീൎഘായുഷ്ടപ്രദംസ്യാന്നിധനമപിതഥൈവാന്യഭാവാവിചിന്ത്യാഃ। തദ്ധ്രേശേലഗ്നപാവാബലിബലസഹിതൌപാനയോൎമ്മൈത്രീചാത്രവ്യാഖ്യാപശ്ചസ്തൌ ബലസമ്പന്നസ്തു മൂൎദ്ധോദയാഖ്യൌ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ലഗ്നവും നിധനവും മൂൎദ്ധോദയമായിട്ടും ശുഭവതിസഹിതമായിട്ടും വീക്ഷിതമായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ആയിഷ്ടരാൾക്കും ദീൎഘായുഷ്ടപ്രദമായി ഭവിക്കും അന്യഭാവങ്ങളും അപ്രകാരം തന്നെ ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. രന്ധ്രേശനും ലഗ്നപനും ബലസഹിതന്മാരാകുന്നു എങ്കിലും ഇവർക്കു അതിമൈത്രി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും ദീൎഘായുഷ്ടപ്രദന്മാരായി ഭവിക്കും- ഈ രണ്ടുവരുമായി സബലസമ്പൂൎണ്ണമായി സമൂൎദ്ധോദയമായിരിക്കുന്ന അരുദ്ധവും ദീൎഘായുഷ്ടപ്രദമായി ഭവിക്കും-

സാരം—ഉദയലഗ്നവും ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ അഷ്ടമരാശിയും

ശീൎഷോദയമായിട്ടും ശുഭയോഗത്തോടൊ അധിപയോഗത്തോടൊ ശുഭദൃഷ്ടിയോടൊ അധിപദൃഷ്ടിയോടൊ കൂടിയതായിട്ടും വരികിൽ ഫലം ദീൎഘായുസ്സാകുന്നു- ലഗ്നാഷ്ടമാധിപതികൾ ബലവാന്മാരായിരുന്നാലും അവർ അന്യോന്യം ബന്ധുക്കളായിരുന്നാലും ഫലം ദീൎഘായുസ്സാകുന്നു- അഷ്ടമരാശി ഊൎദ്ധ്വമുഖമായിട്ടും പ്രശ്നംവെച്ച സമയത്തിങ്കലെ നാഴികപക്കത്തിന്നും കഴിഞ്ഞനാഴികെക്കാളും കഴിഞ്ഞപക്കത്തെക്കാളുമുള്ള വൎദ്ധനമെന്ന അഭിപ്രായത്തോടുകൂടിയതായ സമയസന്ധിയോടും വെളിയെററത്തോടും കൂടിയതായിട്ടും ശീൎഷോദയരാശിയായിട്ടും വരികിലും ദീൎഘായുസ്സാകുന്നു-

൨൭- ദ്രെക്കാണാഃ ഫണിഭൃഷണാമൃതികരാഃ കോലാഭഗൃദ്ധ്രാനനാസ്സക്രൂരായദിശീതഗൌനിധനഗേഹിനസ്സ്യാപവ്യാധിനോരന്ധ്രേശീതകരോഭവെൻമൃതികരഃപൃഷ്ഠോദയോലഗ്നഗഃ പാപാഃ കേന്ദ്രമൃതിസ്ഥിതാശ്ചമൃതിദാരോഗാദിതാനാംനൃണാം॥ ഇതി-

അന്വയാൎത്ഥം —ഫണിഭൃഷണങ്ങളായിട്ടും കോലാഭഗൃദ്ധ്രാനനങ്ങളായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന ദ്രെക്കാണങ്ങൾ ക്രൂരങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ മൃതികരങ്ങളായി ഭവിക്കും- ശീതഗു നിധനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിയോടു ഹീനനായിരിക്കുന്നവന്നും മൃതികരങ്ങളായി ഭവിക്കും- രന്ധ്രത്തിങ്കലെ ശീതകരൻ രോഗാൎദ്ദിതന്മാരായിരിക്കുന്ന നൃക്കൾക്കു മൃതികരനായി ഭവിക്കും- ലഗ്നമായിരിക്കുന്ന പൃഷ്ഠോദയവും കേന്ദ്രമൃതിസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരും മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

സാരം.——സൎപ്പദ്രെക്കാണമൊ കോലദ്രെക്കാണമൊ ഗൃദ്ധ്രദ്രെക്കാണമൊ ലഗ്നമാകയും അതു പാപഗ്രഹത്തോടുകൂടിയിരിക്കയും ഇവരണ്ടുംകൂടെ വരികിൽ പ്രഷ്ടാ മരിക്കും- ചന്ദ്രന്റെ അഷ്ടമസ്ഥിതി കൂടെ ഉണ്ടായാൽ രോഗമില്ലെങ്കിലും മരിക്കുമെന്നറിയേണം- ചന്ദ്രന്റെ അഷ്ടമസ്ഥിതി മാത്രമുണ്ടായാലും ലഗ്നം പൃഷ്ഠോദയരാശിയായാലും കേന്ദ്രത്തിങ്കലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും പാപഗ്രഹങ്ങൾ ഉണ്ടായാലും പ്രഷ്ടാവു രോഗിയാകുന്നു എങ്കിൽ മരിക്കുമെന്നറിക-

ഗോജാശ്വികൎക്കിമിഥുനാ ഇത്യാദിയായ ഹോരാശ്ലോകത്താൽ പറയപ്പെട്ട പ്രകാരം ശീൎഷോദയരാശികളെയും പൃഷ്ഠോദയരാശികളെയും സൎവ്വത്ര ഗ്രഹിക്കേണം ദ്രെക്കാണസ്വരൂപങ്ങളെ ഹോരയിലെ ദ്രെക്കാണാധ്യായംകൊണ്ടു അറിഞ്ഞുകൊൾക

മന്ദ്യതൽക്കാലൊദൃദ്രാശിഃപ്രഷ്ടാത്വധബലന്നരാഃപ്ലാകെതൃ

കൃഷ്ണീയാദിഷുകഥിതം താദൃശ്യംബാഹ്യാംഫലംഹിവാച്യമിതി॥

അന്വയാൎത്ഥം — തൽകാലോദ്ഭവരാശിയും പ്രഷ്ടാരൂഢവും ലഗ്ന ശബ്ദപ്രകരണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു, ഇവരണ്ടുകൊണ്ടുംഫലം വാച്യമാകുന്നുഎന്നു കൃഷ്ണീയാദികളിൽ കഥിതമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം—മേൽപറയപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉദയരാശിയെയും ആരൂഢത്തെയും വെവ്വെറെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളസ്ഥലംഒഴിച്ചെശെഷങ്ങളിൽ ലഗ്നശബ്ദംകൊണ്ടുതന്നെ ആരൂഢരാശിയെയും ഗ്രഹിക്കെണം അതുഹെതുവായിട്ടുഉദയലഗ്നംകൊണ്ടുവിചാരിപ്പാൻപറഞ്ഞപ്രകാരം സകലത്തെയുംആരൂഢംകൊണ്ടുംവിചാരിക്കെണം-ഇങ്ങിനെ ആരൂഢംകൊണ്ടു പറഞ്ഞത ഉദയലഗ്നംകൊണ്ടുമാം- കൃഷ്ണീയംമുതലായഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അങ്ങിനെവെണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു.

൨൭. ഭൂമിസ്ഥംസ്ഥിരചക്രം ചരതിതഃഖാകാശഏവ ചരചക്രം।
ചക്രമിതയെനഫലംപ്രശ്നൈൎവ്വക്തൃഭിൎവാച്യം॥

അന്വയാൎത്ഥം—സ്ഥിരചക്രം ഭൂമിസ്ഥമായിഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ചരചക്രം ആകാശത്തിങ്കൽതന്നെ ചരിക്കുന്നു. ചക്രമിതയംകൊണ്ടു പ്രശ്നാദിയിങ്കൽ വക്തൃക്കൾക്ക ഫലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— സ്ഥിരചക്രം, ചരചക്രം ഇങ്ങിനെ രാശിചക്രം രണ്ടുപ്രകാരത്തിൽ ഉണ്ടു. സ്ഥിരചക്രം ഭൂമിയിൽഇരിക്കുന്നു-അതിന്നഗതിഇല്ല. ചരചക്രം ആകാശത്തിങ്കൽ ഇരിക്കുന്നു- അതിന്ന ഗതിയുണ്ടു. സ്ഥിരചക്രംകൊണ്ടും, ചരചക്രംകൊണ്ടും, ഫലം പറയെണം.-

൨൮. ഉദയാരൂഢച്ഛത്രാംശൈശ്ശുഭാശുഭംപ്രഷ്ടുരാദിശെദ്വ്യക്തം।
ദൈവവിദൊവ്യയഭാഗ്യാംഗരാശിഭാഗ്യാംതഥൈവചദൂതസ്യ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ഉദയാരൂഢച്ഛത്രങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രഷ്ടാവിന്റെ ശുഭാശുഭത്തെ ഒരൊരുപ്രകാരം ആദെശിക്കാമൊ അപ്രകാരംതന്നെ വ്യയഭാഗങ്ങൾകൊണ്ടു ദൈവവിത്തിന്റെയും ഭാഗ്യങ്ങൾകൊണ്ടു ദൂതന്റെയും ശുഭാശുഭത്തെ ആദെശിക്കാം.

സാരം——മേൽപറയപ്പെട്ടചക്രങ്ങളിൽ ചരചക്രത്തിങ്കൽ ഉള്ള ഉദയരാശികൊണ്ടും സ്ഥിരചക്രത്തിങ്കൽ ഉള്ള ആരൂഢരാശികൊണ്ടും പൃച്ഛകന്റെ ഇഷ്ടാനിഷ്ടഫലങ്ങളെ പറയെണം- അതുപൊലെ ഉദയരാശിയുടെയും ആരൂഢരാശിയുടെയും പന്ത്രണ്ടാം രാശികൾകൊണ്ടു ദൈവജ്ഞന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെയും പതിനൊന്നാം രാശികൾകൊണ്ടു ദൂതന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെയും പറ

യെന്നു.-

൨൯- അഥോദയാരൂഢഭയോർദ്വയോസ്സബലാന്വിതയോർ ദ്വാദശഭാവജംഫലം। തഥാത്മപിത്രാദിപദാർത്ഥകാരകൈരപിഗ്രഹൈരർക്കമുഖൈർവ്വിമൃശ്യതെ। ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം — അനന്തരം ഉദയാരൂഢങ്ങളാകുന്ന രണ്ടു കളിൽവെച്ചു അപ്പോൾ ബലാന്വിതമായിരിക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചിട്ട അപ്രകാരംതന്നെ പിത്രാദിപദാർത്ഥകാരകന്മാരായി അർക്കമുഖന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾകൊണ്ടു ദ്വാദശഭാവജമായിരിക്കുന്ന ഫലവും വിമർശിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം — അതിന്റെശേഷം ഉദയാരൂഢരാശികളിൽ വെച്ചു ബലാധിക്യം ഏതിന്നുഭവിക്കുമൊ അതിനെക്കൊണ്ടും അതിന്നും അതിനെ അപേക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ദ്വിതീയഭാവാദികൾക്കും അധിപന്മാരായ സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും ലഗ്നാദികളായ പന്ത്രണ്ടുഭാവങ്ങളുടെ ഫലത്തെ വിചാരിച്ചുവരുന്നു. സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങൾ പിതാവുമുതലായവരുടെ കാരകന്മാരാകയാൽ പിതാവു തുടങ്ങിയുള്ളവരുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെയും അവരുടെകാരകത്വത്തെ അനുസരിച്ചു വിചാരിക്കമാറുണ്ടു.

(വാ) കൃഷ്ണീയെതുതയോർവ്വിഷയവിഭാഗ ഉക്തഃ। തഥാചതദുക്തിഃ॥

അന്വയാർത്ഥം —— കൃഷ്ണീയത്തിങ്കലാകട്ടെ അതുകളുടെ വിഷയവിഭാഗം ഉക്തമായി- അപ്രകാരം തദുക്തിഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഉദയരാശികൊണ്ടു വിചാരിക്കേണ്ടത ഇന്ന സ്ഥലത്തിങ്കൽ എന്നും ആരൂഢരാശികൊണ്ടു വിചാരിക്കേണ്ടത ഇന്നസ്ഥലത്തിങ്കലെന്നും കൃഷ്ണീയത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- യാതൊരുപ്രകാരമായാൽ അപ്രകാരമുള്ളനിയമം സിദ്ധമാകുമൊ അപ്രകാരം കൃഷ്ണീയവചനമുണ്ടു ഇനിഅതിനെതന്നെകാണിക്കുന്നു

൩൦. പ്രശ്നെഖല്വുദയാരൂഢപ്രാധാന്യേനഫലാഭിധാമതഃ। ഭാസ്കരോദയവെലായാംസഞ്ചരത്യപിവൃശ്ചികെ॥

൩൧. വൃശ്ചികെവിദ്യയായുക്തെയാത്രാദിചരകർമ്മസു। ഉദയെനഫലംബ്രൂയാദേവമാദിഷുദൈവവിൽ॥

൩൨. കർമ്മാന്തേചദിനാന്തേചശയിതേപ്യുഷ്ണകെനിശി। പ്രശ്നെജന്മസുപൂർണ്ണേഷ്ടൌചാന്ദ്രഗ്രഹണസ്യച॥

൩൩. വിഷയെസ്ഥാവരാണാമിത്യാദിഷ്വാരൂഢരാശിനാചിന്ത്യമത്രോഭയത്രാപിസമ്പ്രാപ്തംഫലമുച്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പ്രശ്നെ ഉദയാരൂഢപ്രാധാന്യം ഹേതുവാ

യിട്ട രണ്ടുപ്രകാരേണ മതമായി ഭവിക്കുന്നു. ഭാസ്കരോദയവേലയിങ്കലും പൃച്ഛകൻ സഞ്ചരന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പൃച്ഛകൻ വിദ്യയോടു യുക്തനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും യാത്രാദിചരകർമ്മങ്ങളിലും ഏവമാദികളിൽ ദൈവവിത്ത ഉദയംകൊണ്ടു ഫലത്തെ പറയേണം. കർമ്മാന്തത്തിങ്കലും ദിനാന്തത്തിങ്കലും പൃച്ഛകൻ ശയിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും നിശയിങ്കലും ജനസമ്പൂർണ്ണമായിരിക്കുന്ന പ്രദേശത്തിങ്കലും മുഷ്ടിയിങ്കലും ഗൃഹത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിങ്കലും സ്വഭാവങ്ങളുടെ വിഷയത്തിങ്കലും ഇത്യാദികളിൽ ആരൂഢരാശികൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഒരം രണ്ടുകളിലും സമമായി സമമായിരിക്കുന്ന ഛത്രം ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അതുവചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—പ്രശ്നം ഉദയരാശി പ്രധാനമായിട്ടും ആരൂഢരാശി പ്രധാനമായിട്ടും ഉണ്ടു. സൂര്യോദയ സമയത്തിങ്കലും പൃച്ഛകൻ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടും ചോദിച്ചാലും പൃച്ഛകൻ വിദ്വാനായിരുന്നാലും യാത്രാദിചരകർമ്മങ്ങളോടു കൂടിയവനായാലും ഇങ്ങിനെമറ്റും ചിലതുകളിലും, ഉദയരാശിയെ പ്രധാനമാക്കി വിചാരിക്കേണം. ഒരു കർമ്മത്തിന്റെ അവസാനകാലത്തിങ്കൽ ചോദിച്ചാലും സായാഹ്നത്തിങ്കൽ ചോദിച്ചാലും കിടന്നുചോദിച്ചാലും രാത്രിയിൽ ചോദിച്ചാലും ജനങ്ങൾനിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രദേശത്തിങ്കൽ വന്നുചോദിച്ചാലും മുഷ്ടിയുടെ ഉള്ളിലെന്ത എന്നുചോദിച്ചാലും ഗൃഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ വന്നുചോദിച്ചാലും വളരെവൃക്ഷാദികൾ ഉള്ള പ്രദേശത്തിങ്കൽ വെച്ചുചോദിച്ചാലും ഇങ്ങിനെ മറ്റുചിലതുകളിലും ആരൂഢരാശിയെ പ്രധാനമാക്കി വിചാരിക്കേണം. രണ്ടേടത്തും ഛത്രരാശിയെക്കൊണ്ടു വിചാരിക്കുംപോൾ അതാതിന്റെ ഛത്രരാശിയെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. ഇനി ഛത്രരാശിയുടെ സ്വരൂപത്തെ പറയുന്നു.

൩൮. മാർത്താണ്ഡോവൃഷതോളിതശ്ചചതുരോരാശീനതോന്യാം
സ്പൃശാ പ്രാപ്നോത്യജമിഥുനംക്രമേണ ചവൃഷൌ ചാപിമൈരാത്രുദാ
വാൻഭവേൽ। ആരൂഢാദുദയാദ്വിധിർഭവനാത്താവൽഭവേച്ഛ
ത്രഭം ഗ്രാഹ്യംസ്യാൽസ്ഥിരചക്രാഭിതദ്ദ്വയേ ലഗ്നാംശകഞ്ജരാദ
കഃ॥ ഇതി.

അന്വയാർത്ഥം——മാർത്താണ്ഡൻ വൃഷത്തിങ്കൽനിന്നും അളിയിങ്കൽനിന്നും തുടങ്ങി നാലുരാശികളെയും ഇതുകളിൽനിന്നു അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന രാശികളെയും പ്രാപ്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്രമേണ അജവും മിഥുനവും വൃഷവും ഇവിടെവി

ഫ്രികളായി ഭവിക്കുന്നു. അത്രൂദ്ധത്തിങ്കൽനിന്ന ഉദയം യാവത്തായി ഭവിക്കുന്നുവൊ വീഥി ഭവനത്തിങ്കൽനിന്ന താവത്തായിട്ടുള്ളത ഛത്രമായിഭവിക്കും, ഇത സ്ഥിരചക്രത്തിങ്കൽ ഗ്രാഹ്യമായിഭവിക്കും. അവ്യൂഢത്തിങ്കൽ ലഗ്നാംശകം ഛാദകമായി ഭവിക്കും.

സാരം —— ഇടവംതുടങ്ങി നാലുമാസങ്ങളിൽ മെടത്തിന്നുംവൃശ്ചികം തുടങ്ങി നാലുമാസങ്ങളിൽ മിഥുനത്തിന്നും ശെഷങ്ങളായ മാസങ്ങളിൽ ഇടവത്തിന്നും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ വീഥി എന്ന പെർ സിദ്ധമായി ഭവിക്കുന്നു- ആരൂഢരാശിയിങ്കൽനിന്ന ഉദയരാശി എത്രാമത്തതാകുന്നുവൊ വീഥിരാശിയിൽനിന്ന അത്രാമത്തരാശിയെ ഛത്രരാശി എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- സ്ഥിരചക്രത്തിങ്കലായാൽ ഇപ്രകാരമാകുന്നു- ചരചക്രത്തിങ്കലായാൽ ഉദയരാശിയുടെ നവാംശകരാശിയെ ഛത്രരാശി എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ഇങ്ങിനെ രണ്ടു പ്രകാരെണ ഉള്ള ഛത്രരാശിയെ ആരൂഢമായ രാശികൾകൊണ്ടുള്ള വിചാരങ്ങളിൽ ക്രമെണ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം-

൩൫. നിരന്തരോദ്യതാംഭോനാംകസ്യാപ്യസ്യ പ്രമയസ്സദാ । തദാപ്യാരൂഢവാന്ത്വായത്തത്തൊദൈസ്യവപ്രധാനതാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നിരന്തരൊദ്യത്തുകളായിരിക്കുന്ന ഭങ്ങളിൽ വെച്ച ഒന്നിന്റെ ഉദയം എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു- അപ്പൊഴും ആരൂഢവാന്തരാ ഭവിക്കുന്നു എന്നതു യാതൊന്നൊ അതു ഹെതുവായിട്ട അതിന്നു തന്നെ പ്രധാനത്വം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം____ രാശികളുടെ ഉദയം നിരന്തരമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ഒരുരാശി എതെങ്കിലും ഉദയത്തൊടുകൂടിയതായിരിക്കും എന്നാലും ആരൂഢത്തിന്റെ അപെക്ഷ ഉള്ളതാകയാൽ ആരൂഢം തന്നെ മുഖ്യമെന്നു ധരിക്കെണം-

൩൬. എതെഷ്കുദൊഷരഹിതെഷ്കുഗുണാന്വിതെഷു നീരൊഗതാഖിലസൌഖ്യമനല്പമായുഃ । ദൊഷാന്വിതെഷുവിഗുണെഷ്കുമൃതിസ്സരൊഗദൈഘ്യാലികന്തുഗുണദൊഷവിമിശ്രിതെഷു ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇതുകൾ ദൊഷ രഹിതങ്ങളായിട്ടും ഗുണാന്വിതങ്ങളായിട്ടും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നീരൊഗതാലിയും അഖില സൌഖ്യവും അനല്പമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ദൊഷാന്വിതങ്ങളായിട്ടും വിഗുണങ്ങളായിട്ടും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിയും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഗുണദൊഷ വിമിശ്രിതങ്ങളായിരി

ക്കുംവിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ രോഗദൈൎഘ്യാദികംവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നം,ലഗ്നാധിപൻ ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി മെൽപറകപ്പെട്ട വസ്തുക്കൾ ഒക്കെയും ദൊഷത്തൊടു കൂടാതെയും ഗുണത്തൊടു കൂടിയും വന്നാൽ രൊഗമില്ലായ്മ, ഒട്ടൊഴിയാതെ ഉള്ള നൈരുജ്യം, ദീൎഘായുസ്സ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഫലങ്ങളെ പറയെണം- ദൊഷത്തൊടു കൂടിയും ഗുണംത്തൊടു കൂടാതെയും വരികിൽ മരണം ഫലമാകുന്നു- ചിലദൊഷങ്ങളൊടും ചില ഗുണങ്ങളൊടും കൂടിയതുകളായി ഭവിച്ചാൽ രൊഗശമനത്തിന്നുള്ള താമസം മുതലായതിനെ പറയെണം-

൩൬. ലഗ്നംദെഹൊഷ്ടമൊജീവസ്തയൊരധിപയൊൎബ്ബലം ।
അന്യൊന്യദൃഷ്ടിയൊഗൌചദീൎഘായുഃപ്രഷ്ടുരായുഷെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ലഗ്നം ദെഹമായി ഭവിക്കുന്നു. അഷ്ടമം ജീവനായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളുടെ അധിപന്മാരുടെ ബലവും അന്യൊന്യ ദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും പ്രഷ്ടാവിന്ന ദീൎഘമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നത്തെ ദെഹമെന്നും അഷ്ടമത്തെ ജീവനെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ലഗ്നാധിപന്നും അഷ്ടമാധിപന്നും ബലവും പരസ്പര ദൃഷ്ടിയും പരസ്പരയൊഗവും ഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകൻ ദീൎഘായുസ്സായി ഭവിക്കുമെന്നറിക-

൩൭. ലഗ്നാധിപശ്ചജീവശ്ചശുക്രശ്ചാരൂഢകെന്ദ്രഗഃ । ഏകൈകൊപ്യായുഷെപ്രഷ്ടുഃകിമുദ്വൌകിംപുനസ്ത്രയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ലഗ്നാധിപനും ജീവനും ശുക്രനും ഏകൈകനായിട്ടെങ്കിലും ആരൂഢകെന്ദ്രഗനായാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു- ഇരുവരായാൽ പറയെണമൊ പിന്നെ മൂവരായാൽ പറയെണമൊ-

സാരം—— ഉദയലഗ്നാധിപൻ ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാലും ആരൂഢരാശ്യാധിപൻ ആരൂഢകെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാലും പൃച്ഛകൻ ദീൎഘായുസ്സായി ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം- ഗുരുശുക്രന്മാർ രണ്ടിന്റെയും കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാലും ഫലം മെൽപ്രകാരമാകുന്നു- ലഗ്നാധിപനൊ ബൃഹസ്പതിയൊ ശുക്രനൊ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തന്നെ ദീൎഘായുസ്സാകുന്നു എന്നുപറയെണം- ഒരു അവസ്ഥയിൽ ലഗ്നാധിപനും ബൃഹസ്പതിയും അല്ലാ എങ്കിൽ ലഗ്നാധിപനും ശുക്രനും അതുമല്ല എങ്കിൽ ബൃഹസ്പതിയും ശുക്രനും ഇങ്ങിനെ ഒരൊരണ്ടുപെർ കൂടി

ട്ടൊ ലഗ്നാധിപൻ മുതലായവർ മൂവരും കൂടീട്ടൊ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ദീൎഘായുസ്സായി ഭവിക്കുമെന്ന പറവാൻ പിന്നെ സംശയിക്ക തന്നെ യൊഗ്യമല്ലെന്ന അറിയാമെല്ലൊ—

ഇവിടെയും ലഗ്നം മെഷൊഷ്ണമൊ ജീവഃ എന്നുള്ള പൂൎവ്വശ്ലൊകത്തിങ്കലും ലഗ്നശബ്ദം അതിന്നു മെൽ പറകപ്പെട്ട പ്രകാരം ഉദയരാശി എന്നും ആരൂഢരാശി എന്നുമാകുന്ന ൨ രണ്ട അൎത്ഥങ്ങളൊട കൂടിയതാകുന്നു— ആരൂഢകെന്ദ്രഗഃ— എന്നുള്ള സ്ഥലത്തിങ്കലെ ആരൂഢശബ്ദവും ആരൂഢൊദയരാശികളാകുന്ന രണ്ട രാശികളിൽ വെച്ച ഒന്ന എന്നുള്ള അൎത്ഥത്തൊട കൂടിയതാകുന്നു— അതു ഹെതുവായിട്ട ഈ പ്രകരണത്തിങ്കൽ സൎവ്വത്ര ആരൂഢൊദയരാശികളെ അങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു കൊള്ളുകയും വെണം—

൧൯. അന്യൊന്യകെന്ദ്രഗൈരെഷാ പക്ഷദീൎഘമായുരിതീതരെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവർ അന്യൊന്യ കെന്ദ്രഗന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദീൎഘമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു എന്നു ഇതരന്മാർ പറയുന്നു—

സാരം—— ലഗ്നാധിപനും ബൃഹസ്പതിയും ശുക്രനും പരസ്പരകെന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നാൽ ദീൎഘായുസ്സിനെ പറയെണമെന്നു അന്യന്മാർ പറയുന്നു—

൨൦. സൌമ്യാസ്ത്രികൊണധനകെന്ദ്രഭവാഷ്ടമസ്ഥാ ദീൎഘായുഷെ സഹജഷഡ്ഭവഗാശ്ച പാപാഃ । അന്യത്രഗാ മരണരൊഗകരാശ്ച തെസ്യുൎമ്മാന്ദീർമ്മൃതൌ മൃതികരൊ പിഗുണെഷ്വസൽസു ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ത്രികൊണധനകെന്ദ്രഭവാഷ്ടമസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന സൌമ്യന്മാരും, സഹജഷഡ്ഭവഗന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരും ദീൎഘായുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു— അന്യത്രഗന്മാരായിരിക്കുന്ന അവർ മരണ രൊഗകരന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കും ഗുണങ്ങൾ സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മൃതിയിങ്കൽ ഉള്ള മാന്ദി മൃതികരനായി ഭവിക്കും—

സാരം—— മൂന്നാമെടത്തു, ആറാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുമല്ലാതെ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നില്ക്കുകയും, മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തു, പാപന്മാർ നില്ക്കുകയും ദീൎഘായുസ്സിനെ കല്പിപ്പാൻ മതിയായ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു— മൂന്നാമെടത്തു, ആറാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും ശുഭന്മാർ നില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തുമല്ലാതെ പാപന്മാർ നില്ക്കുകയും മരണ രൊഗങ്ങളുടെ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു— മൂന്നാമെ

ടത്തും ആറാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുമായി ക്രൂരന്മാർ എല്ലാവരും നില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തു മല്ലാതെ മറ്റുള്ളെടത്തു പാപന്മാർ എല്ലാവരും നില്ക്കയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു ലക്ഷണങ്ങളും തികവൊടുകൂടെ വരികിൽ മരണത്തെ പറയെണം. സൌമ്യസ്ഥിതിയൊ പാപസ്ഥിതിയൊ രണ്ടിലൊന്നു വിപരീതമായി വരികിലും സൌമ്യന്മാരിലും പാപന്മാരിലും ചിലരുടെ സ്ഥിതിമാത്രം വിപരീതമായി വരികിലും രൊഗത്തെപറയെണം- ഇങ്ങിനെഇവിടെവിഷയവിഭാഗത്തെ കല്പിച്ചുകൊൾക. ഗ്രഹങ്ങൾ വളരെ ഉണ്ടായാലും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗുളികൻ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

൭൯. സൎവ്വെഷാമപിപാപാനാംമാന്ദിർദ്ദൊഷപ്രദൊധികം ।
സൊതിദൊഷകരൊയൊഗദൃഗ്വശഗശ്ശനെഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സൎവ്വന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരിലും വെച്ചു മാന്ദി അധികമായിട്ടു ദൊഷപ്രദനായി ഭവിക്കുന്നു- ശനിയുടെ യൊഗദൃഗ്വശഗനായിരിക്കുന്ന അവൻ അതിദൊഷകരനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സകല പാപന്മാരിലും വെച്ചു ഗുളികൻ അധികമായി ദുഃഖത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവനാകുന്നു- ഗുളികനു ശനിയുടെ യൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ദ്രെക്കാണനാദി വൎഗ്ഗമൊ ഉണ്ടായാൽ സ്വാഭാവികമായുള്ളതിനെക്കാളും അധികമായ ദൊഷത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

൮൦. വരാഹമിഹിരൊഹൊരാഷഷ്ഠാദ്ധ്യായെഹ്യധത്തയാൻ ।
യൊഗാൻമൃതികരാൻസൎവ്വസ്തത്സംവാദൊവിചിന്ത്യതാം ।

അന്വയാൎത്ഥം—— വരാഹമിഹിരൻഹൊരാഷഷ്ഠാദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ ചൊല്ലുന്നവെമൃതി കരങ്ങളായിരിക്കുന്ന യാവചിലയൊഗങ്ങളെ അഭിധാനം ചെയ്തുവൊ തത്സംവാദം വിചിന്തിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— മെൽ പറയപ്പെട്ട അരിഷ്ടലക്ഷണങ്ങളൊടു കൂടെ ഹൊരയിൽ ആറാമത്തെ അധ്യായം കൊണ്ടു പറയപ്പെട്ട അരിഷ്ടയൊഗങ്ങളും ഉണ്ടൊ എന്നു വിചാരിക്കെണം- അതുകളിൽ ഏതെങ്കിലും അപ്രകാരം ഉണ്ടായിരുന്നാൽ പ്രഷ്ടാവ ഉടനെമരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കയുമാം-

(൮൧) ഏതൽപ്രശ്നവശാദായുൎന്നിരൂപണം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഈ പ്രശ്നവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള ആയുൎന്നിരൂപണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മേൽപറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾ പ്രശ്നത്തെ അനുസരിച്ചുള്ള ആയുർവിചാരത്തിങ്കൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

(പാ) അഥജാതകവശാദായുർന്നിരൂപ്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ജാതക വശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ആയുസ്സു നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള ആയുർവിചാരത്തിന്ന ഉപയോഗിക്കുന്നതുകളായ ചില പ്രമാണങ്ങളെ കാണിക്കുന്നു-

൨൩. ഗ്രഹചാരദശാപ്രശ്നഫലസംവാദസംഭവേ സത്യേവ ഫലമാദേശ്യം ശുഭം വാശുഭമസംശയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹചാരദശാപ്രശ്ന ഫലസംവാദസംഭവം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തന്നെ ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലം അസംശയമാകുംവണ്ണം ആദേശ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഗ്രഹചാര ഫലത്തിന്റെയും ദശാഫലത്തിന്റെയും, സാമ്യം പ്രശ്നഫലത്തിന്നു ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ സംശയത്തോടു കൂടാതെ പറയാം- അതുകളുടെ സാമ്യമില്ലെങ്കിൽ പ്രശ്നഫലത്തെ വിശ്വസിക്കരുത- അതുഹേതുവായിട്ട ജാതകംകൊണ്ടും ആയുസ്സിന്റെ സ്ഥിതി ഏതൊരുപ്രകാരമാകുന്നു എന്നു വിചാരിച്ചു അറിയെണം-

൨൪. ഇത്യേതയാതുശാസ്ത്രോക്ത്യാപ്രശ്നജാതകയോരിഹസംവാദശ്ചിന്ത്യ ഇത്യായുശ്ചിന്ത്യം ജാതകേന ച ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇപ്രകാരമുള്ളതായ ശാസ്ത്രോക്തി ഹേതുവായിട്ട പ്രശ്നജാതകങ്ങളുടെ ഇവിടെ ഉള്ള സംവാദം ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- എന്നതു ഹേതുവായിട്ട ജാതകം കൊണ്ടു ആയുസ്സു ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— മേൽപ്രകാരമുള്ള ശാസ്ത്രവചനം ഹേതുവായിട്ട ആയുർവിഷയത്തിങ്കൽ ജാതക പ്രശ്നങ്ങൾക്കു സാമ്യമുണ്ടൊ എന്നു പരീക്ഷിക്കെണം. അതുഹേതുവായിട്ട ജാതകം കൊണ്ടും ആയുസ്സിനെ വിചാരിച്ചു വരുന്നു-

൨൫. പൂർവകർമ്മഫലംഭോക്തും ജന്തോസ്സ്ഥിതിർഹിജീവനം । ആയുസ്സതൽകർമ്മശക്ത്യാസ്സ ദീർഘമദ്ധ്യാല്പതാദികം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പൂർവകർമ്മഫലത്തെ ഭുജിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഇവിടെ ജന്തുവിന്റെ ജീവനം യാതൊന്നു അതു ആയുസ്സാകുന്നു- കർമ്മശക്തി ഹേതുവായിട്ട ഇതിന്നു ദീർഘമദ്ധ്യാല്പതാദികം

ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പൂൎവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ട കൎമ്മങ്ങളുടെ ഫലത്തെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ട ഈ ലോകത്തിങ്കൽ ശരീരിയായിരിക്കുന്നവൻ പ്രാണധാരണത്തോടു കൂടിയവനായി ഭവിക്കുന്നു യാതൊന്നൊ അതിനെ ആയുസ്സെന്നു പറയുന്നു- വളരെ കാലം കൊണ്ട അനുഭവിക്കെണ്ടതായ കൎമ്മഫലമാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സ ദീൎഘമായി ഭവിക്കും- അല്പകാലം കൊണ്ട അനുഭവിക്കെണ്ട കൎമ്മഫലമാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സ അല്പമായി ഭവിക്കും- മദ്ധ്യകാലംകൊണ്ട അനുഭവിപ്പാൻ യൊഗ്യമായിരിക്കുന്ന കൎമ്മഫലമാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സ മദ്ധ്യമായി ഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ തന്റെ കാരണമായ കൎമ്മങ്ങളുടെ വൈചിത്ര്യത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട ആയുസ്സ അനെക വിധമായി ഭവിക്കുന്നു-

൫൩. അവശ്യമനുഭോക്തവ്യംയൽകിഞ്ചിൽഫലമസ്തിചെൽ।
യെനകെനാപിയൊഗെനനാഭുക്തപ്രായൻമ്രിയെതതൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വല്ലൊരു ഫലം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു വല്ലൊരു യോഗം കൊണ്ട അവശ്യമായി അനുഭോക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- യാതൊന്ന ഹേതുവായിട്ട അതിനെ ഭുജിക്കാതെ മരിക്കില്ല-

സാരം—— ഒരുത്തന്ന മുമ്പെ ചെയ്തിട്ടുള്ള കൎമ്മങ്ങളിൽ എതെങ്കിലും ഒന്ന അനുഭവിക്കെണ്ടതായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ വല്ലൊരു ഉപായെന അനുഭവിക്കെണം- അതിനെ അനുഭവിക്കാതെ മരിക്കുകയില്ല-

൫൪. ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതംയൊഗശബ്ദനിൎവ്വചനംതഥാ। യൊഗസ്യരൂപസംഖ്യാശ്ചതൽപ്രകാരൊഥകഥ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യൊഗശബ്ദനിൎവ്വചനം ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായി ഭവിക്കുന്നു- യൊഗത്തിന്റെ രൂപസംഖ്യകളും ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതകളായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം തൽപ്രകാരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അവശ്യമായി അനുഭവിക്കെണ്ടതായ കൎമ്മഫലങ്ങളും ഉണ്ടൊ ഇല്ലയൊ എന്നുള്ള സംശയത്തിങ്കൽ അതിന്റെ തീൎച്ച ഉണ്ടാകെണ്ടത യൊഗാദികളിൽ നിന്നാകുന്നു- അവിടെ യൊഗമെന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ നിൎവ്വചനവും യൊഗങ്ങളുടെ സ്വരൂപ സംഖ്യകളും അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പ്രസിദ്ധിയുള്ളതുകളാകുന്നു ഇനി യൊഗനിൎവ്വചനാദികളെ അറിവാൻ ഉപയൊഗിക്കുന്നതുകളായ ശാസ്ത്രാന്തരവചനങ്ങളെ കാണിക്കുന്നു-

൧൮. ഗ്രഹാണാം സ്ഥിതിഭേദേന പുരുഷം യോജയന്തി ഹി ।
ഫലൈഃ കർമ്മസമുദ്ഭൂതൈരിതി യോഗാഃ പ്രകീർത്തിതാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥിതി ഭേദങ്ങൾകൊണ്ടു പുരുഷനെ കർമ്മസമുദ്ഭൂതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഫലങ്ങളോടു കൂടെ യോജിപ്പിക്കുന്നു- എന്നിതു ഹേതുവായിട്ടു യോഗങ്ങൾ എന്നു പ്രകീർത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— സൂര്യൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ നിലഭേദം കൊണ്ടു പുരുഷനെ അതാത കർമ്മഫലങ്ങളോടു യോജിപ്പിക്കുന്നതുകളാകയാൽ യോഗങ്ങൾ എന്ന ഫലജ്ഞാന സാധനങ്ങൾക്ക അങ്ങിനെ ഒരു സംജ്ഞ പണ്ടുള്ളവരാൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൧൯. സ്ഥാനതോ ഭാവതഃ ഖേടൈഃ സ്ഥാനഭാവനഭശ്ചരൈഃ ।
സ്ഥാനഭാവസമായോഗാൽ ഭാവഖേചരയോഗതഃ ॥

൨൦. യോഗാസ്സ്യുഷ്ഷഡ്വിധാസ്ഥാനഖേചരാഭ്യാന്തു സപ്തമഃ ।
ഉച്ചമൂലത്രികോണാദ്യ ഗ്രഹാണാം സ്ഥാനമുച്യതേ ॥

൨൧. ഭാവാ ലഗ്നാദയഃ പ്രോക്താഃ ഖേചരാ ഭാസ്കരാദയഃ ।
ഭാവസ്ഥാനഗ്രഹൈഃ പ്രോക്തൈര്യോഗൈര്യോഗഹേതവഃ ॥

൨൨. തേഷാം ബലീയാൻ കർത്താ സ്യാൽ സ ഏവാസ്യ ഫലപ്രദഃ ॥ ഇതി -

അന്വയാർത്ഥം— സ്ഥാനം ഹേതുവായിട്ടും ഭാവം ഹേതുവായിട്ടും ഖേടന്മാര ഹേതുവായിട്ടു, സ്ഥാനഭാവനഭശ്ചരന്മാർ ഹേതുവായിട്ടും സ്ഥാനഭാവസമായോഗം ഹേതുവായിട്ടും ഭാവഖേചരയോഗം ഹേതുവായിട്ടും യോഗങ്ങൾ ഷഡ്വിധങ്ങളായി ഭവിക്കും. സ്ഥാനഖേചരന്മാർ ഹേതുവായിട്ടാകട്ടെ സപ്തമമായിരിക്കുന്ന യോഗം ഭവിക്കുന്നു. ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉച്ചമൂലത്രികോണാദി സ്ഥാനമെന്നു വചിക്കപ്പെടുന്നു- ലഗ്നാദികൾ ഭാവങ്ങൾ എന്നു പ്രോക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഭാസ്കരാദികൾ ഖേചരന്മാർ എന്നു പ്രോക്തന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- ഭാവസ്ഥാന ഗ്രഹങ്ങൾ കൊണ്ടു പ്രോക്തമായിരിക്കുന്ന യോഗത്തിങ്കൽ യാവചിലതുകൾ യോഗഹേതുക്കളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളിൽ വെച്ചു ബലീയാൻ കർത്താവായി ഭവിക്കും- അവൻതന്നെ ഇതിന്റെ ഫലപ്രദനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉച്ചരാശി മുതലായതുകൊണ്ടും ലഗ്നാദിഭാവംകൊണ്ടും സൂര്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും സ്ഥാനഭാവ ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും സ്ഥാനഭാവങ്ങളെ കൊണ്ടും സ്ഥാനഗ്രഹങ്ങളെ കൊണ്ടു മാകയാൽ യോഗങ്ങൾ ഏഴപ്ര

കൂരമാകുന്നു. ഇവിടെസ്ഥാനങ്ങൾ എന്നുപറകപ്പെട്ടതു സൂൎയ്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉച്ചരാശി മുതലായതുകളെ ആകുന്നു. ഭാവങ്ങൾ എന്നു പറയപ്പെട്ടത ലഗ്നം മുതലായതുകളെ ആകുന്നു. ഖെചരന്മാർ എന്നു പറകപ്പെട്ടത സൂൎയ്യാദിഗ്രഹങ്ങളെ ആകുന്നു. മെൽപ്രകാരം ഉള്ള യൊഗങ്ങൾക്ക അതിന്റെ കാരണങ്ങളിൽ യാതൊന്ന ബലവത്തായി ഭവിക്കുമൊ അതിനുതന്നെ അതിനെ കുറിച്ചു കർത്തൃത്വമെന്നും അതുതന്നെ അതിന്റെ ഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നത എന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾക.

൧൩. യൊഗായുശ്ചദശായുശ്ചേത്യായുർദ്വേധാവിധംനൃണാം । യൊഗൊക്തമായുൎയ്യൊഗായുർദ്ദശായുശ്ചദശാകൃതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — യൊഗായുസ്സും ദശായുസ്സും ഇങ്ങിനെനൃക്കളുടെ ആയുസ്സ ദ്വിവിധമായി ഭവിക്കുന്നു. യൊഗൊക്തമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സ യൊഗായുസ്സായി ഭവിക്കുന്നു. ദശാകൃതമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സ ദശായുസ്സായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മനുഷ്യരുടെ ആയുസ്സ രണ്ടു പ്രകാരമാകുന്നു. അതിലൊന്നിനെ യൊഗായുസ്സെന്നും മറ്റെതിനെ ദശായുസ്സെന്നും ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക. യൊഗായുസ്സെന്നതു യൊഗംകൊണ്ടു പറകപ്പെട്ട ആയുസ്സാകുന്നു ദശായുസ്സെന്നതു ദശാവശാൽ ഉള്ള ആയുസ്സാകുന്നു.

൧൪. യൊഗായുഷ്ഷഡ്വിധംയൊഗൈഃഷഡ്വിധൈസ്താൻവദാമ്യഥ । സദ്യൊരിഷ്ടാരിഷ്ടാഖ്യായൊഗാരിഷ്ടാപവാദ്യാസ്തഥാ ॥

൧൫. മധ്യദീർഘാമിതായുർഭാജ്ഞിതിയൊഗാസ്സ്വഷഡ്വിധാഃ । സദ്യൊരിഷ്ടാപവാദ്യായൊഗാവത്സരാന്തൎമൃതിപ്രദാഃ ॥

൧൬. രിഷ്ടഭംഗാന്തരരിഷ്ടാഖ്യാന്യാപെക്ഷന്തെദശാമിമെ യൊഗാരിഷ്ടാപവാദ്യായൊഗാദ്വാത്രിംശദ്വത്സരാൽപുരാ ॥

൧൭. അബ്ദാനാംസപ്തതെരന്തൎയ്യൊഗായെമധ്യമായുഷഃ । ദീർഘായുഷശ്ശതസ്യാന്തർദ്ദശാപെക്ഷാനപായിനഃ ॥

൧൮. ശതാധികസമാജീവെജ്ജാതൊയൊഗെമിതായുഷി । ആയുർദ്ദായവിധിംയൊഗാനാപെക്ഷന്തെമിതായുഷഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— യൊഗായുസ്സ ഷഡ്വിധങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട ഷഡ്വിധമായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം അതുകളെ വദിക്കുന്നു. സദ്യൊരിഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്നയൊഗങ്ങളും അരിഷ്ടാഖ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങളും രിഷ്ടാപവാദങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങളും അപ്രകാരം മദ്ധ്യദീർഘാമിതായു

ദ്രങ്ങളായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങളും. ഇങ്ങിനെ യോഗങ്ങൾ ഷഡ്വിധങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സദ്യോരിഷ്ടാഹ്വയങ്ങളായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ വത്സരാന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അരിഷ്ടാഖ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ രവ്യബ്ദാന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ഈ യോഗങ്ങൾ ദശയെ അപേക്ഷിക്കുന്നില്ല. രിഷ്ടാഹ്വയങ്ങളായിരിക്കുന്നയോഗങ്ങൾ ദ്വാത്രിംശദ്വത്സരത്തിങ്കൽനിന്നു മുമ്പെ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. യാവചിലയോഗങ്ങൾ മധ്യമായുസ്സുകളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകൾ അബ്ദങ്ങളുടെ സപ്തതിയുടെ അന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ദീർഘായുസ്സുകളായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ ശതത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ഈ മൂന്നുയോഗങ്ങൾ ദശാപേക്ഷാന്വയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അമിതായുസ്സായിരിക്കുന്ന യോഗത്തിങ്കൽ ജാതനായിരിക്കുന്നവൻ ശതാധികസമകൾ മുഴുവൻ ജീവിക്കും. അമിരായുസ്സായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ ആയുർദ്ദായവിധിയെ അപേക്ഷിക്കുന്നില്ല.

സാരം— യോഗങ്ങൾ ആറു പ്രകാരമാകയാൽ യോഗായുസ്സു ആറു പ്രകാരമാകുന്നു. ആറു പ്രകാരമുള്ള യോഗങ്ങളെ ഇതിന്നു താഴെ വിവരിക്കുന്നു. സദ്യോരിഷ്ടയോഗങ്ങൾ അരിഷ്ടയോഗങ്ങൾ രിഷ്ടയോഗങ്ങൾ മധ്യമായുര്യോഗങ്ങൾ ദീർഘായുര്യോഗങ്ങൾ അമിതായുര്യോഗങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ ആറു പ്രകാരമാകുന്നു. യോഗങ്ങളെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക.

മെൽ പറഞ്ഞ യോഗങ്ങളിൽ സദ്യോരിഷ്ടയോഗങ്ങൾ ഒരു സംവത്സരം തികയുന്നതിന്റെ മുമ്പെയും അരിഷ്ടയോഗങ്ങൾ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം തികയുന്നതിന്റെ മുമ്പെയും മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതുകളാകുന്നു. ഈ രണ്ടുവക യോഗങ്ങൾക്കു ദശയുടെ അപേക്ഷ ഇല്ലായ്കയാൽ ദശകൾകൊണ്ടു നോക്കുമ്പോൾ മെൽ പറഞ്ഞ അവധികൾ കഴിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെയും ആയുസ്സുണ്ടെന്നു കണ്ടാലും അതിനെ വിശ്വസിക്കരുത. രിഷ്ടയോഗങ്ങൾ മുപ്പത്തിരണ്ടു സംവത്സരത്തിനുള്ളിൽ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. മധ്യമായുര്യോഗങ്ങൾ എഴുപതു സംവത്സരത്തിനുള്ളിൽ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ദീർഘായുര്യോഗങ്ങൾ നൂറ സംവത്സരത്തിനുള്ളിൽ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

മെൽ പറഞ്ഞ യോഗങ്ങൾ ദശാപേക്ഷയോടു കൂടിയതുകളാകയാൽ അതാതുകൾക്കു പറഞ്ഞകാലത്തെ അനുസരിച്ചു ജീവിക്കെ

ന്നാമെങ്കിൽ അതുവരെ മരകൾ ദോഷത്തോടു കൂടാത്തതു കളാ യിരിക്കുകയും വേണം. മരകൾക്ക ദോഷമുണ്ടായാൽ മുമ്പെ തന്നെ മരിച്ചുപോകയുമാം. അമിതായുർയ്യോഗത്തോടു കൂടിയവൻ നൂററിലധികം സംവത്സരം ജീവിക്കും ഇതിന്ന മരാപേക്ഷ ഇല്ലെന്നറിഞ്ഞു കൊൾക.

൨൯. ഏതൈര്യോഗൈസ്സുവിജ്ഞേയാ സ്സാരാവല്യാദിശാസ്ത്ര തഃ । ത്രിവിധാ പുനരസ്യായുർദീർഘമദ്ധ്യാല്പതാവശാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഏരം യോഗങ്ങൾ സാരാവല്യാദിശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്ന വിജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ആയുസ്സാകട്ടെ പിന്നെ ദീർഘമദ്ധ്യാല്പതാവശം ഹേതുവായിട്ടു ത്രിവിധമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മേൽ പറകപ്പെട്ട യോഗങ്ങൾ സാരാവലി മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്ന അറികപ്പെടുവാൻ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു. യോഗങ്ങൾ ആറ വിധമാകയാൽ ആയുസ്സും ആറു വിധമാകുന്നു എന്ന മുമ്പെ പറഞ്ഞുവെല്ലൊ ഇനി അതിനെ തന്നെ മൂന്ന പ്രകാരമെന്ന ഗ്രഹിക്കേണം. ദീർഘായുസ്സ മദ്ധ്യമായുസ്സ അല്പമായുസ്സ ഇങ്ങിനെ ആയുസ്സ മൂന്നു പ്രകാരമാകുന്നു.

൩൦. ലഗ്നജന്മപയോശ്ശത്രുനിജാഷ്ടമപതീയദി । സമൌവാ യദിവാബന്ധുസ്സ്വല്പമദ്ധ്യചിരായുഷഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ലഗ്നജന്മപന്മാർക്ക നിജാഷ്ടമപതികൾ ശത്രുക്കളാകുന്നു എങ്കിലും സമന്മാരാകുന്നു എങ്കിലും ബന്ധുക്കളാകുന്നു എങ്കിലും സ്വല്പമദ്ധ്യചിരായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും.

സാരം —— ലഗ്നാധിപന്ന ലഗ്നാൽ അഷ്ടമാധിപനും ചന്ദ്രരാശ്യധിപന്ന ചന്ദ്രാൽ അഷ്ടമാധിപനും ശത്രുക്കളാകുന്നു എങ്കിൽ അല്പായുസ്സായിട്ടും ബന്ധുക്കളാകുന്നു എങ്കിൽ ദീർഘായുസ്സായിട്ടും സമന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ മദ്ധ്യായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും. ഗ്രഹങ്ങളുടെ അന്യോന്യമുള്ള ശത്രുത്വത്തെയും ബന്ധുതയെയും സമത്വത്തെയും സത്യോക്തെസുഹൃദ ഇത്യാദി ഹോരാവാക്യംകൊണ്ടൊ ശത്രുമന്ദസിതൌ ഇത്യാദി ജാതകാദേശശ്ലോകം കൊണ്ടൊ അറിവാൻ കഴിയുന്നതാകയാൽ അതിനെ ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നില്ല.

൩൧. ചന്ദ്രാംശേശസ്യ തൽഭ്രഷ്ടാനവാംശേശൊഥവാരവെഃ । ലഗ്നേശൊവാപിയദ്യേവം സ്വല്പമദ്ധ്യചിരായുഷഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ചന്ദ്രാംശേശന്നു തൽ ഭ്രഷ്ടാനവാംശേശനൊ രവിക്കുലഗ്നേശനൊ ഇപ്രകാരമാകുന്നു എങ്കിൽ സ്വല്പ

മധ്യചിരായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും.

സാരം— ചന്ദ്രനവാംശക രാശിയുടെ അധിപനു അതിന്റെ അറുപത്തുനാലാമത്തെ നവാംശകത്തിന്റെ അധിപൻ ശത്രുവായാൽ അല്പായുസ്സായിട്ടും ബന്ധുവായാൽ ദീർഘായുസ്സായിട്ടും സമനായാൽ മധ്യമായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും. ആദിത്യനു ലഗ്നാധിപൻ ശത്രുവായാൽ അല്പായുസ്സായിട്ടും ബന്ധുവായാൽ ദീർഘായുസ്സായിട്ടും സമനായാൽ മധ്യമായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും.

൩൨. അഥഖേചരലിഖ്യന്തേത്രായുർദൈർഘ്യകരാഗുണാഃ। ബലവത്വംവിലഗ്നേന്ദ്വോഃശുഭയോഗശ്ശുഭേക്ഷണം।

൩൩. കേന്ദ്രത്രികോണരന്ധ്രാർത്ഥേഷ്വനയോശ്ശുഭസംസ്ഥിതിഃ। ത്രിഷഡായെസപാപാസോവിശേഷേണഗുരുശ്രയഃ॥

൩൪. ഗുരുചന്ദ്രമസോര്യ്യോഗഃകേന്ദ്രേലഗ്നപതേസ്ഥിതിഃ। ജന്മേശസംസ്ഥിതിശ്ചാത്രബലവത്വംതയോർദ്വയോഃ॥

൩൫. അനയോരായസംസ്ഥാനമായുർദൈർഘ്യകരാഗുണാഃ। ആയുഷോല്പതാപതാദോഷാവിലിഖ്യന്തേഥകേചന॥

അന്വയാർത്ഥം— അനന്തരം ഇവിടെ ആയുർദൈർഘ്യകരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലഗുണങ്ങൾ ലേഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. വിലഗ്നേന്ദുക്കൾക്കു ബലവത്വവും ശുഭയോഗവും ശുഭേക്ഷണവും ഇതുകളുടെ കേന്ദ്രത്രികോണരന്ധ്രാർത്ഥങ്ങളിൽ ശുഭസംസ്ഥിതിയും ത്രിഷഡായങ്ങളിൽ അസപാപസവും വിശേഷത്തോടുകൂടെ ഗുരുശ്രയവും ഗുരുചന്ദ്രമസ്സുകളുടെ യോഗവും കേന്ദ്രത്തിങ്കൽ ലഗ്നപതിയുടെ സ്ഥിതിയും ഇതിങ്കൽ ജന്മേശസംസ്ഥിതിയും ആ ഇരുവർക്കും ബലത്വവും ഇവരുടെ ആയസംസ്ഥാനവും ആയുർദൈർഘ്യകരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം ആയുസ്സിന്റെ അല്പത്വമങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലദോഷങ്ങൾ ലേഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം—ഇനി ആയുസ്സിന്റെ ദീർഘതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളായ ചിലഗുണങ്ങളെ പറയുന്നു. ലഗ്നത്തിനും ചന്ദ്രനും ബലമുണ്ടായിരിക്കുകയും രണ്ടേടത്തും ശുഭയോഗശുഭദൃഷ്ടികൾ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ലഗ്നരാശിയുടെയും ചന്ദ്രരാശിയുടെയും കേന്ദ്രങ്ങളിലും അഞ്ചൊമ്പതാമെടങ്ങളിലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും രണ്ടാമെടത്തും ശുഭന്മാർ നില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തും പാപന്മാർനില്ക്കുകയും ഗുരുചന്ദ്രന്മാർ തമ്മിൽകൂടുകയും ലഗ്നാധിപൻ ലഗ്നകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുകയും ചന്ദ്രരാശ്യധിപൻ അതിന്റെ കേന്ദ്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുകയും ല

ഗ്നാധിപചന്ദ്രരാശ്യധിപന്മാർക്ക ബലമുണ്ടായിരിക്കയും അവ ർ പതിനൊന്നാമെടത്ത നില്ക്കയും ആയുസ്സിന്ന ദീർഘതയെ ഉ ണ്ടാക്കുന്ന ഗുണങ്ങളാകുന്നു- ലഗ്നത്തിങ്കൽ ബൃഹസ്പതിയുടെ സ്ഥിതി വിശേഷിച്ചും ഗുണമാകുന്നു- ഇനി ആയുസ്സിന്റെ അ ല്പതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളായ ചില ദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു-

൩൬. ബലഹാനിർവ്വിലഗ്നേന്ദ്വോഃ പാപദൃഷ്ടിസമന്വയൌ । ലഗ്നേന്ദ്വോരശയോർമ്മൈത്ര്യം സ്ഥിതിശ്ചാരിവ്യയാഷ്ടമേ ॥

൩൭. അന്ധയോരപി ദൌർവ്വല്യം പരിവേഷോപരാഗയോഃ । സന്ധ്യായാംകിൽ പ്രദാഹാദിരുന്നിമിത്തേക്ഷ്വപുഃ ജനിഃ ॥

൩൮. രാശീനാം മൃത്യുഭാഗേഷു സന്ധിഷ്വപി ച ലഗ്നജനിഃ । പീ നംധനം ഖരഃ ക്രൂരോ മന്ത്രംരത്നം വനം ഗിരൌ ॥

൩൯. ദിവ്യനാഡീപരാനിത്യാ മൃത്യുഭാഗാത്മജാദിഷു । മൃത്യുഭാഗ സ്ഥചന്ദ്രസ്യ സ്ഥിതിഃ കേന്ദ്രേഷ്വവാഷ്ടമേ ॥

൪൦. കേന്ദ്രായുർമൃതഭാഗസ്ഥ വിധൌശ്ചാസത്സമന്വയഃ । ച ന്ദ്രോരന്ധ്രോദയോർമിത്രേ ഭൃദിഷാദ്ദ്യം ഫിതംഭയം ॥

൪൧- ഗോപമാത്രോമനോരന്ധ്യം മൃത്യുഭാഗാവിധോരജാൽ । ഗ്രഹ ദൃഷ്ടസ്യ ചന്ദ്രസ്യ സ്ഥിതിരഷ്ടമകേഷ്വപ്യേവം ॥

൪൨. ശുഭാനാംവക്രിഭിഃ പാപൈർദൃഷ്ടാനാംത്രാസംസ്ഥിതിഃ । കേന്ദ്രത്രികോണരന്ധ്രേഷു തഥൈവാ ശുഭസംസ്ഥിതിഃ ॥

൪൩- ആയുരല്പൈരാരൈഃ ഞായി കെചിൽപ്രദീർത്തിതാഃ । ദീ ഘായുഷോ ഗുണൈർവ്യസ്ത ദോഷൈരല്പായുഷഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— വിലഗ്നേന്ദുക്കളുടെ ബലഹാനിയും പാപ ദൃഷ്ടിസമന്വയങ്ങളും ജന്മചന്ദ്രന്മാരുടെ മൈത്ര്യവും അരി വ്യയാഷ്ടമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ഇവരുടെ ദൌർബ്ബല്യവും പരി വേഷോപരാഗങ്ങളും നത്തുകളാവിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ സന്ധ്യയിങ്കലൊ ദിക്പ്രദാഹാദി ദുർന്നിമിത്തങ്ങളും സത്തുകളാ രിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ ഉള്ള ജനിയും രാശികളുടെ മൃതഭാഗ ങ്ങളിലും അപ്രകാരം സന്ധികളിലുമുള്ള ജനിയും ദോഷങ്ങളാകു ന്നു വിനമെന്നും ധനമെന്നും ക്രൂരമെന്നും മന്ത്രമെന്നും രത്ന മെന്നും വനമെന്നും ഗിരൌഎന്നും ദിവ്യഎന്നും നാഡീഎന്നും പരാഎന്നും നിത്യമെന്നും ഉക്തത അഞ്ജാദികളിലെ മൃത്യുഭാഗങ്ങ ളാകുന്നു- മൃത്യുഭാഗസ്ഥചന്ദ്രന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളിലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ ഉള്ള സ്ഥിതിയും കേന്ദ്രായുർമൃത്യുഭാഗസ്ഥവിധുവിന്റെ അ സൽസമന്വയവും ദോഷമാകുന്നു. ചന്ദ്രഎന്നും രന്ധ്രഎന്നും ല യഎന്നും മിത്രഎന്നും ഭൃദിഎന്നും കാഷ്ഠമെന്നും ഫിതമെന്നും ഭ

യമെന്നും ശൊവ എന്നും മാത്ര എന്നും മനഃഎന്നും രുദ്രമെന്നും ഉള്ളത അംശത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി വിധുവിന്റെ മൃത്യുഭാഗങ്ങളാകുന്നു ഗ്രഹദൃഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റെ അഷ്ടമസ്ഥങ്ങളിലുള്ളസ്ഥിതിയും ഇതുകളിൽ വക്രികളായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരാൽ ദൃഷ്ടന്മാരായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാരുടെ സംസ്ഥിതിയും അപ്രകാരംതന്നെ കെന്ദ്രത്രികോണരന്ധ്രങ്ങളിൽ അശുഭസംസ്ഥിതിയും ദൊഷങ്ങളാകുന്നു- ഇപ്രകാരം ശ്ലോകപ്രതിപാദങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലദൊഷങ്ങൾ പ്രതിപാദിതങ്ങളായി ഗുണങ്ങൾ സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദീർഘായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും- ദൊഷങ്ങൾ സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അനായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നത്തിനും ചന്ദ്രനും ബലാകുറകയും പാപദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകയും ലഗ്നാധിപനും ചന്ദ്രരാശ്യധിപനും വൈരമുണ്ടാകയും അവർ ആറാമെടത്തൊ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ നിൽക്കുകയും ദുർബ്ബലന്മാരാകയും പരിവെഷമൊ ഗ്രഹണമൊ ഉള്ളപ്പൊൾ ജനിക്കുകയും സന്ധ്യാസമയത്തിങ്കൽ ജനിക്കുകയും ദിഗ്ദാഹം മുതലായ ദുർന്നിമിത്തങ്ങളുള്ളപ്പൊൾ ജനിക്കുകയും മെഷാദിരാശികളുടെ മൃത്യുഭാഗങ്ങളിലൊ സന്ധികളിലൊ ജനിക്കുകയും ദൊഷമാകുന്നു ഇനിമെഷാദിരാശികളുടെ മൃത്യുഭാഗങ്ങളെ വിവരിക്കുന്നു- മെടത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും ഇടവത്തിന്റെ ഒമ്പതാമത്തെ തിയ്യതിയും മിഥുനത്തിന്റെ ഇരുപത്തിരണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും കർക്കിടകത്തിന്റെ ഇരുപത്തിരണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും ചിങ്ങത്തിന്റെ ഇരുപത്തിരണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും കന്നിയുടെ രണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും തുലാത്തിന്റെ നാലാമത്തെ തിയ്യതിയും വൃശ്ചികത്തിന്റെ ഇരുപത്തിമൂന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും ധനുവിന്റെ പതിനെട്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും മകരത്തിന്റെ ഇരുപതാമത്തെ തിയ്യതിയും കുംഭത്തിന്റെ ഇരുപത്തുനാലാമത്തെ തിയ്യതിയും മീനത്തിന്റെ പത്താമത്തെ തിയ്യതിയും മൃത്യുഭാഗങ്ങളാകുന്നു- മൃത്യുഭാഗത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റെസ്ഥിതി കെന്ദ്രത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ ആയിവരികയും കെന്ദ്രാഷ്ടമങ്ങളിലൊ മൃത്യുഭാഗത്തിങ്കലൊ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രന്ന പാപയൊഗമുണ്ടാകയും ദൊഷമാകുന്നു- മെടത്തിൽ ഇരുപത്താറാമത്തെ തിയ്യതിയും ഇടവത്തിൽ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തെ തിയ്യതിയും മിഥുനത്തിൽ പതിമൂന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും കർക്കിടകത്തിൽ ഇരുപത്തഞ്ചാമത്തെ തിയ്യതിയും ചിങ്ങ

ത്തിൽ ഇരിപത്തിനാലാമത്തെ തിയ്യതിയും കന്നിയിൽ പതിനൊന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും തുലാത്തിൽ ഇരിപത്താറാമത്തെ തിയ്യതിയും വൃശ്ചികത്തിൽ ഇരിപത്തിനാലാമത്തെ തിയ്യതിയും ധനുവിൽ പതിമൂന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും മകരത്തിൽ ഇരിപത്തഞ്ചാമത്തെ തിയ്യതിയും കുംഭത്തിൽ അഞ്ചാമത്തെ തിയ്യതിയും മീനത്തിൽ പന്ത്രണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും ചന്ദ്രന്നു മൃത്യുഭാഗങ്ങളാകുന്നു. സൂൎയ്യാദിഗ്രഹങ്ങളിൽവെച്ച ഒരു ഗ്രഹത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയ ചന്ദ്രൻ എട്ടാമെടത്തൊ ആറാമെടത്തൊ നിൽക്കുകയും അവിടെ വക്രഗതിയുള്ള പാപന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിൽക്കുകയും കെന്ദ്രരാശിയിലും അഞ്ചൊമ്പതാമെടങ്ങളിലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും പാപന്മാർ നിൽക്കുകയും ദൊഷമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ആയുസ്സിന്റെ അല്പതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളായ ചില ദൊഷങ്ങൾ ഇവിടെ പറകപ്പെട്ടു. മെൽപറകപ്പെട്ട ഗുണങ്ങൾ തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ദീൎഘായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും. ഇവിടെ പറകപ്പെട്ടദൊഷങ്ങൾ തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അല്പായുസ്സുകളായിഭവിക്കും.

൭൪. കല്പ്യമായുൎവ്വിമിശ്രെഷ്വെഷാമല്പാധികത്വതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ഗുണങ്ങളും ദൊഷങ്ങളും വിമിശ്രങ്ങളായി സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുകളുടെ അല്പാധികത്വങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട ആയുസ്സ കല്പ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ഗുണദൊഷങ്ങൾസംമിശ്രങ്ങളായിരുന്നാൽ അതുകളിൽ വെച്ച ഗുണങ്ങൾ അല്പങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സ അല്പമായിട്ടും ദൊഷങ്ങൾ അല്പങ്ങളാകുന്നു എംകിൽ അധികമായിട്ടും നിശ്ചയിക്കെണം.

൭൫. എവംപ്രശ്നവശാച്ചജാതകവശാൽകൃതായുഷൊനിൎണ്ണയം നിൎണ്ണിതെമരണെസ്യ്രൊഗസമയൌപാച്യ്യാവധൌരൊഗിണാം । നിൎണ്ണീതെയദിജീവിതന്തുശമനാരംഭാദികംവാതജ്ജാംസന്നിദ്ധംയദിതദ്വയംതദുചിതംബ്രൂയാൽസുധീൎല്ലക്ഷണം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇപ്രകാരം പ്രശ്നവശം ഹെതുവായിട്ടുംജാതകവശം ഹെതുവായിട്ടും ആയുസ്സിന്റെ നിൎണ്ണയത്തെ ചെയ്തിട്ട മരണം നിൎണ്ണീതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിന്റെ രൊഗസമയങ്ങൾവാച്യങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു. രൊഗികളുടെജീവിതം തന്നെനിൎണ്ണീതമായി എങ്കിൽ അക്കുകളുടെശമനാരംഭാദികവുംവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. തദ്വയം സന്നിദ്ധമാകുന്നു എങ്കിൽ സുധിയായിരിക്കുന്നവൻ തദുചിതമാകുംവണ്ണം ലക്ഷണത്തെ പ

റയെണം-

സാരം—— മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം പ്രശ്നംകൊണ്ടും ജാതകം കൊണ്ടും ആയുർവിചാരത്തെ ചെയ്തിട്ട രണ്ടുംകൊണ്ടും മരണമടുത്തു എന്നുകണ്ടാൽ മരണഹെതുവായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെയും മരണസമയത്തെയും പറയെണം- പൃച്ഛകൻ രൊഗിയായിരിക്കുംപൊൾ അവൻ ജീവിക്കുമെന്നുള്ള നിശ്ചയമുണ്ടായാൽ രൊഗാരംഭം ഇന്നസമയത്തിങ്കൽ എന്നും രൊഗശമനം ഇന്നസമയത്തിങ്കൽ എന്നും തുടങ്ങിയുള്ളതിനെ പറയെണം- മരണവും ജീവനവും സംശയത്തിൽ പെട്ടാൽ ബുദ്ധിമാനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ ഈപ്രകാരമുള്ള സംശയത്തിന്ന ഉചിതമാകും വണ്ണം പറയെണം- എങ്ങിനെ എന്നാൽ ഇഷ്ടാനിഷ്ടലക്ഷണങ്ങൾക്ക സാമ്യമുണ്ടാകയാൽ അരിഷ്ടപരിഹാരത്തിന്നായികൊണ്ട മതിയായി വരുന്ന സൽകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ട ജീവിക്കുമെന്നു പറയെണം എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

(വാ) ഏവംജ്ജാതകവശാദായുർന്നിരൂപണം-

അന്വയാർത്ഥം— ഇത ജാതകവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള ആയുർന്നിരൂപണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— മെൽ പറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾ ജാതകം കൊണ്ടുള്ള ആയുർവിചാരത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

ഇതി നവമൊദ്ധ്യായഃ

ദശമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥമരണകാലശ്ചിന്ത്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം മരണകാലം ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി മരണകാലത്തെ നിശ്ചയിപ്പാനുള്ള പ്രമാണത്തെ കാണിക്കുന്നു-

൧. പ്രശ്നെനാപിചജാതകെനചമൃതെശ്ചിന്ത്യംഹികാലാദി
കം തത്രപ്രാക്സമയൊഗലഗ്നജനുഷാംകെശശ്ചസംചിന്ത്യതെ ।
കാര്യ്യംകാലവിചിന്തനംഖലുമൃതെര്യ്യൊഗൈർദ്ദശാന്തർദ്ദശാമന്ദാചാ
രവ്യ •

ഷ്ടമിനശശീതകിരണസ്ഥാനൈർവ്വിലഗ്നൈഃ ॥

അന്വയാത്ഥം — മൃതിയുടെ കാലാദികം പ്രശ്നംകൊണ്ടുംജാതകംകൊണ്ടും ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകളിൽവെച്ചു മുമ്പെ സമയവും ഗദവും ദേശവും ജനുസ്സുകൊണ്ടു സംചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു. മൃതിയുടെ കാലവിചിന്തനം യോഗങ്ങൾകൊണ്ടും ദശാന്തർദ്ദശാബ്ദാചാര്യ്യമിനശശീതകിരണസ്ഥാനങ്ങൾകൊണ്ടും വിലഗ്നംകൊണ്ടും കാര്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മരണകാലത്തെയും മരണത്തിന്ന ഹേതുവായ രോഗം മുതലായതിനെയും പ്രശ്നജാതകങ്ങൾകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം. അതുകളിൽവെച്ചു ജാതകംകൊണ്ടുമരണസമയത്തെയും മരണത്തിന്ന ഹേതുവായ രോഗത്തെയും മരണദേശത്തെയും മുമ്പെ വിചാരിക്കുന്നു. സദ്യോരിഷ്ടാദി യോഗങ്ങൾ കാലചക്രദശാ നക്ഷത്രദശാ ഇത്യാദികളായ ദശകൾ അപഹാരങ്ങൾ ശനിയുടെയും ബൃഹസ്പതിയുടെയും സൂര്യ്യചന്ദ്രന്മാരുടെയും സ്ഥിതി, ലഗ്നരാശി. ഇതുകൾ മരണകാലാദി വിചാരസാധനങ്ങളാകുന്നു.

൨. യോഗേഷു സത്സു യോഗോക്തസമയേ മൃതിർഭവേൽ ।
ദശാപേക്ഷാന്വിതേ യോഗേ തത്സംവാദോ വിചിന്ത്യതാം ॥

അന്വയാത്ഥം—— യോഗങ്ങൾ സത്തുക്കളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യോഗോക്തസമയത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും. ദശാപേക്ഷാന്വിതമായിരിക്കുന്ന യോഗം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ തത്സംവാദം വിചിന്തിക്കപ്പെടേണം.

സാരം—— ആയുസ്സിനെ പറയുന്നതുകളായ യോഗങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്നു പറയപ്പെട്ട സംവത്സരം തികഞ്ഞാൽ മരിക്കുമെന്നറിയേണം. യോഗത്തിന്ന ദശാപേക്ഷ കൂടെ ഉണ്ടെങ്കിൽ ദശാഫലങ്ങൾക്ക സാമ്യമുണ്ടൊ ഇല്ലയൊ എന്നതിനെ പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു അതിനെ അനുസരിച്ചു നിശ്ചയിക്കേണം.

൩. ദശാപഹാരചാരേഷു ഗ്രഹാണാം ദോഷദായിഷു । മരണന്നിർദ്ദിശേന്നൄണാം യോഗാഭാവേത്വയം വിധിഃ ॥

അന്വയാത്ഥം—— ദോഷദായികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദശാപഹാരചാരങ്ങളിൽ നൃക്കളുടെ മരണത്തെ നിർദ്ദേശിക്കേണം. യോഗാഭാവം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആകട്ടെ ഈ വിധി കാര്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— യോഗങ്ങൾ ഇല്ലാഎങ്കിൽ ദശയും അന്തർദ്ദശയും ചാരവും കൂടി ദോഷത്തെ കൊടുക്കുന്നതുകളായി വരുമ്പോൾ മ

ണത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

(ഷാ) അഥ ദോഷാദശാപഹാരം ഉച്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അനന്തരം ദോഷങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്ന ദശാപഹാരങ്ങളും വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— ഇനി മൃത്യുയോഗാരിഷ്ടഫലത്തെ അനുഭവിപ്പിക്കുന്നതുകളായ ദശകളുടെയും അന്തർദശകളുടെയും സ്വരൂപത്തെ വിവരിക്കുന്നു-

൧. ലഗ്നാഷ്ടപായിജന്മതോമൃതിപതിർമൃത്യുസ്ഥദൃഷ്ടീക്ഷകൌ മന്ദഃക്രൂരദൃഗാണപോഗുളികപസ്തദ്ഭ്യാംശപാശ്ചരാഹുര്യൈഷ്വസ്വദശാപ്യലംജനകിയാദോവൈനാശിഷ്ടസ്ഥിതഃ പാപാലോകിതസംയുതോസ്സ്വഹിദശാപാന്തർദശാമൃത്യുദാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നും ജന്മത്തിങ്കൽനിന്നും മൃതിപതിയും, മൃത്യുസ്ഥദൃഷ്ടീക്ഷകന്മാരും മന്ദനും ക്രൂരദൃഗാണപനും ഗുളികപനും തദ്ഭ്യംശപന്മാരും രാഹുവും ഇങ്ങിനെ ഉള്ളവരിൽവെച്ചു യാവനൊരുത്തൻ സ്വദുർബ്ബലനായി പാപാലോകിതസംയുതനായിട്ടു ജന്മസ്ഥിതികൾ അനിഷ്ടായിരിക്കുന്ന ഭാവത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇവന്റെ ദശയൊ അന്തർദശയൊ മൃത്യുദമായി ഭവിക്കും-

സാരം —— ജന്മരാശിയുടെ അഷ്ടമാധിപതി ജനനകാലത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രനാൽ ശുശ്രൂഷിക്കപ്പെട്ട രാശിയുടെ അഷ്ടമാധിപതി രണ്ടിന്റെയും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്നവൻ രണ്ടിന്റെയും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ദൃഷ്ടിയൊടു കൂടിയവൻ ശനി ലഗ്നദ്രെക്കാണത്തിന്റെ ഇരുപത്തിരണ്ടാംദ്രേക്കാണാധിപൻ ഗുളിക ഭവനാധിപൻ ലഗ്നാഷ്ടമാധിപൻ തുടങ്ങി ഉള്ളവർ നിൽക്കുന്നരാശിയുടെ അധിപന്മാർ അവരുടെ നവാംശകരാശികളുടെ അധിപന്മാർ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇവരിൽവെച്ചു യാവനൊരുത്തൻ എറവും ബലഹീനനായിട്ടും പാപദൃഷ്ടിയൊടും പാപയൊഗത്തൊടും കൂടിയവനായിട്ടും ജനനകാലത്തിങ്കൽ അനിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നിന്നിരിക്കുന്നുവൊ അവന്റെ ദശാകാലത്തിങ്കലൊ അപഹാര കാലത്തിങ്കലൊ മരിക്കുമെന്നറിക-

൨. പാപാനാംചതുരായാമഗ്ഗതിരസതാംചിന്ത്യനീയൊത്രമൃത്യുദ്ദ്രോമാസകൈഃശരാണാംമപിനിജജന്മോദ്ഭവൈഷു പാകാലഃ। ഛിദ്രാദീനാംദശാനാംയുഗപദവസിതിര്യത്രകാലസ്സകഷ്ടസ്സ്വപ്നാസാം വാദശാനാമവസിതിരശുഭാ ദൊഷദാനാംവിശെഷാൽ ।

അന്വയാൎത്ഥം — പാപന്മാരുടെ ദശയിങ്കൽ അസത്തുകളുടെ അപഹാരം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇവിടെ മൃത്യു ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു. നിജജന്മഭത്തിങ്കൽനിന്ന ഗൊമാസക്ഷേശപരന്മാരുടെ പാകകാലവും ദൊഷമമായി ഭവിക്കുന്നു. മൈത്ര്യാദികളായിരിക്കുന്ന ദശകളുടെ ഒരുമിച്ചിട്ടുള്ള അവസിതിയാതൊന്നിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ കാലം കഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു. സത്തുകളായിരിക്കുന്ന ദശകളുടെയും അവസിതി അശുഭയായിഭവിക്കുന്നു. ദൊഷദകളായിരിക്കുന്ന ദശകളുടെ അവസിതി വിശെഷിച്ചും അശുഭയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പാപന്മാരുടെ ദശയിങ്കൽ പാപന്മാരുടെ അപഹാരം വരുമ്പൊഴും മൂന്നഞ്ചെഴാം നക്ഷത്രങ്ങളുടെ അധിപന്മാരുടെ ദശയിങ്കലും രണ്ടു മൂന്ന തുടങ്ങീട്ടുള്ള ദശകളുടെ അവസാനം ഒരുമിച്ചു വരുമ്പൊഴും മരണത്തെ വിചാരിക്കേണം. എല്ലാദശകളുടെയും അവസാനകാലങ്ങളിൽ അരുത എന്നില്ല. ഉച്ചദശയുടെ അവസാനത്തിങ്കൽ വിശെഷിച്ചു മാമെന്നറിഞ്ഞുകൊൾക.

൬. ദൊഷൊരന്ധ്രാധിപതാരിജാതസ്സൎവ്വദശാസമഃ। ദശാസൂക്ഷ്മഭവാസ്വേവഗൊമാസാധിപത്യജഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം — രന്ധ്രാധിപതാദി ജാതമായിരിക്കുന്ന ദൊഷം സൎവ്വദശാസമമായി ഭവിക്കുന്നു. ഗൊമാസക്ഷാധിപത്യജമായിരിക്കുന്ന ദൊഷം ഉപഭവകളായിരിക്കുന്ന ദശകളിൽ തന്നെ ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ദശാനാഥന്റെ അഷ്ടമാധിപത്യം മുതലായതുകൊണ്ടുള്ള ദൊഷം എല്ലാദശകൾക്കും തുല്യമാകുന്നു. മൂന്നഞ്ചെഴാം നാളുകളുടെ ആധിപത്യം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ദൊഷം നക്ഷത്രദശകൾക്കല്ലാതെ മറ്റുള്ള ദശകൾക്ക ഭവിക്കുന്നില്ല.

൭. ദശാ നീചസ്ഥമൂഢാനാം നിയമെനമൃതിപ്രദാ। കാലചക്രദശായാന്തു വിശെഷൊപ്യന്യദൃശ്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം — നീചസ്ഥമൂഢന്മാരുടെ ദശാനിയമത്തൊടുകൂടെ മൃതിപ്രദയായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം കാലചക്രദശയുടെ വിശെഷമാകട്ടെ നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — നീചരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ദശയും പാട്ടുള്ളഗ്രഹത്തിന്റെ ദശയും നിയമെന മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ചിലർ നീചസ്ഥദശയെയും മൂഢന്റെ ദശയെയും പൂൎണ്ണമായി അനുഭവിച്ചിട്ട പിന്നെയും മരിക്കാതെ കാണ്കിലും ഒരു വചനത്തിന്ന അത്രമാത്രം കൊണ്ട അപ്രാമാണ്യത്തെ ശങ്കിക്ക

ത്ഥം- ഇവിടെ ദശാശബ്ദത്തിന്ന അന്തൎദ്ദശാ എന്നുകൂടി അൎത്ഥമു ണ്ടാകയാൽ മററുള്ള ദശകളിൽ നീചസ്ഥന്റെയും മൂഢന്റെയും അപഹാരം വരുംപൊൾ മരിച്ചാലും ഈ വചനത്തിന്റെ പ്രാമാണ്യം അഭംഗമായിട്ടുതന്നെ നിൽക്കുമെന്നറിക- ഇനി കാലചക്രദശക്കുള്ള വിശെഷത്തെ പറയുന്നു.

൮. മീനാദ്വൃശ്ചികഗം ച്യൈദ്യദിഹ ഝഷാച്ചാമഥൊ കൎക്കടം
സിംഹാദ്വാമിഥുനം തതൊപി ഹരിഭം ചാപാച്ചമെഷം തഥാ । ക
ഷ്ടസ്യാദിഹ തൽപ്രവെശസമയഃ കഷ്ടാ ദശാ ചൊത്തരാ ചാരൊ
രാശ്യനതിക്രമെണ ശ്ശുഭദൊ രാശ്യന്തരസ്ഥൊശുഭഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മീനത്തിംകൽ നിന്ന വൃശ്ചികത്തെയും അപ്രകാരം ഝഷത്തിംകൽ നിന്ന അനന്തരം കൎക്കടത്തെയും സിംഹത്തിംകൽ നിന്ന മിഥുനത്തെയും അതിംകൽ നിന്ന ഹരിഭത്തെയും അപ്രകാരം ചാപത്തിംകൽ നിന്ന മെഷത്തെയും പ്രാപിക്കുമെങ്കിൽ ഇവിടെ തൽപ്രവെശസമയം കഷ്ടമായി ഭവിക്കും- ഉത്തരയായിരിക്കുന്ന ദശയും കഷ്ടമായി ഭവിക്കും- രാശ്യനതിക്രമത്തൊടുകൂടിയ ചാരം ശുഭമായി ഭവിക്കും- രാശ്യന്തരസ്ഥമായിരിക്കുന്ന ചാരം അശുഭമായി ഭവിക്കും.

സാരം—— മീനത്തിംകൽ നിന്ന വൃശ്ചികത്തെയും കന്നിയിൽനിന്ന കൎക്കടകത്തെയും ചിങ്ങത്തിംകൽനിന്ന മിഥുനത്തെയും മിഥുനത്തിംകൽ നിന്ന ചിങ്ങത്തെയും ധനുവിൽ നിന്ന മെടത്തെയും പ്രാപിക്കുന്നു എംകിൽ ആ കാലം കഷ്ടമാകുന്നു- പിന്നെ ഉള്ള ദശയും രൊഗാദ്യനൎത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- രാശികളിൽ ക്രമെണ ഉള്ള ദശാസഞ്ചാരം ഇഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതാകുന്നു- ഇടയിൽ ചില രാശികളെ വിട്ടിട്ടുള്ള ദശാഗതി അനൎത്ഥഹെതുവാകുന്നു.

൯. ദെഹൊ ദക്ഷിണതാരാസു വാക്യൈക്കെതാദിമം ഗ്രഹം ।
ജീവസ്സ്യാദന്തിമൊ രാശിൎവിപരീതം ഹി വാമകെ ॥

൧൦. ദെഹജീവെശയൊരെകസ്യാന്ത്യെ രൊഗദപ്രദഃ । ദ്വ
യൊസ്സഹസ്ഥെ ചെന്മൃത്യുൎദ്ദശാ പൈശുഭാശ്രയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ദക്ഷിണതാരകളിൽ വാക്യൈകങ്ങളിൽ വെച്ച ആദിമമായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം ദെഹമായി ഭവിക്കും- അന്തിമമായിരിക്കുന്ന രാശി ജീവനായി ഭവിക്കും- വാമത്തിംകൽ വിപരീതമാകുന്നു- ദെഹജീവെശന്മാരിൽ വെച്ച ഏകന്ന അന്ത്യാംശം ഗദപ്രദമായി ഭവിക്കും- ഇരുവൎക്കും ഒരുമിച്ചാകുന്നു എംകിൽ മൃത്യു ഭവിക്കും- ദശ അശുഭയാകുന്നു എംകിൽ

ഇതു ധ്രുവമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — അശ്വതി, ഭരണി, കാൎത്തിക ഇവ മൂന്നും ദക്ഷിണ നക്ഷത്രങ്ങളാകുന്നു. രോഹിണി മകീരം, തിരുവാതിര ഇവ മൂന്നും വാമനക്ഷത്രങ്ങളാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ള നക്ഷത്രങ്ങളെയും ദക്ഷിണങ്ങളാക്കിയും വാമങ്ങളാക്കിയും കല്പിച്ചുകൊൾക. ഇങ്ങിനെയുള്ള കല്പനയിൽ ദക്ഷിണങ്ങളായി വരുന്ന നക്ഷത്രങ്ങൾക്ക വരുന്ന കാലചക്രദശാവാക്യങ്ങളിൽ ആദിയിൽ പറയപ്പെട്ട രാശി ദേഹമെന്നും അവസാനത്തിൽ പറയപ്പെട്ട രാശി ജീവനെന്നും ഗ്രഹിക്കണം. ഇങ്ങിനെ സിദ്ധിച്ചതായ ദേഹരാശിയുടെയും ജീവരാശിയുടെയും അധിപന്മാരിൽ വെച്ച ഒരുത്തന്നു പാപയോഗം ഉണ്ടായിവരികിൽ രോഗം ഫലമാകുന്നു എന്നും ഇരിവൎക്കു പാപയോഗം ഉണ്ടായിവരികിൽ മരണം ഫലമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. ദശക്ക ദോഷമുണ്ടെങ്കിൽ രോഗത്തെയും മരണത്തെയും നിസ്സംശയമായി പറകയുമാം.

(൨൭) ഏറ്റുദശാപഹാരവിഷയം॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഇതു ദശാപഹാരവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧൧. പരാശപൎയ്യയെഷ്വാൎക്കെല്പമധ്യചിരായുഷാം । മര
ണം നിൎദ്ദിശേന്മന്ദചാരാച്ചതുൎത്ഥെഽമിതായുഷാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ആൎക്കിയുടെ പരാശപൎയ്യയങ്ങളിൽ അല്പമധ്യചിരായുസ്സുകളായിരിക്കുന്നവൎക്കുള്ള മരണത്തെ നിൎദ്ദേശിക്കേണം. അമിതായുസ്സുകളുടെ മരണത്തെ ചതുൎത്ഥമായിരിക്കുന്ന പൎയ്യയത്തിങ്കലും നിൎദ്ദേശിക്കേണം.

സാരം — പ്രായേണ മുപ്പതു സംവത്സരംകൊണ്ടു ശനി മേടം മുതലായ രാശികളിൽ ഒരു പ്രാവിശ്യം സഞ്ചരിക്കും. ഇതിന്ന പൎയ്യയമെന്നും പരിവൃത്തിയെന്നും പേരാകുന്നു. ജനനകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശിയിൽ ശനിനിന്നുവോ ആ രാശിങ്കൽ നിന്നു തുടങ്ങി ആ രാശിയിലുള്ള പൎയ്യയം കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പെ അല്പായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ മരിക്കും. മധ്യമായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ രണ്ടാമത്തെ പൎയ്യയം കഴിയുന്നതിന്ന മുമ്പെ മരിക്കും. ദീൎഘായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ മൂന്നാമത്തെ പൎയ്യയം കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പെ മരിക്കും. അമിതായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ നാലാമത്തെ പൎയ്യയം കഴിയുന്നതിന്ന മുമ്പെ മരിക്കും.

൪൭. മാന്ദിത്രികോണഗേമന്ദേ മരണം രാത്രിജന്മനാം । ദിനജാനാം തദംശസ്യാംശരാശ്യേസ്തസ്യത്രികോണഗേ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— രാത്രിജന്മാക്കൾക്ക മരണം മന്ദൻ മാന്ദിത്രികോണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും അപ്രകാരം ദിനജന്മാക്കൾ മരണം മന്ദൻ ഇവന്റെ അംശരാശികളുടെ അന്ത്യത്രികോണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും-

സാരം —— രാത്രിയിലൊ രാത്രിരാശികൊണ്ടൊ ജനിച്ചവൎക്ക അവരുടെ ജനനകാലത്തിങ്കൽ ഗുളികൻ യാതൊരു രാശിയിൽ നിന്നുവൊ ആ രാശിയൊടുകൂടിയ ത്രികോണത്തിങ്കൽ ശനി സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരണത്തെ ഊഹിക്കെണം- മെടം രാശിയിലാകുന്നു ഗുളികസ്ഥിതി എങ്കിൽ മെടം, ചിങ്ങം, ധനു, ഈ മൂന്നുരാശികളിൽ വെച്ച ഒന്നിങ്കൽ ശനി സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ മരണം ഭവിക്കാമെന്ന അഭിപ്രായം- ഗുളികാംശക രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ശനി സഞ്ചരിക്കും കാലത്തിങ്കലും മരണം സംഭവിക്കാമെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം മാന്ദിത്രികോണഗെ എന്ന പദത്തിങ്കലെ മാന്ദിശബ്ദം ലക്ഷണകൊണ്ട ഗുളികൻ നില്ക്കുന്നരാശിയെയു ഗുളികനവാംശകരാശിയെയും ബൊധിപ്പിക്കുന്നു എന്നത്രെ വൃദ്ധസിദ്ധാന്തമാകുന്നത അതിന്നുയുക്തിയുമുണ്ട- ഉത്തരാൎദ്ധംകൊണ്ട പറയുന്നടത്ത അംശത്തെക്കൂടെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലൊ ഇതുതന്നെ യുക്തിയാകുന്നത- പകലൊ പകൽരാശികൊണ്ടൊ ജനിച്ചവൎക്ക അവരുടെ ജനനകാലത്തിങ്കൽ ഗുളികൻ യാതൊരുരാശിയിൽ നിന്നുവൊ അതിന്റെ എഴാം രാശിയിലൊ ഗുളികനവാംശക രാശിയുടെ എഴാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ശനി സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ മരണം സംഭവിക്കാം-

൪൮. മന്ദരന്ധ്രേശയൊരംശരാശ്യൊൎവ്വാ ക്ഷ്മാത്രികോണഗേ । അൎക്കാക്രാന്തഗ്രഹസ്യാൎക്ഷരിപ്ഫയൊൎവ്വാത്രികോണഗേ ॥

൪൯. ചാപവിംശത്ര്യംശപൊയസ്മിൻഭുവനെജന്മനിസ്ഥിതഃ । തത്ത്രികോണഗതെവാൎക്കൌനിലിപ്തംമരണംനൃണാം ।

അന്വയാൎത്ഥം —— അൎക്കിമന്ദരന്ധ്രേശന്മാരുടെ അംശരാശികളുടെ ത്രികോണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അൎക്കാക്രാന്ത ഗ്രഹത്തിന്റെ അൎക്ഷരിപ്ഫങ്ങളുടെ ത്രികോണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അൎക്കി ജന്മത്തിങ്കൽ ചാപവിംശത്ര്യംശപൻ യാതൊരുഭവനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തത്ത്രികോണഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും നൃക്കളുടെ മരണം നിൎദ്ദി

ഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ശനിയും അഷ്ടമാധിപനും നിന്ന രാശികളിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ അവരുടെ നവാംശകരാശികളിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ ശനി സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലും ജനനകാലത്തിങ്കൽ ആദിത്യൻ നിന്നരാശിയുടെ രണ്ടാംരാശിയിലും പന്ത്രണ്ടാം രാശിയിലും അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലും ശനി സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തിങ്കലും ജനനത്തിങ്കൽ ലഗ്നദ്രെക്കാണത്തിന്റെ ഇരുപത്തുരണ്ടാംദ്രെക്കാണാധിപൻ നിന്ന രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ ശനിസഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലും മനുഷ്യരുടെ മരണത്തെ ഊഹിക്കാമെന്നു അറിവുള്ളവർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

(വാ) ഏതന്മന്ദചാരവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇതുമന്ദചാര വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മാന്ദിത്രികൊണഗെമന്ദെ എന്നുതുടങ്ങി ഇതുവരെയുള്ള ഈ പ്രകരണംകൊണ്ടുഗ്രഹിക്കേണ്ടുന്ന മരണസൂചകമായ മന്ദന്റെചാരമാകയാൽ ഏതമന്ദചാരവിഷയമാകുന്നു.

ശ്ലൊ. ലഗ്നത്ര്യംശെശപരാക്രാന്തരാശെൎജ്ജീവെത്രികൊണഗെ।
കാലഹൊരാധിപാക്രാന്തരാശെൎവ്വാമരണംനൃണാം॥

അന്വയാൎത്ഥം— ജീവൻ ലഗ്നത്ര്യംശെശപരാക്രാന്തരാശിയുടെയൊ കാലഹൊരാധിപാക്രാന്തരാശിയുടെയൊ ത്രികൊണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നൃക്കൾക്കുമരണം ഭവിക്കും.

സാരം— ലഗ്നദ്രെക്കാണാധിപൻ ജനനകാലത്തിങ്കൽ നിന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ ജനനകാലത്തിങ്കലെ കാലഹൊരയുടെ അധിപൻ ജനനകാലത്തിങ്കൽ നിന്ന രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ വ്യാഴം സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരണത്തെ ഊഹിക്കേണം.

ശ്ലൊ. യൊരാശിസ്സൂൎയ്യജാക്രാന്തസ്തദ്ധനസ്യവ്യയസ്യവാ।
ബൃഹസ്പതിസ്ത്രികൊണസ്ഥൊമരണായഭവെന്നൃണാം॥

അന്വയാൎത്ഥം— യാതൊരുരാശി സൂൎയ്യജാക്രാന്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തദ്ധനത്തിന്റെയൊ വ്യയത്തിന്റെയൊ ത്രികൊണസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ബൃഹസ്പതി നൃക്കളുടെ മരണത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും.

സാരം— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ശനിനിന്ന രാശിയുടെ ര

ണ്ടാം രാശിയിലൊ പന്ത്രണ്ടാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ വ്യാഴം സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ മരണം സംഭവിക്കും-

൭൭. മെഷജീവെശയൊൎയ്യോഗരാശിഗൊപിബൃഹസ്പതിഃ ।
പാപഗ്രഹാശ്ചതത്രസ്ഥാസ്തണാംമരണമായിനഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — മെഷജീവെശന്മാരുടെ യൊഗരാശിഗനായിരിക്കുന്ന ബൃഹസ്പതിയും തത്രസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപഗ്രഹങ്ങളും നൃക്കൾക്കു മരണദായികളായി ഭവിക്കും-

സാരം — ജനനകാലത്തിങ്കൽ ലഗ്നാഷ്ടമാധിപന്മാർ ഒരുമിച്ച ഏകരാശിസ്ഥന്മാരാകുന്നു എംകിൽ ആ രാശിയിൽ വ്യാഴം സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലും പാപഗ്രഹങ്ങൾ സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തിങ്കലും മരണം ഭവിക്കും-

൭൮. രാശെൎമ്മന്ദാധിരൂഢസ്യതൃതീയായാത്മജാരിഷു । യത്രസംപൎശ്നംന്യൂനംതത്രസ്ഥെഗുരൗമൃതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— മന്ദാധിരൂഢമായിരിക്കുന്ന രാശിയുടെ തൃതീയായാത്മജാരികളിൽ വെച്ച യാതൊന്നിങ്കൽ സംപൎശ്നം ന്യൂനമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തത്രസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ഗുരു മൃതിദനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ശനിനിന്ന രാശിയുടെ മൂന്നാം രാശി പതിനൊന്നാംരാശി അഞ്ചാംരാശി ആറാംരാശി എന്ന ൪ം രാശികളിൽവെച്ച യാതൊരു രാശിയിൽവ്യാഴത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയില്ലായ്മ ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ രാശിയിൽ വ്യാഴം സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും-

(൮) ഏതജ്ജീവചാരവിഷയം ।

അന്വയാൎത്ഥം —ഇതു ജീവചാര വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നാത്ത്യംശെശപരാക്രാന്ത എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ള പ്രകരണംകൊണ്ടു അറിയെണ്ടതു മരണകാലത്തിങ്കലെ ഗുരുചാരമാകുന്നു-

൭൯. അഷ്ടമെശാശ്രിതംരാശിമാവസത്യഹിമതപിഷി । ജന്മതാരാംവിലഗ്നസ്ഥതാരകാംവാമൃതിൎഭവെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അഹിമതപിട്ട അഷ്ടമെശാശ്രിതമായിരിക്കുന്ന രാശിയെയൊ ജന്മതാരയെയൊ വിലഗ്നസ്ഥതാരയെയൊ ആവസന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും-

സാരം— ലഗ്നാൽ അഷ്ടമത്തിന്റെ അധിപനായ ഗ്രഹം ജനനകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശിയിൽനിന്നുവൊ ആ രാശി

യിലെങ്കിലും ജന്മ നക്ഷത്രത്തിന്മേൽ എങ്കിലും ലഗ്നസ്ഫുടത്തിങ്കൽ കാണുന്ന നക്ഷത്രത്തിന്മേൽ എങ്കിലും ആദിത്യൻ നില്ക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരണം ഭവിക്കും-

(വാ) അത്രാനുക്താനപദ്ധതിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവിടെ അനുക്താനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൩൦. ആത്മാംശകത്രികോണസഹിതസ്ഥെ്വ ചരസ്ഥസ്ഥെ ദൃക്കസ്ഥിരഭെഷ്ടമെശനവഭാഗക്ഷത്രികോണസ്ഥിതെ ലഗ്നെശസ്ഥനവാംശരാശിസഹിതെതസ്യത്രികൊണെഥവാ സൂൎയ്യെമൃത്യുമുശന്തിയദ്യുഭയഗസ്സ്യോയംഭവെജ്ജന്മനി.-ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം— ജന്മത്തിങ്കൽ അൎക്കൻ സ്ഥിരഭത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ അഷ്ടമെശനവഭാഗക്ഷത്രികോണസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അവൻ ചരസ്ഥനാകുന്നു എങ്കിൽ സൂൎയ്യൻ ആത്മാംശകത്രികോണസഹിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ആ ഇവൻ ഉഭയഗനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ സൂൎയ്യൻ ലഗ്നെശസ്ഥനവാംശരാശി സഹിതനായിട്ടൊ അതിന്റെ ത്രികൊണത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നായിട്ടൊ ഇരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും മൃത്യുവിനെ ഇച്ഛിക്കുന്നു.

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ആദിത്യൻ ചരരാശിയിൽ നിന്നവനാകുന്നു എങ്കിൽ തന്റെ ദ്വാദശാംശക രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി വരുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരണം ഭവിക്കും- സ്ഥിരരാശിയിങ്കൽ നിന്നവനാകുന്നു എങ്കിൽ അഷ്ടമാധിപന്റെ നവാംശകരാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി വരുന്നകാലത്തിങ്കൽമരണം ഭവിക്കും. ഉഭയരാശിയിൽ നിന്നവനാകുന്നു എങ്കിൽ ലഗ്നാധിപന്റെ നവാംശകരാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി വരുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരണം ഭവിക്കും-

(വാ) അഥമാസവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത മാസവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അഷ്ടമെശാശ്രിതരാശിം എന്ന തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളത എതൊരു മാസത്തിങ്കൽ മരിക്കുമൊ ആ മാസത്തെ അറിവാനുള്ള പ്രമാണമാകുന്നു-

൩൧. സൂൎയ്യാശ്രിതക്ഷ്മശെ ചന്ദ്രെരന്ധ്രെശാശ്രിതവൊൎഗ്ഗന്യൊ ത്രികൊണൊപഗതവൊന്ദ്രൌരാഹപാത്രദ്വൌ മൃതിസൂൎയ്യഗാ ॥

൨൨. രന്ധ്രേശാധിഷ്ഠിതൊദ്യൌവാനിർദ്ദിഷ്ടംമരണംനൃണാം ।
ധനേശാശ്രിതരാശേർവാതസ്യസപ്തമഭസ്യവാ ॥
൨൩. ത്രികൊണെസ്ഥെധനേശാംശരാശിഗെവാവിധൌമൃതിഃ ।
നിജജന്മനിയസ്മിൻഭെഗുളികസ്തത്രഗെവിധൌ ॥
൨൪. രൊഗാരംഭസ്തത്സപ്തസ്ഥമരണംദൃഢമാദിശെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചന്ദ്രൻ സൂൎയ്യാശ്രിതക്ഷേത്രഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിംകലും ഇന്ദുരന്ധ്രേശാശ്രിതവെശ്മത്തിന്റെ ത്രികൊണൊപഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലും അപ്രകാരം രാഹുവാദ്രെഷ്കാണവിന്റെ ത്രികൊണൊപഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലും രന്ധ്രേശാധിഷ്ഠിതൊദ്യുവിംകൽ തിഷ്ഠനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും നൃകൾക്കു മരണം നിർദ്ദിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- വിധുധനേശാശ്രിത രാശിയുടെയൊ അതിന്റെ സപ്തമത്തിന്റെയൊ ത്രികൊണസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലും ധനേശാംശരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലും മൃതി ഭവിക്കും-നിജജന്മത്തിംകൽ ഗുളികൻ യാതൊരു ഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നുവൊ വിധു തത്രഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽരൊഗാരംഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു തത്സപ്തസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകൽ മരണത്തെ ദൃഢമാകുംവണ്ണം ആദെശിക്കെണം-

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ സൂൎയ്യൻ യാതൊരു രാശിയിൽ നിന്നുവൊ ആ രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻവരുമ്പൊൾ മരിക്കും അഷ്ടമാധിപൻനിന്ന രാശിയിലും അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലും ചന്ദ്രൻ വരുന്ന കാലത്തിംകലും മരണം ഭവിക്കാം- ജനന കാലത്തിങ്കൽരാഹുനിന്ന നാളിലൊ അതിന്റെ പത്താം നാളിലൊ പത്തൊമ്പതാം നാളിലൊ അഷ്ടമാധിപൻ നിന്നനാളിലൊ രണ്ടാംഭാവാധിപൻനിന്ന രാശിയിലൊ അതിന്റെ ഏഴാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ രണ്ടാം ഭാവാധിപന്റെ നവാംശക രാശിയിലൊ ചന്ദ്രൻ വരുന്ന സമയവും മരിക്കാം- ജനനത്തിങ്കൽ ഗുളികൻ യാതൊരു രാശിയിൽനിന്നുവൊ അവിടെ ചന്ദ്രൻ വരുമ്പൊൾ രൊഗം തുടങ്ങുമെന്നും അതിന്റെ ഏഴാം രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ വരുമ്പൊൾ മരിക്കുമെന്നും നിസ്സംശയമായി പറയാം-

(വാ) ഏതച്ചന്ദ്രവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇതു ചന്ദ്രവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൨൫. പ്രമാണഗുളികാന്നീതിസ്ഫുടശാന്മന്ദജീവയൊഃ । സ്പ

ച്ഛന്ദേ പാശ്ചസ്ഥിതിർമൃത്യൗശ്ശാസ്ത്രോക്താഥ നിഗദ്യതേ ||

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം ശാസ്ത്രോക്ത മായിരിക്കുന്ന പ്രമാണ ഗുളികാനീതിയും തല്പരത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുമൃത്യുവിങ്കൽ മന്ദജീവന്മാരുടെയും സൂൎയ്യേന്ദുക്കളുടെയും സ്ഥിതിയും നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അനന്തരം, ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രമാണ ഗുളികന്റെ ആനയനവും മരണ കാലത്തിങ്കൽ പ്രമാണ ഗുളികനെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള മന്ദജീവന്മാരുടെയും സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാരുടെയും സ്ഥിതിയും പറയപ്പെടുന്നു-

൨൩. ജാതസ്യാഹ്നി സമഷ്ടാംശ്ശ്രുഹയോഗതന്നിശാമാന്ദിഃ പ്രമാ
ണാഹ്വയൌ രാത്രൌപ്രാഗ്ദിനമാന്ദിരേവനപരസ്യൂദാശിനാഥാ
ലയേ । മന്ദോമൃത്യുനവാംശപാശ്രിതഗ്രഹെമൃത്യുപ്രദായിഗുരുഃ ദ്വാ
ദശഭാഗപാശ്രിതഗ്രഹെത്രിംശാംശപക്ഷ്മാശശീ-ഇതി ||

അന്വയാൎത്ഥം—— അഹസ്സിങ്കൽ ജാതനായിരിക്കുന്നവന്നു സമഷ്ടാംശ്ശഗ്രഹനായിരിക്കുന്നഗതന്നിശാമാന്ദിപ്രമാണാഹ്വയനായി ഭവിക്കുന്നു- രാത്രിയിങ്കൽ ജാതനായിരിക്കുന്നവന്നു പ്രാഗ്ദിനമാന്ദിതന്നെ പരന്നല്ല- തദ്രാശിനാഥാലയത്തിങ്കലെ മന്ദനും ഇവന്റെ നവാംശപാശ്രിത ഗ്രഹത്തിങ്കലെ ഗുരുവും ദ്വാദശഭാഗപാശ്രിത ഗ്രഹത്തിങ്കലെ ഭാനുവും ത്രിംശാംശപക്ഷ്മത്തിങ്കലെശശിയും മൃത്യുപ്രദായിയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പകൽ ജനിച്ചവന്നു കഴിഞ്ഞരാത്രിയിലെ ഗുളികന്റെ സ്ഫുടത്തിൽ ആറുരാശികൂട്ടിയാൽ അതപ്രമാണ ഗുളികന്റെ സ്ഫുടമായിഭവിക്കും- രാത്രിയിൽ ജനിച്ചവന്നു കഴിഞ്ഞപകലിലെ ഗുളികൻതന്നെ- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പ്രമാണഗുളികൻ നിന്നരാശിയുടെ അധിപന്റെ ക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ശനിയും നവാംശകരാശ്യധിപൻ നിന്ന രാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന വ്യാഴവും ദ്വാദശാധിപൻ നിന്നരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനും ത്രിംശാംശകാധിപന്റെ ക്ഷേത്രത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനും മരണകാലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നവരാകുന്നു-

൨൭) മന്ദജീവാൎക്കചന്ദ്രാണാംപ്രോക്തക്ഷേത്രെഷുരാശിഷു।
മൃതിമാസപാഷ്ടവൎഗ്ഗേഷുഹീനാക്ഷഭവനെസ്ഥിതിഃ ||

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രോക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഈ രാശികളിൽവെച്ചു സപാഷ്ടവൎഗ്ഗങ്ങളിൽ ഹീനാക്ഷ ഭവനത്തിങ്കൽ ഉള്ളമന്ദജീവാൎക്ക ചന്ദ്രന്മാരുടെ സ്ഥിതി മൃതിദമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മെൽപറപ്പെട്ട ഗുളികതി കൊണ്ടാദി രാശിക

ളിൽവെച്ചു ഏതൊരുരാശിയിൽ ശനിയുടെ അഷ്ടവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ പരലിന്റെ സംഖ്യാ നാലിൽകുറഞ്ഞുവരുമൊ ആ രാശിയിൽശനി സഞ്ചരിക്കും കാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ഇപ്രകാരം ജീവാദികളുടെ സ്ഥിതികൊണ്ടും നിശ്ചയിച്ചു കൊൾക-

എല്ലാഗ്രഹങ്ങളുടെയും അഷ്ടവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ അക്ഷങ്ങൾ കുറഞ്ഞരാശികൾ കഷ്ടങ്ങളാകയാൽ അതുകളിൽ അവരുടെ ചാരങ്ങളും കഷ്ടങ്ങളാകയാൽ മന്ദാദികളുടെ ഹീനാക്ഷരാശികളിലുള്ള ചാരകാലത്തിങ്കൽ മരണമെന്നും ഒരു ലക്ഷണമാകുന്നു- എങ്കിലും അതുകൊണ്ടുതന്നെ മരണത്തെ വിശ്വസിച്ചു പറഞ്ഞുകൂടാ· ഇപ്രകാരം മെൽപറകപ്പെട്ട രാശികളിൽ മന്ദാദികളുടെ ചാരത്തെത്തന്നെ പ്രമാണിച്ചിട്ടും പറഞ്ഞുകൂടാ- അതുഹെതുവായിട്ടു അനെകപ്രകാരെണ കഷ്ടത ഏതെതുരാശികൾക്കു ഉണ്ടായ്വരുമൊ അതുകളിലുള്ള മന്ദാദിചാരത്തെത്തന്നെ പ്രമാണിക്കെണമെന്ന മെൽപറകപ്പെട്ടതിന്റെ ആശയമാകുന്നു എന്ന ധരിച്ചു കൊൾകയും വെണം·

(പ്രാ അഥപ്രകാരാന്തരെണമന്ദാദീനാംസ്ഥിതിരുച്യതെ।

അന്വയാൎത്ഥം —— അനന്തരം പ്രകാരാന്തരെണ മന്ദാദിസ്ഥിതി വചിക്കപ്പെടുന്നു·

സാരം——ഇനി മറെറാരുപ്രകാരെണ മന്ദാദികൾ ഇന്ന രാശികളിൽ നില്ക്കുംപൊൾ മരണമെന്ന ഊഹിപ്പാനുള്ള മൎഗ്ഗത്തെ പറയുന്നു-

൨൭. മന്ദെനാസ്യദൃഗാണരന്ധ്രതപനാംശെശെശ്ശതെക്ഷ്വൃഥഗ്രാശിഷ്വാസ്യരമസ്യഭസ്യയദിവാ പ്രാപ്തെപുത്രികൊണെക്രമാൽ । ചന്ദ്രെതീക്ഷ്ണകരെഗ്ഗതെരവിസുതെയൊഗാംശഭെസ്ഥെഷ്വവാ മൃത്യുസ്സ്പഷ്ടപഥൈതന്നിജാംശഗുണിതൈസ്സംവാഹൈരൂഹ്യസ്സുധീഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— മന്ദനൊടും ഇവന്റെ ദൃഗാണരന്ധ്രതപനാംശെശന്മാരൊടും വെവ്വെറെ അൎക്കൻ യുതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇതിന്റെയൊ തദസ്തഭത്തിന്റെയൊ ത്രികൊണത്തെ ചന്ദ്രനും തീക്ഷ്ണകരനും ഇതവും രവിസുതനും ക്രമെണപ്രാപ്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ അവർയൊഗാംശഭസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ മൃത്യുവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു· നിജാംശഗുണിതന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരൊടുകൂടെ ഉള്ള സംവാഹം ഇവിടെ ഊഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു·

സാ — ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയൊട സൂൎയ്യൻ ചെന്നാൽ എതൊരുരാശി വരുമൊ അതിലെയൊ അതിന്റെ എഴാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്നസമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയുടെ ദ്രെക്കാണാധിപനൊട സൂൎയ്യൻ ചെന്നാൽ വരുന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ എഴാംരാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യൻ നില്ക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയുടെ നവാംശകത്തിന്റെ അധിപനൊട സൂൎയ്യൻ ചെന്നാൽ വരുന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ എഴാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ വ്യാഴം നില്ക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയുടെ ദ്വാദശാംശത്തിന്റെ അധിപനൊട സൂൎയ്യൻ ചെന്നാൽ വരുന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ എഴാംരാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ശനിനില്ക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയൊടും ശനിയുടെ ദ്രെക്കാണാധിപനൊടും നവാംശകാധിപനൊടും ദ്വാദശാംശാധിപനൊടും സൂൎയ്യൻ ചെന്നാൽ വരുന്ന യൊഗനവാംശകരാശികളിൽ ചന്ദ്രൻ ആദിത്യൻ, വ്യാഴം, ശനി, ഇവർ ക്രമെണ നില്ക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരിക്കുമെന്നും പറയാം- ഇനി പറവാൻപൊകുന്ന അംശങ്ങളെന്നത്തൊടുകൂടിയ മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളൊടുകൂടെ വിരൊധം വന്നില്ലെങ്കിൽ മെൽപറഞ്ഞതിനെ പ്രമാണിച്ചു മരണത്തെ പറയെണ്ടുക- അതുകളുടെ സംവാദപരിക്ഷയെ ചെയ്യാതെ നിശ്ചയിച്ചു പറയരുത-

ഇനി മുൻശ്ലൊകാൎത്ഥത്തെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാനായിക്കൊണ്ട ഈ അംശത്തിനുമാത്രമായുള്ള മറ്റുഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഭാഷയെ എഴുതുന്നു-

ശനി നില്ക്കുന്ന നവാംശാധിപനും ആദിത്യനുംകൂടി നില്ക്കുന്നരാശിയുടെയും അതിന്റെ എഴാംരാശിയുടെയും ത്രികൊണങ്ങളിലും ഇവർ കൂടിനിന്ന നവാംശകരാശിയെല്ലും വ്യാഴംചെല്ലുംകാലം മരണം-

(൨൭) അഥ സൎവ്വഗ്രഹാണാം മരണകാലസ്ഥിതിരുച്യതെ ॥

അനന്തരം സൎവ്വഗ്രഹങ്ങളുടെ മരണകാലസ്ഥിതി വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൨൮. ഛെധ്യാന്ത്യസ്യ വിഹംഗമസ്ഫുടമണ്ഡല്യാത്മാംശസംഖ്യാഹതെ തത്ര ത്രൈരാശികലീകൃതാദിതരതസ്യാന്ത്യാംശസ്യാദൃതഃ । നി

ഷഡ്ഭാഗ്യാതകലാഭിരാനഖഹതാല് പൂൎവ്വസ്മാദ്യൊജയെ ത്തൃണ്യായാ ന്ന്യസ്തൈഹീബുദ്ധവൈരസമരണെശുദ്ധപാപചക്രതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— വിഹംഗമസ്പുടത്തെ രണ്ടുപ്രകാരേണ ന്യസിച്ചിട്ട അജത്തിംകൽനിന്ന തുടങ്ങി യാതാംശസംഖ്യാഹതമായിരിക്കുന്ന അതുകളിൽവെച്ച ഏകത്തിംകൽ കലീകൃതമായി അതിംകൽ ഉൽപൃത്മായിരിക്കുന്ന അംശകത്തിന്റെ യാതകലകൾകൊണ്ട നിഘ്നമായിരിക്കുന്ന ഇതരത്തിങ്കൽ നിന്ന ഒരു നഖഹതകളായിരിക്കുന്ന ലിപ്തകളെ സമായൊജിപ്പിക്കെണം അതിങ്കൽ ഒരു യാതഗ്രഹത്തിംകലൊ അത ചക്രത്തിംകൽ നിന്നശുദ്ധമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഒരു യാതുഗ്രഹത്തിംകലൊ അവൻ മരണത്തിംകൽ ഭവിക്കും.

സാരം— സ്ഫുടാദികളായ ഗ്രഹങ്ങളിൽ വെച്ച ഒന്നിന്റെ സ്ഫുടം രണ്ടെടത്തവെച്ച അതുകളിൽ ഒന്നിനെ അതിന്റെ നവാംശകത്തെ മെടംതുടങ്ങി എണ്ണിയാൽ വരുന്ന സംഖ്യകൊണ്ട ഗുണിച്ചിട്ട അതിംകൽ മറ്റതിനെ ഇലിയാക്കി അതിന്റെ നവാംശകത്തിംകൽ ചെന്ന ഇലികൾകൊണ്ട പെരുക്കിഇരുനൂറുകൊണ്ട ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നഇലികളെ കൂട്ടിയാൽ അതിംകൽ വരുന്ന രാശിയിലൊ രാശിസംഖ്യ പന്ത്രണ്ടുവെച്ച അതിൽനിന്ന അതവാങ്ങിയാൽ വരുന്ന രാശിയിലൊ ആ ഗ്രഹം മരണകാലത്തിംകൽ നില്ക്കും—

൧൦. ആത്മാധ്യാകൎമ്മരിപത്തികൊണെഷ്ടപത്രലഗ്നക്ഷമന്ദിരെസപാഷ്ടവൎഗ്ഗെ । ന്യൂനാലൊകെചാഖിലാനാംഗ്രഹാണാംസഞ്ചാരസ്സ്യാന്മൃത്യവെനൎത്ഥവൊവാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ആത്മാദ്ധ്യാസ്ഥത്തിംകൽനിന്നുള്ള അഷ്ടരിഫത്തിംകൊണങ്ങളിൽ വെച്ച സപാഷ്ടവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ അത്യല്പാക്ഷമായിട്ടും ന്യൂനാലൊകമായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന മന്ദിരത്തിംകൽ അഖിലന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ സഞ്ചാരം മൃത്യുവായിട്ടൊ അനൎത്ഥമായിട്ടൊ ഭവിക്കും.

സാരം— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രനാലാശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശിയുടെ ദ്വിതീയരാശി പന്ത്രണ്ടാംരാശി അതുകളുടെ അഞ്ചാമത്താം രാശികൾ ഇതുകളിൽവെച്ച തന്റെ അഷ്ടവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ പരൽ വളരെകുറഞ്ഞതായിട്ടും തന്റെ ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടാത്തതായിട്ടും ഉള്ള രാശി ഏതൊ അതിങ്കൽ എല്ലാഗ്രഹങ്ങളുടെ സഞ്ചാരവും മരണത്തെയൊ രൊഗാദ്യനിഷ്ടഫലങ്ങളെയൊ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു—

(വാ) അഥമരണലഗ്നമുച്യതെ ॥

അനന്തരം മരണലഗ്നം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൩൧. വിലഗ്നാദഷ്ടമോരാശിരഷ്ടമേശാശ്രിതശ്ചയഃ । ലഗ്നേശാശ്രിതരാശ്യോശ്ചൈതെരന്ധ്രരാശീഇതീഹയെ ॥

൩൨. ചതുരസ്രത്രികോണേഷുലഗ്നാദന്യതമേഷ്വിതി । യദാചന്ദ്രാംശകക്ഷസ്യ ലഗ്നാംശഭവനസ്യവാ ॥

൩൩. മരണംനിർദ്ദിശേന്നൄണാംചതുൎത്ഥഭവനോദയെ । ചിത്രിസംവാദതസ്സ്പഷ്ടമാദേശ്യമിതിയത്രഹേ ॥

൩൪. ലക്ഷണാന്യത്രബഹൂന്യത്രവാച്യാമന്ദാദയഃസ്ഫുടം । പരസ്പരഞ്ചസംവാദംമന്ദാദീനാംനിരീക്ഷ്യച ॥

൨൫. പശ്ചാത്സമയെതേഷാംസമ്യഗ്ദൃഷ്ട്വാനയേത്സ്ഥിതിം ॥

അനന്വയാൎത്ഥം—— വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നു അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന രാശിയും അഷ്ടമേശാശ്രിതമായിരിക്കുന്ന രാശി യാതൊന്നൊ അതും ലഗ്നേശാശ്രിതരാശികളുടെരന്ധ്രരാശികൾ യാവചിലതുകളൊ അതുകളും ഇങ്ങിനെ ഇവിടെ നാലരാശികൾ യാവചിലതുകളൊ തന്ത്രികൊണങ്ങളിൽ വെച്ചു അന്യതമം ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു അല്ലാ എങ്കിൽ ചന്ദ്രാംശകക്ഷത്തിന്റെയൊ ലഗ്നാംശഭവനത്തിന്റെയൊ ചതുൎത്ഥഭവനോദയത്തിങ്കൽ നൃക്കളുടെ മരണത്തെ നിൎദ്ദേശിക്കെണം ചിത്രിസംവാദത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു സ്പഷ്ടമാകുംവണ്ണം ആദെശ്യമായിഭവിക്കുന്നു എന്നതുഹെതുവായിട്ടു യാതൊരുഭുത്തിങ്കൽ ബഹുക്കളായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇവിടെ മന്ദാദികൾ സ്ഫുടമാകുംവണ്ണം വാച്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- മന്ദാദികളുടെ അന്യോന്യമുള്ള സംവാദത്തെയും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടു പശ്ചാത്സമയത്തിങ്കൽ അവരുടെസ്ഥിതിയെവഴിപൊലെനിശ്ചയിക്കെണം.

സാരം—— ലഗ്നത്തിന്റെ അഷ്ടമരാശി അഷ്ടമരാശ്യധിപൻ നിന്ന രാശി ലഗ്നാധിപൻ നിന്നരാശി ലഗ്നാധിപന്റെ അംശകരാശി ഈ നാല രാശികളൊ അതുകളുടെ അഞ്ചാമ്പതാംരാശികളൊ ചന്ദ്രന്റെ അംശകരാശിയുടെയും ലഗ്നത്തിന്റെ അംശകരാശിയുടെയും നാലാംരാശികളൊ ഇതുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു മരണലഗ്നമായിഭവിക്കും. ഒന്നിങ്കൽ രണ്ടൊ മൂന്നൊ ലക്ഷണങ്ങൾ ചെന്നു വന്നല്ലാതെ നിസ്സംശയമാകുംവണ്ണം പറയരുത എന്നുണ്ട- അതു ഹെതുവായിട്ടു യാതൊരു രാശികളിൽമ

ന്ദ്രാദികളുടെ നില അനെക പ്രമാണവശാൽ സിദ്ധമായി വ രുന്നുവൊ അതുകളിൽ അവരുടെ നിലയെ നിസ്സംശയമാകും വ ണ്ണം പറയെണം. അതും മന്ദാദികൾക്കു അപ്രകാരം ഉള്ള നില യിൽ പരസ്പര വിരൊധമില്ലെന്നു കണ്ടിട്ടു തന്നെ വെണ്ടതാകു ന്നു. അതുഹെതുവായിട്ടു അന്യൊന്യ സംവാദത്തെ അനുസരി ച്ചിട്ടു മരണ കാലത്തിങ്കൽ അവരുടെ സ്ഥിതിയെ നിശ്ചയിച്ചു കൊൾക.

(വ) ഏതജ്ജാതകവശാന്മരണകാലനിരൂപണവിഷയം॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത ജാതകവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള മ രണ കാല നിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഒരു പ്രകരണം ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള മര ണകാലചിന്തയെ ഉദ്ദെശിച്ചു പറയപ്പെട്ടതാകുന്നു.

൩൬. പ്രശ്നെനാപി ച വക്തവ്യാമൃതികാലസ്തതൊമൃതെഃ।
മന്ദാൎക്കവിധുസ്ഥാനലഗ്നാദികമഥൊച്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രശ്നംകൊണ്ടും മൃതികാലം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അതുഹെതുവായിട്ടു മന്ദാൎക്കവിധുസ്ഥാനലഗ്നാ ദികം അനന്തരം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— പ്രശ്നംകൊണ്ടും മരണകാലത്തെ പറയെണം. അ തുഹെതുവായിട്ടു കാലനിൎണ്ണയത്തിന്നു ഉപയൊഗിക്കുന്നതായ ശനി ഗുരു സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാർ ഇന്നെടത്തു നിൽക്കുമെന്നും ഇന്ന ത ലഗ്നമായി ഭവിക്കുമെന്നും ഇനിപറയുന്നു.

൩൭. മാന്ദ്യംശരാശിഗൊമന്ദൊഗുരുൎല്ലഗ്നാംശരാശിഗഃ। ആ ത്രുഢരാശിഗൊഭാനുഃചന്ദ്രൊരാശിഗതൊ ഗുരൊഃ॥

൩൮. ഏതന്മൃതിപ്രദാഃപ്രഷ്ടുസ്സംവാദെത്വൽപരസ്പരം। മൃത വാക്യാന്തവൎണ്ണാക്ഷരാശിഗൊത്രചൊച്യതെ॥

൩൯. മന്ദഗുൎവ്വൎക്കചന്ദ്രെഷ്വെതിസ്ഥൽഭവെന്നൊദയെന്ദ്രാദിഷ്വാ ദ്യാദശാഷസ്ഥിവൃശ്ചാദ്യന്തായഥാന്വിതാഃ॥

൪൦. മെഷാദികുക്രമാല്ലൊജ്യാരെ ഷാമെഷാദിഷ്ഠം സപ്തി। ലഗ്നാംശരാശിഗെചന്ദ്രപ്രഷ്ടുരുഗാന്വിതമൃതിഃ॥

൪൧. സ്വാംശരാശിഗതെമൊഹൊമൃതിൎമ്മാന്ദ്യംശരാശിഗെ। ചന്ദ്രമന്ദ്യംശകെന്ദ്രക്ഷെതൊയദി രാശിഗെവിധൌ॥

൪൨. മൊഹസ്സൂൎക്കമാന്ദ്യംശെയൊശെത്രത്രഗതെമൃതിഃ। ല ഗ്നെന്ദുമാന്ദാന്നാഭ്യാമിത്യാന്നിസ്പഷ്ടത്വയെ॥

൪൩. യമകണ്ടകമാന്ദ്യൊൎവ്വാച്യസ്ഥസ്യാഞ്ചപഞ്ചൊരാ ഗു ളികൊപുത്രികൊണം ന്യസ്ഥാഗ്രെസ്വശരാശിഗഃ॥

൪൪. മൃത്യുലോകസ്ഥഗാമാന്ദിനക്ഷത്രഞ്ചൈമൃതിപ്രദം । ത്രിസ്ഫു
ടൈരാശ്യധിരൈശ്യാവത്ത്രികോണമൃഗശോധ്യതാം ॥

൪൫. താവദ്ഭാസ്കരമാന്ദ്യാദ്യന്യാധികാരന്തെമൃതിർവ്വദേൽ । ല
ഗ്നേശസ്യതദംശേശബന്ധുമദ്ധ്യാദിതയ്യതെ ॥

൪൬. സ്വഭപ്രദീപതെമാന്ദിസ്ഥിതരാശ്യാമൃതിപ്രദഃ । ഏഷ്യ
ന്നാഡീസമാഹർഷാസ്സാപ്പാന്തെലഗ്നചന്ദ്രയോഃ ।

൪൭. ബലീയസോന്നവാംശസ്യശേഷാധികൃപ്പതാവശാൽ ।
ലഗ്നാംശേശസ്യചിന്ത്യാധിദിസ്സമാഹർഷാസവത്സരൈഃ ।

൪൮. മൃതിസ്ഥലഗ്നപതെരുത്രൗസംബന്ധേന്ദ്രതമാംശപെ । മൃ
ത്യുപ്രദനവാംശേശസ്യചിന്ത്യാദ്യശ്ചമൃതിപ്രദാഃ ॥

൪൯. പ്രോക്തവല്ലഗ്നപാരാതിസംബന്ധതമാംശപെ ॥

അനന്തരം——മാന്ദ്യംശരാശിഗനായിരിക്കുന്ന മന്ദനും ലഗ്നാംശരാശി ഗനായിരിക്കുന്ന ഗുരുവും ആരൂഢരാശിഗനായിരിക്കുന്ന ഭാനുവും മാന്ദിരാശിഗതനായിരിക്കുന്ന ശശിയും ആകുന്ന ഇവർ അന്യോന്യം സംബന്ധം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മൃതിപ്രദന്മാരായി ഭവിക്കും- മന്ദഗുരുക്കചന്ദ്രന്മാരിൽ അത്യന്ത ദോഷദനായിരിക്കുന്നവൻ മൃതവാക്യാന്തവർണ്ണാക്കരരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൽഭവനോദയത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും- ദ്വാദശങ്ങളായിരിക്കുന്ന പന്ത്രണ്ടു അക്ഷരങ്ങളും യരാനപിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന വർഗ്ഗാമൃതങ്ങളും മേഷാദികളിൽ സമയോജ്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ശേഷങ്ങൾ മേഷാദികളായിരിക്കുന്ന ആറുകളിലും സമായോജ്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രൻ ലഗ്നാംശരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ കുഗപദ്ധ്നം ഭവിച്ചു എങ്കിൽ ചന്ദ്രൻ സ്വാംശരാശിഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മോഹം ഭവിക്കും മാന്ദ്യംശരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രമാന്ദ്യംശകങ്ങൾ യുക്തങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ വിധുതദ്രാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മോഹം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അർക്കമാന്ദ്യംശയോഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിധു ആത്തിങ്കൽ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നേന്ദുമാന്ദ്യംശനാഥ്യാമിത്ര്യാനിതസ്ഫുടത്രയത്തിങ്കൽ യമകണ്ടകനെ ത്യൈജിപ്പിച്ചിട്ടു യാതൊരു ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടന്നുവൊ അതിങ്കലുംപഞ്ചതഭവിക്കും ഗുളികൊദ്ധ ത്രികോണസ്ഥനായിയും അപ്രകാരം തദ്യേശരാശിഗനായിയും ഇരിക്കുന്ന അർക്കൻ മൃത്യുദനായി ഭവിക്കുന്നു അപ്രകാരം മാന്ദിനക്ഷത്രവും മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു-

ത്രിസ്ഫുടസ്ഥാനാദികളിൽനിന്ന ഉരഗോഡുവിന്റെ ത്രികോണം യാവത്തായി ഭവിക്കുമൊ താവൽവത്സര മാസാദ്യന്ദധി കാന്തത്തിങ്കൽമൃതിലഗ്നേശന്ന തദംശേശൻ ബന്ധുമദ്ധ്യമഹിതാതരിയായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും- മാന്ദിസ്പഭ്രപ്രതിപമായിട്ട ദിനരാത്രിയിങ്കൽ മൃതിപ്രദനായി ഭവിക്കും- ലഗ്നചന്ദ്രന്മാരിൽ വെച്ചു ബലീയസ്സിന്റെ നവാംശത്തിന്റെ അക്ഷ്യന്നാഥീസ മാഹമാസാബ്ദ്യന്തത്തിങ്കൽ മൃതിദോഷാധിക്യപ്പൂതാവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ഭവിക്കും- ലഗ്നപതിക്ക തദംശേശൻ ശത്രുവായിട്ടും സമനായിട്ടും ബന്ധുവായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലഗ്നാംശൈഷ്യദിനാദികളൊടുസമാഹമാസവത്സരങ്ങൾകൊണ്ടു മൃതിഭവിക്കും-മൃത്യുപ്രദനവാംശൈഷ്യദിനാദികളും തദംശപൻ ലഗ്നപാരാതിസമബന്ധുവായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രേക്കത്തൊടു തുല്യമായിട്ടു മൃതിപ്രദകളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഗുളികന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ശനിയും ലഗ്നനവാംശകരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന വ്യാഴവും ആദൃശ്യാരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനും ഗുളികരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനും പരസ്പരവിരോധം കൂടാതെ വരുമെങ്കിൽ അവർ പൃഛകന്നു മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരാകുന്നു- ശനി ഗുരു ആദിത്യൻ ചന്ദ്രൻ ഈ നാലു ഗ്രഹങ്ങളിൽ അത്യന്തദോഷകരനായിട്ടുള്ളവൻ ദൂതവാക്കിന്റെ ഒടുക്കത്തെ അക്ഷരത്തിന്നു പറയപ്പെട്ട രാശിയിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ ആ രാശിയുടെ ഉദയസമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ദൂതവാക്കിന്റെ ഒടുക്കത്തെ അക്ഷരംകൊണ്ടു രാശിയെ കല്പിപ്പാൻ ഉള്ളപ്രമാണം ദ്വാദിളാദപാദശാചന്ത്യ: ഇത്യാദിയാകുന്നു. ഇതിന്റെ ഇന്നകണ്ടു വരുന്ന പ്രകാരമുള്ള വൃദ്ധഭാഷയെ താഴെ കാണിക്കുന്നു.

അ: ആ ഇ ഈ ഉ ഊ ഋ ൠ എ ഏ ഐ ഒ ഔ ഇവ മെടം തുടങ്ങി കാണെ- ക ങ ച ഞ ട ണ ത ന പ മ യ ര ഇവയും മെടം തുടങ്ങികാണ്കെ- ല വ ശ ഷ സ ഹ ഇവ മെടം തുടങ്ങി ആറിന്ന അപ്പോൾ മെടം തുടങ്ങി ആറ രാശിക്ക മുമ്മൂന്നക്ഷരം മറെവറ്റിന്ന ഈ രണ്ടു അക്ഷരം ഏന്നുവന്നു- എന്നാൽ ചൊദ്യത്തിന്റെ ഒടുക്കത്തെ അക്ഷരം അകാരംതാൻ കകാരംതാൻ ലകാരംതാൻ വരികിൽ മെടം ആകാരംതാൻ ങകാരംതാൻ വകാരംതാൻ വരികിൽ ഇടവം- ഏന്നിങ്ങിനെ തുടങ്ങി കണ്ടുകൊൾക-

മെൽ എഴുതിയ ഭാഷയെ അനുസരിച്ചിട്ടു തന്നെ ഇനിയുള്ളവ

ത്തം ഉത്തരവാക്കിന്റെ അന്ത്യാക്ഷരം കൊണ്ടു രാശിയെ കല്പിച്ചു വരുന്നു-

ലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശക രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിന്നപ്പൊൾ പൃച്ശകന്റെ രൊഗത്തിന്നു വൎദ്ധന തുടങ്ങി എങ്കിൽ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ തന്റെ അംശകരാശി യാതൊന്നൊ- അതിങ്കൽ നില്ക്കുമ്പൊൾ ബൊധക്കെട്ടു ഗുളികാംശക രാശിയിൽ നില്ക്കുമ്പൊൾ മരണവും ഉണ്ടാകും- ചന്ദ്രാംശകവും മാന്ദ്യംശകവും ഏകരാശിയിലായിരുന്നാൽ ആ രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻനില്ക്കുമ്പൊൾ ബൊധക്കെട ഉണ്ടാകും- ആദിത്യ ഗുളികന്മാരുടെ അംശകങ്ങൾ ഏകരാശിയിലായാൽ ആ രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുമ്പൊൾ മരിക്കും- ലഗ്നേന്ദുമാനമാനാഭ്യാം എന്നുള്ള ശ്ലൊകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞപ്രകാരം വരുത്തിയ ദെഹപ്രാണമൃത്യുക്കളുടെ സ്ഫുടങ്ങളിൽ യമകണ്ടകനെ ചെൎത്താൽ യാതൊരു നക്ഷത്രം വരുമൊ അതു മരണകരമാകുന്നു- ഗുളികന്റെ നാൾ ത്രികൊണത്തിന്റെമെലും അഷ്ടമാധിപൻനിന്ന രാശിയിലും നില്ക്കുന്ന ആദിത്യൻ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ഗുളികനക്ഷത്രവും മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ത്രിസ്ഫുടനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി എണ്ണിയാൽ ആയില്യം തൃക്കെട്ട രെവതി ഇതുകളിൽ ഒന്നൊരു മാകുമ്പൊൾ എത്രയാകുമൊ അത്ര സംവത്സരത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കലൊ അത്ര മാസത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കലൊ അത്രദിവസത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കലൊ അത്രനാഴികയുടെ അവസാനത്തിങ്കലൊ മരണംഭവിക്കും- ലഗ്നാധിപന്നലഗ്നാംശകാധിപൻ ബന്ധുവാകുന്നു എങ്കിൽ മെൽ പറകപ്പെട്ടതുകളിൽ വെച്ചു സംവത്സരത്തെയും സമനാകുന്നു എങ്കിൽ മാസത്തെയും ശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ ദിവസത്തെയും അതിശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ നാഴികയെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ഗുളികൻ നിന്നതദിനരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ രാത്രിയിൽ മരിക്കും. രാത്രി രാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ പകൽ മരിക്കും- ലഗ്നചന്ദ്രന്മാരിൽ വെച്ചു ബലമെറിയതിന്റെ നവാംശകത്തിങ്കൽ ചെന്ന നാഴിക കഴിച്ചു ശിഷ്ടമായ നാഴിക എത്രയൊ അത്ര ദിവസമൊ മാസമൊ സംവത്സരമൊ കഴിയുമ്പൊൾ മരിക്കും. ദൊഷത്തിന്റെ ആധിക്യത്തെയും അല്പതയെയും അനുസരിച്ചിട്ടു ദിവസാദികളെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ദൊഷം മൃത്യുസൂത്രം മുതലായതാകുന്നു- ലഗ്നാധിപന്ന ലഗ്നാംശകാധിപൻ ശത്രുവായാൽ ലഗ്നാംശകത്തിങ്കൽ ചെന്നതു കഴിച്ചു ശിഷ്ടങ്ങളായ വിനാഴികൾ എത്രയൊ അത്ര ദിവ

സം കഴിയുമ്പോൾ മരിക്കും. ബന്ധുവായാൽ അത്രസംവത്സരം
കഴിയുമ്പോൾ മരിക്കും. മരണത്തിന്നു ഹേതുവായി പറഞ്ഞ
സ്ഫുടാദിഗ്രഹം മുതലായതിന്റെ നവാംശകത്തിന്മേൽ ചെന്ന
തു കഴിച്ച ശിഷ്ടങ്ങളായ വിനാഴികകൾ ലഗ്നാധിപന്നു ലഗ്നാം
ശകാധിപൻ ശത്രുവായിട്ടു, സമനായിട്ടും ബന്ധുവായിട്ടും ഇരു
ന്നാൽ ക്രമേണ മുൻപറകപ്പെട്ടപ്രകാരം മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിശ്ച ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയും ഭവി
ക്കുന്നു.

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൬൦. ക്രൂരാഹിമൃത്യുഗുളികാദിഷു യാവതിസ്യുർല്ലഗ്നാംശകാൽ
പ്രഭൃതികഷ്ടതമൊനവാംശൊ തൽകഷ്ടഭാവവശതഃഖലുതാവതീ
ഷ്വവാപ്യൊഗതാസുദിനമാസസമാസുമൃത്യുഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—ക്രൂരാഹിമൃത്യുഗുളികാദികളിൽവെച്ചു കഷ്ടത
മനായിരിക്കുന്നവൻ ലഗ്നാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി യാവ
ത്തായിരിക്കുന്ന നവാംശത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുമൊ താവതികളായി
രിക്കുന്ന ദിനമാസസമകൾ ഗതകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ
മൃത്യുതൽകഷ്ടഭാവ വശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു വാച്യമായി ഭവി
ക്കുന്നു.

സാരം——ആദിത്യൻ, ചൊവ്വ, ശനി, രാഹു, മൃത്യു, ഗുളിക
ൻ മുതലായവർ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇവരിൽവെച്ചു അനിഷ്ടഭാവ
സ്ഥിതിമുതലായ ദോഷത്തിന്റെ ആധിക്യം യാവനൊരുത്ത
ന്നൊ അവൻ ലഗ്നത്തിന്റെ അംശകത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി
എത്രാമത്തെ അംശകത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നുവൊ അത്രദിവസമൊ
മാസമൊ സംവത്സരമൊ കഴിഞ്ഞാൽ മരിക്കുമെന്നു പറയേണം.
ദോഷത്തിന്റെ ശക്തിയെഅനുസരിച്ചു ദിവസത്തെയും മാസ
ത്തെയും സംവത്സരത്തെയും സ്ഥിരപ്പെടുത്തിക്കൊൾക.

൬൧. കഷ്ടാഹിമൃത്യുഗുളികാദിഷു യന്ത്രരാശൌ തൽകാലജം
നിധനമംശദിവാനിമിത്തം। തസ്യത്രികോണഗൃഹഷ്ഠികഷ്ടതമെത
മാഹിം ചന്ദ്രാർക്കജീവരവിജെഷ്ഠുഗതിവ്വിചിന്ത്യാ ।

അന്വയാർത്ഥം —— അഹിമൃത്യുഗുളികാദികളിൽവെച്ചു കഷ്ടനാ
യിരിക്കുന്നവനൊ അല്ല എങ്കിൽ തൽക്കാലജമായി നിധനമ
ായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമൊ യാതൊരുരാശിയിങ്കൽ ഭവിക്കുമൊ
അപ്പൊൾ ചന്ദ്രാർക്കജീവരവിജന്മാരിൽ കഷ്ടനായിരിക്കുന്നവ
ൻ അതിന്റെ ത്രികൊണങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതി

വിചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ലഗ്നമൃത്യുഗുളികാദികളിൽവെച്ച് ബലമേറിയവനൊ തൽകാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായ മരണസൂചകനിമിത്തമൊ യാതൊരുരാശിയിൽ ഭവിക്കുമൊ ആ രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ചന്ദ്രാൎക്കഗുരുമന്ദന്മാരിൽവെച്ച് അപ്പൊൾ ബലമേറിയവൻ നില്ക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും.

൫൨. ലഗ്നാദ്രന്ധ്രേശയോൎമ്മദ്ധ്യെ ബലവൽപ്രാരബ്ധ്യമസ്ഥിൻഗ്രഹെ നക്ഷത്രെ ദ്രെക്കാണകെ രുദ്രേ വാ പ്രശ്നെ നവാംശേ വാ । വൃക്ഷാദേഃ പതനാദ്യനിഷ്ടമസുമൽപ്രാണപ്രണാശാപി വാ സ്ഥാനം വാ ഗുളികാദികസ്യ ഭവിതാ തദ്വദ്ദിനാന്തെ മൃതിഃ ॥ ഇതി.

അന്വയാൎത്ഥം — ലഗ്നാദ്രന്ധ്രേശന്മാരാകുന്ന രണ്ടുകളിൽവെച്ച് ബലവത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി യാതൊരു ഗ്രഹത്തിങ്കലൊ നക്ഷത്രത്തിങ്കലൊ ദ്രെക്കാണത്തിങ്കലൊ നവാംശത്തിങ്കലൊ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ വൃക്ഷാദിയുടെ പതനാദിയായിരിക്കുന്ന അനിഷ്ടമൊ അസുമൽപ്രാണപ്രണാശമൊ ഗുളികാദികളുടെ സ്ഥാനമൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ ആവദ്ദിനാന്തത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും.

സാരം — ലഗ്നരന്ധ്രേശന്മാരിൽവെച്ച് ബലമേറിയതു ഏതൊ അതിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി എത്രാംരാശിയിലൊ എത്രാമത്തെ നക്ഷത്രത്തിന്മേലൊ ദ്രെക്കാണത്തിങ്കലൊ നവാംശകത്തിങ്കലൊ ഗുളികൻമുതലായവരുടെ സ്ഥിതി ഭവിക്കുന്നുവൊ അത്ര ദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ മരിക്കും. ഈ പ്രകാരം പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ വൃക്ഷം മുതലായതിന്റെ പതനം മുതലായതു മേൽപറഞ്ഞ രാശ്യാദികളിൽ എത്രാമത്തേതിൽ ഭവിച്ചുവൊ അത്രദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ മരിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൫൩. അത്രവൊദയരാശ്യഷ്ടമെഷ്ടമെശാശ്രിതാലയെ । പിണ്ഡാഷ്ടവൎഗ്ഗെ ഹീനാക്ഷരാശൌവാലഗ്നമെഷ്ടമിഃ ॥

൫൪. ശ്ലോകസ്യാസ്യോത്തരാൎദ്ധം യത്തജ്ജന്മവിഷയന്തഥാ । സപ്രത്രീപതോമാന്ദിത്ര്യൎദ്ധംപൂൎവ്വൊദിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — അത്രവൊദയങ്ങളുടെ അഷ്ടമമൊ അഷ്ടമെശാശ്രിതാലയമൊ പിണ്ഡാഷ്ടവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ ഹീനാക്ഷമായിരിക്കുന്ന രാശിയൊ ലഗ്നഗമായിരിക്കും. വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഈ ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാൎദ്ധം യാതൊന്നൊ അതും അപ്രകാരം മുമ്പെ ഉദിതമായിരിക്കുന്ന സപ്രത്രീപതൊമാന്ദിത്ര്യൎദ്ധവും ജന്മവിഷയമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — അത്രവാത്തിന്റെയും ഉദയരാശിയുടെയും അഷ്ടമ

രാശികൾ രണ്ടിന്റെയും അഷ്ടമാധിപന്മാർനിന്ന രാശികൾ സമുദായാഷ്ടവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ പരൽപതിനഞ്ചിൽകുറഞ്ഞിട്ടു യാതൊരുരാശിയിൽ വരുന്നുവൊ ആ രാശികളിങ്ങിനെയുള്ള ഈ രാശികളിൽ ഒന്നിന്റെ ഉദയസമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- പിണ്ഡാഷ്ടവൎഗ്ഗഹീനാക്ഷരാശൌപാപഗേഹെമൃതിഃ എന്നുള്ളവചനവും സ്വപക്ഷപ്രതീപതൊമാന്ദിഃ എന്നുതുടങ്ങി മുമ്പെപറകപ്പെട്ടവചനവും പ്രശ്നത്തിങ്കൽതന്നെഎന്ന നിയമിച്ചിട്ടില്ല- ജാതകത്തിങ്കലും അതുകൾ ഉപയൊഗമുള്ളതുകളാകുന്നു-

(വാ) എതൽപ്രശ്നവശാന്മരണകാലനിരൂപണവിഷയം-

മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം ഇതിന്നുമുമ്പെ വിവരിക്കപ്പെട്ടതായ (ജാതകവശാന്മരണകാലനിരൂപണവിഷയം) എന്നുള്ളവാക്യത്തിന്റെ വിവരണക്രമത്തെ അനുസരിച്ചു ഊഹിച്ചുകൊൾക-

(വാ) പുനരപികാശ്ചനമരണകാലഗ്രഹസ്ഥിതയഉച്യന്തെ-

അന്വയാൎത്ഥം——ഇനിയും ചില മരണകാലഗ്രഹസ്ഥിതികൾവചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ശ്ലൊ. ഷൊഡശജന്മാഷ്ടമഗാഃപുംസാംഭിന്നനാഥൈൎമ്മശനിജീവാഃ । വിത്തക്ഷയംപ്രവാസംരൊഗാൻജനയന്തിമരണഭീതിംവാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഷൊഡശജന്മാഷ്ടമഗന്മാരായിരിക്കുന്ന ഭിന്നനാഥൈരു മശനിജീവന്മാർ പുരുഷന്മാൎക്ക വിത്തക്ഷയത്തെയൊ പ്രവാസത്തെയൊ രൊഗങ്ങളെയൊ മരണ ഭീതിയെയൊ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻനിന്ന രാശിയിലും അതിന്റെ പതിനാറാം രാശിയിലും എട്ടാം രാശിയിലും സൂൎയ്യനൊ ചൊവ്വയൊ ശനിയൊ വ്യാഴമൊ നിൽക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ ധനക്ഷയമൊ ഗൃഹം വിട്ടു പൊകയൊ രൊഗമൊ മരണഭയമൊ ഉണ്ടാകും-

ശ്ലൊ. ചന്ദ്രസ്യനിധനംപ്രാപ്തസ്സപ്തമംബുധലൊഹിതൌ । ഷൊഡശെഭാസ്കരശ്ശുക്രശ്ചന്ദ്രപുത്രസ്സമാശ്രിതഃ ॥

ശ്ലൊ. തുരീയംദൈവമന്ത്രീപരൊഷ്ഠകെതുശനൈശ്ചരൌ । ജന്മസ്ഥാഃപ്രാണസന്ദെഹംകുൎവ്വന്ത്യെതെനസംശയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— നിധനത്തെപ്രാപ്തനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രനും സപ്തമത്തെ പ്രാപ്തന്മാരായിരിക്കുന്ന ബുധലൊഹിതന്മാ

തം പാദശത്തെ പ്രാപ്പുനായിരിക്കുന്ന ഭാസ്കരനും ഷഷ്ടത്തെ സമാശ്രിതനായിരിക്കുന്ന ഭൂമിപുത്രനും തൃതിയത്തെ സമാശ്രിതനായിരിക്കുന്ന ദെവമന്ത്രിയും ജന്മസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന രാഹുകെതുശനൈശ്ചരന്മാരും ആകുന്ന ഇവർ പ്രാണസന്ദെഹത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു സംശയം ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— എട്ടാമെടത്തുനിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനും എഴാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ചൊവ്വയും ബുധനും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനും ആറാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ശുക്രനും, മൂന്നാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന വ്യാഴവും ജന്മത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന രാഹുകെതുക്കളും ശനിയും മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും സംശയമില്ല-

൫൮. പ്രഥമെച ചതുൎത്ഥെച സപ്തമെ ചാഷ്ടമെവ്യയെ ।
ക്രൂരഗ്രഹാഃപ്രദീപ്യന്തെ ദിപ്ത പാവകസന്നിഭാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രഥമത്തിങ്കലും ചതുൎത്ഥത്തിങ്കലും സപ്തമത്തിങ്കലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും വ്യയത്തിങ്കലും ക്രൂരഗ്രഹങ്ങൾ ദീപ്തപാവക സന്നിഭന്മാരായിട്ട പ്രദീപിക്കുന്നു-

സാരം— ജന്മരാശിയിലും അതിന്റെ നാലാമെടത്തും എഴാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും, പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും പാപഗ്രഹങ്ങൾ നിൽക്കുന്നകാലം കഷ്ടമാകുന്നു -

൫൯. ചതുൎത്ഥെനിധനെചാന്ത്യെ ചന്ദ്രൊനിത്യമനിഷ്ടകൃൽ।
ശുഭദ്ദശീചജന്മസ്ഥൊനസ്യാജ്ജന്മദിനംതഥാ-ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ചതുൎത്ഥത്തിങ്കലും നിധനത്തിങ്കലും അന്ത്യത്തിങ്കലും ചന്ദ്രൻ എന്നും അനിഷ്ടകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- ജന്മസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ശശീ ശുഭനായിട്ടും ജന്മദിനം മുമ്പവൻ അപ്രകാരമല്ലാതെയും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— നാലാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ എന്നും ദൊഷത്തെ ചെയ്യുന്നവനാകുന്നു- ജന്മത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ജന്മനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ അല്ലെങ്കിൽ ഇഷ്ടഫലത്തെ ഉണ്ടാക്കും ജന്മനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്നകാലം കഷ്ടമാകുന്നു-

൬൦. ഇത്ഥംസഞ്ചിന്ത്യനിശ്ചിത്യ സസംവാദംപരസ്പരം ।ദൈ
വജ്ഞൊമവസ്ഥാനംസമയഃകഥ്യതാംമുദെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇപ്രകാരം സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ട ദൈവജ്ഞന്മാരൊടെ പരസ്പരം സസംവാദമായിരിക്കുന്ന അവസ്ഥാനത്തെ നിശ്ചയിച്ചിട്ട മുതിൎന്നുടെ സമയം കഥിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം നല്ലവണ്ണം വിചാരിച്ചി

ട്ടു സൂൎയ്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ അന്യോന്യ വിരോധത്തോടു കൂടാതെ ഉള്ള സ്ഥിതിയെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടു മരണകാലത്തെ പറയെണം-

ഇതി ദശമൊദ്ധ്യായഃ

ഏകാദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ-

(വാ) അഥമരണനിമിത്താന്യപ്യന്തെ ।

അന്വയാൎത്ഥം—— അനന്തരം മരണ നിമിത്തങ്ങൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൧. ക്രമെണമരണംവഹ്നിസലിലായുധജ്വരത്തിഭിഃ । അജ്ഞാതരൊഗതൃൾക്ഷുദ്ഭിരൎക്കാദ്യൈരഷ്ടമസ്ഥിതൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അഷ്ടമസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന അൎക്കാദ്യന്മാരെക്കൊണ്ടു ക്രമെണവഹ്നിസലിലായുധ ജ്വരാൎത്തികൾ ഹെതുവായിട്ടും അജ്ഞാതരൊഗ തൃൾക്ഷുത്തുകൾ ഹെതുവായിട്ടുമുള്ള മരണം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— എട്ടാമെടത്തുനില്ക്കുന്ന സൂൎയ്യാദിസപ്തഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു ക്രമെണ തീ ഹെതുവായിട്ടും വെള്ളം ഹെതുവായിട്ടും ആയുധം ഹെതുവായിട്ടും പനിഹെതുവായിട്ടും ഇന്നതെന്നൊരുവനാലും അറികപ്പെട്ടതല്ലാതെ ഇരുന്നതായ ഒരു വ്യാധി ഹെതുവായിട്ടും തണ്ണീർദാഹം ഹെതുവായിട്ടും വിശപ്പഹെതുവായിട്ടും ഉള്ള മരണത്തെ പറയണം-

൨. ദൃഷ്ടെഷ്ടമെതുസൂൎയ്യാദ്യൈസ്സ്വൽപ്രൊക്താസ്ഥാദിജാമയൈഃ । മൃത്യുൎദ്ധാതൽപ്രൊക്തപിത്തവഹ്ന്യാദിസംഭവഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അഷ്ടമം സൂൎയ്യാദ്യന്മാരാൽ ദൃഷ്ടമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ തൽപ്രൊക്താസ്ഥ്യാദി ജാമയങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള മൃത്യുവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അല്ലഎങ്കിൽ തൽപ്രൊക്തപിത്ത വഹ്ന്യാദി സംഭവമായിരിക്കുന്ന മൃത്യു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— എട്ടാമെടത്തുക്കു സൂൎയ്യൻമുതലായവരുടെ ദൃഷ്ടിയുണ്ടാകിൽ അവൎക്കു പറകപ്പെട്ട അസ്ഥിമുതലായ ധാതുക്കളിൽനി

നുണ്ടായ രോഗം ഹേതുവായിട്ടു മരിക്കുമെന്നു പറയേണം. അല്ലാഎങ്കിൽ അവക്കു പറകപ്പെട്ട പിത്താദികൾ ഹേതുവായിട്ടൊ അഗ്നി മുതലായതുകൾ ഹേതുവായിട്ടൊ മരിക്കുമെന്നു പറയേണം-

൩. അസ്ഥിരക്തഞ്ചമജ്ജാത്വഗസൃക്ശുക്ലഞ്ചവസ്നസാ । ഏവംഹിധാതവസ്സപ്തസൂൎയ്യാദീനാംപ്രകീൎത്തിതാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അസ്ഥിയും രക്തവും മജ്ജാവും ത്വക്കും വസയും ശുക്ലവും വസ്നസയും ഇങ്ങിനെ പ്രസിദ്ധങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഏഴു ധാതുക്കൾ സൂൎയ്യാദികൾക്കു പ്രകീൎത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—അസ്ഥി എന്നധാതു സൂൎയ്യന്റെയും രക്തമെന്നധാതു ചന്ദ്രന്റെയും മജ്ജാവന്നധാതു ചൊവ്വയുടെയും ത്വക്കെന്നധാതു ബുധന്റെയും വസാ എന്നധാതു വ്യാഴത്തിന്റെയും ശുക്ലമെന്നധാതു ശുക്രന്റെയും വസ്നസാ എന്ന ധാതു ശനിയുടെയുമാകുന്നു-

൪. പിത്തംവാതകഫൗപിത്തംവാതപിത്തകഫാഃകഫഃ । കഫവാതൌചവാതശ്ചസൂൎയ്യാദീനാമുദീരിതാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പിത്തവും വാതകഫങ്ങളും പിത്തവും പിത്തവാതകഫങ്ങളും കഫവും കഫവാതങ്ങളും വാതവും സൂൎയ്യാദികൾക്കു ഉദീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സൂൎയ്യനും ചൊവ്വക്കും പിത്തം ചന്ദ്രനും ശുക്രനും വാതകഫങ്ങൾ ബുധനു വാതവും പിത്തവും കഫവും വ്യാഴത്തിനു കഫം ശനിക്കുവാതം ഇങ്ങിനെ സൂൎയ്യാദി ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദൊഷവിഭാഗം-

൫. കാലാംശേഷ്വഷ്ടമൊരാശിൎഗ്രഹൊവാഷ്ടമവീക്ഷകഃ । ജന്മകാലെസ്ഥിതൊയത്ര്യംശെതൽഗദൊൽഭവഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന രാശിയൊ അഷ്ടമവീക്ഷകനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹമൊ ജന്മകാലത്തിങ്കൽ കാലാംശങ്ങളിൽ വെച്ചു യാതൊന്നിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കുന്നു അംശത്തിങ്കൽ തൽഗദൊൽഭവം ഭവിക്കും-

സാരം— ജനന ലഗ്നാൽ അഷ്ടമരാശിയൊ അവിടെക്കു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹമൊ കാലാംശാനിഷ്ടാംശമിത്യാദി ഹോരാ ശ്ലോകത്തൊടനുസരിച്ചു നൊക്കുമ്പോൾ യാതൊരു കാലാംശത്തിങ്കലായിരുന്നുവൊ ആ അംശത്തിങ്കൽ മരണ ഹേതുവായിരിക്കുന്ന രോഗത്തിന്റെ ഉൽപത്തിയെ പറഞ്ഞുകൊൾക.

൬. ഗ്രഹയോഗേക്ഷണാഭാവേ നിധനേ നിധനാധിപഃ ।
ദ്വാവിംശത്ര്യംശപോ വാപി സ്വഗുണൈർമ്മരണപ്രദഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — നിധനത്തിങ്കൽ ഗ്രഹയോഗേക്ഷണാഭാവം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിധനാധിപനൊ ദ്വാവിംശത്ര്യംശപനൊ സ്വഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു മരണപ്രദനായി ഭവിക്കും.

സാരം — അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ഒരു ഗ്രഹം നിന്നിട്ടുമില്ലെന്നും ഒരു ഗ്രഹം നോക്കീട്ടുമില്ല എന്നും വരികിൽ അഷ്ടമാധിപനൊ ഇരുപത്തു രണ്ടാം ദ്രേക്കാണത്തിന്റെ അധിപനൊ തനിക്കു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള നിമിത്തങ്ങൾകൊണ്ടു മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുമെന്നറിക.

൭. ധാതുവശാത്ത്രിദോഷാശ്ച പ്രകോപാ വഹ്ന്യാദയോ ഗുണാഃ ।
മന്ദേ സൂര്യാദിസംയുക്തേ തേഷാം യോഗാദിരീരിതഃ ॥

൮. രോഗേണ തജ്ജാതേന പുരുഷസ്യ മൃതിർഭവേൽ ।
ഭാനുനാ വാസൃജാ ദൃഷ്ടേ ദക്ഷാംശേ രോഗസംഭവാ ॥

൯. അതിസാരോ നിശാഭർത്രാ വേപഥുശ്ചന്ദ്രസൂനുനാ ।
ഗുരുണാ ശ്വയഥുഃ പാദേ ദക്ഷിണാംഗേ ച വേദനാ ॥

൰. ക്ഷയശ്ശോഷശ്ച ശുക്രേണ ദാഹസ്സന്താപസാദിനേക്ഷിതേ ।
രാഹുണാ സന്ധിസാദാദി മാന്ദ്യോന്മാദസംഭവഃ । മൂർഛാ
ദാഹളീയസീ മന്ദേ യമകണ്ടകവീക്ഷിതേ ॥

൰൧. അതരദ്ധ്രപ്രഹാരേണ സമാനേനാസൃനിർഗ്ഗമേ । കാ
ലദ്രേഷ്കാരവേഃ പുത്രേന്ദൂനാം സഞ്ചരതാം മൃതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — പ്രകോപങ്ങളായിരിക്കുന്ന ധാതുക്കളും ത്രിദോഷങ്ങളും വഹ്ന്യാദികളും ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. മന്ദൻ സൂര്യാദി സംയുക്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അവകൾ ഈരിതമായിരിക്കുന്ന അസ്ഥ്യാദിയാതൊന്നൊ അതിങ്കൽ ജാതമായിരിക്കുന്ന് രോഗം ഹേതുവായിട്ടു പുരുഷന്മാർക്കു മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കും. മന്ദൻ ഭാനുവിനാലൊ അസൃക്കിനാലൊ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദക്ഷാംശത്തിങ്കൽ അസൃഗ്വയായിരിക്കുന്ന രുക്കു വാച്യയായി ഭവിക്കും. നിശാഭർത്താവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിസാരം വാച്യമായി ഭവിക്കും. ചന്ദ്രസൂനുവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വേപഥു വാച്യമായി ഭവിക്കും. ഗുരുവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പാദത്തിങ്കൽ ശ്വയഥുവും ദക്ഷിണാംഗത്തിങ്കൽ വേദനയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും. ശുക്രനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്ഷയവും ശോഷവും വാ

ച്ച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും. നെക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാസശ്വാസാദി വാച്യമായി ഭവിക്കും. രാഹുവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽസന്ധിസ്വാദാദി വാച്യമായി ഭവിക്കും. മാന്ദിയാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉന്മാദസംഭവം വാച്യമായി ഭവിക്കും. മന്ദൻയമകണ്ടകവീക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദ്രാഘീയസിയായിരിക്കുന്ന മൂൎഛാവാച്യമായി ഭവിക്കും. അൎദ്ധപ്രഹരനാൽ വീക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അരുസ്സുവാച്യമായി ഭവിക്കും. രവിയുടെ പുത്രൻകാലദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അസുനിൎഗ്ഗമം സമാസന്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചരന്തുകളായിരിക്കുന്ന നൃക്കൾക്കമൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കും.

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ട ധാതുക്കളും വാതപിത്തകഫങ്ങളും അഗ്നിമുതലായവയും ഗുണമെന്നുള്ള പെരൊട കൂടിയതുകളാകുന്നു. ശനി ആദിത്യൻമുതലായ ഗ്രഹങ്ങളൊട കൂടി നിന്നാൽ അവക്കുള്ള ധാതുക്കൾ മുൻ പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഏതെതുകളായിഭവിക്കുമൊ അതുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട മരണം ഭവിക്കുമെന്നറിക. ശനി ആദിത്യന്റെയൊ ചൊവ്വയുടെയൊ ദൃഷ്ടിയൊട കൂടിയവനായാൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലുള്ള ശരീരാവയവത്തിങ്കൽ രക്തൊത്ഭവമായിരിക്കുന്ന രൊഗമുണ്ടാകും. ശനിക്ക ചന്ദ്രദൃഷ്ടിഉണ്ടായാൽ അതിസാരവും ബുധദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ വിറയലും വ്യാഴദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ കാലിന്മെൽ വീക്കവും ദക്ഷിണാംഗത്തിങ്കൽ വെദനയും ശുക്രദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ ക്ഷയവും വീക്കവും ആരുടെയും ദൃഷ്ടിഇല്ലാ എങ്കിൽ കാസശ്വാസങ്ങൾ തുടങ്ങിഉള്ള രൊഗങ്ങളും രാഹുദൃഷ്ടിഉണ്ടായാൽ സന്ധികൾ തളരുകയും മറ്റും പല രൊഗങ്ങളും ഗുളികന്റെ ദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ ചിത്തഭ്രമവും യമകണ്ടകദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ വളരെക്കാലം നിൽക്കുന്നതായ ബൊധക്കെടും മരണഹെതുവായി ഉൽഭവിക്കും. ശനിക്ക അൎദ്ധപ്രഹരന്റെ ദൃഷ്ടിഉണ്ടായാൽ മെൽപ്രകാരം വ്രണമുണ്ടാകും. കാലദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ പ്രാണനിൎഗ്ഗമം അടുത്തിരിക്കുംപൊൾ സഞ്ചാരം നിമിത്തമായിട്ട മരിക്കും.

൧൨. മാന്ദ്യാദ്രുഢനവാംശകാദഗ്രഹഗാസ്സൌമ്യാസ്സമൃത്യുപ്രദാഃപാപസ്ത്രഗതാസ്സുഭൎമ്മതികരാസ്യെഷ്ഷാപക്കളുവിപരെതഃ। ക്ഷിണെന്ദുസ്സ്ഥലിലെയുധിക്ഷിതിസുതഃസ്സൌമ്യാത്മജാവത്യെനാദ്ദാഹഃ പന്നഗമംശനാന്മരണെമൊഥമപാവിഷസ്പൎശനാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മാന്ദ്യാദ്രുഢ നവാംശകാദഗ്രഹഗന്മാരായി

രിക്കുന്ന സൌമ്യന്മാർ സ്വമൃത്യുപ്രദന്മാരായി ഭവിക്കും. അവിടെ ഗതന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരാകട്ടെ ദുർമൃതികരന്മാരായി ഭവിക്കും. അവരിൽ വെച്ചു അർക്കൻ ഉഡുപതിയിങ്കൽ നിന്നും ക്ഷീണേന്ദുസലിലത്തിങ്കലുംക്ഷിതിസുതൻ യുദ്ധത്തിങ്കലുംസൂര്യാത്മജൻ ബന്ധനം ഹേതുവായിട്ടും രാഹുപന്നഗദംശനം ഹേതുവായിട്ടും അല്ലാ എങ്കിൽ വിഷസ്പർശനം ഹേതുവായിട്ടും മരണദന്മാരായി ഭവിക്കും.

സാരം—ഗുളിക നവാംശകരാശിയുടെ ഏഴാമെടത്തു ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ മരണം നന്നായിവരും അവിടെ പാപഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ ദുർമ്മരണം ഫലമാകുന്നു. പാപഗ്രഹങ്ങളിൽ വെച്ചു ആദിത്യൻ ഗുളികനവാംശക രാശിയുടെ ഏഴാമെടത്തു നിന്നാൽ രാജാവിങ്കൽ നിന്നു മരണം ഫലം. ക്ഷീണചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ ജലംഹേതുവായി മരിക്കും. ചൊവ്വനിന്നാൽ യുദ്ധത്തിങ്കൽ മരിക്കും. ശനി നിന്നാൽ ബന്ധനം ഹേതുവായിട്ടു മരിക്കും. രാഹുനിന്നാൽ പാമ്പുകടിച്ചിട്ടോ വിഷത്തെ സ്പർശിച്ചിട്ടോ മരിക്കും.

(വാ) ഏതൽപ്രശ്നേപി ചിന്ത്യം ॥

അന്വയാർത്ഥം—ഇത പ്രശ്നത്തിങ്കൽ വിചിന്ത്യമാകുന്നു.

സാരം—സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

മന്ദഃ ക്ഷുത്തോയവികാരതശ്ചപിടകാദ്യുഗ്രാമയൈർവ്വായു
നാ ഗുന്മാംശോത്ഥിതവേദനാഭിരധികൈശ്ശോഫപ്രമേഹക്ഷ
യൈഃ। കാസശ്വാസസമീരതോമൃതിരിനാദീനാംശനൌത്ര്യംശ
ഗേ ത്ര്യംശേശായദിതേഹിവീക്ഷിതയുതാ മൃത്യുർവ്വിശേഷാത്താമ
യൈഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ശനി ഇനാദികളുടെ ത്ര്യംശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്ഷുത്തിഹേതുവായിട്ടും തോയവികാരം ഹേതുവായിട്ടും പിടകാദ്യുഗ്രാമയങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും വായുഹേതുവായിട്ടും ഗുന്മാംശോത്ഥിതവേദനകൾഹേതുവായിട്ടും അധികങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശോഫപ്രമേഹക്ഷയങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും കാസശ്വാസസമീരന്മാർ ഹേതുവായിട്ടും മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ത്ര്യംശേശന്മാരായിരിക്കുന്ന അവർ അഹിവീക്ഷിതയുതന്മാരാകുന്നുഎങ്കിൽ വിശേഷാത്താമയങ്ങൾകൊണ്ടു മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ആദിത്യദ്രേക്കാണത്തിങ്കൽ ശനിനിന്നാൽ ജ്വരം ഹേതുവായിട്ടു മരണം. ചന്ദ്രദ്രേക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ജ

ലരൊഗം ഹെതുവായിട്ടമരണം- ചൊവ്വയുടെ ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കുരുമുതലായ ഉഷ്ണരൊഗങ്ങളും ഹെതുവായിട്ടമരണം- ബുധൻ ബുധദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വായുകൊപം ഹെതുവായിട്ട മരണം- ഗുരു ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ഗുന്മം, ശരീരവെദന ഇതുകളും ഹെതുവായിട്ട മരണം ശുക്രദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽനിന്നാൽ വിക്കം, പ്രമെഹം, ക്ഷയം ഇതുകളും ഹെതുവായിട്ട മരണം- ശനി ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കുര, എക്കം, വാതവ്യാധി ഇതുകളും ഹെതുവായിട്ട മരണം- ശനി നില്ക്കുന്ന ദ്രെക്കാണത്തിന്റെ അധിപനു രാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ രാഹുവിനൊടുകൂടെ യൊഗമൊ ഉണ്ടെങ്കിൽ വിഷം ഹെതുവായിട്ടുണ്ടായ രൊഗങ്ങളും മരണ ഹെതുക്കളായിഭവിക്കും-

ഹൃ-സൌമ്യാന്യാംശരാശീൻ ഗതവതി രവിജെ സാപക്ഷാത്തും ഗാമിഗെവാജ്ജീവക്ഷെസാവിംശക്താ റിയതഇഹ ഗ്രഹെപുത്രമിത്രാദ്യപെതഃ നീചാരാത്യാലയസ്ഥെരവിഭവിരഹിതൊബന്ധുദിർദ്ദുഃഖിതസ്സൻ സപ്തത്ര്യംശെത്രിഷുത്രഹിഗുളികസമെതെക്ഷിതെ സപ്പ്ഷഷ്ഠെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——രവിജൻ സൌമ്യന്മാരുടെ അംശരാശികളെ ഗതവാനായിട്ടൊ ഇരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ഇവൻ ജീവക്ഷസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിശെഷിച്ചും ഗ്രഹത്തിങ്കൽ പുത്രമിത്രാദ്യപെതനായിട്ട മരിക്കുന്നു- രവിജൻനീചാരാത്യാലയസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബന്ധുക്കളൊട രഹിതനായി ദുഃഖിതനായി സന്നായിട്ട മരിക്കുന്നു. ഇവൻ അഹിഗുളികസമെതെക്ഷിതനായിട്ട സപ്തത്ര്യംശത്തിങ്കൽ തിഷ്ഠന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തഷഷ്ഠനായിട്ട മരിക്കുന്നു.

സാര——ശനിക്കു സൌമ്യക്ഷെത്രത്തിലുള്ളസ്ഥിതിയും സൌമ്യരാശ്യംശകവും അല്ലാഎങ്കിൽ സ്വക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ സ്വൊച്ചരാശിയിലൊ ഉള്ളസ്ഥിതിയും ബന്ധുക്ഷെത്രസ്ഥിതിമുതലായതുമുണ്ടായിരുന്നാൽ പൃഷ്ഠാവ തന്റെ ഭവനത്തിൽ പുത്രന്മാരുടെയും ബന്ധുക്കളുടെയും നടുവിൽകിടന്നു മരിക്കുമെന്നുപറയെണം- ശനിയുടെസ്ഥിതി ഗുരുക്ഷെത്രത്തിങ്കലായാൽ വിശെഷിച്ചും മെൽപ്രകാരം പറയെണം- നീചരാശിയിലൊ ശത്രുക്ഷെത്രത്തിലൊ ശനിനിന്നാൽ ബന്ധുക്കളൊട വെർപെട്ടവനായിയും പ്രബലമായ ദുഃഖത്തൊടുകൂടിയവനായിയും ഭവിച്ചിരുന്നവനായിട്ട മരിക്കും- രാഹുഗുളികന്മാരുടെ യൊഗത്തൊടൊ ദൃഷ്ടിയൊടൊ കൂടിയവനായിട്ട ശനി സപ്തദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽനിന്നാ

ൽ സൎപ്പത്താൽ കടിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു മരിക്കും-

൫൩. മന്ദേ ഭൌമയുതേഥ വാ രവിയുതേ ക്ഷേത്രസ്ഥിതേവാനയൊ ശ്ശ്രുതേ വഹ്നിമയെ സ്ഥിതേ ഗുളികൊപേതേക്ഷിതേ ഗൌരൌമ തിഗ്മി ഏവംഭൂതശനൌ ജലഗ്രഹയുതെ തപ്താംബുപാതാദിഭി ൎദ്രൊ ഷേ സത്ത്വഭിരെബ്ബുഭ്രഃഖചരക്ഷേത്രാന്വിതേ വാരിണി ॥

അന്വയാൎത്ഥം——മന്ദൻ ഭൌമയുതനായിട്ടൊ രവിയുതനായി ട്ടൊ ഇവരുടെ ക്ഷേത്രസ്ഥിതനായിട്ടൊ വഹ്നിമയമായിരിക്കുന്ന ഭൂതത്തിങ്കൽ അഗ്ഗുളികൊപെതെക്ഷിതനായി സ്ഥിതനായിരി ക്കും. വിഷയത്തിങ്കൽ അഗ്നിയിങ്കൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കു ന്നു. ഏവം ഭൂതശനി ജലഗ്രഹയുതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തപ്താംബുപാതാദികൾ ഹെതുവായിട്ടു മൃതിവാച്യയായി ഭവിക്കു ന്നു- ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ദൊഷം അസത്തായിരിക്കും വിഷയ ത്തിങ്കൽ അംബുഭൂതഖചരക്ഷേത്രാന്വിതനായിരിക്കും വിഷയ ത്തിങ്കൽ വാരിയിൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ശനി ആദിത്യനൊടൊ ചൊവ്വയൊടൊ കൂടിയവനാ യിട്ടൊ ആദിത്യന്റെയൊ ചൊവ്വയുടെയൊ രാശിയിൽ നിന്ന വനായിട്ടൊ അഗ്നിയാകുന്ന ഭൂതത്തിങ്കൽ രാഹു ഗുളികന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളൊടു കൂടിയവനായി വരികിൽ തീയ്യിൽ വീണു മരിക്കും-

മെൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം ഉള്ള ശനിക്കു ജലഗ്രഹയൊഗം കൂടെ ഉണ്ടാകിൽ അഗ്നിസംയൊഗം ഹെതുവായിട്ടു കഠിനമായ ചൂ ടൊടുകൂടിയ രായജലത്തിൽ വീഴുക മുതലായതുകൾ ഹെതുവായിട്ടു മ രിക്കും-

മെൽ പറകപ്പെട്ട ദൊഷങ്ങളൊടുകൂടാതെ ശനി ജലഭൂതത്തിങ്ക ൽ ജലഗ്രഹയൊഗത്തൊടുകൂടെ ജലക്ഷേത്രത്തെ ആശ്രിതനാ യിനിന്നാൽ വെള്ളത്തിൽ വീണു മരിക്കുമെന്നു പറയെണം. ഇനി ഇന്ന ഭൂതത്തിങ്കൽ സ്ഥിതി എന്നറിവാനുള്ള വഴിയെ ഇ തിന്നുതാഴെ കാണിക്കുന്നു-

അശ്വതി തുടങ്ങിയുള്ള നാളുകളിൽ ഒന്നെകാൽനാഴിക കഴിയു ന്നതുവരെ ഭൂമി പിന്നെ ഒരുനാഴിക കഴിയുന്നതുവരെ ജലം പി ന്നെ മുക്കാൽ നാഴിക കഴിയുന്നതുവരെ അഗ്നി പിന്നെ അര നാഴിക കഴിയുന്നതുവരെ വായു പിന്നെ കാൽ നാഴിക കഴിയു ന്നതുവരെ ആകാശം ഇങ്ങിനെ മൂന്നെമുക്കാൽ നാഴിക കഴിയു ന്നതുവരെ ഉള്ള ഭൂതക്രമമെന്നറിക-

പിന്നെ മൂന്നെമുക്കാൽ നാഴികയിൽ മുമ്പിൽ കാൽ നാഴിക

കഴിയുന്നതുവരെ ആകാശം, പിന്നെ അരനാഴികകഴിയുന്നതുവരെവായു പിന്നെ മുക്കാൽ നാഴികകഴിയുന്നതുവരെ അഗ്നി, പിന്നെ ഒരു നാഴികകഴിയുന്നതുവരെ ജലം പിന്നെ ഒന്നെകാൽ നാഴികകഴിയുന്നതുവരെ ഭൂമി ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. പിന്നെ മൂന്നെമുക്കാൽ നാഴികയിൽ ആദ്യത്തെതിലെപൊലെ പിന്നെത്തെതിൽ മറിച്ചു ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ളയാമാൎദ്ധങ്ങളിലുമെന്നു ധരിച്ചുകൊൾക. ഭൂതക്രമത്തെ ഇവിടെ പ്രസംഗവശാൽ തന്ത്രാക്കളുടെ ഭാഷയിൽ യാതൊരുപ്രകാരമൊ അപ്രകാരം വിവരിച്ചു.

൫൬. ത്ര്യംശെകൊലമുഖെസ്ഥിതെമൃഗഗണൈൎഗ്ഗൃദ്ധ്രാനനെപ
ക്ഷിഭിസ്സൂത്രാപ്ത്യസ്തു ബെലൊന്നതാഗ്ഗുളികയൊഗെക്ഷാദികംഭാ
നുകരെഃ നെഷ്ടസ്ഥാനഗതാസ്തു മാന്ദിഗ്രഹപാ ദുൎബ്ബലായൊൎബ്ബ
ലാസ്സൂൎയ്യാദ്യാമാതൃസഹൊത്ഥബന്ധുതനയസ്ത്രീഭൃസ്സ്വതൊമൃത്യുദാഃ॥

അന്വയാൎത്ഥഃ—— മന്ദൻ കൊലമുഖമായിരിക്കുന്ന ത്ര്യംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃഗഗണങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള മൃതി വാച്യയാകുന്നു ഗൃദ്ധ്രാനനമായിരിക്കുന്ന ത്ര്യംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പക്ഷികൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു, അവിടെയും ഭാനുകരിക്കു ബെലൊന്നതാഗ്ഗുളികയൊഗെക്ഷാദികം ഭവിക്കെണം മാന്ദിഗ്രഹപന്മാരായിയും ഉൎബ്ബലന്മാരായിയും നെഷ്ടസ്ഥാനഗതന്മാരായിയും ഇരിക്കുന്ന സൂൎയ്യാദികൾ താതൻ ഹെതുവായിട്ടും മാതൃസഹൊസ്ഥബന്ധുതനയസ്ത്രീകൾഹെതുവായിട്ടും താൻഹെതുവായിട്ടും മൃത്യുദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ശനി കൊലമുഖദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മൃഗങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടും ഗൃദ്ധ്രദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പക്ഷികൾ ഹെതുവായിട്ടും മരിക്കുമെന്നു പറയെണം അങ്ങിനെ പറയണമെങ്കിൽ ശനിക്കു ബെലഹാനിയും ഗുളികയൊഗദൃഷ്ട്യാദികളും ഉണ്ടായിരിക്കയുംവെണം. ഗുളികൻ നിന്ന രാശിയുടെആധിപത്യത്തൊടും ബെലഹാനിയൊടും കൂടിയവനായിട്ടു സൂൎയ്യൻ അനിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അഛൻ നിമിത്തമായിട്ടു മരിക്കുമെന്നും ചന്ദ്രൻ മെൽപ്രകാരമായാൽ അമ്മനിമിത്തമായിട്ടും ചൊവ്വ മെൽപ്രകാരമായാൽ സഹൊദരൻ നിമിത്തമായിട്ടുംബുധൻ മെൽപ്രകാരമായാൽ ബന്ധുനിമിത്തമായിട്ടും വ്യാഴം മെൽപ്രകാരമായാൽ പുത്രൻനിമിത്തമായിട്ടും ശുക്രൻ മെൽപ്രകാരമായാൽ ഭാൎയ്യാനിമിത്തമായിട്ടും ശനി മെൽപ്രകാരമായാൽ താ

ൻ നിമിത്തമായിട്ടും മരിക്കുമെന്ന പറഞ്ഞുകൊൾക.

൮൭. ദൌബ്ബല്യാദിയുതെശനൌ ക്ഷിതിഭുവായുക്തെ ക്ഷിതെ
പശ്യത്യാ ചാമുണ്ഡ്യാദി നിപീഡയാ ഗുളികൊപെതെ സിബാ
ണാദിഭിഃ മന്ദെ മാന്ദിവിപന്നഭാദിക്ഷിതെ ഘ്നതെ കൊപെന ശംഭൊ
സ്സ്വീയാവാസാഹിതവാസഭൂതകൃതയാ ഭൂത്യാ മൃതിം നിർദ്ദിശേൽ ।

അന്വയാർത്ഥം—— ദൌബ്ബല്യാദിയുതനായിരിക്കുന്ന ശനി ക്ഷിതിഭൂഹേതുവായിട്ട യുക്തെ ക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചാമുണ്ഡ്യാദിനിപീഡഹേതുവായിട്ടുള്ള പഞ്ചതാ വാച്യയാകുന്നു. അത ഗുളികൊപെതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അസിബാണാദികൾ ഹേതുവായിട്ടുള്ള പഞ്ചതാ വാച്യയാകുന്നു. മന്ദൻ മാന്ദിവിപന്നഭാദിക്ഷിയുതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശംഭുവിന്റെ കൊപം ഹേതുവായിട്ട തദീയാവാസാഹിതവാസഭൂതകൃതയായിരിക്കുന്ന ഭൂത്തി ഹേതുവായിട്ടുള്ള മൃതിയെ നിർദ്ദേശിക്കേണം.

സാരം—— ബലഹാനിമുതലായ ദോഷങ്ങളോടുകൂടിയ ശനി ചൊവ്വയുടെ ദൃഷ്ടിയൊടൊ യൊഗത്തൊടൊ കൂടിയവനായിരുന്നാൽ ചാമുണ്ഡിമുതലായ ദേവതകളുടെ ബാധഹേതുവായിട്ടമരിക്കുമെന്ന പറയെണം. ചൊവ്വയൊടും ഗുളികനൊടും കൂടിയവനാകുന്നു എങ്കിൽ ഖഡ്ഗശരാദികൾ നിമിത്തമായിട്ട മരിക്കുമെന്നു പറയെണം. ശനിക്കു ഗുളികന്റെയും ആദിത്യന്റെയും ദൃഷ്ടിയോഗങ്ങൾ ഉണ്ടു എങ്കിൽ ശിവന്റെ കൊപം ഹേതുവായിട്ട ശിവക്ഷെത്രത്തിൽ വസിക്കുന്ന ഒരു ഭൂതത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ പനി ഹേതുവായിട്ട മരിക്കുമെന്നു പറയെണം.

(വാ) ഏതജ്ജാതകവശാന്മൃത്യുകാലാദിനിരൂപണവിഷയം ।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇത ജാതക വശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള മൃത്യുകാലാദി നിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൮൮. മൃത്യുരോഗനിമിത്താനി കഥിതാനീതി ജാതകാൽ അഥമൃ
ത്യുപ്രദാരോഗാഃ കഥ്യന്തെ പ്രശ്നലഗ്നതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട മൃത്യുരോഗനിമിത്തങ്ങൾ ഇപ്രകാരം കഥിതങ്ങളായി അനന്തരം പ്രശ്നലഗ്നത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട മൃത്യുപ്രദങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട മരണനിമിത്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ഇപ്രകാരം പറയപ്പെട്ടു. ഇനി പ്രശ്ന

ലഗ്നത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടുരൊന്ന നിമിത്തങ്ങളായ രൊഗങ്ങളെ പറയുന്നു-

൧൯. വീക്ഷതെയൊഷ്ടമംഖെടസ്തസ്യരൊഗസ്സമൃത്യുദഃ ।
തദഭാവെഷ്ടമസ്ഥസ്യതദഭാവെതദീശിതുഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— യാതൊരു ഖെടൻ അഷ്ടമത്തെ വീക്ഷിക്കുന്നുവൊ അവന്റെ രൊഗംതന്നെ മൃത്യുദമായി ഭവിക്കുന്നു- തദഭാവ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഷ്ടമസ്ഥന്റെ രൊഗം മൃത്യുവിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു- തദഭാവം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദീശിതാവിന്റെ രൊഗം മൃത്യുവിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— എട്ടാമെടത്തെക്കു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹത്തിന്റെ രൊഗം മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും- എട്ടാമെടത്തെക്കു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹമില്ലാ എങ്കിൽ എട്ടാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ രൊഗം മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും- എട്ടാമെടത്തെക്കു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹവും എട്ടാമെടത്തു നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹവും ഇല്ലാ എങ്കിൽ എട്ടാമെടത്തിന്റെ അധിപനു പറകപ്പെട്ട രൊഗം മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും-

൨൦. അത്യഗ്നിംവെദനാമന്തൎജ്ജ്വരഞ്ചാൎക്കൊഥ ചന്ദ്രമാഃ । ഛ
ൎദ്ദിമൂൎദ്ധ്വാനനെതിൎയ്യഗാസ്യെമൂത്രാദിബന്ധനം ॥

൨൧. അതിസാരംതൃഷഞ്ചാധൊവക്ത്രെശൊഫന്തുസൎവ്വഗഃ । ഉ
ഷ്ണപ്രസരണംദാഹരക്തക്ഷൊഭഭവംവ്രണം ॥

൨൨. ഭൂമിജൊഥബുധഃകുഷ്ഠാൻശീതജ്വരമതിഭ്രമൌ । സന്നി
പാതരുജഞ്ചാഥഗുരുൎദ്ദെവരനാജ്ജ്വം ।

൨൩. അജീൎണ്ണംശ്ലെഷ്മജംചാഥദാഹംമൊഹഞ്ചഭാൎഗ്ഗവഃ । തൃ
ഷ്ണാതാപിസമസ്താംശ്ചരൊഗാംസ്സൂൎയ്യനന്ദനഃ ॥

൨൪. വായുക്ഷൊഭമഹിമ്മാന്ദ്യൎഹിക്കാമപിസിരൊൽഗമം ।
നൃഷ്ണാദിഗ്ദ്ധികാന്താനാമിമെരൊഗാഃപ്രകീൎത്തിതാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അൎക്കൻ അത്യഗ്നിയെയും വെദനയെയും അന്തൎജ്ജ്വരത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ഊൎദ്ധ്വാനനത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രമസ്സ ഛൎദ്ദിയെയും തിൎയ്യഗാസ്യത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രമസ്സ മൂത്രാദിബന്ധനത്തെയും അധൊവക്ത്രത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രമസ്സ അതിസാരത്തെയും തൃട്ടിനെയും ഉണ്ടാക്കും- ശൊഫത്തെ അതുകൂടെ സൎവ്വഗനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രമസ്സ ഉണ്ടാക്കും- ഭൂമിജൻ ഉഷ്ണപ്രസരണത്തെയും ദാഹരക്തക്ഷൊഭ ഭവമായിരിക്കുന്ന വ്രണത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ബുധൻ ശീതജ്വരമതിഭ്രമങ്ങളെയും സന്നിപാതത

ക്കിനെയും ഉണ്ടാക്കും- ഗുരു ബുദ്ധിയുടെ അനാകുലവത്തെയും അജീൎണ്ണത്തെയും ശയ്യഗ്രവിനെയും ഉണ്ടാക്കും- ഭാൎഗ്ഗവൻ ദാഹത്തെയും മൊഹത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- തരണിനന്ദനൻ തൃഷ്ണാദിസമസ്താംഗ രൊഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും- അഹി വായു ക്ഷൊഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും- മാന്ദി ഹിക്കയെയും സിരൊൽഗമത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- സൂൎയ്യാദി ഗുളികാന്തന്മാരാൽ ഈ രൊഗങ്ങൾ പ്രകീൎത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആദിത്യൻ അത്യഗ്നിയെയും വെദനയെയും ഉഷ്ണപനിയെയും ഉണ്ടാക്കും- ഊൎദ്ധ്വമുഖരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ഹിക്കിയെ ഉണ്ടാക്കും തിൎയ്യങ്മുഖരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ മലമൂത്രാദി ബന്ധനത്തെ ഉണ്ടാക്കും അധൊമുഖ രാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ അതിസാരത്തെയും തണ്ണീർദാഹത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ചന്ദ്രൻ ഏതൊരു രാശിയിൽ നിന്നാലും വീക്കത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ചൊവ്വ സൎവ്വാംഗത്തെയു ഉഷ്ണിപ്പിക്കും- ചൂടും രക്തക്ഷൊഭവും ഹെതുവായിട്ടുൽ ഭവിക്കുന്ന വ്രണത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ബുധൻ വിറച്ചു പനിയെയും ബുദ്ധിഭ്രമത്തെയും ത്രിദൊഷകൊപനിമിത്തമായ പലരൊഗത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- വ്യാഴം ബുദ്ധികൌടില്യത്തെയും അജീൎണ്ണദൊഷത്തെയും വീക്കത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ശുക്രൻ ചൂടു ബൊധക്കെട ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും- ശനി തണ്ണീർദാഹത്തെയും അരുചിയെയും സൎവ്വാംഗങ്ങളിലും കുത്തിനൊവിനെയും ഉണ്ടാക്കും- രാഹു വായുക്ഷൊഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ഗുളികൻ എക്കിട്ടത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

സൂൎയ്യൻമുതൽ ഗുളികൻവരെ ഉള്ള മെൽ പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു മെൽ പറഞ്ഞ രൊഗങ്ങൾ പൂൎവ്വാചാൎയ്യന്മാരാൽ പറകപ്പെട്ടതുകളാകുന്നു-

൧൫. സൂൎയ്യാദ്യൈൎഭാസ്കരാദീനാമംശൈൎവ്വാത്രിസ്ഫുടെയുതെ ।
യെരൊഗാമൃത്യദാഃ പ്രൊക്താശ്ചിന്ത്യയെദിഹതാനപി ॥

അന്വയാൎത്ഥം ത്രിസ്ഫുടം സൂൎയ്യാദ്യന്മാരൊടൊ ഭാസ്കരാദികളുടെ അംശങ്ങളൊടൊ യുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാവ ചിലരൊഗങ്ങൾ മൃത്യുദങ്ങളായിട്ടു പ്രൊക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളെയും ഇവിടെ ചിന്തിക്കെണം-

സാരം—— ത്രിസ്ഫുടം സൂൎയ്യൻമുതലായ ഗ്രഹങ്ങളൊടൊ അവരുടെ നവാംശകങ്ങളൊടൊ കൂടിയാൽ ചിലരൊഗങ്ങൾ മരണഹെതുക്കളായി ഉൽഭവിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു അതുകളെയും ഇവിടെ വിചാരിക്കെണം-

൨൰൬. ചന്ദ്രെലഗ്നാംശരാശിസ്ഥെവൃദ്ധിമെതിമനാഗപി । ആമയൊയൊഭവെദസ്മിൻമരണായൈവപൃച്ഛതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരു ആമയം ചന്ദ്രൻ ലഗ്നാംശരാശിസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അല്പമായിട്ടെങ്കിലും വൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുന്നുവൊ ഈ ആമയം പൃച്ഛത്തുകളുടെ മരണത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു തന്നെ ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ വരുന്നസമയത്തിങ്കൽ അല്പമായിട്ടെങ്കിലും വൎദ്ധനയൊടുകൂടിയരൊഗം പൃച്ഛകന്നു മരണഹെതുവാകുന്നു-

൨൰൭. ലഗ്നമാന്ദ്യംശകാഭ്യാംയദുദിതംപാത്രഭഞ്ജനം । ത്രിസ്ഫുടസ്ഥൊഡുനായച്ചലക്ഷ്മതച്ചെഹചിന്ത്യതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ലഗ്നമാന്ദ്യംശകങ്ങൾകൊണ്ടു ഉദിതമായിരിക്കുന്ന പാത്രഭഞ്ജനം. യാതൊന്നൊ അതും ത്രിസ്ഫുടസ്ഥൊഡുകൊണ്ടു ഉദിതമായിരിക്കുന്നലക്ഷ്മം യാതൊന്നൊ അതും ഇവിടെ ചിന്തിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ലഗ്നമാന്ദ്യംശങ്ങൾ കൊണ്ടുമുമ്പെപറയപ്പെട്ടപാത്രഭഞ്ജനമാകുന്ന ലക്ഷണത്തെയും ത്രിസ്ഫുട നക്ഷത്രം കൊണ്ടു പറയപ്പെട്ട ലക്ഷണത്തെയും ഇവിടെവിചാരിക്കെണം -

(വാ) അത്രകണ്ഠാഭരണം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവിടെ കണ്ഠാഭരണം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗമുള്ളതായ ചില വചനം കണ്ഠാഭരണമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉണ്ടു- ഇനി അതിനെത്തന്നെ കാണിക്കുന്നു-

൨൰൮. മൃത്യുപതിഷ്ഠിതൊനുഃപ്രബലജനസ്യാഗമൊവിഗ്രഹശ്ചെൽ । ആസന്നെസതിമരണെപ്രഷ്ടുസ്യാൽകൊപികലഹൊവാ ॥

൨൰൯. ചന്ദ്രശ്ചെദനിതാഗമൊയദികജഃകാണ്ഡെക്ഷാഗ്രളക്ഷീരയൊൎവ്വ്യക്തംവ്യാമയിനൊഥവാഖലുവദെദാനീതിമത്രാന്നയൊഃ । ആയാനംവിളഷൊബ്ധൌയദിഗുരുൎവ്വിപ്രസ്യ രുക്രൊയദി വ്യാപദിപ്രചതുഷ്പദാംയദിശനിസ്സ്യാദ്ദുഷ്ടനീചാഗമഃ ॥

൩൰. മൃത്യൌശ്ചെൽഫണിയുക്സവാശിഖിയുതൊ ഭക്ഷാശിസൎപ്പാഗമസ്സൎപ്പിൻകെതുയുതെഭവെച്ഛപതനം തത്രാരചന്ദ്രാന്വിതെ । ബ്രൂയാൽഭാജനഭഞ്ജനംമരണലക്ഷ്മാഥായുരാരൊഗ്യദെപ്രഷ്ടുസൎപ്പമലക്ഷണൈചതദുദിതംഭെഷാസ്വനാഥാദിഭിഃ ॥

൩൰൧. ഷഷ്ഠിസ്ഥൊഹൊതിസാരൊമരണകരശമൊസ്ത്രിസ്ഫുടാംശെ ജ്ഞഭൃഗൌപാദ്ധ്വാന്നപൃച്ഛാസ്യാദ്യഭെമാട്ടിന്ന കരകജയൊരുഷ്ണസ

ച്ചാരദാഹെന്ദ്ര / പാതൊവാക്സ്തംഭനംവാവിമദഹൃതുഗുരൊർദ്ധീഭ്രമൊപൈതവാണീരൊധശ്ശ്വാസസ്യവായൊസ്ഖലനമപിശനെർദൃഷ്ടയുക്തെതചതൈസ്സ്യുഃ- ഇതി ॥

അനപയാർത്ഥം—— ഭാനുരന്ധ്രപതിയാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിൻെറ മരണം ആസന്നമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രബലജനത്തിൻെറ വിഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള ആഗമം ഭവിക്കും- ഒരു കലഹം ഭവിക്കയുമാം- ചന്ദ്രനാകുന്നു എങ്കിൽ വനിതാഗമം ഭവിക്കും- കുജനാകുന്നു എങ്കിൽ ഗുളുക്ഷീരങ്ങളിൽ കാദൊരുമയിക്കവകതവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു- അല്ലെങ്കിൽ ഇവടെ അത്തുകളുടെ അത്ര നീതിയെ വലിക്കേണം- ബുധനാകുന്നു എങ്കിൽ വിദ്വാൻെറ ആയാനം ഭവിക്കും. ഗുരുവാകുന്നു എങ്കിൽ വിപ്രൻെറ ആയാനം ഭവിക്കും- ശുക്രനാകുന്നു എങ്കിൽ വിപ്രചതുഷ്പാത്തുകളുടെ വ്യാപത്തു ഭവിക്കും ശനിയാകുന്നു എങ്കിൽ ദുഷ്ടനീചാഗമം ഭവിക്കും- മൃത്യുഹണിയുക്തായിട്ടൊ അശുഭിയുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഭിക്ഷാശിസപ്പാഗമം ഭവിക്കും-അതുകെതുയുതമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ പതനവുംഭവിക്കും. അത അതരചന്ദ്രാനചിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭാജനഭഞ്ജനമാകുന്ന മരണ ലക്ഷ്മത്തെ പറയെണം- ആയുരാരൊഗ്യമായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ശുക്ലമ ലക്ഷ്മത്തെയും പറയെണം. ഇതുമെഹാസുനാഫാദികളെക്കൊണ്ടു ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ത്രിസ്പുടാംശം അഷ്ടമഗൃഹങ്ങളുടെ ധാമമായിട്ടും സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഊർദ്ധ്വപാനസ്യാദ്യൈമം ഹെതുവായിട്ടു ഛർദ്ദിയും ശൊഫവും അതിസാരവും മരണകരഗദങ്ങളായി ഭവിക്കും ദിനകരകുജന്മാരുടെ ധാമമായിട്ടു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉഷ്ണസഞ്ചാരദാഹങ്ങൾ മരണകരഗദങ്ങളായി ഭവിക്കും- വിത്തിൻെറ ധാമമായിട്ടു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പാതമൊ വാക്സ്തംഭനമൊ മരണകര ഗദമായി ഭവിക്കും- ഗുരുവിൻെറ ധാമമായിട്ടു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധീഭ്രമൊപൈതവാണീ മരണ കരഗദമായി ഭവിക്കും- ശനിയുടെ ധാമമായിട്ടു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ ശ്വാസത്തിൻെറ രൊധവും വായുവിൻെറ സ്ഖലനവും മരണകരഗദമായി ഭവിക്കും- ത്രിസ്പുടാംശം അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടു ദൃഷ്ടയുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഛർദ്ദ്യാദികൾ മരണകര ഗദങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം——ആദിത്യൻ അഷ്ടമാധിപതിയാകിൽ പൃച്ഛകൻെറ

മരണം അടുത്താൽ വെലമെറിയ ഒരുത്തൻ വൈരത്തൊടുകൂടിയ
വനായിട്ടു പൃഛകഗ്രഹത്തിങ്കൽ വരും- ചന്ദ്രൻ അഷ്ടമാധിപ
തിയായാൽ ഒരു സ്ത്രീ വരും- ചൊവ്വയാകിൽ മരണമടുത്താൽ
രൊഗിയായിരിക്കുന്ന അവന്ന ശക്കരയിലും പാലിലും ഇഛയു
ണ്ടാകും ശക്കരയും പാലുംകൊണ്ടു ഒരുത്തൻ അവന്റെ ഗ്രഹ
ത്തിങ്കൽ വന്നു എന്ന വരികയുമാം- ബുധനാകിൽ ഒരുവിദ്വാൻ
അവിടെവരും- വ്യാഴമാകിൽ ബ്രാഹ്മണൻവരും- ശുക്രനാകിൽ
ബ്രാഹ്മണമരണമൊ നാല്ക്കാലിമരണമൊ സമീപത്തിങ്കൽ ഉ
ണ്ടാകും- പൃഛകഗ്രഹത്തിങ്കലുമാം- ശനിയാകിൽ ദുഷ്ടന്മാരും നീ
ചന്മാരും പൃഛകഗ്രഹത്തിങ്കൽവരും- അഷ്ടമരാശിയിൽ രാഹുകെ
തുക്കൾനിന്നാൽ ഇരന്നുനടക്കുന്നവനും സൎപ്പവും വരും- അഷ്ട
മരാശിയിൽ കെതുനിന്നാൽ വീഴ്ചയുമുണ്ടാകും- കുജചന്ദ്രന്മാർ
നിന്നാൽ പാത്രം ഉടയും- ഇതുകൾ ഒക്കെയും ആസന്നമരണ
ത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു- ആയുസ്സിന്നും ആരൊഗ്യത്തി
ന്നും അനുകൂലമായ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ രൊഗശമനാരംഭം അടുത്താ
ൽ ഉണ്ടാകുന്നലക്ഷണത്തെയും പറയെണം- അത ലഗ്നാഷ്ടമാ
ധിപന്മാർ മുതലായവരെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞിട്ടു- ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ
നവാംശകം ചന്ദ്രന്റെയൊ ശുക്രന്റെയൊ രാശിയാകിൽ അ
തിന്റെ ഊൎദ്ധ്വമുഖത്വം മുതലായ ഭേദത്തിന്നുതക്കവണ്ണം ഛ
ൎദ്ദിയും വീക്കവും അതിസാരവും മരണത്തിന്നു ഹെതുവായി ഭവി
ക്കും- വീക്കമെന്നതു മുമ്പെ സൎവ്വരാശിസാധാരണമായി പറക
പ്പെട്ടതുതന്നെ- എങ്കിലും കണ്ഠാഭരണകാരമതത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രനു
തിൎയ്യഗ്വരാശിയിൽമാത്രം വീക്കത്തെക്കുറിച്ചു കത്തൃത്വമെന്നിരി
ക്കയാൽ മെൽപറഞ്ഞതു യുക്തമാകുന്നു എന്നൊ വീക്കത്തിന്നുമര
ണഹെതുത്വം ത്രിസ്ഫുടാംശകമായ ചന്ദ്രക്ഷെത്രം തിൎയ്യങ്മുഖമായി
വരികിലല്ലാതെ ഇല്ല എന്നൊ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

ആദിത്യന്റെയൊ ചൊവ്വയുടെയൊ രാശിയാകിൽ സൎവ്വാം
ഗത്തിങ്കൽ വ്യാപിച്ചതായ ഉഷ്ണവും നീരും മരണഹെതുവായി
ഭവിക്കും- ബുധനാകിൽ വീഴ്ചയും വാക്സ്തംഭവും മരണഹെതു
വായിഭവിക്കും- വ്യാഴമാകിൽ ചിത്തഭ്രമത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന
തായ വാക്കുകൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങും- എന്നാൽ ഉടനെ മരിക്കുമെ
ന്നറിക-ശനിയാകിൽ ശ്വാസത്തിന്റെ തടവും ദെഹത്തിങ്കൽവാ
യുസഞ്ചാരം വെണ്ടുംവണ്ണമില്ലായ്കയും മരണകാരണമായി ഭവി
ക്കും- മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ത്രിസ്ഫു
ടാംശകത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായാലു ഛൎദ്ദ്യാദിരൊഗങ്ങൾ മരണഹെതുക്ക

ളായി ഭവിക്കുമെന്നറിക.

ശ്ലോകാവസാനത്തിന്റെ അനന്തരം എഴുതിയ ഇതിശബ്ദത്തിന്ന ഇപ്രകാരമെന്ന അൎത്ഥത്തെയും ഇപ്രകാരം കണ്ഠാഭരണം ഭവിക്കുന്നു എന്നാലയാൽ അതിന്റെ സംബന്ധം പൂൎവ്വവാക്യത്തൊടാകുന്നു എന്നും ധരിച്ചുകൊൾക ഇനിയുള്ള ശ്ലോകത്തിന്റെ അനന്തരമായുള്ളതിന്റെ അൎത്ഥസംബന്ധങ്ങൾക്കും ഇപ്രകാരം തന്നെ. അതിനൊടുകൂടെ സമുച്ചയത്തെ പറയുന്നതായൊരു ചകാരമുണ്ടാകും. ഇതുതന്നെ വിശേഷമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൩൨ പ്രാണോലഗ്നനവാംശശ്ചന്ദ്രനവാംശസ്സമീരിതൊ ദേഹഃ। ഗുളികനവാംശോ മൃത്യുഃ കാലസ്യാത് ത്രിസ്ഫുടസ്യാംശഃ॥ ഇതി ച.

അന്വയാൎത്ഥം—ലഗ്നനവാംശം പ്രാണനാകുന്നു. ചന്ദ്രനവാംശം ദേഹമെന്നു സമീരിതമായി ഭവിക്കുന്നു. ഗുളികനവാംശം മൃത്യുവാകുന്നു. ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ അംശം കാലനാകുന്നു.

സാരം—ലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകം പ്രാണനും ചന്ദ്രന്റെ നവാംശകം ദേഹവും ഗുളികന്റെ നവാംശകം മൃത്യുവും ത്രിസ്ഫുടനവാംശകം കാലനുമാകുന്നു.

(വാ) ഏതൽപ്രശ്നവശാന്മരണരോഗനിരൂപണവിഷയം।

അന്വയാൎത്ഥം — ഇത പ്രശ്നവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള മരണരോഗനിരൂപണവിഷയമാകുന്നു.

സാരം—സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

(വാ) അഥ ജാതകേനൈവ മരണദേശ ഉച്യതെ।

അന്വയാൎത്ഥം——അനന്തരം ജാതകംകൊണ്ടുതന്നെ മരണദേശം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൩൩. മൃത്യുസ്സ്യാച്ചരഭേ വിദേശ ഉഭയെ മാൎഗ്ഗേ സ്വദേശെ സ്ഥിരെ ഗ്രാമ്യാരണ്യജലാത്മകേഷു നിധനെ ഗ്രാമേ വനെ ബാന്ധവെ। സപ്തക്ഷേത്രെഷു സ്വസൽ ക്ഷേത്രാദ്യ ഉഭയ്പാനെ ദീപാലീനിവിനിൎദ്ദിശേൽസുരതവൽത്തെനൊഷ്ടമെന്നാമനാ॥

അന്വയാൎത്ഥം— നിധനം ചരഭമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിദേശത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കും. ഉഭയഭമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽമാൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കും. സ്ഥിരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്വദേശത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കും ഗ്രാമ്യാരണ്യജലാത്മകമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ ഗ്രാമത്തിങ്കലും വനത്തിങ്കലും ബാന്ധവത്തിങ്കലും മൃത്യുഭവിക്കും. സമസൽക്ഷേത്രമായിട്ട് അധ്യൂൎദ്ധ്വപാ

ന്നമായിട്ടും സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ സ്വപക്ഷമ്ലെഛന്ന രൊന്നതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദെശങ്ങളിൽ മൃത്യു ഭവിക്കും. ൧൦ം അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന ഭംകൊണ്ടു ദിപാദികളെയും-സ്വരതത്തിങ്കൽ എന്നപൊലെ നിൎദ്ദേശിക്കെണം.

സാരം—— ലഗ്നാൽ എട്ടാമെടം ചരരാശിയാകിൽ പരദെശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്ന പറയെണം. സ്ഥിരരാശിയാകിൽ സ്വദെശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം. ഉഭയരാശിയാകിൽ വഴിയിൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം. അഷ്ടമരാശിഗ്രാമചരമാകിൽ ഗ്രാമത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം. വനചരമാകുന്നു എങ്കിൽ കാട്ടിൽകിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം. ജലചരമാകുന്നു എങ്കിൽ ജലസമീപത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം. അഷ്ടമം ക്രൂരരാശിയാകുന്നു എങ്കിൽ നല്ല സ്ഥലത്തിങ്കലും പാപരാശിയാകുന്നു എങ്കിൽ ചീത്തസ്ഥലത്തിങ്കലും അധൊമുഖമാകുന്നു എങ്കിൽ താണസ്ഥലത്തിങ്കലും ഊൎദ്ധ്വമുഖമാകുന്നു എങ്കിൽ ഉയൎന്നസ്ഥലത്തിങ്കലും കിടന്നുമരിക്കുമെന്നു പറയെണം. അഷ്ടമരാശികൊണ്ടുതന്നെ സ്വരതപ്രശ്നത്തിങ്കൽ പറയുംപ്രകാരം വിളക്കുമുതലായതുകളെയും പറയെണം.

൩൪. സ്വജന്മനിവിലഗ്നാംശപത്യാശ്രപ്രാണ്യാശ്രിതെനച രാശിനാസ്വപരാധ്വാദി പ്രദെശെഷ്വവദെന്മൃതിഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സ്വജന്മത്തിങ്കൽ വിലഗ്നാംശപതികളിൽവെച്ചു പ്രാണ്യാശ്രിതമായിരിക്കുന്ന രാശികൊണ്ടും സ്വപരാധ്വാദിപ്രദെശങ്ങളിൽ മൃതിയെ വദിക്കാം.

സാരം — ജനനകാലത്തിങ്കൽ ലഗ്നലഗ്നാംശകാധിപന്മാരിൽവെച്ചു ഏറെ ബലമുള്ളവൻ യാതൊരുരാശിയിൽ നില്ക്കുന്നുവൊ ആ രാശി ചരമാകുന്നുഎങ്കിൽ പരദെശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും സ്ഥിരമാകുന്നു എങ്കിൽ സ്വദെശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും ഉഭയമാകുന്നു എങ്കിൽ വഴിയിൽകിടന്നു മരിക്കുമെന്നും ഗ്രാമചരമാകിൽ ഗ്രാമത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും വനചരമാകിൽ വനത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും ജലചരമാകുന്നുഎങ്കിൽ ജലസമീപത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും ക്രൂരരാശിയാകുന്നുഎങ്കിൽ ക്രൂരസ്ഥലത്തിങ്കലും അക്രൂരരാശിയാകുന്നു എങ്കിൽ അക്രൂരസ്ഥലത്തിങ്കലും ഊൎദ്ധ്വമുഖമാകിൽ ഉയൎന്നസ്ഥലത്തിങ്കലും അധൊമുഖമാകുന്നു എങ്കിൽ താണസ്ഥലത്തിങ്കലും കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും പറയാം.

൩൮. സപ്രാണിവൈദന്യഖെടൈസ്സമെതസ്സന്ദൃഷ്ടോവാതെ ഷ്വവീര്യ്യാന്വിതസ്യലഗ്നാംശാധീശസ്യവാ ദെഹഭാംശാംശെവാം ബൊദിസ്ഥാനളെമെഷ്ടുമൃത്യുഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— പ്രാണിയായിരിക്കുന്ന അവൻ അന്യഖെ ടന്മാരൊടു സമെതനായിട്ടൊ അന്യഖെടന്മാരാൽ ദൃഷ്ടനായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവരിൽവെച്ച വീൎയ്യാന്വിതന്റെയൊ ല ഗ്നാംശാധീശന്റെയൊ ദെവാംബൊദിസ്ഥാനങ്ങളിൽ ദെഹ ഭാക്കുകളുടെ മൃത്യു വാച്യമാകുന്നു-

സാരം —— ലഗ്നലഗ്നാംശകാധിപന്മാരിൽവെച്ച ബലമെറി യവൻ അന്യഗ്രഹങ്ങളൊടുകൂടിയവനായിട്ടൊ അന്യഗ്രഹങ്ങളു ടെ ദൃഷ്ടിയൊടു കൂടിയവനായിട്ടൊനിന്നാൽ അവരിൽവെച്ചുബ ലമെറിയവന്റെ സ്ഥാനം ദെവാംബൊഗ്നിത്യാദിഹൊരാശ്ലൊക പ്രകാരം ദെവാലയാദികളിൽവെച്ച ഏതാകുന്നുവൊ അതിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നു പറയെണം-

൩൯. ലഗ്നലഗ്നെശയുഗ്ദ്രഷ്ടാവാസ്യാച്ചെൽകശ്ചനാമുനാ ജീ ൎണ്ണസംസ്കൃതഗെഹാദൌമരണംകെശ്ചനൊദിതം॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ലഗ്നലഗ്നെശയുക്കായിട്ടൊ ദ്രഷ്ടാവായി ട്ടൊ ഒരുത്തൻ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇവനെക്കൊണ്ടു ജീൎണ്ണസം സ്കൃതഗെഹാദിയിങ്കൽ മരണം ചിലരാൽ ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— ലഗ്നത്തൊടു യൊജിച്ചവനായിട്ടൊ ലഗ്നെശനൊ ടു യൊജിച്ചവനായിട്ടൊ ലഗ്നത്തിങ്കലൊ ലഗ്നെശങ്കലൊ ദൃഷ്ടി ഉള്ളവനായിട്ടൊ ഒരു ഗ്രഹം ഉണ്ടായാൽ ആ ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടു പഴകിയതായും പുതിയതാക്കപ്പെട്ടതായിരുമിരിക്കുന്ന ഭവനം മുത ലായപ്രദെശത്തിങ്കൽ മരണത്തെപറയെണമെന്ന ചിലർ പ റയുന്നു- മറ്റുള്ളവരുടെ മതത്തിങ്കൽ മെൽപ്രകാരമുള്ള ഗ്രഹ ത്തെക്കൊണ്ടു മെൽപ്രകാരം മരണത്തെ പറയെണമെന്നൊരെ ടത്തും കാണുന്നില്ല എങ്കിലും അവരുടെപക്ഷം സ്വീകാരയൊ ഗ്യമായിട്ടുള്ളതുതന്നെ എന്നറിഞ്ഞുകൊൾകയും വെണം-

(വാ) ഏതന്മരണസ്ഥാനനിരൂപണവിഷയം॥

അന്വയാൎത്ഥ. —— ഇത മരണസ്ഥാനനിരൂപണവിഷയമാ യി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു

൪൦. ജാതാതപാകാലാദിസൎവ്വംതദ്ദൃഗ്ഭ്രെഷ്ടതെചാപിബുധാ ഥതെഷാംസൎവ്വെഷാഞ്ചെദൃഷ്ടതാപം ഗദശമനമരംലിഘമായുശ്ചവാ ച്യം। സവെഷാഞ്ചെദൃഷ്ടംപംയദിമൃതിരചിരാന്നിശ്ചിതായാന്തുതെ

ക്ഷാംമന്ദാംശാന്തിതജ്ഞാംവാമൃതിരധികതയാസ്യാൽ സതാംവാസ താംവാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— സവ്വദായിരിക്കുന്നകാലാദിയെ അറിഞ്ഞിട്ട തദ്ശുഭശുഭതകളെയും ബോധിച്ചിട്ടഅനന്തരം സവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതുകൾക്ക ശുഭത്വം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പൊട്ടന്നനവെ രൊഗശമനവും ദീഘമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതുകൾക്ക അശുഭത്വം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പൊട്ടന്നനവെ മൃതിയും വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു- അതുകൾക്ക മിശ്രിതാസതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സത്തുകളുടെയും അസത്തുകളുടെയും അധികതഹെതുവായിട്ട മന്ദമാകുംവണ്ണം തക്കതകളുടെ ശാന്തിയും മൃതിയും ഭവിക്കും-

സാരം— മുൻപറകപ്പെട്ട സമയദെശാദികളെ മുഴുവനുംഗ്രഹിച്ചഅതുകളുടെ ഗുണദൊഷങ്ങളെയും വിചാരിച്ചറിഞ്ഞിട്ട അനന്തരം അതുകൾ ഒക്കെയും ശുഭങ്ങളാകുന്നു എന്നുവരികിൽ ഉടനെരൊഗം ശമിക്കുമെന്നുംദീഘമായ ആയുസ്സിനെഅനുഭവിക്കുമെന്നും പറയെണം- അശുഭങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ താമസത്തൊടു കൂടാതെ മരിക്കുമെന്നും പറയെണം- കാലാദികൾ ഗുണദൊഷമിശ്രങ്ങളായി വരികിൽ ഗുണാധിക്യത്തിങ്കൽ പതുക്കെ രൊഗം ശമിക്കുമെന്നും ദൊഷാധിക്യത്തിങ്കൽ പതുക്കെ മരിക്കുമെന്നും പറയെണം-

സവ്യം ഏവംനിരൂപ്യനിൎണ്ണീതെമരണെസതിപൃച്ഛതാം। തസ്യകാലംപരൊഗാംശ്ചദെശാംശ്ചാപിവിനിൎദ്ദിശെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— പൃച്ഛത്തുകളുടെ മരണം ഇപ്രകാരം നിരൂപിച്ചിട്ട നിൎണ്ണീതമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിന്റെ കാലത്തെയും രൊഗങ്ങളെയും ദെശങ്ങളെയും ഇപ്രകാരം വിനിൎദ്ദെശിക്കെണം.

സാരം— മെൽ പ്രകാരം വിചാരിച്ച പൃച്ഛകന്റെ മരണത്തെ നിശ്ചയിച്ചാൽ അതിന്റെസമയ രൊഗദെശങ്ങളെ മെൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം വിചാരിച്ച പറഞ്ഞു കൊൾക-

ഇത്യെകാ ദശൊദ്ധ്യായഃ

പ്രശ്നമാർഗ്ഗം

ദ്വാദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥരോഗവിശേഷാ ഉച്യന്തേ ॥

അന്വയാർത്ഥം — അനന്തരം രോഗ വിശേഷങ്ങൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧. നിർണ്ണീതേസതിജീവനേഖലുരുജാംശാന്ത്യൈചികിത്സാം വക്തൈജ്ഞാതൈഷ്വഗദൈഷ്വ ദുഷ്കരതരാ സാ ചാപി യസ്മാത്തതഃ । കർത്തവ്യോഗദതത്വബോധഇഹതൽബോധായഭേദാരുജാംകഥ്യന്തേഖലുതത്ര രോഗശമനേ കാര്യാഃ ക്രിയാശ്ചോചിതാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ജീവനം തന്നെ നിർണ്ണീതമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകളുടെ ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ചികിത്സയെ വദിക്കേണം. അതും ഗദങ്ങൾ അജ്ഞാതങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു ഹേതുവായിട്ടു ദുഷ്കരതരയാകുന്നുവൊ അതുഹേതുവായിട്ടു ഗദതത്വബോധം കർത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ തൽബോധത്തിനായിക്കൊണ്ടു രുക്കുകളുടെ ഭേദങ്ങളും അവിടെ രോഗശമനം ഇഷ്ടമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാര്യകളായി ഉചിതകളായിരിക്കുന്ന ക്രിയകളും കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — ജീവിക്കുമെന്നുതന്നെ നിശ്ചയം സിദ്ധമായാൽ രോഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ചികിത്സയെ പറയേണം. ചികിത്സയും രോഗങ്ങളുടെ അറിവും ഭവിക്കുന്നില്ല എങ്കിൽ ചെയ്‌വാൻ കഴിയാത്തതാകുന്നു. അതുഹേതുവായിട്ടു രോഗങ്ങളെ പറ്റി യഥാർത്ഥമായ അറിവിനെ ഉണ്ടാക്കേണം. അതിനായിക്കൊണ്ടു ഒരു സ്ഥലത്തിങ്കൽ രോഗവിശേഷങ്ങളെയും മറ്റൊരു സ്ഥലത്തിങ്കൽ അതുകളുടെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ചെയ്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യകളായിയും ഉചിതകളായിയും ഇരിക്കുന്ന ചികി

ത്സകളെയും പറയുന്നു-

൨. തത്തൽക്കാമയാവാച്യാ അനിഷ്ടസ്ഥാനഗൈൎഗ്രഹൈഃ।
ഇഷ്ടസ്ഥിതൈസ്തഥാരോഗ്യം തദൈവാഥനിഗദ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അനിഷ്ടസ്ഥാനഗന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു തത്തൽക്കാമയങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം ഇഷ്ടസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആരോഗവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം അതുതന്നെ നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അനിഷ്ട ഭാവങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു അവക്കു പറകപ്പെട്ട രോഗങ്ങളെ പറയെണം- ഇഷ്ടഭാവങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആരൊഗ്യത്തെയും പറയെണം- ഇതിനെത്തന്നെ ഇനി വ്യക്തമാക്കി പറവാൻ പൊകുന്നു-

൩. പാപാ ലാഭതൃതീയഗാസ്സഹജവൈഷ്ഠ്യന്ത്യാഷ്ടമെഭ്യോന്യഗാസ്സൌമ്യാമാന്ദിരപിത്രികൊണമൂൎത്തി കെന്ദ്രെഭ്യോപരത്രസ്ഥിതാഃ। സൎവ്വമികഥയന്ത്യനാമയതനും പ്രഷ്ടാരമെവം സ്ഥിതാ രൊഗഗ്രസ്തകളെവെരബ്ധ കഥിതെഭ്യോന്യത്രതെസംസ്ഥിതാഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ലാഭതൃതീയഗന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരും സഹജവൈഷ്ഠ്യന്ത്യാഷ്ടമങ്ങളിൽനിന്നു അന്യഗന്മാരായിരിക്കുന്ന സൌമ്യന്മാരും ത്രികൊണമൂൎത്തികെന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നു അപരത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന മാന്ദിയുമാകുന്ന ഇവർ സൎവ്വന്മാരായിട്ടു എവം സ്ഥിതന്മാരായാൽ പ്രഷ്ടാവിനെ അനാമയതനു എന്നു കഥിക്കുന്നു- അവർ സൎവ്വന്മാരായിട്ടു കഥിതങ്ങളിൽനിന്നു അന്യങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായാൽ രൊഗഗ്രസ്തകളെബെരമെന്നും കഥിക്കുന്നു-

സാരം—പതിനൊന്നാമെടത്തും മൂന്നാമെടത്തും പാപന്മാർനില്ക്കയും മൂന്നാമെടവും ആറാമെടവും പന്ത്രണ്ടാമെടവും എട്ടാമെടവും അല്ലാത്ത ഭാവങ്ങളിൽ ശുഭന്മാർ നില്ക്കയും അഞ്ചാമെടവും ഒമ്പതാമെടവും എട്ടാമെടവും ലഗ്നവും നാലാമെടവും എഴാംമെടവും പത്താമെടവും അല്ലാത്തഭാവത്തിങ്കൽ ഗുളികൻ നില്ക്കയും കൂടിവരികിൽ പൃച്ശകന്നു യാതൊരു രൊഗവും ഇല്ലഎന്നു പറയെണം- പാപസൌമ്യഗുളികന്മാർ അവരവൎക്കു പറഞ്ഞഭാവങ്ങളിലല്ലാതെ എല്ലാവരുംകൂടിനിന്നാൽപൃച്ശകന്നുബെലിഷ്ഠമായൊരുരൊഗമുണ്ടെന്നുപറയെണം പലരൊഗങ്ങളെപറകയുമാം- വൈപരീത്യത്തിന്റെകുറവിന്നു തക്കവണ്ണം രൊഗത്തിന്റെ ബെലഹാനിയെ

യൊ സംഖ്യാഹാനിയെയൊ യുക്തികൊണ്ടറിഞ്ഞുപറഞ്ഞുകൊൾക. പാപന്മാർ എന്നതുകൊണ്ടുകെതുവിനെവിട്ടു മറ്റുള്ളവരെ എല്ലാവരെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൰. ആരൊഗ്യദാഗ്രഹായത്ര സുസ്ഥസംജ്ഞാസ്തു തത്രഗാഃ ।
രൊഗദായത്ര തെ ദുസ്ഥാസ്സൂക്തം സാരസംഗ്രഹെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — യാതൊരെടത്തു സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ ആരൊഗ്യദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തത്രഗന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരാകട്ടെ സുസ്ഥസംജ്ഞന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. യാതൊരെടത്തു സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ രൊഗദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ അവർ ദുസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. ഇത സാരസംഗ്രഹത്തിങ്കൽ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — യാതൊരെടത്തു യാതൊരു ഗ്രഹം നിന്നാൽ ആരൊഗ്യംഫലമാകുന്നുവൊ അവിടെ നില്ക്കുന്ന ആ ഗ്രഹത്തിനു സുസ്ഥനെന്നപെരുണ്ടു. യാതൊരെടത്തു യാതൊരു ഗ്രഹംനിന്നാൽ രൊഗം ഫലമാകുന്നുവൊ അവിടെ നില്ക്കുന്ന ആ ഗ്രഹത്തിന്നു ദുസ്ഥനെന്ന പെരുണ്ടു. ഇതുസാരസംഗ്രഹമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു.

൰൧. ഷഷ്ഠാന്ത്യാഷ്ടമലാഭലഗ്നനവമാപത്യെഷു യെ ദുർബ്ബലാഃ
പാപാഃ ഷഷ്ഠമതിവ്യയെഷ്വപി ശുഭാ ദുസ്ഥാ ഭവന്തി ഗ്രഹാഃ । ലഗ്നേശാദ്ധ്യരയൊരതിരൊഗമതിദാ ദുസ്ഥെഷു സുസ്ഥാശ്ച തെനുക്തസ്ഥാനഗതാശ്ശശാങ്കസഹിതാസ്സ്വംസ്വംഫലം കുർവ്വതെ - ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഷഷ്ഠാന്ത്യാഷ്ടമലാഭലഗ്നനവമാപത്യങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായി ദുർബ്ബലന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാർ യാവചിലരൊ അവരും ഷഷ്ഠമൃതി വ്യയങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാരുമാകുന്നഗ്രഹങ്ങൾ ദുസ്ഥന്മാരായിഭവിക്കുന്നു ദുസ്ഥന്മാരിൽവെച്ചു ലഗ്നെശാദ്ധ്യരികൾ അതിരൊഗ മൃതിദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. അനുക്തസ്ഥാന ഗതന്മാരായിട്ടും ശശാംകസഹിതന്മാരായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന അവർ സുസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. അവർസ്വന്തമായി സ്വന്തമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ ചെയ്യുന്നു.

സാരം — ആറാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും ഏഴാമെടത്തും നാലാമെടത്തും ലഗ്നത്തിലും ഒമ്പതാമെടത്തും അഞ്ചാമെടത്തും ബലഹീനതയൊടുകൂടിയവരായി നില്ക്കുന്ന പാപഗ്രഹങ്ങളും ആറാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും നില്ക്കുന്ന ശുഭഗ്രഹങ്ങളും പ്രത്യെകം ദുസ്ഥനെന്ന പെരൊടുകൂടിയവരാകുന്നു. ദുസ്ഥഗ്രഹങ്ങളിൽവെച്ചു ലഗ്നാധിപന്റെ അധിശ

ത്തുക്കളായുള്ളവർ രോഗത്തെയും മരണത്തെയും അധികമായി ഉണ്ടാക്കും. മറ്റുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന പാപഗ്രഹങ്ങളും ശുഭഗ്രഹങ്ങളും സുസ്ഥനെന്ന പേർ പ്രത്യേകം ഉള്ളവരാകുന്നു - വല്ലൊരേടത്തു ചന്ദ്രനോടുകൂടെ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹവും സുസ്ഥൻ തന്നെ. ആസുസ്ഥന്മാർ തന്റെ ഫലത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നു-

(വാ) അത്രഗ്രന്ഥാന്തരമപി-

അന്വയാർത്ഥം—ഇവിടെ ഗ്രന്ഥാന്തരവും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ വെറെയും ഗ്രന്ഥമുണ്ട- ഗ്രന്ഥാന്തരവചനത്തെ അനന്തരം കാണിപ്പാൻ പോകുന്നു-

ന്ത. ഷിൺമൃത്യുവ്യയസംസ്ഥിതൈസ്സൂദിതാൻ വ്യാധീൻവദേല്ലഗ്നപ ദൃഷ്ടാൻ സഹിതൈസ്തനുഗതൈ സ്തദ്ദൃഷ്ടിഭിർവാഗ്രഹൈഃ । ഊർദ്ധ്വാസ്യേ ചരഭേഗളോപരിഗളാത്തിഗ്മുഖേ ചസ്ഥിരേ ഖണ്ഡേചാധോമുഖകേവ്യധഃകടിതടാല്ലഗ്നസ്ഥിതേവ്യാധയഃ

അന്വയാർത്ഥം——ഷിൺമൃത്യുവ്യയസംസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടൊ ലഗ്നപദൃഷ്ടാവായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടൊ തൽസഹിതനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെ കൊണ്ടൊ തനുഗതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടൊ തദ്ദൃഷ്ടാക്കന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടൊ ഉദിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന വ്യാധികളെ പറയെണം- ഊർദ്ധ്വാസ്യവും ചരഭവും ലഗ്നസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗളോപരിഭാഗത്തിങ്കലും തിഗ്മുഖവും സ്ഥിരവും ലഗ്നസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗളത്തിങ്കൽനിന്ന അധോഭാഗത്തിങ്കലും ഖണ്ഡവും അധോമുഖകവും ലഗ്നസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കടിതടത്തിങ്കൽനിന്ന അധോഭാഗത്തിങ്കലും വ്യാധികൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ആറാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടൊ ലഗ്നാധിപനെക്കുറിച്ച ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടൊ ലഗ്നാധിപനൊടുകൂടിനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടൊ ലഗ്നത്തിൽനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടൊ ലഗ്നത്തെക്കുറിച്ച ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടൊ അവരാൽ പറകപ്പെട്ട വ്യാധികൾ പ്രഷ്ടാവിന്ന ഉണ്ടെന്നു പറയെണം- ഊർദ്ധ്വമുഖരാശിയും ചരരാശിയും ലഗ്നമായാൽ കഴുത്തിങ്കൽനിന്ന മെലെയും തിഗ്മുഖരാശിയും സ്ഥിരരാശിയും ലഗ്നമായാൽ കഴുത്തിങ്കൽ നിന്ന താഴെയും ഖണ്ഡരാശിയും അധോമുഖരാശിയും ലഗ്നമായാൽ അരക്കെട്ടിൽനിന്ന താഴെയും വ്യാധികളെപറയെ

ന്നം-

൬- സൂൎയ്യാദീനാം കുക്ഷിഹൃന്മൂൎദ്ധവക്ഷാംസ്യൂരുവക്ത്രം ജാനുനി ചാംഘ്രിയുഗ്മം। അംഗാനിസ്യുർവ്യാധയോംഗേ ഗ്രഹാണാം വക്തവ്യാ ദൌൎബ്ബല്യദൌസ്ഥ്യാദിഭാജാം॥

അന്വയാൎത്ഥം —— കുക്ഷിഹൃന്മൂൎദ്ധവക്ഷസ്സുകളും ഊരുക്കളും വക്ത്രവും ജാനുക്കളും അംഘ്രിയുഗ്മവും സൂൎയ്യാദികളുടെ അംഗങ്ങളായി ഭവിക്കും- ദൌൎബ്ബല്യദൌസ്ഥ്യാദിഭാക്കുകളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ വ്യാധികൾ അംഗങ്ങളിൽ വക്തവ്യങ്ങളാകുന്നു-

സാരം —— വയറ, ഹൃദയം, മൂൎദ്ധാവ, മാറിടം, തുടകൾ, മുഖം മുട്ടുകൾ, കാലടികൾ ഇതുകൾ ക്രമേണ സൂൎയ്യൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ അംഗങ്ങളാകുന്നു. ദുൎബ്ബലന്മാരായിട്ടും ദുസ്ഥതമുതലായ ദോഷങ്ങളോടു കൂടിയവരായിട്ടുമിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ രോഗങ്ങളെ അവൎക്കു പറയപ്പെട്ട അംഗങ്ങളിൽ പറഞ്ഞുകൊൾക-

൭. വരാംശപൂൎവ്വാവയവാന്നിധേയാ ലഗ്നാദിഭാവേഷ്വധിപേഷു ചൈഷാം। സക്രൂരഭാവഗ്രഹസംസ്ഥമംശം സവ്യാധികം പ്രഷ്ടുജനസ്യ വാച്യം॥ ഇതി-

അന്വയാൎത്ഥം —— വരാംശപൂൎവ്വാവയവങ്ങൾ ലഗ്നാദിഭാവങ്ങളിലും ഇതുകളുടെ അധിപന്മാരിലും നിധേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സക്രൂരഭാവഗ്രഹസംസ്ഥമായിരിക്കുന്ന പ്രഷ്ടുജനത്തിന്റെ അംശം സവ്യാധികമെന്ന വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — കാലാംഗാനി വരാംഗം ഇത്യാദിയായ ഹോരാശ്ലോകത്തിൽ കേൾക്കപ്പെടുന്ന മൂൎദ്ധാവ മുതലായ അംഗങ്ങളെ ലഗ്നം തുടങ്ങീട്ടും ആരൂഢം തുടങ്ങീട്ടും ദ്വാദശഭാവങ്ങളിൽ ക്രമേണ കല്പിക്കേണം- രണ്ടുവക ഭാവാധിപന്മാരിലും കല്പിക്കേണം- ഇങ്ങിനെ കല്പിക്കുമ്പോൾ യാതൊരംശത്തിങ്കൽ പാപൻ വരുന്നുവൊ ആ അംശത്തിങ്കലും യാതൊരംശത്തിന്റെ സ്ഥാനാധിപൻ പാപനോടുകൂടി നിൽക്കുന്നുവൊ ആ അംശത്തിങ്കലും പൃഛകന്നു രോഗമുണ്ടെന്നു പറയേണം.

൮. സ്പൃഷ്ടേനരാശിനാ പ്രഷ്ടുശ്ചാരൂഢേനോദയേന ച। രോഗസ്ഥാനം വദേദ്ധേതുരാരൂഢവിഷയേപി തൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— പ്രഷ്ടാവിനാൽ സ്പൃഷ്ടമായിരിക്കുന്ന രാശികൊണ്ടും ആരൂഢംകൊണ്ടും ഉദയംകൊണ്ടും രോഗസ്ഥാനത്തെ വദിക്കേണം- അത ഹേതുവായിട്ട ഉക്തമായത ആരൂഢവിഷയത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— പൃഛകൻ യാതൊരു ശരീരാവയവത്തെ തൊട്ടുവൊ

അതുകൊണ്ടു കല്പിക്കപ്പെടുന്ന രാശിയെത്രെ സ്പൃഷ്ടരാശിയാകുന്നത സ്പൃഷ്ടരാശികൊണ്ടും ആരൂഢംകൊണ്ടും ഉദയരാശികൊണ്ടും വ്യാധികളുടെ സ്ഥാനത്തെ പറയെണം അതുഹെതുവായിട്ടപരാംഗാദികളായിരിക്കുന്ന അംഗങ്ങളുടെ കല്പന ആരൂഢാദിഭാവങ്ങളിലും വെണ്ടതാകുന്നു- ആരൂഢപിക്ഷയെപി എന്നുള്ള അപി ശബ്ദം അനുക്തസമുച്ചയത്തിനായിക്കൊണ്ടുള്ളതാകയാൽ സ്പൃഷ്ടരാശിമുതലായ ഭാവങ്ങളിലും പരാംഗം മുതലായ അംഗങ്ങളെ കല്പിക്കെണം- രണ്ടെടത്തും ഭാവാധിപന്മാരിലുള്ള കല്പനയുംവെണം-

൧൦. പ്രോക്തസ്ത്രിദൊഷസംബന്ധൊവരാഹമിഹിരൊദിതഃ। ഗ്രഹാണാംപ്രൊച്യതെദാനീം വച്മ്യുക്തംസാരസംഗ്രഹെ॥

അന്വയാൎത്ഥം——വരാഹമിഹിരൊദിതമായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ത്രിദൊഷസംബന്ധം മുമ്പെ പ്രൊക്തമായി- ഇനി ഇപ്പൊൾ സാരസംഗ്രഹത്തിങ്കൽ ഉക്തമായതിനെ വചിക്കുന്നു-

സാരം—— വരാഹമിഹിരാചാൎയ്യരാൽ പറകപ്പെട്ട ഗ്രഹങ്ങളുടെ വാതാദിദൊഷസംബന്ധത്തെ മുമ്പെ പറഞ്ഞു- ഇനി ഇപ്പൊൾ സാരസംഗ്രഹത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം പറയുന്നു-

൧൧. പിത്തംവാതയുതംകരൊതിദിനകൃദ്വാതംകഫംശീതഗുഃപിത്തംഭൂമിസുതസ്തഥാശശിസുതൊവാതഞ്ചപിത്തംകഫം।ജീവൊവാതകഫൌസിതൊനിലകഫൌവാതഞ്ചപിത്തംശനിഃ ക്ഷീണെന്ദുസ്ഥിതരാശിനാഥകഥിതംപൂൎണ്ണഃകഫംതൊയഭെ॥ ഇതി

അന്വയാൎത്ഥം—— ദിനകൃത്തവാതയുതമായിരിക്കുന്ന പിത്തത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-ശീതഗു വാതത്തെയുംകഫത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു ഭൂമിസുതൻ പിത്തത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-അപ്രകാരം ശശിസുതൻ വാതത്തെയും പിത്തത്തെയും കഫത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു-ജീവൻ വാതകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-സിതൻ അനിലകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-ശനി വാതത്തെയും പിത്തത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു- ക്ഷീണെന്ദുസ്ഥിതരാശിനാഥ കഥിതമായിരിക്കുന്നതിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- തൊയഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി പൂൎണ്ണനായിരിക്കുന്ന ഇന്ദു കഫത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം-ആദിത്യനും ശനിയും വാതപിത്തങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ചന്ദ്രനും വ്യാഴവും ശുക്രനും വാതകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-ചൊവ്വ പിത്തത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ബുധൻ വാതപിത്തകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ക്ഷീണചന്ദ്രൻ തന്റെ ആസ്പദമായ രാശിയുടെ അധിപനു യാതൊരുദൊഷമൊ അതിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ജലരാശി

യിൽനില്ക്കുന്നപൂൎണ്ണചന്ദ്രൻകഫത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു.

൧൨. രോഗാൻകുൎയ്യുൎഗ്രഹാസ്സ്വൈപാകതപഞ്ചഭൂതവശാദപി। ത
ത്കാലശ്ച തത്ത്വസ്സ്വൈപാകതാസ്വൂഢാശാസ്ത്രാന്തരോദിതം॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഗ്രഹങ്ങൾ സ്വൈപാകതാപഞ്ചഭൂതവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടും രോഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും. സ്വൈപാകതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഋതുക്കൾതന്നെ തത്കാലമായി ഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരംശാസ്ത്രാന്തരോദിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ഗ്രഹങ്ങൾ ദുസ്ഥങ്ങളായാൽ ഭൂമിമുതലായ അഞ്ചു ഭൂതങ്ങളിൽവെച്ചു തനിക്കു യാതൊന്നൊ അതിനെ അനുസരിച്ചിട്ടും രോഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും. അതിന്റെ കാലം അവരവൎക്കു പറകപ്പെട്ട ഋതുക്കൾതന്നെ. ഇത അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കലും പറകപ്പെട്ടതാകുന്നു.

൧൩. ദുസ്ഥയോരൎക്കഭൂസൂന്വോരോഗാസ്സ്യുഃപിത്തസംഭവാഃ।
ശുക്രേന്ദ്വോഃശ്ലേഷ്മജാമന്ദേവാതജാജ്ഞേത്രിദോഷജാഃ॥

൧൪. ബാധിഷ്ഠാത്യാന്നഭോജാതാഅനിഷ്ടസ്ഥാനഗേഗുരൌ।
അനിഷ്ടഗാനിജാൻരോഗാൻകുൎയ്യുന്നിജനിജൎത്തുഷു॥ ഇതി

അന്വയാൎത്ഥം— അൎക്കഭൂസൂനുക്കൾ ദുസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിത്തസംഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ഭവിക്കും. ശുക്രേന്ദുക്കൾ ദുസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശ്ലേഷ്മജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ഭവിക്കും. മന്ദൻ ദുസ്ഥനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ വാതജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ഭവിക്കും. ജ്ഞൻ ദുസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ത്രിദൊഷജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ഭവിക്കും. ഗുരു അനിഷ്ടസ്ഥാനഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ നഭോജാതങ്ങളായി ബാധിഷ്ഠാത്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ഭവിക്കും. അനിഷ്ടഗങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളെ നിജനിജൎത്തുക്കളിൽ ഉണ്ടാക്കും.

സാ— ആദിത്യനും ചൊവ്വയും അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാൽ പിത്തത്തിങ്കൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾ ഭവിക്കും. പിത്തമെന്നത അഗ്നിയുടെ അംശമാകുന്നു. ചന്ദ്രനും ശുക്രനും ദുസ്ഥതയെ പ്രാപിച്ചാൽ ജലം ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ശനിദുസ്ഥനായാൽ വാതം ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. വാതമെന്നത വായു തന്നെ ബുധൻദുസ്ഥനായാൽ ത്രിദോഷങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ത്രിദൊഷങ്ങൾ വാതപിത്ത കഫങ്ങളാകുന്നു. ഇതുകളിൽ കഫമെന്നതു

ജലാംശമാകുന്നു. വ്യാഴം ദുസ്ഥനായാൽ ആകാശം ഹേതുവായിട്ടുള്ള ബാധിര്യം മുതലായ രോഗങ്ങൾ ഭവിക്കും. ദുസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ അവരവരുടെ ധാതുക്കളിൽ അവരവർക്കു പറയപ്പെട്ട രോഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും.

൪൫. രോഗമായിഷുദുഷ്ടേഷു തത്തൽപ്രോക്തേഷു ധാതുഷു।
അപി രോഗോൽഭവോ വാച്യഃ പ്രോക്തം ഗ്രന്ഥാന്തരേ തഥാ॥

അന്വയാർത്ഥം — ദുഷ്ടന്മാർ രോഗമായികളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തത്തൽ പ്രോക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ധാതുക്കളിലും രോഗോൽഭവം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിങ്കൽ പ്രോക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഗ്രഹങ്ങൾ ദുസ്ഥന്മാരായിട്ടു രോഗങ്ങളെ ജനിപ്പിപ്പാനിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ ആതാതു ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു അവരവർക്കു പറയപ്പെട്ട ധാതുക്കളിൽ രോഗോൽഭവത്തെ പറയേണം. അപ്രകാരം അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു.

൪൬. ദുസ്ഥിതാസ്ഥ്യാദിധാതുസ്ഥോ രോഗിണാം രോഗ ഉച്യതാം।
രോഗപ്രശ്നേഥവാ രോഗാശ്രിതാംശപധാതുഷു. ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം — രോഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽ രോഗികളുടെ രോഗം ദുസ്ഥിതാസ്ഥ്യാദി ധാതുസ്ഥമെന്നു രോഗാശ്രിതാംശപധാതുക്കളിൽ സ്ഥിതമെന്നോ രണ്ടും ചെയ്കപ്പെടേണം.

സാരം — രോഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ദുസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകമായി പറയപ്പെട്ട അസ്ഥ്യാദിധാതുക്കളിലോ രോഗകരന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ നവാംശകങ്ങൾ യാതൊന്നുകളോ അതുകളുടെ അധിപന്മാരുടെ ധാതുക്കളിലോ ആകുന്നു രോഗത്തിന്റെ സ്ഥിതി എന്നു പറയേണം.

൪൭. സന്തി പ്രകാരഭേദാശ്ച രോഗഭേദനിരൂപണേ। തേ
ഷാപ്യത്ര വിലിഖ്യന്തേ യഥാ ശാസ്ത്രാന്തരോദിതാഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — രോഗഭേദനിരൂപണത്തിൽ പ്രകാരഭേദങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. അതുകളും യാതൊരു പ്രകാരം ശാസ്ത്രാന്തരോദിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവോ അപ്രകാരം ഇവിടെ വിലേഖനം ചെയ്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — വ്യാധിഭേദവിചാരത്തിങ്കൽ പ്രകാരഭേദങ്ങൾ വളരെ ഉണ്ടു. അതുകളെ ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രകാരം ഇവിടെ ഇനി എഴുതുന്നു.

൪൮. രോഗാസ്തു ദ്വിവിധാ ജ്ഞേയാ നിജാഗന്തുകഭേദതഃ।
നിജാശ്ചാഗന്തുകാശ്ചാപി പ്രത്യേകം ദ്വിവിധാഃ പുനഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— രോഗങ്ങളാകട്ടെ നിജാഗന്തുകങ്ങളെ ഹേതുവായിട്ട ദ്വിവിധങ്ങളെന്ന ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും ആഗന്തുകങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും പിന്നെ ദ്വിവിധങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— വ്യാധികൾ നിജങ്ങളായിട്ടും ആഗന്തുക്കളായിട്ട ഉണ്ടാകയാൽ രണ്ടു വകയാകുന്നു- അതുകൾ രണ്ടു വകയും പിന്നെ പ്രത്യേകം രണ്ടു പ്രകാരെണ ഭവിക്കുന്നു-

൧൯. നിജാശ്ശരീരചിത്തോത്ഥാ ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടനിമിത്തജാഃ । തഥൈവാഗന്തുകാശ്ചൈവം വ്യാധയസ്സ്യുശ്ചതുൎവിധാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ശരീര ചിത്തോത്ഥങ്ങളായിട്ടും ദൃഷ്ടാദൃഷ്ട നിമിത്തജങ്ങളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- ആഗന്തുകങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും അപ്രകാരം തന്നെ ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം വ്യാധികൾ ചതുൎവ്വിധങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും ആഗന്തുകരോഗങ്ങളും ശാരീരങ്ങളായിട്ടും മാനസങ്ങളായിട്ടുമുണ്ടു- ഇതുതന്നെ അല്ല ചിലതു ദൃഷ്ടനിമിത്തമായിട്ടും ചിലത അദൃഷ്ട നിമിത്തമായിട്ടുമുണ്ടു- അതുഹേതുവായിട്ട മേൽ പറഞ്ഞ രണ്ടുവക രോഗങ്ങളും രണ്ടുവിധമായി നാലുപ്രകാരെണ ഭവിക്കുന്നു-

൨൦. വാതപിത്തകഫൈൎഭ്രതാഃ പൃഥക്സംസൎഗ്ഗജാഃ । പൃഥക്സംസൎഗ്ഗജാസ്തഥാ । സന്നിപാതഭവാശ്ചൈവശാരീരാഃ കീൎത്തിതാഗദാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വെവ്വെറെ വാതപിത്ത കഫൈൎഭ്രതങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളും അപ്രകാരം സംസൎഗ്ഗജങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളും സന്നിപാതത്താൽ ഭവങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളുമാകുന്ന രോഗങ്ങൾ ശാരീരങ്ങൾ എന്നു കീൎത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— വാതം ഹേതുവായിട്ടും പിത്തം ഹേതുവായിട്ടും കഫം ഹേതുവായിട്ടും വാതപിത്തങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും വാതകഫങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും പിത്തകഫങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും വാതപിത്തകഫങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ഉണ്ടാകുന്ന വ്യാധികൾ ശാരീരങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

൨൧. അഷ്ടമേനതഥീശേനതദ്ദഷ്ട്രാതൽഗതേനവാ । വിജ്ഞാതവ്യാസ്സ്പൃശേരെഷാംവീൎയ്യതസ്സൽകൃതാഗദാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അഷ്ടമംകൊണ്ടും തഥീശനെക്കൊണ്ടും തദ്ദഷ്ടാവിനെക്കൊണ്ടും തൽഗതനെക്കൊണ്ടും ഇവരുടെ വീൎയ്യംകൊ

ണ്ടും തൽകൃതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങൾ വിജ്ഞാതവ്യങ്ങളായി ഭവിക്കും.

സാരം — അഷ്ടമരാശികൊണ്ടും അഷ്ടമരാശിയുടെ അധിപനെക്കൊണ്ടും, അഷ്ടാധിപനെക്കുറിച്ചു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെകൊണ്ടും അഷ്ടമത്തിന്റെയും അഷ്ടമാധിപൻ മുതലായവരുടെയും, വീൎയ്യംകൊണ്ടും വാതാദിദോഷത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതുകളായ രോഗങ്ങളെ അറിയെണം.

൨൨. ക്രോധസാധ്വസശോകാദിവെഗജാതാസ്തുമാനസാഃ।
ജ്ഞേയാരന്ധ്രമനോനാഥ മിഥോയോഗെക്ഷണാദിഭിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ക്രോധസാധ്വസ ശോകാദിവെഗജാതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങളാകട്ടെ മാനസങ്ങളായിട്ടും രന്ധ്രമനോനാഥമിഥോയോഗെക്ഷണാദികൾ കൊണ്ടു ജ്ഞേയങ്ങളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — കോപം ഭയം ദുഃഖം ഇത്യാദികളുടെവെഗത്തിങ്കൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന വ്യാധികൾ മാനസങ്ങളാകുന്നു. അതുകളെ അഷ്ടമാധിപന്റെയും അഞ്ചാംഭാവാധിപന്റെ തമ്മിൽ ഉള്ള യോഗം കൊണ്ടും ദൃഷ്ടികൊണ്ടും അറിയെണം.

൨൩. ശാപാഭിചാരഘാതാദിജാതാദൃഷ്ടനിമിത്തജാഃ। ജ്ഞേ
യാഃ ഷഷ്ഠതദീശാഭ്യാം തദ്രഷ്ട്രതൽഗതൈൎവാ ॥

൨൪. രന്ധ്രേശഷഷ്ഠസംബന്ധശാപാദ്യാഃപ്രബലാശ്ചതെ।
അദൃഷ്ടഹെതുജാജ്ഞേയാബാധകഗ്രഹസംഭവാഃ-ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ശാപാഭിചാരഘാതാദി ജാതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങൾ ദൃഷ്ടനിമിത്തജങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകൾ ഷഷ്ഠതദീശന്മാരെക്കൊണ്ടൊ തദ്രഷ്ടാവിനെക്കൊണ്ടൊ തൽഗതനെക്കൊണ്ടൊ ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. രന്ധ്രേശഷഷ്ഠസംബന്ധം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആ ശാപാദികൾ പ്രബലങ്ങളായിട്ടു ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ബാധകഗ്രഹസംഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങൾ അദൃഷ്ടഹെതുജങ്ങളായി ജ്ഞേയങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ശാപം മാരണം അഭിഘാതം- ഇത്യാദികൾ നിമിത്തമായി ഉണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾ ദൃഷ്ടഹെതുകങ്ങളാകുന്നു. അതുകളെ ആറാം ഭാവംകൊണ്ടൊ അതിന്റെ അധിപനെക്കൊണ്ടൊ അതിനെക്കുറിച്ചു ദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയ ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടൊ ആറാമെടത്തു നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടൊ അറിയെണം. അഷ്ട

മാധിപതിക്കും ഭൂതാദിമെടത്തിന്നും ദൃഷ്ടിയൊഗാദി സംബന്ധമുണ്ടായിരുന്നാൽ ശാപാദികാരണങ്ങളാൽ അധികമായ ബലത്തൊടു കൂടിയതുകളായിരിക്കും- ഗ്രഹബാധകൊണ്ടുണ്ടായ രൊഗങ്ങൾ അദൃഷ്ടഹെതുക്കളാകുന്നു-

ശ്ലൊ· ദൃഷ്ടംവായഃശ്രുതംദ്രവ്യംപ്രശ്നകാലെയദൃച്ഛയാ। തദ്രോഗാശ്ചതജ്ഞാംഭെദൊജ്ഞേയാഗ്രന്ഥാന്തരെതഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം — പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ യദൃച്ഛഹെതുവായിട്ടു യാതൊരു ദ്രവ്യം ദൃഷ്ടമായിട്ടൊ ശ്രുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ തദ്രൊഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടും തക്കകളുടെ ഭെദങ്ങൾ ജ്ഞേയങ്ങളാകുന്നു അപ്രകാരംശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ വല്ലൊരുദ്രവ്യത്തെ ഇന്നതുകാരണമെന്നില്ലാതെ കാണുകയൊ കെൾക്കുകയൊ ഉണ്ടായാൽ അതിനെ അനുസരിച്ചും വ്യാധിഭെദത്തെ അറിയെണം അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ അപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു-

ശ്ലൊ· യസ്യരൊഗസ്യയദ്രവ്യമപഥ്യംതസ്യവീക്ഷണെ। ശ്രവണെവാസ്യവിജ്ഞേയസ്സരൊഗൊരൊഗചിന്തനെ- ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരു രൊഗത്തിന്നു യാതൊരുദ്രവ്യം അപഥ്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിന്റെ അതിന്റെ വീക്ഷണം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവന്ന ആ രൊഗം രൊഗചിന്തനത്തിങ്കൽ ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ഇന്നതുകാരണമെന്നില്ലാതെ ആ സ്ഥലത്തിങ്കൽവെച്ചൊരു ദ്രവ്യത്തെ കാണുകയൊ അതിനെ സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കിനെ കെൾക്കുകയൊ ഉണ്ടായാൽ അതു യാതൊരു രൊഗത്തിന്ന അപഥ്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ രൊഗം പൃച്ഛകന്നു ഭവിക്കുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം-

(വാ) അത്രാഷ്ടാംഗഹൃദയം ॥

അന്വയാർത്ഥം——— ഇവിടെ അഷ്ടാംഗഹൃദയം പ്രമാണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഇന്നരൊഗത്തിന്ന ഇന്നത അപഥ്യമെന്നുള്ള വിഷയത്തിങ്കൽ അഷ്ടാംഗഹൃദയമെന്ന ശാസ്ത്രം പ്രമാണമാകുന്നു-

ശ്ലൊ· രസാസ്സ്വാദ്വമ്ലലവണതിക്തൊഷണകഷായകാഃ തത്രാദ്യാമാരുതംഘ്നന്തിത്രയസ്തിക്താദയഃകഫം ॥

ശ്ലൊ· കഷായതിക്തമധുരാഃപിത്തംഘ്നന്തിചെതരെ। വാതഃപിത്തംകഫശ്ചെതിത്രയൊദൊഷാസ്സമീരിതാഃ॥ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——രസങ്ങൾസ്വാദ്വമ്ലലവണതിക്തൊഷണ

കഷായരസങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകളിൽവെച്ചു ആദ്യന്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൂന്നുരസങ്ങളും മാരുതനെ ഹനിക്കുന്നു. തിക്താദികളായിരിക്കുന്ന മൂന്നുരസങ്ങളും കഫത്തെ ഹനിക്കുന്നു. കഷായതിക്തമധുരങ്ങളും പിത്തത്തെ ഹനിക്കുന്നു. ഇതരങ്ങളും പൊഷിപ്പിക്കുന്നു. വാതവും പിത്തവും കഫവും ഇങ്ങിനെ ദൊഷങ്ങളും മൂന്നായിട്ട സമീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മധുരം, പുളി, ഉപ്പു, കയ്പു, എരു, ചവൎപ്പു ഇതുകൾ രസങ്ങളാകുന്നു. മധുരാദികളായ ആ രസങ്ങളിൽവെച്ചു മധുരാമ്ലലവണങ്ങളായ മൂന്നു രസങ്ങളും വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും. മറ്റുള്ളരസങ്ങളും വൎദ്ധിപ്പിക്കും. തിക്തകടുകഷായങ്ങളാകുന്ന മൂന്നുരസങ്ങളും കഫത്തെ ശമിപ്പിക്കും. മറ്റുള്ളതുകൾ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. കഷായതിക്തമധുരങ്ങളും പിത്തത്തെ ശമിപ്പിക്കും. മറ്റുള്ളതുകൾ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. വാതം പിത്തം കഫം ഇങ്ങിനെ ദൊഷങ്ങളും മൂന്നാകുന്നു.

മെൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട അഷ്ടാംഗഹൃദയമാകുന്ന പ്രമാണം കൊണ്ടു മധുരരസത്തൊടൊ അമ്ലരസത്തൊടൊ ലവണരസത്തൊടൊ കൂടിയ ഒരു വസ്തുവിനെ പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ കണ്ടാൽ അതും കഫവൃദ്ധിനിമിത്തമായി ഉണ്ടാകുന്നവ്യാധികളുടെ ലക്ഷ്യമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു കഫവൃദ്ധി ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗമുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിക്കാം. ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ളതുകളെയുമറിക.

൫൯. യസ്യഗ്രഹസ്യയൊദൊഷഃ പിത്താദിഷുപരികീൎത്തിതഃ
തെനൊദ്രൊഗതവക്തവ്യൊ വാച്യസ്സൂദ്ദെഷ്ടജൊഗദഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— യാതൊരുഗ്രഹത്തിന്നു പിത്താദികളിൽ വെച്ചു യാതൊരു ദൊഷം ഇവിടെ കീൎത്തിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടു രൊഗം വക്തവ്യമായിരിക്കും. വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ തദ്ദൊഷജമായിരിക്കുന്ന ഗദം വാച്യമായിട്ടുഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— പ്രഷ്ടാവിന്നു രൊഗത്തെ പറയെണമെന്നുവരുമ്പൊൾ എതൊരുഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടു രൊഗമുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടുവൊ ആ ഗ്രഹത്തിന്നു ഇവിടെ പറയപ്പെട്ട ദൊഷം പിത്താദികളിൽ വെച്ചു എതാകുന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗം പ്രഷ്ടാവിന്നു ഭവിക്കുന്നു എന്നുപറയെണം.

൬൦. പാപാലൊകിതയൊരാരൈൎവ്യസ്തൈൎഗ്ഗൈൎഹൊരാദിഷ്വിതിതൈഃ
അപിജ്ഞെയാതജ്ജാംഗ്ഗൈ പ്രശ്ലെഷ്മമരുതൊൽഭവാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— പ്രശ്ലെഷ്മമരുതൊൽഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന ആ

ക്കുകളുടെ ഭേദങ്ങൾ പാപാലോകിതയോരാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടും ഹോരാദികളിൽ ഉദിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ കൊണ്ടും ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ട ദുരിതകർമ്മങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ചില രോഗങ്ങളെ ഹോരമുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറയപ്പെട്ട യോഗങ്ങൾകൊണ്ടു അറിയേണം. ഹോരയിൽ അനിഷ്ടയോഗാദ്ധ്യായത്തിൽ ഏഴാമത്തെ ശ്ലോകം പാപാലോകിതയോഃ ഇത്യാദി ഇതുകൊണ്ടു ശുക്രനും ചൊവ്വയും പാപദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയവരായി ഏഴാമെടത്തുനിന്നാൽ വൃദ്ധിരോഗത്തെ പറയേണമെന്നും വല്ലോരേടത്തു നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ കർക്കടകമോ വൃശ്ചികമോ ആകുന്ന നവാംശകത്തോടും പാപയോഗത്തോടും കൂടിയവനായിരുന്നാൽ ഗുഹ്യരോഗത്തെ പറയേണമെന്നും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും രണ്ടാമെടത്തു അശുഭന്മാർ നില്ക്കുമ്പോൾ ചന്ദ്രൻ ലഗ്നത്തിങ്കലും ആദിത്യൻ ഏഴാമെടത്തും നിന്നാൽ ശ്വിത്രമെന്ന രോഗത്തെ പറയേണമെന്നും ചന്ദ്രൻ പത്താമെടത്തും ചൊവ്വ ഏഴാമെടത്തും നില്ക്കുമ്പോൾ ശനി സൂര്യൻ നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ രണ്ടാം രാശിയിൽ നിന്നാൽ അംഗഹീനതയെ പറയേണമെന്നും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ പല അനിഷ്ടയോഗങ്ങൾ ഇനിയുമുണ്ടു. അപ്രകാരം മറ്റുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങളിലുമുണ്ടു. അങ്ങിനെയുള്ള യോഗങ്ങൾ ഒക്കെയും മേൽപറഞ്ഞതുകൾക്കുപുറമെ രോഗവിശേഷങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പാനുള്ള സാധനങ്ങളാകുന്നു എന്നു ധരിച്ചുകൊൾക.

(വാ) അഥോന്മാദലക്ഷണമുച്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം—അനന്തരം ഉന്മാദലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൩൫. ലഗ്നസ്ഥധിഷണേ ദിവാകരസുതേ ഭൌമേഽഥവാ ദ്യൂനഗേ മന്ദേ ലഗ്നഗതേ മദാത്മജതപസ്സംസ്ഥോ മഹീനന്ദനഃ। ദ്യൂതേ മൂഢശശീന്ദ്രജൌ ക്ഷ്യശശീ മന്ദേശ്വരീ ചൈവസ്ഥിതൌ പാപൈർവാ ക്ഷ്യശാമൃതാംശുരതമയായുസ്സ ചാന്ത്യധർമ്മോപഗഃ ॥

൩൬. അന്യേ പാപയുതോ മന്ദേ ധീത്രി ഷഷ്ഠാഷ്ടമാന്ത്യഗഃ । ഉന്മാദയാതിനാരോ ശുഭഗാ ഏവമഷ്ടൗ സമീരിതഃ ॥ ഇതി.

അന്വയാർത്ഥം—ധിഷണൻ ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദ്യൂനഗനായിരിക്കുന്ന ദിവാകരസുതനും അല്ലായെങ്കിൽ ഭൌമനും മന്ദൻ ലഗ്നഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മദാത്മജതപസ്സംസ്ഥനായിരിക്കുന്ന മഹീനന്ദനനും മൂർത്തിയിങ്കൽ

സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന മൂഢശശീന്ദുജന്മാരും രിഃഫത്തിങ്കൽ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന കൃശശശിയും മന്ദനും ഉദയായുസ്സ്വാന്ത്യധൎമ്മോപഗനായിരിക്കുന്നപാപൈപൊഷിതക്ഷശാമൃതാംശുവും അസ്തത്തിങ്കൽ പാപയുതനായിരിക്കുന്ന മാന്ദിയും ത്രിഷഷ്ഠാഷ്ടമാന്ത്യഗനായി പാപയുതനായിരിക്കുന്ന വിത്തും ഉന്മാദദായികളാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ എട്ടുയോഗങ്ങളും പൂൎവ്വാചാൎയ്യന്മാരാൽ സമീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——വ്യാഴം ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുംപൊൾ ഏഴാമെടത്തു നില്ക്കുന്ന ശനി ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

വ്യാഴം ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുംപൊൾ ഏഴാമെടത്തുനില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

ശനി ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുംപൊൾ ഏഴാമെടത്തൊ അഞ്ചാമെടത്തൊ ഒമ്പതാമെടത്തൊ നില്ക്കുന്നചൊവ്വ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

ലഗ്നത്തിങ്കൽ പാട്ടുള്ളചന്ദ്രബുധന്മാർ ഒരുമിച്ചുനിന്നാൽ അവർ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു ക്ഷീണചന്ദ്രനും ശനിയും തുല്യകാലത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അവർ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

ലഗ്നത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ രണ്ടാമെടത്തൊ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തൊ ഒമ്പതാമെടത്തൊ പാപന്മാരൊടുകൂടെ നില്ക്കുന്നക്ഷീണചന്ദ്രൻ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

ഏഴാമെടത്തു പാപന്മാരൊടുകൂടെ നില്ക്കുന്ന ഗുളികൻ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും, എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും പാപന്മാരൊടുകൂടെനില്ക്കുന്ന ബുധൻ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

ഇങ്ങിനെ ചിത്തഭ്രമനിമിത്തങ്ങളായ എട്ടുയോഗങ്ങളും പൂൎവ്വാചാൎയ്യന്മാരാൽ പറയപ്പെട്ടവകളാകുന്നു.

൩൩. കാരണമുന്മാദാനാമുന്മത്താനാംതഥൈവചെഷ്ടാദ്യം ।
കഥ്യതഇഹതൽഭെദാത്തത് ഖലുശാസ്ത്രാന്തരെവിനിർദ്ദിഷ്ടം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഉന്മാദങ്ങളുടെ കാരണവും അപ്രകാരം തന്നെ തൽഭെദംഹെതുവായിട്ടുള്ള ഉന്മത്തന്മാരുടെ ചെഷ്ടാദ്യവും ഇവിടെ കഥിക്കപ്പെടുന്നു. അത ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ വിനിർദ്ദിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു തന്നെ.

സാരം—— ഇനി ഉന്മാദകാരണങ്ങളെയും കാരണഭെദംഹെ

ത്തുവായിട്ടു ഉളവാകുന്നതുകളായ ഉന്മത്തചേഷ്ടകളെയും മററും പറയുന്നു- അത അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പലവിധമായി പറകപ്പെട്ടതുതന്നെ-

൩൪. ഹർഷ്ക്കാഭയശോകാദ്യൈ വിരുദ്ധാശുചിഭോജനാൽ ।
ഗുരുദേവാദികോപാച്ച പഞ്ചോന്മാദാ ഭവന്ത്യഥ ॥

൩൫. ത്രിദോഷജാസ്സന്നിപാതാ ആഗന്തവഇതീരിതാഃ । ഹ
സനാസ്ഫോടനാക്രന്ദഗീതനർത്തനരോദനം ॥

൩൬. അസ്ഥാനമംഗവിക്ഷേപസ്താമ്രരൂക്ഷകൃശാതനുഃ । ജീ
ർണ്ണെബലഞ്ചവാഗ്ബഹ്വീവാതോന്മാദസ്യലക്ഷണം ॥

൩൭. സംരംഭോമർഷവൈമശ്യമഭിദ്രവണതർജ്ജനം । ഛായാ
ശീതാന്നതോയെച്ഛാരൊഷഃപീതൊഷ്ണദെഹതാ ॥

൩൮. നാരീവിവിക്തപ്രിയതാനിദ്രാരൊചകമന്ദഗാചഃ ।
ലാലാഛർദ്ദിർബ്ബലംഭുക്തെനഖാദിഷുചശുക്ലതാ ॥

൩൯. ഏതാഃപിത്തകഫോന്മാദചെഷ്ടാഃസ്യുർദ്ദൊകൊപിതാഃക്രമാൽ ।
സമ്മിശ്രലക്ഷണോവർജ്ജ്യഉന്മാദസ്സാന്നിപാതികഃ ॥

൪൦. ആഗന്തവോഗ്രഹാജ്ഞേയാസ്സ്യുർദ്ദേവാസുരാദയഃ । അ
മർത്ത്യബലവാക്ജ്ഞാനവിക്രമാദിസമന്വിതാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം ___ ഹർഷ്ക്കുഭയശോകാദിഹേതുവായിട്ടും വിരുദ്ധാശുചിഭോജനം ഹേതുവായിട്ടും ഗുരുദേവാദികോപംഹേതുവായിട്ടും അനന്തരം അഞ്ചു ഉന്മാദങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു ത്രിദോഷജങ്ങളും സന്നിപാതങ്ങളും ആഗന്തുക്കളും ഇങ്ങിനെ അതുകൾ സ്മൃതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഹസനാസ്ഫോടനാക്രന്ദഗീതനർത്തനരോദനവും അസ്ഥാനവും അംഗവിക്ഷേപവും താമ്രയായി മൃദുകൃശയായിരിക്കുന്ന തനുവും അന്നം ജീർണ്ണമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബലവും ബഹ്വിയായിരിക്കുന്ന വാക്കും വാതോന്മാദത്തിന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു- സംരംഭവും അമർഷവൈമശ്യവും അഭിദ്രവണതർജ്ജനവും ഛായാശീതാന്നതോയേച്ഛയും രോഷവും പീതോഷ്ണദേഹതയും നാരീവിവിക്തപ്രിയതയും നിദ്രാരോചങ്ങളും അല്പമായിരിക്കുന്ന വചസ്സും ലാലയും ഛർദ്ദിയും ഭുക്തികൃതയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബലവും നഖാദികളിൽ ശുക്ലതയും ഇങ്ങിനെ ദോഷകോപിതകളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ ക്രമേണ പിത്തകഫോന്മാദചേഷ്ടകളായി ഭവിക്കുന്നു- സാന്നിപാതികമായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദം സമ്മിശ്രലക്ഷണമാകുന്നു- അതുവർജ്ജ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ആഗന്തുക്കളായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദങ്ങൾഗ്രഹം ഹേതുവായിട്ട ഉണ്ടാകുന്നു- എന്ന ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അ

വരാകട്ടെ ധൈര്യശാലികളായി ഭവിക്കുന്നു- അവർ അമാത്യബലവാൻ ജ്ഞാനവിക്രമാദി സമന്വിതന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അതിസന്തോഷവും അത്യാഗ്രഹവും അതിഭീതിയും അതി ദുഃഖവും വിരുദ്ധമായ ഭക്ഷണവും അശുദ്ധമായ ഭക്ഷണവും ഗുരുകോപവും ദൈവകോപം മുതലായതും ഉന്മാദ കാരണങ്ങളാകുന്നു- ഉന്മാദങ്ങൾ വാതം ഹേതുവായിട്ടും പിത്തം ഹേതുവായിട്ടും കഫം ഹേതുവായിട്ടും വാതപിത്ത കഫങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ആഗന്തുക്കളായിട്ടും ഉണ്ടാകുന്നതുകളാകയാൽ അഞ്ചു പ്രകാരമെന്ന സംഭവിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

ചിരി, കൈകൊട്ടുക, നിലവിളി, പാട്ട, നൃത്തം, കരച്ചിൽ, കയ്യും കാലു ഇളക്കുക, ശരീരം മെലിയുക ചെമ്പുനിറമാകുക അന്നം ദഹിച്ചാൽ വൎദ്ധിക്കുക വളരെ പറയുക- ഇതുകൾ വാതോന്മാദ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു-

പരാക്രമം ദേഷ്യം സാമൎത്ഥ്യം കണ്ടവരോടെന്നെ പായുക നിന്ദിച്ചു പറയുക നിഴല തണുപ്പ അന്നപാനങ്ങൾ ഇതുകളിൽ ഇച്ഛാ കോപം ദെഹം മഞ്ഞൾ നിറത്തോടും ചൂടോടും കൂടിയതായി ഭവിക്കുക- ഇതുകൾ പിത്തോന്മാദ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു- സ്ത്രീകളിലും വിജനപ്രദേശത്തിങ്കലും പ്രീതി ഉറക്കം അരുചി വാക്കിന്റെ ചുരുക്കം, വായയിൽനിന്നുവെള്ളം ഒലിക്കുക ഛൎദ്ദി, ഉണ്ടാൽവൎദ്ധിക്കുക നഖം മുതലായതു വെളുക്കുക- ഇതുകൾ കഫോന്മാദ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു- ആഗന്തുക്കളായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദങ്ങൾക്കു കാരണം ഗ്രഹങ്ങളുടെ ആവേശമാകുന്നു- ഗ്രഹങ്ങൾ ദേവതാ വിശേഷങ്ങളാകുന്നു പറഞ്ഞു ദേവഗ്രഹം അസുരഗ്രഹം ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി അവർ വളരെ ഉണ്ട്- ദേവന്മാരുടെ ബലം പോലെ ഉള്ള ബലവും വാക്കപോലെ ഉള്ളവാക്കും അറിവുപോലെ ഉള്ള അറിവും പരാക്രമം പോലെ ഉള്ള പരാക്രമവും അവൎക്കുണ്ട്. എങ്കിലും ദേവന്മാരല്ല ദേവന്മാരെന്നപോലെ ഉള്ളവരാകുന്നു അവർ മനുഷ്യരെ അനേകം ഹേതുവശാൽ ബാധിക്കും- ബാധിച്ചവർ ഉന്മാദ ഗ്രഹങ്ങളായിരുന്നാൽ ഉന്മാദത്തെ ഉണ്ടാക്കും ഗുരുദേവാദികളുടെ കോപം ഹേതുവായിട്ട ഉന്മാദഗ്രഹങ്ങൾ ബാധിക്കും ഇപ്രകാരമാകയാൽ ഗുരുദേവാദി കോപംഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ഉന്മാദങ്ങൾക്കു ആഗന്തുത്വവും ആഗന്തുക്കളായ ഉന്മാദങ്ങൾക്കു ഗ്രഹഹേതുത്വവും ഉചിതന്നതാകുന്നു എന്ന ധരിച്ചുകൊൾക-

൪൫. വാതോന്മാദെസ്നേഹപാനംപിത്തോന്മാദെവിരെചനം

ശ്ലൈഷ്മികേ നസ്യവമനേ ആഗന്തുഷ്വഖിലാഃ ക്രിയാഃ ॥

൪൨. സർവേഷ്വപി ചോന്മാദേ ജപഹോമാദികം ഹിതം-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — വാതോന്മാദം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്നേഹപാനം ഹിതമായി ഭവിക്കുന്നു- പിത്തോന്മാദം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിരേചനം ഹിതമായിഭവിക്കുന്നു- ശ്ലൈഷ്മികം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നസ്യവമനങ്ങൾ ഹിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ആഗന്തുക്കൾ സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഖിലകളായിരിക്കുന്ന ക്രിയകൾ ഹിതകളായി ഭവിക്കുന്നു- സർവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദങ്ങളും ജപഹോമാദി കർമ്മങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട നശിക്കുന്നു-

സാരം — വാതകോപം ഹേതുവായിട്ട ഉന്മാദമുണ്ടായാൽ എണ്ണ മുതലായ സ്നേഹത്തെ സേവിക്കുകയും പിത്തകോപം ഹേതുവായിട്ട ഉന്മാദമുണ്ടായാൽ വയറിളക്കുകയും കഫകോപം ഹേതുവായിട്ട ഉന്മാദമുണ്ടായാൽ നസ്യം ചെയ്കയും ഛർദ്ദിപ്പിക്കുകയും ഹിതമാകുന്നു ആഗന്തുക്കളായ ഉന്മാദങ്ങൾക്ക എല്ലാക്രിയകളും ഹിതങ്ങളാകുന്നു ജപഹോമാദികർമ്മങ്ങൾകൊണ്ട എല്ലാ ഉന്മാദങ്ങളും ശമിക്കും-

൪൩. സംപ്രദായവിശേഷോസ്തി പൂർവ്വാചാര്യൈരുദാഹൃതഃ। ഉന്മാദകാരണാദീനാം കഥനേ സ വിലിഖ്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം ഉന്മാദകാരണാദികളുടെ കഥനത്തിങ്കൽ പൂർവ്വാചാര്യന്മാരാൽ ഉദാഹൃതമായിരിക്കുന്ന സംപ്രദായ വിശേഷം ഭവിക്കുന്നു- അതും ലേഖനം ചെയ്കപ്പെടുന്നു-

സാരം — ഉന്മാദത്തിൻെറ കാരണം മുതലായതിനെ പറവാൻ പണ്ടുള്ള ആചാര്യന്മാർ പറകപ്പെട്ടതായൊരു സംപ്രദായഭേദം ഉണ്ട അതിനെ ഇനി വിവരിക്കുന്നു.

൪൪. വിഷമാശുചിഭോജനോപവാസൈസ്സഹ്യവൈരാഗ്യമധാക്രധാളിചാരൈഃ। ഗുരുപാവകദൈവതാപവാദൈസ്ത്രിവിധോന്മാദ ഉദാഹൃതസ്ത്രിദോഷൈഃ ॥

൪൫. മതിഹേതവോദ്വാരന്തൗദശാഃ ഹൃല്ഭവാ അപി। ത്രിദോഷകാസ്ത്രന്മാദഃ പിത്തജൈബന്ധനംഭവേൽ ॥

൪൬. ചന്ദ്രശുക്രാഷ്ടമാധിശാശോ ചരേതരഗായഭി। വിഷമാഷ്ട്രപവാസോത്ഥ ഉന്മാദ ഇതി നിർദ്ദിശേൽ ॥

൪൭. കേതുമാന്ദ്യഹിയുക്തൈശ്ചൈതേഷാ പശ്ചാപി ഭുക്തിജഃ। സപാപേ പഞ്ചമേ ജീവേ വൈരാഗ്യോത്ഥസ്തു ഭൂമിജേ ॥

൪൮. ക്രോധജേശോ ഫാളിചാരോത്ഥഃ ഷഷ്ഠേ ഗേഷപശ്ചഭേഷ്വസ്ഥ;

ഗുർവ്വാദിശാപസംഭൃതഃപാപേനവമസംസ്ഥിതേ ॥

൪൯. കല്യാണപഞ്ചഗവ്യാജ്യസേവാദ്യൈസ്തുവിധീയതാം-
ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വിഷമാശുചി ഭോജനോപവാസങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ഭയവൈരാഗ്യ ക്രോധാക്രുധാഭിചാരങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ഗുരുപാവകദേവതാപവാദങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ത്രിദോഷങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട ത്രിവിധോന്മാദം ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- ഭ്രാന്തിയിങ്കൽ ഇപ്രകാരം പത്തുഹേതുക്കൾ ഭവിക്കുന്നു- ദശഹേതുഭവങ്ങളാകുന്നു എങ്കിലും, ഉന്മാദങ്ങൾ ത്രിദോഷജങ്ങളായി ഭവിക്കും- പിത്തജമായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദത്തിങ്കൽ വേധനം കർത്തവ്യമായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രശുക്രാഷ്ടമാധീശന്മാർ ദോഷപരതരന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ഉന്മാദം വിഷമാഷ്ടപ്രാശനോത്ഥമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം- ഇവർ കേതുമാന്ദ്യഹിയുക്തന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അശുചിഭുക്തിജമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം- പഞ്ചമം സപാപമായിസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭീതിവൈരാഗ്യോത്ഥമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം- പഞ്ചമംസഭ്രമിജമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്രോധജമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം- അശുഭന്മാർഷഷ്ഠഗന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അത അഭിചാരജമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം പാപൻനവമസംസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗുർവ്വാദിശാപ സംഭൃതമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം- ഇതുകൾ സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കല്യാണ പഞ്ചഗവ്യാജ്യ സേവാദി വിധിക്കപ്പെടേണം-

സാരം——അകാലത്തിങ്കൽ അല്പമായിട്ടോ ബഹുവായിട്ടോ ഉള്ള അന്നത്തെ ഭക്ഷിക്കുകയും കാലത്തിങ്കലൊ അകാലത്തിങ്കലൊ അശുദ്ധമായ അന്നത്തെ ഭക്ഷിക്കുകയും ഉപവസിക്കുകയും ഭയപ്പെടുകയും,വൈരാഗ്യമുള്ളവാകയും കോപിക്കുകയും,വൈരികൾ അഭിചാരകർമ്മം ചെയ്കയും ഗുരു,അഗ്നി, ദേവന്മാർ-ഇവരെ നിന്ദിച്ചു പറകയും ഉന്മാദത്തിന്നു ഹേതുവായി ഭവിക്കുന്നു-

ഉന്മാദഹേതുക്കൾ മേൽപ്രകാരം പത്തായിരുന്നാലും അതുകൾ നിമിത്തമായിട്ടും ദോഷകോപമുണ്ടാകീട്ടല്ലാതെ ഉന്മാദം ഭവിക്കയില്ല- അതുകൊണ്ടു എല്ലാ ഉന്മാദങ്ങളും ദോഷജങ്ങളാകയാൽ വാതോന്മാദവും പിത്തോന്മാദവും കഫോന്മാദവുമിങ്ങിനെ

മൂന്നു പ്രകാരമല്ലാതെ ഉന്മാദമില്ലെന്നും വാതാദികളായിരിക്കുന്ന ദോഷങ്ങളെ കോപത്തെ കുറിച്ചു വിഷമഭോജനാദികൾ കാരണമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. പിത്തജമായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദം ഭവിച്ചാൽ അകത്തിട്ടടക്കുക മുതലായ ബന്ധന ക്രിയകൾ കൂടെ വെണ്ടിവരും-

ചന്ദ്രനും ശുക്രനും അഷ്ടമാധിപനും ഗോചരത്തിങ്കലല്ലാതെ നില്ക്കിൽ വിഷമഭോജനമൊ ഉപവാസമൊ കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- ചന്ദ്രശുക്രാഷ്ടമാധിപന്മാർ കെതുഗ്ഗുളിക രാഹുക്കളൊടുകൂടെ നിന്നാൽ അശുദ്ധാന്ന ഭക്ഷണം കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- അഞ്ചാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ ഭയ വൈരാഗ്യങ്ങൾ കാരണങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- അഞ്ചാമെടത്തു ചൊവ്വനിന്നാൽ കോപം കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- ആറാമെടത്തു പാപന്മാർ നിന്നാൽ ആഭിചാരം കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- ഒമ്പതാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ ഗുരുശാപം മുതലായതു കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക-

മെൽപറഞ്ഞ ഉന്മാദങ്ങളിൽ എതെങ്കിലുമുണ്ടായാൽ കല്യാണഘൃതമൊ പഞ്ചഗവ്യഘൃതമൊ സെവിക്കെണമെന്നു തുടങ്ങിയുള്ള പ്രതിവിധികളെ പറയെണം-

(പാ) അഥാപസ്മാരലക്ഷണമുച്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം— അനന്തരം അപസ്മാരലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൫൦- മന്ദേരന്ധ്രഗതെഹ്യുചത്രികോണെബലിനൊശുഭാഃ ।
യൊഗൊപസ്മാരരൊഗാനുകേന്ദ്രമശ്വഗദമൊയഷി॥

അന്വയാൎത്ഥം—മന്ദനും അഹിയും രന്ധ്രഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബലികളായിരിക്കുന്ന അശുഭന്മാർ ത്രികോണത്തിങ്കലും ഭാനുവും ഭൌമനും ഗദനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അപസ്മാരദമായിരിക്കുന്ന യൊഗം ജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ശനി, രാഹുക്കളിൽവെച്ചു ഒരു ഗ്രഹവും ത്രികോണത്തിങ്കൽ ബലവാന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപഗ്രഹവും ഇങ്ങിനെ ഇവർ നില്ക്കുമ്പോൾ ആദിത്യനൊ ചൊവ്വയൊ രൊഗത്തെ കൊടുക്കുന്നവനായി ഭവിക്കിൽ ഇത അപസ്മാരയൊഗമാകുന്നു എന്നറിക-

൫൧. ഭിന്നൊദപാദശശിംഭ്രൈരപസ്മാരസ്സൃപതഃ । സചത
സ്യൃചലൈരാസ്യെനിശല്യന്തെസപദ്രൂപതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—അപസ്മാരം പന്ത്രണ്ടു ഭേദങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടു ഭിന്നമായി ഭവിക്കുന്നു. സ്വതന്ത്രമെന്നു അതും സ്വതന്ത്രമെന്നു അതിന്റെ ശ്രുത ഭേദങ്ങളും നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—അപസ്മാരം എന്നത ഒന്നുതന്നെ എങ്കിലും അതു പന്ത്രണ്ടുപ്രകാരമെന്ന ഗ്രന്ഥാന്തരത്തെ ധരിക്കുന്നു. അപ്രകാരമാകയാൽ അപസ്മാരമെന്ന ഒന്നിനെയും അതിന്റെ പന്ത്രണ്ടു ഗ്രന്ഥഭേദങ്ങളെയും ഇനി പറയുന്നു.

൫൨- വിസ്രസ്താംഗഃപതതിസഹസാ ഭൂതലെനഷ്ടസംജ്ഞഃ ഫെനോൽഗാരീശ്വസിതിപരുഷംസന്നകായശ്ചിരായ വ്യാവൃത്താക്ഷോദശനംപീതവൎണ്ണഃപ്രമാദീ തൊയാസക്താവികൃതവദനസ്സ്യാദപസ്മാരകൾ॥

അന്വയാൎത്ഥം—യാതൊന്നു ഹേതുവായിട്ടു പുരുഷൻ പൊട്ടന്നനവെ വിസ്രസ്താംഗനായി നഷ്ടസംജ്ഞനായിട്ടു ഭൂതലത്തിങ്കൽ പതിക്കുകയും ഫെനോൽഗാരിയായി ഭവിക്കുകയും പരുഷമാകുംവണ്ണം ശ്വസിക്കുകയും വളരെകാലം സന്നകായനായി ഭവിക്കുകയും വ്യാവൃത്താക്ഷനായിട്ടു ദശനത്തെ ദംശിക്കുകയും പീതവൎണ്ണനായിട്ടും പ്രമാദിയായിട്ടും തൊയാസക്തനായിട്ടും വികൃതവദനനായിട്ടും ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവൊ ഇത അപസ്മാരമായി ഭവിക്കും.

സാരം—യാതൊരുരൊഗം ഹേതുവായിട്ടു പുരുഷൻ പൊട്ടന്നനവെ ദുൎബ്ബലനായിയും ബൊധത്തൊടുകൂടാത്തവനായിയും ഭവിച്ചുംകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ വീഴുകയും നുരയെച്ഛൎദ്ദിക്കുകയും ക്രൂരമായി ശബ്ദിക്കുകയും വളരെനെരം കുഴങ്ങികിടക്കുകയും വട്ടത്തിൽ മിഴിച്ച കണ്ണുകളൊടുകൂടിയവനായിട്ടു പല്ലുകടിക്കുകയും മഞ്ഞളിച്ച ശരീരത്തൊടുകൂടിയവനാകയും മനസ്സിന്റെ സാവധാനതയില്ലാത്തവനാകയും ജലത്തിങ്കൽ താല്പൎയ്യമുള്ളവനാകയും മുഖത്തിങ്കൽ പ്രകൃതിക്കു പകൎച്ചയുള്ളവനാകയുമുണ്ടാകുന്നുവൊ ആ രൊഗം അപസ്മാരമെന്ന പെരൊടുകൂടിയതാകുന്നു. അപസ്മാരമെന്നത ഒരു ദെവതയാകുന്നു എന്നു പക്ഷമുണ്ടു. എല്ലാ രൊഗങ്ങൾക്കും ദെവതയുണ്ടു എങ്കിലും ഔഷധപ്രധാനങ്ങളായുള്ളതുകളെ രൊഗങ്ങളായിട്ടും ബലിഹൊമാദി പ്രധാനങ്ങളെ ദെവതകളായിട്ടും വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു. അപസ്മാരമെന്നതു ബലിഹൊമാദിപ്രധാനമാകയാൽ ദെവതയെന്നുതന്നെ പറയുന്നതിന്നു വിരൊധമില്ലെന്നും ജ്വരാദികളും ഔഷധപ്രധാനങ്ങളാകയാൽ അതുകളും ദെവതാരൂപങ്ങളായിട്ടു ഉണ്ടായിരുന്നാലും ഇതുപൊലെ പറഞ്ഞു

വരുമാറില്ലെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൩൩. ശ്വസനാമലിനാനിദ്രാജൃംഭികാനശനാതഥാ। ത്രാസിനീ
മോഹിനീചാപരാരോദിനീക്രോധിനീതഥാ॥

൩൪. താപനീശോഷണീചൈവ ധ്വംസിനീചൈവകീർത്തി
താഃ। ദൂത്യോദ്വാദശവിഖ്യാതാഅപസ്മാരസ്യസുപ്രിയാഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ശ്വസനയും മലിനയും നിദ്രയും ജൃംഭികയും അനശനയും ത്രാസിനിയും മോഹിനിയും പിന്നെ രോദിനിയും ക്രോധിനിയും താപനിയും ശോഷണിയും ധ്വംസിനിയും അപസ്മാരത്തിന്റെ വിഖ്യാതകളായിരിക്കുന്ന പന്ത്രണ്ടു ദൂതിമാർ എന്നു കീർത്തിതകളാകുന്നു.

സാരം—ശ്വസനാ, മലിനാ, നിദ്രാ, ജൃംഭികാ, അനശനാ, ത്രാസിനീ, മോഹിനീ, രോദിനീ, ക്രോധിനീ, താപനീ, ശോഷണീ ധ്വംസിനീ ഇങ്ങിനെ അപസ്മാരത്തിന്നു പന്ത്രണ്ടു ദൂതിമാർ ഭവിക്കുന്നു.

മേൽപറയപ്പെട്ട അപസ്മാരം ഒന്നുതന്നെ രൂപാന്തരങ്ങളെ കൈക്കൊണ്ടു ശ്വസനാ മാലിനീ ഇത്യാദി നാമങ്ങളോടുകൂടിയതായി ദൂതീഭാവത്തെ അംഗീകരിച്ചു തനിക്കു അരികിൽ ഉള്ള രൂപത്തോടുകൂടെ മേൽപറഞ്ഞ ദൂതിമാരെ പറഞ്ഞയക്കുന്ന ഒരു പ്രഭുവായിട്ടും ഇരിക്കുന്നു എന്നു ധരിച്ചുകൊൾക.

൩൫. ഏതാസ്സമസ്താവ്യസ്താവാസംശ്രയന്തിനരംകില। സാപ
സ്മാരവതീംചേഷ്ടാംഭ്രാന്ത്യാദിവ്യഞ്ജയന്തിച॥

അന്വയാർത്ഥം—ഇവർ സമസ്തകളായിട്ടോ വ്യസ്തകളായിട്ടോ നരനെ സംശ്രയിക്കുകയും സാപസ്മാരവതിയായിരിക്കുന്ന ചേഷ്ടയെ അവകൾ അഭിവ്യഞ്ജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു പോൽ.

സാരം—മേൽപറയപ്പെട്ട ദൂതിമാർ എല്ലാവരും കൂടീട്ടോ അപ്രകാരമല്ലാതെയോ മനുഷ്യരെ ബാധിക്കും. എന്നാൽ അവർ അവരവരുടെ പേരിന്റെ അർത്ഥത്തെ അനുസരിച്ചുള്ള ചേഷ്ടയെ കാണിക്കുകയും ചെയ്യും. ശ്വസനാ ശ്വാസത്തെ ഉണ്ടാക്കും. മലിനാ മലിനതയെ ഉണ്ടാക്കും. നിദ്രാ നിദ്രയെ ഉണ്ടാക്കും. ജൃംഭികാ കോട്ടുവായ ഇടുവിക്കും. അനശനാ ഭക്ഷിക്കാതെ ഇരുത്തും. ത്രാസിനീ ഭയത്തെ ഉണ്ടാക്കും. മോഹിനീ ബോധത്തെ നശിപ്പിക്കും. രോദിനീ കരയിക്കും. ക്രോധിനീ കോപത്തെ ഉണ്ടാക്കും. താപനീ പനിപ്പിക്കും. ശോഷിണീ ശരീരശോഷത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ധ്വംസിനീ ശരീരത്തെ നശിപ്പിക്കും. ഇങ്ങിനെ

ശാപസന്നാദികളുടെ ചെഷ്ടകൾ.

൬൩- ശൊയാദാവപസ്മാരെ കൂശ്മാണ്ഡീബലിമാഹരെൽ। സുദ
ശ്ശനെജ്ജുഹുയാത്തിലാൻക്രൊധാഗ്നിനാഥവാ॥

൬൪- പ്രത്യക്ഷരസഹസ്രെണ ഘൊരാപസ്മാരശാന്തയെ।
ഇതി-

അന്വയാൎത്ഥം — അപസ്മാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ആദിയിൽ കൂശ്മാണ്ഡീബലിയെ ആഹരിക്കെണം. ഘൊരാപസ്മാരശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷരസഹസ്രമായിരിക്കുന്ന സുദൎശനംകൊണ്ടൊ ക്രൊധാഗ്നി കൊണ്ടൊ തിലങ്ങളെ ഹവിക്കെണം.

സാരം — അപസ്മാരം ഉണ്ടായാൽ അതിന്റെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു കൂശ്മാണ്ഡീബലിയെ ചെയ്യെണം. അതിപ്രബലമായ അപസ്മാരത്തിന്റെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു സുദൎശനമന്ത്രംകൊണ്ടൊ ക്രൊധാഗ്നി എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടൊ ആ മന്ത്രത്തിന്റെ അക്ഷരങ്ങൾ എത്രയൊ അത്രആയിരം തിലഹൊമത്തെ ചെയ്യുകൊൾക.

൬൫. ദൃഷ്ടാഃ ഗ്രന്ഥാന്തരെ പ്രശ്നവിഷയെപസ്മൃതെൎഹിതാഃ।
ലിഖിതാസ്ത്വത്ര ലിഖ്യന്തെ ചികിത്സാശ്ചാപികാശ്ചന॥

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രശ്നവിഷയമായിരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിങ്കൽ ലിഖിതകളായിട്ടു ദൃഷ്ടകളായി അപസ്മൃതിയിങ്കൽ ഹിതകളായിരിക്കുന്ന ചില ചികിത്സകളും ഇവിടെ ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം — പ്രശ്നത്തിന്നുപയൊഗമുള്ളതായ അന്യഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയപ്പെട്ടുള്ളവകളായിട്ടും അപസ്മാരത്തിങ്കൽ ഹിതകളായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന ചില ചികിത്സകളെയും ഇവിടെ എഴുതുന്നു.

൬൬- സിന്ധൂത്ഥവ്യൊഷികാളീകപ്പുകണാശാൎങ്ഗീഭിഃകൃതംചൂൎണ്ണം।
നസിയൊജയെത്തൂദശസ്തംതീവ്രാപസ്മാരശാന്തയെപുംസാം।

അന്വയാൎത്ഥം — സിന്ധൂത്ഥവ്യൊഷികാളീകപ്പുകണാശാൎങ്ഗികൾ കൊണ്ടു കൃതമായി ശസ്തമായിരിക്കുന്ന ചൂൎണ്ണത്തെ തീവ്രാപസ്മാരശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു പുരുഷന്മാരുടെ നാസികയിങ്കൽ യൊജിപ്പിക്കെണം.

സാരം — ഇന്തുപ്പു, തെക്കടമെവർ കൊട്ടം, തിപ്പലി, അതിവിടയം ഇവ പൊടിച്ചു നല്ല പൊടിയാക്കി അതുകൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്ക ഘൊരമായ അപസ്മാരം ശമിക്കും.

൬൭. ബ്രാഹ്മീരസെഘൃതവചാമയശംഖപുഷ്പീധാത്രീസമുത്ഭവര

നൈമധുകാന്വിതൈഃ । സിദ്ധാൎത്ഥഹിംഗുസഹിതൈൎവൃഷബസ്ത മൂത്രൈഃപാനാദിനാഹരതിസൎപ്പിരപസ്മൃതിം തൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— യാതൊന്നു പൂതവചാമയശംഖ പുഷ്പീധാത്രീസമുൽ ഭവരസമായിട്ടും മധുകാന്വിതമായിട്ടും സിദ്ധാൎത്ഥഹിംഗു സഹിതമായിട്ടും വൃഷബസ്തമൂത്രമായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മീരസത്തിങ്കൽ പക്വമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ സൎപ്പിസ്സു പാനാദികൊണ്ടു അപസ്മൃതിയെ ഹരിക്കുന്നു-

സാരം——ബ്രഹ്മി. ശംഖപുഷ്പം, നെല്ലിക്ക- ഇതുകളുടെ നീരിൽ വയമ്പ, കൊട്ടം, ഇരട്ടിമധുരം, വെണ്കടുക, കായം- ഇവ അരച്ചുകലക്കി കാളയുടെ മൂത്രവും ആട്ടിൻ മൂത്രവും നെയ്യും ചെൎത്തു കാച്ചി അരിച്ച ആ നെയ്യ സെവിക്കുക- അപസ്മാരം ശമിക്കും- നസ്യത്തിന്നും കൊള്ളാം-

൩൮. ത്രിവൃദ്ദന്തിഗന്ധിഫലാഗ്നിവിശാലാവ്യാഘ്രാതസിന്ധുത്ഥ കണൈൎദ്ദ്വിഘ്നാവൽ ബ്രഹ്മീരസസൎപ്പിരിദം പ്രശസ്തം പുസാമപസ്മാരവിനാശനായ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ത്രിവൃദ്ദന്തിഗന്ധിഫലാഗ്നിവിശാലാവ്യാഘ്രാതസിന്ധുത്ഥകണങ്ങൾ കൊണ്ടു ബ്രഹ്മീരസത്തിങ്കൽ സൎപ്പിസ്സിനെ വിധിക്കതക്കവണ്ണം പചിക്കെണം- ഇതു പുമാന്മാരുടെ അപസ്മാര വിനാശനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു പ്രശസ്തമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ബ്രഹ്മിനീരിൽ, ത്രികൊല്പക്കൊന്ന, വിഴാലരി, ത്രിഫല. കൊട്ടവെലിക്കിഴങ്ങ്, ചുക്ക, കൊന്നത്തൊലി, ഇന്തുപ്പ, തിപ്പലി. ഇവ അരച്ചുകലക്കി നെയ്യ ചെൎത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സെവിക്കുക- അപസ്മാരം ശമിക്കും-

൩൯. മഞ്ജിഷ്ഠാഗന്ധിവിളംഗകുഷ്ഠരജനീമുസ്താത്രിവൃൽ പാരിബാദാവ്യാഹിതകതകശംഖപുഷ്പസഹിതൈരെലാവചായഷ്ടിഭിഃ । പാഠാമാഗധിസംയുതൈൎഘൃതമിദംഗവ്യൈൎയ്യകൃന്നിഷ്ഠാന്നുണാംതിപ്രാപസ്മാരികൊന്മവിനസ്മൃതിഹരംകഷ്ടാപഹംകാന്തിദം- ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— മഞ്ജിഷ്ഠാഗന്ധിവിളംഗകുഷ്ഠരജനീമുസ്താത്രിവൃൽപാരിബാദാവ്യാഹിതകതകശംഖപുഷ്പസഹിതങ്ങളായി പാഠാമാഗധി സംയുതങ്ങളായിരിക്കുന്ന എലാവചായഷ്ടികൾ കൊണ്ടു ഗവ്യങ്ങളിൽ സിദ്ധമായിരിക്കുന്ന ഈ സൎപ്പിസ്സു നൃണാംതീപ്രാപസ്മാരികൊന്മാദിനസ്മൃതിഹരമായിട്ടും കഷ്ടാപഹമായിട്ടും കാന്തിദമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പാല, തൈര, ഗൊമൂത്രം, ചാണകനീര- ഇവത

നന്ന •

ത്തിൽ ചെൎത്ത അതിൽ മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, കൊട്ടവെലിക്കിഴങ്ങ, വിഴാലരി, കൊട്ടം മഞ്ഞൾ മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ, ത്രികൊല്പക്കൊന്ന നന്നാരിക്കിഴങ്ങ, മരമഞ്ഞൾത്തൊലി, പുത്തരിച്ചുണ്ടവെര, ശംഖപ്പുഷ്പത്തിൻവെര, എലത്തരി, വയമ്പ, ഇരട്ടിമധുരം, പാടക്കിഴങ്ങ, തിപ്പലി- ഇവ അരച്ചുകലക്കി നൈ ചെൎത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സെവിക്കുക- എന്നാൽ അപസ്മാരവും ഓൎമ്മക്കെടും കഷ്ടവും ശമിക്കും തെജസ്സുണ്ടാകും-

ശ്ലൊ. പാപഗ്രഹെക്ഷിതംലഗ്നംരന്ധ്രംരവിജവീക്ഷിതം । രന്ധ്രെശൊദുൎബ്ബലൊയൊഗഎഷരക്തവിരൊധകൃൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ലഗ്നം പാപഗ്രഹെക്ഷിത മായിട്ടും രന്ധ്രം രവിജവീക്ഷിതമായിട്ടും രന്ധ്രെശൻ ദുൎബ്ബലനായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഈ യൊഗം രക്തവിരൊധകൃത്തായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ പാപദൃഷ്ടിയും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ശനിദൃഷ്ടിയും അഷ്ടമാധിപന്നു ബലഹാനിയും ഉണ്ടായാൽ രക്തരൊധമെന്ന വ്യാധിയുണ്ടാകും. രക്തരൊധമെന്ന വ്യാധിയുടെ സ്വരൂപം അതിന്റെ നാമധെയം കൊണ്ടു തന്നെ സ്പഷ്ടമാകുന്നു- എങ്ങിനെ എന്നാൽ രക്തമെന്നത അന്നമാകയാലും രൊധമെന്നതു തടവാകയാലും ചൊര ഇറക്കി കൂടായ്കതന്നെ രക്തരൊധമെന്ന വ്യാധിയുടെ സ്വരൂപമെന്നതറിയാം ഇങ്ങിനെ എന്നറിക-

ശ്ലൊ. ലഗ്നെപാപെക്ഷിതെലഗ്നനാഥെനീചാരിരാശിഗെ। ശുക്രയുക്തെക്ഷിതംരന്ധ്രമെഷയൊഗഃ പ്രമെഹകൃൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ലഗ്നം പാപെക്ഷിതമായിട്ടും ലഗ്നനാഥൻ നീചാരിഗെഹഗനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശുക്രയുക്തെക്ഷിതമായിരിക്കുന്ന രന്ധ്രമാകുന്ന ഈ യൊഗം പ്രമെഹകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ പാപദൃഷ്ടിയും ലഗ്നാധിപന്നു നീചരാശിയിലൊ ശത്രുക്ഷെത്രത്തിലൊ സ്ഥിതിയും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ശുക്രന്റെ സ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടിയൊ രണ്ടിൽ ഒന്നുംകൂടെ ഉണ്ടായാൽ പ്രമെഹമെന്ന രൊഗമുണ്ടാകും-

ശ്ലൊ. സിംഹെകൎക്ക്യക്ഷിജെത്ര്യാദ്യൈൎവ്യാധയൊയെത്രകീൎത്തിതാഃ । ആന്ത്രവൃദ്ധിവിഷയെപൂൎവ്വംചിന്തയെദിഹതാനപി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സിംഹെകൎക്ഷജെത്ര്യാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടു മുമ്പെ ആന്ത്രവൃദ്ധ വിഷയത്തിങ്കൽ യാവചിലവ്യാധികൾ ഇവിടെ കീൎത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളെയും ഇവിടെ ചി

ന്തിക്കണം-

സാരം— സിംഹകക്ഷ്യക്ഷി ജ്വരവ്യാധിഃ ഇത്യാദിവാക്യങ്ങൾകൊണ്ടു മുമ്പെ അത്രസ്ഥലത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വ്യാധികളെ ഇവിടെയും വിചാരിക്കേണം-

൩൫. മൂൎത്തിഭേദാരുജാംഭേദാഃപ്രശ്നാനുഷ്ഠാനപദ്ധതൌ । പ്രോക്താഃസ്ഥവിഹംഗാനാംലിഖ്യന്തെത്രചതേതഥാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— സ്ഥവിഹംഗങ്ങളുടെ മൂൎത്തിഭേദങ്ങളും രുക്കുകളുടെ ഭേദങ്ങളും പ്രശ്നാനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിങ്കൽ പ്രോക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളും അപ്രകാരം ഇവിടെ ലേഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം— അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിൽ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ മൂൎത്തിഭേദത്തെയും രോഗഭേദത്തെയും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു ഇനി ഇവിടെ അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിലെ ആ വാക്യവചനങ്ങളെത്തന്നെ എഴുതുന്നു-

൩൬. പിത്തോഷ്ണജ്വരതാപദേഹപതനാപസ്മാരഹൃൽക്രോധജവ്യാധീൻവക്തി രവിൎദൃഗാൎത്ത്യരിഭയംതാപംദോഷമസ്ഥിസ്രുതിം । വൃക്ഷാഗ്ന്യസ്ത്രവിഷാൎത്തിമാരതനയവ്യാപച്ചതുഷ്പാൽഭയം ചോരക്ഷ്മാപതിധൎമ്മദൈവഫണഭൃൽഭൂതേശഭൂതാൽഭയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം— രവി പിത്തോഷ്ണജ്വരതാപദേഹപതനാപസ്മാര ഹൃൽക്രോധജവ്യാധികളെയും, ദൃഗാൎത്ത്യരി ഭയത്തെയും താപദോഷത്തെയും അസ്ഥിസ്രുതിയെയും വൃക്ഷാഗ്ന്യസ്ത്രവിഷാൎത്തിമാരതനയവ്യാപച്ചതുഷ്പാൽ ഭയത്തെയും ചോരക്ഷ്മാപതിധൎമ്മദൈവഫണഭൃൽഭൂതേശ ഭൂതത്തിങ്കൽ നിന്നുള്ള ഭയത്തെയും വചിക്കുന്നു-

സാരം— ആദിത്യൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പിത്തം, നീറിപ്പനി, ചൂടു, വീഴ്ച, അപസ്മാരം, ഹൃദയരോഗം, കക്ഷിരോഗം, അക്ഷിരോഗം, ശത്രുഭയം, താപദോഷം, അസ്ഥിസ്രാവം, വൃക്ഷം, അഗ്നി, ആയുധം, വിഷം ഇതുകളിൽനിന്നുൽഭവിച്ചതായ വ്യാധി, ഭാൎയ്യാനാശം, പുത്രനാശം, നാല്കാലികളിൽനിന്നുള്ളഭയം, ചോരഭയം രാജഭയം, ധൎമ്മദൈവകോപം, സൎപ്പകോപം, ശിവകോപം, ശൈവമായ ഭൂതത്തിന്റെ കോപം ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

൩൭. നിദ്രാലസ്യകഫാതിസാരപിടകാശ്ശീതജ്വരംചന്ദ്രമാശ്ശൃംഗ്യബ്ജാഹതിമഗ്നിമാന്ദ്യകൃശതായോഷിദ്വ്യഥാകാമിലാഃ । ചേതശ്ശ്രാന്തിമസൃക്പികാരമുദകാൽഭീതിഞ്ചബാലഗ്രഹാദുൎഗ്ഗാകിന്നരധൎമ്മദൈവഫണഭൃദ്യക്ഷാംശ്ചപീഡാംവദേൽ

ധൎമ്മദൈവഫണിഭൃത്യക്ഷോച്ഛപീഡാംവദേൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചന്ദ്രമസ്സ് നിദ്രാലസ്യകഫാതിസാരപിടകങ്ങളെയും ശീതജ്വരത്തെയും ശൃംഗ്യബ്ജാഹതിയെയും അഗ്നിമാന്ദ്യകൃശതായോഷിദ്വ്യസനകാമിലകളെയും ചേതശ്ശ്രാന്തിയെയും അസൃഗ്ഗദി കാരണത്തെയും ഉദകത്തിങ്കൽനിന്നുള്ള ഭയത്തെയും ബാലഗ്രഹത്തിങ്കൽനിന്നും ദുർഗ്ഗാകിന്നരധൎമ്മ ദൈവഫണിഭൃത്യക്ഷങ്ങൾനിന്നുള്ള പീഡയെയും വദിക്കും-

സാരം——ചന്ദ്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ഉറക്കം, ആലസ്യം, കഫം, അതിസാരം, കുരു, വിറച്ചപനി, കൊമ്പുള്ള ജന്തുക്കൾകുത്തുക, ജലജന്തുക്കളുടെ ഉപദ്രവം, അഗ്നിമാന്ദ്യം, ദേഹം മെലിയുക, ഭാൎയ്യാദുഃഖം, കാമിലാഎന്നരോഗം, മനസ്സിന്നുതളൎച്ച, രക്തദോഷംഹേതുവായി ഉണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾ, ജലത്തിങ്കൽ നിന്നുള്ള ഭയം, ബാലഗ്രഹപീഡാ ദുർഗ്ഗാകോപം, കിന്നരകോപം, ധൎമ്മദൈവകോപം, സൎപ്പകോപം, യക്ഷപീഡാ ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

൯൯. ഭൂസൂനുഃകോപപിത്തജ്വരമനലവിഷാസ്ത്രോത്ഥിതക്ഷ്വാക്ഷിരോഗാൻഗുന്മാപസ്മാരമജ്ജാവിഹതിപരുഷതാപാമികാദേഹഭംഗാൻ । ഭൂപാരിസ്തേനപീഡാംസഹജസുതസുഹൃദ്വൈരയുദ്ധംവിധത്തേരക്ഷോഗന്ധൎവ്വഘോരഗ്രഹ ഭയമവനീസൂനുരൂൎദ്ധ്വാംഗരോഗം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — അവനീസൂനു ഭൂസൂനുഃകോപപിത്തജ്വരത്തെയും അനലവിഷാസ്ത്രോത്ഥിതക്ഷ്വാക്ഷി രോഗങ്ങളെയും ഗുന്മാപസ്മാര മജ്ജാവിഹതിപരുഷതാ പാമികാദേഹ ഭംഗങ്ങളെയും ഭൂപാരിസ്തേന പീഡയെയും സഹജസുതസുഹൃദ്വൈര യുദ്ധത്തെയും രക്ഷോഗന്ധൎവ്വഘോരഗ്രഹഭയത്തെയും ഊൎദ്ധ്വാംഗരോഗത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം——ചൊവ്വ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തണ്ണീർദാഹം രക്തകോപം പിത്തം പനി തീയ്യ വിഷം ആയുധം- ഇവമൂന്നും ഹേതുവായി ഉണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾ കുഷ്ഠം നേത്രരോഗം ഗുന്മം അപസ്മാരം മജ്ജാനാശം പാരുഷ്യം ചൊറി ദേഹം ചതയുക രാജഭയം ശത്രുഭയം ചോരഭയം സഹോദരവൈരം പുത്രവൈരം ബന്ധുവൈരം യുദ്ധം രാക്ഷസഭയം ഗന്ധൎവ്വഭയം ഘോരഗ്രഹഭയം കഴുത്തിൽ നിന്നുമേലെ ഉള്ള അംഗങ്ങളിൽരോഗം ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും-

൧൦. ഭ്രാന്തിംശ്ലേഷ്മചനംഗുദാമയഗളശൂലാണോഃഖരോഗാൻജ്ഞ

രം പിത്തശ്ലേഷ്മസമീരജം വിഷമപി തച്ഛോഷപാണ്ഡ്വാമയാൻ। ദുസ്സ്വപ്നഞ്ച വിചർച്ചികാഗ്നിപതനം പാരുഷ്യബന്ധശ്രമാൻ ഗന്ധർവ്വക്ഷിതിഹർമ്മ്യവാസമയുളിർജ്ജന്മ പക്ഷിപീഡാം ഖഗൈശ്ച॥

അന്വയാർത്ഥം —— ജ്ഞൻഭ്രാന്തിയെയും ദുർവ്വചനത്തെയും ദൃഗാമയഗളഘ്രാണോത്ഥ രോഗങ്ങളെയും പിത്തശ്ലേഷ്മസമീരജ മായിരിക്കുന്ന ജ്വരത്തെയും വിഷത്തെയും തച്ഛോഷപാണ്ഡ്വാമയങ്ങളെയും ദുസ്സ്വപ്നത്തെയും വിചർച്ചികാഗ്നി പതനത്തെയും പാരുഷ്യബന്ധശ്രമങ്ങളെയും ഗന്ധർവ്വക്ഷിതിഹർമ്മ്യ വാസമയുക്കളാലും ഖഗങ്ങളാലും ഉള്ള പീഡയെയും വചിക്കുന്നു-

സാരം——ബുധൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ചിത്തഭ്രമം, ദുർവ്വാക്ക, നേത്രരോഗം, കണ്ഠരോഗം, നാസാരോഗം, സന്നിപാതജ്വരം, വിഷം, കുഷ്ഠം, പാണ്ഡുരോഗം, ദുസ്സ്വപ്നം, ചിരങ്ങ, തിയ്യിൽവീഴ്ക, പാരുഷ്യം, ബന്ധനം, തളൎച്ച, ഗന്ധർവ്വപീഡാ, ഭൂമിയിലുള്ള ഹർമ്മ്യങ്ങളിൽവസിക്കുന്ന കിന്നരന്മാരുടെ പീഡാ പക്ഷിപീഡാ ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

൬൫. ഗുന്മാന്ത്രജ്വരശോകമോഹകഫജശ്രോത്രാർത്തിമേഹാമയാൻ ദേവസ്ഥാനനിധിപ്രപീഡനമഹീദേവശാപോത്ഭവം। രോഗം കിന്നരയക്ഷദേവഫണിഭൂതവിദ്യാധരാദ്യുത്ഭവം ജീവസ്തു പ്രയതിസ്വയം ബുധഗുരുകൃഷ്ണാപചാരോത്ഭവം॥

അന്വയാർത്ഥം ——ജീവൻ ഗുന്മാന്ത്രജ്വരശോകമോഹകഫജ ശ്രോത്രാർത്തിമേഹാമയങ്ങളെയും ദേവസ്ഥാനനിധിപ്രപീഡന മഹീദേവശാപോത്ഭവമായിരിക്കുന്ന രോഗത്തെയും കിന്നരയക്ഷദേവഫണിഭൂതവിദ്യാധരാദ്യുത്ഭവമായിരിക്കുന്ന രോഗത്തെയും താനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ബുധഗുരുക്കൾക്കുകൃഷ്ണാപചാരോത്ഭവമായിരിക്കുന്ന രോഗത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു-

സാരം——വ്യാഴം അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ഗുന്മരോഗം, ആന്ത്രരോഗം, പനി, ദുഃഖം, ബോധക്കേട, കഫംഹേതുവായിട്ടുള്ള കർണ്ണരോഗം, പ്രമേഹം, ദേവഗ്രഹപീഡാ, സ്ഥലഗ്രഹപീഡാ, നിധിഗ്രഹപീഡാ, ബ്രാഹ്മണശാപം ഇതുകൾഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗം കിന്നരന്മാർ, യക്ഷന്മാർ, ദേവന്മാർ, സർപ്പങ്ങൾ, വിദ്യാധരന്മാർ ഇത്യാദികളായവരുടെ കോപംഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗം ഇതുകളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ബുധനും വ്യാഴവും അനിഷ്ടസ്ഥിതന്മാരായാൽ വിഷ്ണുകോപം ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗത്തെയും അവർ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

൬൬. പാണ്ഡുശ്ലേഷ്മമരുൽപ്രകോപനയന വ്യാപൽപ്രമേ

൧൨. ദൗസ്ഥ്യേ ശ്ലേഷ്മമരുൽപ്രകോപനയനവ്യാപൽപ്രമേ
ഹാമയാൻ ഗുഹ്യാസ്യാമയമൂത്രകൃച്ഛ്രമദന വ്യാപത്തിശുക്ലസ്രു
തീഃ । വാസസ്ത്രീകൃഷിഗേഹകാന്തിവിഹതിം ശോഫാമയം യോഗി
നീയക്ഷീമാതൃഗണാൽ ഭയം പ്രിയസുഹൃൽഭംഗം സിതസ്സൂചയേൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം——സിതൻ ദൗസ്ഥ്യത്തിൽ ശ്ലേഷ്മമരുൽപ്രകോപനയനവ്യാപൽപ്രമേഹാമയങ്ങളെയും ഗുഹ്യാസ്യാമയമൂത്രകൃച്ഛ്രമദനവ്യാപത്തിശുക്ലസ്രുതികളെയും വാസസ്ത്രീകൃഷിഗേഹകാന്തിവിഹതിയെയും ശോഫാമയത്തെയും യോഗിനീയക്ഷീമാതൃഗണത്തിങ്കൽ നിന്നുള്ള ഭയത്തെയും പ്രിയസുഹൃൽഭംഗത്തെയും സൂചിപ്പിക്കും.

സാരം——ശുക്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പാണ്ഡുരോഗം, കഫവായുക്കളുടെ അധികമായ കോപം, നേത്രരോഗം, പ്രമേഹം, ഗൃഹനാശം, ഭാര്യാനാശം, കൃഷിനാശം, കാന്തിനാശം, വീക്കം, യോഗിനികളും, യക്ഷികളും, മാതൃക്കളും ഇവരുടെ ഗണത്തിങ്കൽനിന്നുള്ള ഭയം ഇഷ്ടബന്ധുവായിരിക്കുന്നവന്റെ നാശം ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

൧൩. വാതശ്ലേഷ്മവികാരപാദവിഹതീരാപത്തിതന്ദ്രീശ്രമാൻ
ഭ്രാന്തിം കക്ഷിരുഗന്തരഗ്നിഭൃതകധ്വംസം പശുപ്രാഹതിം । ഭാര്യാ
പുത്രവിപത്തിമംഗവിഹതിം ഹൃത്താപമർക്കാത്മജോ വൃക്ഷാശ്മക്ഷ
തിമാഹ കശ്മലഗണൈഃ പീഡാം പിശാചാദിഭിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം____അർക്കാത്മജൻ വാതശ്ലേഷ്മവികാരപാദവിഹതികളെയും ആപത്തിതന്ദ്രീശ്രമങ്ങളെയും ഭ്രാന്തിയെയും കക്ഷിരുഗന്തരഗ്നിഭൃതകധ്വംസത്തെയും പശുപ്രാഹതിയെയും ഭാര്യാപുത്രവിപത്തിയെയും അംഗവിഹതിയെയും ഹൃത്താപത്തെയും വൃക്ഷാശ്മക്ഷതിയെയും കശ്മലഗണങ്ങളാലും പിശാചാദികളാലും ഉള്ള പീഡയെയും പറയുന്നു.

സാരം——ശനി അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വാതരോഗം കഫരോഗം പാദരോഗം പലപ്രകാരമുള്ള ആപത്ത മടി തളർച്ച ചിത്തഭ്രമം ഉദരവ്യാധി ഉൾച്ചൂട ഭൃത്യനാശം പശുനാശം ഭാര്യാനാശം പുത്രനാശം അംഗനാശം മനഃക്ലേശം വൃക്ഷനാശം ശിലാനാശം കശ്മലഗണങ്ങളുടെയും പിശാചാദികളുടെയും പീഡാ ഇതുകളും ഉണ്ടാകും.

൧൪. സ്വർഭാനുസ്സന്താപകുഷ്ഠവിഷമവ്യാധീനഭീഷം കൃത്രി
മം പാദാർത്തിം പിശാചപന്നഗഭയം ഭാര്യാതനൂജാപദം । ബ്രഹ്മ
ക്ഷത്രവിരോധശത്രുജഭയം കേതുസ്സുസംസൂചയേൽ പ്രോക്താം
ച മശകംവിഷഗുളികസ്സർപ്പാർത്തിമാശൗചകം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — സപ്തമസ്ഥനായ രാഹു വിഷമവ്യാധികളേയും കൃത്രിമമായിരിക്കുന്ന വിഷത്തെയും പാരത്തിയെയും പിശാചപന്നഗഭയത്തെയും ഭാൎയ്യാതനൂജാപത്തിനെയും സംസൂചിപ്പിക്കും- കേതു ബ്രഹ്മക്ഷത്രവിരോധശത്രുജഭയത്തെ സംസൂചിപ്പിക്കും- ഗുളികൻ പ്രേതോത്ഥമായിരിക്കുന്ന ഗദത്തെയും വിഷത്തെയും സൎപ്പാൎത്തിയെയും ആശൌചകത്തെയും സംസൂചിപ്പിക്കും.

സാരം — രാഹു അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ശരീരത്തിന്നു ചുട കഷ്ടം വിഷമവ്യാധി കൃത്രിമവിഷങ്ങൾ പാരരോഗം പിശാചഭയം സൎപ്പഭയം ഭാൎയ്യാനാശം പുത്രനാശം ഇതുകൾ ഉണ്ടാകും- കേതു അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണവിരോധം രാജവിരോധം ശത്രുഭയം ഇതുകൾ ഉണ്ടാകും- ഗുളികൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പ്രേതബാധാവിഷബാധാ സൎപ്പപീഡാ അശുദ്ധിഹേതുവായി ഉണ്ടാകുന്ന ചിത്തഭ്രമം മുതലായ പലരോഗങ്ങൾ ഇതുകൾ ഉണ്ടാകും.

൧൨. ബാധാം പക്ഷിപിശാചജാം ദശമഗോമന്ദോഥസൎപ്പ
ക്ഷിതൌവീക്ഷാഘ്രാണഭവം വിഷംച ഗുളികോമൈഹാഷ്ടമസ്ഥാ
നഗഃ। പാപാഃ ഷഷ്ഠഗതാസ്തഥോദരരുജം രന്ധ്രാസ്തഗാരോജ്വരം
ലഗ്നാന്ത്യോപഗതാഃ പ്രജിഘ്ന്യുരുജം ചന്ദ്രോരിപീഡാം രിപൌ ॥
ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ദശമഗനായിരിക്കുന്ന മന്ദൻ പക്ഷിപിശാചജയായിരിക്കുന്ന പീഡയെ സംസൂചിപ്പിക്കും- സൎപ്പക്ഷിതനായി മൈഹാഷ്ടമസ്ഥാനഗനായിരിക്കുന്ന ഗുളികൻ വീക്ഷാഘ്രാണഭവമായിരിക്കുന്ന വിഷത്തെ സംസൂചിപ്പിക്കും- അപ്രകാരം ഷഷ്ഠഗതന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാർ ഉദരരുക്കിനെസംസൂചിപ്പിക്കും- രന്ധ്രാസ്തഗാരൻ ജ്വരത്തെ സംസൂചിപ്പിക്കും- ലഗ്നാന്ത്യോപഗതനായിരിക്കുന്ന ആരൻ അംഘ്രിരുജക്കിനെ സംസൂചിപ്പിക്കും- രിപുവിങ്കലെ ചന്ദ്രൻ അരിപീഡയെ സംസൂചിപ്പിക്കും-

സാരം — പത്താമെടത്തു ശനിനിന്നാൽ പക്ഷിപീഡയെയും പിശാചപീഡയെയും പറഞ്ഞുകൊൾക- ശുക്ലദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയ ഗുളികൻ എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ കണ്ടിട്ടു നാററീട്ടുമുണ്ടായവിഷോപദ്രവത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക- ആറാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ ഉദരരോഗത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക. ചൊവ്വ എട്ടാമെടത്തെ ഏഴാമെടത്തോനിന്നാൽ ജ്വരത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക- ലഗ്നത്തി

ലൊ ഏഴാമെടത്തൊ ചൊവ്വനിന്നാൽ അഗ്നിഭയംനിമിത്തമായുള്ള രൊഗത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക. ചന്ദ്രൻ ആറാമെടത്തുനിന്നാൽ ശത്രുബാധയെ പറഞ്ഞുകൊൾക.

൩൭. ഗ്രഹാശ്രിതഭാവാന്യഗ്രഹയൊഗെക്ഷണാദികം। ദൌസ്ഥാധിക്യഞ്ച സഞ്ചിന്ത്യ സൎവ്വംവാച്യംയഥൊചിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഗ്രഹാശ്രിതഭാവാന്യഗ്രഹയൊഗെക്ഷണാദികത്തെയും ദൌസ്ഥാധിക്യത്തെയും സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ട സൎവ്വവും ഉചിതത്തെ അതിക്രമിക്കാതെ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ദുസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്താൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശിയെയും ഭാവത്തെയും മറ്റുള്ളഗ്രഹങ്ങളുടെ യൊഗദൃഷ്ട്യാദികളെയും ദുസ്ഥതയുടെ ആധിക്യത്തെയും നിരൂപിച്ചിട്ട ഒക്കെയും യൊഗ്യതയെ അനുസരിച്ചുപറകപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായിട്ടുള്ളതുകളാകുന്നു.

൩൮. ലാഭതൃതീയെതരഹിതാപരത്രപാപാസ്ഥിതാഭവന്തിയദി। രൊഗവതൈവപ്രഷ്ട്രാഭാവ്യംതൽപ്രൊക്തദൊഷതൊനിയതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ലാഭതൃതീയങ്ങളെ ഒഴിച്ചു പരങ്ങളിൽ പാപന്മാർ സ്ഥിതന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽതൽപ്രൊക്തദൊഷം ഹെതുവായിട്ട പ്രഷ്ടാവിനാൽ രൊഗവാനായിട്ടുതന്നെ നിയതമാകുംവണ്ണം ഭവിപ്പൂഎന്നുള്ളതുണ്ടാകുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു.

സാരം — മൂന്നാമെടവും പതിനൊന്നാമെടവുമല്ലാതെ മറ്റുള്ള ഭാവങ്ങളിൽ പാപന്മാർനിന്നാൽ അവരാൽപറയപ്പെട്ട ദൊഷംനിമിത്തമായിട്ട പൃച്ഛകൻ നിയമെന രൊഗിയായി ഭവിക്കുമെന്നറിക.

൩൯. കാലീതികണ്ടശിത്യാഭ്യാംപ്രഷ്ടുരംഗാനിചിന്തയെൽ। പാപദൃഷ്ടയുതെഗാത്രെവ്രണരൊഗാദികംവദെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — കാലിഎന്നും കണ്ടകഎന്നും ഉള്ള ഇതുകൾകൊണ്ട പ്രഷ്ടാവിന്റെ അംഗങ്ങളെ ചിന്തിക്കെണം. പാപദൃഷ്ടയുതമായിരിക്കുന്ന ഗാത്രത്തിങ്കൽ വ്രണരൊഗാദിയെ വദിക്കെണം.

സാരം — കാലീവിലഗ്നവിഭക്തഭഗാത്രഃ എന്നും കണ്ടശിത്യാദിയാന്നും ഉള്ള ഹൊരാവചനങ്ങളുടെ അൎത്ഥത്തെ അനുസരിച്ച അതാതുരാശികളെക്കൊണ്ട പൃച്ഛകന്റെ അതാതംഗങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കെണം. യാതൊരംഗത്തിങ്കൽ പാപദൃഷ്ടിയും പാപയൊഗവും ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽ വ്രണരൊഗാദികളെ പറയെണം.

൪൦. ചരൊദയവശാൽശീൎഷൊദയാദീനാംലഗ്നഗതപാതുകണ്ണൊ

വസ്തിപൂർവ്വാംശഗ്രഹണംനഗാണേഃ॥

വൃ. രാശ്യംശയോശ്ചരാദിപ്രസംവാദേത്രചരാദിഭിഃ । തദ്വാ
പ്രെനചഞ്ജാതെ ചാംശ ഊർദ്ധ്വപാനനാദിഭിഃ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ചരൊൎദ്ധ്വവക്ത്ര ശീർഷോദയാദികളുടെ ല
ഗ്നശരപംഹെതുവായിട്ട കകണ്ഠൊവസ്തിപൂർവ്വാംശഗ്രഹണം കൎത്ത
വ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ദ്രുഗാണം ഹെതുവായിട്ടല്ല- രാശ്യംശങ്ങ
ൾക്കു ചരാദിതപ്രസംവാദംസത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ച
രാദികൾഹെതുവായിട്ട കകണ്ഠൊവസ്തിപൂർവാംശഗ്രഹണം കൎത്ത
വ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അംശവും തദ്ഭാവത്തൊട്ടകൂടെ ജാതമാ
യിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ഊർദ്ധ്വപാനനാദികൾ ഹെതുവായിട്ടും
കൎത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — ചരരാശിയൊ ഊർദ്ധ്വമുഖരാശിയൊ ശീർഷോദ
യരാശിയൊ ലഗ്നമായാൽ അംശങ്ങളെ ശിരസ്സുതുടങ്ങി ഗ്രഹി
ക്കെണം- സ്ഥിരരാശിയൊ തിൎയ്യങ്മുഖരാശിയൊ ഉഭയൊദയരാ
ശിയൊ ലഗ്നമായാൽ കണ്ഠത്തുതുടങ്ങി ഗ്രഹിക്കെണം- ഉഭയരാശി
യൊ അധൊമുഖരാശിയൊ പൃഷ്ഠോദയരാശിയൊ ലഗ്നമായാൽ
വസ്തി തുടങ്ങി ഗ്രഹിക്കെണം- രാശിയും നവാംശകവും ചരമാ
കിൽ ചരലഗ്നത്തിന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെ രണ്ടും സ്ഥിര
മാകിൽ സ്ഥിരലഗ്നത്തിന്ന പറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെ രണ്ടും ഉഭ
യമാകിൽ ഉഭയത്തിന്നു പറഞ്ഞ പ്രകാരം തന്നെ രാശിക്കും അം
ശകത്തിന്നും സാമ്യമില്ല എങ്കിൽ ഊർദ്ധ്വമുഖതാദികൾ യാ
തൊന്നിനൊ അതിനെക്കൊണ്ട മെൽ പ്രകാരം അംഗങ്ങളെ ഗ്ര
ഹിക്കെണം-

വൃ. അത്യന്തവിബലെക്കംശഗ്രഹണംകൊദയാദിഭിഃ ।
നീചാംശന്ത്രീതുലാന്ത്യാദ്യൃത്യംശെഷ്വൎക്കാതിദുൎബ്ബലഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അൎക്കൻ അത്യന്തവിബലനായി സന്നാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കൊദയാദികൾകൊണ്ട അംഗഗ്രഹ
ണം കൎത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. നീചാംശന്ത്രീ തുലാന്ത്യാദ്യൃത്യം
ശങ്ങളിൽ അൎക്കൻ അതിദുൎബ്ബലനായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ആദിത്യൻ ഏറ്റവും ബലഹീനനാകിൽ മെൽപ്ര
കാരമല്ല രാശ്യംശങ്ങൾക്കു സാമ്യമില്ലായ്കയും ആദിത്യന്ന അ
തിദുൎബ്ബലതയും കൂടി ഭവിക്കുമ്പൊൾ ശീർഷോദയാദികൾകൊണ്ട
മെൽ പ്രകാരം അംഗകല്പനയെ ചെയ്തുകൊൾക- നീചാംശക
ത്തിങ്കലും കന്നിരാശിയുടെ അന്ത്യദ്രെക്കാണത്തിങ്കലും തുലാരാ
ശിയുടെ ആദ്യദ്രെക്കാണത്തിങ്കലും ആദിത്യന്നു ബലഹാനി ഭ

വിക്കുന്നു. അതുകളിൽ നിന്നാൽ അത്യന്ത വിബലനായിട്ടെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഇവിടെ നീചാംശകസ്ഥിതിയോടു കൂടാതെ തുലാരാശിയുടെ ആദ്യദ്രേക്കാണത്തിങ്കൽ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി ഭവിക്കാം. തുലാരാശിയിൽ മൂന്നു തിയ്യതിയും ഇരുപത ഇലിയും കഴിഞ്ഞാൽ നീചാംശകം കഴിയും. പിന്നെ വൃശ്ചികക്കാൽ പിന്നെ ധനുക്കാൽ ഇങ്ങിനെ എല്ലൊ അതിങ്കലെ അംശക്രമം. എങ്കിലും തുലാരാശിയിൽ ആദ്യദ്രേക്കാണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയോടു കൂടാതെ നീചാംശകസ്ഥിതി സംഭവിക്കില്ല. അതുകൊണ്ടു തുലാരാശിയിൽ ആദ്യത്ര്യംശത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന സൂൎയ്യൻ. അതിദുൎബ്ബലനാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി എന്നു തോന്നുന്നു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ നീചാംശഗ്രഹണം എന്തിനായിക്കൊണ്ടെന്ന ബുദ്ധിമാന്മാർ വിചാരിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു കൊൾക

വൃ൨. വിലഗ്നാദിഷുകാൎയ്യംശവിന്യാസോപി നിഗദ്യതെ । കുണ്ഡലീയെത്ഥയഥാഗ്രാഹ്യസ്സഏവപ്രശ്നകൎമ്മണി ॥

അനന്വയാൎത്ഥം—അനന്തരം വിലഗ്നാദികളിൽ കാൎയ്യംശവിന്യാസം കുണ്ഡലീയത്തിങ്കൽ യാതൊരു പ്രകാരമൊ അപ്രകാരം നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു. അതുതന്നെ പ്രശ്നകൎമ്മത്തിങ്കൽ ഗ്രാഹ്യമാകുന്നു.

സാരം—ഇനി ലഗ്നാദിഭാവങ്ങളെ കൊണ്ടുള്ള അംശകല്പന കുണ്ഡലീയത്തിങ്കൽ യാതൊരു പ്രകാരമൊ അപ്രകാരം പറയുന്നു. പ്രശ്നകൎമ്മത്തിങ്കൽ അതുതന്നെ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമാകുന്നു.

വൃ൩. ഹോരോക്തമംശസംസ്ഥാനക്ഷിതിവാമാവനാശതാത്തെത്തി । കണ്ണാക്ഷിനാസികാപട്ടകപോലനവൊഥവക്ത്രാന്താഃ ॥

വൃ൪. ശ്രീവാംസഭുജൌപാദൌ പൃഷ്ഠേഹൃദയോദരെകടിശ്രോത്ര്യാദ്യ । നാഭിവസ്തിഗുദാന്യൂരുജാനുപൂൎവ്വാമയൊൎമ്മപാദാവെ ഇതി ॥

വൃ൫. കണ്ഠകൎണ്ണാത്രെതിഹോരായാംവരാഹമിഹിരോദിതഃ ഭാംശകഭാവവിന്യാസോഗ്രാഹ്യോപസജ്ജാതകെ ॥

അനന്വയാൎത്ഥം—കണ്ഠകൎണ്ണാത്ര എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഹോരയിൽ വരാഹമിഹിരോദിതമായിരിക്കുന്ന അംശങ്ങളിൽ ഉള്ള ഭാവവിന്യാസം യാതൊന്നൊ അതുജാതകത്തിങ്കൽ തന്നെ ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—കണ്ഠകൎണ്ണാത്ര എന്ന ആൎയ്യയായ ശ്ലോകം കൊണ്ടു ഹോരയിൽ വരാഹമിഹിരാചാൎയ്യരാൽ പറയപ്പെട്ട അംശകല്പന

യാതൊന്നൊ അതിനെ ജാതകത്തിങ്കൽ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- പ്രശ്നത്തിങ്കൽ കൃഷ്ണീയത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട തന്നെ അതാതുഭാവം കൊണ്ടു അതാത അംശത്തെ കല്പിക്കെണം-

വൃ. രൊഗാന്ഭേദാന്നിതിജ്ഞാത്വാ ചികിത്സാമുചിതാംവദെൽ ।
തീവ്രെകൎമ്മവിപാകൊക്തപ്രായശ്ചിത്താംശ്ചശാന്തയെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— രൊഗഭെദങ്ങളെ ഇപ്രകാരം അറിഞ്ഞിട്ട ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ഉചിതയായിരിക്കുന്ന ചികിത്സയെ വദിക്കെണം. തീവ്രമായിരിക്കുന്ന രൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കൎമ്മവിപാകൊക്ത പ്രായശ്ചിത്തത്തെയും വദിക്കെണം.

സാരം— മെൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം വിചാരിച്ചിട്ട ഇന്നരൊഗമെന്നു നിശ്ചയിച്ചാൽ അതിന്റെ ശമനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു നല്ലതായ ചികിത്സയെയും ആ രൊഗം പ്രബലമായിരുന്നാൽകൎമ്മ വിപാകത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം അതിനുള്ള പ്രായശ്ചിത്തത്തെയും പറഞ്ഞുകൊൾക-

(വാ) ഏതദ്രൊഗവിശെഷനിരൂപണവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇത രൊഗവിശെഷ നിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഇതി ദ്വാദശൊദ്ധ്യായഃ

ത്രയൊദശൊദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥരൊഗാരംഭാവസാനകാലാദിനിരൂപ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— അനന്തരം രൊഗാരംഭാവസാനകാലാദി നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം— ഇനി ഇന്നപ്പൊൾ വ്യാധി ആരംഭിച്ചുഎന്നും ഇന്നപ്പൊൾ ശമിക്കും എന്നും ഉള്ള നിശ്ചയത്തിന്ന ഉപയൊഗിക്കുന്നതായ വിചാരത്തിങ്കൽ അപെക്ഷയുള്ള പ്രമാണത്തെപറയുന്നു-

ശ്ലൊ. ലഗ്നാദിതൊദ്ധുരശ്ചന്ദ്രൊയാവത്യധുനിസംസ്ഥിതഃ ।
തസ്മാത്താവതിനക്ഷത്രെരൊഗാരംഭമുദീൎയ്യതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ലഗ്നാദിതൊഡുപിങ്കൾ നിന്ന യാവതാ
യിരിക്കുന്ന ഉഡുപിങ്കൽ ചന്ദ്രൻ സംസ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നു
വൊ ആതിങ്കൽ നിന്നാവതായിരിക്കുന്ന നക്ഷത്രത്തിങ്കൽ
രൊഗാരംഭം ഉദീരണം ചെയ്യപ്പെടെണം.

സാരം— ലഗ്നനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്ന എത്രാമത്തെ നക്ഷ
ത്രത്തിന്മെൽ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്നുവൊ അവിടെനിന്ന തുടങ്ങി അ
ത്രാമത്തെ നക്ഷത്രത്തിങ്കൽ രൊഗം ആരംഭിച്ചു എന്നു പറയെണം.

൨. യദ്വാമാന്ദിനവാംശസ്യദ്വാദശാംശക്ഷഗെവിധൌ। മാ
ന്ദിന്ദുയൊഗഭെവെഷാംഗ്രാഹ്യം പ്രഷ്ടുരനിഷ്ടദം ॥

അന്വയാൎത്ഥം— അല്ലായ്കിൽ വിധുമാന്ദിന വാംശത്തി
ന്റെ ദ്വാദശാംശക്ഷഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ മാ
ന്ദിന്ദുയൊഗത്തിങ്കലൊ രൊഗാരംഭം ഉദീരണം ചെയ്യപ്പെട
ണം. ഇതുകളിൽ വെച്ചു പ്രഷ്ടാവിന്ന അനിഷ്ടദമായിരിക്കു
ന്നതു ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— അല്ലായ്കിൽ ഗുളികനവാംശകത്തിന്റെ ദ്വാദശാം
ശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ ചെന്നപ്പൊഴെന്നു പറയെണം. ഗുളി
കസ്ഫുടവും ചന്ദ്രസ്ഫുടവും തമ്മിൽ കൂട്ടിയാൽ വരുന്ന രാശിയിൽ ച
ന്ദ്രൻ ചെന്നപ്പൊഴെന്നും പറയാം. ഇതുകളിൽവെച്ചു പൃഛകന്നു
അനിഷ്ടകരമായിട്ടുള്ളതിനെ ഗ്രഹിക്കെണം. ആദിയിൽ പറ
ഞ്ഞ പ്രകാരം നൊക്കിയാൽ വരുന്നനാൾ മൂന്നാം നക്ഷത്രമൊ
അഞ്ചാം നക്ഷത്രമൊ എഴാം നക്ഷത്രമൊ ആയി വരുമെങ്കിൽ അ
ത അനിഷ്ടകരമാകുന്നു. അപ്രകാരമാകയാലതിനെ ഗ്രഹിക്കാം
രണ്ടാമതും പറഞ്ഞപ്രകാരം നൊക്കിയാൽ അതാത രാശിയിൽ
വരുന്ന ചന്ദ്രസ്ഥിതികൾക്ക മൂന്നാം നക്ഷത്രാദി സംബന്ധ
മൊ ചന്ദ്രാഷ്ടക വൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ ആരാശികളിൽ ഫലിന്റെ സം
ഖ്യാ കുറകയൊ ശൂന്യമാകയൊ എതെങ്കിലുമുണ്ടായാൽ അതുക
ളും അനിഷ്ടഹെതുക്കൾതന്നെ. ഇങ്ങിനെ അനിഷ്ടകരത്വത്തെ
പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞ അതിനെ അനുസരിച്ചു പറഞ്ഞുകൊൾക.

൩. ദൂതവാക്യാദ്യവൎണ്ണൊക്തരാശിഗെത്യൎത്ഥദൊഷദെ। ച
ന്ദ്രാൎക്കഗുരുമന്ദെഷുരൊഗാരംഭമുദീരയെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ചന്ദ്രാൎക്കഗുരുമന്ദന്മാരിൽ വെച്ചു അത്യൎത്ഥ
ദൊഷദൻ ദൂതവാക്യാദ്യവൎണ്ണൊക്തരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ രൊഗാരംഭത്തെ ഉദീരണം ചെയ്യാം.

സാരം— ആദിത്യൻ ചന്ദ്രൻ വ്യാഴം ശനി. ഇവരിൽ വെ
ച്ചു അധികമായ ദൊഷത്തെ ചെയ്യുന്നവൻ ദൂതവാക്യത്തിന്റെ

ലഗ്ന്യാക്ഷരത്തിന്ന പറയപ്പെട്ട രാശിയിൽ പ്രവെശിച്ചപ്പോൾ രോഗത്തിന്റെ ആരംഭമെന്നും പറയാം.

൪. യദാശാഭിമുഖോരോഗീദൃഷ്ടോദൂതഎവവാ । രോഗാരംഭന്മെതസ്യാംദിശിപ്രഷ്ടുരധിഷ്ഠിതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — രോഗിയൊ ദൂതൻ തന്നെയൊ യദാശാഭിമുഖനായിട്ട ദശിക്കുന്നുവൊ ആ ദിക്കിങ്കൽ രോഗാരംഭത്തെ ഉദിരണം ചെയ്യപ്പെടെണം.

സാരം— രോഗിയായിരിക്കുന്നവനെ എങ്കിലും ദൂതനെ എങ്കിലും ജ്യൌതിഷികൻ കാണുന്ന സമയം അവന്റെ മുഖം യാതൊരു ദിക്കിന്നനെരെയായിരുന്നുവൊ ആ ദിക്കിൽവസിക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ പൃഛ്ശകന്ന രോഗം തുടങ്ങി എന്നു പറയെണം.

൫. ഐന്ദ്ര്യാദിദിശിയാവത്യാംദൂതഃ പൃഛ്ശതിസംസ്ഥിതഃ । യാമെതത്സമസംഖ്യസ്യാൽ പ്രഷ്ടുൎവ്യാധിസമുൽഭവഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഐന്ദ്ര്യാങ്കൽ നിന്ന യാവതീയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ട ദൂതൻ പൃഛ്ശിക്കുന്നുവൊ തത്സമസംഖ്യമായിരിക്കുന്ന യാമത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന വ്യാധിസമുൽഭവം ഭവിക്കും.

സാരം— കിഴക്കെദിക്ക തുടങ്ങി എണ്ണിയാൽ ദൂതൻ ചൊദിച്ചത എത്രാമത്തെ ദിക്കിലായി വരുമൊ അത്രാമത്തെ യാമത്തിങ്കൽ പൃഛ്ശകന്ന രോഗം ആരംഭിച്ചു എന്നു പറയെണം.

൬. യാവന്തൊവ്യാധിതെസന്തിനിമഗ്നനയനാജനാഃ । വ്യാധ്യാരംഭെന്തികസ്ഥാസ്സ്യുസ്താവന്തസ്സദൃശാശ്ചതൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— യാവത്തുകളായിരിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ വ്യാധിതങ്കൽ നിമഗ്നനയനന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു താവത്തുകളായിട്ടും അവരൊട സദൃശന്മാരായിട്ടും ഉള്ളവർ വ്യാധ്യാരംഭത്തിങ്കൽ അന്തികസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കും.

സാരം— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ എത്രജനങ്ങൾ രോഗിയെ നൊക്കിനില്ക്കുന്നവരായി ഉണ്ടായിരുന്നുവൊ അത്രജനങ്ങൾ അവരൊട തുല്യന്മാരായിട്ട രോഗാരംഭസമയത്തിങ്കൽ സമീപത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന പറയെണം.

൭. രോഗാശ്രിതരാശെൎതൽ ഭുക്തഭൊക്തവ്യഭാഗതഃ । രോഗസ്യഗതഗന്തവ്യകാലാധിക്യാല്പതെവദെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— രോഗാശ്രിതരാശിയിങ്കൽ തൽ ഭുക്തഭൊക്തവ്യഭാഗങ്ങളെ അനുസരിച്ച രോഗത്തിന്റെ ഗതഗന്തവ്യകാലാധിക്യാല്പതകളെ വദിക്കെണം.

സാരം——രോഗസ്ഥാനാധിപൻനിന്ന രാശിയിൽ കഴിഞ്ഞ നവാംശകങ്ങളും ഏറുകിൽ രോഗത്തിന്റെ കഴിഞ്ഞകാലത്തിന്ന ആധിക്യത്തെയും കുറയുകിൽ കഴിവാനുള്ള കാലത്തിന്ന ആധിക്യത്തെയും മറെറതുകൾകൊണ്ട അല്പതയെയും പറയെണം-

വ്യ- ഷഷ്ഠാധിപെ ദിവാവീര്യ്യയുക്താംശഗതെ ഗ്രഹെ ദിവാ രംഭശ്ചവൃദ്ധിശ്ചരോഗാണാമന്യഥാനിശി ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഷഷ്ഠാധിപനൊ ഷഷ്ഠഗതനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹമൊ ദിവാവീര്യ്യനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പകൽ രോഗങ്ങളുടെ ആരംഭവും വൃദ്ധിയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- മറിച്ചായാൽ നിശയിങ്കൽ ആരംഭവും വൃദ്ധിയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആറാം ഭാവാധിപൻ പകൽ വീര്യ്യത്തൊടുകൂടിയവനായിരുന്നാലും പകൽ വീര്യ്യത്തൊടുകൂടിയഗ്രഹം ആറാമെടത്തു നിന്നാലും രോഗത്തിന്റെ ആരംഭവും വർദ്ധനവും പകലാകുന്നു എന്ന പറയെണം- ആറാം ഭാവാധിപനും ആറാമെടത്തുനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹവും രാത്രിയിൽ വീര്യ്യത്തൊടുകൂടിയവരായിരുന്നാൽരോഗത്തിന്റെ ആരംഭവും വർദ്ധനവും രാത്രിയിലാകുന്നു എന്ന പറയെണം.

(വാ) അത്ര കണ്ഠോദ്ധരണം-

ഇവിടെ കണ്ഠോദ്ധരണം ഭവിക്കുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം——

ന- ആതുരഭാൽഭേ യത്തുയാവതിഗദസ്ഥാനാധിപസ്സംസ്ഥിതൊ മാസെതാവതിവാഹനിഭ്രസപൂർവ്വചാരെവാഥതുല്യായതൊ വാ വൽപ്രശ്നഭതൊരിപാവ്യുമുഡ്വതാവന്തംഗദാരംഭണെ ബ്രൂയാൽകാലമനെനഭുക്തനവഭാഗഷ്ലംഗദെശസ്യവാ ॥

അന്വയാർത്ഥം——ആതുരഭത്തിങ്കൽനിന്ന യാവതത്തായിരിക്കുന്ന ഭവനത്തിങ്കൽ ഗദസ്ഥാനാധിപൻ സംസ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ താവതത്തായിരിക്കുന്ന മാസത്തിങ്കലെ ഭാസ്വപൂർവ്വചാരത്തിങ്കലൊ അഹസ്സിങ്കലൊ എല്ലാവർക്കും ജനിക്കുന്നു- പ്രശ്നഭത്തിങ്കൽനിന്ന അരിപാവ്യുമായിരിക്കുന്ന ഉഡുയാവതത്തൊഗദാരംഭണം ജാതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതുകൊണ്ടെതാവതത്തായിരിക്കുന്ന കാലത്തെ പറയെണം- ഗദെശന്റെ ഭുക്തനവഭാഗഗണമാക്കിയും പറയാം-

സാരം——ആതുരഭരാശിയിൽ നിന്ന എത്രാമത്തെ രാശിയിൽ ആറാംഭാവാധിപതിനില്ക്കുന്നുവൊ അത്രമാസമൊ [illegible]

ലയോ ദിവസമോ രോഗംതുടങ്ങീയതിന്റെ ശേഷം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നുപറയാം- പ്രശ്നനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്നു എത്രാമത്തെ നക്ഷത്രത്തിന്മേൽ ആറാംഭാവാധിപൻ നില്ക്കുന്നുവൊ അത്രനാൾ കഴിഞ്ഞുഎന്നും പറയാം- ആ നാളുകളുടെ സംഖ്യയെ ആറാം ഭാവാധിപതി നില്ക്കുന്നരാശിയിൽ കഴിഞ്ഞ നവാംശകസംഖ്യകൊണ്ടു ഗുണിച്ചാൽ എത്രയായി വരുമൊ അത്ര നാൾ കഴിഞ്ഞുഎന്നും പറയാം-

൧൦. ക്ഷയേശാശ്രിതരാശിസ്ഥേ ചന്ദ്രേ വാ രോഗസംഭവഃ। ശമനം ത്വാപ്യം സുഖേശാശ്രിതരാശിഗേ॥

അന്വയാത്ഥം___ ചന്ദ്രൻ ക്ഷയേശാശ്രിതരാശിസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിലും രോഗസംഭവം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു- ചന്ദ്രൻ സുഖേശാശ്രിതരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രോഗങ്ങളുടെ ശമനവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം___ ആറാം ഭാവാധിപതിനിന്നരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ പ്രവേശിച്ച സമയം രോഗത്തിന്റെ ആരംഭം എന്നും നാലാംഭാവാധിപൻ നില്ക്കുന്നരാശിയിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ ശമനം ഭവിക്കുമെന്നും പറയേണം-

൧൧. ലഗ്നസ്യാധിപതെശ്ചന്ദ്രസ്യ ശശിനോ വാ പാപയോഗേക്ഷണേ യത്രാബ്ദസമയേ രോഗസമാരംഭസ്സമാദിശ്യതാം। സൌമ്യാനാം യുതിവീക്ഷണേ ഭവിതാ തേഷാം ത്രയാണാം യദാ രോഗാണാം ശമനം തദാഥ ശമനാരംഭസ്സമൈകൊനയെൽ॥

അന്വയാത്ഥം___ ലഗ്നത്തിന്നും അതിന്റെ അധിപതിക്കും ശശിക്കും യാതൊരുസമയത്തിങ്കൽ പാപയോഗേക്ഷണം ഭവിച്ചുവൊ അപ്പോൾ ആമയസമാരംഭം സമാദേശിക്കപ്പെടേണം- ആ മൂന്നുപേൎക്കും യാതൊരു കാലത്തിങ്കൽ സൌമ്യന്മാരുടെ യുതിയും വീക്ഷണവും ഭവിക്കുമൊ അപ്പോൾ രോഗങ്ങളുടെ ശമനം സമാദേശിക്കപ്പെടേണം- സമൈകോനയം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ശമനാരംഭം സമാദേശിക്കപ്പെടേണം-

സാരം___ ലഗ്നത്തിന്നും ലഗ്നാധിപന്നും ചന്ദ്രന്നും പാപയോഗവും പാപദൃഷ്ടിയും, യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ ഭവിച്ചുവൊ ആ കാലത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടു അന്നുരോഗം സമാരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയേണം- ലഗ്നലഗ്നാധിപചന്ദ്രന്മാൎക്കു ശുഭയോഗവും ശുഭദൃഷ്ടിയും വരുന്നകാലത്തെ അറിഞ്ഞു അന്നുരോഗംശമിക്കുമെന്നും പറയേണം- ലഗ്നത്തിനൊ ലഗ്നാധിപന്നൊ ചന്ദ്രന്നൊ ശുഭയോഗദൃഷ്ടികൾ വരുന്ന കാലത്തെ അറിഞ്ഞു അന്നു

രോഗശമനത്തിന്റെ ആരംഭമെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക.

൭൨. ലഗ്നാധിതനവാംശസ്യപാദശാംശകരാശിഗേ। മാന്ദി
രാശിമതിക്രാന്തെവെന്ദൌസ്യാച്ഛമനംരുജാം॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇന്ദൌ ലഗ്നാധിതനവാംശത്തിന്റെ പാദശാംശകരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ മാന്ദിരാശിയെ അതിക്രാന്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ രുക്കുകളുടെശമനം ഭവിക്കും.

സാരം — ലഗ്നനവാംശത്തിന്റെ പാദശാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ പ്രവേശിച്ചാൽ രോഗം ശമിക്കും. ഗുളികൻനിന്നരാശിയെ ചന്ദ്രൻ അതിക്രമിച്ചാലും രോഗം ശമിക്കും.

൭൩. അഷ്ടമേന്ദുംപുരോധായയദിചെദ്വ്യാധിസംഭവഃ। അ
തിയാതേഷ്ടമംരാശിംശശാങ്കേശമനംരുജാം॥

അന്വയാർത്ഥം — വ്യാധിസംഭവം അഷ്ടമേന്ദുവിനെ പുരോധാനം ചെയ്തിട്ടാകുന്നു എങ്കിൽ ശശാങ്കൻ അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന രാശിയെ അതിയാതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകളുടെ ശമനം ഭവിക്കും.

സാരം — ജന്മാഷ്ടമരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ പ്രവേശിച്ചസമയം തുടങ്ങിയരോഗമാകുന്നു എങ്കിൽ ആ രാശിയിൽനിന്നു ചന്ദ്രൻ പോയാൽ അതിന്നു ശമനം ഭവിക്കും.

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഃ॥

ഇവിടെ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു എന്ന മേലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം

൭൪. ദുസ്ഥഖേടവശാദ്രോഗമംസുസ്ഥഖേടവശാച്ഛമംവ
ദേൽ। മന്ത്രസൂക്തബലിപൂജനൌഷധൈർദൈവതാഭജനധാതുപോ
ഷണൈഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — ദുസ്ഥഖേടവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു രോഗത്തെ വദിക്കേണം. സുസ്ഥഖേടവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു മന്ത്രസൂക്തബലിപൂജനങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ദൈവതാഭജനധാതുപോഷണങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ശമത്തെ വദിക്കേണം.

സാരം — അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ടു രോഗാരംഭത്തെയും ഇഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ടു രോഗശമനത്തെയും പറയേണം. മന്ത്രം, സൂക്തം, ബലി, പൂജ, ഔഷധം, ദൈവതാഭജനം, ധാതുപുഷ്ടികരമായ കർമ്മം ഇതുകൾ രോഗശമനത്തെ കുറിച്ചു കാരണങ്ങളാകുന്നു.

(വാ) അസ്യാർത്ഥഃ

മേൽപറഞ്ഞ ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥം ഇനിപറവാൻപോകുന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാക്കപ്പെടുന്നു എന്നു മേലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

ശ്ലൊ. ദുസ്ഥാനാദതിദോഷമാശ്രിതഗ്രഹപ്രാപ്തേഷു ചന്ദ്രാദിഷു വ്യാധ്യാരംഭഋണാതിദുഃഖഗസംബന്ധിശകൊപോൽഭവം। സുസ്ഥാനാദപി തല്പുനിഷ്ടതമവൈദ്യാധിഷ്ഠിതക്ഷാശ്രിതെ ഷ്വിന്ദ്വാദ്യേഷു തദീയവൈദ്യജനാച്ഛാന്തിശ്ച വാച്യാസ്തദാ॥ ഇതി

അനന്വയാർത്ഥം —— ചന്ദ്രാദികൾ ദുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ചു അതിദോഷമാശ്രിത ഗ്രഹപ്രാപ്തന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിദുഃഖഗസംബന്ധിശ കോപോൽഭവമായിരിക്കുന്ന വ്യാധ്യാരംഭം ഇവിടെ വാച്യമാകുന്നു- അപ്രകാരം ഇന്ദ്വാദ്യന്മാർ സുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ചു ഇഷ്ടതമവൈദ്യാധിഷ്ഠിതക്ഷാശ്രിതന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദീയവൈദ്യജനം ഹേതുവായിട്ടു രോഗങ്ങളുടെ ശാന്തിയും വാച്യയാകുന്നു-

സാര —— ചന്ദ്രൻമുതലായവർ ദുസ്ഥാനങ്ങളിൽവെച്ചു അതിദോഷത്തെ ചെയ്യുന്നവർ നില്ക്കുന്ന രാശികളിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ അവരെ കൊണ്ടു കല്പിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന ദേവന്മാരുടെ കോപം ഹേതുവായിട്ടു അതാതു രോഗങ്ങൾ തുടങ്ങുമെന്നും ഇഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളിൽ വെച്ചു ഇഷ്ടത്തെ അധികമായി ചെയ്യുന്നവർ നില്ക്കുന്ന രാശികളിൽ ചന്ദ്രാദികൾ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ അവരെക്കൊണ്ടു കല്പിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന വൈദ്യന്മാരുടെ ഭജനം മുതലായതുകൾ ഹേതുവായിട്ടു ആ രോഗങ്ങൾ ശമിക്കുമെന്നും പറയേണം-

(വാ) രോഗാരംഭാദിതാരവശാച്ഛമനാദികാലഉച്യതെ॥

അനന്വയാർത്ഥം —— രോഗാരംഭാദി താരവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടും ശമനാദി കാലം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാര —— ഇനി രോഗാരംഭം മുതലായതിന്റെ നക്ഷത്രങ്ങളെ അനുസരിച്ചും ശമനാദികാലത്തെ പറയുന്നു-

ശ്ലൊ. വൈശ്വേ പഞ്ചദശൈവ ചമാസാദ്യുപരിതുവസുഭദ്രേഷ്വഥ ശ്രദ്ധൈഷ്ണപക്ഷാദ്രൌ ഗീചിത്രാ പ്രാചേതൌ ദശഹസ്തകുസ്വഭംചിന്ദ്രേതരദ്രസംഖ്യാൻ വിംശാദ്ധേ നാമഘായാംഗ്ലു ഭഗേ സുരസ്യൂജ്യേവെധസ്സുഭദ്രസംഖ്യാ മൂലാശചിന്ത്യംകൃ ഹൂ ഭജിനവമാവിത്ര്യൃഷ്ണോന്സൂഷ്ട്രാൽ॥

കളും മൂൎത്തികളായിരിക്കുന്ന ദ്രേക്കാണചക്രങ്ങളും ജന്മപ്രഭൃതികളുമാകുന്ന അംശുകളുടെ സംഗമം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൂൎത്തിധ്രുവയായി ഭവിക്കും.

സാരം—— തൃക്കേട്ട തുടങ്ങി ഏഴ മരണ നാളുകളും പാപവാരങ്ങളും രിക്താദി മരണപക്കങ്ങളും പിറന്നനാൾ തുടങ്ങിയുള്ളതുകളും ഒന്നിച്ചുവന്ന ദിവസം രോഗം തുടങ്ങിയാൽ മരിക്കുംനിശ്ചയം ॥

൨൨. രോഗാരംഭർക്ഷതാരകാന്തഗണനെ ജന്മർക്ഷതോയാദ്ധ്രുവൈൎസംഖ്യാതാം ത്രിഗുണാം ഹരേജ്ജലധിഭിൎശ്ശിഷ്ടൈഃ ഫലാനിക്രമാൽ । ഏകദ്വിത്രിചതുഷ്ടിരാശുമരണം മൃത്യുശ്ചനൈജ്ജീവനം കൃച്ഛ്രാജ്ജീവനമപ്രയത്നതഇദം പ്രാഗ്ദ്വാദശാബ്ദാച്ഛിശോഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ജന്മർക്ഷത്തിങ്കൽ നിന്ന തുടങ്ങി രോഗാരംഭനക്ഷത്രാന്തഗണനത്തിങ്കൽ യാതൊരു സംഖ്യ ഭവിക്കുമൊ അതിനെ ത്രിഗുണയാക്കി ചെയ്തിട്ട ജലധികളെക്കൊണ്ട ഹരിക്കേണം. ശേഷങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നും നാലുമാകുന്ന സംഖ്യകളെക്കൊണ്ടുള്ള ഫലങ്ങൾ ക്രമേണ പൊടുന്നനവെ ഉള്ള മരണവും പതുക്കെ ഉള്ള മരണവും പണിപ്പെട്ടുള്ള ജീവനവും പ്രയത്നത്തോട കൂടാതെ ഉള്ള ജീവനവുമാകുന്നു. ഇത ദ്വാദശാബ്ദത്തിങ്കൽനിന്ന മുമ്പെ ശിശുവിന്ന വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പിറന്ന നാൾ തുടങ്ങി രോഗാരംഭസമയത്തിങ്കലുണ്ടായിരുന്ന നാളോളം എണ്ണിയാൽ വരുന്ന സംഖ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ട പെരുക്കി നാലുകൊണ്ട ഹരിച്ചാൽ ഒന്നു ശേഷിക്കിൽ ഉടനെമരണം. രണ്ട ശേഷിക്കിൽ ക്രമേണ മരണം. മൂന്നു ശേഷിക്കിൽ പ്രയത്നപ്പെട്ട ജീവിക്കും. നാലു ശേഷിക്കിൽ പ്രയത്നം കൂടാതെ ജീവിക്കും. ഇങ്ങിനെ മെൽ പറഞ്ഞ ഹരണശിഷ്ട സംഖ്യകളെക്കൊണ്ട ഫലങ്ങളെ പറയേണ്ടു. ഇതു പന്ത്രണ്ട വയസ്സതികഞ്ഞാൽ പിന്നെ നോക്കുമാറില്ല

൨൩. ഷഷ്ഠേശേമന്ദഗതൌസ്ഥിരാശ്രിതെവാരുജാംശമൊ ദ്ദീൎഘം । ശീഘ്രഗതൌചരയാതെശമനംരോഗസ്യനചിരേണ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഷഷ്ഠേശൻ മന്ദഗതിയായിട്ടൊ സ്ഥിരാശ്രിതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പതുക്കെ ഉള്ള രുജകളുടെ ശമനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ശീഘ്രഗതിയായിട്ടൊ ചരയാതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൊടുന്നനവെ ഉള്ള രോഗത്തിന്റെ ശമനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ആറാംഭാവാധിപന്നു ശക്തികുറഞ്ഞിരുന്നാലും സ്ഥിരരാശിയിൽ അവൻ നിന്നാലും പതുക്കെ രൊഗം ശമിക്കുമെന്നുപറയെണം- ആറാം ഭാവാധിപന്നു ശക്തി ഏറുകിലും അവൻ ചരരാശിയിൽ നില്ക്കിലും ഉടനെ രൊഗംശമിക്കുമെന്നു പറയെണം-

൨൫. പാപാനാമുദയശ്ചമധ്യവസതിൎല്ലഗ്നസ്യലഗ്നേശിതു
ദൌൎബ്ബല്യംകഥിതംഭയഞ്ചഹിമഗൊസ്സച്ഛിദ്രഭംക്ഷീണതാ ।
രിഃഫാരാതിഗതിശ്ച പൂൎണ്ണഹിമഗൊസ്സത്രസ്ഥിതിശ്ചാസതാം
കെന്ദ്രാപ്യാമയദൈൎഘ്യമെഷുബഹുഭിൎവ്യക്തത്വമെഭിഃകില ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ലഗ്നത്തിന്നു പാപന്മാരുടെ ഉദയവും മധ്യവസതിയും ലഗ്നേശിതാവിന്നു ദൌൎബ്ബല്യവും കഥിതമായിരിക്കുന്ന ഭയവും ഹിമഗുവിന്നു ആ ഉദയവും ക്ഷീണതയും അപൂൎണ്ണഹിമഗുവിന്നു രിഃഫാരാതിമൃത്യുകളിലുള്ള സ്ഥിതിയും പാപന്മാൎക്കു അതുകളിൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയുമാകുന്ന ഇതുകളിൽവെച്ചു ഒന്നു ഹെതുവായിട്ടു തന്നെ ആമയദൈൎഘ്യം ഭവിക്കുന്നു- ബഹുക്കളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾഹെതുവായിട്ടുവ്യക്തത്വംഭവിക്കുന്നുവൊ

സാരം — ലഗ്നത്തിന്നു പാപയൊഗവും പാപമധ്യസ്ഥിതിയും ലഗ്നാധിപന്നു പാപയൊഗവും പാപമധ്യസ്ഥിതിയും ദുൎബ്ബലതയും ചന്ദ്രന്നു പാപയൊഗവും പാപമധ്യസ്ഥിതിയും ദുൎബ്ബലതയും ക്ഷീണതയും ക്ഷീണചന്ദ്രന്നു പന്ത്രണ്ടാമെടത്തൊ ആറാമെടത്തൊ എട്ടാമെടത്തൊ ഉള്ള സ്ഥിതിയും പാപന്മാൎക്കു മെൽപറഞ്ഞെടങ്ങളിലുള്ള സ്ഥിതിയുമാകുന്ന ദൊഷങ്ങളിൽ ഓരൊന്നു തന്നെ രൊഗത്തെ ദീൎഘമാക്കിചെയ്യും- രണ്ടൊ മൂന്നൊ അതിൽ അധികമൊകൂടിവന്നാൽ ഉള്ള അവസ്ഥ പിന്നെ പറയെണമെന്നില്ലല്ലൊ-

൨൬- പ്രായശ്ചിത്തന്തുകൃച്ഛ്രമരൊഗശമനായതത്തദ്ഗദിതമപി ।
കാൎയ്യംസൎവ്വെഷ്വപിഗദസ്വഗ്രന്ഥെസായണസ്യവചനമിദം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — കൃച്ഛ്രമരൊഗം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ശമനത്തിന്നായികൊണ്ടു തത്തദ്ഗദിതമായിരിക്കുന്ന പ്രായശ്ചിത്തവും കാൎയ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സായണൻ സ്വഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ സൎവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങളിലും പ്രായശ്ചിത്തത്തെ വദിച്ചു- ഇത ഇവന്റെ വചനമാകുന്നു.

സാരം — ശമിപ്പാൻ പ്രയാസമായ രൊഗംഭവിച്ചാൽ അതാതിന്നുപറകപ്പെട്ട പ്രായശ്ചിത്തത്തെയും ചികിത്സയെയും ചെയ്തുകൊൾക എന്നാൽശമിക്കും- സൎവ്വരൊഗങ്ങൾക്കും പ്രായശ്ചിത്ത

ത്തെ സായണാചാൎയ്യൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സായണാചാൎയ്യനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥത്തിൽ നോക്കി അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഇനി പറവാൻ പോകുന്നതു സായണാചാൎയ്യന്റെ വചനമാകുന്നു.

൧൩- യഥാകാൎയ്യേഷു സാമഗ്രീദൃഷ്ടാദൃഷ്ടോഭയാത്മികാ। തഥാ രോഗനാശേഷു പ്രായശ്ചിത്താദ്യൗഷധാത്മികാ॥ ഇതി-

അന്വയാൎത്ഥം —— യാതൊരുപ്രകാരം കാൎയ്യങ്ങളിലെ സാമഗ്രീ ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടോഭയാത്മികയായിട്ടു ഉക്തയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം രോഗനാശങ്ങളിലെ സാമഗ്രീ പ്രായശ്ചിത്തൗഷധാത്മികയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ഒരു കാൎയ്യം ഉണ്ടാകേണമെങ്കിൽ രണ്ടുപ്രകാരമുള്ള കാരണങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കേണം. ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലൊന്നുകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതും ഇന്ദ്രിയങ്ങൾകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടാത്തതും ഇങ്ങിനെ കാരണം രണ്ടുവിധമായിട്ടുണ്ട്. ഗൃഹനഗരാദികൾ ഉണ്ടാകേണമെങ്കിൽ ആശാരി കല്ലു മരമുതലായതുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണം. ഇതുകൾ ദൃഷ്ടകാരണങ്ങളാകുന്നു. ഇതുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും ഗൃഹനഗരാദികൾക്കു അനുകൂലമായ പുണ്യമില്ല എങ്കിൽ ഉണ്ടാകയില്ല. അതുകൊണ്ടു പുണ്യവും വേണം. പുണ്യപാപാദികൾ അദൃഷ്ടകാരണങ്ങളാകുന്നു. രോഗശമനത്തെകുറിച്ചും മെൽപ്രകാരം രണ്ടുകാരണങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കേണം. അതുകളിൽ ഒന്നു പ്രായശ്ചിത്തവും മറ്റെതു ഔഷധവുമാകുന്നു. ഈ വചനംകൊണ്ടു രോഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു പ്രായശ്ചിത്തവും ചികിത്സയും വേണ്ടുന്നതു എന്നു സാധിക്കപ്പെട്ടു അതു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

(വാ) അത്രാൎത്ഥാപത്തിഃ॥

ഇവിടെ അൎത്ഥാപത്തിയെന്ന ശാസ്ത്രമുണ്ടെന്നു മെൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥമാകുന്നു.

൧൪- പരിപൂൎണ്ണനശ്ചന്ദ്രോ ലഗ്നോപഗതോനിരീക്ഷിതോ ഗുരുണാ। ഗുരുശുക്രൌകേന്ദ്രേവാപീഡാ തസ്യ ത്വരിതസ്യാൽ॥

൧൫- ഉപചയസംസ്ഥശ്ചന്ദ്രസ്സൌമ്യാഃ കേന്ദ്രത്രികോണനിധനമതിഗാഃ। ലഗ്നംവാശുഭദൃഷ്ടം സുഖേന സുത്രാണം രാവാ ച്യ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— പരിപൂൎണ്ണനവായി ഗുരുവിനാൽ നിരീക്ഷിതനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ലഗ്നോപഗതനാകുന്നു എങ്കിലും ഗുരുശുക്രന്മാർ കേന്ദ്രത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിലും ആക്കാലത്തിങ്കൽ

പീഡാർത്തനായിരിക്കുന്നവൻ സുഖിതനായി ഭവിക്കും. ചന്ദ്രൻ ഉപചയസംസ്ഥനായിട്ടും സൌമ്യന്മാർ കേന്ദ്രത്രികോണധനമൂർത്തിഗന്മാരായിട്ടു, ലഗ്നം ശുഭദൃഷ്ടമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ ആതുരൻ സുഖിതനായിട്ടു വാച്യനാകുന്നു.

സാരം — പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ ഗുരുദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയവനായിട്ടു ലഗ്നത്തിങ്കലും ഗുരുശുക്രന്മാർ കേന്ദ്രത്തിങ്കലും നിന്നാൽ രോഗം ഉടനെ ശമിക്കും. ചന്ദ്രൻ ഉപചയരാശിയിലും മറ്റുള്ള ശുഭന്മാർ ത്രികോണത്തിങ്കലും രണ്ടാമെടത്തും അഷ്ടമത്തിങ്കലുമായിയും നില്ക്കുകയും ലഗ്നത്തിന്നു ശുഭദൃഷ്ടിയുണ്ടാകയും ഉടനെ രോഗശമനത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

(വാ) രോഗഹേതുരച്യതേ.

രോഗകാരണം പറകപ്പെടുന്നു എന്ന മേൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു.

(വാ) അത്രാപ്തവചനം.

അന്വയാർത്ഥം — ഇവിടെ ആപ്തവചനം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — രോഗഹേതുവിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയോഗത്തിന്നു യോഗ്യമായ ഒരു ആപ്തവചനം ഉണ്ടു.

ഇനിമേൽപ്രകാരം ഉള്ള ആപ്തവചനത്തെത്തന്നെ കാണിക്കുന്നു.

൨൯. ജന്മാന്തരകൃതംപാപംവ്യാധിരൂപേണജായതേ। തച്ഛാന്തിരൌഷധൈർദ്ദാനൈർജ്ജപഹോമാർച്ചനാദിഭിഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — ജന്മാന്തരകൃതമായിരിക്കുന്ന പാപം വ്യാധിരൂപേണ ജനിക്കുന്നു. തച്ഛാന്തി ഔഷധങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടും ദാനങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടും ജപഹോമാർച്ചനാദികളും ഹേതുവായിട്ടും ഭവിക്കും.

സാരം — പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ട നിഷിദ്ധകർമ്മങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടായ പാപം ഈ ജന്മത്തിങ്കൽ വ്യാധിസ്വരൂപമായിട്ടു പ്രകാശിക്കുന്നു. വ്യാധിയുടെ ശമനം ഔഷധംകൊണ്ടും ജപംകൊണ്ടും ഹോമംകൊണ്ടും പൂജാദികൾകൊണ്ടും ഭവിക്കുന്നതാകുന്നു.

൩൦. രോഗാർത്താനാമിഹതുബാഹുല്യേന രോഗഹേതുസ്ത്രിവേശാൽ ഗ്രഹസ്ഥിതിവശാദ്വാതപിത്താദികോപതഃ। ഏതത്ത്രൈവിധ്യത്രിവിധമുദ്ദിഷ്ടംപ്രാജ്ഞൈസ്സ്വീയപാപാദ്യൈശ്ചശാൽ പടത്തിലിംഗിതം ഹേതുർലക്ഷിതവ്യാസ്സ്യാൽ।

അന്വയാർത്ഥം — ഇവിടെ രോഗാർത്തന്മാരുടെ രോഗഹേതു

ഭൂതാവേശം ഹേതുവായിട്ടു ഗ്രഹഗതിവശം ഹേതുവായിട്ടു വാതപിത്താദികോപം ഹേതുവായിട്ടു ഇങ്ങിനെ പലപ്രകാരേണ കല്പിക്കപ്പെടുന്നു. ത്രിവിധമാകുംവണ്ണം ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ഇതു ദിക്കതും തഥ്യമാകുന്നു. നൃകൾക്കു സ്വീയപാപ്മാവാകുന്ന ഏകം തന്നെ മൂന്നുപ്രകാരേണ ഉള്ള രോഗോല്പത്തിയുടെ ഹേതുവായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ലോകത്തിങ്കൽ രോഗികളുടെ രോഗകാരണം പലപ്രകാരേണ നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്നു. ഭൂതബാധഹേതുവായിട്ടു ഉണ്ടായതാകുന്നു ഈ രോഗമെന്നും ഗ്രഹചാരദോഷം ഹേതുവായിട്ടുണ്ടായതാകുന്നു ഈ രോഗമെന്നും ദോഷകോപം ഹേതുവായിട്ടുണ്ടായതാകുന്നു ഈ രോഗമെന്നും വ്യവഹാരമുണ്ടു. ഈ വ്യവഹാരത്തിൽ അനേകപ്രകാരമുള്ള രോഗഹേതുകല്പനയും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മൂന്നുപ്രകാരം പറയപ്പെട്ട ഈ ഹേതുകല്പനമിക്കതും പരമാൎത്ഥം തന്നെ എങ്കിലും മുഖ്യകാരണം വേറെ ഉണ്ടു. അതു പാപം തന്നെ. അവരവരാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട പാപമാകുന്ന ഒന്നു തന്നെ ഭൂതങ്ങളെ ആവേശിപ്പിച്ചും ഗ്രഹചാരദോഷത്തെ അനുസരിച്ചും ഫലോന്മുഖമായി ഭവിച്ചും ത്രിദോഷകോപത്തെ ജനിപ്പിച്ചും രോഗങ്ങൾക്കു കാരണമായിത്തീരുന്നതാകയാൽ അതുതന്നെ മുഖ്യകാരണമെന്നറിക.

൩൧. ദുഷ്ടചാരേ ഗ്രഹാണാം ഭവതി തനുഭൃതാം പീഡനം ദുൎഗ്ഗ്രഹാണാം ജായന്തേ തേന ദോഷത്രിതയചലനതസ്തൽഭവാ വ്യാധിഭേദാഃ। സൎവ്വേഷാമേവ തേഷാം ഖലു ദുരിതം പ്രാക്തനം ഹേതുരേകം പ്രായശ്ചിത്തൈസ്തദുക്തൈരപി ച ചികിത്സാന്നു രോഗോപശാന്ത്യൈ॥ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദുഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ചാരത്തിങ്കൽ തനുഭൃത്തുകൾക്കു ദുൎഗ്ഗ്രഹങ്ങളുടെ നിപീഡനം ഭവിക്കുന്നു. അതുഹേതുവായിട്ടു ദോഷത്രിതയചലനം ഹേതുവായിട്ടു തൽഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന വ്യാധിഭേദങ്ങൾ ജനിക്കുന്നു. സൎവ്വങ്ങളായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന അതുകൾക്കു പ്രാക്തനമായിരിക്കുന്ന ദുരിതം തന്നെ ഏകമായിരിക്കുന്ന ഹേതുവായി ഭവിക്കുന്നു. തദുക്തമായിരിക്കുന്ന പ്രായശ്ചിത്തവും ചികിത്സയും രോഗോപശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും.

സാരം—— സൂൎയ്യാദികൾ അനിഷ്ടഭാവങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ ദുൎദ്ദേവതമാർ മനുഷ്യരെ ബാധിക്കും. എന്നാൽ വാതപിത്തകഫങ്ങൾ ഇളകും. അതുഹേതുവായിട്ടു അനേകരോ

ഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും- സർവ്വജ്ഞന്മാരായ അവർകൾക്കും പുരാതനമായപാപം തന്നെ മുഖ്യമായഹേതുവായി ഭവിക്കുന്നു. അതഹേതുവായിട്ട പ്രായശ്ചിത്തവും ചികിത്സയും രോഗശമനത്തെക്കുറിച്ചു കാരണമാകുന്നു-

൩൨. പാപഭേദാശ്ച തൽപ്രായശ്ചിത്തഭേദാശ്ചവിസ്തരാൽ ।
സായണേനോദിതാഃ കർമ്മവിപാകെ ഗ്രന്ഥ ഉത്തമെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — പാപഭേദങ്ങളും തൽപ്രായശ്ചിത്തഭേദങ്ങളും വിസ്തരത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട സായണനാൽ ആത്മാവിന്റെ കർമ്മവിപാകമാകുന്ന ഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ ഉദിതങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം — പാപഭേദങ്ങളും അവകൾക്ക വെവ്വെറെ ഉള്ള പ്രായശ്ചിത്തങ്ങളും സായണാചാര്യനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട കർമ്മവിപാക ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്പഷ്ടങ്ങളാകുന്നു-

൩൩. രാജയക്ഷ്മാദിരോഗാണാംബ്രഹ്മഹത്യാദികാരണം ।
വസ്ത്രദാനാദികംപ്രായശ്ചിത്തംതദ്ദിശീരിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം — രാജയക്ഷ്മാദി രോഗങ്ങൾക്ക കാരണം ബ്രഹ്മഹത്യാദിയാകുന്നു- അവകൾക്ക പ്രായശ്ചിത്തം വസ്ത്രദാനാദികമാകുന്നു- തദ്ദിക്ക ഇപ്രകാരം ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — ക്ഷയം മുതലായ രോഗങ്ങൾക്ക കാരണം ബ്രഹ്മഹത്തി മുതലായ പാപമാകുന്നു- അവകൾക്ക പ്രായശ്ചിത്തം വസ്ത്രദാനം മുതലായവയാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ പാപപ്രായശ്ചിത്തങ്ങളുടെ സംഗ്രഹമെന്നറിക-

൩൪. കർമ്മവിപാകം വക്ഷ്യാമ്യദ്ധ്യായെസ്മിൻത്രയോവിംശെ ।
ദൃഷ്ട്വാപരസ്താത്തത്തൽപ്രായശ്ചിത്തംവിധിയതാംവിധിവൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇതിങ്കൽതന്നെ ത്രയോവിംശമായിരിക്കുന്ന അദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ കർമ്മവിപാകത്തെ വചിക്കും- അതിങ്കൽനിന്ന ദർശിച്ചിട്ട അതാത പ്രായശ്ചിത്തം വിധിക്കുന്നതക്ക വണ്ണം ചെയ്യപ്പെടെണം-

സാരം — ഈ ഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇരിപത്തിമൂന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ രോഗഹേതുക്കളെയും പ്രായശ്ചിത്തങ്ങളെയും പറയും- അതു നോക്കി അറിഞ്ഞിട്ട അതാതു പ്രായശ്ചിത്തത്തെ വിധിക്കുന്നതക്കവണ്ണം അനുഷ്ഠിക്കെണം-

൩൫. ഔഷധം പഥ്യമാഹാരം തൈലാഭ്യംഗം പ്രതിശ്രയം ।
രോഗിഭ്യശ്ച ദദ്യാദ്യോരോഗീ രോഗവിമുക്തയെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — രോഗിയായിരിക്കുന്നവൻ രോഗവിമു

ക്തൻ

കതിക്കായിക്കൊണ്ടു ഔഷധത്തെയും പത്ഥ്യമായിരിക്കുന്ന ആഹാരത്തെയും തൈലാഭ്യംഗത്തെയും പ്രതിശ്രയത്തെയും രോഗികൾക്കായിക്കൊണ്ടു ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ദാനംചെയ്യേണം.

സാരം — രോഗിയായാലവൻ തന്റെരോഗ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു മരുന്നു ഹിതമായ അന്നം തേപ്പാൻഎണ്ണ ശയനസാധനം ഇതുകളെ രോഗികൾക്കായിക്കൊണ്ടു ദാനം ചെയ്യേണം.

൩൩. മൃത്യുഞ്ജയഹവനംബലുസൎവ്വരുജാംശാന്തയെവിധെയം സ്യാൽ। സംപൂജ്യചപിഹൊമെഷ്ടുബ്രാഹ്മണാൻഭക്തിസ്തുഷ്ടാഭാവുവചഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — മൃത്യുഞ്ജയഹവനംതന്നെ സൎവ്വരുക്കൾക്കുടെ ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു വിധെയമായി ഭവിക്കും. അപ്രകാരം സൎവങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഹോമങ്ങളിലും ബ്രാഹ്മണഭക്തി കാൎയ്യമാകുന്നു. അപ്രകാരം ആപ്തവചസ്സു ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — മൃത്യുഞ്ജയഹോമത്തെത്തന്നെ സൎവ്വരോഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു വിധിക്കാം എല്ലാഹോമങ്ങൾക്കും ബ്രാഹ്മണരെ കാൽ കഴുകിച്ചു ഊട്ടുകയും വേണം. അപ്രകാരം ആപ്ത വാക്യമുണ്ടു.

൩൪. തീവ്രജ്വരാഭിചാരാദിശാന്തിദംഹവനംമതം। മൃത്യുഞ്ജയാഖ്യമന്ത്രേണനൈവകെവലമായുഷെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — മൃത്യുഞ്ജയാഖ്യമന്ത്രം കൊണ്ടുള്ള ഹവനം ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടു തന്നെയല്ല. അതതീവ്രജ്വരാഭിചാരാദിശാന്തിദമെന്നും മതമാകുന്നു

സാരം — മൃത്യുഞ്ജയഹോമം ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടുതന്നെ അല്ല പ്രബലമായപനി ആഭിചാരം മുതലായത ഇതുകളും മൃത്യുഞ്ജയം ഹോമം കൊണ്ടു ശമിക്കും.

൩൫. തീവ്രജ്വരെതീവ്രതരാഭിചാരെസൊന്മാദകെദാഹഗദെചമൊഹെ। തന്നൊതിശാന്തിംനചിരെണഹൊമസ്സഞ്ജീവനശ്ചാഷ്ടസഹസ്രസംഖ്യഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — അഷ്ടസഹസ്ര സംഖ്യമായിരിക്കുന്ന ഹോമം തീവ്രമായിരിക്കുന്ന ജ്വരത്തിങ്കലും തീവ്രതരാഭിചാരത്തിങ്കലും സോന്മാദകമായിരിക്കുന്ന ദാഹഗദത്തിങ്കലും മോഹത്തിങ്കലും പെട്ടന്നവെ ശാന്തിയെ ഉണ്ടാക്കുകയും സഞ്ജീവനമായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സാരം — മൃത്യുഞ്ജയമന്ത്രംകൊണ്ടുള്ള ഹോമം എണ്ണായിരം

സംപ്രീതികണ്ടാൽ പ്രബലമായ പനിയെയും, ഭൂതാദിചാരൊപദ്രവത്തെയും ഉന്മാദത്തെയും ദാഹമൊഹങ്ങളെയും ശമിപ്പിക്കും. ആയുസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും.

൩൯. ശാന്തികെപൌഷ്ടികെചാപിവശീകരണകർമ്മണി ।
ഹുതസംഖ്യാസമഃനംസ്യാദുത്തമംദ്വിജഭൊജനം-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — ശാന്തിക മായിരിക്കുന്ന ഹൊമത്തിങ്കലും പൌഷ്ടികമായിരിക്കുന്ന ഹൊമത്തിങ്കലും വശീകരണ കർമ്മമായിരിക്കുന്ന ഹൊമത്തിങ്കലും ഹുതസംഖ്യാ സമാനമായിരിക്കുന്ന ദ്വിജഭൊജനം ഉത്തമമായി ഭവിക്കും.

സാരം — ജ്വരാദിശമനകരമായ ഹൊമത്തിങ്കലും ശ്രീകരമായ ഹൊമത്തിങ്കലും വശീകരണഹൊമത്തിങ്കലും ഹൊമസംഖ്യ എത്രയൊ അത്ര ബ്രാഹ്മണരെ കാലുകഴുകിച്ചു ഊട്ടുന്നത ഉത്തമപക്ഷമാകുന്നു.

(വാ) ഏതദ്രൊഗാരംഭാദിനിരൂപണവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇത രൊഗാരംഭാദി നിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ഇതി ത്രയൊദശൊദ്ധ്യായഃ

ചതുർദ്ദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ.

(വാ) അഥഭാവാന്നിരൂപ്യന്തെ ॥

അനന്തരം ഭാവങ്ങൾ നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു എന്നു മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു.

൧. വാച്യാസ്സുതാദയൊഭാവാഃപരൊക്ഷസ്യാപിപൃച്ഛതഃ ।
സുഖലാഭ്യൈവയൊജ്ഞാതാപായതസ്യദപികഥ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥഃ — പരൊക്ഷനായിട്ടു പൃച്ഛനായിരിക്കുന്നവന്റെയും സുതാദി ഭാവങ്ങൾ വാച്യങ്ങളാകുന്നു. അതുകൾ യാതൊന്നു ഹെതുവായിട്ടു വയസ്സിനെ അറിഞ്ഞിട്ടു സുഖപദങ്ങളാകുന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ടു അതുംകഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരഃ — പ്രഷ്ടാവിനെ ജ്യൌതിഷികൻ കണ്ടിട്ടില്ല എങ്കി

ലും അവന്റെ പുത്രാദിഭാവങ്ങളെ പറയെണം- അതു വയസ്സിന്റെ നിശ്ചയം ഭവിച്ചല്ലാതെ സാധ്യമാകയുമില്ല അതുഹെതുവായിട്ട വയൊനിശ്ചയത്തിന്നുള്ള പ്രമാണത്തെ പറയുന്നു-

൨. ലഗ്നെശെക്ഷിതിജെ ചബാലഹിമഗൌന്യൂനൊപഞ്ചാബ്ദസം
വത്സരാഃ പൂൎണ്ണാഃ പ്രഷ്ടുരപെന്ദുജെഷ്ടഭൃഗുജെഷട്സംയുതാവാ
ദശ । ത്രിംശദ്ദെവഗുരൌരവൌചശശിഗുണാശ്ശൈലാശ്ച വൃദ്ധൊഥവാ
പി പ്രഷ്ടാവൃദ്ധതരൊൎക്കജെഫണിനിവാഥൈഷാംതഥൈവൊദ
യെ-ഇതി ||

അന്വയാൎത്ഥം—— ക്ഷിതിജനും ബാലഹിമഗുവും ലഗ്നെശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന അഞ്ചു സംവത്സരങ്ങളും ഇന്ദുജൻ ലഗ്നെശനായി സന്നായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ എട്ടുസംവത്സരങ്ങളും ഭൃഗുജൻ ലഗ്നെശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഷട്സംയുതങ്ങളായിരിക്കുന്ന പത്തു സംവത്സരങ്ങളും ദെവഗുരു ലഗ്നെശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മുപ്പതു സംവത്സരങ്ങളും രവിലഗ്നെശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശശിഗുണങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശൈലങ്ങളും പൂൎണ്ണങ്ങളായിട്ട വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല- വൃദ്ധൊഥവാപിന്നെ അൎക്കജനൊ ലഗ്നെശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു വൃദ്ധതരനെന്നു വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവരുടെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം തന്നെ സംവത്സരങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- പ്രഷ്ടാവും വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു- ഫണിലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു വൃദ്ധതരനെന്നുവാച്യനാകുന്നു-

സാരം—— ചൊവ്വ ലഗ്നാധിപനായാലും ബാലചന്ദ്രൻ ലഗ്നാധിപനായാലും പ്രഷ്ടാവിന്ന അഞ്ചുവയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ബുധൻ ലഗ്നാധിപനായാൽ എട്ടുവയസ്സുതികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ശുക്രൻ ലഗ്നാധിപനായാൽ പതിനാറു വയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- വ്യാഴം ലഗ്നാധിപനായാൽ മുപ്പതു വയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ആദിത്യൻ ലഗ്നാധിപനായാൽ എഴുപതു വയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- വൃദ്ധ ചന്ദ്രനൊ ശനിയൊ ലഗ്നാധിപനായാൽ എഴുപതിലധികം വയസ്സായി എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം-

മെൽ പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാലും മെൽപ്ര

കാരം തന്നെ രാഹുനിന്നാൽ എഴുപതിലധികം വയസ്സായി എന്നു ഗ്രഹിക്കേണം-

൧. ദേഹസ്യസൌഷ്ഠവംസ്വാസ്ഥ്യം സ്ഥിതിശ്രേയോയശസ്സുഖം। ജയോവപുശ്ചതൽസൎവ്വം ചിന്തനീയംവിലഗ്നതഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ദേഹത്തിന്റെ സൌഷ്ഠവവും സ്വാസ്ഥ്യവും സ്ഥിതിയും ശ്രേയസ്സും യശസ്സും സുഖവും ജയവും വപുസ്സും യാതൊന്നൊ അതു സൎവ്വമായിട്ടു ലഗ്നംകൊണ്ടു ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ദേഹത്തിന്റെ സുഷ്ഠുതയെയും സ്വാസ്ഥതയെയും സ്ഥിതിയെയും ശ്രേയസ്സിനെയും യശസ്സിനെയും സുഖത്തെയുംജയത്തെയുംദേഹത്തെയുംലഗ്നരാശികൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൨. ദ്രവ്യമഖിലംവിത്തംവാണീചക്ഷുശ്ചദക്ഷിണം। വിദ്യാചവിവിധാപ്യേതൽസൎവ്വം ചിന്ത്യംദ്വിതീയതഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ദ്രവ്യമായിരിക്കുന്ന അഖിലവും വിത്തവും വാണിയും ദക്ഷിണമായിരിക്കുന്ന ചക്ഷുസ്സും വിവിധയായിരിക്കുന്ന വിദ്യയുമാകുന്ന ഇതു സൎവ്വമായിട്ടുദ്വിതീയംകൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——കുടുംബം. ധനം. വാക്കു, വലത്തെകണ്ണു, പലപ്രകാരത്തിലുള്ള വിദ്യാ ഇതൊക്കെയും രണ്ടാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമാകുന്നു.

൩. ധൈൎയ്യംവീൎയ്യംതദ്ബുദ്ധിസ്സഹോദരപരാക്രമൌ। ദക്ഷകൎണ്ണസഹായൌതുചചിന്തനീയാസ്തൃതീയതഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ധൈൎയ്യവും വീൎയ്യവും ദുൎബ്ബുദ്ധിയു, സഹോദരപരാക്രമങ്ങളും ദക്ഷകൎണ്ണസഹായങ്ങളും തൃതീയംകൊണ്ടു ചിന്തനീയങ്ങളാകുന്നു-

സാരം——ധൈൎയ്യം, വീൎയ്യം, ദുൎബ്ബുദ്ധി, സഹോദരൻ. പരാക്രമം, വലത്തെചെവി, സഹായം ഇവ ഏഴും മൂന്നാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു.

൪. മാതാസുഹൃന്മാതുലഭാഗിനേയൌ ക്ഷേത്രംസുഖംവാഹനമാസനഞ്ച। ലാളിത്യമംഭശ്ശയനഞ്ചവൃദ്ധിഃ പശ്വാദികംവെശ്മഗൃഹാച്ചതുൎത്ഥാൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം—മാതാവും സുഹൃത്തും മാതുലഭാഗിനേയന്മാരും ക്ഷേത്രവും സുഖവും വാഹനവും ആസനവും ലാളിത്യവും അംഭസ്സും ശയനവും വൃദ്ധിയും പശ്വാദികവും വെശ്മവും ചതുൎത്ഥമായിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭ

വിക്കുന്നു.

സാരം —— അമ്മ, ബന്ധു, അമ്മാമൻ, മരുമകൻ ഇവരെയും വിളവുഭൂമിയെയും സുഖത്തെയും വാഹനത്തെയും ആസനത്തെയും ലാളിത്യത്തെയും ജലത്തെയും കിടപ്പും വൃദ്ധിയെയും പശ്വാദികളെയും ഭവനത്തെയും നാലാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൭- പ്രജ്ഞാമേധാപ്രതിഭാവിവേകശക്തിഃ പുരാതനം പുണ്യം। മന്ത്രാമാത്യതനൂജാഃ പഞ്ചമതഃ സൗമനസ്യമപി ചിന്ത്യം॥

അന്വയാർത്ഥം —— പ്രജ്ഞയും മേധയും പ്രതിഭയും വിവേകശക്തിയും പുരാതനമായിരിക്കുന്ന പുണ്യവും മന്ത്രാമാത്യതനൂജന്മാരും പഞ്ചമംകൊണ്ടു ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സൗമനസ്യവും പഞ്ചമംകൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാ —— പ്രജ്ഞാ, മേധാ, പ്രതിഭാ, വിവേകശക്തി, പൂർവ്വപുണ്യം, മന്ത്രം, മന്ത്രി, പുത്രൻ, മനോഗുണം ഈ ഒമ്പതുവസ്തുക്കളെയും അഞ്ചാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൮- ചോരാരാതിവിഘ്നാധിവ്യാധയശ്ചതത്ക്ഷതിഃ। മരണം വാരിശസ്ത്രജം ചിന്തനീയം ഷഷ്ഠതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — ചോരാരാതിവിഘ്നാധിവ്യാധികളും തൽക്ഷതിയും ഷഷ്ഠംകൊണ്ടു ചിന്തനീയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. വാരിശസ്ത്രംഹേതുവായിട്ടുള്ള മരണവും ഷഷ്ഠംകൊണ്ടു ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— കള്ളൻ, ശത്രു ഇവരെയും വിഘ്നത്തെയും ആധിവ്യാധികളെയും ദേഹവ്രണത്തെയും ശത്രുവിനാൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ട ആയുധം ഹേതുവായിട്ടുള്ള മരണത്തെയും ആറാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൯- വിവാഹമദനാലോകഭാര്യാഭർത്തൃസമാഗമാഃ। ശയ്യാസ്ത്രീസത്മനഷ്ടാർത്ഥമൈഥുനാദ്യപി സപ്തമാത്॥

അന്വയാർത്ഥം —— വിവാഹമദനാലോകഭാര്യാഭർത്തൃസമാഗമങ്ങളും ശയ്യാസ്ത്രീസത്മനഷ്ടാർത്ഥമൈഥുനങ്ങളും സപ്തമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ചിന്തനീയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— വേളി, കാമം, ദൃഷ്ടി ഇതുകളെയും ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാരെയും ഗമനാഗമനത്തെയും ശയനസാധനത്തെയും സ്ത്രീഭവനത്തെയും നശിച്ചധനത്തെയും മൈഥുനത്തെയും ഏഴാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൰ സർവ്വപ്രണാശോവിപദോഽപവാദോ ഹേതുപ്രദേശൗ മരണസ്യ ഭാസാഃ। മാംഗല്യവൈഗ്രഗദാദ്ധ്വവിഘ്നാവിചിന്തനീയാഃ

പുനരഷ്ടമെന॥

അന്വയാൎത്ഥം — സൎവ്വപ്രണാശവും വിപത്തുകളും അപവാദങ്ങളും മരണത്തിന്റെ ഹേതുപ്രദേശങ്ങളും ദാസന്മാരും മറ്റാധികമായിരിക്കുന്ന വൈരവും ഗദങ്ങളും വിഘ്നങ്ങളും പിന്നെ അഷ്ടമംകൊണ്ടു വിചിന്തനീയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — സൎവ്വനാശത്തെയും ആപത്തുകളെയും അപവാദത്തെയും മരണകാരണത്തെയും മരണപ്രദേശത്തെയും ഭൃത്യന്മാരെയും മഠം മുതലായഗൃഹത്തെയും രോഗങ്ങളെയും വിഘ്നങ്ങളെയും എട്ടാമേടംകൊണ്ടുവിചാരിക്കേണം.

൧൮. ഭാഗ്യധൎമ്മദയാപുണ്യതപസ്സുതാത്മജാഃ ദാനോപാസനസൌശീല്യഗുരവൊനവമാദമീ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഭാഗ്യധൎമ്മദയാപുണ്യതപസ്സുതാത്മജന്മാരും ദാനോപാസനസൌശീല്യഗുരുക്കളുമാകുന്ന ഇപ്പദാൎത്ഥങ്ങൾ നവമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഭാഗ്യം, ധൎമ്മം, ദയ, പുണ്യം, തപസ്സ് ഇവകളെയും അച്ഛനെയും മകന്റെമകനെയും ദാനം, ഭജനം, സദാചാരം ഇവകളെയും ഗുരുവിനെയും നവമംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൧൯. ദേവാലയനഗരസഭാമാൎഗ്ഗാലയദാസസൎവ്വകൎമ്മാണി॥ ആജ്ഞാലംബനമെതൽസൎവ്വംചിന്ത്യംഹിദശമെന॥

അന്വയാൎത്ഥം — ദേവാലയനഗരസഭാ മാൎഗ്ഗാലയദാസസൎവ്വകൎമ്മങ്ങളും ആജ്ഞയും ആലംബനവുമാകുന്ന ഇതു സൎവ്വമായിട്ടു ദശമംകൊണ്ടു ചിന്തനീയമാകുന്നു.

സാരം — അമ്പലം, നഗരം, സഭ, വഴിയമ്പലം ഇവകളെയും ദാസനെയും സൎവ്വകൎമ്മത്തെയും ആജ്ഞയെയും ആശ്രയത്തെയും പത്താമേടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൨൦. സൎവ്വാഭീഷ്ടാഗമജ്യേഷ്ഠഭ്രാതൃജാതാനിജാത്മജാഃ॥ വാമകൎണ്ണാൎത്ഥലാഭശ്ചചിന്ത്യാഹ്യേകാദശേനതു॥

അന്വയാൎത്ഥം — സൎവ്വാഭീഷ്ടാഗമവും ജ്യേഷ്ഠഭ്രാതാവും ജാതന്മാരായിരിക്കുന്ന നിജാത്മജന്മാരും വാമകൎണ്ണവും അൎത്ഥലാഭവും യാതൊന്നുകളൊ അവകൾ ഏകാദശംകൊണ്ടു ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — സകലമായ ഇഷ്ടവസ്തുലാഭത്തെയും ജ്യേഷ്ഠഭ്രാതാവിനെയും ഉണ്ടായപുത്രന്മാരെയും ഇടത്തെ ചെവിയെയും ധനലാഭത്തെയും പതിനൊന്നാംമേടംകൊണ്ടുവിചാരിക്കേണം

൨൧. പാപംവ്യയമധഃപതനംനി[illegible]ംവാമമംബകം സ്ഥാനഭ്രം

ശംചവൈകല്യംദ്വാദശേനവിചിന്തയെൽ ।

അന്വയാൎത്ഥം —— പാപത്തെയും വ്യയത്തെയും പതനത്തെയും നിരയത്തെയും വാമമായിരിക്കുന്ന അംഗവൈകല്യത്തെയും സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും വൈകല്യത്തെയും ദ്വാദശംകൊണ്ടു വിചിന്തിക്കേണം.

സാരം —— പാപത്തെയും വ്യയത്തെയും വീഴ്ചയെയും അല്ലാ എങ്കിൽ ജാതിഭ്രംശത്തെയും നരകത്തെയും ഇടത്തെകണ്ണിനെയും സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കൊ ശരീരാവയവങ്ങൾക്കൊ ഉള്ള കുറവിനെയും പന്ത്രണ്ടാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൧൮- ചിന്ത്യംചാംക്രമണംലഗ്നാച്ശയനംഹിചതുൎത്ഥതഃ । സപ്തമെനോപവെശശ്ച ചിന്ത്യാദശമതഃസ്ഥിതിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ലഗ്നത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ചംക്രമണവും ചിന്ത്യമാകുന്നു. ചതുൎത്ഥത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ശയനവും ചിന്ത്യമാകുന്നു. സപ്തമംകൊണ്ടു ഉപവെശവും ചിന്ത്യമാകുന്നു. ദശമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട സ്ഥിതിയും ചിന്ത്യയാകുന്നു.

സാരം —— ലഗ്നംകൊണ്ടു നടപ്പിനെയും നാലാമെടംകൊണ്ടു കിടപ്പിനെയും ഏഴാമെടംകൊണ്ടു ഇരിപ്പിനെയും പത്താമെടംകൊണ്ടു നില്പിനെയും വിചാരിക്കേണം.

൧൯. ഹിബുകെനാധസ്സലിലംനദ്യാഃഗമനംതുസപ്തമെനൈവ । ദശമെനവൃഷ്ടിപതനം ബുധ്യാദുദയെനതത്തീൎത്ഥ്യം ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഹിബുകംകൊണ്ടു അധസ്സലിലത്തെ പറയെണം. നദിയുടെഗമനത്തെ സപ്തമംകൊണ്ടുതന്നെപറയെണം. ദശമംകൊണ്ടു വൃഷ്ടിപതനത്തെ പറയെണം ലഗ്നംകൊണ്ടു തത്തീൎത്ഥ്യത്തെയും പറയെണം.

സാരം —— നാലാമെടംകൊണ്ടു കുളംമുതലായതുകളിലെ ജലത്തെ വിചാരിക്കേണം. നദീപ്രവാഹത്തെ ഏഴാമെടംകൊണ്ടുതന്നെ വിചാരിക്കേണം. പത്താമെടംകൊണ്ടു വൎഷത്തെവിചാരിക്കേണം. ലഗ്നംകൊണ്ടു കുളംമുതലായതിലെ ജലത്തെയും നദീപ്രവാഹത്തെയും വൎഷത്തെയും വിചാരിക്കാം.

൨൦. വിശേഷസ്സന്തിഭാവാനാം ഭുക്തിപ്രശ്നെചഭൂപതെഃ । തെചാപ്യത്രവിലിഖ്യന്തെലഗ്നാദ്യാദ്വാദശക്രമാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഭുക്തിപ്രശ്നത്തിങ്കലും ഭൂപതിക്കും ഭാവങ്ങളുടെ വിശേഷങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു— ലഗ്നാദികളായിട്ടും പന്ത്രണ്ടായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന അതുകളെയും ക്രമേണ ഇവിടെ ലെഖനം

ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം — ഭോജനപ്രശ്നത്തിങ്കലും രാജപ്രശ്നത്തിങ്കലും ഭാവങ്ങൾക്കുവിശേഷങ്ങളുണ്ട് ലഗ്നംമുതലായപന്ത്രണ്ട് ഭാവങ്ങൾക്കും. അവിടെയുള്ളവിശേഷങ്ങളെ ഇനി ഇവിടെ ക്രമേണ പറയുന്നു-

ശ്ലൊ. മൂർത്തിരമത്രംഭക്ഷ്യംഭോജ്യംഭോജയിതൃഭാവഉപദംശഃ ।
സൈചനമന്നംസഹഭുക്പൂർത്തികഥാശയനമപിവിലഗ്നാൽ ॥

അൻ- മൂർത്തിഃകോശോധനപീനോവാഹനാനിമന്ത്രശ്ശത്രുർമ്മാ
ർഗ്ഗആയുർമ്മനശ്ച । വ്യാപാരശ്ചപ്രാപ്തിരപ്രാപ്തിരെവംലഗ്നാൽ
ഭാവാഭൂമിഭർത്തുർവ്വിചിന്ത്യാഃ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി മൂർത്തിയും അമത്രവും ഭക്ഷ്യവും ഭോജ്യവും ഭോജയിതൃഭാവവും ഉപദംശവും സൈചനവും അന്നവും സഹഭുക്കും പൂർത്തികഥാശയനവും ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു. വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നു തുടങ്ങി മൂർത്തിയുംകോശവും ധനപീകളുംവാഹനങ്ങളുംമന്ത്രവുംശത്രുവും മാർഗ്ഗവും ആയുസ്സും മനസ്സും വ്യാപാരവും പ്രാപ്തിയും അപ്രാപ്തിയും ഇങ്ങിനെ ഭാവങ്ങൾ ഭൂമിഭർത്താവിന്നു വിചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഭോജനപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നംകൊണ്ട ഭോക്താവിന്റെ ദേഹത്തെയും രണ്ടാമെടംകൊണ്ട പാത്രത്തെയും മൂന്നാമെടംകൊണ്ട അപ്പംമുതലായ ഭക്ഷ്യദ്രവ്യങ്ങളെയും നാലാമെടംകൊണ്ട കദളീഫലപായസാദി ഭോജ്യദ്രവ്യങ്ങളെയും അഞ്ചാമെടംകൊണ്ട വിളമ്പുന്നവന്റെ മനസ്സിനെയും ആറാമെടംകൊണ്ട കറിയെയും ഏഴാമെടംകൊണ്ട മോരമുതലായ സൈചന ദ്രവ്യങ്ങളെയും എട്ടാമെടംകൊണ്ട അന്നത്തെയും ഒമ്പതാമെടംകൊണ്ട ഒരുമിച്ചുണ്ണുന്നവനെയും പത്താമെടംകൊണ്ട ഉദരപൂരണത്തെയും പതിനൊന്നാമെടംകൊണ്ട ഭോജനമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായസല്ലാപത്തെയും പന്ത്രണ്ടാമെടംകൊണ്ട ശയനത്തെയും വിചാരിക്കേണം.

രാജപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നംകൊണ്ട രാജശരീരത്തെയും രണ്ടാമെടംകൊണ്ട ഭണ്ഡാരത്തെയും മൂന്നാമെടംകൊണ്ട പടജ്ജനങ്ങളെയും നാലാമെടംകൊണ്ട വാഹനങ്ങളെയും അഞ്ചാമെടംകൊണ്ട മന്ത്രത്തെയും ആറാമെടംകൊണ്ട ശത്രുവിനെയും ഏഴാമെടംകൊണ്ട മാർഗ്ഗത്തെയും എട്ടാമെടംകൊണ്ട ആയുസ്സിനെയും ഒമ്പതാമെടംകൊണ്ട മനസ്സിനെയും പത്താമെടംകൊണ്ട വ്യാപാരത്തെ

യും പതിനൊന്നാമെടം കൊണ്ടു പ്രാപ്തിയെയും പന്ത്രണ്ടാമെടം കൊണ്ടു അപ്രാപ്തിയെയും ചിന്തിക്കെണം.

൨൦- ബാഹ്യാഭ്യന്തരഭെദാദ്വിവിധാഃ ഭാവാസ്സമീരിതാഹ്യെതെ ।
ബാഹ്യാഃ ഖലു ദെഹാദ്യാ ജ്ഞെയാഃ പുനരാന്തരാസ്തു കല്യാദ്യാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഏതെ ഭാവങ്ങൾ ബാഹ്യാഭ്യന്തരഭെദം ഹെതുവായിട്ടു ദ്വിവിധങ്ങളായിട്ടു സമീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ബാഹ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങൾ ദെഹാദ്യങ്ങളാകുന്നു. കല്യാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളാകട്ടെ ആന്തരങ്ങൾ എന്നു വിജ്ഞെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ഭാവങ്ങൾ പുറത്തുള്ളവയും അകത്തുള്ളവയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഇതുകളെ ബാഹ്യഭാവങ്ങളെന്നും ആന്തരഭാവങ്ങളെന്നും രണ്ടുവകയായി ഗ്രഹിക്കെണം. ശരീരകുഡുംബാദികൾ ബാഹ്യഭാവങ്ങളാകുന്നു കല്യാദികൾ ആന്തരഭാവങ്ങളാകുന്നു.

൨൧- യദ്യല്ലഗ്നാദിഭിശ്ചിന്ത്യം തത്തൽസ്വാമിസമാഗമാൽ । അഭ്യന്തരം ഭവെൽ സൎവ്വം വിജ്ഞെയം ബാഹ്യമന്യഥാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— യാതൊന്നു യാതൊന്നു ലഗ്നാദികൾകൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതു സൎവ്വമായിട്ടു തൽസ്വാമിസമാഗമം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഭ്യന്തരമായി ഭവിക്കും. മറിച്ചായാൽ ബാഹ്യമെന്നു വിജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ലഗ്നാദിഭാവങ്ങൾക്കു തന്റെ തന്റെ അധിപനൊടു യൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ അതുകൾകൊണ്ടു ആന്തരഭാവങ്ങളെ വിചാരിക്കെണം. അവരൊടു യൊഗമില്ലാ എങ്കിൽ ബാഹ്യഭാവങ്ങളെ വിചാരിച്ചുകൊൾക. ആന്തരഭാവങ്ങൾ കല്യസ്വവിക്രമഗൃഹപ്രതിഭാക്ഷതാനി എന്ന ഹൊരാശ്ലൊകംകൊണ്ടു പറകപ്പെട്ട സ്വസ്ഥതമുതലായതാകുന്നു. ബാഹ്യഭാവങ്ങൾ ഹൊരാദയസ്തനുകുഡുംബെത്യാദി ഹൊരാശ്ലൊകംകൊണ്ടു പറകപ്പെട്ട തന്വാദികളാകുന്നു. അതുകളെ ഹൊരയിൽ നൊക്കി പ്രത്യെകമായറിഞ്ഞുകൊൾക.

൨൨- മൂൎദ്ധാസ്യഗളസ്കന്ധാഹൃദയൊദരവസ്തിഗുഹ്യാനി । ഊരുജാനുജംഘാപാദൌ ഭാവാഃ ക്രമാദ്വിലഗ്നാദ്യാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— വിലഗ്നാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങൾ ക്രമെണ മൂൎദ്ധാസ്യഗളസ്കന്ധങ്ങളായിട്ടും ഹൃദയൊദരവസ്തിഗുഹ്യങ്ങളായിട്ടും ഊരുക്കളായിട്ടും ജാനുക്കളായിട്ടും ജംഘകളായിട്ടും പാ

ങ്ങളുമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നം മുതൽപന്ത്രണ്ടാമെടംവരെ ഉള്ള ഭാവങ്ങൾ ക്രമെണ മൂൎദ്ധാവ, മുഖം, കഴുത്ത, ചുമല, ഹൃദയം, വയർ, വസ്തി, ഗുദം, തുടകൾ, മുട്ടുകൾ, കണങ്കാലുകൾ, അടികൾ, ഇങ്ങിനെയുള്ള അംഗങ്ങളാകുന്നു-

൨൨- അംഗാനാംഹ്രസ്വദീൎഘത്വംലഗ്നാദ്യാശ്രിതരാശിഭിൎവാച്യം। തൽകഥനെപ്രായശ്ചൈവമുപയുജ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——അംഗങ്ങളുടെ ഹ്രസ്വദീൎഘത്വം ലഗ്നാദ്യാശ്രിതരാശികൾ കൊണ്ടു വാച്യമാകുന്നു- ഇതുതൽകഥനത്തിങ്കൽ തന്നെ മിക്കതും ഉപയൊഗിക്കുന്നു-

സാരം—— അംഗങ്ങളുടെ ഹ്രസ്വത്വവും ദീൎഘവും ലഗ്നംമുതലായ അംഗാശ്രിതരാശികൾകൊണ്ടു പറകപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു- അതുകളെ പറവാൻ തന്നെ മെൽപറഞ്ഞ അംഗകല്പനമിക്കതും ഉപകരിക്കുന്നതാകുന്നു.

൨൩. ലഗ്നരാശിസ്സ്വയംപ്രഷ്ടാതത്സംബന്ധിധനാദയഃ । ദ്വിതീയാദ്യന്യഭാവാസ്യുൎപുഷ്ടിഹാനീശുഭാശുഭൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ലഗ്നരാശി താനെതന്നെ പ്രഷ്ടാവായി ഭവിക്കുന്നു- ദ്വിതീയാദ്യന്യഭാവങ്ങൾ തത്സംബന്ധിധനാദികളായി ഭവിക്കുന്നു- ശുഭാശുഭന്മാർ ഹെതുവായിട്ടു തൽപുഷ്ടിഹാനികൾ ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നരാശിയെ പൃഛകനെന്നും രണ്ടാമെടം മുതലായതുകളെ പൃഛകന്റെ ധനാദികളെന്നും കല്പിച്ചിട്ടു ലഗ്നാദിരാശികളുടെ ശുഭാശുഭസംബന്ധങ്ങൾകൊണ്ടു പൃഛകാദികളുടെ പുഷ്ടിയെയും ഹാനിയെയും പറഞ്ഞുകൊൾക.

(വാ) അത്രഷൾപഞ്ചാശികാ ।

ഇവിടെ ഷൾപഞ്ചാശികാ എന്നൊരുശാസ്ത്രമുണ്ടു എന്ന മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥമാകുന്നു.

൨൪- യൊയൊഭാവസ്സ്വാമിദൃഷ്ടൊയുതൊവാസൌമ്യൈൎവ്വാസ്യാത്തസ്യതസ്യാഭിവൃദ്ധിഃ । പാപൈരെവംതസ്യഭാവസ്യഹാനിൎന്നിൎദ്ദിഷ്ടാപൃഛതാംജന്മതൊവാ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— യാതൊരു യാതൊരുഭാവം സ്വാമിദൃഷ്ടമായിട്ടൊ യുതമായിട്ടൊ സൌമ്യന്മാരാൽ ദൃഷ്ടമായിട്ടൊ സൌമ്യന്മാരാൽ യുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിന്ന അതിന്ന അഭിവൃദ്ധി ഭവിക്കും- ഇപ്രകാരം യാതൊരുഭാവം പാപന്മാരാൽ ദൃഷ്ടമായിട്ടൊ പാപന്മാരൊടു യുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ അ

കാരം അപൂവചസ്സുഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ആറാം ഭാവത്തിന്റെയൊ അഷ്ടമത്തിന്റെയൊ പന്ത്രണ്ടാം ഭാവത്തിന്റെയൊ ആധിപത്യമുള്ള ഗ്രഹം ശുഭനായിരുന്നാലും യോഗദൃഷ്ടികൾകൊണ്ടു തനിക്ക ആധിപത്യമില്ലാത്തതായ ഭാവത്തെ നശിപ്പിക്കും ഭാവത്തിന്നും ഭാവാധിപന്നും ഭാവകാരകഗ്രഹത്തിന്നും ബലഹാനികൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കെണം അതില്ലാ എങ്കിൽ നശിപ്പിക്കയില്ല- അങ്ങിനെ അപൂവചനം ഉണ്ടു-

൨൮. ഷഷ്ഠേശോരന്ധ്രമന്ത്യപോ ഭാവാന്നിഷ്ഠാൻവിട സ്ഥാനാധ്യാസിതവീക്ഷിതോ യദധിപായെവാ ചഭാവാസ്സ്വയം തത്രസ്ഥാശ്ച ഖഗേശ്വരാസ്ത്രയമിമെനശ്യന്തിഭാവാസ്തതോ ജാതാ വാ വിഫലാ വിനഷ്ടവികലാസ്തത്രാതികഷ്ടാഷ്ടമഃ॥

അന്വയാത്ഥം —മുനികൾ ഷഷ്ഠവും ദ്വാദശവും അഷ്ടമവുമാകുന്ന ഭാവങ്ങളെ അനിഷ്ടങ്ങളെന്ന അറിയുന്നു- തന്നാഥാനാധിതവീക്ഷിതന്മാരായിട്ട യദധിപന്മാർ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും തന്നാഥാനാധിതവീക്ഷിതങ്ങളായിട്ട യാവചില ഭാവങ്ങൾതാനെ തന്നെ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളും തത്രസ്ഥന്മാരായിട്ട യദീശ്വരന്മാർ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളുമാകുന്ന ഈ മൂന്നുഭാവങ്ങൾനശിക്കുന്നു- ജാതങ്ങളായാൽ വിഫലങ്ങളായിട്ടൊ വിനഷ്ടവികലങ്ങളായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു- അതുകളിൽ വെച്ച അഷ്ടമം അതികഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു

സാരം—ആറാമെടവും എട്ടാമെടവും പന്ത്രണ്ടാമെടവും അനിഷ്ടഭാവങ്ങളാകുന്നു- അനിഷ്ടഭാവങ്ങളുടെ അധിപന്മാരൊട ഭാവാധിപന്മാൎക്കൊ ഭാവങ്ങൾക്കൊ യൊഗമൊ ഭാവഭാവാധിപന്മാൎക്ക അവരുടെ ദൃഷ്ടിയൊ ഭാവാധിപന്മാൎക്ക അനിഷ്ടഭാവസ്ഥിതിയൊ ഉണ്ടായാൽ ഭാവങ്ങൾനശിക്കും- ഉണ്ടാകതന്നെയില്ല- ഉണ്ടായാലും അനുഭവമില്ലാത്തതുകളായിട്ടൊ നശിച്ചതുകളായിട്ടൊ അല്പങ്ങളായിട്ടൊ ഭവിക്കും- അനിഷ്ടഭാവങ്ങളിൽവെച്ച അഷ്ടമം അതികഷ്ടമാകുന്നു-

൨൯. ഭാവാധീശെ ചദുഃസ്ഥെ വസതിബലരഹിതെ ച ഗ്രഹെ കാരകാഖ്യെ പാപാന്തസ്ഥെ ച പാപൈരരിഭിരപി സമെതെ ക്ഷിതെ നാന്യഖെടൈഃ। പാപൈരസ്തൽബന്ധുമിത്ര്യവ്യയഭവനഗതൈസ്തുത്രികൊണെ സ്ഥിതൈർവാ പാപ്യാഭാവസ്യഹാനിസ്ത്വിമിഹഭവതി പൂത്വിസംവാദഭാജാൽ॥ ഇതി॥

അന്വയാത്ഥം — ഭാവവും ഭാവാധീശനും കാരകാഖ്യഗ്രഹ

ങ്ങൾക്കും ദാസഭൃത്യാദികൾക്കും കാരകൻ ശനിയാകുന്നു-

൩൫. ആത്മാദയോഗഗനഗൈർബ്ബലിഭിർബ്ബലവത്തരാഃ । ദുർബ്ബലൈർദ്ദുർബ്ബലാജ്ഞേയാവിപരീതംശനേസ്സ്മൃതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ബലികളായിരിക്കുന്ന ഗഗനഗന്മാർഹേതുവായിട്ട ആത്മാദികൾ ബലത്തരങ്ങളായിട്ട ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ദുർബ്ബലന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗഗനഗന്മാർ ഹേതുവായിട്ട ദുർബ്ബലങ്ങളായിട്ട ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ശനിക്കു ഇതു വിപരീതമായിട്ട സ്മൃതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— കാരക ഗ്രഹങ്ങൾ ബലവാന്മാരായിരുന്നാൽ അവൎക്കുള്ള ഭാവങ്ങൾ പ്രബലങ്ങളായിരിക്കും ബലഹീനന്മാരാകിൽ ബലഹീനങ്ങളായിരിക്കും ശനിക്കു വിപരീതമാകുന്നു- ശനി ബലവാനാകുന്നു എങ്കിൽ മരണ രോഗദുഃഖാദികൾ ബലഹീനങ്ങളായിരിക്കും ശനിദുർബ്ബലനായിരുന്നാൽ പ്രബലങ്ങളായിരിക്കുമെന്നറിക

൩൬. അൎക്കാംശേസ്യന്ദുസംജാതസ്വാമൃദിതസർവ്വവസ്തുനാം കാരകത്വാൽകാദീനാംവിജ്ഞേയാപോഷണൈതദ്ഗ്രഹന്നെ ॥

൩൭. ഭാഗ്യാദഭീഷ്ടഭാവേശോപ്യശുഭോഭാവപുഷ്ടികൃൽ । ലഗ്നാൽപുത്രേതിപദ്യേനവരാഹമിഹിരോദിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഭാഗ്യാദഭീഷ്ടഭാവേശൻ അശുഭനാകുന്നു എങ്കിലും ഭാവപുഷ്ടികൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നാൽ പുത്ര എന്ന പദ്യത്തിങ്കൽ അതു വരാഹമിഹിരോദിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഭാഗ്യാദികളായിരിക്കുന്ന അഭീഷ്ടഭാവങ്ങളുടെ അധിപന്മാർ പാപന്മാരായിരുന്നാലും യോഗദൃഷ്ട്യാദികൾ കൊണ്ടു ഭാവപുഷ്ടിയെ ഉണ്ടാക്കും- ഭാവാധിപനല്ലാത്ത ഉള്ള പാപന്റെ യോഗദൃഷ്ട്യാദികൾ ഭാവഹാനിക്കു കാരണങ്ങളായിരുന്നാലും ഭാവാധിപനായിരിക്കുന്ന പാപന്റെ യോഗദൃഷ്ട്യാദികൾ നല്ലതുകൾ തന്നെ-

മെൽ പറഞ്ഞ സിദ്ധാന്തത്തെ വരാഹമിഹിരാചാൎയ്യൻ ലഗ്നാൽ പുത്രകളത്രഭെ ശുഭപതി പ്രാപ്തൈ ഫലാലൊതിതൈ എന്നുള്ള ഹൊരാ ശ്ലോകത്തിലെ പരിശബ്ദം കൊണ്ടു ബോധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു-

൩൮. ശുഭദാനാംപ്രാബല്യംശുഭപൊന്നഷ്ഠല്യംപനസ്സദൊഷകൃതാം । ദൌൎബ്ബല്യമൊക്ഷാണാംനൈഷ്ഫല്യംവേതിരഹപദ്ധിയുക്തഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ശുഭദന്മാൎക്കു പ്രാബല്യം നന്നായിരിക്കും

൩൬. ഭാവെഷ്വിഷ്ടേഷുവർഗ്ഗോത്തമനിജരിപുഭെ ഷു ചാസ്ഥി തൊയൊഗ്രഹൊന്യെ പൂർണ്ണംമദ്ധ്യംതഥാല്പം ദിശതി ശുഭഫലം സ്വപാകിതംവ്യക്തകാന്താം। ഭാവെഷ്വനിഷ്ടെഷ്വശെഷ്വപ്യശുഭമപി തഥാപുഷ്ടമദ്ധ്യാല്പരൂപം വൈരിസ്വീയാംശവർഗ്ഗോത്തമഗതഉദി തംദ്രവ്യനാശാമയാദ്യം॥ ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——യാവനൊരുത്തൻ ഇഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളിൽ വർഗ്ഗോത്തമനീചരിപുഭങ്ങളിൽ ആസ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഒരു ഗ്രഹം സ്വപാകിതമായിരിക്കുന്ന ശുഭഫലത്തെ പൂർണ്ണമാക്കിയും മദ്ധ്യമാക്കിയും അപ്രകാരം അല്പമാക്കിയും വ്യക്തകന്മാക്കു ദെശിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ഇഷ്ടേതരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളിൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിലും വൈരിസ്വീയാംശവർഗ്ഗോത്തമഗതനായിരിക്കുന്നവൻ ദ്രവ്യനാശാമയാദ്യമായി ഉദിതമായിരിക്കുന്ന അശുഭത്തെയും പുഷ്ടമദ്ധ്യാല്പരൂപമാക്കി ദെശിക്കുന്നു-

സാരം——ഇഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ വർഗ്ഗോത്തമാംശം തന്റെനവാംശം ശത്രുനവാംശം ഇതുകളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹം തനിക്കു പറകപ്പെട്ട ശുഭമായ ഫലത്തെ പൂർണ്ണമാക്കിയും മദ്ധ്യമാക്കിയും അല്പമാക്കിയും ദാനം ചെയ്യുന്നു-

വർഗ്ഗോത്തമാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പൂർണ്ണമാക്കി ദാനംചെയ്യും സ്വനവാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മദ്ധ്യമാക്കി ദാനം ചെയ്യും- ശത്രുനവാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അല്പമാക്കി ദാനംചെയ്യും- അനിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ ശത്രുനവാംശത്തിങ്കലും സ്വനവാംശത്തിങ്കലും വർഗ്ഗോത്തമാംശത്തിങ്കലും നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹം- ധനനാശംരൊഗം ഇത്യാദിയായി പറകപ്പെട്ട അശുഭത്തെ പൂർണ്ണമാക്കീട്ടും മദ്ധ്യമാക്കീട്ടും അല്പമാക്കീട്ടുംക്രമെണ ദാനം ചെയ്യുന്നു-

ശത്രുനവാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പൂർണ്ണമാക്കി ദാനം ചെയ്യും സ്വനവാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മദ്ധ്യമാക്കി ദാനംചെയ്യും വർഗ്ഗോത്തമാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അല്പമാക്കി ദാനംചെയ്യും- ഇങ്ങിനെ ധരിച്ചുകൊൾക-

൩൭. സ്വാമീകാരകയൊചരശ്ചബലിനൊയസ്യെഷ്ടഭാവസ്ഥിതൌ സംപൂർണ്ണാനുഭവക്ഷമശ്ചനിയതംഭാവസ്സ്വനാംഭവെൽ। രിഃഫാരാതിമൃതിസ്ഥിതൌചവിബലൌയൽ കാരകാധീശൌതൌഭാവോയംനഹിസംഭവെദപിന്നൊ ഭൊഗാം കാസ്യാനുഭൂതൌ കഥാ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊന്നിന്റെ സ്വാമിയും കാരകഖെച

പാനായി ഇഷ്ടഭാവപഗനായിട്ടും അന്യൻ മറിച്ചും ഇങ്ങിനെ മി ശ്രതപം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഉക്തരീത്യാ ഫലം ഊഹിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ഭാവാധിപഭാവ കാരകന്മാരിൽ വെച്ചു ഒരു ഗ്രഹത്തിന്നു ബലവും ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും മറെറ ഗ്രഹത്തിന്നു ബലഹാനിയും അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ഇങ്ങിനെ മിശ്രമായ്വരികിലും മെൽ പറഞ്ഞ രീതിയെ അനുസരിച്ചു ഫലത്തെ ഊഹിച്ചു കൊൾക-

ശ്ലൊ ഭാവാത്തദീശാദ്വരസ്വസ്ഥഭാവസമ്പന്നതാന്യഥാ ലഗ്നാത്തദ്ഭവേശാച്ചിന്ത്യത്വമിതികെചന ||

അന്വയാൎത്ഥം—— ഭാവത്തെ അപെക്ഷിച്ചിട്ട തദീശപതൻ സുസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭാവസമ്പത്തു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- മറിച്ചാകിൽ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നില്ല- ലഗ്നത്തെ അപെക്ഷിച്ചിട്ട സുസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ അനുഭവം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം ചിന്തിപ്പാനെന്നു ഉള്ളതുണ്ടാകെണം എന്നു ചിലർ പറയുന്നു-

സാരം—— ഭാവാധിപൻ ഭാവത്തിന്റെ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭാവവൃദ്ധിയെ പറയെണം- അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ മെൽ പ്രകാരം പറയരുത- ഭാവാധിപൻ ലഗ്നത്തിന്റെ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭാവാനുഭവത്തെ പറയെണം ലഗ്നത്തിന്റെ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ പറയരുത- ഇങ്ങിനെ ഭാവചിന്തയെ ചെയ്യെണമെന്നു ചിലർ പറയുന്നു-

(വാ) അത്രഗ്രന്ഥാന്തരം ||

ഇവിടെവെറെ ഒരു ഗ്രന്ഥമുണ്ടു എന്ന മെൽ പറഞ്ഞവാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥമാകുന്നു- വെറെഉള്ള ഗ്രന്ഥത്തിലെ വചനത്തെ ഇനിക്കാണിക്കുന്നു-

ശ്ലൊ. യസ്യയസ്യവിലഗ്നെനസംബന്ധൊലഗ്നപെനവാ ദൃഗ്യൊഗകെന്ദ്രശത്ര്വാദ്യൈസ്സഭാവൊനുഭൂയതെ-ഇതി ||

അന്വയാൎത്ഥം —— യാതൊന്നിന്ന യാതൊന്നിന്നു വിലഗ്നത്തൊടൊ ലഗ്നപനൊടൊ ദൃഗ്യൊഗകെന്ദ്രശത്ര്വാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടും സംബന്ധം ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ ആ ഭാവം അനുഭവിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഭാവത്തിന്നു ലഗ്നത്തൊടൊ ലഗ്നാധിപനൊടൊ സംബന്ധമുണ്ടായിരുന്നാൽ ഭാവത്തെ അനുഭവിക്കും- ദൃഷ്ടി

ത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരാകുന്നു എങ്കിലും ആറാമെടത്തു പാപന്മാർ രൊഗ പ്രശ്നം മുതലായതുകളിൽ ഇഷ്ടന്മാരല്ല- അവർ രൊഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരാകുന്നു- എന്ന അതുകളെക്കുറിച്ചു തന്നെ ഉള്ളൊരു വിശെഷത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

(൨൭) അഥസ്വല്പജാതകം ॥

ഇവിടെ സ്വല്പജാതകം എന്നൊരു പ്രമാണമുണ്ടു എന്നമെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥമാകുന്നു-

൨൮. പുഷ്ണന്തിശുഭാഭാവാന്മൂൎത്ത്യാദീൻഘ്നന്തിസംസ്ഥിതാഃപാപാഃ । സൌമ്യാഃഷഷ്ഠെരിഘ്നാഃസൎവ്വെനെഷ്ടാവ്യയാഷ്ടമഗാഃ- ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— സംസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാർ മൂൎത്ത്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളെ പൊഷിപ്പിക്കുന്നു- പാപന്മാർ ഹനിക്കുന്നു- ഷഷ്ഠത്തിങ്കലെ സൌമ്യന്മാർ അരിഘ്നന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- വ്യയാഷ്ടമഗന്മാരായിരിക്കുന്ന സൎവന്മാർ ഇഷ്ടന്മാരായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— ലഗ്നാദിഭാവങ്ങളിൽ ശുഭന്മാർ നിന്നാൽ അതുകളെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും പാപന്മാർ നിന്നാൽ ക്ഷയിപ്പിക്കും- ആറാമെടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ ശത്രുക്കളെനശിപ്പിക്കും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും ആരുനിന്നാലും ദൊഷമാകുന്നു-

൨൯. ദശാഫലാനിയാനി കഥിതാന്യശുഭാനിശുഭാനിവാ പ്രശ്നെപിതാനിവാച്യാനി ദുസ്ഥെസുസ്ഥെചലെചരെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——ഖെചരൻ ദുസ്ഥനായിട്ടും സുസ്ഥനായിട്ടുമിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ അശുഭങ്ങളായിട്ടും ശുഭങ്ങളായിട്ടും യാവചില ദശാഫലങ്ങൾ ഉക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകൾ പ്രശ്നത്തിങ്കലും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ഗ്രഹങ്ങൾ ഇഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാലും അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാലും പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളായ ദശാഫലങ്ങളെ പ്രശ്നത്തിങ്കലും പറയെണം-

൩൦. ഇഷ്ടാനിഷ്ടഗതത്വെന ശുഭാശുഭഫലപ്രദെ । ഗ്രഹെസത്യഖിലംയൊജ്യംസംജ്ഞാധ്യായസമീരിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—ഗ്രഹം ശുഭാശുഭഫലപ്രദനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇഷ്ടഗതത്വം ഹെതുവായിട്ടു ഇഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഫലങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- സംജ്ഞാധ്യായസമീരിതമായിരിക്കുന്ന അഖിലം യൊജ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

ത്തെന്നിന്നൊ ആ ഭാവം നശിക്കുമെന്നുപറയെണം. അപ്രകാരം മൂൎദ്ധ്വമുതൽ ചരണപൎയ്യന്തങ്ങളായ ശരീരാവയവങ്ങളിൽ യാതൊന്നിന്ന രൊഗസംബന്ധമിരിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽ രൊഗത്തെയും പറയെണം.

൪൯ ലഗ്നാദ്യൈൎവ്വാച്യമസത്സദ്യൊഗൈസ്തിഫലംസമുച്ചിത്യ। സൌതകൎത്ഥംപ്രഷ്ടുഃഫലനിൎദ്ദെശസ്യകഥ്യതെതദനു॥

അന്വയാൎത്ഥം — അസൽസദ്യൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലഗ്നാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടു ഫലം സമുച്ചയമായിട്ടു വാച്യമാകുന്നു. പ്രഷ്ടാവിന്നുള്ള ഫലനിൎദ്ദെശത്തിന്റെ സൌകൎയ്യത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു അത അനന്തരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

ലഗ്നാദിഭാവങ്ങൾക്കു ശുഭയൊഗവും പാപയൊഗവും ഉണ്ടായിരുന്നാൽ രണ്ടിന്റെ ഫലങ്ങളെ കൂട്ടിപ്പറയെണം. ഫലത്തെ പറവാനുള്ള എളുപ്പത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ഉണ്ടുവകഫലത്തെയും ഇനി ഇവിടെ പറയുന്നു.

൫൦. പാപെലഗ്നഗതെപരാജയശിരൊരുഗ്ദുഃഖശ്ലെഷ്മാൎത്തയഃ സ്ഥാനഭ്രംശധനക്ഷയാഖിലശരീരാസൌസ്ഥ്യദുഃഖാന്വിതാഃ। സൌമ്യെലഗ്നഗതെസുഖസ്ഥിതിജയാരൊഗ്യാൎത്ഥസമ്പത്തയഃ കീൎത്തിസ്ഥാനവിശെഷലബ്ധിരിതിവിജ്ഞെയംഫലംപൃഛതാം॥

അന്വയാൎത്ഥം — പാപൻ ലഗ്നഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്ഥാനഭ്രംശധനക്ഷയാഖിലശരീരാസൌസ്ഥ്യദുഃഖാന്വിതകളായിരിക്കുന്ന പരാജയശിരൊരുഗ്ദുഃഖശ്ലെഷ്മാൎത്തികളും സൌമ്യൻ ലഗ്നഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുഖസ്ഥിതിജയാരൊഗ്യാൎത്ഥസമ്പത്തികളും കീൎത്തിയും സ്ഥാനവിശെഷലബ്ധിയും ഇങ്ങിനെ പൃഛകന്മാരുടെ ഫലം ജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — പാപൻലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ തൊലിയുംശിരൊരൊഗവും വലുതായ ശ്ലെഷ്മശസ്സും സ്ഥാനഭ്രംശവും ധനക്ഷയം സൎവ്വാംഗങ്ങൾക്കുമുള്ള അസൌസ്ഥതയും മനഃക്ലെശവും ഫലമാകുന്നു. സൌമ്യൻ ലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ നിരന്തരമായസുഖവും ജയവും ആരൊഗ്യവും അൎത്ഥസമൃദ്ധിയും കീൎത്തിയും സ്ഥാനവിശെഷലാഭവും ഫലമാകുന്നു.

൫൧. പാപെവിത്തഗതെസ്വപൂൎവ്വനിചിതദ്രവ്യക്ഷയൊവാക്രശത്ത്വ്യാമയമക്ഷിണൊംബക തജ്ഞൊഷ്ഠാക്തിപാത്രക്ഷതീ। സൌമ്യെവിത്തഗതെപുരാജ്ഞിതധനാനാമെവവൃദ്ധ്യൽഭവെൽ പാത്രാപ്തിൎരണീയരഞ്ജനസുഖപ്രജ്ഞെതിയായാൽഫലം॥

അന്വയാൎത്ഥം — പാപൻ വിത്തഗതനായിരിക്കുംവിഷയ

അനപായാൎത്ഥം— പാപൻ സുഖഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മാതാവിന്നും മാതുലഭാഗിനേയസുഹൃത്തുകൾക്കും ഗോവൊസ്ത്രശയ്യാസനക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും വാഹനത്തിന്നുംവിപത്തും ഹൃദ്രോഗരുക്കും അസുഖവും കൃപാഭൃംബൈവിട്ടക്ഷണവും ഭവിക്കും— ശുഭൻസുഖഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വാഹനംക്ഷേത്രം ഗോശയനാസനങ്ങൾ സുഖം ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇതുകളുടെലാഭം ഭവിക്കും—

സാരം— നാലാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ അമ്മെക്കുംഅമ്മാമന്നും മരുമക്കന്നും ബന്ധുവിന്നും പശുവിന്നും ഗൃഹത്തിന്നുംശയനസാധനങ്ങൾക്കും പീഠത്തിന്നും വിളവുഭൂമിക്കും വാഹനത്തിന്നുനാശവും ഹൃദയരോഗവും സുഖമില്ലായ്കയും കിണറുമുതലായതിലെ ജലം ദുഷിക്കുകയും ഫലമാകുന്നു— നാലാമെടത്തുശുഭൻനിന്നാൽ വാഹനം വിളവുഭൂമി. പശു, ശയനസാധനം, പീഠം ഇതുകളുടെ ലാഭവും, സുഖവും ഫലം—

ശ്ലൊ— പാപെപഞ്ചമഗെസ്യദൊഷവശതൊമെനുഷ്യാദിനാശ്ലൊതിവ്വാപത്യസ്യപുരാണപുണ്യവിലയൊവൈദ്യൊമനഃ കണ്ഠെത്വിക്രൊധാമാത്യതഗാമിതം ശുഭെപഞ്ചമഗെപുത്രസ്യലാഭൊഥവാരൊഗ്യബുദ്ധിഃപ്രതിഭൊദയശ്ചമനസസ്സുഷ്ടിശ്ചപുണ്യൊദയഃ॥

അനപായാൎത്ഥം—പാപൻപഞ്ചമഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ഇവനെൻറമെനുഷ്യാദിഹേതുവായിട്ടുള്ളദൊഷത്തെഅനുസരിച്ചിട്ട അപത്യത്തിൻെറ ഭക്ഷാമൃതിയൊഭവിക്കും പുരാണപുണ്യവിലയംവൈദ്യരായി ഭവിക്കുന്നു- മനഃ കണ്ഠെതയും ക്രൊധാമാത്യതഗാമികവും ഭവിക്കും- ശുഭൻപഞ്ചമഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുത്രൻെറലാഭവും അല്ലാഎങ്കിൽ ആരൊഗ്യബുദ്ധിയും പ്രതിഭൊദയവും മനസ്സിൻെറ തുഷ്ടിയും പുണ്യൊദയവും ഭവിക്കും—

സാരം— അഞ്ചാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ പുത്രരൊഗമൊ പുത്രമരണമൊ രണ്ടിലൊന്നും പൂൎവ്വപുണ്യക്ഷയവും മനസ്സിൻെറ കണ്ഠെതയും കൊപവും മന്ത്രികൾക്കു രൊഗവും മറ്റും ഫലമാകുന്നു- അഞ്ചാമെടത്തു ശുഭൻ നിന്നാൽ പുത്രലാഭവും അല്ലാഎങ്കിൽ പുത്രാരൊഗ്യസമ്പത്തും ബുദ്ധ്യന്മെഷാതിശയവും മനസ്സന്തൊഷവും പൂൎവ്വപുണ്യവൎദ്ധനവും ഫലമാകുന്നു-

ശ്ലൊ. പാപെഷഷ്ഠഗതെതുഷഷ്ഠഭവനൊക്താംഗെവ്രണസ്യാൽഭവെശ്ചൊരാതിവ്യസനഞ്ചനാഭികടിതഗപീഡാതൽഭവെഃ കൎമ്മസു । പാപസ്യാസ്യപദൊഷസംഭവഗദസ്സെന്യെ ചശത്രുക്ഷയൊരൊഗാണാമഭവെസ്സതാംയശമനംപ്രസ്പഷ്ടമാമിശ്യതാം ॥

രോഗവും ഫലമാകുന്നു- ഏഴാമെടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ വിവാഹസിദ്ധിയും പൊയമുതൽ കിട്ടുകയും സൌന്ദൎയ്യത്തോടു കൂടിയ സ്ത്രീയുടെ സംഭോഗവും ദൂരദേശത്തേയ്ക്കുപൊയ ബന്ധുവിന്റെ വരവും ഫലമാകുന്നു- ഏഴാമെടത്തിന്നു പാപയോഗമുണ്ടായാൽ ഭാൎയ്യാഭൎത്താക്കന്മാരിൽ രണ്ടാമതിന്നു നാശവും ശുഭയോഗ മുണ്ടായാൽ ഭാൎയ്യാ ഭൎത്താക്കന്മാരിലെ കലഹം നീങ്ങിസ്നേഹം ഉണ്ടാകുകയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു ഫലങ്ങളും മെൽ പറഞ്ഞ നീക്കിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു ഫലങ്ങൾ മെൽ പറഞ്ഞപ്പെട്ടതുകളിൽനിന്നു പുറമെയും ഉണ്ടു-

൫൭. പാപെരന്ധ്രഗതെദുരാസജനതക്ലേശപ്രവൃത്ത്യാമയാലൊകൈൎവ്വിഗ്രഹണം ധനാദിഹരണംചൊരൈൎന്നൃപൈൎവ്വാരിഭിഃ । രൊഗാശ്ചാരുചിപൂൎവ്വകാസ്സ്യുരപിചസ്യാൽ കീൎത്തിനാശോമൃതിഃ സൌമ്യെരന്ധ്രഗതെതുരൊഗവിരഹൊദൈൎഘ്യംതഥാചായുഷഃ ॥

൫൮. അപവാദൊമനൊപത്തിരപിപാപെഷ്ടമസ്ഥിതെ । മാദ്ധ്യാലയസംപത്തിമപികുൎയ്യാച്ഛുഭോഗ്രഗഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— പാപൻ രന്ധ്രഗതനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ദുഃസജ്ജനതക്ലേശപ്രവൃത്ത്യാമയങ്ങളും ലോകങ്ങളൊടു കൂടെ വിഗ്രഹണവും ചോരന്മാരാലും നൃപന്മാരാലും അരികളാലും ധനാദി ഹരണവും അരുചിപൂൎവ്വകങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും ഭവിക്കും- അത്രെ തന്നെ അല്ല മൃതിശങ്കനീയമായി ഭവിക്കും- സൌമ്യൻ രന്ധ്രഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രോഗവിരഹവും അപ്രകാരം ആയുസ്സിന്റെ ദൈൎഘ്യവും ഭവിക്കും- പാപൻ അഷ്ടമസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അപവാദവും മനാപത്തിയും ഭവിക്കും- അഗ്രഗനായിരിക്കുന്ന ശുഭൻ മാദ്ധ്യാലയസംപത്തിയെയും ഉണ്ടാക്കും-

സാരം— എട്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ ദുസ്സജ്ജനങ്ങൾക്കു രോഗവും തൊഴിൽ മുടക്കവും ഗ്രഹ്യരോഗവും ജനങ്ങളൊടു കലഹവും കള്ളന്മാരിൽനിന്നും രാജാക്കന്മാരിൽനിന്നും ശത്രുക്കളിൽനിന്നും ധനാദികൾക്കു നാശപ്രാപ്തിയും അരോചകം മുതലായ രോഗങ്ങളും മരണത്തെ സംശയിപ്പാൻ തക്കവണ്ണം രോഗങ്ങൾ വൎദ്ധിക്കുകയും ഫലമാകുന്നു- എട്ടാമെടത്തു ശുഭൻ നിന്നാൽ രോഗമുണ്ടാവായ്കയും ദീൎഘമായ ആയുസ്സും ഫലമാകുന്നു- എട്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ അപവാദവും മനനാശവും മുൻപറഞ്ഞതുകളിൽ നിന്നു പുറമെ ഉണ്ടു ശുഭൻ നിന്നാൽ മാം മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ലാഭമുണ്ടാകുമെന്നും ഗ്രഹിക്കേണം-

൬൦- പാപെധൎമ്മസ്ഥിതെസ്യാൽഗുരുജനപിതൃപൌത്രാദിത

സിദ്ധിയും ആശ്രയസിദ്ധിയും മാനലാഭവും യശോവർദ്ധനവും ഫലമാകുന്നു.

൩൨. പാപേ ലാഭേ സ്ഥിതവതി സുതജ്യേഷ്ഠയോരാമയാദ്യം
ജംഘാവാമശ്രവണതുഗമുഷ്ക്യാംകതാമ്രാദിനാശഃ । സൌമ്യേ ദുഃ
ഖപ്രശമനസമസ്പഷ്ടതാപൂർത്ഥലാഭോ സംജ്ഞാധ്യായാദിഷൂത
ദുദിതസ്യാപി ലാഭാഗമാദ്യം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പാപൻ ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുതജ്യേഷ്ഠന്മാരുടെ ആമയാദ്യവും ജംഘാവാമശ്രവണതുക്കും ഇവന്ന ഉക്തതാമ്രാദിനാശവും ഭവിക്കും- സൌമ്യൻ ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദുഃഖപ്രശമന സമസ്പഷ്ടതാപൂർത്ഥ ലാഭങ്ങളും സംജ്ഞാധ്യായാദികളിൽ തദുദിതത്തിന്റെ ലാഭാഗമാദ്യവും ഭവിക്കും-

സാരം—— പതിനൊന്നാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ പുത്രന്നും ജ്യേഷ്ഠന്നും രോഗമുണ്ടാക തുടങ്ങി ഉള്ളതും കണങ്കാല ഇടത്തെ ചെവി മുതലായ അംഗങ്ങളിൽ രോഗമുണ്ടാകയും അവിടെനിന്നപാപന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള താമ്രാദിദ്രവ്യനാശവും ഫലമാകുന്നു- പതിനൊന്നാമെടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ ദുഃഖശമനവും സർവ്വാഭീഷ്ട ലാഭവും വിശേഷിച്ച പലവഴിക്കുള്ള ധനലാഭവും സംജ്ഞാധ്യായം കർമ്മാജീവം ദശാഫലം മുതലായ അധ്യായങ്ങളിൽ ഹോരയിൽ അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറകപ്പെട്ട പദാർത്ഥങ്ങളിൽ മെൽപറഞ്ഞ പാപന്ന ഏതൊരുപദാർത്ഥമൊ അതിന്റെ ലാഭവും വരവും ഫലമാകുന്നു-

൩൩. പാപെ ദ്വാദശഗെതു ദ്രവ്യവ്യയപദഭ്രംശാംഘ്രിവാമാക്ഷിതു
ക്പാതാഃ പാപമതിപ്രവൃദ്ധമിതിവക്തവ്യം ഫലം[illegible]താം। സൌ
മ്യേ ദ്വാദശഗേ വ്യയോവിതരണപ്രായോനഷ്ടവ്യയഃ പാപാ
നാം ക്ഷയമാത്മയോപശമനമിത്യാദികംസ്യാൽഫലം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പാപൻ ദ്വാദശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദ്രവ്യവ്യയപദഭ്രംശാംഘ്രിവാമാക്ഷി തുക്പാതങ്ങളും അതിപ്രവൃദ്ധമായിരിക്കുന്ന പാപവും ഇങ്ങിനെ ധീമത്തുകളുടെ ഫലം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സൌമ്യൻ ദ്വാദശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിതരണപ്രായമായിരിക്കുന്ന വ്യയവും നഷ്ടവ്യയവും പാപങ്ങളുടെ ക്ഷയവും ആമയോപശമനവും ഇത്യാദികമായിരിക്കുന്ന ഫലം ഭവിക്കും-

സാരം—— പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ ദ്രവ്യവ്യയവും സ്ഥാനഭ്രംശം കാലിന്റെ അടിയിന്മേലും ഇടത്തെകണ്ണിലും രൊ

ത്തിങ്കൽ രോഗിയായിട്ടും ക്ഷതാംഗനായിട്ടും ഭവിക്കും- ധനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിന്ദ്യാദിഭക്ഷിയായിട്ടും വിവെകനായിട്ടും ഭവിക്കും- ഭ്രാതൃഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സൊദരനെ പീഡിത്തായിട്ടും സശൌൎയ്യനായിട്ടുംഭവിക്കും- സുഖഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുഖാദിഹീനനായിട്ടും അരിപീഡിതനായിട്ടും ഭവിക്കും- സുതസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗുൎവ്വാദിനിന്ദാകൃത്തായിട്ടും അനാത്മജനായിട്ടും ശുചിയായിട്ടും ഭവിക്കും- രിപുഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിജ[illegible]ട്ടായിഭവിക്കും- മദഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിശേക്ഷണനായിട്ടും വംശവില്ലക്ഷണനായിട്ടും കളത്രഘാതാവായിട്ടും അതികാമനായിട്ടുംഭവിക്കും- അഷ്ടമസ്ഥനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ധീമാനായിട്ടും ബഹുവ്യാധിയായിട്ടും അനായതായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും. വിഷാഗ്നിശസ്ത്രങ്ങൾഹെതുവായിട്ടുമൃതിയും ഭവിക്കും- ധൎമ്മസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധൎമ്മതപൊമന്ദനായി ഭവിക്കും- ഖസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുകീൎത്തിയായിട്ടും പരകാൎയ്യസക്തനായിട്ടും പൌരുഷയുതനായിട്ടും ആധനവാനായിട്ടും ഭവിക്കും- അനൎത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും- ഭവഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഐശ്വൎയ്യവാനായിട്ടും ബഹുഭൃത്യയുക്തനായിട്ടും ഭവിക്കും- വ്യയസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദുസ്വപ്നവാനായിട്ടും കനഖിയായിട്ടും വികലനായിട്ടും ഭവിക്കും- ലഗ്നാദിഭാവഗതമാന്ദിഫലംപ്രദിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ഗുളികൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നാൽ രൊഗവും പ്രണവും ഫലമാകുന്നു- രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ വാക്കുവഷളായിരിക്കുയും നലവസ്ത്രം മുതലായതു ധരിക്കായ്കയും ഫലമാകുന്നു- മൂന്നാമെടത്തുനിന്നാൽ സഹൊദരദ്വെഷവും ശൌൎയ്യവും ഫലമാകുന്നു- നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ സുഖാദിനാശവും ശത്രുഭയവും ഫലമാകുന്നു- അഞ്ചാമെടത്തുനിന്നാൽ ഗുരുമുതലായവരെ നിന്ദിക്കുകയും പുത്രനില്ലായ്കയും ശൂലരൊഗവും ഫലമാകുന്നു- ആറാമെടത്തുനിന്നാൽ തന്നെ ദ്വെഷിക്കുക ഫലമാകുന്നു- ഏഴാമെടത്തുനിന്നാൽ വിഷമദൃഷ്ടിയും വംശദൊഷകരമായ പാതിത്യാദികളുകപ്പെടുകയും ഭാൎയ്യാഹിംസയും കാമാധിക്യവും ഫലമാകുന്നു- എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ബുദ്ധിശക്തിയും വ്യാധിബാഹുല്യവും അല്പായുസ്സും വിഷമൊ തീയൊ ആയുധമൊ കാരണമായിട്ടുണ്ടാകുന്ന മരണവും ഫലമാകുന്നു- ഒമ്പതാമെടത്തുനിന്നാൽ ധൎമ്മതപൊമന്ത്രങ്ങളിൽ താല്പൎയ്യമില്ലായ്കു ഫലമാകുന്നു- പത്താമെടത്തുനി

ന്നു എങ്കിൽ മാതുലൻ സ്വഗൃഹത്തെ രക്ഷിക്കും. പഞ്ചമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ക്രുദ്ധനായി ഭവിക്കും. അരിഭത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വ്യാഘ്രത്താൽ മുഖത്തിങ്കൽ ലഷ്ടനായി ഭവിക്കും. മദത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ദുഷ്ടയോടു കൂടിയവനായി യാനം ചെയ്യും. നിധനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ശസ്ത്രം ഹേതുവായിട്ടു ക്ഷതി ഭവിക്കും.

സാരം — ലഗ്നത്തിങ്കൽ ധൂമം നിന്നാൽ കിണററിൽ വീഴും. രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ വാക്കിന്ന ഇടച്ചു ഉണ്ടാകും. മൂന്നാമെടത്തു നിന്നാൽ സഹോദരൻ കാൽമുടവനായി ഭവിക്കും. നാലാമെടത്തു നിന്നാൽ അമ്മാമൻ ദേവാലയ രക്ഷാ കർത്താവായി ഭവിക്കും. അഞ്ചാമെടത്തു നിന്നാൽ ക്രോധിയായി ഭവിക്കും. ആറാമെടത്തു നിന്നാൽ മുഖത്തിങ്കൽ വ്യാഘ്രം കടിക്കും. ഏഴാമെടത്തു നിന്നാൽ പുലയാടിപ്പൊകും. എട്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ആയുധം നിമിത്തമായി ദേഹം മുറിയും.

൭൩. ധർമ്മേ സൽപ്രതപാഃ ഖഭേ ഽശനിഹതില്ലാഭേ ലഭേത്തത
രപൊസ്താ വിപ്രവണെ ഽന്ത്യയെ ഫതനുഗസ്സുപ്രച്ഛൈദ്ര തിപാതകൃൽ ।
ശഠീ ത്രീ വാ ചി സകൗശലസ്സഹജഭേ ശാന്ത്സുഖെ ശപാശമൊഷ്ഠഃ
ഖം പുത്രഭവം സുതേരിഭവനെഷി ദ്രാവഹൊ ഽന്ത്യേഽധനഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ധൂമം ധർമ്മത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ സൽപ്രതപസ്സായി ഭവിക്കും. ഖഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ അശനിഹത ഭവിക്കും. ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ഇതരമായിരിക്കുന്ന വെശ്മത്തെക്കൂടെ ലഭിക്കും. വ്യയത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രപതിക്കും. വ്യതീപാതകം തനുഗമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ശഠിത്രിയായി ഭവിക്കും. വാക്കിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ സകൗശലനായി ഭവിക്കും. സഹജഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ശാന്തിയായി ഭവിക്കും. സുഖത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ അശപാശം ഭവിക്കും. സുതങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ പുത്രഭവമായിരിക്കുന്ന ദുഃഖം ഭവിക്കും. അരിഭവനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ഷിദ്രാവഹനായി ഭവിക്കും. അന്ത്യത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ അധനനായി ഭവിക്കും.

സാരം —— ധൂമം ഒമ്പതാമെടത്തു നിന്നാൽ തപസ്സു കുറയും പത്താമെടത്തു നിന്നാൽ ഇടികൊണ്ടു മരിക്കും. പതിനൊന്നാമെടത്തു നിന്നാൽ വേറെ ഒരു ഗൃഹത്തെക്കൂടെ ലഭിക്കും. പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ പുറപ്പെട്ടുപൊകും.

മെടത്തു നിന്നാൽ അന്യഗൃഹത്തിങ്കൽ വാസം ഭവിക്കും. അ ഞ്ചാമെടത്തുനിന്നാൽ ബന്ധനത്തെ അനുഭവിക്കും. ആറാമെട ത്തുനിന്നാൽ അതിനെ തിരിക്കുന്നതിനെ മൊഷ്ടിക്കും.

൧൯. കാണൊന്യെ ക്ഷതിരായുധൈന്നിധനെഗ്ഗുൎവ്വാദൃഭക്തൊ ഗ്ഗൗരൊഹ്യൈൗദാൎയ്യംദശമെഭവെതുജ്ഞൂവാദീൎഘരൊഗയൊമപാദശെവാ തവ്യാധിവശീകൃതാഖിലതനുർ വൃത്താരിചാപൊദയെബാധിൎയ്യം വചസിമപിജന്മവധപൂൎവ്വാകൃത്യൎത്തുഭവിക്രമെ ॥

അനപയാൎത്ഥം—— പരിവെഷനാമാവായിരിക്കുന്ന ദൊഷം അസ്തത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാണനാ യി ഭവിക്കും. നിധനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തി ങ്കൽ ആയുധംഹെതുവായിട്ട ക്ഷതി ഭവിക്കും. ഗുരുവിങ്കൽ സ്ഥി തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗുൎവ്വാദൃഭക്തനായി ഭവിക്കും. ദശമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഔദാൎയ്യം ഭ വിക്കും. ഭവത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജ്ഞൂ വാക്കായി ഭവിക്കും. പാദശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷ യത്തിങ്കൽ ദീൎഘരൊഗയനായി ഭവിക്കും. വൃത്താരിചാപൊദയം സ ത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വാതവ്യാധി വശീകൃതാഖിലത നുവായി ഭവിക്കും. വൃത്താരി ചാപം വയസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതമായി രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബാധിൎയ്യം ഭവിക്കും. വിക്രമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിജന്മവധ പൂൎവ്വാകൃത്യ കൃത്തായി ഭവിക്കും.

സാരം—— പരിവെഷമെന്ന ദൊഷം ഏഴാമെടത്തു നിന്നാ ൽ ഒരുകണ്ണിന്നു ഹാനി ഭവിക്കും. എട്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ആയു ധംകൊണ്ടു ശരീരം മുറിയും. ഒമ്പതാമെടത്തുനിന്നാൽ ഗുരുമുതലാ യവരിൽ ഭക്തിയൊട്ട കൂടാത്തവനായി ഭവിക്കും. പത്താമെടത്തു നിന്നാൽ ദാനശീലനായി ഭവിക്കും. പതിനൊന്നാമെടത്തു നി ന്നാൽ വാക്സാമൎത്ഥ്യം കുറഞ്ഞവനായിരിക്കും. പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ദീൎഘരൊഗത്തൊട്ട കൂടിയവനായി ഭവിക്കും.

ഇന്ദ്രചാപം ലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നാൽ വാതവ്യാധി ഹെതുവാ യിട്ടും ശരീരം മുഴവൻ അവശമായി ഭവിക്കും. രണ്ടാമെടത്തുനി ന്നാൽ ചെവി കെൾക്കാത്തവനായി ഭവിക്കും. മൂന്നാമെടത്തു നിന്നാൽ ബ്രഹ്മഹത്യാമുതലായ നിഷിദ്ധ കൎമ്മങ്ങളെ ചെയ്യും.

൨൦. വെശ്മസ്ഥഗണെരക്ഷ്യഹാമനസിവാശീമന്ത്രവാമാവ്യ ഔഷധ്യെശത്രുഭയംമമംഗവികലൊഭാൎയ്യാനുഭ്രതിശ്ചാനൊ ബ ന്ധൊഭ്രരിമരാശയാപ്രകടയാഭൂാൎത്ഥ്യംചരെമാൎദ്ദമെ ബന്ധാദപാത്ത

ത്വം ഭവിക്കും വെശ്മസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ എല്ലാസമയത്തിങ്കലും സുരഭിയായി ഭവിക്കും- നരൻ ഹൃദയശൂലിയായി ഭവിക്കും- പശ്വശ്വസ്വവായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഇന്ദ്രചാപമെന്ന ദൊഷംപതിനൊന്നാമെടത്തു നിന്നാൽ പലരെപരാക്രമവും നായാട്ടുകൾ താൽപര്യവുമുണ്ടാകും- പന്ത്രണ്ടാമെടത്ത നിന്നാൽ രാജകൊപംഹെതുവായിട്ടു പുറപ്പെട്ടു പൊകും- കെതുഎന്നദൊഷം ലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നാൽ കഷ്ടങ്ങളുണ്ടാകും- രണ്ടാമെടത്ത നിന്നാൽ ദുർബ്ബലനായിഭവിക്കും- മൂന്നാമെടത്ത. നിന്നാൽ മൂക്കുകുട്ടിപ്പുറവും വാശയവുമുണ്ടാകും- അങ്ങിനെയും ഇങ്ങിനെയും ഞാനു ഉപദ്രവിക്കുമെന്ന ഒരുത്തൻപറയുന്നതുകെൾക്കുംപൊഴും തന്നെ അങ്ങിനെ എല്ലാം സംഭവിക്കുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നുസംശയിക്കാതെഭയപ്പെട്ടുന്നതു യാതൊന്നൊ അതെത്രെവാശയമാകുന്നത- നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ കളത്രാലപനം മുതലായതുഹെതുവായിട്ടു എല്ലാസമയവും സൌരഭ്യത്തൊടുകൂടിയിരിക്കും ഇതു സ്ത്രീപുരുഷന്മാൎക്കു സാധാരണമായ ഫലമാകുന്നു- വിശെഷിച്ചു പുരുഷനാകിൽ ഹൃദയത്തിങ്കൽ വെദനയൊടുകൂടിയവനായി ഭവിക്കും- സ്ത്രീയാകിൽ ഇരട്ടപെറും-

൭൨. അന്ധൊരുദ്ധമരുദ്ഗ്രീയെതപരശെഹെരൌമദെമൊഷണാ ദ്രുമസ്ഥെവിഷഭൊജനാത്തവസിവിക്രാന്ത ശ്ചദുർമ്മൃത്യാക്ഷി വൃക്ഷണാളിഹതൊനിപത്യതരുതൊവാംബെമ്മൃതിംപ്രാപ്നൊയാമായശെവധിഭാഗച്ചയെശയനംസൌഖ്യാഭാവദുഃഖവ്യയാഃ॥ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം—കെതു അരിയിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ അന്ധനായി രുദ്ധമരുത്തായിട്ടു പരദെശത്തിങ്കൽ മരിക്കും മദത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൊഷണംഹെതുവായിട്ടുമരിക്കും രന്ധ്രസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിഷഭൊജനം ഹെതുവായിട്ടു മരിക്കും തപസ്സിങ്കൽസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിക്രാന്തനായിട്ടും ദുർമ്മൃതഭാക്കായിട്ടുംഭവിക്കും- ഖത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വൃക്ഷത്താൽ അഭിഹതനായിട്ടൊ തരുവിങ്കൽനിന്ന നിപതിച്ചിട്ടൊ മൃതിയെപ്രാപിക്കും- ആയത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശെവധിഭാക്കായിഭവിക്കും- വ്യയത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശയന സൌഖ്യാഭാവദുഃഖവ്യയങ്ങളും ഭവിക്കും-

സാരം—— കെതു ആറാമെടത്തു നിന്നാൽ ശത്രുക്കനൊരുത്ത

കത്തിങ്കലാകുന്നു ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി എങ്കിൽ യാതൊരയനത്തിങ്കൽ പ്രശ്നമുണ്ടായിയൊ ആ അയനത്തിങ്കൽ തന്നെ ആദിത്യനെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞഫലം അനുഭവിക്കും- രണ്ടാമത്തെ നവാംശകത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ രണ്ടാമത്തെ അയനത്തിങ്കൽ അനുഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ കണ്ടുകൊൾക- ആദിത്യന്ന അയനമെന്നുപറഞ്ഞുവല്ലൊ- ചന്ദ്രന്നക്ഷണം, ചൊവ്വക്കു ദിവസം, ബുധന്നൃതു, വ്യാഴത്തിന്ന മാസം, ശുക്രന്നുപക്ഷം, ശനിക്കു സംവത്സരം- ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറകപ്പെട്ട കാലങ്ങൾ-

വൃ. ലഗ്നേയാവാനുദെത്യംശസ്തൽസംഖ്യാഃപ്ലായനാദികഃ। കാലൊവാച്യാംശകെശസ്യകാൎയ്യെവൈരിജയാദികെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വൈരിജയാദികം കാൎയ്യമായി സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിംകൽ ലഗ്നത്തിങ്കൽ എത്രാമത്തെ അംശം ഉദിക്കുന്നുവൊ തൽസംഖ്യാപ്ലമായിരിക്കുന്ന അംശകെശന്റെ അയനാദികമായിരിക്കുന്ന കാലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ശത്രുജയാദികൾ സാധ്യങ്ങളായിരിക്കുംപൊൾ ലഗ്നത്തിങ്കൽ കഴിഞ്ഞനവാംശക സംഖ്യകൊണ്ടു നവാംശകാധിപന്റെ അയനാദികാലത്തെ ഗുണിച്ചാൽ വരുന്നതിനെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

വൃ. ലഗ്നാദ്യാവതിഥെപാപസ്താവത്യബ്ദെഹ്നിമാസിവാ। പക്ഷെക്ഷണെയനെവൎത്തൗലഗ്നെശസ്യാചിതെവ്യഥാ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി എത്രാമത്തെതായ ഭത്തിങ്കൽ പാപൻ ഭവിക്കുന്നുവൊ അത്രാമത്തെതായിട്ടും ലഗ്നെശന്ന ഉചിതമായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന അബ്ദത്തിങ്കലൊ അഹസ്സിങ്കലൊ മാസത്തിങ്കലൊ പക്ഷത്തിങ്കലൊ ക്ഷണത്തിങ്കലൊ അയനത്തിങ്കലൊ ഋതുവിങ്കലൊ വ്യഥാഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നരാശിയുടെ എത്രാമത്തെതായ രാശിയിൽ പാപഗ്രഹം നില്ക്കുന്നുവൊ അത്രാമത്തെതായ സംവത്സരത്തിങ്കലൊ ദിവസത്തിങ്കലൊ മാസത്തിങ്കലൊ പക്ഷത്തിങ്കലൊ ക്ഷണത്തിങ്കലൊ ഋതുവിങ്കലൊ ലഗ്നാധിപനെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞ അനിഷ്ടഫലത്തെ അനുഭവിക്കു -

വൃ- അന്ന്യനാപിപ്രകാരെണകാലൊഗ്രന്ഥാന്തരൊദിതഃ। ശുഭാശുഭഫലപ്രാപ്തൌസചസംപ്രതിലിഖ്യതെ।

അന്വയാൎത്ഥം— ശുഭാശുഭഫലപ്രാപ്തിസാധ്യയായിരിക്കുംവി

ക്കാം- ശുഭസമായോഗ കാലത്തിങ്കൽ പൃഛ്ഛകൾക്കു ശുഭത്തെയും ആദേശിക്കാം-

സാരം—— ലഗ്നത്തെയോ ഫലദാതാവായ ഗ്രഹത്തിന്റെ ക്ഷേത്രത്തെയോ ഉച്ചരാശിയെയോ ചന്ദ്രനോ സൂര്യനോ ഫലദാതാവായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹമോ എപ്പോൾ പ്രാപിക്കുമോ അപ്പോൾ ആ ഫലം സിദ്ധിക്കുമെന്നു പറയാം- ലഗ്നത്തിന്നു ശുഭയോഗമുള്ള കാലത്തിങ്കൽ ശുഭഫലത്തിന്റെയും അശുഭയോഗമുള്ള കാലത്തിങ്കൽ അശുഭഫലത്തിന്റെയും അനുഭവത്തെ പറകയുമാം. ഇതു ഭൂതഫലത്തെ പറയുന്നേടത്തും ഭാവിഫലത്തെ പറയുന്നേടത്തും തുല്യമാകുന്നു-

വൃ ൫. ഫലപ്രദാനസമയാസ്സർവ്വേഷാം വ്യോമചാരിണാം । വിദ്യന്തെകെചനാന്യെചലിഖ്യന്തെപിസംപ്രതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സർവ്വന്മാരായിരിക്കുന്ന വ്യോമചാരികൾക്കു അന്യങ്ങളായിട്ടും ചിലഫലപ്രദാന സമയങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു അതുകളും ഇപ്പോൾ ലേഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം—— എല്ലാഗ്രഹങ്ങൾക്കും ഫലദാനകാലങ്ങൾ മേൽപറകപ്പെട്ടതുകളല്ലാതെ വേറെയും ഉണ്ടു- അതുകളെ ഇനി എഴുതുന്നു-

വൃ ൬. കാലസ്സ്വപക്ഷദിനർത്തവോനിജഗ്രഹ[illegible]ന്ദുജീവാദയസ്സ്വവേഷാംസ്വപദശാനിജാപഹൃതയസ്സ്വീയോദയാദ്യാ അപി । ഖേടാനാംരവിചന്ദ്രയോരയനമപ്യത്രോത്തരംദക്ഷിണം ദാതുംസ്യാൽഗുണദോഷസംഭവഫലംസർവ്വംബുധൈരൂഹ്യതാം ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സർവ്വന്മാരായിരിക്കുന്ന ഖേടന്മാർക്കു ഗുണദോഷസംഭവഫലത്തെ ദാനംചെയ്വാനായിക്കൊണ്ടുള്ള കാലം സ്വപക്ഷദിനർത്തുക്കളും നിജഗ്രഹപ്രാപ്യേന്ദുജീവാദികളും സ്വപദശകളും നിജാപഹൃതികളും സ്വീയോദയാദ്യങ്ങളും ഇവരിൽവെച്ചു രവിചന്ദ്രന്മാർക്കു ഉത്തരവും ദക്ഷിണവുമായിരിക്കുന്ന അയനവുമാകുന്നു എന്നു ബുധന്മാരാൽ ഊഹിക്കപ്പെടേണം-

സാരം—— എല്ലാഗ്രഹങ്ങളും താന്താന്റെ നാളുകളിലും ആഴ്ചയിലും ഋതുവിങ്കലും താന്താന്റെ രാശിയിൽ ചന്ദ്രനും വ്യാഴം മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളും നില്ക്കുന്ന സമയങ്ങളിലും തന്റെ തന്റെ ദശയിലും അപഹാര കാലത്തിങ്കലും തന്റെ തന്റെ ഉദയം മുതലായ സമയങ്ങളിലും സൂര്യൻ ഉത്തരായണത്തിങ്കലും ചന്ദ്രൻ ദക്ഷിണായനത്തിങ്കലും ഇഷ്ടഫലത്തെയും കഷ്ടഫലത്തെയും

ഷ്ഠ്വവത്സ്വൈ ജ്ഞാതിവൈരം കോപശ്ച ദ്വിഡ്ഭ്യഃ കൃഷിധനയശസാം സംക്ഷയോ നിഷ്ടഗേഽബ്ജേ । രാജസ്ത്രീദ്വിട്പ്രസാദാന്നൃണാംമുഖജനൈരതിലഗുഡാച്ഛാദനാജ്യഭക്ഷ്യസ്ത്രീഗോരത്നാദിതോർത്ഥാഃ കൃഷിധനയശസാം വൃദ്ധിരിഷ്ടസ്ഥിതേഽബ്ജേ ॥

അന്വയാർത്ഥം — അബ്ജൻ അനിഷ്ടഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രാജ്ഞിയുടെ കോപവും ജനനിയുടെ കോപവും രുക്കും കഫസമീരാസ്രങ്ങൾക്കു വീര്യവത്തായിരിക്കുന്ന ജ്ഞാതിജനങ്ങളോടുകൂടെ ഉള്ള വൈരവും ദ്വിഡ്ഭ്യമായിരിക്കുന്ന കോപവും കൃഷിധനയശസ്സുകളുടെ സംക്ഷയവും ഭവിക്കും. അബ്ജൻ ഇഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രാജസ്ത്രീദ്വിട്പ്രസാദങ്ങളും മൂന്നും അരെതിലഗുഡാച്ഛാദനാജ്യഭക്ഷ്യസ്ത്രീ ഗോരത്നാദികൾ ഹേതുവായിട്ടുള്ള അർത്ഥങ്ങളും കൃഷിധനയശസ്സുകളുടെ വൃദ്ധിയും ഭവിക്കും.

സാരം — ചന്ദ്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ചന്ദ്രന്റെ ദശയിൽ രാജസ്ത്രീകോപവും മാതൃകോപവും മാതാവിന്നു രോഗവും വാതകഫങ്ങളും രക്തവും ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗവും പ്രബലമായിരിക്കുന്ന ജ്ഞാതിവൈരവും ദ്വിട്കോപവും കൃഷിനാശവും ധനനാശവും യശോനാശവും ഭവിക്കും. ചന്ദ്രൻ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ചന്ദ്രദശയിൽ രാജസ്ത്രീപ്രസാദവും ദ്വിട്പ്രസാദവും മാതൃപ്രസാദവും അന്നധാന്യം, എള്ള്, ശർക്കര, വസ്ത്രം, നെയ്യ്, ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ, പശു, തോണി, രത്നം ഇത്യാദികളായ പദാർത്ഥങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടു നാനാപ്രകാരങ്ങളായ ധനങ്ങളും കൃഷിവൃദ്ധിയും ധനവൃദ്ധിയും യശോവൃദ്ധിയും ഭവിക്കും.

൯൦. പ്രദ്വേഷഃ സ്നേഹദാരാദ്യൈഃ ക്ഷിതികനകവിനാശോഽഗ്നിചോരാരിഭീതിഃ സേനാനീരക്തകോപജ്വരനയനരുജാപാത്രശസ്ത്രാംഗഭംഗാഃ । ഭൌമേഽനിഷ്ടസ്ഥിതേഽസ്മിൻ പുനരിതരഗതേ ഭൂമിഹേമായുധാപ്തിഃ സേനാനീതുഷ്ടതാ സ്യാദ്ധനമരിവധതോ ഭ്രാതൃതോ ഭൂപതേശ്ച ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഭൗമൻ അനിഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്നേഹദാരാദ്യന്മാരോടുകൂടെ പ്രദ്വേഷവും ക്ഷിതികനകവിനാശവും അഗ്നിചോരാരിഭീതിയും സേനാനീരക്തകോപജ്വരനയനരുജാപാത്രശസ്ത്രാംഗഭംഗങ്ങളും ഭവിക്കും. ഇവൻ ഇതരഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭൂമിഹേമായുധാപ്തി ഭവിക്കും. സേനാനീതുഷ്ടതാ ഭവിക്കും. അരിവധം ഹേതു

വപ്രകോപോ വൈരംവാധർമ്മഹീനൈഃപുനരിതരഗതേവർദ്ധ
നംധീഗുണാനാം । നിത്യംയജ്ഞേനവേദാദ്ധ്യയനമനുജപൈർ
ഭൂപതേരർത്ഥലാഭോലാഭോദായാദഹേമാംബര ഹയകരിണാംവി
പ്രദേവപ്രസാദഃ॥

അന്വയാർത്ഥം— ജീവൻ അനിഷ്ട സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശ്രവണതനയരുക്ക ഭവിക്കും. വിപ്രദേവ പ്രകോപവും അധർമ്മഹീനന്മാരൊടുകൂടെയുള്ള വൈരവും ഭവിക്കും ജീവൻ ഇതരഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധീഗുണങ്ങളുടെ വർദ്ധനവും യജ്ഞഹേതുവായിട്ടും വേദാദ്ധ്യയനമനുജപങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടും ഭൂപതി ഹേതുവായിട്ടും ദിവസം തോറുമുള്ള അർത്ഥലാഭവും ദായാദഹേമാംബര ഹയകരികളുടെലാഭവുംവിപ്രദേവ പ്രസാദവും ഭവിക്കും.

സാരം——അനിഷ്ടസ്ഥിതനായ വ്യാഴത്തിൻെറ ദശയിൽശ്രവണരോഗവും പുത്രരോഗവും ബ്രാഹ്മണകോപവും ദേവകോപവും സജ്ജന വൈരവുമുണ്ടാകും. ഇഷ്ടസ്ഥിതനായ വ്യാഴത്തിൻെറ ദശയിൽ ബുദ്ധി ഗുണങ്ങളുടെ വർദ്ധനവും യാഗം ഹേതുവായിട്ടും മന്ത്രജപം ഹേതുവായിട്ടും രാജസേവഹേതുവായിട്ടുംദിവസംതോറുമുള്ള ധനലാഭവും, പുത്രലാഭവും സ്വർണ്ണലാഭവും വസ്ത്രലാഭവും അശ്വലാഭവും ഗജലാഭവും വിപ്രപ്രസാദവും ദേവ പ്രസാദവുമുണ്ടാകും.

൯൩. ശുക്രേനിഷ്ടസ്ഥിതേസ്ത്രീജനഗദവസനാപായലക്ഷ്മീ
വിയോഗാശ്ശോക സ്സ്നേഹാന്നിഷാദക്ഷിതിപതിസചിവദ്വേഷ
ഗോത്രപ്രനാശാഃ । ഇഷ്ടസ്ഥേഛത്രപുഷ്പവസ്ത്രാഭരണമണിനിധി
സ്ത്രീവിവാഹാർത്ഥലാഭാ ശ്ശുദ്ധാശീതക്രിയാദിഷ്വപിചമഹിഷ
ഗോമിത്രമുഖ്യാന്നലാഭാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ശുക്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്ത്രീജനഗദവസനാപായ ലക്ഷ്മീവിയോഗങ്ങളും സ്നേഹം ഹേതുവായിട്ടുള്ള ശോകവും വിഷാദക്ഷിതിപതിസചിവദ്വേഷ ഗോത്രപ്രനാശങ്ങളും ഭവിക്കും. ശുക്രൻ ഇഷ്ടസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഛത്രപുഷ്പവസ്ത്രാഭരണ മണിനിധിസ്ത്രീവിവാഹാർത്ഥ ലാഭങ്ങളും ശീതത്തിങ്കലും ക്രിയാദികളിലും ശുദ്ധിയും മഹിഷ ഗോമിത്രമുഖ്യാന്ന ലാഭങ്ങളും ഭവിക്കും.

സാരം— അനിഷ്ടസ്ഥിതനായ ശുക്രൻെറ ദശയിൽ സ്ത്രീകൾക്കു രോഗം, വസ്ത്രനാശം,ധനനാശം, സ്നേഹംഹേതുവായിട്ടുള്ളമനഃക്ലേശം, നിഷാദദ്വേഷം, രാജസചിവദ്വേഷം, പശു

ശിയുടെ അധിപന്റെ ഫലത്തെയും തന്റെ ഫലത്തെയും പറയെണം കെതുവിന്നു ചെവ്വയുടെ ഫലത്തെയും താൻ നിന്ന രാശിയുടെ അധിപന്റെ ഫലത്തെയും തന്റെഫലത്തെയും പറയെണം.

൯൩. ദോഷാഃകേവലമേവചെദുപചിതീവാരാശിനിർദ്ദിശ്യ
താം പ്രശ്നേകേവലമേവചെൽഗുണാവാച്യാസ്സമ്പദഃ ।
മിശ്രാശ്ചെൽഗുണദോഷയോരധികതാമാലോക്യവാച്യംഫലം
യദ്വാദോഷജമെവഭാഗ്യവികലാഃപ്രായോത്രലോകായതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ദോഷങ്ങൾ തന്നെ ആകുന്നു എങ്കിൽ ഏററവും സമീപത്തിങ്കൽ വിപത്തുവിനെ ദേശിക്കപ്പെടേണം. ഗുണങ്ങൾ തന്നെ ആകുന്നു എങ്കിൽ അപ്രകാരം തന്നെ സമ്പത്തുകൾ വാച്യകളായി ഭവിക്കുന്നു. ഗുണദോഷങ്ങളുടെ മിശ്രത്വം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അധികതയെ ആലോകനം ചെയ്തിട്ടു ഫലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അല്ലാ എങ്കിൽ ദോഷജമായിരിക്കുന്ന ഫലം തന്നെ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു യാതൊന്നു ഹെതുവായിട്ടു ഇ കാലത്തിങ്കൽ ലോകങ്ങൾ പ്രായെണ ഭാഗ്യവികലന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ദോഷങ്ങൾ തന്നെ എന്നുവരികിൽ ആപത്തുകൾ ഏററവും അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം. ഗുണങ്ങൾ തന്നെ എന്നുവരികിൽ സമ്പത്തുകൾ ഏററവും അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം. ഗുണദോഷങ്ങൾ മിശ്രങ്ങളായി വരികിൽ ഗുണാധിക്യംകൊണ്ടു സമ്പത്തിനെയും ദോഷാധിക്യംകൊണ്ടു ആപത്തിനെയും പറയെണം. ഇപ്പോൾ ജനങ്ങൾ പ്രായെണ ഭാഗ്യഹീനന്മാരാകയാൽ ദോഷഫലത്തെ തന്നെ പറകയുമാം.

൯൪. നിസ്വാണംവിഷമാമയോനിജജനാപായോഗൃഹപ്രോക്ഷ
ണം സ്ഥാനഭ്രംശനരേന്ദ്രകോപജനവിദ്വേഷാർത്ഥഭ്രീവ്യയാഃ ।
ചോരാത്ഥാപഹൃതിശ്ചമാനവിഹതിർഭ്ഭക്തീർത്തിരേവംവിധാ വാ
ച്യാസ്സുവിപദോവിലോക്യവിഹഗാൻഭാവാംശ്ചദോഷപ്രദാൻ ॥

അന്വയാർത്ഥം— വിഹഗന്മാരെ ദോഷപ്രദന്മാരായിട്ടും ഭാവങ്ങളെ ദോഷപ്രദങ്ങളായിട്ടും വിലോകനം ചെയ്തിട്ടു നിസ്വാണവും വിഷമാമയവും നിജജനാപായവും ഗൃഹപ്രോക്ഷണവും സ്ഥാനഭ്രംശനരേന്ദ്രകോപജന വിദ്വേഷാർത്ഥ ഭ്രീവ്യയങ്ങളും ചോരാത്ഥാപഹൃതിയും മാനവിഹതിയും ഭക്തീർത്തിയും ഏവം വിധങ്ങളായിരിക്കുന്ന വിപത്തുകൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും.

൪൦൦ ഛിദ്രാദ്രുമാന്ദലഗ്നാദ്വ്യയരിപുമൃതിഗാസ്സദ്ഗ്രഹാഃ പാപഖേടാസ്ത്വേഷാം കേന്ദ്രത്രികോണേഷ്വപി യദി കഥയേദ്ദൈവ സംപ്രവൃദ്ധം । കോപാദ്ദേവസ്യ ശാപാൽ ക്ഷിതിവിബുധഭവാ ദപി ദപിക്ഷോഭിചാരാ ല്ലോകാക്രോശാച്ചതൽസ്യാദശുഭമപി ദശയോ ർ വൈകൃതം ദപിയൈതൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — സൽഗ്രഹങ്ങൾ ഛിദ്രാദ്രുമാന്ദലഗ്നാദ്വ്യയരിപുമൃതിഗന്മാരായിട്ടും പാപഖേടന്മാർ അതുകളുടെ കേന്ദ്രത്രികോണങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ദേവന്റെ കോപം ഹേതുവായിട്ടും ക്ഷിതിവിബുധഭവമായിരിക്കുന്ന ശാപം ഹേതുവായിട്ടും വിദ്വിട്ടുകളുടെ അഭിചാരം ഹേതുവായിട്ടും ലോകാക്രോശം ഹേതുവായിട്ടും ദൈവതത്തെ സംപ്രവൃദ്ധമെന്നു കഥിക്കേണം. അത ഇത അശുഭമായിട്ടും ദുഃഖമായിട്ടുമിരിക്കുന്നതാകയാൽ രണ്ടുപ്രകാരമെന്ന വൈകൃതമായി ഭവിക്കും.

സാരം — ഛിദ്രാദ്രുമാന്ദലഗ്നങ്ങളുടെ അറെറ്റ പന്ത്രണ്ടാമെടങ്ങളിൽ ശുഭന്മാരും കേന്ദ്രത്രികോണങ്ങളിൽ പാപന്മാരും നിന്നാൽ ദൈവകോപം ഹേതുവായിട്ടും ബ്രാഹ്മണശാപം ഹേതുവായിട്ടും ശത്രുക്കളുടെ അഭിചാരം ചെയ്ക നിമിത്തമായിട്ടും ദുരിതം വൎദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയേണം. ദുരിതവൃദ്ധി ആപത്തിന്നു ഹേതുവാകയാൽ മേൽപ്രകാരം ഉള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദുസ്ഥിതിക്കുള്ള ഫലം ആപത്താകുന്നു. അത എല്ലാവൎക്കും അനിഷ്ടമാകയാൽ അശുഭം തന്നെ അശുഭമായിട്ടും അസുഖമായിട്ടും ഭവിക്കുമെന്നറിക.

൪൦൪. ചൈതൊവാകൎമ്മജന്മദ്വിവിധമപിവിധെയൊസ്യഹൊരാദിവൎഗ്ഗസ്ഥിതിസ്ഥൻ ഖേടഃ പ്രദദ്യാദ്ദശുഭഫലമശുഭം ഭാസ്വതോ ഗോചരസ്ഥഃ । ഖേടെ പുണ്യസ്യപാകഃ പുനരിതരഗതെ കൎമ്മണൊന്യസ്യവൈദ്യഃ ശ്ചിത്താദ്വൈതന്ത്രികെയമപി ബലപരയുതം തന്നമൊഷാനുഭൂതിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ദ്വിവിധമായിരിക്കുന്ന അത ചൈതൊവാ കൎമ്മജമായിട്ടുതന്നെ ഭവിക്കും. അവരവൎവെച്ച വിധുവിന്റെ ഹൊരാദിവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ തിഷ്ഠന്നായിരിക്കുന്ന ഖേടൻ ശുഭഫലത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യും. ഭാസ്വാന്റെ ഹൊരാദിവൎഗ്ഗത്തിങ്കൽ തിഷ്ഠന്നായിരിക്കുന്ന ഖേടൻ അശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യും. ഖേടൻ ഗൊചരസ്ഥന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുണ്യമായിരിക്കുന്ന കൎമ്മത്തിന്റെ പാകം വൈദ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇതരഗതന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അന്യമായിരിക്കുന്ന കൎമ്മത്തിന്റെ പാകം വൈദ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ചി

വൎത്തമാനന്മാരായിരിക്കുന്ന ഖരന്മാരും തുംഗസ്വക്ഷേത്രസുഹൃൽഗൃ
ഹങ്ങളിൽവൎത്തമാനന്മാരായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാരും ദോഷത്തിങ്ക
ലും ഗുണത്തിങ്കലും അധികന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മേൽപറഞ്ഞദോഷം പുത്രനാശകരങ്ങളായിരിക്കുന്ന
ദോഷങ്ങളിൽ വെച്ചുശക്തി ഏറിയതാകുന്നു. രണ്ടാമെടത്തു പാപ
ന്മാർ അഞ്ചാമെടത്തും പത്താമെടത്തും സൌമ്യന്മാർ ഇല്ലായ്കിൽ വാ
ദ്ദോഷമായിട്ടുണ്ടായ ദുരിതമാകുന്നു എന്നും അൎത്ഥനാശകരങ്ങ
ളായദോഷങ്ങളിൽ വെച്ചു ശക്തി ഏറിയതാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹി
ക്കേണം. ശത്രുക്ഷേത്രത്തിങ്കലും നീചത്തിലുമുള്ള സ്ഥിതിയോടും
മൌഢ്യത്തോടും കൂടിയപാപന്മാർ അധികമായി ദോഷത്തെ
ചെയ്യുന്നവരാകുന്നു. ഉച്ചരാശിയിലും സ്വക്ഷേത്രത്തിങ്കലും ബ
ന്ധുക്ഷേത്രത്തിങ്കലും നില്ക്കുന്ന ശുഭന്മാർ അധികമായി ഗുണ
ത്തെ ചെയ്യുന്നവരാകുന്നു. മേൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ദോഷ
വും ഗുണവും അവരുടെ നിലയെ അനുസരിച്ചു സിദ്ധമാകു
ന്നു എങ്കിൽ ശത്രുക്കളെ കുറിച്ചുള്ള ആധിക്യത്തെ ശത്രുക്ഷേത്ര
സ്ഥിതിമുതലായതുകൊണ്ടും തുംഗസ്ഥിതിമുതലായതുകൊണ്ടും പ
റഞ്ഞുകൊള്ളുക.

(൨൭) അഥ പിത്രാദിവിഷയം ബന്ധനാദി നിരൂപ്യതെ॥

അന്വയാൎത്ഥം— അനന്തരം പിത്രാദിവിഷയമായിരിക്കുന്ന
ബന്ധനാദികൾ കുറെ ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം— ഇനി അച്ഛൻമുതലായവരുടെ ബന്ധനാദികളെ പ
റവാനുള്ള പ്രമാണത്തെ അല്പമായി എഴുതുന്നു.

൨൮. സൂൎയ്യാൽസപ്തമധൎമ്മധീസ്ഥഖലഭേ ഭൌപാപിതുൎബ്ബ
ന്ധനമൈകാൎയ്യേ പാൎസ്വണശബന്ധനമിനപ്രാബല്യദൌൎബ്ബല്യ
തഃ। സൂൎയ്യസ്യക്ഷവശാൽപുരസവിധാദ്യൈഹ്യന്നവാംശൈരപി
സ്യാദ്ദൈൎഗ്ഗായമിദം സ്വകാരകവശാദ്യോജ്യം സുതാദിഷ്വപി॥

അന്വയാൎത്ഥം— സൂൎയ്യങ്കൽനിന്നു സപ്തമധൎമ്മധീകളിൽ
വെച്ചു അശുഭക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന രണ്ടുപാപന്മാ
ർ പിതാവിന്നു ബന്ധദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. ഇനന്റെ പ്രാ
ബല്യദൌൎബ്ബല്യങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ടു ബന്ധനം കാൎയ്യഹേതു
വായിട്ടും ഉണ്ടെങ്കിൽ ഹേതുവായിട്ടും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. സൂൎയ്യ
ന്റെ ഋക്ഷവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ദൂരസവിധാദി ഊഹ്യമാ
യിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. ഈ യോഗം നവാംശകങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും
ഭവിക്കും. ഇതു സ്വകാരകവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു സുതാദിക
ളിലും യോജ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

ലക്ഷണം സപഹോരയിൽ സമീരിതമായി-അനന്തരംഇവിടെ അതും ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം—— വരാഹമിഹിരാചാൎയ്യരാലും തന്നാൽ നിൎമ്മിക്കപ്പെട്ടതായഹോരാശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ബന്ധനലക്ഷണം പറകപ്പെട്ടു ഇനി ഇവിടെ അതിനെയും എഴുതുന്നു-

൫൦. വ്യയസുതധനധൎമ്മഗൈരസൌമ്യൈൎഭവനസമാനനിബന്ധനാവികല്പ്യാ । ഭുജഗനിഗളപാശദൃക്കാണൈൎബ്ബലവദസൌമ്യനിരീക്ഷിതൈശ്ചതദ്വൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വ്യയസുതധനധൎമ്മഗന്മാരായിരിക്കുന്ന അസൌമ്യന്മാരെക്കൊണ്ടും അപ്രകാരം ബലവദസൌമ്യനിരീക്ഷിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭുജഗനിഗളപാശദൃക്കാണങ്ങൾ കൊണ്ടും ഭവനസമാനനിബന്ധനാവികല്പ്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും അഞ്ചാമെടത്തും രണ്ടാമെടത്തും ഒമ്പതാമെടത്തും പാപന്മാർ നില്ക്കിലും ബലവാന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയോടുകൂടിയ സൎപ്പദ്രെക്കാണമൊ നിഗളദ്രെക്കാണമൊ പാശദ്രെക്കാണമൊ ലഗ്നമാകിലും ലഗ്നമായ രാശിയുടെ ബന്ധസാധനംകൊണ്ടു ബന്ധനത്തെ പറയെണം-

൫൧. വെശ്യാഹെതൂൎമ്മണെനപാവ്യയഗതെപാപെധനസ്ഥെ പുനൎബ്ബന്ധൊരാജകൃതൊസ്യദൂഷണവശാൽ പുത്രസ്ഥിതെകഥ്യതാം । തദ്ധെതുൎന്നവമസ്ഥിതെപിതൃനിമിത്തൊയംയഥാബന്ധ്യതെമെഷാദിഃഖലുലഗ്നശൊഭവിതഥാപാശാദിഭിഃപൃഷ്ഠകഃ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പാപൻ വ്യയഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വെശ്യാഹെതുവായിരിക്കുന്ന ബന്ധമൊ ഋണംഹെതുവായിരിക്കുന്ന ബന്ധമൊ കഥിക്കപ്പെടെണം- പാപൻ പിന്നെ ധനസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവന്റെ ദൂഷണം ഹെതുവായിട്ടു രാജകൃതമായിരിക്കുന്ന ബന്ധം കഥിക്കപ്പെടെണം- പാപൻപുത്രസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദ്ധെതുവായിരിക്കുന്ന ബന്ധം കഥിക്കപ്പെടെണം- പാപൻ നവമസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിതൃനിമിത്തമായിരിക്കുന്ന ബന്ധം കഥിക്കപ്പെടെണം- യാതൊരു പ്രകാരം ഭവിങ്കൽ ലഗ്നഗമായിരിക്കുന്ന മെഷാദി പാശാദികൾകൊണ്ടു ബന്ധിക്കപ്പെടുന്നുവൊ അപ്രകാരം പൃഷ്ഠകനും പാശാദികൾകൊണ്ടു ബന്ധിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ വെശ്യാസ്ത്രീ ഹെതുവായിട്ടൊ കടം ഹെതുവായിട്ടൊ ഉള്ള ബന്ധനത്തെയും

ർ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സൌരൻ ചരത്തിങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ പെട്ടന്നവെ മോക്ഷം ഭവിക്കും- സ്ഥിരത്തിങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മോക്ഷമാകട്ടെ ദീർഘകാലംകൊണ്ടു ഭവിക്കും- ദ്വിശരീരഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ മോക്ഷം മധ്യമകാലംകൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം—— ശനി നില്ക്കുന്നതു ചരരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ ബന്ധത്തിങ്കൽനിന്നു മോചനം വേഗത്തിൽ ഭവിക്കും- സ്ഥിരരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ വളരെക്കാലംകൊണ്ടു ഭവിക്കും- ഉഭയരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ വളരെ വേഗത്തിലല്ലാതെയും വളരെ താമസത്തോടു കൂടാതെയും ഭവിക്കും-

ശ്ലൊ. അസതാമശുഭഫലാനാം ഭേദഃ പ്രോക്തസ്തഥൈവ സൌമ്യാനാം । ഭേദോ ഹീഷ്ടഫലാനാമപികൃഷ്ണീയെ വിലിഖ്യതേ സോപി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— കൃഷ്ണീയത്തിങ്കൽ അസത്തുകളുടെ അശുഭഫലങ്ങൾക്കു ഭേദം പ്രോക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തന്നെ സത്തുകളുടെ അശുഭഫലങ്ങൾക്കു ഭേദവും പ്രോക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- അതും ലേഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— കൃഷ്ണീയമെന്ന ശാസ്ത്രത്തിൽ പാപന്മാരുടെ അനിഷ്ടഫലങ്ങൾക്കും, സൌമ്യന്മാരുടെ ഇഷ്ടഫലങ്ങൾക്കും ഭേദം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- അതും ഇവിടെ എഴുതപ്പെടുന്നു-

ശ്ലൊ. ഭൌമോ രോഗം കുരുതേ ഭോഗം ശുക്രസ്തഥാരോഗതാം സൌമ്യഃ । സൌരോ മരണം ദിനകൃന്നാശം ചിരജീവനം ജീവഃ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഭൌമൻ രോഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ശുക്രൻ ഭോഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- സൌമ്യൻ അരോഗതയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- സൌരൻ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ദിനകൃത്തു നാശത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ജീവൻ ചിരജീവനത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം—— ചൊവ്വ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രോഗത്തെയും ശുക്രൻ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ സുഖത്തെയും ബുധൻ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ആരോഗ്യത്തെയും ശനി അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മരണത്തെയും ആദിത്യൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ധനനാശാദികളെയും വ്യാഴം ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വളരെക്കാലമുള്ള ജീവനത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു-

പൻ ബന്ധുഗനാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവ അബലാവശം ഹെതുവായിട്ട സ്വജനനിയെ ഏറവും പീഡിക്കും-

സാരം —— ചന്ദ്രനൊ ശുക്രനൊ പാപനൊടുകൂടെ ഏഴാമെടത്തൊ നാലാമെടത്തൊനിന്നാൽ സ്ത്രീകലഹമുണ്ടാകും- നാലാമെടത്തുപാപൻ നിന്നാൽ ബന്ധുകലഹമുണ്ടാകും- ഏഴാമെടത്തും നാലാമെടത്തും പാപൻനിന്നാൽ മാതൃദുഃഖമുണ്ടാകും- ഏഴിൽ ശുക്രനും നാലിൽ പാപനും കൂടിനിന്നാൽ പ്രഷ്ടാവുഭാൎയ്യാധീനനായിട്ടു മാതാവിനെ ദുഃഖിപ്പിക്കും-

൫൩. വിദ്യാദ്ദൃശ്യാദൎദ്ധമാസ്ഥാനമദൃശ്യംവിജനസ്ഥലം । ലഗ്നാധിപസ്ഥിതൊയത്ര തദ്വാസീപൃഛകൊഭവെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ദൃശ്യാൎദ്ധത്തെ ജനസ്ഥാനമെന്ന അറിയെണം- അദൃശ്യമായിരിക്കുന്ന അൎദ്ധത്തെ വിജനസ്ഥലമെന്ന അറിയെണം- ലഗ്നാധിപൻ യാതൊന്നിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിനുവൊ പൃഛകൻ തദ്വാസിയായി ഭവിക്കും-

സാരം —— ലഗ്നംമുതൽ ആറുരാശികൾ ദൃശ്യങ്ങളാകുന്നു- ഏഴാമെടംമുതൽ ആറുരാശികൾ അദൃശ്യങ്ങളാകുന്നു- ഇങ്ങിനെയാകയാൽ പന്ത്രണ്ടുഭാവങ്ങളിൽ പകുതിദൃശ്യമായിട്ടും പകുതി അദൃശ്യമായിട്ടും തിരിച്ച- അതുകളിൽ ദൃശ്യമായ അൎദ്ധത്തെ സജനമെന്നും അദൃശ്യമായ അൎദ്ധത്തെ വിജനസ്ഥലമെന്നും അറിയെണം ലഗ്നാധിപൻ നിന്നത ദൃശ്യാൎദ്ധത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ അതസജനമാകയാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ വാസം വളരെ ജനങ്ങളുള്ള പ്രദെശത്തിങ്കലാകുന്നു എന്ന പറയെണം ലഗ്നാധിപന്റെ സ്ഥിതി അദൃശ്യാൎദ്ധത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ അതു വിജനപ്രദെശമാകയാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ സ്ഥിതി ജനങ്ങളില്ലാത്തെടത്താകുന്നു എന്നുപറയെണം-

൫൪. ഏവംധനാദിഭാവാനാംസ്പഷ്ടതാഞ്ചനിഗൂഢതാം । വിദ്യാദ്ദിശെൽപ്രകാശതാമപിസ്വഛന്ദയൊഗതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഇപ്രകാരം ധനാദിഭാവങ്ങളുടെ സ്പഷ്ടതയെയും നിഗൂഢതയെയും അറിയെണം- സ്വഛന്ദയൊഗം ഹെതുവായിട്ടു പ്രകാശതയെയും അറിയെണം-

സാരം —— മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം ധനാദിഭാവങ്ങളുടെ സ്പഷ്ടതയെയും അസ്പഷ്ടതയെയും അറിയെണം- എങ്ങിനെഎന്നാൽ ധനാദിഭാവാധിപന്മാർ നില്ക്കുന്നതു ദൃശ്യാൎദ്ധത്തിങ്കലായി നിന്നാൽ ധനാദിഭാവങ്ങൾ സ്പഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുമെന്നും അവർനില്ക്കുന്നത അദൃശ്യാൎദ്ധത്തിങ്കലായാൽ അതുകൾ അസ്പഷ്ടങ്ങളായി

പഞ്ചദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥദൈവാനുകൂല്യാദികംനിരൂപ്യതെ

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ദൈവാനുകൂല്യാദികം നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൧. ദെവൈർദ്ധർമ്മദൈവൈഃഫണിപിതൃഗുരുഭിർബ്രാഹ്മ
ണൈഃ പ്രേതഭൂതൈഃപീഡായാസ്യാൽകൃതാസൈതദനുഭവതി
യാദൃശാവാധാദശാവാ । യാസ്മാൽഭൂയൊവിധെയാഃതദാപ്യനന്തരിഹതി
പൂർവ്വാകൃതാസാചതാസാംഹെതുശ്ചാപിക്രമെണ പ്രതിവിധിര
പിചപ്രോച്യതെപൂർവ്വകാന്താം ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇവിടെ പൃച്ഛകന്മാർക്ക ദേവന്മാരാലും ധർമ്മദൈവങ്ങളാലും ഫണിപിതൃഗുരുക്കളാലും ബ്രാഹ്മണരാലും പ്രേതഭൂതങ്ങളാലും യാതൊരു പീഡാകൃതയായി ഭവിക്കുമൊ ഇതും അതരം യാതൊരു പീഡാദൃശയായിട്ടും വാധയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുംപിന്നെ യാതൊരുപീഡാവിധെയയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും പിന്നെ യാതൊരുപീഡാരിപുക്കളാൽ കൃതയായി ഭവിക്കുമൊ അതും അതുകളുടെ ഹെതുവും പ്രതിവിധിയും ക്രമെണ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ദേവകോപം ധർമ്മദൈവകോപം, സർപ്പകോപം, പിതൃകോപം, ഗുരുകോപം, ബ്രാഹ്മണകോപം, പ്രേതകോപം, ഭൂതകോപം, ദൃഷ്ടിബാധാ, വാഗ്ദോഷം, കൈവിഷം, ശത്രുബാധാ, ഇതുകളെക്രമെണ ഹെതുപ്രതിവിധികളോടുകൂടെ പറയുന്നു-

൨. ദൈവാനുകൂല്യംപ്രതികൂലതാംവാവിചാര്യസത്യാംപ്രതികൂ
ലതായാം । തദാനുകൂല്യായവിധിർവ്വിധെയൊയതസ്സതസ്സംപ്രതി
കഥ്യതെതൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദൈവാനുകൂല്യത്തെയും പ്രതികൂലതയെയും വിചാരിച്ചിട്ട പ്രതികൂലതാ സതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദാനുകൂല്യത്തിന്നായിക്കൊണ്ടുള്ള വിധി യാതൊന്നുഹെതുവായിട്ടു വിധെയമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അത ഹെതുവായിട്ട അത ഇപ്പൊൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ദേവന്മാരുടെ അനുകൂലതയെയും പ്രതികൂലതയെയും വിചാരിച്ചിട്ട പ്രതികൂലതതന്നെ ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ട നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടെങ്കിൽ അതിനെ നിശ്ചയിച്ചിട്ട അന

നെക്കൊണ്ടു ദെവകല്പനയിൽ ശിവനെ കല്പിച്ചുകൊൾക- മെൽ പറഞ്ഞ ഉഭയരാശികളുടെ ഒന്നാമത്തെ ദ്രെക്കാണങ്ങളിൽ ആദിത്യൻ നിന്നാൽ ആ ആദിത്യൻ സുബ്രഹ്മണ്യനാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ഉഭയരാശികളുടെ രണ്ടാം ദ്രെക്കാണങ്ങളിൽ നിന്നാൽ ആ ആദിത്യൻ ഗണപതിയാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ബലവാനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ദുൎഗ്ഗാഭഗവതിയാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ബലഹീനനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ഭദ്രകാളിയാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ബലഹീനനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ തന്നെ ചൊവ്വയുടെ ക്ഷെത്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തമൊഗുണ പ്രാധാന്യത്തൊടു കൂടിയ ചാമുണ്ഡിമുതലായ ദെവികളെ ആ പ്രകാരമുള്ള ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കെണം-

൫. കുമാരൊ ഭൈരവാദിൎവ്വാ സപാശ്രിതക്ഷവശാൽ കുജഃ। ചാമുണ്ഡീഭദ്രകാള്യാദ്യാസ്സ ചെദ്യുഗ്മസമാശ്രിതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— കുജൻ സപാശ്രിതക്ഷവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു കുമാരനായിട്ടും ഭൈരവാദിയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- അവൻ യുഗ്മസമാശ്രിതനാകുന്നു എങ്കിൽ ചാമുണ്ഡീഭദ്രകാള്യാദ്യകളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ശുഭക്ഷെത്രമായ ഓജരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ സുബ്രഹ്മണ്യനാകുന്നു- പാപക്ഷെത്രമായ ഓജരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ ഭൈരവൻ മുതലായവരാകുന്നു- പാപക്ഷെത്രമായ ഓജരാശിയിൽനില്ക്കുന്നചൊവ്വ ചാമുണ്ഡിതുടങ്ങിയുള്ളദെവതകളാകുന്നു- ശുഭക്ഷെത്രമായ യുഗ്മരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ ഭദ്രകാളി മുതലായ ദെവികളാകുന്നു-

൬. ശ്രീരാമാദ്യവതാരവിഷ്ണുരിതരക്ഷെത്രെഷു ചന്ദ്രാത്മജൊ വ്യന്ത്യത്ര്യംശഗതസ്ഥിരെത്തുഭവനെയദ്യെഷ ഗൊപാലകഃ । ത്ര്യംശെന്ത്യെത്രസ വിഷ്ണുരെവഹിപുനൎജ്ജീവൊ മഹാവിഷ്ണുരപ്യുക്തൊയംഹ്യഖിലെശപരൊത്രഭിദാജ്ഞെയഗ്രഹാക്ഷാനയാൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഇതരക്ഷെത്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രാത്മജൻ ശ്രീരാമാദ്യവതാര വിഷ്ണുവായി ഭവിക്കുന്നു- സ്ഥിരമായിരിക്കുന്നഭവനത്തിങ്കൽ വ്യന്ത്യത്ര്യംശഗതനാകുന്നു എങ്കിൽ ഇവൻ ഗൊപാലകനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതിങ്കൽ അന്ത്യമായിരിക്കുന്ന ത്ര്യംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന അവൻ വിഷ്ണുവായിട്ടുതന്നെ ഭവിക്കുന്നു- ജീവനാകട്ടെ മഹാവിഷ്ണു എന്നും ഉക്തനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവൻതന്നെ അഖിലെശപരനായിഭവിക്കുന്നു ഇവങ്കൽ ആകട്ടെ ഗ്രഹക്ഷാനയം ഭെദ്യവാ

ത്താനാംഗ്രഹാത്രുശ്ചസ്ഥാനമെവമെഷാച്യതെ ||

അന്വയാൎത്ഥം— അനന്തരം ഗ്രഹാതുരസ്ഥാനങ്ങളെത്തന്നെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ദെവതമാരുടെ കൊപത്തിന്റെ കാരണവും ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു പ്രതിക്രിയയെയും വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം— ഇനി ഗ്രഹങ്ങൾ നില്ക്കുന്ന രാശികളുടെ ഭെദംകൊണ്ടു ദെവകൊപത്തിന്റെ ഹെതുവിനെയും അതിന്റെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു പ്രതിവിധിയെയും പറയുന്നു.

൰. സൂൎയ്യാദീനാംഗ്രഹാണാംവ്യയഭവനഗതഃ പാപഖെടൊ യദിസ്യാൽ സെവ്യാക്താനാം ദെവതാനാം വപുഷിവികലതാ ഡുണ്ഡുഭസ്പൎശനംസ്യാൽ സംയൊഗെമാന്ദിരാഹൊരഥരവിജയുതെ ജീൎണ്ണതാവാശുചിത്വാ യൊഗെഭൌമസ്യരക്ഷാവിഹതിരഭിഹിതാരക്ഷകസ്വാന്തഭെദാൽ ||

അന്വയാൎത്ഥം— പാപഖെടൻ സൂൎയ്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ വ്യയഭവനഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ സെവ്യാക്തകളായിരിക്കുന്ന ദെവതകൾക്കു വപുസ്സിങ്കലെ വികലതാ കൊപകാരണമായി ഭവിക്കും. മാന്ദിരാഹുക്കളുടെ സംയൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഡുണ്ഡുഭസ്പൎശനം കൊപകാരണമായി ഭവിക്കും. രവിജയുതി സതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീൎണ്ണതയൊ അശുചിയൊ കൊപകാരണമായി ഭവിക്കും ഭൌമന്റെയൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രക്ഷകസ്വാന്തഭെദം ഹെതുവായിട്ടുള്ള രക്ഷാവിഹതി കൊപകാരണമെന്ന അഭിഹിതയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ബാധകാധിപന്മാരായി അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന സൂൎയ്യാദി ഗ്രഹങ്ങളുടെ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ അവകൾ പറയപ്പെട്ട ദെവന്മാരുടെ കൊപത്തിന്നു കാരണം ബിംബവൈകല്യമാകുന്നു എന്നു പറയെണം.

മെൽപ്രകാരമുള്ള സൂൎയ്യാദിഗ്രഹങ്ങൾക്കു രാഹുവിന്റെയും ഗുളികന്റെയും യൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ ചെരയുടെ സ്പൎശം കൊപത്തിന്നു കാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം. ശനിയുടെ യൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ പഴക്കം ഹെതുവായിട്ടു ബിംബത്തിനുള്ള കെടു കൊപകാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം. അല്ലായെങ്കിൽ അശുദ്ധികാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം. ചൊവ്വയുടെയൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ ഊരാളരുടെ ഐകമത്യത്തിന്നു ഭംഗം ഭവിക്ക നിമിത്തമായിട്ടുള്ള രക്ഷാനാശം കൊപകാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം.

ധെ ചന്ദനമാൎയ്യമന്ദിരഗതെ മാലാപ്രസൂനാനി വാ മന്ദൎക്ഷെഖലു ഭൂഷണാനി വസനം തത്തുഷ്ടയെ ദീയതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചെടൻകുജാൎക്കഗ്രഹഗനായിട്ടു ലഗ്നത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മുതിന്നായിക്കൊണ്ടു നൃത്തം നുതമായിഭവിക്കുന്നു. പ്രദീപവും നുതമായിഭവിക്കുന്നു. ശുക്രെന്ദ്വാലയഗനായിട്ടു ലഗ്നത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽപായസവും ക്ഷീരവും ഘൃതവുംനുതമായി ഭവിക്കുന്നു. ബൌധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ടു ലഗ്നഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചന്ദനം നുതമായി ഭവിക്കുന്നു. ആൎയ്യമന്ദിരഗതനായിട്ടു ലഗ്നത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മാലയും പ്രസൂനങ്ങളും നുതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. മന്ദൎക്ഷത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ടു ലഗ്നത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭൂഷണങ്ങളും വസനവും നുതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം അതാതു വസ്തു ദത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദാനം ചെയ്കപ്പെടെണം.

സാരം—— അനിഷ്ടഗ്രഹം സൂൎയ്യന്റെയൊ ചൊവ്വയുടെയൊ ക്ഷെത്രമായ എഴാമെടത്തു നിന്നാൽ നൃത്തംകൊണ്ടും വിളക്കുകൊണ്ടും ദൈവൻ പ്രസാദിക്കും. അനിഷ്ടഗ്രഹം എഴാമെടത്തു നില്ക്കുന്നതു ശുക്രക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ ചന്ദ്രക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ ആയിവരികിൽപായസം, പാൽ, നെയ്യ ഇതുകൾകൊണ്ടു പ്രസാദിക്കും. ബുധക്ഷെത്രത്തിങ്കലായി വരികിൽ ചന്ദനം ചാൎത്തിയാൽ പ്രസാദിക്കും. വ്യാഴക്ഷെത്രത്തിങ്കലായി വരികിൽ മാലകൊണ്ടും പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടും പ്രസാദിക്കും. ശനിക്ഷെത്രത്തിങ്കലായിവരികിൽ ആഭരണവസനങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രസാദിക്കും. ഇങ്ങിനെ യഥൊചിതമായി അതാതു വസ്തുവിനെ ദൈവപ്രസാദത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദാനം ചെയ്യെണം.

൫൩. രന്ധ്രഗെ കൎമ്മസംസ്ഥെ ച പൂജാ വാ ബലികൎമ്മ വാ । ഗീതംവാദ്യഞ്ച രിഃഫസ്ഥെ തത്തൽപ്രീത്യൈ പ്രദീയതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— രന്ധ്രഗനായിട്ടു കൎമ്മസംസ്ഥനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂജയൊ ബലികൎമ്മമൊ രിഃഫസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗീതവും വാദ്യവും ഇങ്ങിനെ അതാതുവസ്തുപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു പ്രദാനം ചെയ്കപ്പെടെണം.

സാരം—— അനിഷ്ടഗ്രഹം എട്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ പൂജയൊ ബലികിഴയൊരണ്ടിൽ ഒന്നുകൊണ്ടുസന്തൊഷിക്കും. പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ കൊട്ടു പാട്ടു ഇതുകൾ കൊണ്ടു സന്തൊഷിക്കും. ഇപ്രകാരമാകയാൽ അനിഷ്ടഗ്രഹസ്ഥിതിക്കനുരൂപമായി

തെ ॥ ദെവാരാധനമാധെയംവൃഷ്ണുതാരൊഗശാന്തയെ ॥

അനപായാത്ഥം—— അനിഷ്ട സംസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വിഹഗൻ അൎക്കനായിട്ടൊ അൎക്കഗ്രഹസ്ഥനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വൃഷ്ണുതുകളുടെ രൊഗശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ദെവാരാധനം ആധെയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആദിത്യൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹം ആദിത്യന്റെ ക്ഷെത്രത്തിലായാലും രൊഗ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദെവപൂജയെ ചെയ്യെണം-

൬൬. ചന്ദ്രെവാതൽഗ്രഹസ്ഥെവായവാഗ്രപ്രതിപാദനം ।
ശംഖാഭിഷെകധാരാദ്യമപിദൈവെവിധീയതാം ॥

അനപായാത്ഥം—— അനിഷ്ടസംസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വിഹഗൻ ചന്ദ്രനായിട്ടൊ തൽഗ്രഹസ്ഥനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യവാഗ്രപ്രതി പാദനവും ശംഖാഭിഷെക ധാരാദ്യവും വിധിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ചന്ദ്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹം ചന്ദ്രക്ഷെത്രത്തിലായാലും രൊഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു വല്ലരെ ജനങ്ങൾക്കു കഞ്ഞികൊടുക്കുക ദെവങ്കൽ ശംഖാഭിഷെകം ധാരാ ഇത്യാദികളായ സൽകൎമ്മങ്ങളെ ചെയ്യെണം-

൬൭. ദൈവെദീപസമൎപ്പണംച ഹവനം ഭൌമെചതൽക്ഷെത്ര
ഗെചാഗ്രൂതൽഗ്രഹഗെചപൂൎത്തകരണം ജീവെചതൽക്ഷെത്ര
ഗെ । കൎത്തവ്യംദ്വിജഭൊജനംചവിതരെദ്ദെവായഹെമാദികംശു
ക്രെതൽഗ്രഹഗെചരൊഗശമനായാന്നംപ്രമെയംബുധഃ ॥

അനപായാത്ഥം—— അനിഷ്ട സംസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വിഹഗൻ ഭൌമനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽക്ഷെത്രഗനായി സന്നായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും രൊഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദെവങ്കൽ ദീപസമൎപ്പണവും ഹവനവും കൎത്തവ്യമാകുന്നു- ചാന്ദ്രിയായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽഗ്രഹഗനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പൂൎത്തകരണം കൎത്തവ്യമാകുന്നു- ജീവനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽക്ഷെത്രഗനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദ്വിജഭൊജനം കൎത്തവ്യമാകുന്നു- ദെവനായിക്കൊണ്ടു ഹെമാദികളെ വിതരണം ചെയ്കയും വെണം- ശുക്രനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽഗ്രഹഗനായി സന്നായിരി

ച്ഛിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യനായ ദൈവത്തിന്റെ അനുഗ്രഹം വൃദ്ധിക
ളെക്കുറിച്ചു ഭവിക്കു എന്നു പറയെണം- പിന്നെ ഒമ്പതാം ഭാ
വാധിപൻ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മുമ്പെ വളരെ
കാലം എതൊ ഒരു ദൈവത്തെ വെണ്ടുംവണ്ണം ഉപാസിച്ചിട്ടു പി
ന്നെ ഉപെക്ഷിക്ക നിമിത്തമായിട്ടു ഇപ്പൊൾ ആ ദൈവൻ കൊ
പിച്ചിരിക്കുന്നു അതുഹെതുവായിട്ടു ഇനി ആ ദൈവത്തെ ക്ഷെമ
ത്തിനായിക്കൊണ്ടു സെവിക്കെണമെന്നും പറയെണം-

൨൦ ബാധകാദ്യഹിതസ്ഥാനനാഥെലാഭാത്ഥഗെഗ്രഹെ । ത
ത്തദ്ദൈവതകൊപസ്സ്യാദ്ദെവസ്വസ്യാപഹാരതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ബാധകാദ്യഹിതസ്ഥാന നാഥനായിരി
ക്കുന്ന ഗ്രഹം ലാഭാൎത്ഥഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദെവ
സ്വത്തിന്റെ അപഹാരം ഹെതുവായിട്ടു തത്തദ്ദൈവതകൊപം
ഭവിക്കും-

സാരം— ബാധകംമുതലായ അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളുടെ അധി
പന്മാരായ ഗ്രഹങ്ങൾ പതിനൊന്നാമെടത്തൊ രണ്ടാമെടത്തൊ
നിന്നാൽ ദെവസ്വത്തിന്റെ അപഹാരം ഹെതുവായിട്ടു അതാ
തു ദൈവന്മാരുടെ കൊപത്തെ പറയെണം

൨൧ ഹെതുൎദ്ധാതുരുദാഹൃതശ്ചരഗൃഹെധാതുഗ്രഹെചൊദിതെ
മൂലാമൂലഖഗെസ്ഥിരെഉദിതയൊൎജ്ജീവസ്തുജീവഗ്രഹെ । മൂലംഭൂമി
മഹീരുഹാമൃദിതംഹെമാദയൊധാതവൊ ജീവാമൎത്ത്യചതുഷ്പദ
പ്രഭൃതയൊരാശെസ്സമാനാശ്ചതെ ।

അന്വയാൎത്ഥം— ലഗ്നം ചരഗൃഹമായി സത്തായിരിക്കും
വിഷയത്തിങ്കലും ധാതുഗ്രഹം ഉദിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്ക
ലും ധാതു ഹെതുവായിട്ടു ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- സ്ഥിരമായി
സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മൂലഗ്രഹം ഉദിതമായിരിക്കും
വിഷയത്തിങ്കലും മൂലം ഹെതുവായിട്ടു ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു.
ദ്വിതനുഭമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിലും ജീവഗ്രഹം ഉ
ദിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ജീവൻ ഹെതുവായിട്ടു ഉദാ
ഹൃതനായിഭവിക്കുന്നു- മൂലം ഭൂമിമഹീരുഹാദ്യമാകുന്നു എന്നു ഉദി
തമായിഭവിക്കുന്നു ധാതുക്കൾ ഹെമാദികളാകുന്നു. ജീവന്മാർ മ
ൎത്ത്യചതുഷ്പദപ്രഭൃതികളാകുന്നു. അവർ രാശിക്കു സമാനന്മാരാ
യിട്ടു വാച്യന്മാരായിയും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ചരരാശി ലഗ്നമാകിലും ധാതുഗ്രഹം ലഗ്നത്തി
ൽ നില്ക്കിലും ധാതുദ്രവ്യം ദൈവകൊപത്തിന്നു ഹെതുവാകുന്നു എ
ന്നു പറയെണം- സ്ഥിരരാശി ലഗ്നമാകിലും മൂലഗ്രഹംലഗ്നത്തി

എന്ന പറയെണം-

൨൩. ധാതൌഹേമതൌദൈവഹേമാദ്യാന്നാൽസ്വീകാരാപോ ദൈവസംബന്ധിനോസ്യ । മൂലെഹേതൌഭൂമിധാന്യാദികാന്നാം കോപോദൈവസ്യാപഹാരാദ്യവദ്യൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ധാതുഹേതുവായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദെയഹേമാദ്യന്നം ഹേതുവായിട്ടാ ദൈവസംബന്ധിയായിരിക്കുന്ന ഇതിന്റെ സ്വീകാരംഹേതുവായിട്ടൊ ദേവന്റെകോപം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലംഹേതുവായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽദൈവന്റെഭൂമിധാന്യാദികളുടെ അപഹാരാദ്യവദ്യങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട കോപം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ധാതുദ്രവ്യം ഹേതുവാകുന്നു എന്നുവരികിൽ ദെവന്നുകൊടുക്കെണ്ടതായ പൊന്നുമുതലായതു കൊടുക്കാഞ്ഞുകൊണ്ടൊ ദൈവസ്വമായ ധാതുദ്രവ്യത്തെ അപഹരിക്കുകകൊണ്ടൊ ദൈവകൊപത്തെ പറയെണം. മൂലദ്രവ്യംഹേതുവാകുന്നു എന്നുവരികിൽ ദൈവസ്വമായ ഭൂമിധാന്യാദിയുടെ അപഹാരം മുതലായ നിന്ദ്യകൎമ്മങ്ങൾ നിമിത്തമായിട്ട ദെവൻ കൊപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം.

൨൪. ചന്ദ്രാരാഹ്യസിതാസ്സൂൎയ്യശുക്രൌജ്ഞാൎയ്യൌ ചരാദയഃ । ധാതുമൂലംജീവശ്ചക്രമെണഗ്രഹരാശയഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ചന്ദ്രാരാഹ്യസിതന്മാരും സൂൎയ്യശുക്രന്മാരും ജ്ഞാൎയ്യന്മാരും ചരാദികളുമാകുന്ന ഗ്രഹരാശികൾ ക്രമെണ ധാതുവും മൂലവും ജീവനുമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— ചന്ദ്രനും ചൊവ്വയും രാഹുവും ശനിയും ധാതുവാകുന്നു- ആദിത്യനും ശുക്രനും മൂലമാകുന്നു- ബുധനും വ്യാഴവും ജീവനാകുന്നു- ചരരാശി ധാതുവാകുന്നു- സ്ഥിരരാശി മൂലമാകുന്നു ഉഭയരാശി- ജീവനാകുന്നു- മെൽപറഞ്ഞതുകൊണ്ട ധാതുഗ്രഹങ്ങളെയും മൂലഗ്രഹങ്ങളെയും ജീവഗ്രഹങ്ങളെയും ധാതുരാശികളെയും മൂലരാശികളെയും ജീവരാശികളെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ചന്ദ്രാദിഗ്രഹങ്ങളും സൂൎയ്യശുക്രന്മാരും ബുധജീവന്മാരും ചരാദിരാശികളും ധാതുമൂലജീവദ്രവ്യങ്ങളെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു എന്നതുതന്നെ സത്യമായിട്ടുള്ളത എങ്കിലും ബൊദ്ധ്യബൊധകങ്ങൾക്ക അഭെദത്തെ സ്വീകരിച്ചിട്ട മെൽപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക- ।

(വാ) അത്രകൃഷ്ണീയം ॥

ൾ ക്രമെണധാതുവും, മൂലവും ജീവനുമായിട്ട മതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— എല്ലാവരുടെ പക്ഷത്തിലും വ്യാഴം ധാതുമൂലജീവന്മാരിൽ വെച്ച ജീവൻതന്നെ ചൊവ്വയും രാഹുവും സകലപക്ഷത്തിങ്കലും ധാതുതന്നെ ആദിത്യൻ, ശനി, ഇത്യാദികളിൽപക്ഷഭേദമുണ്ട- ആദിത്യൻ, ധാതു ശനി, മൂലമെന്നൊരുപക്ഷം- ആദിത്യനും ശനിയും ധാതുമൂലങ്ങൾ എന്നൊരുപക്ഷം. ഇങ്ങിനെ ബുധശുക്രന്മാരിലുമുണ്ട-ബുധൻജീവൻശുക്രൻമൂലമെന്നൊരു പക്ഷം ബുധനും ശുക്രനും ജീവമൂലങ്ങൾ എന്നൊരു പക്ഷം- ചന്ദ്രൻ ധാതുവായിട്ടും ജീവനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- ചരസ്ഥിരോഭയരാശികളായിരിക്കുന്ന രാശികൾ ക്രമെണധാതുവും മൂലവും ജീവനുമാകുന്നു.

(വാ) എതദീശപരകൊപവിഷയം ॥

ഇതഃപരം ശാപരൂപമാകുന്ന വിഷയത്തൊട കൂടിയതാകുന്നു എന്ന മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അത്ഥം-

൨൭. ധമ്മദൈവകൃതാബാധാഥ പ്രോച്യതെത്ര । അക്കസ്സംഭോദിഭിഃപദ്യൈസ്സൽഭിദാപ്യവഗമ്യതാം ॥

അന്വയാത്ഥം—— തദനന്തരം ഇവിടെ ധമ്മദൈവ കൃതയായിരിക്കുന്ന ബാധാ പ്രവചിക്കപ്പെടുന്നു- അക്കസ്സംഭോദികളായിരിക്കുന്ന പദ്യങ്ങൾ കൊണ്ടു തൽഭിദയും അവഗമിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ദൈവകൊപത്തെ പറഞ്ഞതിന്റെ ശെഷം ഇവിടെ ധമ്മദൈവബാധയെ പറയുന്നു- ധമ്മദൈവം ഇന്നതാണെന്നു അക്കസ്സംഭ ഇത്യാദിയായി മുൻപറകപ്പെട്ട ശ്ലോകങ്ങൾ കൊണ്ടു അറിഞ്ഞുകൊൾക-

൨൮. ബാധാധിശെശതവാതിസുഖംബാധകസ്ഥാനസംസ്ഥെ വെശ്മെശെവാസുഖപതിദൃഗ്യൊഗധിഷ്ഠിതെബാധകെശെ। വെശ്മെശെവാപ്യമുഗ്ദൃഗ്യൊഗധമ്മദൈവസ്യപീഡാവാച്യാപ്രഷ്ടുഃ പുനരധികതാലക്ഷണാധിക്യതെന്ന്യാഃ ॥

അന്വയാത്ഥം—— ബാധാധിശൻസുഖത്തെ ശതനായിട്ടോ, വെശ്മെശൻ ബാധകസ്ഥാന സംസ്ഥനായിട്ടോ ബാധകെശൻ സുഖപതി ദൃഗ്യൊഗധിഷ്ഠിതനായിട്ടോ വെശ്മെശൻ അമുകദൃഗ്യൊഗനായിട്ടോ ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന ധമ്മദൈവത്തിന്റെ പീഡാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതിന്റെ ആധികതയാകട്ടെ ലക്ഷണാധിക്യം കൊണ്ടുവായിട്ട വാച്യമാകുന്നു-

രവ്യ

വിശേഷിച്ചു ചന്ദ്രനും ആദിത്യനും ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽനി
ന്നാലും ധൎമ്മദൈവബാധയെ പറയേണം. ധൎമ്മദൈവത്തെ
എല്ലാ ആളുകളിലും ഭക്തിയോടുകൂടെ പൂജിക്കുന്നവർ ധനസന്താ
നാദികളാൽ വൎദ്ധിച്ചിരിക്കും.

(വാ) ഏതദ്ധൎമ്മദൈവബാധാനിരൂപണവിഷയം ॥

ഇത ധൎമ്മദൈവബാധാ വിചാരമാകുന്ന വിഷയത്തോടുകൂ
ടിയതാകുന്നു എന്നു മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം.

(വാ) അഥസൎപ്പബാധാനിരൂപ്യതെ ॥

അനന്തരം സൎപ്പബാധാ നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു എന്നുമെൽഎ
ഴുതിയതിന്റെ അൎത്ഥം.

൩൧. ജീവസ്സൻബാധകെശൊവ്യയമൂൎത്തിപഗൊയദ്യഹെഃ
കെന്ദ്രസംസ്ഥഃ സ്ഫുടാന്നാമുത്തമാനാംയമിസൎപ്പഗ്രഹമാന്ദികെ
ന്ദ്രെധമാനാം പീഡാവാച്യാഹബാധാഭവേനമുപഗതെചൊരഗെ
സൎപ്പബാധാതത്താംഹീനൊത്തമത്വം ശശിദിനകരയൊൎയ്യൊഗ
വീക്ഷാദിളിന്യാൽ

അന്വയാൎത്ഥം——ജീവൻ ബാധകേശനായി സന്നായിവ്യയ
മൂൎത്തിപഗനായിട്ട ആഹിയുടെ കേന്ദ്രസംസ്ഥനായിരിക്കും വി
ഷമത്തിങ്കൽ ഉത്തമങ്ങളായിരിക്കുന്ന സൎപ്പങ്ങളുടെയും ആസ്യ
ഗ്രഹമാന്ദികേന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ അധമങ്ങ
ളായിരിക്കുന്ന സൎപ്പങ്ങളുടെയും പീഡാവാച്യയാകുന്നു. ഇനി
ഉരഗ ബാധാഭവനത്തെ ഉപഗതമായിരിക്കും വിഷമത്തിങ്ക
ലും സൎപ്പബാധാവാച്യയാകുന്നു. ശശിദിനകരന്മാരുടെയൊ
ഗവീക്ഷാദികൾ ഹേതുവായിട്ട ജന്തുകൾക്ക ഹീനൊത്തമത്വം
ഭവിക്കും.

സാരം——വ്യാഴം ബാധകാധിപനായി പന്ത്രണ്ടാമെടത്തൊ
എട്ടാമെടത്തൊ ആറാമെടത്തൊ നില്ക്കുകയും നില്ക്കുന്ന രാശിരാ
ഹു നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ കേന്ദ്രമാകയുമായാൽ ഉത്തമസൎപ്പങ്ങ
ളുടെ ബാധയെയും ഗുളികന്റെ കേന്ദ്രമായാൽ അധമസൎപ്പങ്ങ
ളുടെ ബാധയെയും പറയേണം. രാഹു ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്ക
ൽ നിന്നാലും സൎപ്പബാധയെ പറയേണം. രാഹുവിന്ന ചന്ദ്ര
ന്റെ യോഗമൊ ദൃഷ്ടിമുതലായതുകളൊ ഉണ്ട എങ്കിൽ ഹീനസ
ൎപ്പങ്ങളുടെ ബാധയാകുന്നു എന്നും ആദിത്യന്റെ യോഗമൊദൃ
ഷ്ടി മുതലായതുകളൊ ഉണ്ട എങ്കിൽ ഉത്തമ സൎപ്പങ്ങളുടെ ബാ
ധയാകുന്നു എന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക.

൩൨. രാഹൌബാധാകഷ്ടരന്ധ്രഖഗതെകാഞ്ചൊപലിംഗ്ഗെ

സാരം——എല്ലാസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാലും സപ്പബലിതന്നെ മതിയെന്നു പക്ഷമുണ്ടു- പിന്നെ ഉത്തമ സപ്പങ്ങൾ ബലികൊണ്ടു സന്തോഷിക്കും അധമസപ്പങ്ങൾ പാട്ടുമുതലായതുകൾകൊണ്ടു സന്തോഷിക്കും ഇങ്ങിനെയും പക്ഷമുണ്ടു- എല്ലാസപ്പങ്ങൾക്കു സപ്പബലി തൃപ്തികരമാകുന്നു എന്നും ഒരുപക്ഷമുണ്ടു- ആരൊഗ്യത്തെയും സന്തതിയെയും ലഭിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു സപ്പങ്ങളെ പ്രസാദിപ്പിക്കേണം- ഇത എല്ലാവക്കും സമ്മതമാകുന്നു-

നഷ്ടം. അന്ധാനാം ചരഗേഹി ചാരപ്രാണിനാം നാശോ സ്ഥിരേ ചന്ദ്രചരേ ലഗ്നസ്ഥേ ശിരം ഭയം സ്ഥിരഗേ ബാധാകരേ ഭൃത്യാനാം। കൃതപാദസ്യാന്ധ്യഹയശ്വാനി ചരപ്രാണിനാം താമ്രണാഥൈന്യനാമ ദൈന്യാഭേദാത്മകളോഗിനാം യദി നഗാ നഷ്ടാശ്ചേത്താൻ സ്ഥാപയേത്॥

അന്വയാത്ഥം——അസുരൻ ചരഗനായി ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അണ്ഡജങ്ങളുടെയൊ കിശോരപ്രാണികളുടെയൊ നാശം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ഥിരഗതനായി ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആകരത്തിങ്കൽ ഭൃത്യന്മാരുടെ ബാധാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ചന്ദ്രചരനായി ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രത്നം ഭയം വാച്യമായി അണ്ഡജങ്ങളും അഹികളും താമ്രംകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കീട്ടു നീചപ്രാണികളുടെ മുത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഉത്തമളൊഗികളുടെ മുത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഹെമംകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കീട്ടു ദെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു നഗങ്ങൾ നഷ്ടങ്ങളായി എങ്കിൽ അതുകളെ സ്ഥാപിക്കുകയും വെണം-

സാരം——ചരരാശിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന രാഹു ലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ സപ്പങ്ങളുടെ മുട്ടകളൊ കുട്ടികളൊ നശിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം- സ്ഥിരരാശിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന രാഹു ലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ പാമ്പിൻകാവിലെ മരങ്ങൾ നശിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം- ഉഭയരാശിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന രാഹു ലഗ്നത്തിൽ നിന്നാൽ രണ്ടിനെയും പറയെണം- ഇതുകൾ സപ്പകൊപത്തിന്ന ഹെതുക്കളാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഹെതുക്കൾ ഉണ്ടു എന്ന കണ്ടാൽ നീചസപ്പങ്ങളുടെ സന്തൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടു മുട്ടകളെയും കുട്ടികളെയും ചെമ്പുകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കിച്ചുകൊടുക്കെണം- ഉത്തമസപ്പങ്ങളുടെ സന്തൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടു മുട്ടകളെയും കുട്ടികളെയും സ്വൎണ്ണംകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കിച്ചുകൊടുക്കെണം- നശിച്ചവൃക്ഷങ്ങൾക്ക പകരമായി പാമ്പിൻ

മൊ ചിത്രകൂടസ്ഥിമയൊ ബാധാഹെതുവാക്കി ഉദീരണംചെയ്യ പ്പെടെണം. പിന്നെ ശനിയും മാന്ദിയും രാഹുവിന്റെ കെന്ദ്ര ഗതന്മായി എങ്കിൽ നാഗാലയത്തിങ്കൽ മൂത്രൊഛിഷ്ടശകൃദപി സഗ്ദ്ധകരണമൊ നിഷ്ഠീവനമൊ അന്തികത്തിങ്കൽ ചണ്ഡാ ലൊപഗതിയൊ പിന്നെ സൈരിഭെകരിപ്രെക്ഷാദ്ദണമൊ ബാ ധാഹെതുവാക്കി ഉദീരണം ചെയ്യപ്പെടെണം.

സാരം.____ രാഹുകെന്ദ്രത്തിൽ ചൊവ്വനിന്നാൽ പാമ്പിൻകാ വിലെ മരത്തെ തീവെച്ചു നശിപ്പിക്കുകയൊ ചിത്രകൂടക്കല്ല ഉ ടക്കുകയൊ ബാധക്കു കാരണമെന്നു പറയാം പിന്നെശനിയു, ഗുളികനും രാഹു കെന്ദ്രത്തിൽനിന്നാൽ പാമ്പിൻകാവിൽ മൂത്രാ ഛിഷ്ടമലങ്ങൾഹെതുവായിട്ടുള്ള അശുദ്ധിയൊ തുപ്പുകഹെതുവാ യിട്ടുള്ള അശുദ്ധിയൊ ചണ്ഡാലാദികൾ അടുക്കുകയാൽ ഉണ്ടാ യ അശുദ്ധിയൊ ഉഴുതുപൊകയൊ ആനയെകെട്ടുകയാലൊരുത്ത ന്മാരെന പെന്നിട്ടൊ ഉണ്ടായ വൃക്ഷശാഖാദിളങ്ങനംഹെതുവാ യിട്ടൊ സൎപ്പം ബാധചെയ്യുന്നു എന്നുപറയെണം.

സവ്യ മാന്ദിഃകെന്ദ്രഗതൊയദിഫണിനൊനിഷ്ഠീവനംമൈ ഥുനം മൂത്രൊഛിഷ്ടശകൃദപിസഗ്ദ്ധതവാനാഗാലയെവാന്തികെ വൃക്ഷാദ്യം യദിചെൽപ്രനഷ്ടമിഹതൽകാൎയ്യംപുനഃപൂൎവ്വവന്ത്യ ക്തൊഛിഷ്ടമലാദിസംഭവങ്ങളും പുണ്യാഹമപ്യാചരെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം.____ മാന്ദിഫണിയുടെ കെന്ദ്രഗതനാകുന്നു എങ്കി ൽനാഗാലയത്തിങ്കലൊ അന്തികത്തിങ്കലൊ മൈഥുനമൊമൂത്രൊ ഛിഷ്ടശകൃദപിസഗ്ദ്ധമൊ ഇവിടെഹെതുവാക്കി ഉദീരണംചെയ്യ പ്പെടെണം. ഇവിടെവൃക്ഷാദ്യംപ്രനഷ്ടമായി എങ്കിൽ പി ന്നെ അതുപൂൎവ്വത്തൊടുതുല്യമാകുംവണ്ണം കാൎയ്യമായിഭവിക്കുന്നു. ഉഛിഷ്ടമലാദിസംഭവം സംഭവിക്കുംവിഷയത്തിൽ ഇതി നെത്യജിച്ചിട്ട പുണ്യാഹത്തെയും ആചരിക്കെണം.

സാരം.____ രാഹുകെന്ദ്രത്തിങ്കൽഗുളികൻനിന്നാൽ പാമ്പിൻ കാവിങ്കലൊ അടുത്ത പ്രദെശത്തിങ്കലൊ തുപ്പുകയൊ അവിടങ്ങ ളിൽ വെച്ചുണ്ടായ മൈഥുനമൊ മൂത്രാഛിഷ്ടമലങ്ങളെ വിസ ൎജ്ജിക്കുകയൊബാധാകാരണമാകുന്നുയെന്നുംപറയെണം.ഉത്തമി ക്കുന്നുമെൽപറഞ്ഞതിനൊടുതുല്യം തന്നെ മൈഥുനത്തെക്കുടെഹെ തുവാക്കി ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു ഇതുതന്നെ വിശെഷമെന്നറി ക. ഇവിടെ അടുത്തപ്രദെശമെന്നു പറഞ്ഞത സൎപ്പത്തിന്റെ യൊ അതിന്റെ ചുറ്റുമുള്ള മിററമൊ എന്തെങ്കിലുമാം. ഭൂമത ത്തിങ്കലും വൃക്ഷാദിനാശവും ബാധാകാരണമാകുന്നു എന്നുള്ള

സന്തോഷിപ്പിക്കേണം-

൨൦. പാപശ്ചേൽബാധകസ്ഥസ്സുഗ്രഹസഹിതഃസ്ഥൽഗ്രഹൈ
വാ ദ്വിജാനാം ദേവാനാംവാസ്യാച്ഛാപോയദിരവിഭവനെത്വ
തോവാത്രപാപഃ । പൂർവ്വേഷാംവാഗ്ഗുരൂണാംയദിസധരണിജസ്സു
ഭീശാപോമഹാൻ സ്യാൽപ്രീതിംദൈവദ്വിജാനാംസ്വഗ്രഹജന
നസ്യപ്രീണനംയോത്രകുര്യാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം — പാപൻ സുഗ്രഹസഹിതനായിട്ടോ തൽഗ്ര
ഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ടോ ബാധകസ്ഥനായി എങ്കിൽ ദ്വിജ
ന്മാരുടെയൊ ദേവന്മാരുടെയൊ ശാപം ഭവിക്കുന്നു. രവിഭവന
ത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ടോ തദ്യുതനായിട്ടോ പാപൻ ഇരിക്കിൽ
സ്ഥിതനായി എങ്കിൽ പൂർവന്മാരുടെയൊ ഗുരുക്കളുടെയൊശാപം
ഭവിക്കുന്നു. അവൻ ധരണിജനാകുന്നു എങ്കിൽ എന്നാൽ ശാ
പം മഹത്തായി ഭവിക്കും. ഇതുകൾ സത്യകളായിരിക്കും വിഷ
യത്തിങ്കൽ ദേവദ്വിജന്മാരുടെ പ്രീതിയെയും സ്വഗ്രഹജനമ
നഃപ്രീണനത്തെയും ചെയ്യണം.

സാരം — പാപഗ്രഹം വ്യാഴത്തൊടുകൂടയൊ വ്യാഴക്ഷേത്ര
ത്തിൽ നിന്നവനായിട്ടോ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കലായാൽ ബ്രാ
ഹ്മണരുടെയൊ ദേവന്മാരുടെയൊ ശാപമുണ്ടെന്നു പറയേണം.
ആദിത്യക്ഷേത്രത്തിലൊ ആദിത്യനൊടു കൂടിയൊ ഉള്ള പാപൻ
ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തന്റെ പൂർവ്വന്മാരുടെയൊ ഗു
രുജനങ്ങളുടെയൊ ശാപമുണ്ടെന്നു പറയേണം. മേൽപ്രകാരം
ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന പാപൻ ചൊവ്വയാകുന്നു എ
ങ്കിൽ അവരുടെ ശാപം പ്രബലമായിരിക്കും. ദ്വിജശാപാദിക
ൾ ഉണ്ടായാൽ അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചുകൊൾക.

൨൧. ഷഷ്ഠേശോനവമേരിപൌനവമപസ്സ്യാച്ചേൽവിത്യു
ർവ്വാഗ്ഗുരൊഃ പൂർവ്വേഷാമഥവാമനസ്സ്വവിഷയംവിദ്ധ്യാത്തയമപ്രീ
ണനം । സൂര്യ്യേഷഷ്ഠഗതേതദീശസഹിതേവാവാച്യമേതൽ
പിതൃത്ത്രേന്ദ്രേണാപിചതുർത്ഥ ഷഷ്ഠപതിനൈവംജനന്യാവ
ദേൽ ।

അന്വയാർത്ഥം — ഷഷ്ഠേശൻനവമത്തിങ്കലും നവമപൻ രി
പുവിങ്കലും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പിതാവിന്റെയൊ ഗുരുവിന്റെയൊ
പൂർവന്മാരുടെയൊ മനസ്സു സ്വവിഷയമായിട്ട അപ്രീണനമാ
കുന്നു എന്നു വിജ്ഞാതമായി ഭവിക്കുന്നു. സൂര്യൻ ഷഷ്ഠഗത
നായിട്ടോ തദീശസഹിതനായിട്ടോ ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ
പിതാവിന്റെ ഇതു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ചന്ദ്ര

രൻ

പ്രേതങ്ങളായി ബാധിക്കുന്നു എന്നു ജ്യോതിഷികന്മാർ പറഞ്ഞും കെട്ടുകൊണ്ടവർ വിശ്വസിച്ചും വരുന്നു. ഇവിടെ വളരെ വിചാരിക്കേണ്ട അംശങ്ങളും ഉണ്ട്. വിസ്തരഭയം ഹേതുവായിട്ട അതുകളെ ഇപ്പോൾ ഞാൻ ആരംഭിക്കുന്നില്ല.

൧൩. ബാധാപ്രേതോത്ഭവാസ്യാൽ സ്ഥിതവതി ഗുളികേ ബാധകേനിഷ്ടഭേ വാ തത്രാരക്ഷാംശസംസ്ഥായദി കുജസഹിതോ മാന്ദിനാ രേക്ഷിതോ വാ । പ്രേതസ്സ്യാദഗ്നിശസ്ത്രപ്രഭൃതികൃതമൃതിർമ്മന്ദസംബന്ധ ഏവം മാന്ദേർദ്ദൃഷ്ടേ പ്രേതഏഷ സ്വാവിരഹിതതയാ ദുഃഖിതസ്സൽപരേതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഗുളികൻ ബാധകത്തിങ്കലോ അനിഷ്ടഭത്തിങ്കലോ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രേതോത്ഭവമായിരിക്കുന്ന ബാധാ ഭവിക്കും. അവിടെ മാന്ദി ആരക്ഷാംശസംസ്ഥനായിട്ടൊ കുജസഹിതനായിട്ടൊ ആരേക്ഷിതനായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പ്രേതം അഗ്നിശസ്ത്രപ്രഭൃതി കൃതമൃതിയായി ഭവിക്കും. ഇപ്രകാരം മാന്ദിക്കു മന്ദസംബന്ധം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഈ പ്രേതം സ്വാവിരഹിതത ഹേതുവായിട്ടു ദുഃഖിതനായിട്ടു പരേതനായി ഭവിക്കും.

സാരം — ഗുളികൻ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കലൊ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ പ്രേതബാധയെ പറയെണം. മെൽ പറഞ്ഞ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഗുളികൻ ചൊവ്വയുടെ ക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ ചൊവ്വയുടെ നവാംശകത്തിങ്കലൊ ചൊവ്വയൊടു കൂടയൊ നിന്നാൽ പ്രേതം അഗ്നിനിമിത്തമായിട്ടൊ ആയുധം നിമിത്തമായിട്ടൊ മരിച്ചതാകുന്നു എന്നും മെൽപ്രകാരം ശനിയുടെ സംബന്ധം ഗുളികനു ഭവിച്ചാൽ തനിക്കു വെണ്ടപ്പെട്ടവർ വെർപിരിഞ്ഞു പൊകയാൽ ദുഃഖത്തൊടു കൂടി മരിച്ചതാകുന്നു എന്നും പറയെണം.

൧൪. പ്രാപ്പൊത്യമന്ദേന്ദ്രഭുജംഗമശനാമക്ഷേത്രക്ഷിതെരാഹ്ണൊനാന്യാദ്യൈഃപതനേന്ദ്രോയ ഭവനേമാന്ദേസ്സപാപാന്വയെ । സംബന്ധേ ഗുളികസ്യ ചൈവമസതാം പ്രേതാസ്സുർമ്മൃത്യവൊ വിജ്ഞേയാ ഗുളികാംശരാശിവശതൊവാ പുംസ്ത്രീഭിദാ ॥

അന്വയാർത്ഥം — മാന്ദിരാഹ്ണ ഹേതുവായിട്ട യുക്തേക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവൻ ഭുജംഗമശന ഹേതുവായിട്ടു മൃത്യുവിനെ പ്രാപ്പുന്നെന്നു വിജ്ഞേയനാകുന്നു. സപാപാന്വയനായിരിക്കുന്ന മാന്ദിതൊയ ഭവനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നദ്യാദികളിങ്കൽ പതനം ഹേതുവായിട്ടു മൃത്യു

യൊ സഹൊദരാദി ഭാവങ്ങളുടെ അധിപന്മാരുടെ എങ്കിലും കാരകന്മാരുടെ എങ്കിലും ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഉണ്ടാകിൽ പ്രെതങ്ങൾ സഹൊദരാദികളാകുന്നു എന്ന അറിയെണം. ഗുളികൻ സ്ഥിരരാശിയിൽ നിന്നാൽ ഇപ്പൊൾതന്നെ മരിച്ചവനാകുന്നു എന്നും ചരരാശിയിൽ നിന്നാൽ പ്രെതം വളരെ കാലമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു എന്നും അറിയെണം. ഗുളികൻ നാലാമെടത്തു നില്ക്കിലും നാലാംഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഭവിക്കിൽ പ്രെതം ഗൃഹസംബന്ധമുള്ളതാകുന്നു എന്നും നാലാംഭാവത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ഭാവാധിപദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും ഗുളികന്ന ഇല്ല എങ്കിൽ ഗൃഹസംബന്ധമുള്ളതല്ലെന്നും അറിയെണം.

൨൭. പ്രെതസ്യബാലതാവാൎദ്ധക്യമാന്ദ്യൌരാശ്യാദിസംസ്ഥിതെ। രാശ്യന്തസ്ഥെജരന്നെവമധ്യസ്ഥെവയ ഊഹ്യതാം॥

അന്വയാൎത്ഥം——മാന്ദി രാശ്യാദിസംസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രെതത്തിന്ന ബാലതാ വാൎദ്ധക്യമായി ഭവിക്കുന്നു രാശ്യന്തസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രെതം ജരന്നായിട്ടുതന്നെ വാൎദ്ധക്യനായിഭവിക്കുന്നു. മദ്ധ്യസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വയസ്സു ഊഹിക്കപ്പെടെണം.

സാരം——ഗുളികൻനില്ക്കുന്നത രാശിയുടെ ആദിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രെതം ബാലനാകുന്നു എന്നും രാശിയുടെ അവസാനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വൃദ്ധനാകുന്നുഎന്നും പറയെണം ഗുളികൻ രാശിമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നാൽ വയസ്സിനെ ഊഹിച്ചുകൊൾക.

൨൮. ചന്ദ്രാദ്യാലയതുല്യെക്ഷമാന്ദ്യൊവൈകാദികംവയഃ। പ്രെതസ്യൈകെസബാല്യാദിവശാദ്വദന്തെല്ലയഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം——മാന്ദിചന്ദ്രാദ്യാലയതുല്യക്ഷനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ പ്രെതത്തിന്ന എകാദികമായിരിക്കുന്ന വയസ്സും വാൎദ്ധക്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ചിലർ ഉല്പത്തിയുടെ സബാല്യാദിവശത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട വയസ്സിനെ പറയുന്നു.

സാരം——ഗുളികൻ ചന്ദ്രാദികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ക്ഷെത്രങ്ങളിലൊ ചന്ദ്രാദികളൊടുകൂടിയൊ നിന്നാൽ ഹൊരയിൽ ചന്ദ്രാദികൾക്കുപറയപ്പെട്ട എകാദിയായിരിക്കുന്ന വയസ്സിനെ പ്രെതത്തിന്നു പറകയുമാം. പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രന്റെ ബാല്യാദികളെ അനുസരിച്ചും പ്രെതവയസ്സിനെ പറയാം.

൨൯. പ്രെതസ്യജാതിജ്ഞാനംസാജാത്യതെയദികുത്രചിത്। മാന്ദ്യധിഷ്ഠിതരാശീശജാതിംതത്രവിനിൎദ്ദിശെൽ॥

ഗാൎഹ്യത്ഥങ്ങളുമുണ്ടാകും. പ്രേതപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു പാൎവ്വണമെന്നും. അഷ്ടകയെന്നും പിതൃയജ്ഞമെന്നും തുടങ്ങിയുള്ള പെരൊടുകൂടിയതുകളായി പ്രസിദ്ധങ്ങളായ ശ്രാദ്ധകൎമ്മങ്ങളെയും തിരുനെല്ലി തിരുവല്ലംഗയാ ഇത്യാദികളായ പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിലുള്ള പിണ്ഡദാനത്തെയും തിലഹോമത്തെയും ബ്രാഹ്മണരെ കാൽകഴുകിച്ചു ഊട്ടുക എന്നതിനെയും ചെയ്യുകൊണ്ടും. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള സൽകൎമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു അവർ സന്തോഷിക്കും. സന്തൊഷിച്ചാൽ സകലസമ്പത്തുകളെയും സന്തതിയെയുമുണ്ടാക്കും.

(വാ) ഏതൽപ്രബോധ്യനിരൂപണവിഷയം॥

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧൧. അഥദൃഷ്ടിഭവാബാധാഃ കഥ്യന്തെത്രയനരാഃ। നാര്യോഗ്രഹാഗ്രൈൎബ്ബാധ്യാശ്ശാസ്ത്രോക്താൻ നിരൂപയാമിതാൻ॥

അന്വയാൎത്ഥം ___ അനന്തരം ദൃഷ്ടിഭവകളായിരിക്കുന്നബാധകൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു. അവിടെ യാവചിലനരന്മാരൊ നാരികളൊ ഗ്രഹങ്ങളാൽ ബാധ്യന്മാരായിട്ടൊ ബാധ്യകളായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ ശാസ്ത്രോക്തന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരെ ഞാൻ കീൎത്തിക്കുന്നു.

സാരം___ഇനിബാധായൊഗ്യതയൊടുകൂടിയ പുരുഷന്മാരെയും സ്ത്രീകളും ഗ്രഹങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ബാധയെ പറയുന്നു. അവിടെ മുമ്പെ ബാധായൊഗ്യന്മാരായ പുരുഷന്മാരെയും സ്ത്രീകളെയും ശാസ്ത്രോക്തിയെ അനുസരിച്ചു ഞാൻപറയുന്നു.

(വാ)- അത്രസാരസംഗ്രഹഃ॥

ഇവിടെ സാരസംഗ്രഹമെന്നശാസ്ത്രമുണ്ടെന്ന മെൽഎഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ സാരം. ഇനി സാരസംഗ്രഹത്തിലെ ശ്ലോകത്തെ കാണിക്കുന്നു.

൧൨. ലുബ്ധംക്രൂരംഭീയാ ഹൃഷ്ടമതിശയം പൂൎവ്വവൈരാനുബദ്ധം നഷ്ടദ്രവ്യംവിയുക്തംപ്രതിഹതമശുചിംപ്രാപ്യകാലംസരോഗം। ഹാസസാന്ധ്യംകാന്തദേഹംനിധിവിലയകരംകാതരംഭ്രഷ്ടിതാംഗാംരാത്രാംവകാകിന്നഞ്ചസ്തുമെഥനഗണൊസ്തം പുമാംസംഗ്രഹസന്തി॥

അന്വയാൎത്ഥം___സ്മരമദനഗണങ്ങൾ ലുബ്ധനായിയും ക്രൂരനായിയും ഭീഹെതുവായിട്ടു ആൎത്തനായിയും ഹൃഷ്ടനായിയും അതിശനായിയും പൂൎവ്വവൈരാനുബദ്ധനായിയും നഷ്ടദ്രവ്യനായിയും വിയുക്തനായിയും പ്രതിഹതനായിയും അശുചിയായിയും പ്രാപ്യകാലനായിയും സരോഗനായിയും ഹാസസാന്ധ്യ

വശ്യയായിയും വിഹാരങ്ങൾഹേതുവായിട്ടുമഹ്യമാനയായിയും ര
ഹസ്യാശ്രുംഗാടകസ്ഥായായിയും ഋതുസമയുതയായിയും പുഷ്പലിയാ
യിയും രമന്തിയായിയും ഏകാന്തയായിയും കാന്തഗേഹയായി
യും ഇരിക്കുന്നസ്ത്രീയെ വിഷമയാകുന്നു എങ്കിലുംസംസ്പൎശി
ക്കുന്നു.

സാരം —— ഗ്രഹ്യകഗ്രഹങ്ങൾ എണ്ണതേച്ചവരെയും പ്രസ
വിച്ചവരെയും വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടുവളരെകാലമാവാത്തവരെയും
മദ്യപാനത്തെ ചെയ്തവരെയും വസ്ത്രത്തോടുകൂടാത്തവരെയും ഗ
ൎഭിണിയെയും കാമപീഡിതയായിരിക്കുന്നവരെയും ക്രീഡകൾ
ഹേതുവായിട്ടുതളൎന്നവരെയും തെരുവിലും നാല്ക്കാൽപെരുവഴി
യിലും നില്ക്കുന്നവരെയും തീണ്ടായിരുന്നവരെയും വ്യഭിചാര
ദോഷമുള്ളവരെയും കരയുന്നവരെയും അന്തമില്ലാതൊടത്തുനി
ല്ക്കുന്നവരെയും സൌന്ദൎയ്യമുള്ളവരെയും ബാധിക്കുന്നു.

൫൮. ഗ്രഹാണാംപീഡനെയാനികാരണാനീഹതാനിചാ
തെഷാംസ്ഥാനാനിചൊച്യന്തെപരിഹാരായദൂരതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ഗ്രഹങ്ങളുടെ പീഡനത്തിങ്കൽ യാവചി
ലകാരണങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളും അവരുടെ സ്ഥാന
ങ്ങളും ഇവിടെദൂരത്തിങ്കലുള്ള പരിഹാരത്തിന്നായിക്കൊണ്ടുവചി
ക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഗ്രഹങ്ങൾ ബാധിപ്പാനുള്ള കാരണങ്ങളെയും അ
വരുടെ സ്ഥാനങ്ങളെയും ഇവിടെ പറയുന്നു. കാരണങ്ങളെ അ
റിഞ്ഞാൽ അതുകളെയും സ്ഥാനങ്ങളെ അറിഞ്ഞാൽ അതുക
ളെയും ദൂരത്തിങ്കൽ ഉപെക്ഷിക്കാം. ഇതുതന്നെ സ്ഥാനകാരണ
വചനത്തിന്റെ പ്രയൊജനമെന്നറിക.

൫൯. അവമാനഗുണംവൈരംവിഘ്നോഭാഗ്യവിപൎയ്യയഃ ।
ശംശപരാജശ്ചാലക്ഷ്യന്തെകാരണംഗ്രഹപീഡനെഇതി ।

അന്വയാൎത്ഥം —— അപമാനവും ഋണവും വൈരവും വിഘ്ന
വും ഭാഗ്യവിപൎയ്യയവും ശംശപരാജയവും ഗ്രഹപീഡനത്തിങ്ക
ൽ കാരണമായിട്ടു ലക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഗ്രഹങ്ങളെയൊ അവരുടെ സ്വാമികളെയൊ അ
വമാനിക്കുകയും അവൎക്കുകൊടുപ്പാനുള്ളതു കൊടുക്കാതെ ഇരിക്കു
കയും അവരുടെ കൎമ്മത്തിന്നു വിഘ്നം വരുത്തുകയും അവൎക്കു വ
ല്ലതിനാലും പൂൎവ്വമായി സംഭവിച്ചു കിടക്കുന്ന വൈരവും ശം
ശപരകല്പനയും ഗ്രഹബാധക്കു കാരണമാകുന്നു. ഇതുകളിൽ
ശംശപരകല്പനാ എന്നതു ജീവകൎമ്മാധീനയാകയാൽ ഗ്രഹബാ

രെമല്ലും മെൽ പറഞ്ഞ ബാധക ഗ്രഹങ്ങൾകളിപ്പാൻ താൽപ്പൎയ്യത്തൊട കൂടിയവരായി വസിക്കുന്നു-

൯൦. സംഖ്യാസംജ്ഞാസ്സ്വഭാവാശ്ചസന്തിശാസ്ത്രാന്തരൊദിതാഃ । ബാധന്തെയെനരാംസ്തെഷാംകഥ്യന്തെതെപ്യനന്തരം ॥

അന്വയാൎത്ഥ —— സംഖ്യകളും സംജ്ഞകളും സ്വഭാവങ്ങളും ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- യാവചിലർ നരന്മാരെ ബാധിക്കുന്നുവൊ അവരുടെ അതുകളും അനന്തരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— എല്ലാ ഗ്രഹങ്ങളുടെയും സംഖ്യകളും പെരുകളും സ്വഭാവങ്ങളും അന്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളാകുന്നു- ഇവിടെ മനുഷ്യരെ ബാധിക്കുന്നഗ്രഹങ്ങളുടെ സംഖ്യാനാമസ്വഭാവങ്ങളെ അനന്തരം പറയുന്നു-

൯൧. പീഡകായെമനുഷ്യാണാംഗ്രഹാസ്തെസപ്തവിംശതിഃ । അഷ്ടാദശമഹാന്തസ്തെഷൂച്യന്തെയത്രാഖിലാശ്ചതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം- യാവചിലഗ്രഹങ്ങൾ മനുഷ്യരുടെ പീഡകന്മാരായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അവർ ഇരുപത്തെഴാകുന്നു- അവരിൽ വെച്ചു പതിനെട്ട ഗ്രഹങ്ങൾ മഹാന്മാരാകുന്നു ഇവിടെ അഖിലന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരും വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— മനുഷ്യരെ ബാധിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ ഇരുപത്തെഴാകുന്നു- അവരിൽ ശക്തി എറിയവർ പതിനെട്ട ശക്തികുറഞ്ഞവർ ഒമ്പത ഇങ്ങിനെ ഇരുപത്തെഴ ഇവിടെ അവരെ എല്ലാവരെയും പറയുന്നു-

൯൨. അമരാഅസുരാനാഗായക്ഷഗന്ധൎവ്വരാക്ഷസാഃ । ഹെസ്ഥകശ്മലനിസ്തെജസ്കാഃപിതരഃകൂശാഃ ॥

൯൩. വിനായകാഃപ്രലാപാശ്ചപിശാചാന്ത്യജയൊനിജാഃ । ഭൂതാശ്ചെതിസമാഖ്യാതാഅഷ്ടാദശമഹാഗ്രഹാഃ ॥

൯൪. അപസ്മാരൊഭഗിജൊബ്രഹ്മരാക്ഷസൊവനിളഗപിശൌവൃഷലൊനീചചണ്ഡാലവ്യന്തരാശ്ചനവഗ്രഹാഃ ।

അന്വയാൎത്ഥം—— അമരന്മാരും അസുരന്മാരും നാഗങ്ങളും യക്ഷഗന്ധൎവ്വരാക്ഷസന്മാരും ഹെസ്ഥകശ്മല നിസ്തെജസ്കന്മാരും പിതൃക്കളും കൂശന്മാരും വിനായകന്മാരും പ്രലാപന്മാരും പിശാചാന്ത്യജയൊനിജന്മാരും ഭൂതങ്ങളും ഇങ്ങിനെ പതിനെട്ടു കൂട്ടക്കാർ മഹാഗ്രഹങ്ങൾ എന്നു സമാഖ്യാതന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- അപസ്മാരവും ഭഗിജനും ബ്രഹ്മരാക്ഷസനും അവനിളഗപിട്ടുകളും വൃഷലനും നീചചണ്ഡാലവ്യന്തരന്മാരും ഇങ്ങിനെ ഒ

(വാ) അന്യഗ്രന്ഥാന്തരം ॥

ഇവിടെ അന്യഗ്രന്ഥമുണ്ടെന്നു മേലെഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം അന്യഗ്രന്ഥത്തിലെ ശ്ലോകത്തെ ഇനി എഴുതുന്നു-

ന്നു ബാധന്തേഹന്തുകാമാഃകതിചനകതിചിദ്ദേവതാഭോക്തുകാ
മാഃപുന്നാരിരന്തുകാമാഃപുനരപികതിചിത്താസ്വയാഹന്തുകാമാഃ ।
ഹ്ലന്ത്യേവൈതാഗ്രഹീതാ ബലമപിവിസൃജന്ത്യന്യയാഭോക്തുകാ
മാരന്തുംയാബാധമാനാഅപിചബലിശതൈർന്നൈവതാസ്സന്ത്യ
ജന്തി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചിലദൈവതമാർ ഹന്തുകാമകളായിട്ടു പ്രാണികളെ ബാധിക്കുന്നു ചിലദൈവതമാർ ഭോക്തുകാമകളായിട്ടു ബാധിക്കുന്നു- പിന്നെയും ചിലർ രന്തുകാമകളായിട്ടു ബാധിക്കുന്നു- അവരിൽവെച്ചു യാവചിലദൈവതമാർ ഹന്തുകാമകളാകുന്നുവൊ ഇവർ ഹനിക്കുന്നുതന്നെ- ഇവരിൽവെച്ചു യാവചിലർ ഭോക്തുകാമകളാകുന്നുവൊ അവർ ബലിയെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുവിസൎജ്ജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു- യാവചിലർ രമിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ബാധമാനകളാകുന്നുവൊ അവർ ബലിശതങ്ങൾകൊണ്ടും സന്ത്യജിക്കുന്നില്ലതന്നെ-

സാരം—— ചിലദൈവതമാർസ്ത്രീകളെയും പുരുഷന്മാരെയും കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ടു ബാധിക്കുന്നു വെറെ ചിലർ ബലികൎമ്മത്തെ ലഭിക്കെണമെന്നു ഇച്ശയൊടുകൂടിയവരായിട്ടു ബാധിക്കുന്നു- പിന്നെയും ചിലർ സംഭൊഗെച്ശഹെതുവായിട്ടു ബാധിക്കുന്നു- മെൽപ്രകാരംബാധിക്കുന്നവരായ ഗ്രഹങ്ങളിൽ കൊല്ലുവാൻവെണ്ടി ബാധിച്ചവർ കൊല്ലും അതിന്നുസംശയമില്ല- ബലികൎമ്മത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചുബാധിച്ചവർ ബലിയെകയ്ക്കൊണ്ടു ദെഹത്തെ വിട്ടുപൊകും- സംഭൊഗെച്ശഹെതുവായിട്ടു ബാധിച്ചവർ എത്രബലികൎമ്മങ്ങളെ ചെയ്താലുംവിടുക ഇല്ല-

ന്യവം ദെവഗ്രഹാദിഭിഃപീഡിതാനാംപ്രൊക്താ പൃഥക്പൃഥക്കി ലക്ഷണംതെന ചജ്ഞെയാഗ്രഹഭെദാഹിതത്ത്വതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം——ദെവഗ്രഹാദികളാൽ പീഡിതന്മാരായിരിക്കുന്നവരുടെ ലക്ഷണം വെറെവെറെ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു അതുകൊണ്ടും ഗ്രഹഭെദങ്ങൾ ജ്ഞെയങ്ങളാകുന്നു- അതു പറകപ്പെടുന്നു-

സാരം——ദെവഗ്രഹം മുതലായുള്ള ദെവതമാരാൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവരുടെ ലക്ഷണത്തെ വെവ്വെറെ ശാസ്ത്രാന്തരങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു അതുകൊണ്ടും ഗ്രഹഭെദങ്ങളെ അറിയാം- അതുകൊ

അനപായാൎത്ഥം___ പാനീയഗ്രഹണശുദ്ധാദിയെ പിപാസുവായി
സൃക്കപാങ്ങളെ ലിഹന്നായി ഭ്രൂവികൾ പ്രസപ്പിയായി രക്താക്ഷ
നായി ക്രോധാലുവായി അചലത്തിങ്കൽ വസന്നായി സകം
പാംഗനായി ദന്തങ്ങളെ ദശന്നായി പുളിച്ചുവായിരിക്കുന്നവ
ൻ നാഗപീഡിതനായി ഭവിക്കുന്നു. അല്പവാക്കായി ഗന്ധമാ
ല്യാദിപ്രിയനായി സംഗീതനൃത്തകൃത്തായി പുളിനാദിയിങ്കൽവ
സന്നായി പരൊക്ഷത്തെ ജാനന്നായി മുഖവാദ്യകൃത്തായി ക്ഷീ
രത്തെപിബന്നായി ഹസന്നായി ക്രീഡന്നായി ഹൃഷ്ടനായി
രിക്കുന്നവൻ ഗന്ധൎവ്വപീഡിതനായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം___ പാനകം പാലഇത്യാദികളിൽ താൽപൎയ്യമുള്ളവ
നായിരിക്കയും കൂടക്കൂടെ ചുണ്ടിൻെറ അവസാനഭാഗങ്ങ
ളെ നനക്കുകയും അവിടവിടെ എല്ലാസമയവും സഞ്ചരിക്കുക
യും കണ്ണുകൾ ചുകന്നിരിക്കുകയും കോപംവളരെ ഉണ്ടാകയും
പൎവ്വതത്തിന്മേൽ ഇരിക്കുകയും ദേഹം വിറക്കുകയും പല്ലുകടിക്കു
കയും പുളിക്കുന്ന പ്രീതിയും നാഗഗ്രഹത്താൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവ
ൻെറ ലക്ഷണമാകുന്നു. വളരെപറയാതെ ഇരിക്കുകയും ഗന്ധ
മാല്യാദികളെ ലഭിച്ചാൽ സന്തോഷിക്കുകയും പാടുകയും നൃത്തം
വെക്കുകയും വെള്ളത്തിൻെറ നടുവിൽ പൊങ്ങിയ മണൽതറ
യിന്മേൽ ചെന്നിരിക്കുകയും ഇന്ദ്രിയത്തിന്നു വിഷയമില്ലാത്ത
തിനെ അറികയും മുഖംകൊണ്ടു വാദ്യധ്വനിയെപുറപ്പെടീക്കുക
യും വളരെ പാൽ കുടിക്കുകയും ചിരിക്കുകയും സന്തോഷിക്കു
കയും ഗന്ധൎവ്വനാൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവൻെറ ലക്ഷണമാകുന്നു.

൭൫- പ്രധാവന്നാത്മമാംസാനിഖാദന്മദ്യാസൃജിപിബൻ ശ്രൂ
ന്യഗ്രാമൊഷിതസ്താമ്രോനിൎല്ലജ്ജോനിഷ്ഠുരസ്സതൽ ।
൭൬- ശൌചദ്വെഷീനിശാചാരീബലവാൻരാക്ഷസഗ്രഹീ।
സ്വേദാസ്യാധൊമുഖഃകമ്പീമെപശ്യന്നന്നമുഷ്ടികഃ॥
൭൭- ജാനുന്യസ്തശിരാഃക്രൂരദൃഷ്ടിഃപൈശാചഗ്രഹീനരഃ॥

അനപായാൎത്ഥം ___ പ്രധാവന്നായി ആത്മമാംസങ്ങളെ ഖാ
ദന്നായി മദ്യാസൃക്കുകളെ പിബന്നായി ശൂന്യഗ്രാമൊഷിതനാ
യി താമ്രനായി നിൎല്ലജ്ജനായി നിഷ്ഠുരനായി സതട്ടായിശൌച
ദ്വെഷിയായി നിശാചാരിയായി ബലവാനായിരിക്കുന്നവൻ
രാക്ഷസഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു സ്വേദാസ്യനായി അധൊമു
ഖനായി ഒരുത്തനെയും അപശ്യന്നായി ഘനമുഷ്ടികനായി
ജാനുന്യസ്തശിരസ്സായി ക്രൂരദൃഷ്ടിയായിരിക്കുന്നവൻ പൈശാചഗ്ര
ഹിയായി ഭവിക്കുന്നു. വിൾംഫംകലെപിനിമെശൌചനായി ഭസ്മ

ഷ്ടുവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

൧൯. ദൎഭേഷു നിവപൻപിണ്ഡാൻപ്രേതാനാംസോദകക്രിയഃ। തിലമാംസഗുളാദീനികാംക്ഷൻശാന്തഃപിതൃഗ്രഹീ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ദൎഭങ്ങളിൽ പ്രേതന്മാൎക്കു പിണ്ഡങ്ങളെനിവപന്നായി സോദകക്രിയനായി തിലമാംസഗുളാദികളെ കാംക്ഷന്നായി ശാന്തനായിരിക്കുന്നവൻ പിതൃഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ദൎഭപ്പുല്ലു വിരിച്ചുമരിച്ചവൎക്കു പിണ്ഡംവെക്കുകയും ഉദകക്രിയചെയ്കയും എള്ളു മാംസം ശൎക്കരഇത്യാദികളെ കാംക്ഷിക്കയും ശാന്തനായിരിക്കുകയും പിതൃഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെലക്ഷണമാകുന്നു.

൨൦. ഏകാന്തവാസ്ശുഷ്കാംഗഃപ്രധാവൻമാരുതധ്വനിഃ। ധൃഷ്ടോനവ്യാഹരൻഭുക്തൈനതൃപ്യതികൃശഗ്രഹീ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഏകാന്തവാസിയായി ശുഷ്കാംഗനായി പ്രധാവന്നായി മാരുതധ്വനിയായി ധൃഷ്ടനായിട്ടു നവ്യാഹരന്നായിരിക്കുന്നവൻ കൃശഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു. അവൻഭുക്തിയിങ്കൽ തൃപ്തിയെ പ്രാപിക്കയില്ല.

സാരം— വിജനപ്രദേശത്തിങ്കലിരിക്കുകയും ഓടുകയും ശരീരം ഉണങ്ങുകയും ഭയങ്കരമായിരിക്കുന്ന ശബ്ദത്തെ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും വല്ലവനും ചോദിച്ചാൽ ഉത്തരം പറയാതെ ഇരിക്കുകയും ഭക്ഷിച്ചാൽ തൃപ്തിയില്ലായ്കയും കൃശഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

൨൧. മാജ്ഞൻപാമരോജ്യോമന്ത്രൻഫൂൽകാരംമൎദ്ദയൻസദാ ദന്താൻകടകടായന്വിഘ്നഗ്രഹസ്സ്യാദ്വിനായകഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം—യാവനൊരുത്തൻ പാമരജസ്സിമൊണ്ഡനായിട്ടും ഫൂൽകാരത്തെ മുഞ്ചന്നായിട്ടും എല്ലാ സമയവും മൎദ്ദയന്നായിട്ടും ദന്തങ്ങളെ കടകടായന്നായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊ അത്ര ഗ്രഹം വിനായകനായി ഭവിക്കും.

സാരം— കാലിന്മേലുള്ള പൊടി തുടയ്ക്കുകയും ശ്രൂശ്രൂ എന്നുള്ള ശബ്ദത്തെ പുറപ്പെടുവിക്കയും എല്ലാസമയവും മൎദ്ദിക്കുകയും കടകട എന്നുള്ള ശബ്ദം പുറപ്പെടുമാറു പല്ലുകടിക്കുകയും വിനായകഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

൨൨. ഭഞ്ജൻഗാത്രാണിശുഷ്കാംഗോനൃത്യൻസ്വപ്നസ്ഥസ്സ്വകൃധാവതി ബഹ്വഭഗബഹ്വഭാഷീച പ്രലാപഗ്രഹപീഡിതഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഗാത്രങ്ങളെ ഭഞ്ജന്നായിട്ടും ശുഷ്കാംഗനാ

ഷി ഭവിക്കും.

സാരം — വളരെ ഭക്ഷിക്കുകയും അന്യന്റെ മനസ്സിലുള്ളതിനെ ആരും പറയാതെ അറികയും മാംസത്തെ ഭക്ഷിക്കുകയും കണ്ണുകൾക്കു ഇളക്കമുണ്ടാകയും മര്യാദയില്ലാതെ ആകയും ആട്ടിന്റെ ഗന്ധം പോലെ ഇരിക്കുന്ന ഗന്ധത്തോടു കൂടിയവനാകയും കൈകാൽ മുതലായ അവയവങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ സ്തംഭിക്കുകയും യോനിജഗ്രഹ ബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

വൃ. പ്രഹരഞ്ജനമാരോഹൻവൃക്ഷാനുച്ചാപശബ്ദവാക് ।
സവ്യനൎത്തീവികൃതാംഗോഭവേൽഭൂതഗ്രഹീനരഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ജനത്തെ പ്രഹരന്നായി വൃക്ഷങ്ങളെ ആരോഹന്നായി ഉച്ചാപശബ്ദവാക്കായി സഖ്യാനുകാരിയായി വികൃതനായിരിക്കുന്ന നരൻ ഭൂതഗ്രഹിയായി ഭവിക്കും.

സാരം — അടുത്തു ചെന്നവരെ അടിക്കുകയും മരത്തിന്മേൽ കരേറുകയും ചീത്തകളായ വാക്കുകളെ ഉറക്കെപ്പറകയും ഒരുത്തൻ കാട്ടിയതുപോലെ കാട്ടുകയും പറഞ്ഞതുപോലെ പറകയും സ്വരൂപം വേറെ ഒരു വിധമാകയും ഭൂതഗ്രഹ ബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

വൃ. ഫേനോൽഗാരീവിവൃതാക്ഷോനിസ്സംജ്ഞഃ പതിതോ ഭുവി । സംകോചയൻകരാംഘ്ര്യാദിപീതാംഗോദശനാൻദശൻ ।

വൃ. ലബ്ധസംജ്ഞഃ പുനസ്സ്വസ്ഥസ്സ്വാപസ്മാരവാന്നരഃ ।
ശുക്ലമാല്യാംബരാലിപ്തഃ പഠൻവേദാൻകുശാദിധൃക് ॥

വൃ. വിപ്രാനുകൃച്ഛുദ്ധോഭജന്ദേവാൻദേവഗ്രഹീ ।
പ്രായശ്ലുപ്തക്രിയോവിപ്രഗ്രഹണബ്രഹ്മരാക്ഷസഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഫേനോൽഗാരിയായി വിവൃതാക്ഷനായി നിസ്സംജ്ഞനായി ഭുവിങ്കൽ പതിതനായി കരാംഘ്ര്യാദികളെ സംകോചയന്നായി പീതാംഗനായി ദശനങ്ങളെ ദശന്നായി ലബ്ധസംജ്ഞനായിട്ടു പിന്നെ സ്വസ്ഥനായിരിക്കുന്ന നരൻ അപസ്മാരവാനായി ഭവിക്കും. ശുക്ലമാല്യാംബരാലിപ്തവാനായി വേദങ്ങളെ പഠന്നായി കുശാദിധൃക്കായി വിപ്രാനുകൃത്തായി ശുദ്ധനായി ദേവന്മാരെ ഭജന്നായിരിക്കുന്ന നരൻ ദേവഗ്രഹിയായി ഭവിക്കും. ബ്രഹ്മരാക്ഷസൻ പ്രായേണ വിപ്രഗ്രഹത്തോടു ലുപ്തക്രിയനായി ഭവിക്കും.

സാരം — വായയിൽനിന്നു നുരവരികയും കണ്ണുകൾ വട്ടത്തിലാകയും ബോധംകെട്ടു ഭൂമിയിൽ വീഴുകയും കയ്യും കാലും മട

പ്രിയനായി, സാംശകംപനായിരിക്കുന്നവൻ വൃക്ഷലഗ്രഹിയായിഭവിക്കും-

സാരം—— മലമൂത്രാദികളെ ഭക്ഷിക്കുകയും വാക്കിന്നവ്യക്തതയില്ലാതെ ഇരിക്കയും ലിംഗത്തെസ്പർശിക്കുകയും കരയുകയും ചിരിക്കുകയും ബ്രാഹ്മണരെ ദ്വേഷിക്കുകയും സ്ത്രീകളിൽ പ്രേമമുണ്ടാകയും ശരീരം വിറയ്ക്കുകയും ശൂദ്രഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

൯൩- മിശ്രചിഹ്നാസ്തുനീചചണ്ഡാലവ്യന്തരാഗ്രഹാഃ। മുഞ്ചാമികിമിദൈഹീതിബ്രുവൻഗായൻഹസന്നമ്ല।

൯൪- നമുഞ്ചാമീതിവാഗാമപ്രഹർത്താപൗരുഷം വദൻ। സൌമ്യാഗ്നേയഗ്രഹൌവെതെന്ന ഹന്തുകാമം വിവർജ്ജയേൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നീചചണ്ഡാല വ്യന്തരന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾമിശ്രചിഹ്നന്മാരായിട്ട ഗ്രഹന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- മൊചിക്കാം വല്ലതിന്നെയും ദാനംചെയ്താലും ഇപ്രകാരം ബ്രുവന്നായിമുട്ടവാകുംവണ്ണം ഹസന്നായിരിക്കുന്നവനും നമുഞ്ചാമീതിവാക്കായി അത്ഥപ്രഹർത്താവായി പൗരുഷമാകുംവണ്ണം വദന്നായിരിക്കുന്നവരുമാകുന്ന ഇവർ സൌമ്യാഗ്നേയഗ്രഹന്മാരായി ഭവിക്കും ഹന്തുകാമനെ വർജ്ജിക്കേണം-

സാരം—— നീചൻ, ചണ്ഡാലൻ, വ്യന്തരൻ ഈ മൂന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ ബാധിച്ചാൽ മേൽപറഞ്ഞലക്ഷണങ്ങളിൽ പലതും സമ്മിശ്രങ്ങളായിഉണ്ടാകും-

ഞാൻ വിട്ടപൊവാം വല്ലതും കിട്ടേണം എന്നുപറകയും പാടുകയും അല്പമാകുംവണ്ണം ചിരിക്കുകയും സൌമ്യഗ്രഹത്തിന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു- ഞാൻ വിട്ടപോകയില്ലെന്നപറകയും തന്നെ താൻ അടിക്കുകയും വാക്കിന്നപാരുഷ്യമുണ്ടായിരിക്കുകയും ക്രൂരഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

ഹന്തുകാമനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്ന പ്രതിവിധിയില്ലായ്കയാൽ അവനെ ഉപേക്ഷിക്കേണം-

൯൫- നിഃശ്വസവപ്രവൃക്ഷാദ്വേദ്യന്യാദാംഭസൈാഗ്നിശൻ। വിധ്യന്തൻമൂർദ്ധജാൻഹ്വേഷ്ടാവൈവശ്യംപശ്യൻപ്രഭോക്ഷിതഃ॥

൯൬- രക്തസ്രൃതിരക്താക്ഷോരൂക്ഷഃ ക്രൂരകാമഗ്രഹീനരഃ। പശ്യൻസമന്താദുദ്വിഗ്നശ്ശ്ലേഷ്മലമാഹജല്പാൽതഃ॥

൯൭- ക്ഷുത്തൃഷ്ണാർത്തശ്ശിരോരോഗ് ഭക്ഷിഭക്ഷീതിയോരുവൻ। ഉദ്വിഗ്നസ്ത്രീനൈന്നക്രീഡൻപ്രിയവാക്യനുപദ്രവി।

൯൮- സ്നാനമാല്യാദ്യലംകാരിരതിംയൊയാചതെശുചിഃ। ബ

ലെപശാദികളുടെ ശാന്തി; ഗ്രഹത്തെ ഉക്കിമെഹത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇരുത്തിരക്ഷിച്ചിട്ടും പരത്തു പാൻകഴിയുന്നതാകുന്നു എന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വെണം-

൯൯. ചെഷ്ടാഭിരെവം പൃഥഗീരിതാഭിർല്ലിങ്ങൈരായ ഭൂതാന്യഖിലാ
നിമന്ത്രീ। തെഷാം ചികിത്സാം വിദധാതു തത്തദ്യോഗ്യാഭിരവ്യഗ്രമ
നാഃ ക്രിയാഭിഃ॥ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം — മന്ത്രി ഇപ്രകാരം പൃഥഗീരിതകളായിരിക്കുന്ന ചെഷ്ടകൾകൊണ്ടു അഖിലങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭൂതങ്ങളെ അറിഞ്ഞിട്ടു അവ്യഗ്രമനസ്സായിട്ടു തത്തദ്യോഗ്യകളായിരിക്കുന്ന ക്രിയകൾകൊണ്ടു അവരുടെ ചികിത്സയെ ചെയ്യണം-

സാരം — മെൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം വെവ്വെറെ ഉള്ള ലക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടു അതാതു ഭൂതഗ്രഹങ്ങളെ അറിഞ്ഞിട്ടു മന്ത്രവാദിയായുള്ളവൻ അതാതിന്നു യൊഗ്യങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ഭൂതഗ്രഹപ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം-

മെൽ പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾ പലവകയായിരുന്നാലും അവർ ഭൂതവർഗ്ഗത്തിൽ തന്നെ ചെരുന്നവരാകയാൽ ഇവിടെ എല്ലാവരെയും കൂടി ഭൂതാനി എന്ന പദംകൊണ്ടു പറഞ്ഞതിന്നു വിരൊധമില്ലെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൧൦൦. ഗ്രഹാണാം പുനരെതെഷാം ഖെടസംബന്ധ ഉച്യതെ ।
ദൈവബാധകസ്ഥാനമപി ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം॥

അന്വയാർത്ഥം — ഈ ഗ്രഹങ്ങൾക്ക ഇനി ഖെടസംബന്ധം ഉരെക്കപ്പെടുന്നു- ഈ പ്രകാരം തന്നെ ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായിരിക്കുന്ന ബാധകസ്ഥാനവും ഉരെക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം — മെൽപറഞ്ഞ ബാധകദെവതകൾക്ക സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളോടുള്ള സംബന്ധത്തെയും അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടതായ ബാധകസ്ഥാനത്തെയും ഇനി പറയുന്നു-

ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമെന്നതിന്റെ സംബന്ധം ഖെടസംബന്ധഃ എന്ന പദത്തൊടാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

(വാ) അത്രസാരസംഗ്രഹഃ॥

മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൧൦൧. ഭാനോരുദഗ്രോ ദ്രുതഭുജഗാധീശാവിധൊഃ കിന്നരാ
യക്ഷാദ്യാ ഗ്രഹപന്നഗാഃ ക്ഷിതിസുതസ്യാഗ്രാഃ പിരക്ഷോഗ
ണാഃ। ഭൂതാദ്യാ ദ്വിരവൈവതാശ്ച ശശിജസ്യാട്ടാലഗാഃ കിന്നരാ വാഗീ
ശസ്യ ശുഭഗ്രഹാഃ ക്ഷതരാനാഗാഃ ശാസ്ത്രീമൃത്യ്വാദയഃ॥

൧൦൨. യക്ഷാ മാതൃഭുജംഗമാദ്ബ്രഹ്മസുതസ്യാർക്കാത്മജസ്യാശുഭാഃ

സാരം —— ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സൂര്യൻനിന്നാൽ ശിവസംബന്ധികളായിരിക്കുന്ന ഭൂതം മുതലായവരുടെ ബാധയെയും അവിടെ ചന്ദ്രൻനിന്നാൽ ദുർഗ്ഗാകോപത്തെയും ധർമ്മദൈവകോപത്തെയും ചൊവ്വനിന്നാൽ സുബ്രഹ്മണ്യകോപത്തെയും ഭൈരവാദികളുടെ ബാധയും ബുധൻനിന്നാൽ ഗന്ധർവ്വൻ യക്ഷൻ ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള വിമാനവാസികളുടെ ബാധയെയും വ്യാഴംനിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണശാപത്തെയും ദൈവകോപത്തെയും ശുക്രൻനിന്നാൽ യക്ഷിയുടെബാധയെയും ബ്രഹ്മരാക്ഷസബാധയെയും ശനിനിന്നാൽശിവസംബന്ധികളായ ഭൂതങ്ങളുടെ ബാധയെയും അപ്രകാരമുള്ള സർപ്പങ്ങളുടെ ബാധയെയും രാഹുനിന്നാൽ സർപ്പബാധയെയും കേതുനിന്നാൽ ചണ്ഡാലഗ്രഹബാധയെയും ഗുളികൻനിന്നാൽ പ്രേതബാധയെയും പറയേണം.

൬൮. അത്രൗധരാശൗ ചരത്തായരാശൗ സ്ഥിരേത്തുബാധാനവമേവിചിന്ത്യാ। ഭൈത്രാഭയേകാമഗൃഹേത്രയാണാംകേന്ദ്രേഷു ചൈകേമിതികേചിദാഹുഃ॥

൬൯. കുംഭശ്ചരാണാമളിചാപസിംഹസ്ത്രീണാമളിർഗോവൃഷഭസ്യനക്രഃ। കുംഭസ്യകർക്കീമിഥുനസ്യധന്വീമീനസ്യചാപംഖലു ബാധകംസ്യാൽ॥

൭൦. ബാധാന്നിരൂപയേൽപക്ഷാസ്ത്രയഇത്യേഷുഗൃഹ്യതാം। ആദിമാന്ത്യശ്ചസർവ്വത്രഗ്രാഹ്യസ്ത്വന്യമധ്യമഃ ക്വചിൽ-ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം —— അത്ര ധരരാശി ചരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആയരാശിയിങ്കൽ ബാധാവിചിന്ത്യയായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ഥിരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ നവമത്തിങ്കൽ ബാധാവിചിന്ത്യയായി ഭവിക്കുന്നു. അത ഉഭയമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാമഗ്രഹത്തിങ്കൽ ബാധാവിചിന്ത്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഒരം മൂന്നു രാശികളുടെയും കേന്ദ്രങ്ങളിലുമെന്നു ചിലർപറയുന്നു. ചരങ്ങൾക്കു കുംഭവും അളിചാപസിംഹസ്ത്രീകൾക്കു അളിയും ഗോവൃഷഭത്തിന്നു നക്രവും കുംഭത്തിന്നു കർക്കിയും മിഥുനത്തിന്നു ധന്വിയും മീനത്തിന്നു ചാപവും ബാധകമായി ഭവിക്കും. ബാധാന്നിരൂപണത്തിങ്കൽ ഇപ്രകാരം മൂന്നുപക്ഷങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. ഇതുകളിൽ വെച്ചു ആദിമവും അന്തിമവും സർവ്വത്രഗ്രഹിക്കപ്പെടേണം. മദ്ധ്യമം ഒരെടത്തു ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

അന്വയാൎത്ഥം—— ബാധകാധിപതി ലഗ്നത്തെയൊ ലഗ്നേശനെയൊ വീക്ഷിക്കുന്നു എങ്കിൽ ദൃഷ്ടിസംഭവയായിരിക്കുന്ന ബാധാ ഭവിക്കും. ത്രിദശാലീക്ഷണംകൊണ്ടും ദൃഷ്ടിസംഭവയായിരിക്കുന്ന ബാധഭവിക്കും.

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിലഗ്നത്തിന്നൊ ലഗ്നാധിപന്നൊ ഉണ്ടായാൽ ദൃഷ്ടിബാധയെ പറയെണം. ഇവിടെ ഏഴാമെടത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ദൃഷ്ടിയെത്തന്നെ ഗ്രഹിക്കെണമെന്നില്ല. ത്രിദശാലിദൃഷ്ടികളിൽ ഏതിനെ എങ്കിലും ഗ്രഹിക്കാം. ത്രിദശാലിദൃഷ്ടികൾ ഇന്നതുകൾ എന്നതു ഹൊരയിൽ ത്രിദശത്രികൊണചതുരശ്രസപ്തമാൻ എന്നുള്ള ശ്ലോകം കൊണ്ടു സിദ്ധമാകുന്നു.

൧൩൩. ബാധകസ്ഥാനഗെന്യേശെതദപയാധിപയൊമിഥഃ । യൊഗെദൃഷ്ടൌ ച വക്തവ്യാബാധാദൃഷ്ടിസമുൽഭവാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അന്യേശൻബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തദപയാധിപന്മാൎ അന്യോന്യം യൊഗസതായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദൃഷ്ടിസതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദൃഷ്ടിസമുൽഭവയായിരിക്കുന്ന ബാധാ വക്തവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഏഴാംഭാവാധിപതി ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും ഏഴാംഭാവത്തിന്റെ ബാധകത്തിന്റെയും അധിപന്മാൎക്കു അന്യോന്യയൊഗമൊ അന്യോന്യദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാലും ദൃഷ്ടിബാധയെ പറയെണം.

(പ്രാ) അത്രസംസ്ഥാനദീപികാ ॥

൧൩൪. ചരരാശിഗതെലഗ്നെധരാസുതയുതെമദെ । ലഗ്നെ സഹിതപാപെ ച ദൈവതാദൎശനാദ്രുജാ ॥

൧൩൫. ശുഭെതരയുതെലഗ്നെസപ്തമസ്ഥെശനൈശ്ചരെ । ചന്ദ്രെപാപഗ്രഹൈൎദൃഷ്ടെ പിശാചാലൊകനാദ്രുജാ-ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ലഗ്നംചരരാശി ഗതമായിട്ടും മദം ധരാസുതയുതമായിട്ടും ലഗ്നം സഹിത പാപമായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദൈവതാദൎശനംഹെതുവായിട്ടുള്ള രുജാ വാച്യയാകുന്നു. ലഗ്നംശുഭെതരയുതമായിട്ടും ശനൈശ്ചരൻ സപ്തമസ്ഥനായിട്ടും ചന്ദ്രൻ പാപഗ്രഹങ്ങളാൽ ദൃഷ്ടനായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിശാചാലൊകനം ഹെതുവായിട്ടുള്ള രുജാവാച്യയാകുന്നു.

സാരം—— ചരരാശിലഗ്നമായിട്ടും ലഗ്നത്തിന്നു പാപയൊഗ

പീഡനത്തെ മറ്റുള്ളവർ മൂന്നുപ്രകാരമായിപ്പറയുന്നു. പക്ഷി ങ്ങൾക്കു പരസ്പരവിരോധം വരികിൽ മുമ്പെ പറഞ്ഞതിനെത്തന്നെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

൧൧൮. ശുക്രക്ഷേത്രഗോഥതഷ്ടേഷ്ടാബാധകസ്ഥാനഗോ ഗ്രഹഃ।
യദിബാധോൽഭവംവിദ്യാൽഭാഗ്യോദ്ഭേത്രുസമാഗമെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— ശുക്രക്ഷേത്രഗനായിട്ടൊ തട്ടഷ്ടനായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ഗ്രഹം ബാധകസ്ഥാനഗനാകുന്നു എങ്കിൽ ഭാൎയ്യാഭേത്രുസമാഗമത്തിങ്കൽ ബാധോൽഭവത്തെ അറിയേണം.

സാരം —— ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ഒരുഗ്രഹം ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നവനായിട്ടൊ ശുക്രദൃഷ്ടിയൊടു കൂടിയവനായിട്ടൊ ഉണ്ടായാൽ ബാധയുണ്ടായതു സംഭോഗകാലത്തിങ്കലാകുന്നു എന്ന അറിയേണം.

൧൧൯. ബാധാസംഭവമെശസ്തുബാധകസ്ഥാനരാശിനാ।
വാച്യമെഷാദിരാശീനാംപ്രദേശാൻകഥയാമ്യതഃ ।।

അന്വയാൎത്ഥം —— ബാധാസംഭവദേശമാകട്ടെ ബാധകസ്ഥാനരാശികൊണ്ടു വാച്യമാകുന്നു ഇതു ഹേതുവായിട്ടു ഞാൻ മെഷാദിരാശികളുടെ പ്രദേശങ്ങളെ കഥിക്കുന്നു.

സാരം —— ബാധയുണ്ടായത ഇന്നസ്ഥലത്തിങ്കൽ വസിക്കുമ്പൊളാണെ എന്ന ബാധകസ്ഥാനംകൊണ്ടു പറയേണം. അതു ഹെതുവായിട്ടു മെഷാദിരാശികൾ കൊണ്ടു അറിയേണ്ടു പ്രദേശങ്ങളെ ഇനി പറയുന്നു.

൧൨൦. മെഷസ്യധാതപാകരരത്നഭൂമീഃകല്യാപ്രദെശൊഭുജഗാലയശ്ച। പൂൎവ്വഃപ്രദെശൊവൃഷഭസ്യപശ്ചാൽകൃഷീവലക്ഷെത്രസുരമ്യഭൂമീഃ

൧൨൧. ഉദ്യാനദെവാലയരത്നഭൂമീൎമ്മസ്യരമ്യംപ്രവദന്തിതജ്ഞാഃ। ദെവാംഗനാവാസതടാകരമ്യംജലാന്തികംകൎക്കടകസ്യരാശെഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— മെഷത്തിന്റെപ്രദെശം ധാതപാകാരരത്നഭൂമിയും കല്യയും ഭുജംഗാലയവുംആകുന്നു. വൃഷഭത്തിന്റെപ്രദെശം പൂൎവ്വമായപ്രദെശവും പടിഞ്ഞാറുള്ളപ്രദെശവും കൃഷീവലക്ഷെത്രസുരമ്യഭൂമിയുമാകുന്നു. മിഥുനത്തിന്ന ഉദ്യാനദെവാലയരത്നഭൂമികളെയും രമ്യമായിരിക്കുന്നപ്രദെശത്തെയും തജ്ഞന്മാർ പ്രവദിക്കുന്നു. കൎക്കടകമാകുന്നരാശിക്ക ദെവാംഗനാവാസതടാകരമ്യമായിരിക്കുന്ന ജലാന്തികത്തെപ്രവദിക്കുന്നു.

സാരം —— സ്വൎണ്ണാദിധാതുദ്രവ്യങ്ങളുള്ളപ്രദെശവും രത്നങ്ങ

ദ്രാംബുപൂർണ്ണാമരമന്ദിരങ്ങളിൽ മുനീന്ദ്രന്മാരാൽ കഥിതമാകുന്നു-

സാരം—— മകരത്തിന്റെസ്ഥാനം നളീമുഖവും ധനവും കാട്ടാളന്മാരിരിക്കും പ്രദേശവുമാകുന്നു- കുംഭത്തിന്റെ സ്ഥാനവും മെൽപ്രകാരമാകുന്നു- മീനത്തിന്റെസ്ഥാനം അളുവും ജലപൂർണ്ണപ്രദേശവും അമ്പലവുമാകുന്നു-

൧൫- വനംക്ഷേത്രംപുരംകല്യാശൈലഗ്രാമാപണാഃക്രമാൽ। കൂപകാന്താരജലധിതടാകസരിതസ്സ്പൃഗ്ഭാൽ॥ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— അജത്തിങ്കൽനിന്നുതുടങ്ങിക്രമേണവനവും ക്ഷേത്രവും പുരവും കല്യയും ശൈലഗ്രാമാപണങ്ങളും കൂപകാന്താരജലധിതടാകസരിത്തുകളും സ്ഥാനങ്ങളാകുന്നു-

സാരം—— മേഷാദികളായ രാശികൾക്ക ക്രമേണ കാട്ടം വിളവുഭൂമിയും രാജധാനിയും പർവ്വതവും അങ്ങാടിയും കിണറും കാട്ടം വഴിയും സമുദ്രവും താമരപ്പൊയ്കയും പുഴയും സ്ഥാനമാകുന്നു-

(വാ) ഏതദ്ദൃഷ്ടിബാധാവിഷയം॥

മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അഥജിഹ്വാദോഷാനിരൂപ്യതെ।

അനന്തരം ജിഹ്വാദോഷത്തെ നിരൂപിക്കുന്നു എന്ന മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം-

൧൬. ബാധകേശപരയുക്തൌവാദൃഷ്ടൌവായദിവാക്പതിഃ! തദ്രോഗംവദെന്നൂനംജിഹ്വാദോഷസമുൽഭവം॥

അന്വയാർത്ഥം—— വാൿപതി ബാധകേശപരയുക്തനായിട്ടോ ദൃഷ്ടനായിട്ടോ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ എന്നാൽ നൂനം രോഗത്തെ ജിഹ്വാദോഷസമുൽഭവമെന്നു വദിക്കേണം-

സാരം—— രണ്ടാംഭാവാധിപനും ബാധകാധിപനും തമ്മിൽ യോഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽ രോഗകാരണം ജിഹ്വാദോഷമാകുന്നു എന്നുപറയേണം-

(വാ) ഏതജ്ജിഹ്വാദോഷനിരൂപണവിഷയം॥

സാരംസ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൧൭. ബാലഗ്രഹാഭിധാബാധന്തേഹ്യേനവകേവലം। പ്രസിദ്ധാഃപൂതനാദ്യായെതൽപീഡാനിരൂപ്യതെ।

അന്വയാർത്ഥം—— ബാലഗ്രഹാഭിധന്മാരായി പ്രസിദ്ധന്മാരായി പൂതനാദ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന യാവചിലഗ്രഹങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവർ അർഭകന്മാരെത്തന്നെ ബാധിക്കുന്നു- അനന്തരം തൽപീഡാനിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി ബാലഗ്രഹങ്ങളെന്നു പ്രസിദ്ധിയുള്ള പൂ

റൊരെടത്തുനിന്നാൽ യഥാവല്ലെപ്പെട്ടതാകുന്നു എന്നും അറിയെണം-

൫൩. ആത്രദ്ധ്യെഷസിംഹരാശൌ കടുകരസയുതെ നാഗവല്ലീദലാദ്യെ ഭൌമക്ഷെത്രെ രഥാജ്യെമധുനി ബുധഗൃഹെ തക്രമദ്യെശ്ച സ്ത്രീക്ഷ്ട I ക്ഷീരെവാകാരഭെപാവിഷ്ഠമമരഗുരൊർദ്ധാന്നിനിക്ഷിപ്തമത്തം പൂപാദൌമന്ദഗെഹെലവണരസവതിദ്രവ്യ ഇന്ദൊർദ്ദ്വെവാ II

അന്വയാർത്ഥം —— സിംഹരാശി ആരൂഢമായി സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ കടുക രസവത്തായിരിക്കുന്ന നാഗവല്ലീദലാദ്യത്തിങ്കലും ഭൌമക്ഷെത്രം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആജ്യത്തിങ്കലും മധുവിങ്കലും ബുധഗൃഹം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തക്രാദികളിലും സ്ത്രീക്ഷം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ ക്ഷീരത്തിങ്കലും കാരത്തിങ്കലും അമരഗുരുവിന്റെ ധാമം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂപാദിയിലും മന്ദഗെഹം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലവണരസ വത്തായിരിക്കുന്ന ദ്രവ്യത്തിങ്കലും ഇന്ദുവിന്റെ ധാമം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദ്രവത്തിങ്കലും വിഷം നിക്ഷെപിച്ചിട്ടുമത്രമാകുന്നു എന്ന ജ്ഞാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആരൂഢം ചിങ്ങമായാൽ വെറ്റിലമുതലായ എരുവുള്ള സാധനങ്ങളിലും മെടമൊ വൃശ്ചികമൊ ആയാൽ നെയ്യിലും അല്ലാഎങ്കിൽ തെനിലും മിഥുനമൊ കന്നിയൊ ആയാൽ മൊരിലും അല്ലാഎങ്കിൽ തൈരിലും ഇടവമൊ തുലാരാശിയൊ ആയാൽ പാലിലും അല്ലാഎങ്കിൽ പഴത്തിലും ധനുവൊ മീനമൊ ആയാൽ അപ്പം മുതലായ ഭക്ഷ്യങ്ങളിലും മകരമൊ കുംഭമൊ ആയാൽ ലവണരസമായ ദ്രവ്യത്തിലും കർക്കിടകമായാൽ വെള്ളം മുതലായ ദ്രവദ്രവ്യത്തിലും വിഷം വെച്ചു കൊടുക്കപ്പെട്ടു എന്നറിയെണം.

൫൪. ലഗ്നെശാദീശസംബന്ധഹിംസായെശരളാപ്പണം, ലഗ്നെശാന്ത്യെശസംബന്ധസ്യാദുപശീകരണായതൽ I

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നെശാദീശസംബന്ധം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗരളാർപ്പണം ഹിംസക്കായിക്കൊണ്ടു എന്ന വിജ്ഞാതവ്യമാകുന്നു- ലഗ്നെശാന്ത്യെശസംബന്ധം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുവശീകരണത്തിനായിക്കൊണ്ടു എന്ന വിജ്ഞാതവ്യമാകുന്നു-

ദേശിക്കേണം. രോഗങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നു. ഷഷ്ഠപൻ വ്യാധികളുടെ അംശപരനെന്ന ജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നു. രന്ധ്രേശനും വ്യാധികളുടെ ഈശപരനെന്ന ജ്ഞേയനായിഭവിക്കുന്നു അരീശൻ പ്രബലനായിസന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിൽബാധ ഹേതുവായിട്ടുള്ളരുക്കവാച്യയായിഭവിക്കുന്നു. രന്ധ്രേശൻ അതിബലനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ത്രിദോഷങ്ങൾഹേതുവായിട്ടുള്ള രുക്ക വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ആറാംഭാവത്തിന്നു ബലാധിക്യമുണ്ടു എങ്കിൽ രോഗകാരണം ബാധാ എന്നും ഉദയലഗ്നത്തിന്നു ബലാധിക്യമുണ്ടു എങ്കിൽ ത്രിദോഷകോപംതന്നെ കാരണമെന്നും അറിയേണം. ഇപ്രകാരംതന്നെ ആറാം ഭാവാധിപന്നു ബലാധിക്യമുണ്ടായാൽ ബാധാഎന്നും അഷ്ടമാധിപന്നു ബലാധിക്യം ഉണ്ടായാൽ ത്രിദോഷകോപം തന്നെ എന്നും അറിയേണം. ആറാം ഭാവാധിപനും അഷ്ടമാധിപനും രോഗങ്ങളുടെ അധിപന്മാരാകുന്നു.

ഫമള. ബാധേശസ്യാരിഭേ വാരിപുഭവനപതേർബ്ബാധക
ക്ഷേത്രയമിസ്യാദ്യോഗോ വാ ദൃഷ്ടിർവാ പുനരപിയമിവാതൌമിഥഃ
ക്ഷേത്രസംസ്ഥൌ । ബാധാധീശാരിനാഥാവപിയമിസഹി
തൌ പശ്യതോന്യോന്യതോ വാ ശത്രോസ്സ്യാദാഭിചാരം വദതു ബഹുത
യാ ലക്ഷണാനാം സഭ്രയാൻ ।

അന്വയാർത്ഥം —— ബാധേശന്ന അരിക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ രിപുഭവനപതിക്കു ബാധകക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ യോഗമൊ ദർശനമൊ ഭവിക്കുമെങ്കിലും അല്ലായെങ്കിൽ അവർമിഥഃ ക്ഷേത്രസംസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും ബാധാധീശാരിനാഥന്മാർ സഹിതന്മാരായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും അന്യോന്യം ദർശിക്കുന്നു എങ്കിലും അവിടെ ശത്രുവിന്റെ ആഭിചാരത്തെ വദിക്കേണം. ലക്ഷണങ്ങളുടെ ബഹുത്വഹേതുവായിട്ടു അതുഭയാനായിട്ടു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ബാധകസ്ഥാനാധിപൻ ആറാമെടത്തു നിന്നാലും നോക്കിയാലും ആറാം ഭാവാധിപൻ ബാധകസ്ഥാനത്തു നിന്നാലും നോക്കിയാലും ബാധകസ്ഥാനാധിപനും ആറാംഭാവാധിപനും തമ്മിൽ യോഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ പരസ്പര ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ സ്ഥിതിയൊ ഉണ്ടായാലും ശത്രുവിന്റെ ആഭിചാരമുണ്ടെന്നു പറയേണം. മേൽ പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങൾ രണ്ടിലേറെ ഉണ്ടായാൽ മഹാഭിചാരമെന്നും മൂന്നിൽ കുറഞ്ഞാൽ ക്ഷുദ്രാഭിചാരമെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക.

വൈശ്യ ഉക്ഷാന്ത്യയുഗ്മം ശൂദ്രസ്യാൽ സജ്ഞിത്രികോണം പുനരിഹവി
ഹഗാദിവപ്രാദിനോക്താഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—ഷഷ്ഠരാശിയുടെ വർണ്ണം യാതൊന്നൊ അതു തന്നെയൊ ഷഷ്ഠരാശി ശിതാവിന്റെ വർണ്ണമൊ രിപുവിന്റെ വർണ്ണമാക്കി വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ബാധാവ്യരാശിയുടെയൊ തദധിപതിയുടെയൊ വർണ്ണം പ്രയോക്താവിന്റെ വർണ്ണമായിട്ടു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മീനരാശി ത്രികോണങ്ങളോടുകൂടെ വിപ്രനായി ഭവിക്കും അജത്രികോണങ്ങളോടു കൂടെ ധരണിപതിയായി ഭവിക്കും ഉക്ഷാദ്യ ത്രികോണങ്ങളോടുകൂടെ വൈശ്യനായി ഭവിക്കും നൃയുഗ്മം ത്രികോണങ്ങളോടുകൂടെ ശൂദ്രനായി ഭവിക്കും ഇവിടെ പിന്നെ വിഹഗന്മാർ വിപ്രാദികൊണ്ടുതന്നെ ഉക്തന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ആറാം രാശിയുടെ ജാതിയാതൊന്നൊ അതുതന്നെ ശത്രുവിന്റെ ജാതിഎന്നു പറയേണം ആറാം രാശിയുടെ അധിപന്റെ ജാതി യാതൊന്നൊ അതുതന്നെ എന്നു പറയാം. ബാധാരാശിയുടെയൊ അതിന്റെ അധിപന്റെയൊ ജാതി യാതൊന്നൊ അതുതന്നെ മാരണാദികർമ്മത്തെച്ചെയ്തവന്റെ ജാതി എന്നും പറയേണം.

മീനം കർക്കടകം, വൃശ്ചികം ഇവമൂന്നും ബ്രാഹ്മണൻ. മേടം, ചിങ്ങം, ധനു ഇവമൂന്നും ക്ഷത്രിയൻ. ഇടവം, കന്നി, മകരം ഇവമൂന്നും വൈശ്യൻ. മിഥുനം, തുലാം, കുംഭം ഇവമൂന്നും ശൂദ്രൻ. ഇങ്ങിനെ രാശികളുടെ ജാതിക്രമം. ഗ്രഹങ്ങളുടെ ജാതിയെ വിപ്രാദിശുക്രഗുരു ഇത്യാദിഹോരാശ്ലോകം കൊണ്ടറിഞ്ഞുകൊൾക.

൬൬. ബാധകാധിപസംബന്ധാദ്ദൃഷ്ട്യായോഗതോപിവാ ।
ഷഷ്ഠഭസ്യരിപോർവ്വർണ്ണം ഷഷ്ഠരാശ്യുദിതം വദേൽ ॥
൬൭. ബാധകസ്ഥാനതന്നാഥയോഗദൃഷ്ട്യാദയോയദി ഷഷ്ഠേ
ശസ്യരിപോസ്തദ്വിവർണ്ണഷഷ്ഠാധിപോദിതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഷഷ്ഠത്തിന്നു യോഗം ഹേതുവായിട്ടൊ ദൃഷ്ടിഹേതുവായിട്ടൊ ബാധകാധിപസംബന്ധം ഭവിക്കുന്നുവെങ്കിൽ രിപുവിന്നു ഷഷ്ഠരാശ്യുദിതമായിരിക്കുന്ന വർണ്ണത്തെ വദിക്കേണം. ഷഷ്ഠേശന്നു ബാധകസ്ഥാനതന്നാഥയോഗദൃഷ്ട്യാദികൾ ഭവിക്കുന്നുവെങ്കിൽ എന്നാൽ രിപുവിന്നു ഷഷ്ഠാധിപോദിതമായിരിക്കുന്ന വർണ്ണം ഭവിക്കും.

സാരം— ആറാംഭാവത്തു ബാധകാധിപൻ നിന്നാലും നോക്കിയാലും അതുപോലെ തമ്മിൽ വെറെവല്ല സംബന്ധമുണ്ടായി

ശശിവൈശ്യനായിട്ടും ബുധൻ ശൂദ്രനായിട്ടും മന്ദൻ അന്തരവ ന്നായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അത്രഗ്രന്ഥാന്തരം-

മേൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ശ്ലോ- വിപ്രാംശമന്ത്രീ ഗുരുശുക്രൌ വിപ്രാധമൌ ന്യഗ്രഹരാശിയോഗാൽ ഭേദോന്യയോസ്സ്യാദഥ സാൎവ്വഭൌമോ ഭാനുഃ ക്ഷ്മാമാണ്ഡലികശ്ച വൈദ്യഃ॥

ശ്ലോ- ഭൂമിജോനുപവീതി സ്യാദ്രാജതുല്യോഥ ബോധനഃ। വിദ്വാനനുപവീതിസ്സദൈവജ്ഞസ്സഞ്ജതീൎത്ഥതാം॥

ശ്ലോ- ഉച്ചാദിനീചപൎയ്യന്തസ്ഥാനഭേദാച്ഛനേരപി। ദൈവജ്ഞാദിചണ്ഡാലപൎയ്യന്താജ്ജാതയസ്മൃതാഃ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം- ഇവരിൽ വെച്ച് ഗുരു വിപ്രോത്തമനായി ഭവിക്കും ശുക്രൻ വിപ്രാധമനായി ഭവിക്കും അന്യഗ്രഹരാശിയോഗം ഹേതുവായിട്ട ഇവൎക്കു ഭേദം ഭവിക്കും- ഭാനു സാൎവ്വഭൌമനായിട്ടും ക്ഷ്മാമാണ്ഡലികനായിട്ടും വൈദ്യനാകുന്നു- ഭൂമിജൻ അനുപവീതിയായിയും രാജതുല്യനായിയും ഉള്ളവനായിട്ടും ഭവിക്കും- ബോധനൻ വിദ്വാനായിയും അനുപവീതിയായിയും ഇരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ എന്ന ശരണം ചൊല്ലപ്പെടുന്നു ഉച്ചാദിനീചപൎയ്യന്തസ്ഥാനഭേദം ഹേതുവായിട്ട ശനിയ്ക്കും ദൈവജ്ഞാദിചണ്ഡാല പൎയ്യന്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ജാതികൾ സ്മൃതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— വ്യാഴം ഉത്തമനായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു ശുക്രൻ അധമനായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു- ഗുരുശുക്രന്മാൎക്ക അന്യഗ്രഹങ്ങളുടെയും അന്യരാശികളുടെയും യോഗത്തിങ്കൽ ഗ്രഹരാശികളെ ശുഭാശുഭതകളെ അനുസരിച്ച ഭേദം ഭവിക്കുകയും ചെയ്യും- ആദിത്യൻ ചക്രവൎത്തി രാജാവാകുന്നു- ചൊവ്വ മണ്ഡലാധിപതിയായ രാജാവാകുന്നു- പൂണൂലില്ലാതെയും തുല്യനായുള്ളവനായിയുമുള്ളവനെന്നും ചൊവ്വയെക്കൊണ്ട പറയാം- ബുധൻ വിദ്വാനായിയും പൂണൂലില്ലാത്തവനായിയുമുള്ള ദൈവജ്ഞനാകുന്നു- ഉച്ചം മുതൽ നീചം വരെ ഉള്ള രാശികളുടെ ഭേദം നിമിത്തമായിട്ട ശനിയെക്കൊണ്ട തന്നെ ദൈവജ്ഞൻ മുതൽ ചണ്ഡാലൻ വരെ ഉള്ള ജാതികളെ പറകയുമാം-

(വാ) അത്രമാധവീയം

ഇവിടെ മാധവീയം ഭവിക്കുന്നു എന്ന മേൽ എഴുതിയവാക്യ

തി॥ ഇതി॥

അന്വയാൎത്ഥം —— അൎക്കന്നുവിപ്രനൊ രാജാവൊ മണ്ഡലാധിപനായിരിക്കുന്ന ശൂദ്രനൊവാച്യനായിഭവിക്കുന്നു- ഇന്ദുവിന്നവിപ്രൻ വാച്യനാകുന്നു അല്ലഎങ്കിൽ വൈശ്യൻവാച്യനാകുന്നു- ഭൌമന്നുമ്ലെച്ഛശൂദ്രകന്മാർ വാച്യന്മാരായിട്ടുഭവിക്കുന്നു- സൌമ്യന്നുശൂദ്രനൊ വൈശ്യനൊവാച്യനാകുന്നു- ശനിക്കശൂദ്രനൊഅന്ത്യജനൊവാച്യനായിഭവിക്കുന്നു- ജീവന്നുവിപ്രൻ വാച്യനായിഭവിക്കുന്നു- ശുക്രന്നുശൂദ്രനൊ വിപ്രനൊ വാച്യന്മാരായിഭവിക്കുന്നു സ്ത്രീകളുംവാച്യകളായിഭവിക്കുന്നു- നീചാരിമൂഢഗന്മാരായിരിക്കുന്ന ഇവരെക്കൊണ്ടു നീചജാതിയെ വിനിൎദ്ദെശിക്കെണം-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

മെൽപറഞ്ഞത സാരസമുച്ചയകാരന്റെ മതമാകുന്നു-

ശ്ലൊകം- ശത്രുപ്രശ്നെയൊക്തവൎണ്ണൊക്താസ്തിഗ്രന്ഥാന്തരെചതൽ। ലിഖ്യതെ ശത്രുതാഹെതുസ്തത്രാപിചമതാന്തരം॥

അന്വയാൎത്ഥം — ശത്രുപ്രശ്നെയൊക്തവൎണ്ണൊക്തിയിങ്കൽ ഗ്രന്ഥാന്തരംഭവിക്കുന്നു- അതുംശത്രുതാഹെതുവും അവിടെ മതാന്തരവും ലെഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ശത്രുവിന്റെയും കൎമ്മകൎത്താവിന്റെയും ജാതിയെപറകഎന്നതിന്ന ഉപയൊഗിക്കുന്നതായിട്ട അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കലും ചിലതുണ്ടു- അതും ശത്രുതയുടെഹെതുവും അവിടെമതഭെദവും ഇനി എഴുതപ്പെടുന്നു-

ശ്ലൊ॰ ഷഷ്ഠെശജാതിംരിപുതൊഭിദധ്യാൽ കൎമ്മെശജാതിംഖലുകൎമ്മകൎത്തുഃ। ഹെതുംഷഷ്ഠെശസമാശ്രിതക്ഷനാഥാനുരൂപം തമിഹാഭിധാസ്യ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ഷഷ്ഠെശരാശിയെരിപുവിന്ന അഭിധാനം ചെയ്യെണം- കൎമ്മകൎത്താവിന്ന കൎമ്മെശജാതിയെ അഭിധാനം ചെയ്യെണം- ഹെതുവിനെയും ഷഷ്ഠെശസമാശ്രിതക്ഷനാഥാനുരൂപമാക്കി അഭിധാനം ചെയ്യെണം- അതിന്നെ ഇവിടെ അഭിധാനം ചെയ്യുവാൻ പൊകുന്നു-

സാരം——ശത്രുവിന്റെ ജാതി ആറാംഭാവാധിപന്റെ ജാതി തന്നെ എന്നും കൎമ്മകൎത്താവിന്റെ ജാതിപത്താം ഭാവാധിപന്റെ ജാതിതന്നെഎന്നും പറയെണം- ഹെതുവിനെ പറയുമ്പൊൾ ആറാം ഭാവാധിപൻനിന്ന രാശിക്കൊ അതിന്റെ അധിപന്നൊ സദൃശമായിട്ടുള്ളത എതൊ അതിനെ പറയെണം- അങ്ങി

സാരം—— ലഗ്നം മുതലായ ഭാവങ്ങളിൽ വെച്ച യാതൊരു ഭാ
വത്തിങ്കൽ ബാധകാധിപൻ നിന്നുവൊ അതിന്റെ ഹെതുവാ
ക്കി ആഭിചാരത്തെ പറയെണം-

ശ്ലൊ· ധാതുപാദിഭെദെനാമൂലയെനാർത്തിബാധകെശാഭ്യാം।
ആശ്രിതഭാഭ്യാമഥവാധാതുപാദ്യാഹെതവശ്ചിന്ത്യാഃ- ഇതിച॥

അന്വയാർത്ഥം—— ധാതുപാദിഭെദന്മാരുടെ ഉദയംകൊണ്ടൊ
ആർത്തിബാധകെശന്മാരെക്കൊണ്ടൊ ആശ്രിതങ്ങൾകൊണ്ടൊ
ധാതുപാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഹെതുക്കൾ ചിന്ത്യങ്ങളാകുന്നു-

സാരം—— ധാതുരാശി ലഗ്നമായാലും. ലഗ്നത്തിൽ ധാതുഗ്ര
ഹം നിന്നാലും ആറാം ഭാവാധിപനും ബാധകാധിപനും ധാതു
ഗ്രഹമായാലും അവർ നിന്നതു ധാതുരാശികളിൽ ആയാലും ആ
ഭിചാരത്തിന്ന ഹെതു ധാതു ദ്രവ്യമെന്നു പറയെണം- ഇങ്ങി
നെ മറ്റുള്ളതുമെന്നറിക-

മെൽ വിവരിച്ച ശ്ലൊകത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കൽ ഉള്ള
ഇതി ച എന്നുള്ളതിന്ന ഇങ്ങിനെയുമുണ്ട എന്നർത്ഥമാകുന്നു-

ശ്ലൊ· ശത്രുഃ പൃഷ്ഠകസംബന്ധിവാന്യൊവാദൂരഗൊഥവാ।
സമീപസ്ഥൊഥവെത്യാദിതമനുവിഹചിന്ത്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ശത്രുഃപൃഷ്ഠക സംബന്ധിയൊ അന്യനൊ
ദൂരഗനൊ സമീപസ്ഥനൊ ഇത്യാദി അതിന്റെ ശെഷം ഇവി
ടെ വിചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ശ്ലൊ· ശത്രുസ്സ്വാൽസ്വജനശ്ചരെസ്ഥിരഗ്രഹെലഗ്നെസു
ഗ്ദുത്രബൊദപഞ്ചപസ്യാദിതരൊഥ പാഗ്ഗഹവതെന്ദഷ്ക്കസ്ഥി
തെബാന്ധവഃ। പുത്രെശെതനയാദികൊഥമമപെഭൊയ്യാഥധർമ്മാ
ധിപെപിത്രാദ്യാഗ്ഗുരവൊഭവന്തിരിപവ ശ്ലാപൊഥവൈഷാമി
ഹ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചരം ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ
ശത്രുസ്വജനമായി ഭവിക്കും- സ്ഥിരഗ്രഹം ലഗ്നമായിരിക്കും
വിഷയത്തിങ്കൽ ശത്രുസുഹൃത്തായി ഭവിക്കും- ഉഭയം ലഗ്ന
മായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശാത്രവൻ ഇതരനായി ഭവിക്കും-
അല്ലാഞ്ഞാൽ ഗ്രഹപതി ഷഷ്ഠസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കൽ ശാത്രവൻ ബാന്ധവനായി ഭവിക്കും- പുത്രെശൻ ഷഷ്ഠ
സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശാത്രവൻ തനയാദികനാ
യി ഭവിക്കും· മദപൻ ഷഷ്ഠസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്ക
ൽ ശത്രുഭാര്യയായി ഭവിക്കും- ധർമ്മാധിപൻ ഷഷ്ഠസ്ഥിതനായി

യോഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ശത്രുവിന്റെ വണ്ണാകൃതത്തോടുതുല്യമാകുംവ ണ്ണം രിപുനാഥവൈരിഗ്രഹങ്ങളിൽ വെച്ച് ഏകത്തിന്റെ ദിക് വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം പ്രയോക്താവിന്റെ ബോ ധാരാശിതദീശന്മാരിൽ വെച്ച് ഇതരദിക് വാച്യയായി ഭവി ക്കുന്നു- വിഹഗദിക് പ്രാഗാദ്യാ എന്നുള്ള ഇതുകൊണ്ടു ഉദിത യായിഭവിക്കുന്നു- രാശിദിക് പ്രാഗാദികൊണ്ടു ഉദിതയായി ഭ വിക്കുന്നു- അതുകൾകൊണ്ടു ദിക്ജ്ഞേയയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- അവരുടെ ദൂരസമീപമദ്ധ്യഗതതാജ്ഞാദ്യാപൂർവാംശജാദംകൊണ്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — ബോധകസ്ഥാനാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയോഗാദികൾ ആറാമെടത്തു ഉണ്ടാകിൽ ആ രാശിയുടെ ദിക്കുതന്നെ ശത്രു വിന്റെ ദിക്ക എന്നു പറയേണം- ബോധകസ്ഥാനാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയോഗാദികൾ ആറാംഭാവാധിപന്നു ഭവിച്ചാൽ ആറാംഭാ വാധിപന്റെ ദിക്കുതന്നെ ശത്രുവിന്റെദിക്കെന്നുപറയേണം- ആറാംഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയോഗാദികൾ ബോധകസ്ഥാന ത്തിന്നു ഭവിച്ചാൽ ആ രാശിയുടെ ദിക്കുതന്നെ കൎമ്മകൎത്താവി ന്റെ ദിക്കെന്നുപറയേണം- ആറാംഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയോ ഗാദികൾ ബോധകസ്ഥാനാധിപന്നു ഭവിച്ചാൽ ബോധകസ്ഥാ നാധിപന്റെ ദിക്കുതന്നെ കൎമ്മകൎത്താവിന്റെ ദിക്കെന്നു പറ യേണം- ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദിക്കുകൾപ്രാഗാദ്യാരവി ശുക്രലോഹി തതമസ്സൌരേന്ദുവിൽ സൂരയഃ എന്നതുകൊണ്ടു ഹോരയിൽ പറക പ്പെട്ടു- രാശിയുടെ ദിക്കുകൾ പ്രാഗാദിശാഃ ക്രിയവൃഷനൃയുക്കക്ക ടാസ്സത്രികോണഃ എന്നതുകൊണ്ടും പറകപ്പെട്ടു- അതുകൾകൊ ണ്ടു രണ്ടുവകദിക്കുകളെയും അറിഞ്ഞുകൊൾക- ആറാംഭാവാധി പനും ബോധകസ്ഥാനാധിപനും ചരരാശിയിലൊ ചരാംശകത്തി ങ്കലൊ നിന്നാൽ ശത്രു പ്രയോക്താക്കന്മാർ ദൂരസ്ഥന്മാരാകുന്നു എന്നും സ്ഥിരരാശിയിലൊ സ്ഥിരാംശകത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ സമീപസ്ഥന്മാരാകുന്നു എന്നും ഉഭയരാശിയിലൊ ഉഭയാംശക ത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ മദ്ധ്യസ്ഥന്മാരാകുന്നു എന്നും അറിഞ്ഞു കൊൾക-

(വാ) അത്രാഭിചാരലക്ഷണൊക്തൌസന്താനദീപികാ-

അന്വയാൎത്ഥം — ഇവിടെ അഭിചാരലക്ഷണൊക്തിയിം കലുഷ്ടസന്താനദീപികാലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം — ഇനി അഭിചാരലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്ന സ്ഥച

ഗൊളെന്ദ്രമയുതെദൃഷ്ടെവാഭിചാരമുദീൎയ്യതാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കെതു സുഖഭാവഗതനായിട്ടും അല്ലായെങ്കിൽ കൎമ്മലഗ്നഗതനായിട്ടും ലഗ്നം ഭൌമയുതമായിട്ടും അല്ലായെങ്കിൽ ദൃഷ്ടമായിട്ടും ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഭിചാരം ഉദീരണം ചെയ്യപ്പെടെണം.

സാരം—— കെതു നാലാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ ലഗ്നത്തിങ്കലൊ നിൽക്കുമ്പൊൾ ചൊവ്വ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിൽക്കുകയൊ ലഗ്നത്തെ നൊക്കുകയൊ ചെയ്താൽ അഭിചാരത്തെ പറയെണം-

ഹൃദ്യം· സുഖഭാവഗതെ കെതൌ കൎമ്മലഗ്നഗതെഥവാ । കെന്ദ്രെ മാന്ദിസമായുക്തെ രൊഗഃ ക്ഷുദ്രാഭിചാരജഃ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കെതു സുഖഭാവഗതനായിട്ടും അല്ലായെങ്കിൽ കൎമ്മലഗ്നഗതനായിട്ടും കെന്ദ്രം മാന്ദിസമായുക്തമായിട്ടും ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രൊഗം ക്ഷുദ്രാഭിചാരജമെന്ന വാച്യമാകുന്നു-

സാരം—— കെതു ലഗ്നത്തിങ്കലൊ നാലാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ നിൽക്കുമ്പൊൾ ഗുളികൻ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രൊഗത്തിന്നു കാരണം ക്ഷുദ്രാഭിചാരമാകുന്നു എന്ന പറയെണം-

ഹൃദ്യം· മാരണൊച്ചാടനാദ്യൎത്ഥം രിപുഭിൎയ്യന്നിധീയതെ । ചൂൎണ്ണാദികം തദാധാര പ്രകാരൊഥനിഗദ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മാരണൊച്ചാടനാദികൾക്കായിക്കൊണ്ട രിപുക്കളാൽ യാതൊരു ചൂൎണ്ണാദികം നിധാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നുവൊ തദാധാരപ്രകാരം അനന്തരം നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ടൊ നാട്ടിൽനിന്ന കളവാനായിക്കൊണ്ടൊ ചെൎച്ചയുള്ളവരെ തമ്മിൽ ഛിദ്രിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ ബുദ്ധീന്ദ്രിയാദികളെ സ്തംഭിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ ഭ്രാന്ത പിടിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ അലക്ഷ്മിയെ പ്രവെശിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ ഗൃഹദാഹാദികളായ ആപത്തുകളെ വരുത്തുവാനായിക്കൊണ്ടൊ ശത്രുക്കളാൽ അതാതിന്ന യൊഗ്യങ്ങളായ സ്ഥലവിശെഷങ്ങളിൽ ആരുമറിയാതെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതായ ചൂൎണ്ണം മുതലായതിനെ എടുത്തുകളവാനുള്ള ഉപായത്തെ ഇനി പറയുന്നു.

ഹൃദ്യം· ഉദയാൎദ്രസ്ഥചന്ദ്രാൎണാം ഗുളികെ കെന്ദ്രസംസ്ഥിതെ । മന്ദദൃഷ്ടെഥയുക്തെ വാ ക്ഷുദ്രം രിപുകൃതം വദെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മന്ദദൃഷ്ടനായിട്ടൊ യുക്തനായിട്ടൊ ഇരി

ൽതന്നെ ഭവിക്കും. ശുക്രൻ തൽകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ ശയനാലയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും.

സാരം—— ഗുളികകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ ആദിത്യൻ നിന്നാൽ വൃക്ഷത്തിങ്കൽ കഷ്ടമുണ്ടു എന്നും ചൊവ്വ നിന്നാൽ കൃഷിഭൂമിയിൽ ഉണ്ടു എന്നും വ്യാഴം നിന്നാൽ ഗ്രഹത്തിങ്കൽ ഉണ്ടു എന്നും ശുക്രൻ നിന്നാൽ ശയനഗ്രഹത്തിങ്കലുണ്ടെന്നും പറയെണം.

ശ്ലൊ. മന്ദശ്ചെന്മലമൂത്രാദിപരിഹാരൊചിതാവനൌ । മാന്ദിമെഷത്രികൊണസ്ഥസ്സമംശസ്ഥൊഥവായദി ॥

ഏവം, ശിരഃകപാലനിഹിതംവ്യാഘ്രസ്യാഷ്ടഭുജാഥവാ ഗൊത്രികൊണെഥവൈവാച്യംവംശാദൌമിഥുനസ്യചെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— മന്ദൻ തൽകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ മലമൂത്രാദി പരിഹാരൊചിതാവനിയിങ്കൽ കഷ്ടം വാച്യമാകുന്നു. മാന്ദിഃ മെഷത്രികൊണസ്ഥനായിട്ടൊ തദംശസ്ഥനായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ വ്യാഘ്രത്തിന്റെയൊ അഷ്ടഭുക്കിന്റെയൊ ശിരഃ കപാല നിഹിതമായിരിക്കുന്ന കഷ്ടം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മാന്ദിഃ ഗൊത്രി കൊണത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ ഏടത്തിങ്കൽ വാച്യമാകുന്നു. മിഥുനത്തിന്റെ ത്രികൊണത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ വംശാദിയിങ്കൽ വാച്യമാകുന്നു

സാരം—— ഗുളികകെന്ദ്രത്തിങ്കൽ ശനി നിന്നാൽ മലമൂത്രാദികളെ വിസൎജ്ജിപ്പാൻ യൊഗ്യമായ സ്ഥലത്തിങ്കൽ കഷ്ടമുണ്ടു എന്ന പറയെണം. ഗുളികൻ മെഷ ചിങ്ങ ധനു ഈ രാശികളിലൊ ഈ അംശകങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ വ്യാഘ്രത്തിന്റെയൊ പൂച്ചയുടെയൊ തലയൊട്ടിൽ കഷ്ടമുണ്ടു എന്ന പറയെണം. ഇടവം കന്നി മകരം ഈ രാശികളിലൊ ഈ അംശങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ കുടത്തിൽ കഷ്ടമുണ്ടു എന്ന പറയെണം. മിഥുന തുലാ കുംഭം ഈ രാശികളിലൊ ഈ അംശങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പാത്രം മുതലായതുകളിൽ ആക്കി കഷ്ടത്തെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയെണം.

ശ്ലൊ. കൎക്കിത്രികൊണസംസ്ഥശ്ചെൽ കപാലെ നിഹിതം ഭവെൽ । മാന്ദൌസംഹാരനക്ഷത്രസ്ഥിതെവാച്യാഹിപുത്രികാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കൎക്കിത്രികൊണസ്ഥനാകുന്നു എങ്കിൽ അത കപാല നിഹിതമായി ഭവിക്കും. മാന്ദിസംഹാര നക്ഷത്ര സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുത്രികാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

യിരുന്നാൽ വെള്ളമുള്ളേടത്ത കുഴിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം.

൬൫൨. അൎക്കേ വാൎക്കേണ യുക്തെ വാ ബോധേശെ ദേവസന്നിധൌ । ചന്ദ്രെ ചന്ദ്രാന്വിതെ വാപി പ്രദെശെ വാപ്യൂഷരെ ॥

൬൫൩. കുജെ വാ കുജയുക്തെ വാ ശ്മശാനെ വാഗ്നിസന്നിധൌ । യുദ്ധോൎവ്യാം വൈവമാംത്യക്കു ശശിജെ വാഥ തദ്യുതെ ॥

൬൫൪. വിദ്യാഭ്യാസവിഹാരോൎവ്യാം ഗുരൌ വൈ ചാ തദ്യുതെ । ദെശാന്തെ കോശഗേഹെ വാ ഭൃഗൌ ശുക്രെ ച തദ്യുതെ ॥

൬൫൫. ശയ്യാഗൃഹെ വാ ഗ്രാമാന്തെ മന്ദെ ചാ തദ്യുതെ ഉച്ഛിഷ്ടാദിപരിത്യാഗസ്ഥാനെ ചൂൎണ്ണാളികം സ്ഥിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ബോധേശൻ അൎക്കനായിട്ടൊ അൎക്കയുക്തനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദേവസന്നിധിയിങ്കലും ചന്ദ്രനായിട്ടൊ ചന്ദ്രാന്വിതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൊയത്തിങ്കലും അല്ലാ എങ്കിൽ ഊഷരമായിരിക്കുന്ന പ്രദെശത്തിങ്കലും കുജനായിട്ടൊ കുജയുക്തനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശ്മശാനത്തിങ്കലൊ അഗ്നിസന്നിധിയിങ്കലൊ യുദ്ധോൎവ്വിയിങ്കലൊ ഏവമാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലും പിന്നെ ശശിജനായിട്ടൊ തദ്യുതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിദ്യാഭ്യാസവിഹാരോൎവ്വിയിങ്കലും പിന്നെ ജീവനായിട്ടും തദ്യുതനായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദെശാന്തത്തിങ്കലും അല്ലാ എങ്കിൽ കോശഗെഹത്തിങ്കലും പിന്നെ ശുക്രനായിട്ടും തദ്യുതനായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശയ്യാഗൃഹത്തിങ്കലും അല്ലാ എങ്കിൽ ഗ്രാമാന്തത്തിങ്കലും പിന്നെ മന്ദനായിട്ടും തദ്യുതനായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉച്ഛിഷ്ടാദി പരിത്യാഗസ്ഥാനത്തിങ്കലും ചൂൎണ്ണാളികം സ്ഥിരമായിട്ട വാച്യമാകുന്നു.

സാരം — ആദിത്യൻ ബോധകാധിപനായാലും ബോധകാധിപനൊട കൂടിയാലും ദേവസന്നിധിയിൽ ചൂൎണ്ണാളികം ഉ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം. ചന്ദ്രനായാലും കൂടിയാലും വെള്ളത്തിലൊ ഉവരുള്ളേടത്തൊ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം. ചൊവ്വയായും കൂടിയാലും ശവഭൂമി അഗ്നിസമീപം യുദ്ധഭൂമി ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം. ബുധനായാലും കൂടിയാലും വിദ്യാസസ്ഥലത്തിങ്കലൊ ക്രീഡാസ്ഥലത്തിങ്കലൊ കുഴിച്ചിട്ടുള്ളത്ത സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം. വ്യാഴമായാലും കൂടിയാലും ദെശാവ

സ്നാനത്തിങ്കലൊ ഭണ്ഡാരഗൃഹത്തിങ്കലൊ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- ശുക്രനായാലും കൂടിയാലും ഗ്രാമാവസാനത്തിങ്കലൊ ശയന ഗൃഹത്തിങ്കലൊ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- ശനിയായാലും കൂടിയാലും ഇഷ്ടിൽ മുതലായതിട്ടുന്ന സ്ഥലത്തിങ്കൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം-

ഫൃന്ന- യുക്തെസ്മിൻരാഹുകെതുഭ്യാം ഖെടസ്യ സന്നിധൌ। ഭിത്തൌ പുനാഹരസ്യ വാച്യാവാ ബാധകെശിതുഃ॥

ഫൃൠ- ബാധകാധിപസംയുക്തരാശെരപ്യംശകസ്യവാ। അയതൊൎദ്ധ്വമെവസ്യാൽ ബാധെശെ ചരരാശിഗെ।

ഫൃവൃ- ഉഭയസ്ഥെപ്രയത്നെന നൊൎദ്ധ്വന്തത്സ്ഥിരസ്ഥിതെ। ഇതി।

അനുപയാൎത്ഥം___ അവൻരാഹുകെതുക്കളിലൊരുവനൊടു യുക്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്വസന്നിധിയിങ്കൽ ചുണ്ണാലികം വാച്യരായിഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ ഭിത്തി പുനാഹരന്റെയൊ ബാധകെശനാവിന്റെയൊ ബാധകാധിപസംയുക്തരാശിയുടെയൊ അംശകത്തിന്റെയൊ ഭിക്കവാച്യയായിഭവിക്കുന്നു.

ബാധെശൻ ചരരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അത ആയതൊൎദ്ധ്വമായിട്ടുതന്നെ ഭവിക്കും ഉഭയസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രയത്നംഹെതുവായിട്ട ഉൎദ്ധ്വമായിഭവിക്കും- സ്ഥിരസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉൎദ്ധ്വമായിഭവിക്കില്ല

സാരം___ ബാധകാധിപൻ രാഹുവിനൊടൊകെതുവിനൊടൊ ഗുളികനൊടൊ കൂടിനിന്നാൽ സ്വസമീപത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രത്തെ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുപറയെണം ആറാംഭാവാധിപതിയുടെയൊ ബാധകാധിപതിയുടെയൊ ബാധകാധിപതിനിന്നരാശിയുടെയൊ അംശകരാശിയുടെയൊ ഭിക്കിനെക്ഷുദ്രമിരിക്കുന്ന ഭിക്കെന്നറിക- ബാധകാധിപൻ ചരരാശിയിൽനിന്നാൽ വളരെപ്രയത്നംകൂടാതെതന്നെക്ഷുദ്രം എടുപ്പാൻകഴിയുമെന്നും ബാധകാധിപൻ ഉഭരാശിയിൽനിന്നാൽ വളരെ പ്രയത്നം ചെയ്താൽ കഴിയുമെന്നും ബാധകാധിപൻസ്ഥിരരാശിയിൽനിന്നാൽ എടുപ്പാൻ കഴിവില്ലെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം-

ഫൃൻ ക്ഷുദ്രംതത്സ്ഥിതിദെശശ്ചൈവംജ്ഞാതപാകൃതവിധിനാതൽ। ത്യക്ത്വാരക്ഷ്യംസ്ഥലമഥമഹാഭിചാരപ്രതിക്രിയാംവക്ഷ്യെ॥

അനുപയാൎത്ഥം — ക്ഷുദ്രത്തെയും തൽസ്ഥിതിദെശത്തെയും ഉ

സാരം — ക്ഷുദ്രാധിപലഗ്നാധിപന്മാരുടെ യോഗത്തി
ങ്കൽ ഉണ്ടായ രാശിയിൽ ചൊവ്വയുടെ ദൃഷ്ടിയോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാ
യാൽ ഭൂതമാരണബലിയെ ചെയ്യേണം. ഖഡ്ഗരാവണബലി
യെ ചെയ്കയുമാം. അല്ലാ എങ്കിൽ കൃത്തികാബലിയെ ചെയ്യാം.

ശ്ലോ. ശുക്രാന്വിതേക്ഷിതേയോഗേ പ്രതികാരബലിക്രിയാം
കുര്യാച്ഛാന്ത്യൈ വ്യാധേർബ്ബലിം വാ ഭൂതമാരണം ॥

അന്വയാർത്ഥം — യോഗം ശുക്രാന്വിതേക്ഷിതമായിരിക്കും വി
ഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിയുടെ ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ട പ്രതികാരബലി
ക്രിയയെ ഭൂതമാരണമാകുന്ന ബലിയെയൊ ചെയ്യേണം.

സാരം — യോഗരാശിയിൽ ശുക്രന്റെ സ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടി
യൊ ഉണ്ടാകിൽ വ്യാധിശമനത്തിന്നായിക്കൊണ്ട പ്രതികാരബ
ലിയെയൊ ഭൂതമാരണബലിയെയൊ ചെയ്തുകൊൾക.

ശ്ലോ. അഥ വാ മദ്ധ്യമേ ഖേചരാശിനാഥേൽ ശോഭനേ വാ । തദ്
ദൃഷ്ടാവപി ഹംസേന വിധിയന്താമിമാഃ ക്രിയാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — അല്ലാ എങ്കിൽ മദ്ധ്യമായിരിക്കുന്ന രാശി
കൊണ്ട നന്നെയൊ തൽഗതനായിട്ടൊ ദൃഷ്ടാവായിട്ടൊ ഇരിക്കു
ന്ന വിംശയെക്കൊണ്ടാരം ക്രിയകൾ വിധിക്കപ്പെടേണം.

സാരം — ഇനി വെറെ ഒരു പ്രകാരം പറയാം അശ്രദ്ധത്തി
ന്റെ ദശമരാശി ആദിത്യന്റെ ക്ഷേത്രമാകിലും അവിടെ ആദി
ത്യന്റെ സ്ഥിതിയൊ യോഗമൊ ഉണ്ടായാലും അഘോരബലി
യെ ചെയ്യേണം. ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ളതുകളെയും പറഞ്ഞുകൊൾക.

ശ്ലോ. ദ്രുതാക്ഷരാല്പാക്ഷരേ ലീലേ രോഗശാന്തിസ്സ്വഗാനതഃ ।
ഹ്രസ്വേ ഭോജനപൂജാദ്യൈസ്സംയുക്തേ നൃത്തകർമ്മണാ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ദ്രുതാക്ഷരാല്പാക്ഷരം ലീലമായി സത്തായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രോഗശാന്തിയാകട്ടെ ഗാനംഹേതുവാ
യിട്ട ഭവിക്കും. ഹ്രസ്വമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ
ഭോജനപൂജാദ്യങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട ഭവിക്കും സംയുക്തമായി സ
ത്തായിരിക്കും വിഷയങ്ങളിങ്കൽ നൃത്തകർമ്മം ഹേതുവായിട്ട ഭവി
ക്കും.

സാരം — ദൂതനാൽ പറയപ്പെട്ട വാക്കിന്റെ അല്പാക്ഷരലീ
ലമാകുന്നു എങ്കിൽ ഗാനംഹേതുവായിട്ടും ഹ്രസ്വമാകുന്നു എങ്കി
ൽ കാലുകഴുകിച്ച ഊട്ടും പൂജ ഇത്യാദികൾ കൊണ്ട സംയുക്താ
ക്ഷരമായിരുന്നാൽ നൃത്തംകൊണ്ടും രോഗശമനം ഭവിക്കും.

ശ്ലോ. പ്രോക്താഃ പ്രതിക്രിയാ കഷ്ടേ ദൃഷ്ട്യാപി വ്യാധിതാൽ
പ്രശ്നാൽ സ്വപ്നപഥ്യാദിപ്രകാരൈരാഗമോദിതൈഃ ॥

ണ്ടുള്ള ഉപയോഗം ദൃഷ്ടിബാധാവിചാരത്തിങ്കൽ അറികുന്നു-

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഃ ||

ഇവിടെ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി ഉണ്ടു എന്നമെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം-

ഇനി അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിലെശ്ലോകംതന്നെ എഴുതപ്പെടുന്നു-

ഗ്രന്ഥം. വക്ഷോഫലാടതലശ്രോത്രതലാനിനാഭിംപ്രഷ്ടുഃ സ്പൃശേദ്യദിവഹന്തിഹിദൈവതാൎത്തിം । പാദശ്ചകരാംഗുലിഗളെഭുജംഗപീഡാംഭ്രൂകണ്ഠകക്ഷയുഗളെപിശാചപീഡാം-ഇതി ।

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രഷ്ടാവ വക്ഷോഫലാടതലശ്രോത്രതലങ്ങളെയും നാഭിയെയും സ്പൎശിക്കമെങ്കിൽ ദൈവതാൎത്തിയെത്തന്നെ വരിക്കുന്നു- പാദങ്ങളിലും കരാംഗുലിഗളത്തിങ്കലും, സ്പൎശിക്കമെങ്കിൽ ഭുജംഗപീഡയെ വരിക്കുന്നു- ഭ്രൂകണ്ഠകക്ഷയുഗളങ്ങളിൽ സ്പൎശിക്കുമെങ്കിൽ പിശാചപീഡയെ വരിക്കുന്നു.

സാരം—— പ്രഷ്ടാവ മാറിടം, നെററി, ശ്രോത്രപ്രദേശം, പൊക്കിൾ ഇതുകളെ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ ദൈവതാബാധയെ പറയെണം. വാരിപ്പുറം, കൈവിരല, കഴുത്ത ഇതുകളെ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ സൎപ്പബാധയെ പറയെണം. പുരികം, ചെവി, കക്ഷം ഇതുകളെ തൊട്ടു ചൊദിച്ചാൽ പിശാചബാധയെ പറയെണം-

ഗ്രന്ഥം. ബാധകഗതതന്നാഥഗ്രഹതൊജ്ഞേയാഃഖിലദേവതാഭേദാഃ । തദധിഷ്ഠിതരാശ്യംശൈരപിഭെദസ്യാൽസ്വകീയതെതഷാം ।

അന്വയാൎത്ഥം—— ബാധകഗതതന്നാഥഗ്രഹങ്ങളും ഹെതുവായിട്ടു ദൈവതാഭെദങ്ങളും ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കും- തദധിഷ്ഠിതരാശ്യംശങ്ങളും ഹെതുവായിട്ടു ഭെദം ഭവിക്കും- അതു ഹെതുവായിട്ട അത അനന്തരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

൨൦൦. സൌമ്യൎക്ഷാംശകയൊസ്ഥിതൊയദിഭവെൽബാധാധിപസ്സാലയെസ്സംബാധാപ്യന്നഗ്രഹമപിതൊത്തമജൈനെബ്ബാധാകരീദേവതാ । ജീവൎക്ഷാംശകയൊസ്സുരാലയഗതാദ്ദേവതീയൊയുഷ്ടിതാഭീമൊശ്യാനനിവാസിനിസ്സയദിചെൽ സ്വാംശെഭവസ്ഥാലയെ ||

അന്വയാൎത്ഥം— ബാധാധിപൻ സൌമ്യൎക്ഷാംശകങ്ങളിൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഉത്തമജനങ്ങളുടെ സ്ഥാലയത്തിങ്കൽ സംബാധിച്ചിട്ട അഹസ്സിങ്കൽ അഹസ്സിങ്കൽ അച്ചിതയാ

അന്വയാൎത്ഥം—— ഭൌമനെക്കൊണ്ടു തന്നെ ഓജയുഗ്മരാശ്യംശഭേദം ഹേതുവായിട്ടു ഭൈരവൻ, ഘണ്ടാകൎണ്ണൻ ഇത്യാദികൾ സ്വതന്ത്രന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. രക്തശപരി ചാമുണ്ഡി അതിഭയങ്കരിയായിരിക്കുന്ന കാളി ഇത്യാദികളും വാച്യകളായി ഭവിക്കുന്നു. അംശകങ്ങളുടെ ഓജയുഗ്മതാഭേദം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബഹുവിധകളായിരിക്കുന്ന ദെവതകളും വാച്യകളാകുന്നു.

സാരം—— ചൊവ്വ ബാധകാധിപനായി ഓജരാശിയിൽ ഓജാംശകത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭൈരവന്റെയൊ ഘണ്ടാകൎണ്ണൻ മുതലായവരുടെയൊ ബാധയെ പറയെണം. യുഗ്മരാശിയിൽ യുഗ്മാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രക്തശപരിയുടെയൊ രക്തചാമുണ്ഡിയുടെയൊ അതിക്രൂരയായ ഭദ്രകാളി തുടങ്ങി ഉള്ളവരുടെയൊ ബാധയെ പറയെണം. അംശകരാശികളിൽ വെച്ചു ഒന്ന ഓജമായിട്ടും ഒന്നു യുഗ്മമായിട്ടുമിരുന്നാൽ ഭൈരവൻ മുതലായവരുടെയും രക്തശപരി മുതലായവരുടെയും ബാധയെ പറയെണം.

൨൦. മേഷാദ്യാശ്രയഭേദമൂൎത്തിവിശേഷാദിവാകരാദീനാം ।
കഥ്യന്തെസംക്ഷെപാദിഹ ഫലാന്യത്രവിസ്തരെണൊക്താഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——മേഷാദ്യാശ്രയഭേദം ഹേതുവായിട്ടു മറെറാരെടത്തു വിസ്തരത്തോടുകൂടെ ഉക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദിവാകരാദികളുടെ മൂൎത്തി വിശെഷങ്ങൾ ഇവിടെ സംക്ഷെപത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം——മേടം മുതലായ രാശികളുടെ ഭേദം ഹേതുവായിട്ടു അതുകളിൽ നില്ക്കുന്ന സൂൎയ്യാദി ഗ്രഹങ്ങളുടെ മൂൎത്തി വിശെഷങ്ങളെ അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു. ഇവിടെ അതുകളെ സംക്ഷെപിച്ചു പറയുന്നു.

൨൧. ഭൌമക്ഷെത്രഗതൊരവിസ്ത്രിനയനഃകീടെസ്വയം
ഭൂരജൊ മൈത്ര്യശ്ചൂതഉദഗ്രപമദ്രതമധ്യൊദൈവൈഃപ്രതിഷ്ഠാ
പിതഃ । യക്ഷിഗൊഗത ഏഷ ഭൂകഗ്രഹഗഃ കാളീപുനസ്ത്രീഗതശ്ശ്രീ
രാമാദ്യവതാരവിഷ്ണുരഥവിഷ്ണുസ്സ്വാപവഹ്നിനാഗതഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഭൌമക്ഷെത്രഗതനായിരിക്കുന്ന രവി ത്രിനയനനായി ഭവിക്കുന്നു. കീടത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന രവി സ്വയംഭുവായിരിക്കുന്ന ത്രിനയനനായി ഭവിക്കുന്നു. അജത്തിങ്കൽ ഉച്ചത്തിങ്കൽ നിന്ന മീതെ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ര

ഭാനു ആകട്ടെ അവരുടെ സ്ത്രീകളായി ഭവിക്കുന്നു. ശനിയുടെ ഗ്രഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ഭാനു ശാസ്താവായിട്ടും പിശാചനായിട്ടും ഗുളയാ പ്രധാനനായിരിക്കുന്ന കിരാത മൂർത്തിയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ധനുരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ആദിത്യൻ ഗന്ധർവ്വനും യക്ഷനുമാകുന്നു. മീനത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ ഗന്ധർവ്വിയും യക്ഷിയുമാകുന്നു. ശനിക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ആദിത്യൻ അയ്യപ്പനും പിശാചനും വെട്ടക്കൊരുമകനുമാകുന്നു.

൨൪ ചാമുണ്ഡസുരസത്മഗാജഗശശീ നീചാപ്തിതാകീടഗ ശ്ചാമുണ്ഡീയമിമൌ ഝഗസ്സ്ഥവിബലൌ വാചപ്യുഭൌതൌ അപി। യക്ഷീശുക്രഗ്രഹസ്ഥിതശ്ശിശിര ഗുർവ്വാധമ്മദൈവം ബുധ ക്ഷേത്രസ്ഥസ്സുവിമാനസുന്ദരഉത സ്ത്രീ വാസ്യപുംസ്ത്രീവശാൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അജഗശശീ സുരസത്മഗ ആയിരിക്കുന്ന ചാമുണ്ഡിയായി ഭവിക്കുന്നു. കീടഗനായിരിക്കുന്ന ശശി നീചാപ്തിയായിരിക്കുന്ന ചാമുണ്ഡിയായി ഭവിക്കുന്നു. മെഷഗനായിരിക്കുന്ന അവൻ വിബലനാകുന്നു എങ്കിൽ ആ ഇരുവരും വാചപ്യകളായി ഭവിക്കുന്നു. ശുക്രഗ്രഹസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശിശിരഗു യക്ഷിയായിട്ടോ ധമ്മദൈവമായിട്ടോ ഭവിക്കുന്നു. ബുധക്ഷേത്രസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ശിശിരഗു ആകട്ടെ പുംസ്ത്രീകളെ അനുസരിച്ചിട്ട വിമാനസുന്ദരനായിട്ടോ അല്ലെങ്കിൽ ഇവന്റെ സ്ത്രീയായിട്ടോ ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——മേടത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു ദേവാലയത്തിൽ ഉള്ള ചാമുണ്ഡിയെ പറയേണം. വൃശ്ചികത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു നീചന്മാരാൽ സേവിക്കപ്പെട്ടവരുന്ന ചാമുണ്ഡിയെ പറയേണം. മേടത്തിൽനിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രൻതന്നെ ബലത്തോടു കൂടാത്തവനാകുന്നു എങ്കിൽ മേൽപറഞ്ഞ രണ്ടുചാമുണ്ഡികളെയും പറയാം. ശുക്രഗ്രഹത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു യക്ഷിയെയും ധമ്മദൈവത്തെയും പറയാം. ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു വിമാനസുന്ദരനെയും വിമാന സുന്ദരിയെയും പറയാം. ബാധയുള്ളത പുരുഷനാകുന്നു എങ്കിൽ വിമാനസുന്ദരി എന്നും സ്ത്രീക്കാകുന്നു എങ്കിൽ വിമാനസുന്ദരനെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക.

൨൫. സപഗ്രഹസ്ഥശ്ശശിനാഗധമ്മദൈവംബലിസ്സചെൽ സിംഹരാശിസ്ഥിതഃ ക്ഷുദ്രോഭഗവത്യന്യപൂജിതാ॥

അന്വയാർത്ഥം- സപഗ്രഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ശശീ നാഗങ്ങ

ഹരിയുമാകുന്നു. കർക്കിസ്ഥനായിരിക്കുന്ന അവൻ പരദൈവതയായിരിക്കുന്ന ഭഗവതിയോ കൃഷ്ണചാമുണ്ഡിയോ ആകുന്നു. സിംഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന അവൻ വനദൈവതകളും ശിവഭൂതതാളങ്ങളും ഇഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ശിവനുമാകുന്നു.

സാരം—— ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു ഭൈരവയക്ഷന്മാരെയും അവരുടെ സ്ത്രീകളെയും പറയാം. ശുക്രക്ഷേത്രം രണ്ടായിട്ടുണ്ടു ഒന്നു തുലാം മറ്റേതു ഇടവം. അതുകളിൽ വെച്ചു തുലാം പുരുഷരാശിയാകയാൽ അതിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു ഭൈരവനെയും യക്ഷനെയും ഇടവം സ്ത്രീരാശിയാകയാൽ അതിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു ഭൈരവിയെയും യക്ഷിയെയും പറഞ്ഞുകൊൾക. ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു മേൽപ്രകാരം രതികാമനായിരിക്കുന്ന ഗന്ധർവ്വനെയും രതികാമയായിരിക്കുന്ന യക്ഷിയെയും പറയേണം. ബുധക്ഷേത്രവും രണ്ടായിട്ടുണ്ടു ഒന്നു മിഥുനം മറ്റേതു കന്നി, ഇതുകളിൽ മിഥുനം പുരുഷരാശിയും കന്നി സ്ത്രീരാശിയുമാകുന്നു. രണ്ടിൽനിന്നാലും നരസിംഹാദിക്രൂരവിഷ്ണുവിനെ ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു പറയുമാം. ഗന്ധർവ്വനെയും യക്ഷിയെയും പറയുന്നതു പുരുഷനെ ബാധിച്ചാൽ യക്ഷിയെന്നും സ്ത്രീയെ ബാധിച്ചാൽ ഗന്ധർവ്വനെന്നും ഉള്ള വ്യവസ്ഥയെ അനുസരിച്ചിട്ടുമാം. കർക്കടകത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെ പരദൈവതയായിരിക്കുന്ന ഭഗവതിയെയും കൃഷ്ണചാമുണ്ഡിയെയും പറയാം. ചിങ്ങത്തിൽനില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു വനദൈവതകളെയും ശിവഭൂതങ്ങളെയും അഘോരാദിക്രൂരശിവനെയും പറയാം.

ശ്ലോകം - ധനുർഝഷസ്ഥഃ ഖലു പക്ഷിശാസ്താ സവീരഭദ്രോഽഥ മൃഗേ ച കുംഭേ നിജഗോത്രപദ്ധ്വംസന രക്ഷോദേവഃ പരാഭിചാരോത്ഭവദൈവതാശ്ച॥

അന്വയാർത്ഥം —— ധനുർഝഷസ്ഥനായിരിക്കുന്ന അവൻ പക്ഷിശാസ്താവായിട്ടും വീരഭദ്രനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു. പിന്നെ മൃഗത്തിങ്കലും കുംഭത്തിങ്കലും സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന അവൻ നിജഗോത്രപദ്ധ്വംസന രക്ഷോദേവനായിട്ടും പരാഭിചാരോത്ഭവദൈവതകളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ധനുവിൽനില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു പക്ഷിശാസ്താവിനെയും മീനത്തിൽനില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു വീരഭദ്രനെയും മകരത്തിൽനില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു തന്റെ ഉത്സവം മുടക്കുക നിമിത്തമായി കോപിച്ച ദൈവത്തെയും കുംഭത്തി

ക്ഷിയം യക്ഷനുമാകുന്ന ഇരിപരായിഭവിക്കും. ബുധഗ്രഹത്തി
ങ്കൽസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഇരുവിപ്രന്മാരുടെ ആഭിചാരജനിത
യായിട്ടും ദേവകോപോൽഭവയായിട്ടുമിരിക്കുന്ന ക്ലീബാത്മികയാ
യദേവതയായിഭവിക്കും.

സാരം—— മേടം, വൃശ്ചികം ഈ രാശികളിൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴ
ത്തെകൊണ്ടു കുപിതനായ ശിവന്റെ ഭൂതഗണത്തെയും ബ്രാ
ഹ്മണന്റെ ആഭിചാരത്തിങ്കൽ നിന്നുത്ഭവിച്ച ദേവതയെയും
ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തെക്കൊണ്ടു അപസ്മാര
യക്ഷിയെയും അപസ്മാരയക്ഷനെയും ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ
നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തെക്കൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണരുടെ ആഭിചാരം ഹേ
തുവായിട്ടോ ദേവകോപം ഹേതുവായിട്ടോ ഉണ്ടായ നപുംസകദേ
വതയെയും പറയേണം.

ശ്ലോകം. തുംഗസ്ഥഃ ഖലു ദേവതാഗ്നിഗ്രഹഗാ ഗന്ധർവ്വമുഖ്യസ്സ
ഹോ സിംഹസ്ഥോ നൃപസേവകൈർഹൃന്നൃണാമുഷ്ടിശ്ശ്രീകാന്താൽ
സ്ത്രീയഃ । നാരീണാം ഗത്യാഭിചാരജനിതാ ദൈവതാ വാക്പതി
ർമ്മസ്ഥേസ്വംശി പിശാചകോ വധമഗന്ധർവ്വസ്സ്വനേന്നസാപദേ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— തുംഗസ്ഥനായിരിക്കുന്ന വാക്പതി അ
ഗ്നിഗ്രഹഗയായിരിക്കുന്ന ദേവതയായി ഭവിക്കും. അപ്രകാരം
ഗന്ധർവ്വമുഖ്യനായിട്ടും ഭവിക്കും. ഇവിടെ സിംഹസ്ഥനായിരി
ക്കുന്ന വാക്പതി നൃപസേവകന്മാരാൽ നൃക്കൾക്കു സ്ത്രീകളെ
യും നാരികൾക്കു കാന്തന്മാരെയും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടു കൃതാഭിചാരജനി
തയായിരിക്കുന്ന ദേവതയായി ഭവിക്കും. ശനിയുടെ ഭത്തിങ്ക
ൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വാക്പതി ഭസ്മാസ്വംശി പിശാചകനാ
യും അധമഗന്ധർവ്വനുമായി ഭവിക്കും. സ്വഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിത
നായിരിക്കുന്ന വാക്പതി ആരായിട്ടും ഭവിക്കില്ല.

സാരം—— കർക്കടത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തെക്കൊണ്ടു അ
ഗ്നിഹോത്രഗൃഹസംബന്ധിനിയായ ദേവതയെയും ശ്രേഷ്ഠ
നായിരിക്കുന്ന ഗന്ധർവ്വനെയും പറയേണം. ബാധകാധിപ
നായ വ്യാഴം ചിങ്ങത്തിൽ നില്ക്കുമ്പോൾ രോഗമുള്ളതു പുരുഷ
നാകുന്നു എങ്കിൽ അവന്റെ ഭാര്യാനിമിത്തമായിട്ടും സ്ത്രീക്കാകു
ന്നു എങ്കിൽ അവളുടെ ഭർത്താവു നിമിത്തമായിട്ടും രാജസേവ
കന്മാരാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട ആഭിചാരത്താൽ ജനിപ്പിക്കപ്പെട്ടതായ
ദേവതയുടെ ബാധാരോഗകാരണമാകുന്നു എന്നു പറയേണം.
മകരത്തിങ്കൽനില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തെക്കൊണ്ടു ഭസ്മപിശാചന്റെ
യും ജലപിശാചന്റെയും ബാധയെ പറയേണം. കുംഭത്തിൽ

ക്കും ഇവിടെ കാലപിശാചനും ബാധകനായി ഭവിക്കും.

സാരം — ശനിക്ഷേത്രത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശുക്രനെക്കൊണ്ട അപസ്മാര ദേവതയെയും ചുഴലിയെ തുടങ്ങി ഉള്ള ദേവതകളെയും കാലപിശാചനെയും പറയേണം.

൨൧൯. അസാധ്യാപസ്മൃതിർമ്മേഷേ കീടെ പ്രാഗ്ജന്മപീഡിതഃ । ശിവാലയസ്ഥഭൂതോ വക്തവ്യോ ഭാനുനന്ദനഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — മേഷത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ അസാധ്യയായിരിക്കുന്ന അപസ്മൃതിയായിട്ട വക്തവ്യനാകുന്നു. കീടത്തിങ്കൽ സ്ഥിരനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ പ്രാഗ്ജന്മപീഡിതമായിരിക്കുന്ന ശിവാലയസ്ഥനൽ ഭൂതമായിട്ട വക്തവ്യനാകുന്നു.

സാരം — മേടത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ട പ്രതിവിധിയോടുകൂടാതെ ഉള്ള അപസ്മാര ദേവതയെ പറയേണം. വൃശ്ചികത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ട പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടും ശിവക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടും ഉള്ള ശിവഭൂതത്തെ പറയേണം.

൨൨൦. ഗവ്യപസ്മാരയക്ഷസ്തദ്യക്ഷീ ശാപോ ദ്വിജസ്യ ച । ശുക്രേ ശാസ്ത്രാദിഭൂതേശാഃ ക്രുദ്ധാ മഹവിഘാതതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഗോവിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ അപസ്മാരയക്ഷനും തദ്യക്ഷിയും ദ്വിജന്റെ ശാപവുമായി ഭവിക്കും. ശുക്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ മഹവിഘാതം ഹേതുവായിട്ട ക്രുദ്ധന്മാരായിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രാദിഭൂതേശന്മാരായി ഭവിക്കും.

സാരം — ഇടവത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ട അപസ്മാര യക്ഷനെയും അപസ്മാര യക്ഷിയെയും ബ്രാഹ്മണ ശാപത്തെയും പറയേണം. തുലാത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ട ഉത്സവം മുടങ്ങുക നിമിത്തമായി കോപിച്ച ശാസ്താവ മുതലായ ഭൂതനാഥന്മാരെ പറയേണം.

൨൨൧. ചൈത്യധേ കാനനദൈവതാ ശനിരപി പ്രേതസ്സുഹൃൽ പ്രേഷിതോ ദൈവം നീചസമർപ്പിതം ശശിഗൃഹേ സിംഹേ സുരാവാസഗഃ । ശാസ്താ ചേടപിശാചകശ്ച ഗുരുഭേ ഗന്ധർവ്വദേവോ മണീ സംഘാതാത്തവവിശ്രുതോഥ നിജഭേ പ്രേതഃ പിശാചാദ്യപി-ഞതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — ചൈത്യധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശനി കാനനദൈവതയായിട്ടും സുഹൃൽ പ്രേഷിതമായിരിക്കുന്ന

ധി അധോഭാഗത്തിങ്കൽ ഗതയായിട്ട ജ്ഞേയയായി ഭവിക്കുന്നു- പ്രാഗ്ലഗ്നം പാപയോഗേക്ഷണാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദോഷങ്ങളോടുയുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകന്മാൎക്ക അത ഭാവിനിയായിട്ട ജ്ഞേയയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബാധയെ ആരൂഢംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം വ്യാധിശമനത്തെ ഉദയലഗ്നംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം- ആരൂഢത്തിന്ന പാപയോഗദൃഷ്ട്യാദികൾ ഉണ്ടായാൽ വ്യാധിയുടെ വൎദ്ധനംകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നും ഉദയലഗ്നത്തിന്നുമേൽപറഞ്ഞ ദോഷങ്ങളുണ്ടായാൽ വ്യാധിയുടെ വൎദ്ധനം ഭവിപ്പാൻ പോകുന്നു എന്നും അറിയേണം-

൨൨൩. ഭാഗ്യസ്ഥാനഗതേ ഗുരൌ തദധിപേ പ്രാണിന്യഭീഷ്ടസ്ഥി
തേ ലഗ്നേശേ തപനേന വാഽധിഷണേനാലോകിതേ വാന്വി
തേ । സ്യാദ്ദേവേശചരസേവയാഗമസമസ്തൈൎമ്മന്ത്രജപൈ
ൎല്ലഗ്നേശേ നവമേ ച ദോഷസഹിതേ വ്യാധേശ്ശമോ ദുൎല്ലഭഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഗുരുൻ ഭാഗ്യസ്ഥാനഗതനായിട്ടും തദധിപൻ പ്രാണിയായി അഭീഷ്ടസ്ഥിതനായിട്ടും ലഗ്നേശൻ തപനനാലൊ ധിഷണനാലൊ ആലോകിതനായിട്ടും അല്ലാ എങ്കിൽ അന്വിതനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശംകരസേവ ഹേതുവായിട്ടും അപ്രകാരം മന്ത്രങ്ങളുടെ ജപം ഹേതുവായിട്ടും ഗദശമം ഭവിക്കും- ലഗ്നേശൻ ദോഷസഹിതനായിട്ടു നവമം ദോഷസഹിതമായിട്ടും ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിയുടെ ശമം ദുൎല്ലഭമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഒമ്പതാമെടത്ത ഗുരുനും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപന്നു ബലവും ഇഷ്ടസ്ഥിതിയും ലഗ്നാധിപന്ന ആദിത്യന്റെയൊ വ്യാഴത്തിന്റെയൊ ദൃഷ്ടിയും അല്ലാഎങ്കിൽ അവരോടുള്ള യോഗവുമുണ്ടായാൽ ശംകരസേവ ഹേതുവായിട്ടും മന്ത്രജപം ഹേതുവായിട്ടും രോഗം ശമിക്കും- ലഗ്നാധിപന്നും ഒമ്പതാമെടത്തിന്നും പാപയോഗദൃഷ്ട്യാദിദോഷമുണ്ടായാൽ വ്യാധിശമനം ദുൎല്ലഭമാകുന്നു-

൨൨൪. പൃഷ്ഠോദയജലഹ്രസ്വചരാധോമുഖരാശിഭിഃ । ലഗ്ന
ഗൈൎവ്യാധിശാന്തിസ്സ്യാത്തൽപ്രശ്നേനാന്യഥാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— തൽപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നസ്ഥങ്ങളായിരിക്കുന്ന പൃഷ്ഠോദയ ജലഹ്രസ്വചരാധോമുഖ രാശികൾ ഹേതുവായിട്ട വ്യാധിശാന്തി ഭവിക്കും- മറിച്ചായാൽ അതുഭവിക്കില്ല-

സാരം——വ്യാധിപ്രശ്നത്തിങ്കലെ ലഗ്നം പൃഷ്ഠോദയമായിട്ടും വെലിനുറക്കളുള്ളതായിട്ടും ചരമായിട്ടും അധോമുഖമായിട്ടും വരി

ഏവം സൂൎയ്യാചന്ദ്രമസോർഗ്രഹാംശകഗതശ്ചേൽഖേചരൊ
ബാധകൊ വിപ്രഃകൎമ്മകരൊതുനിജ്ജുരഗുരൊശ്ചെദ്ദൈവതാഗാ
യകഃ । ജ്ഞസ്യന്ന്യാദികംഭെളൽപ്രഭൃതയഃശുക്രാരയൊൎവ്വാംശനെ
ശ്ചണ്ഡാലൊത്തമമദ്ധ്യമെനൃതമധമസ്തദ്ദൈവതാപ്രീതയെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ബാധകനായിരിക്കുന്ന ഖെചരൻ സൂൎയ്യാചന്ദ്രന്മാരുടെ ഗ്രഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തദ്ദൈവതാപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ട വിപ്രൻ കൎമ്മത്തെ ചെയ്യെണം- നിജ്ജുഗുരുവിന്റെ ഗ്രഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തദ്ദൈവതാപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ട ദെവഗായകൻ കൎമ്മത്തെ ചെയ്യെണം- ജ്ഞന്റെ ഗ്രഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തദ്ദൈവതാപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ട കംഭക്കൽ പ്രഭൃതികൾ കൎമ്മത്തെ ചെയ്യെണം- ശുക്രാരന്മാരുടെയും ശനിയുടെയും ഗ്രഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തദ്ദൈവതാപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ട ചണ്ഡാലൊത്തമമദ്ധ്യമന്മാരും അധമനും കൎമ്മത്തെ ചെയ്യെണം

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനാധിപനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാരുടെ രാശിയിലൊ അവരുടെ രാശിയാകുന്ന അംശകത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണൻ പ്രതിക്രിയയെ ചെയ്യെണം- വ്യാഴക്ഷെത്രത്തിലൊ വ്യാഴത്തിന്റെ അംശകത്തിങ്കലൊ ബാധകാധിപൻ നിന്നാൽ ദെവതയെ ഉദ്ദെശിച്ച പാടുന്നവർ പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം- ബുധക്ഷെത്രത്തിലൊ ബുധന വാംശകത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ കുശവൻ മുതലായവർ പ്രതിക്രിയയെ ചെയ്യെണം- ശുക്രന്റെയും ചൊവ്വയുടെയും ശനിയുടെയും രാശ്യംശകങ്ങളിൽ നിന്നാൽ ക്രമെണ ചണ്ഡാലന്മാരിൽവെച്ച് ഉത്തമനും മദ്ധ്യമനും അധമനും പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം-

ഏവം മാന്ദിത്രികൊണയൊഗെക്ഷാദ്യൈൎത്തസ്യാൎദ്ധിപ്പ്ലസഃ ।
മിവാകീൎത്തിസ്സ്പഷ്ടാകെതുബാധകഗ്രഹയൊഗാത് । ഇതി ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവന്ന മാന്ദിത്രികൊണയൊഗെക്ഷാദി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പുല്ലസൽകൎമ്മത്തെ ചെയ്യെണം- അപ്രകാരം കെതു ബാധഗ്രഹയൊഗം ഹെതുവായിട്ട മിവാകീൎത്തി കൎമ്മത്തെ ചെയ്യെണം-

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനാധിപന്ന ഗുളികത്രികൊണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയൊ ഗുളികദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽ പുലയൻ പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം- കെതുവിന്നും ബാധകാധിപന്നും തമ്മിൽയൊഗമുണ്ടായാൽ പറയൻ പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം-

ഖനം സൈന്യംമൈന്ദ്ര ഗ്രഹസ്ഥെബാധശെതൽപ്രതിക്രിയ

സാരം—— കഴിഞ്ഞ ൧൫ പതിനഞ്ചു അദ്ധ്യായങ്ങൾകൊണ്ടു ആയുഃപ്രശ്നം, വ്യാധിയുടെ, ആരംഭകാലം, ശമനകാലം, ബാധാപ്രതിവിധി ഇതുകളോടുകൂടെ പറകപ്പെട്ടു-

൧. പൂർവ്വമായുഃപരീക്ഷിതം പശ്ചാല്ലക്ഷണമാദിശേൽ । ഇത്യുക്ത്യായുഃപരീക്ഷ്യ പ്രാക്പശ്ചാല്ലക്ഷണമാദിശേൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മുമ്പിൽ ആയുസ്സിനെ പരീക്ഷിക്കേണം- പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ ആദേശിക്കേണം എന്നുള്ള ഉക്തിഹേതുവായിട്ടു മുമ്പിൽ ആയുസ്സിനെ പരീക്ഷിച്ചിട്ടു പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ ആദേശിക്കേണം-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അത്രപ്രഥമമാരൂഢവശാൽകിഞ്ചില്ലക്ഷണമുച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—ഇവിടെ മുമ്പിൽ ആരൂഢത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു ഒരു ലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൨. ലഗ്നെ ചരെ ചരമുഖാംശകതഃക്രമെണ ദൂരെഽന്തരെണാംചരണസംസ്ഥിതിതദായനി । അഭ്യന്തരെഽവതലിമത്ര തയംസ്ഥിരക്ഷേത്രതദാതദാമെത്തദുഭയാത്മനിമദ്ധ്യദെശെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നം ചരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചരമുഖാംശകങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ടു ക്രമേണ ദൂരത്തിങ്കൽനുകൂടെ ചരണസംസ്ഥിതിതദായങ്ങളെ വദിക്കേണം. ലഗ്നം സ്ഥിരർക്ഷമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആരാം ത്രിതയത്തെ അഭ്യന്തരത്തിങ്കൽ തന്നെ വദിക്കേണം- ഉഭയാത്മാവായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മദ്ധ്യദെശത്തിങ്കൽ അതിനെ വദിക്കേണം-

സാരം—— ചരരാശി ലഗ്നമായിട്ടും ലഗ്നാംശകമായിട്ടും ഭവിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു ദൂരത്തിങ്കലുള്ള സഞ്ചാരത്തെ പറയേണം. ചരരാശിലഗ്നമായിരിക്കുമ്പോൾ അംശകം സ്ഥിരരാശിയായാൽ ദൂരത്തിങ്കലുള്ള ഇരിപ്പിനെയും പറയേണം- ചരരാശി ലഗ്നമായിരിക്കുംപൊൾ അംശകം ഉഭയരാശി ആയാൽ ദൂരസഞ്ചാരത്തെയും ദൂരത്തിങ്കലുള്ള ഇരിപ്പിനെയും പറയേണം- സ്ഥിരഉഭയരാശി ലഗ്നമായിരിക്കുംപൊൾ അംശകം ചരരാശിയാകിൽ അടുത്ത ദെശത്തിങ്കൽ സഞ്ചാരത്തെയും• അംശകംസ്ഥിരരാശിആയാൽ അടുത്ത ദെശത്തിങ്കൽ ഇരിപ്പിനെയും ഉഭയരാശി ആയാൽ രണ്ടിനെയും പറയേണം- ഉഭയരാശി ലഗ്നമായാൽ മെൽപ്ര

സാരം—— മുമ്പെ ആരൂഢ വിഷയമെന്ന പ്രകരണത്തിങ്കൽ ആരൂഢരാശികൊണ്ടും ആരൂഢ രാശിയുടെ അധിപനെക്കൊണ്ടും പറകപ്പെട്ട ലക്ഷണങ്ങളെ നിശ്ശേഷമായി ഇവിടെ യോജിപ്പിക്കേണം.

(വാ) ഏതദാരൂഢരാശിവശാല്ലക്ഷണവിഷയം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇത ആരൂഢരാശിവശം ഹേതുവായിട്ടുള്ള ലക്ഷണം വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽ പറഞ്ഞ ആരൂഢത്തെ അനുസരിച്ചു പറയുവാൻ യോഗ്യമായ ലക്ഷണമാകുന്ന ഗ്രാഹ്യവസ്തുവിനൊടു കൂടിയതാകുന്നു.

(വാ) അഥ ഗ്രഹസ്ഥിതിവശാല്ലക്ഷണമുച്യതെ ॥

മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧൮. സുഖാന്ത്യാൎത്ഥാരിഷ്ടഭാവസ്ഥിതായദി ശുഭഗ്രഹാഃ । സംപത്സ്യാൽ പരിപ്രഷ്ടുഃ പാപാശ്ചെദ്വിപദംവദെൽ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ സുഖാന്ത്യാൎത്ഥാരിഷ്ട ഭാവസ്ഥിതന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന മെലിൽ സംപത്തുഭവിക്കും. പാപന്മാർ സുഖാന്ത്യാൎത്ഥാരിഷ്ടഭാവസ്ഥിതന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ വിപത്തിനെ വദിക്കേണം.

സാരം—— നാലാമെടത്തിന്റെ ഉത്തരാൎദ്ധം തുടങ്ങി പത്താമെടത്തിന്റെ പൂൎവ്വാൎദ്ധം വരെ ഉള്ള ആറുരാശികളിൽ ശുഭന്മാർ നിന്നാൽ പൃഛകന്നു മെലിൽ സംപത്തു ഭവിക്കും. പാപഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ ആപത്തു ഭവിക്കും.

൧൯. കൎമ്മാന്ത്യാൎത്ഥാരിഷ്ടഭാവസ്ഥിതൈശ്ശുഭാശുഭൈഃ । തുലാദിഷട്കെ ലഗ്നസ്ഥെ സുഖാന്ത്യാൎത്ഥാരിഷ്ടകെഷുഗൈഃ ॥

൨൦. ഗതാസ്സ്യാൽ സംപദാപച്ചഭവിഷ്യന്ത്യന്യഷട്കഗൈഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— കൎമ്മാന്ത്യാൎത്ഥാരിഷ്ടഭാവസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടു ശുഭമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ വദിക്കേണം. തുലാദിഷട്കം ലഗ്നസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുഖാന്ത്യാൎത്ഥാരിഷ്ടകഗന്മാരായിരിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടു സംപത്തും ആപത്തും ഗതയായിട്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കും. അന്യഷട്കഗന്മാരായിരിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടു ഭവിഷ്യന്തിയായിട്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കും.

സാരം—— പത്താമെടത്തിന്റെ ഉത്തരാൎദ്ധം മുതൽ നാലാമെടത്തിന്റെ പൂൎവ്വാൎദ്ധംവരെ ഉള്ള ആറു രാശികളിൽ ശുഭന്മാർ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞുപൊയ സംപത്തിനെയും മെൽ പറഞ്ഞ ഭാവങ്ങ

ന്നു. ബലത്തോടുകൂടിയവരായിട്ടും മൂന്നാമെടത്തൊ ആറാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ പതിനൊന്നാമെടത്തൊ ലഗ്നത്തിങ്കലൊ നാലാമെടത്തൊ ഏഴാമെടത്തൊ നില്ക്കുന്നവരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു അവരുടെ ഉപായങ്ങളുടെ ഫലത്തെ അവരുടെ ദൃഷ്ടികളിലൊ കാലഹോരകളിലൊ പൃഛകൻ ലഭിക്കും-

൬൩. ഏതസ്മിൻഭവനെകിംവാധനമസ്തിനവെതിയഃ । ജിജ്ഞാസുവാക്യമെതസ്മൈലക്ഷണംസംപ്രതീഷ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഈ ഭവനത്തിങ്കൽ ധനം ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇല്ലയൊ എന്നു യാവനൊരുത്തൻ ജിജ്ഞാസുവായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇവനായിക്കൊണ്ടു വാച്യമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം ഇപ്പോൾ ഉദാഹരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഈ ഭവനത്തിങ്കൽ ധനമുണ്ടൊ ഇല്ലയൊ എന്നു അറിവാനായിക്കൊണ്ടു ഇഛിക്കുന്നവനൊടു പറവാൻ യൊഗ്യമായ ലക്ഷണത്തെ ഇനിപറയുന്നു.

൬൪. യദികണ്ടകവൎത്തിനശ്ശുഭാസ്സ്യുൎദ്ദിവൈകാദശവൎഗ്ഗഗാവിലഗ്നാൽ । ധനവൽഗ്രഹമാദിശേത്തദാനീംഭാരഞ്ചസ്വദിശിപരംവദേദപിധീജ്ഞഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം— ശുഭന്മാർ കണ്ടകവൎത്തികളായി ഭവിക്കുമെങ്കിലൂ വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നു ഏകാദശരാശിഗന്മാരായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും അപ്പോൾ വിധിജ്ഞൻ ഗ്രഹത്തെ ധനവത്തെന്നു ആദേശിക്കേണം- സ്വദിക്കിങ്കൽ തന്നെ ഭാരത്തെ വദിക്കുകയും വേണം-

സാരം—— കെന്ദ്രങ്ങളിലൊ പതിനൊന്നാമെടത്തൊ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ ഗ്രഹത്തിങ്കൽ വളരെ ധനമുണ്ടെന്നു പറയെണം. ഗ്രഹദിക്കിങ്കൽ ഗ്രഹത്തിന്നു വാതിലുണ്ടെന്നും പറയെണം-

൬൫. പ്രാച്യാദിത്ര്യുദയെനയത്രവിധിനാഗെഹസ്യഭാഗെട വെൽ സൌമ്യഃകണ്ടകലാഭഗൊത്രനിഹിതംതസ്യാമിതംധനം । സ്വൊച്ചസ്ഥൊയദിഭൂരിവൈരിഗ്രഹനീചസ്ഥസ്സചെത്തല്പംഹ്യക്രൂരാധിഷ്ഠിതഗെഹഭാഗനിഹിതംവാച്യഞ്ചശല്യാദികം ॥ ഇതി ॥

(൨൭) അഥലക്ഷണാന്തരം ॥

ഇനിവെറെ ഒരു ലക്ഷണത്തെ പറയുന്നു എന്നു സാരം-

൬൬. ഭാനുഃകെന്ദ്രസ്ഥഭാവാന്സ്ഥിതവസനധരൊദ്ദേശരന്ധ്രഗ്രക്ഷവാൻസ്യാൽ പാലാശൊദാദനൊജ്ഞാവസനമഥഗുരൊഃപീത

വ വഴിയിൽ ഉണ്ടായി എന്നു പറയേണം- ഇങ്ങിനെതന്നെവ്യാഴം പ്രസ്ഥാനലഗ്നത്തിന്റെ കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്നാലും പറയേണം- പ്രസ്ഥാനലഗ്നത്തിന്റെ അഷ്ടമകേന്ദ്രങ്ങളിൽ ബലവാനായ ശുക്രൻനിന്നാൽ നാനാവൎണ്ണമായ വസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചിരിക്കുന്നൊരു വിപ്രസ്ത്രീയുടെ വരവിനെ പറയേണം- ശുക്രൻജാതികൊണ്ടു വിപ്രനും സ്ത്രീഗ്രഹവും നാനാവൎണ്ണമായ വസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചവനുമാകുന്നു- അതുഹേതുവായിട്ടു മെൽപ്രകാരം പറഞ്ഞു കൊൾക- ഈ ക്രമത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു മറ്റുള്ള ഗ്രഹങ്ങളെകൊണ്ടും അതാത ആളുകളുടെ വരവിനെ പറയേണം-

൮൮. മാൎത്താണ്ഡോ വ്രണവാൻ വ്രണീ ധരണിജോ വാചസ്പതിഃ കാമഗ ദ്ദേന്ദ്രാ... ഉപമെ വ്രണാങ്കസഹിതഃ പാൎശ്വേ തിലാങ്കോ ഗുഃ। ചന്ദ്രോ മാംസതിലാദിലാഞ്ഛനയുതസ്സൌമ്യസ്സിരാസന്തതാ ജ്യൈഷ്ഠ്യം പ്രാക്തനലക്ഷണൈൎവ്വരകളത്രാദേശ്ച ലക്ഷ്യന്ത്യമീ ॥

അന്വയാൎത്ഥം —— മാൎത്താണ്ഡൻ വ്രണവാനാകുന്നു- ധരണിജൻ വ്രണിയാകുന്നു- വാചസ്പതി കാമചാരകനാകുന്നു- മന്ദൻ വാമപദത്തിങ്കൽ വ്രണാങ്കസഹിതനാകുന്നു- ഭൃഗു പാൎശ്വത്തിങ്കൽ തിലാങ്കനാകുന്നു- ചന്ദ്രൻ മാംസതിലാദിലാഞ്ഛനയുതനാകുന്നു- സൌമ്യൻ സിരാസന്തതനാകുന്നു- വരകളത്രാദിയുടെ ലക്ഷ്യത്തിങ്കൽ പ്രാക്തനലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടെ ഇതും യോജ്യമാകുന്നു-

സാരം—— ആദിത്യനും ചൊവ്വയും വ്രണമുള്ളവരാകുന്നു- വ്യാഴം ചപലകണ്ണനാകുന്നു- ശനി ഇടത്തെകാലിന്മെൽ വ്രണമാകുന്ന അടയാളത്തൊടുകൂടിയവനാകുന്നു- ശുക്രൻ വാരിഭാഗത്തു കാക്കപ്പുള്ളിയാകുന്ന അടയാളത്തൊടുകൂടിയവനാകുന്നു- ചന്ദ്രൻ അരിമ്പാറയും കാക്കപ്പുള്ളിയുമാകുന്ന അടയാളത്തൊടുകൂടിയവനാകുന്നു- ബുധൻ ദെഹത്തിങ്കൽ സവ്രവലിയഞെരമ്പൊടുകൂടിയവനാകുന്നു ഭൎത്താവ ഭാൎയ്യ മുതലായിട്ടുള്ളവരുടെ അടയാളത്തെപറയുമ്പോൾ മെൽപറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളൊടുകൂടെ ഒരുശ്ലോകംകൊണ്ടുപറഞ്ഞതിനെയും ചെൎത്തുപറഞ്ഞുകൊൾക-

൮൯. അത്രാധാനാദിനാലക്ഷ്മനാന്ന്യാസ്യമസ്യനാധാനവരസ്യവാച്യം। പ്രശ്നെ വിവാഹസ്യ പരത്രലഗ്നപുത്രാദികൈഃ പ്രവിസ്പൃതാദികാനാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— വിവാഹത്തിന്റെ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ അത്ര ധാനാദിനെക്കൊണ്ടു നാരിയുടെ ലക്ഷ്മം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

ശ്ശാശകനംശ്രുഭൗശ്രുഭമിതിപ്രസ്ഥാനലഗ്നാദപദെർ ॥

൨൩. തത്ര സ്ഥചതുരംശ്രീസംജ്ഞവിഹഗെമാതംഗപശുപാദ യൊദ്ധ്യായാതാം പഥി പക്ഷിസംജ്ഞഖചരെദൃഷ്ടാശ്ച കൊരാദയഃ । നൃയുഗ്മാരൌതു ചതുഷ്പദൌനിശമിതൌമന്ദെന്ദുജൌപക്ഷിണൌ ശീതാംശ്രുസ്സരീസൃപൊഷ്ടചരണെശ്രൗത്രൊപ്രദിഷ്ടഃഫണീ ॥

൨൪. ചണ്ഡാലാഭ്യാഗമൊമായദൃഹിശിഖിഗുളികപ്രദ്ധ്യജാസ്യ ത്രാസംസ്ഥാശ്ശക്രൊദ്ധചൈദപ്യനാംയമിശശിതനയസ്യത്രവിദ ജ്ജ്ഞാനാംവിപ്രാണാംവാക്പതിശ്ശുക്രമിധരണിസുരശ്ശൂദ്രാ ണാംകീർത്തനീയൊവത്‌നൃഭ്യാഗമഃ പ്രാഗ്ദിപ്പനരതുണാംശ്രു ഷ്യപ്രഭാജാംജനാനാം— ഇതി ॥

മെലെഴുതിയ മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളും ദ്വിതീയാദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ കാ ണുകയാൽ അവിടെ വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടു മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇ വിടെയും എഴുതിക്കാണുന്നു— തന്ത്രികളുടെ ഭാഷയിൽ രണ്ടുസ്ഥല ങ്ങളിലും വിവരണമുണ്ട അതുകൾക്ക ശബ്ദഭെദമുണ്ട എന്നല്ലാ തെ അർത്ഥഭെദമില്ല— എന്നുള്ളസ്പഷ്ടമാകുന്നു— ഇങ്ങിനെ രണ്ടു സ്ഥലങ്ങളിൽ എഴുതുവാനും വ്യാഖ്യാനിപ്പാനും സംഗതിഎന്താഎ ന്ന അറിയുന്നില്ല—

(വാ) അഥദിനഗതനാഡികാവശാല്ലക്ഷണമുച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അനന്തരം ദിനഗത നാഡികയെ അനു സരിച്ചു ലക്ഷണം പറയപ്പെടുന്നു—

സാരം —— സ്പഷ്ടമാകുന്നു—

൨൫. ആദിത്യാദിദിനെഷ്വിനാദിഘടികാപര്യന്തൊഃ ക്രമെ ണൊദയം സ്വസ്വാദ്യാസ്വദിനെഷ്യനന്തിദിവസാഷ്ടാംശെ ഷുഖചാഷ്ടസു । ജീവജ്ഞാസ്ഫുജിതാംക്രിയാദിസകലാസ്സിദ്ധ്യ ന്തിതെഷ്വംശനെന്ദൊഃ പൂഷാദയവൃതെദിതി സുധീസ്സഞ്ചിന്ത്യ പൃച്ഛാവിധൌ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ആദിത്യാദി ദിനങ്ങളിൽ ഇനാദിഘടികാ പര്യന്തന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ സ്വദിനങ്ങളിൽ സ്വ സ്വാദ്യന്മാരായിട്ടു ക്രമെണ എട്ടു ദിവസാഷ്ടാംശങ്ങളിൽ ഉദയ ത്തെയാനംചെയ്യുന്നു— ജീവജ്ഞാസ്ഫുജിത്തുകളുടെ ഉദയം സത്താ യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്രിയാദിസകലങ്ങളും സിദ്ധിക്കുമെ ന്നും ഇന്ദുവിൻെറ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ ത്തുകെ സിദ്ധിക്കുമെന്നും അന്യന്മാരുടെ ഉദയം സത്തായിരി ക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ സിദ്ധിക്കയില്ലഎന്നുംസുധീയായിരിക്കുന്ന വൻ പൃച്ഛാവിധിയിങ്കൽ സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ടു പറകെണം—

ധികയെ ഉദധി സംഗ്രഹണയാക്കി അവനീ ധരങ്ങൾകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം പരിശേഷിതങ്ങൾകൊണ്ടു ക്രമേണ മൃതിവിഭ്രമങ്ങളും കലഹസൌഖ്യ നിർഗ്ഗമങ്ങളും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഫലത്തെ സകളത്ര ബന്ധനമാക്കി ഉരരണം ചെയ്യേണം.

സാരം—— പ്രശ്നകാലത്തിലെക്ക ചെന്നനാഴികയുടെസംഖ്യയെ വെച്ചു നാലുംകൊണ്ടു പെരുക്കി ഏഴുകൊണ്ടു ഹരിച്ചിട്ടു പിന്നെ ഒന്നു ശേഷിച്ചാൽ മരണം. രണ്ടു ശേഷിച്ചാൽ വിഭ്രമാനുഭവം മൂന്നുശേഷിച്ചാൽ കലഹം. നാലുശേഷിച്ചാൽസൌഖ്യം. അഞ്ചു ശേഷിച്ചാൽ പ്രവാസം. ആറുശേഷിച്ചാൽ ഭാൎയ്യാസുഖം. ഏഴുശേഷിച്ചാൽ ബന്ധനം. ഇങ്ങിനെ ശിഷ്ടസംഖ്യകൊണ്ടു ഫലത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക.

(൨൭) അഥപഞ്ചഭൂതവശാല്ലക്ഷണമുച്യതെ ॥

ഇനി പഞ്ചഭൂതങ്ങളെക്കൊണ്ടു ലക്ഷണം പറകപ്പെടുന്നു. എന്ന മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം.

൨൮ ആത്മശബ്ദാസാൽഭവൊഭൂതവാക്യപ്രഥമവൎണ്ണജഃ । ദിനയാതഘടീഭൂതൊഭൂതാനാമുദയസ്ത്രിധാ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഭൂതങ്ങളുടെ ഉദയം ആത്മശബ്ദാസൊൽഭവമായിട്ടും ഭൂതവാക്യ പ്രഥമ വൎണ്ണജമായിട്ടും ദിനയാതഘടീ ഭൂതമായിട്ടും മൂന്നു പ്രകാരമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ജ്യൌതിഷികന്റെ ശബ്ദാസത്തിങ്കൽനിന്നും ഭൂതവാക്കിന്റെ ആദ്യാക്ഷരത്തിങ്കൽനിന്നും പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെക്ക ചെന്ന നാഴികയിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്നതാകയാൽ ഭൂതങ്ങളുടെ ഉദയം മൂന്നുപ്രകാരമാകുന്നു.

൨൯. ഉദയൊഃ പൃഥ്വിയൊസ്സുദൎശ്ശനസംസ്ഥാവൃദ്ധിപീതൊയമധഃ കൃശാനുരൂൎദ്ധ്വംപവനസ്സിതശ്ശൂന്യസൊമഥമധ്യെഗഗനം ഭൂതഗതിസ്സുനൽഭവെയം ॥

൩൦. ഭൂമെരകാരംപയസസ്സ്വികാരംവഹ്നെരുകാരംമുനയൊവദന്തി । ഏകാരമൊകാരമപിക്രമെണപായൊശ്ചവൎണ്ണംനഭസശ്ചവൎണ്ണം ।

അന്വയാൎത്ഥം—— മുനികൾ അകാരത്തെ ഭൂമിയുടെ വൎണ്ണമെന്നു വദിക്കുന്നു. ഇകാരത്തെ പയസ്സിന്റെ വൎണ്ണമെന്നു പറയുന്നു. ഉകാരത്തെ വഹ്നിയുടെ വൎണ്ണമെന്നു പറയുന്നു. ഏകാരത്തെയും ഒകാരത്തെയും ക്രമെണ വായുവിന്റെ വൎണ്ണമെന്നും നഭസ്സിന്റെ വൎണ്ണമെന്നും വദിക്കുന്നു.

സാരം—— അ, ഇ, ഉ, ഏ, ഒ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള അഞ്ചക്ഷര

അനുപയാൎത്ഥം— ഭൂതങ്ങളുടെ ഉദയംകൊണ്ടും സകലമായിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികാൎയ്യത്തെ വിചിന്തിക്കേണം- ധരണിയുടെഉദയത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കുന്നില്ല- രോഗശാന്തിയും ഭവിക്കുന്നില്ല. പിന്നെജലോദയത്തിങ്കലാകട്ടെ രോഗസ്ഥിതം പൊരുന്നവനെ സിദ്ധിക്കുന്നു- വഹ്നിയുടെ ഉദയത്തിങ്കൽ മൃതിയും വിരോധവും ഭവിക്കുന്നു- വായുവിന്റെ ഉദയത്തിങ്കൽസൎവ്വമായിരിക്കുന്നഗമനാഗമാദിയും ചലകാൎയ്യവും സിദ്ധിക്കുന്നു-

സാരം——പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ഭൂമിയുടെ ഉദയമാകിൽ രോഗി മരിക്കില്ല. രോഗം ശമിക്കയുമില്ല- ജലോദയമാകിൽഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു താമസംകൂടാതെ സാധിക്കും- അഗ്നിയുടെ ഉദയമാകിൽ വൈരവും മരണവുമുണ്ടാകും- വായൂദയമാകിൽ ഗമനാഗമാദികൾ സിദ്ധിക്കും- ഇളകുന്ന പദാൎത്ഥങ്ങളുടെലാഭവും ഉണ്ടാകും.

നഭഃ. വ്യാധ്യാരംഭനാശസ്ഥിരകാൎയ്യംചാഹവശ്ച്യുതഃ ത്വകാശോദയകാലേസിദ്ധ്യത്യത്ഭുതംവിശേഷേണ॥ ഇതി-

അനുപയാൎത്ഥം——ആകാശോദയകാലത്തിങ്കൽ വ്യാധ്യാരംഭവും നാശവും സ്ഥിരകാൎയ്യവും അപ്രകാരം ആഹവവും സിദ്ധിക്കുന്നു. അത്ഭുതം അതിശയെന സിദ്ധിക്കുന്നു.

സാരം——പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ആകാശത്തിന്റെ ഉദയമാകുന്നു എങ്കിൽ രോഗാരംഭവും നാശവും സ്ഥിരകാൎയ്യസിദ്ധിയും യുദ്ധവും വിശേഷിച്ച അമംഗലവുമുണ്ടാകും-

(വാ) ഏതൽപഞ്ചഭൂതവശാല്ലക്ഷണവിഷയം॥

മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) പുനരപിലക്ഷണാന്തരാണ്യുച്യന്തെ।

ഇനിയും വെറെ ഉള്ള ലക്ഷണങ്ങൾ പറയപ്പെടുന്നു എന്നു മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം.

നഭഃ. ലഗ്നേശാഷ്ടഭസംയുതൊയദിനൃണാം പ്രഷ്ടുൎവ്വിപത്തിന്നൃഭിഃ പശ്വാദ്യൈശ്ചതുരംഘ്രിഭെഷുയദിചെത്തൽഭെദതൊനിൎദ്ദിശെൽ। സൎപ്പാദ്യൈസ്സരിസൃപാഖ്യഭവനെയദ്യംബുരാശൌനദീകൂപാദൌപതനംഝഷാദിജലജന്തുഭ്യൊവാവായഷി॥

അനുപയാൎത്ഥം——ലഗ്നേശൻ നൃഭത്തിങ്കൽ അഷ്ടഭസംയുതനാകുന്നു എങ്കിൽ നൃക്കൾ ഹേതുവായിട്ട പ്രഷ്ടാവിന്ന വിപത്തി ഭവിക്കും- ചതുരംഘ്രിഭങ്ങളിൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ തൽഭേദത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട പശ്വാദ്യങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട വിപത്തിയെ നിൎദ്ദേശിക്കേണം സരീസൃപാഖ്യഭവനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ സൎപ്പാദ്യങ്ങൾഹേതുവായിട്ട വിപത്തിഭവിക്കും- അംബു രാശി

ഭുവെൽ। മന്ദേലഗ്നഗതേത്ഥശേ ചാരശീലേ ജലാദ്യോയ സംകഥ്യ
രാം മന്ദേരിഃഫേഗരെ ബുധേതനുഗെ നാശശ്ചാപ്യായസം।

അന്വയാർത്ഥം — മാർത്താണ്ഡൻ തനുഗനായിട്ടും ഭൃഗുധന ഗതനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വൃക്ഷങ്ങളുകൾക്കു ഹേമാഗമം ഭവിക്കും ഭൃഗുജൻ ലഗ്നസ്ഥനായിട്ടും ഇനൻ വ്യയസ്ഥിതനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഹേമത്തിന്റെ വിനാശം ഭവിക്കും- മന്ദൻ ലഗ്നഗതനായിട്ടും ശശിജൻ അത്ഥഗനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അയസ്സിന്റെ ലാഭം കഥിക്കപ്പെടേണം- പിന്നെ മന്ദൻ രിഃഫഗതനായിട്ടും, ബുധൻ തനുഗനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അയസ്സിന്റെ നാശവും വാച്യമാകുന്നു-

സാരം — ആദിത്യൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുമ്പൊൾ രണ്ടാമെടത്തു ശുക്രൻ നിന്നാൽ സ്വർണ്ണലാഭത്തെ പറയെണം- ആദിത്യൻ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നില്ക്കുമ്പൊൾ ശുക്രൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ സ്വർണ്ണനാശത്തെ പറയെണം- ശനി ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുമ്പൊൾ ബുധൻ രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ഇരുമ്പിന്റെ ലാഭത്തെ പറയെണം- ശനി പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നില്ക്കുമ്പൊൾ ബുധൻ ലഗ്നത്തിൽ നിന്നാൽ ഇരുമ്പിന്റെ നാശത്തെയും പറയെണം.

ശ്ലൊ- ലാഭസ്താമ്രസ്യവാച്യോവപുഷിയമസുതേ ഭൂമിപുത്രേധ
നസ്ഥേഭൂപുത്രേലഗ്നസംസ്ഥേപുനരപിഭൃഗുജേരിഃഫഗേതാമ്ര
നാശഃ। വക്തവ്യോത്ഥലാഭഃക്ഷിതിഭുവിതനുഗേസൂര്യപുത്രേധ
നസ്ഥേരിഃഫസ്ഥേഭൂമിപുത്രേയമിവപുഷിശനിഃ കത്ഥ്യതാമത്ഥ
നാശഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഭൂമിപുത്രൻ ധനസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭൃഗുവപുസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ താമ്രത്തിന്റെ ലാഭം വാച്യമാകുന്നു- ഭൂപുത്രൻ ലഗ്നസംസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിന്നെ ഭൃഗുജൻ രിഃഫഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ താമ്രനാശവും വാച്യമാകുന്നു- ക്ഷിതിഭൂതനുഗനായിട്ടും സൂര്യപുത്രൻ ധനസ്ഥനായിട്ടും ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവിടെ അത്ഥലാഭം വക്തവ്യമാകുന്നു- ഭൂമിപുത്രൻ രിഃഫസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശനി വപുസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ അത്ഥനാശം കഥിക്കപ്പെടേണം-

സാരം — ചൊവ്വ രണ്ടാമെടത്തു നില്ക്കുമ്പൊൾ ശുക്രൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വൃദ്ധിക്കുന്നു ചെമ്പു കിട്ടുമെന്നു പറയെണം ചൊവ്വ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുമ്പൊൾ ശുക്രൻ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ചെമ്പു നശിക്കുമെന്നു പറയെണം ചൊവ്വ ലഗ്നത്തിങ്കൽ

കളെലഭിക്കുകയും ചെയ്യും-

൨൫ ദൂതൊക്താദിമവാക്യസ്യവൎണ്ണസംഖ്യാവശാദപി । കഥ്യതെലക്ഷണംകിഞ്ചിത്സംപ്രദായാന്തരോദിതം ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ദൂതൊക്താദിമവാക്യത്തിന്റെ വൎണ്ണസംഖ്യയെ അനുസരിച്ചിട്ടും സംപ്രദായാന്തരൊദിതമായിരിക്കുന്ന ഒരു ലക്ഷണം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ദൂതനാൽപറകപ്പെട്ട വാക്യങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തതിന്റെ അക്ഷരസംഖ്യയെ അനുസരിച്ചിട്ട അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറയപ്പെട്ടതായ ഒരുലക്ഷണത്തെ ഇനി പറയുന്നു-

൨൬ പഞ്ചഘ്നാഷ്ടവിഭാജിതെക്ഷരഗണെദൂതൊദിതെശിഷ്യതെചെദെകംയദിദെവരാട്ശിഖിമുഖാദിക്പായദിദ്വ്യാദികം । ദൂതൊക്താൎണ്ണഗണെത്രിഭിഃപരിഹൃതെശിഷ്ടൈകതാചെൽഗദസ്സാദ്ധ്യൊനൂനമസാദ്ധ്യഎവയുഗളെശിഷ്ടെത്രികെദുസ്ഥഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ദൂതൊദിതമായിരിക്കുന്ന അക്ഷരഗണം പഞ്ചഘ്നാഷ്ടവിഭാജിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അവിടെ ഏകം ശെഷിക്കുന്നു എങ്കിൽ അത ദെവരാട്ടാകുന്നു- ദ്വ്യാദികം ശെഷിക്കുന്നു എങ്കിൽ അത ശിഖിമുഖന്മാരായിരിക്കുന്ന ദിക്പന്മാരാകുന്നു- ദൂതൊക്താൎണ്ണഗണം മൂന്നുകളെക്കൊണ്ട പരിഹൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശിഷ്ടൈകത ഭവിക്കുന്നു- എങ്കിൽ ഗദം സാദ്ധ്യമായി ഭവിക്കും നിശ്ചയം- യുഗളം ശിഷ്ടമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അസാദ്ധ്യമായിട്ട തന്നെ ഭവിക്കും ത്രികംശിഷ്ടമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദുസ്സമമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ദൂതനാൽ പറകപ്പെട്ട വാക്യങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെ വാക്യത്തിന്റെ അക്ഷരസംഖ്യയെ ഗ്രഹിച്ചിട്ട അതിനെ അഞ്ചുകൊണ്ട ഗുണിച്ച എട്ടിൽ ഹരിക്കെണം- എന്നാൽ ഒന്നുമുതൽ എട്ടുവരെ ഉള്ള സംഖ്യകൾ അക്ഷരസംഖ്യാ ഭെദങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട ഒരൊരൊ സമയം ശെഷിക്കും- അങ്ങിനെ ശെഷിക്കുന്നത ഒന്നായാൽ അത ഇന്ദ്രൻ, രണ്ടായാൽ അഗ്നി, മൂന്നായാൽ യമൻ നാലായാൽ നിരൃതി അഞ്ചായാൽവരുണൻ ആറായാൽ വായു, ഏഴായാൽ വൈശ്രവണൻ, എട്ടായാൽ ശിവൻ ഇങ്ങിനെ ശിഷ്ടസംഖ്യകളെ ഇന്ദ്രാദിദിക്പാലന്മാരാക്കി ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. ഇതുകൊണ്ടുള്ള പ്രയൊജനത്തെ ഉടനെ പറയും- മെൽ പ്രകാരമുള്ള ദൂതവാക്യത്തിന്റെ അക്ഷരസംഖ്യയെ മൂന്നകൊണ്ട ഹരിക്കെണം- എന്നാൽ ഒന്നുശെഷിച്ചു എങ്കിൽ രൊഗംസാദ്ധ്യമാകുന്നു എന്നും രണ്ടുശെഷിച്ചാൽ അസാദ്ധ്യമാകുന്നു എന്നും മൂ

അധൊഭാഗത്തിങ്കൽ ആരംഭിച്ചിട്ടും ഗണനം ഭവിക്കെണം- യൽഭാവസംബന്ധിയായിരിക്കുന്ന പത്രം മ്ലാനിക്ഷതാദ്യുപെതമായിട്ടും തദ്യുതമായിട്ടും ഭവിക്കുമൊ അതിന്നു വ്യാധ്യാദ്യനിഷ്ടവും പ്രാപ്തിസംവൎദ്ധനാദ്യമായിരിക്കുന്ന ശുഭവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രഷ്ടാവിനാൽ ദാനംചെയ്യപ്പെട്ട വെററിലകൾകൊണ്ടു സകല ഫലത്തെയും ഇനിപറവാനപൊകുംപ്രകാരം പറയെണം- ഉച്ചക്കുമുമ്പെ ആയിരുന്നാൽ കീഴിൽനിന്നു മെല്പട്ടും ഉച്ചതിരിഞ്ഞാൽ മുകളിൽനിന്നു കീഴ്പ്പെട്ടും എണ്ണി അതുകളുടെ സംഖ്യയെ ഗ്രഹിക്കെണം- എണ്ണുമ്പൊൾ ഒന്നാമത്തെതു തുടങ്ങിയുള്ളതായിരുന്ന വെററിലകളെ ലഗ്നാദി ഭാവങ്ങളാക്കി കല്പിക്കെണം- യാതൊരു ഭാവത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തുവന്ന വെററിലെക്കു വാട്ടമൊ കെടൊ ഉണ്ടാകുന്നുവൊ ആ ഭാവത്തിന്നു വ്യാധിമുതലായ അനിഷ്ടഫലങ്ങളെയും യാതൊരു ഭാവത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തുവന്ന വെററില വാടാതെയും കെടില്ലാതെയുമുള്ളതാകുന്നുവൊ ആ ഭാവത്തിന്റെ ലാഭം അല്ലാ എങ്കിൽ വൎദ്ധനം ഇത്യാദികളായ ശുഭഫലങ്ങളെയും താംബൂലാവസ്ഥയെ നൊക്കിപ്പറഞ്ഞുകൊൾക- സംഖ്യാഗ്രഹണം കൊണ്ടുള്ള പ്രയൊജനത്തെ ഇനി പറയും-

൪൯. താംബൂലസംഖ്യാം ദ്വിഗുണാം ശരഘ്നാം സൈകാം ഹരെൽസപ്തഭിരത്രശിഷ്ടൈഃ । സൂൎയ്യാദികാനാമുദയൊത്ര കല്പ്യാഗ്രഹൊദയൊയത്രസലഗ്നരാശിഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— താംബൂലസംഖ്യയെ ദ്വിഗുണയാക്കി ശരഘ്നയാക്കി സൈകയാക്കി ചെയ്തിട്ട ഏഴുകൾകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം- ഇവിടെ ശിഷ്ടങ്ങൾകൊണ്ടു സൂൎയ്യാദികന്മാരുടെ ഉദയം കല്പ്യമാകുന്നു- ഗ്രഹൊദയം യാതൊരിടത്തു ഭവിക്കുന്നുവൊ അതു ലഗ്നരാശി എന്നു കല്പ്യമാകുന്നു-

സാരം—— താംബൂലസംഖ്യയെ ഇരട്ടിച്ച അഞ്ചുകൊണ്ടു ഗുണിച്ച അതിൽ ഒന്നു കൂട്ടി ഏഴുകൊണ്ടുഹരിച്ചിട്ട ശെഷിച്ചതുകൊണ്ടു സൂൎയ്യാദികളായ ഏഴു ഗ്രഹങ്ങളെയഥാക്രമമായിക്കല്പിച്ചുകൊൾക- എങ്ങിനെ എന്നാൽ ഹരിച്ചിട്ട ഒന്നു ശെഷിച്ചാൽ താംബൂലത്തിങ്കൽ ഉദിച്ച ഗ്രഹം സൂൎയ്യനാകുന്നു എന്നു കല്പിക്കെണം രണ്ടുശെഷിച്ചാൽ ചന്ദ്രൻ മൂന്നുശെഷിച്ചാൽ ചൊവ്വ ഇത്യാദിക്രമെണ കല്പിക്കെണമെന്നറിക-

മെൽ പ്രകാരം ഉദിച്ചിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം തൽകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശിയിൽ നില്ക്കുന്നുവൊ അതു ലഗ്നരാശിയെന്നും കല്പി

ച്ചുകൊൾക-

൫൦. ദുഃഖായ ഭാനുരുദിതസ്സുഖകൃച്ഛശാംകഃ പ്രഷ്ടുഃ കുജഃ കലഹ
കൃദ്ധനദൌ ജ്ഞജീവൌ| ശുക്രോഖിലാഭിമതകൃന്മരണായ മന്ദോ
ലഗ്നാദിഭാവവിഹഗൈശ്ച വദേൽഫലാനി|| ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——ഭാനു ഉദിതനായാൽ ദുഃഖത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും. ശശാംകൻ സുഖകൃത്തായി ഭവിക്കും. കുജൻ പ്രഷ്ടാവിന്നു കലഹകൃത്തായി ഭവിക്കും. ജ്ഞജീവന്മാർ ധനദന്മാരായി ഭവിക്കും. ശുക്രൻ അഖിലാഭിമതകൃത്തായി ഭവിക്കും. മന്ദൻ മരണത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും. ലഗ്നാദിഭാവവിഹഗന്മാരെക്കൊണ്ടും ഫലങ്ങളെ വദിക്കേണം.

സാരം——താംബൂലത്തിങ്കൽ ഉദിച്ചതു സൂര്യനാകിൽ ദുഃഖവും ചന്ദ്രനാകിൽ സുഖവും ചൊവ്വയാകിൽ കലഹവും ബുധനും വ്യാഴവുമാകിൽ ധനലാഭവും ശനിയാകിൽ മരണവും ഫലമാകുന്നു. ലഗ്നംമുതലായ ഭാവങ്ങളിൽനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഫലങ്ങളെ പറയേണം.

൫൧. ഗജലാഭോമമൈതൎഹികിമസ്യാമിതികശ്ചന| പ്രഷ്ടുംപ്ര
വൎത്തിചേത്തസ്യവാച്യംലക്ഷണമുച്യതേ||

അന്വയാർത്ഥം——ഇനിക്കു ഇപ്പോൾ ഗജലാഭം ഭവിക്കുമോ എന്നിപ്രകാരം ഒരു പ്രഷ്ട പൃഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവനോടു വാച്യമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— എനിക്കിപ്പോൾ ഗജലാഭമുണ്ടാകുമോ എന്നു ധനികനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ ചോദിച്ചാൽ അവനോടു പറവാൻ യോഗ്യമായലക്ഷണത്തെ ഇനിപറയുന്നു.

൫൨. ലഗ്നദ്യൂനതപസ്സുതേഷ്വധിഷണഃപാഠീനരാശ്യംശഗഃ
പ്രശ്നേകുഞ്ജരലാഭകൃന്നരപതേസ്സ്യാദായനാഥോയദി| നാഥ
സ്സംശ്ചതുരംഘ്രിഭസ്യനിയതംകേന്ദ്രത്രികോണാശ്രിത ശ്ശീഘ്രംത
ത്ഖലുകേന്ദ്രഗൌയദിതദാകൎമ്മേശഭാഗ്യാധിപൌ|| ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നദ്യൂനതപസ്സുതന്മാരിൽ പാഠീനരാശ്യംശഗനായിരിക്കുന്ന ധിഷണൻ നരപതിക്കു കുഞ്ജരലാഭകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. അവിടെ ആയനാഥൻ ചതുരംഘ്രിഭത്തിന്റെ നാഥനായി സന്നായിട്ടു കേന്ദ്രത്രികോണാശ്രിതനായി എങ്കിൽ അതു നിയതമായിട്ടുതന്നെ ഭവിക്കും. അപ്പോൾ കൎമ്മേശ ഭാഗ്യാധിപന്മാർ കേന്ദ്രഗന്മാരായി എങ്കിൽ അതു പൊടുന്നനവെതന്നെ ഭവിക്കും.

സാരം—— ലഗ്നത്തിലോ ഏഴാമെടത്തോ ഒമ്പതാമെടത്തോ

കന്റെ യോഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടാകിൽ രണ്ടു സ്ത്രീകൾ തമ്മിൽ കലഹിക്കുമെന്നൊ സ്ത്രീ നിമിത്തമായിട്ട കലഹമുണ്ടാകുമെന്നൊ ദൂരത്തിങ്കൽ നിന്നെങ്കിലും വല്ലൊരു കലഹം കെൾക്കപ്പെടുമെന്നൊ പറയെണം.

൧൮- ഭൃഗുതൃതെ കലഹൊദ്ഭവെൽ പരിസരെശപടീപിനാംന
യതെകരന്ന്യന്യയദിവാശവൊപനയനം യഥാസ്ഥമാംനാഗമഃ।
ശീതാംശൊസ്സുനയെതുനൃതനഫലടാനിതി പ്രധാനാംശമെയമപാ
നൃതനചൊഹജുല്യപശമൊവാപിഗ്രഹഃപ്പ സ്ത്രീയൊഃ॥

൧൯- ജീവൊഭൃമിരഹഃപതെദ്യദിചരെഭൃഗസ്സ്ഥൂലസ്ഥിരെമ
ധ്യെദ്വ്യൂഭയെതളീയവിടപസ്സൃതിസ്സ്യാജ്ഞതഷൊവാപയെ। ആയാ
നംവമനൊദപിജസ്യ യദിവായദപാത്രപാശമൊയമപാപന്നിജ
പൂർവ്വഹെതുരഥവാതെഷാംശെഷക്രിയാ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ജീവൻ മാന്ദിയുതെക്ഷിതനായിരിക്കുംവിലഗ്നത്തിങ്കൽ ഭ്രമിരഹം പതിക്കും അവൻ ചരത്തിങ്കൽ ആകന്നുഎങ്കിൽ ഭേദമായിട്ട പതിക്കും സ്ഥിരത്തിങ്കൽ ആകുന്നുഎംകിൽ മൂലത്തിങ്കൽ ഭേദമായിട്ട പതിക്കും ഉഭയത്തിങ്കൽ ആകുന്നുഎങ്കിൽ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഭേദമായിട്ടപതിക്കും അതുഹെതുവായിട്ടതളീയവിടപം ശ്മശാനത്തിങ്കലൊ ഹയത്തിങ്കലൊ ഭവിക്കും- അല്ലാഎങ്കിൽ വിമനൊദപിജന്റെ ആയാനം ഭവിക്കും അല്ലാഎങ്കിൽ ഇവിടെ പകപാശമം ഭവിക്കും അല്ലാഎങ്കിൽ നിജപൂർവ്വഹെതുവായിരിക്കുന്ന ആപത്തൊ അവരുടെ ശെഷക്രിയയൊ ഭവിക്കും-

സാരം—— വ്യാഴം ഗുളികയൊഗദൃഷ്ടികളൊടുകൂടെ നിന്നാൽ മരം വീഴും- എങ്ങിനെഎന്നാൽ ചരരാശിയിലാകുന്നുഎങ്കിൽ അഗ്രത്തിങ്കൽമുറിഞ്ഞിട്ടും സ്ഥിരരാശിയിലാകുന്നുഎങ്കിൽ മൂലത്തിങ്കൽമുറിഞ്ഞിട്ടും ഉഭയരാശിയിലാകുന്നുഎങ്കിൽ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽമുറിഞ്ഞിട്ടും വീഴുമെന്നറിക-

വീഴ്ചഹെതുവായിട്ട മരത്തിന്റെകൊമ്പ ശ്മശാനകൊണിലൊ വായുകൊണിലൊ ആകയും ചെയ്യും- അല്ലാഎങ്കിൽ മനസ്സിനു ദുഷിപ്പൊടുകൂടിയ ഒരുബ്രാഹ്മണന്റെവരവുണ്ടാകും- അല്ലാഎംകിൽ പ്രശ്നസ്ഥലത്തിങ്കൽ ലക്കവല്ലവരും പഴകൊണ്ടുവരും അല്ലാഎങ്കിൽ തന്റെപൂർവ്വന്മാർഹെതുവായിട്ടുള്ളആപത്തൊ അവരുടെശെഷക്രിയകളുള്ള സംഗതിയൊ ഭവിക്കുമെന്നറിക-

൨൦- ശൂലക്ഷെത്രെമനമാപുനാഥവെിതാവന്ന്യസ്യപാത്രക്ഷിതി
ദോഷവാപയസൊഥവാപനയനം വിപ്രാഗമൊന്ന്യായതഃ। ഗ

ങ്ങളിൽ കലഹിക്കുകയൊ പുത്രനെയൊ പുത്രന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കലുള്ള അന്യജനത്തെയൊ പാപ്പ് കടിക്കുകയൊ പുത്രൻ ഗൃഹത്തിങ്കൽ വല്ലവരും രണ്ടുസൎപ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടുവരികയൊ പാലുകൊണ്ടുവരികയൊ ഉണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം- കെതുവിന്റെ ഫലം രാഹുവിന്റെ ഫലംപൊലെ തന്നെ-

൫൯. എഷശെഷക്രിയാം കുൎയ്യാൽ കിമുപിത്രൊന്നവെതിയഃ।
പ്രശ്നാഗമസ്യൊത്തരം വക്തും ലക്ഷണം ക്രമവീൎയ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ഇവൻ പിതൃക്കളുടെ ശെഷക്രിയയെ ചെയ്യുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നുള്ള പ്രശ്നം യാതൊന്നൊ ഇതിന്റെ ഉത്തരത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ടു ഒരു ലക്ഷണം അനന്തരം ക്രമേണ ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൬൦- സ്വാംശെ രാശൌ ചരെ വാ സ്ഥിതിരിന നവമാധീശയൊരെനയൊശ്ചെട്ദൃഷ്ടിഃ സ്ഥിതിൎവ്വായദി തദുപഗതാംശക്ഷ്യൊൎക്കെന്ദ്രഗതാ ।
സൎമ്മ ദീക്ഷാപിസ്സൃപ്രാപ്നീ കഥിതഗുണൈരെഷ പൂൎണ്ണൈരൊകൊപിദീക്ഷാ നൈവസ്യാൽ സംഭവെച്ചെദപിബഹുവിപദ സംഭവെയുസ്തദാസ്യാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം——സ്വാംശത്തിങ്കലൊ സ്വമായിരിക്കുന്നരാശിയിങ്കലൊ ചരത്തിങ്കലൊ ഇനനവമാധീശന്മാരുടെ സ്ഥിതി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും ഇവൎക്കു തിഃത്തിങ്കൽ ദൃഷ്ടിയൊ സ്ഥിതിയൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും തദുപഗതാംശക്ഷ്യൊൎക്കു കെന്ദ്രഗതം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും പിതാവിന്റെ ദീക്ഷാ വെണ്ടും വണ്ണം ഭവിക്കും- കഥിതഗുണങ്ങളിൽ വെച്ചു ഏകവും ഭവിക്കുന്നില്ലാ എങ്കിൽ ദീക്ഷാ ഭവിക്ക തന്നെ ഇല്ല- സംഭവിക്കുമെങ്കിലും ശരാൎത്ഥകളായിരിക്കുന്ന ബഹു വിപത്തുകൾ സംഭവിക്കും-

സാരം——ആദിത്യനും നവമാധിപനും തന്റെ രാശിയിലൊ തന്റെ നവാംശകത്തിങ്കലൊ ചരരാശിയിങ്കലൊ നില്ക്കുന്നു എങ്കിലും ആദിത്യനും നവമാധിപനും പത്രണ്ടാമെടത്തു ദൃഷ്ടിയൊ സ്ഥിതിയൊ ഉണ്ടു എങ്കിലും അവർ നില്ക്കുന്ന രാശികളും അവരുടെ അംശകങ്ങളും കെന്ദ്രങ്ങളായി ഭവിച്ചാലും അച്ഛന്റെ ദീക്ഷാ വെണ്ടും പ്രകാരം കഴിവാൻ സംഗതിയുണ്ടു എന്നു പറയെണം- മെൽ പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളിൽ ഒന്നുമില്ലാ എങ്കിൽ ദീക്ഷാ ഉണ്ടാക തന്നെ ഇല്ല- ഉണ്ടായാലും ഇടയിൽ രൊഗാദികളാകുന്ന ആപത്തുകൾ ഹെതുവായിട്ടു മുടങ്ങുമെന്നു പറയെണം-

൬൧ ധൎമ്മസ്ഥിപാപാന്വയവീക്ഷണെന ദീക്ഷാവിഹ

ന്നവൻ പിതാവിന്നു സമനായി ഭവിക്കും- തദധിപൻ ലഗ്നസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അധികനായിട്ടും ഭവിക്കും-

സാരം — അഛൻജനിച്ച കൂറിന്റെ അഷ്ടമരാശി പുത്രന്റെ ലഗ്നമാകിലും അച്ഛൻ ജനിച്ച കൂറിന്റെ അഷ്ടമരാശിയുടെ അധിപൻ പുത്രന്റെ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അച്ഛന്റെ ശേഷക്രിയ ചെയ്‌വാൻ സംഗതി വരും- അച്ഛന്റെ ജന്മാഷ്ടമരാശ്യധിപന്റെ മൂന്നുനാളുകളിൽ വെച്ചു ഒന്നിൽ ജനിച്ചവൻ തന്റെ പുത്രനോടും പൌത്രനോടും കൂടിയവനായിട്ട അച്ഛന്റെ ശേഷക്രിയയെ വിധിക്കതക്കവണ്ണം ചെയ്യും- അച്ഛൻജനിച്ച രാശിയുടെ പത്താംരാശി പുത്രന്റെ ലഗ്നമാകിൽ പുത്രൻപിതാവിനോടു തുല്യനായി ഭവിക്കും- അതിന്റെ അധിപൻലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പിതാവിനെക്കാൾ അധികനായിട്ടും ഭവിക്കും-

ശ്ലോ. യസ്യസ്യാൽപിതൃജന്മതൊത്രനവമൊലാഭൊഥദ്വിതീയൊ ഥവാ ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശിതസ്സതതംതാതാനുവർത്തീഭവെൽ। യസ്യസ്യാൽ പിതൃജന്മഭംസജനിലഗ്നാത്ത്രികോണെഥവാ ലഗ്നാശ്രിതഭാച്ചതസ്സകലംവിത്തംസപിത്രാർജ്ജിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇവിടെ യാവനൊരുത്തന്റെ ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശി പിതൃജന്മത്തിങ്കൽനിന്ന നവമമൊ ലാഭമൊ ദ്വിതീയമൊ ആയി ഭവിക്കുമൊ ഇവൻ എല്ലാസമയവും താതാനുവർത്തിയായി ഭവിക്കും- യാവനൊരുത്തന്റെ പിതൃജന്മഭം സജനിഭത്തിങ്കൽനിന്നൊ ലഗ്നാശ്രിതഭത്തിങ്കൽനിന്നൊ ലാഭത്തിങ്കലൊ ത്രികോണത്തിങ്കലൊ ഭവിക്കുമൊ അവൻ പിതാവിനാൽ അൎജ്ജിതമായി സകലമായിരിക്കുന്ന വിത്തത്തെ ലഭിക്കും-

സാരം — പിതാവിന്റെ ജനനകാലത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻനിന്നരാശിയുടെ ഒമ്പതാം രാശിയിലൊ പതിനൊന്നാം രാശിയിലൊ രണ്ടാംരാശിയിലൊ പുത്രന്റെ ജന്മചന്ദ്രൻനിന്നാൽ പുത്രൻ എല്ലാസമയവും പിതാവിനെ അനുസരിച്ചിരിക്കും- പിതാവിന്റെ ജന്മരാശി പുത്രന്റെ ജന്മരാശിയുടെയൊ ലഗ്നാധിപൻനിന്നരാശിയുടെയൊ പതിനൊന്നാമത്തതായിട്ടൊ ത്രികോണമായിട്ടൊ വരികിൽ പിതാവിനാൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ട സകല ധനവും പുത്രനുകിട്ടുമെന്നറിക-

ശ്ലോ. ലഗ്നേന്ദ്വസ്ത്ര്യംപിതൃഗൃഹപതിസ്സ്വസലഗ്നായഗശ്ചെൽ പ്രീതിം കുൎയ്യാൽപിതുൎഹിതശുശ്രൂഷയാലീക്ഷയാപ ! ലഗ്നാധീ

ന്നാലും അച്ഛന്റെ കടം പുത്രൻ വീട്ടേണ്ടിവരും-

(൨൭) പുനരപിപിതൃലക്ഷണംകിഞ്ചിദുച്യതെ ॥

ഇനിയും ഒരു പിതൃലക്ഷണത്തെ പറയുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം-

ന്റം ഭാവശ്ചെന്നവമശ്ചരെതദധിപസ്തു ക്ഷെവ്യയെ ചാഷ്ടമെ ഭാനുശ്ചൈവമിഹസ്ഥിതിന്നസവിധെ താതസ്യമൃത്യൂദ്ഭവെത । മാസ്ഥെസ്യാന്മരണശ്രുതിസ്ഥിരനുഭെ സ്ഥാനംസ്ഥിരെസന്നിധൌ തൽസ്വാമീക്ഷിതസംയുതെനവമഭെ നാശസ്യചാക്കേതഥാ ॥

അന്വയാത്ഥം——നവമമായിരിക്കുന്ന ഭാവം ചരത്തിങ്കലും തദധിപൻ ഷഷ്ഠത്തിങ്കലൊ വ്യയത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതനായിട്ടും ഭാനു ഇപ്രകാരം ഇതുകളിൽ സ്ഥിതനായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ താതന്റെ മൃത്യുസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സവിധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതി ഭവിക്കില്ല- നവമം ചരനുഭമായിസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മാസ്ഥത്തിങ്കൽ മരണശ്രുതിഭവിക്കും- നവമഭം സ്ഥിരമായിട്ടും തത്സ്വാമീക്ഷിതസംയുതമായിട്ടും ഇതിന്റെ നാശനം അക്കനും അപ്രകാരം സത്തുക്കളായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സന്നിധിയിങ്കൽ സ്ഥാനം ഭവിക്കും-

സാരം——ഒമ്പതാമെടം ചരരാശിയായിട്ടും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപതിയൊ ആദിത്യനൊ ആറെട്ടു പന്ത്രണ്ടാമെടങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്നവനായിട്ടുമിരുന്നാൽ അച്ഛൻ മരിക്കുമ്പൊൾ അടുക്കെ ഉണ്ടാകയില്ല- ഒമ്പതാമെടം ഉഭയരാശിയായിവരികിൽ വഴിയിൽനിന്ന അച്ഛന്റെമരണം കെൾക്കും- ഒമ്പതാമെടം സ്ഥിരരാശിയായിട്ടും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഉണ്ടായിട്ടും ഒമ്പതാംഭാവാധിപന്റെയും ആദിത്യന്റെയും സ്ഥിതി സ്ഥിരരാശിയിലായിട്ടും ഭവിച്ചാൽ അച്ഛൻമരിക്കുമ്പൊൾ അടുക്കെ ഉണ്ടായിരിക്കും- അന്നു മരിക്കുമ്പൊൾ ഉണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥയെ നാലാമെടംകൊണ്ടും നാലാം ഭാവാധിപനെക്കൊണ്ടും ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടും മെൽപ്രകാരം വിചാരിച്ചുപറഞ്ഞുകൊൾക-

ന്ദവ്യ- കാലെസ്മിൻവാസഭ്രമെമെ ഗ്രഹദൈഷൊസ്തിവാനവാ ഇതിപ്രശ്നേകൃതെവക്തുംലക്ഷണംകിമപീര്യതെ ॥

അന്വയാത്ഥം ഈ കാലത്തിങ്കൽ എന്റെ വാസഭ്രമിക്ക ഗ്രഹദൈഷം ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇല്ലയൊ എന്നുള്ള പ്രശ്നം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വചിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഒരു ലക്ഷണം ഉരുരണംചെയ്യപ്പെടുന്നു-

ത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സൂൎയ്യൻ ചരഗനായി ഭവിക്കും. ലഗ്നം സ്ഥിരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ അവൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽതന്നെ ഭവിക്കും.

സാരം — മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടായ ഭൂലഗ്നത്തോടുകൂടിയ ത്രികോണരാശികളിൽ വെച്ച ഒന്നിൽ വ്യാഴം നില്ക്കും. ജന്മലഗ്നം ചരരാശിയായി വരികിൽ വ്യാഴം അതിന്റെ ത്രികോണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായ ഉഭയരാശിയിൽ നില്ക്കും. ഉഭയരാശി ലഗ്നമാകിൽ വ്യാഴം ചരരാശിയിൽ നില്ക്കും. സ്ഥിരരാശി ലഗ്നമാകിൽ ലഗ്നത്തിങ്കൽ തന്നെ നില്ക്കും. എങ്ങിനെയെന്നാൽ മേടം ചരരാശിയാകുന്നു അത ലഗ്നമായാൽ അതിന്റെ ത്രികോണം മേടം, ചിങ്ങം, ധനു. ഇവ മൂന്നുമാകുന്നു അതുകളിൽവെച്ച ഉഭയരാശി ധനുതന്നെ അതിൽ വ്യാഴം നില്ക്കുമെന്നും ഇടവം ലഗ്നമായാൽ ഇടവം, കന്നി മകരം. ഈ മൂന്നിൽ സ്ഥിരരാശിയായിട്ടുള്ളതു ഇടവമാകയാൽ ലഗ്നം സ്ഥിരം തന്നെ. അങ്ങിനെ ആകയാൽ വ്യാഴത്തിന്റെ സ്ഥിതി ലഗ്നത്തിൽ തന്നെ എന്നും മിഥുനം ലഗ്നമായാൽ അത ഉഭയരാശി ആകയാൽ മിഥുനം, തുലാം, കുംഭം, ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ലഗ്നത്രികോണരാശികളിൽ ചരമായതുലാത്തിൽ വ്യാഴത്തിന്റെ സ്ഥിതിയെന്നും ഗ്രഹിക്കേണം. ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ള രാശികൾ ലഗ്നങ്ങളായാലുമെന്നറിക.

൬൨. അപകൎഷാദികവിധിനാ വിജ്ഞാതവ്യം ഹി ജന്മനക്ഷത്രം । നക്ഷത്രവിജ്ഞാനാദ്വിജ്ഞേയാ സ്ഥിതിരനേന ചന്ദ്രമസഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ജന്മനക്ഷത്രം അപകൎഷാദിക വിധികൊണ്ട വിജ്ഞാതവ്യമാകുന്നു. നക്ഷത്രം വിജ്ഞാതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതുകൊണ്ട ചന്ദ്രമസ്സിന്റെ സ്ഥിതി വിജ്ഞേയയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — മേൽപ്രകാരം ഭൂമിയുടെ ലഗ്നത്തെ നിശ്ചയിച്ചാൽ പിന്നെ വേണ്ടത ജനിച്ചനക്ഷത്രത്തിന്റെ ഗ്രഹണമാകുന്നു. അപകൎഷാദി വിധാനംകൊണ്ട അത സാധിക്കാം. ജന്മനക്ഷത്രത്തിന്റെ അറിവുണ്ടായാൽ അതുകൊണ്ട ചന്ദ്രസ്ഥിതിയെയും അറിഞ്ഞുകൊൾക.

൬൩. ചന്ദ്രാശ്രിതവെശ്മനി ലഗ്നാദ്ഭവാതയൊൎച്ചയൊഷ്ടമയൊൎവ്വാപാപാഃ । സ്ഥിതായചാസ്മിൻ സമയെ മൂൎത്തിസ്യാത്തപാസിനാം ശൊണരൂപ്പൂൎവ്വകാണനാം ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ചന്ദ്രാശ്രിതമായിരിക്കുന്ന വെശ്മത്തിങ്ക

സാരം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നൊ ചന്ദ്രങ്കൽനിന്നൊ വ്യാഴം ആറാമെടത്തൊ മൂന്നാമെടത്തൊ നില്ക്കും കാലത്തിങ്കൽ മെൽപറഞ്ഞ ഭൂമിയിൽ ഇരിക്കുന്നവൎക്ക കലഹമുണ്ടാകും എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ രാജൊപദ്രവമുണ്ടാകും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ശത്രുക്കളാൽ കൊല്ലും-

൧൮. ആധിപത്യം ഭവെൽ കിമെനവെതി യദി പൃച്ശതി । പ്രഭൂണാം കലജഃ ശ്ചിത്തം വക്തും ലക്ഷ്യകഥ്യതെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— പ്രഭുക്കളുടെ കലജനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ എനിക്ക ആധിപത്യം ഭവിക്കുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നു പൃഛ്ശിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവനൊടു വചിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ലക്ഷ്യം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— പ്രഭുത്വമുള്ളവരുടെ വംശത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനായ ഒരുത്തൻ എനിക്ക മൂപ്പുകിട്ടുമൊ ഇല്ലയൊ എന്ന ചൊദിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവനൊടു പറവാനായിക്കൊണ്ടു ലക്ഷണത്തെ പറയുന്നു-

൧൯. തത്ര പ്രശ്നജന്മകാലീനവിഹഗാഃ ഖെ ച സുസ്ഫുടാഃ । ഗണനീയാ വിശെഷെണ ജ്ഞാതവ്യാ രാശ്യൃക്ഷമാശ്രിതാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— അവിടെമുമ്പിൽ ജന്മകാലീനവിഹഗന്മാർ സ്ഫുടന്മാരാക്കി ഗണനീയന്മാരാകുന്നു- തദാശ്രിതകളായിരിക്കുന്ന താരകളെ വിശെഷിച്ചും ജ്ഞെയകളാകുന്നു-

സാരം—— അവിടെ മുമ്പിൽ ജനന കാലത്തിങ്കലെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളെ സൂക്ഷ്മങ്ങളാക്കി ഗണിച്ചുണ്ടാക്കെണം- ഗ്രഹങ്ങൾ എതെതു നക്ഷത്രങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്നുവൊ അതുകളെ വിശെഷിച്ചും അറിയെണം

൨൰ സൂൎയ്യെന്ദുപാരവിലഗ്നകൎമ്മപതയസ്യെ യെഷ്ടളെഷ്ടു സ്ഥിതാ നൃപാലാംശകപാസ്തുമാംശഭവഗാലഗ്നത്രികൊണെ ഥാവാ । വീൎയ്യാഢ്യാഃ ഖലു സ്വസ്വസചകകലജ്യൈഷ്ഠ്യം ലഭെതൊ ചിരത്തൊശൊജ്ഞത്രരത്രചെച്ച്യയമൂതിലപിദൃഷ്ട്യാഃ ശനൈജ്യൈക്ഷ്യദാഃ ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആ സൂൎയ്യെന്ദുപാര വിലഗ്നകൎമ്മ പതികൾ യാതൊരുഭങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായി ഭവിച്ചുവൊ അതുകളിലെ ആത്മ്യാംശപന്മാർ വീൎയ്യാഢ്യന്മാരായിതംശഭവഗന്മാരായിട്ടൊ അല്ലാ എങ്കിൽ ലഗ്നത്രികൊണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതന്മാരായിട്ടൊ യാവനെ ദൎശിതന്നു ഭവിക്കുന്നുവൊ അവൻ ഉടനെസ്വകകുലജ്യൈഷ്ഠ്യത്തെ ലഭിക്കും- ആ അംശെശന്മാർ വ്യയമൂതിപി

ന്വ •

അന്വയാൎത്ഥം — അനന്തരം കാലചക്രസ്ഥങ്ങളായിരിക്കുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും യോഗിനിയെക്കൊണ്ടും ആ പ്രകാരം മൃത്യുവിനെക്കൊണ്ടും സംപ്രദായാന്തരോക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണങ്ങൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — ഇനി കാലചക്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും, യോഗിനിയെക്കൊണ്ടും മൃത്യുവിനെക്കൊണ്ടും ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ പറയപ്പെട്ടതുകളായ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു.

വൃ. ചതുരസ്രത്രികം കുൎയ്യാദന്തൎമ്മദ്ധ്യേ ബഹിഃക്രമാൽ। ഖണ്ഡാംശ്ച ചതുരസ്സൃഷ്ടികോണേഷ്വംശ്ചക്രസിദ്ധയെ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ചക്രസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു അന്തൎഭാഗത്തിങ്കലും മദ്ധ്യത്തിങ്കലും ബഹിൎഭാഗത്തിങ്കലും ക്രമേണ ചതുരശ്രത്രയത്തെ ഉണ്ടാക്കേണം. ദിക്കോണഗങ്ങളായിരിക്കുന്ന നാലു ഖണ്ഡങ്ങളെയും ഉണ്ടാക്കേണം.

സാരം — മെൽ പറഞ്ഞ ചക്രത്തെ ഉണ്ടാക്കുവാനായിക്കൊണ്ടു ഉള്ളിലും മദ്ധ്യത്തിലും പുറമെയുമായി മൂന്നു ചതുരശ്രങ്ങളെ വരക്കേണം. നാലുദിക്കുകളിലും നാലുമൂലകളിലും ഒരെ ഖണ്ഡരെഖയെയുമുണ്ടാക്കേണം.

വൃ. ഖണ്ഡാനാം പ്രത്യേകം ചതുരശ്രസമാഗമെഷു മദ്ധ്യേ ച। അഭിജിദ്യുക്താസ്താരാസ്ഥാപ്യാസ്സപ്തസപ്ത ഗണനായ ॥

അന്വയാൎത്ഥം — ഖണ്ഡങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകം ഉള്ള ചതുരശ്രസമാഗമങ്ങളിലും മദ്ധ്യത്തിങ്കലും അഭിജിദ്യുക്തകളായിരിക്കുന്ന താരകൾ ഏഴേഴാക്കി ഗണനത്തിനായിക്കൊണ്ടു സ്ഥാപ്യകളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — മെൽ പറഞ്ഞ ചക്രത്തിന്റെ ഖണ്ഡങ്ങളുടെ ചതുരശ്രസംയോഗസ്ഥാനങ്ങളിലും നടുവിലും കൂടി അഭിജിത്തിനൊടുകൂടിയ അശ്വിന്യാദി നക്ഷത്രങ്ങളെ ഏഴേഴാക്കി കല്പിച്ചുകൊൾക.

വൃ. ഖണ്ഡാഗ്രാന്മദ്ധ്യം നിൎഗ്ഗത്യ രഞാന്തികസ്ഥഖണ്ഡാന്തി ഏവം പുനഃ പ്രവെശാന്നിൎഗ്ഗമനം പ്രോക്തവച്ചഗണനമിഹ।

അന്വയാൎത്ഥം — ഖണ്ഡാഗ്രത്തിങ്കൽനിന്നു മദ്ധ്യത്തോളം പ്രവെശിക്കേണം. അന്തികസ്ഥഖണ്ഡത്തൂടെ നിൎഗ്ഗമിച്ചിട്ടു പിന്നെയും പ്രവെശിക്കേണം. ഇങ്ങിനെ പിന്നെയും പിന്നെയും ഉള്ള പ്രവെശനവും നിൎഗ്ഗമനവും കാൎയ്യമാകുന്നു. പ്രോക്തവത്താകുംവണ്ണം തന്നെ ഇവിടെ ഗണനം കാൎയ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

അന്വയാർത്ഥം —— അവിടെ മൃത്യുവപുസ്സുകൾക്കു ഐകഭ്യം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ താപജ്വരാദികൾ ഭവിക്കും. മൃത്യുവിന്റെയും ജീവന്റെയും ഏകഭവസതി മൂർദ്ധാലസ്യകൃത്തായി ഭവിക്കും. പ്രാഗാദ്യശ്രിത പൂർവ്വകമായിരിക്കുന്ന ഗണനത്തിങ്കൽ ഇളികാക്കു ദാത്തജനനാഡ്യുക്കൾക്കു പൂർവ്വാപരത്തിങ്കൽനിന്നു അന്ത്യത്തിങ്കലുള്ള ഐകഭ്യവും മൃതിയെ ഉണ്ടാക്കും.

സാരം —— മൽപ്രകാരമുള്ള ഗണനത്തിങ്കൽ മൃത്യുദൈഹ്യം ഒരു ഭത്തിന്മേൽ വന്നാൽ രോഗത്തിന്റെ വർദ്ധനവും ദീർഘതയും ഫലമാകുന്നു. മൃത്യുവും പ്രാണനും കൂടി ഒരു ഭത്തിന്മേലായിൽ മോഹവും ആലസ്യവും ഫലമാകുന്നു. പിന്നെ കിഴക്കെ ഭത്തിന്റെ തലക്കൽനിന്നു തുടങ്ങി പലതുടെ കാൎത്തികതുടങ്ങി ഇളികനും ആദിത്യനും നില്ക്കുന്ന നാളെ ഉം രോഗിയുടെ ജന്മനക്ഷത്രത്തോളവും എണ്ണിയാൽ മൂന്നും കൂടി ഒരു ഭത്തിന്മേൽ വരികിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണം ഫലമാകുന്നു. കിഴക്കെ ഭത്തിന്മേല്ലാം പടിഞ്ഞാറെ ഭത്തിന്മേലുമായിൽ ദോഷമില്ല.

വൃത്തം. യോഗിന്യക്കശതൈഖ്യവൃക്ഷദ്ധ്യയുക്കെ കത്രഗതൈത്ര്യം പ്രഷ്ടുർമ്മൃത്യുരിഹൈകഭ്യ ഗമിദംസംബന്ധിമൃതപ്രദം പ്രാഗ്ഭദ്ധ്യാഗ്രകൃശാന്തഭാദികമധസ്സംഗണ്യന്താംകക്ഷിണം ചക്രേസ്മിൻഖലുയോഗിനിചചരതിപ്രോക്തക്രമാൽപ്രത്യഹം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— യോഗിനിയും അക്കശതൈഖ്യവും ൦ ക്ഷ ദ്ധ്യവുമാകുന്ന ത്രം ഏകത്രഗമാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മൃത്യു ഭവിക്കും. ഇവിടെ ഏകഭഗമായിരിക്കുന്നഇത സംബന്ധി മൃത്യുപ്രദമായി ഭവിക്കും. പ്രാഗ്ഭദ്ധ്യാഗ്രകൃശാന്തഭാദികമാകും വണ്ണം കീഴ്പ്പോട്ട ദക്ഷിണമാകുംവണ്ണം സംഗണനം ചെയ്യപ്പെടേണം. ഈ ചക്രത്തിങ്കൽതന്നെ പ്രോക്തക്രമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട യോഗിനിയും ചരിക്കുന്നു.

സാരം —— യോഗിനിയുടെ നാളും ആദിത്യന്റെ നാളും വൃഷകന്റെനാളും ഒരെടത്തുവരികിൽ വൃഷകന്നു മരണം ഫലം. ഒരു ഭത്തിന്മേൽ വരികിൽ വൃഷകസംബന്ധികൾ മരിക്കും. കിഴക്കെ ഭത്തിന്റെ അഗ്രത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി കാൎത്തികആദിയായിട്ട കീഴ്പ്പോട്ട എണ്ണികൊൾക. കാലചക്രത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇനി പറവാൻപോകുന്ന പ്രകാരം യോഗിനിയും സഞ്ചരിക്കുന്നു.

വൃത്തം. അർക്കാരാൎക്കിവ്യധാച്ചന്ദ്രദശരിക്കപ്രാപ്യാദിമിക്കൂദിതു

ത്തെക്കപൊകുന്നവൊ അതിന്മെൽകൂടെതന്നെ നടുവിലെക്ക വന്നിട്ട അനന്തരം ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ രണ്ടു രന്ധ്രങ്ങളെ ഉപെക്ഷിച്ചു മറ്റെറതിന്മെൽ കൂടെ മെൽപൊട്ടുപൊകുന്നു- ഇങ്ങിനെഎല്ലായാമങ്ങളിലും പിന്നെയുംസഞ്ചരിക്കുന്നു- ഗ്രഹത്തിങ്കലാകിൽ അരെഅരക്കാലിട്ടുനാഴികകൊണ്ടു പുറത്തുള്ള മെൽപുരയുടെ ഇറയിൽനിന്നു തുടങ്ങി മൊന്തായംവരെയും പിന്നെ അവിടെനിന്ന അകത്തുള്ള മെൽപ്പുരയുടെ ഇറവരെയും പിന്നനടുമിററത്തിന്റെ പകുതിവരെയും വന്ന മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം പുറത്തെക്ക പൊകയും ചെയ്യും- ഞായറാഴ്ച കിഴക്കെദയം മുതലായി മെൽപറഞ്ഞവരാകയും ഗ്രഹത്തിങ്കലുമുണ്ടെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വെണം-

൯൦. അഹ്നൊയാനവിനാഡികാമുഖരയാമതപംശകാഭ്യാം ഹരെദ്ദ്യാമാഃ പ്രഷ്ടുഗ്രഹെബഹിർവൃതിമുഖസ്ഥാനം ചയാതംഫലം । യൊഗിന്യതവദെവമൃത്യുചരണം ചക്രെസ്ഥിവാരക്രമാന്നിത്യം വായുദിശാദിചാസ്യ ഗമനംപ്രൊക്തംമതൽപദ്യതഃ ॥

അന്വയാത്ഥം—— അഹസ്സിന്റെ യാനവിനാഡികകളെ മുഖരയാമത്ഥപംശകങ്ങൾകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം- യാതമായിരിക്കുന്ന ഫലം- യാമങ്ങളും പ്രഷ്ടൃഗ്രഹത്തിങ്കലെ ബഹിർവൃതിമുഖസ്ഥാനവുമായി ഭവിക്കും- യൊഗിന്യകത്തൊട്ടതന്നെ മൃത്യുചരണം വാരക്രമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ചക്രത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു- എല്ലാദിവസങ്ങളിലും വായുദിഗാദിയായിട്ട ഇവന്റെ ഗമനം മതൽപദ്യംകൊണ്ടു പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെക്ക ചെന്ന പകൽനാഴികയെ വിനാഴികയാക്കി ഇരുനൂററിരുപത്തഞ്ചുകൊണ്ടും മുപ്പത്തെഴരകൊണ്ടും ഹരിക്കെണം- അപ്പൊൾ കിട്ടുന്നഫലം യാമങ്ങളും പൃഛക ഗ്രഹത്തിലുള്ള പുറത്തെ മെൽപുരമുതലായ സ്ഥാനങ്ങളുമാകുന്നു- ശെഷിച്ചതുകൊണ്ടു യൊഗിനീ സ്ഥിതിയെ അറിഞ്ഞുകൊൾക- യൊഗിനിയുടെ പറഞ്ഞ പ്രകാരംതന്നെ മൃത്യുവും മെൽപറഞ്ഞ അഷ്ടക്രമത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട കാലചക്രത്തിങ്കൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു- എല്ലാനാളുകളിലും വായുകൊണിൽനിന്ന തന്നെതുടങ്ങി സഞ്ചരിക്കുന്നു എന്നും ഒരു മതമുണ്ടു- അതുമതൽ എന്ന ആദിയായി ഇവിടെ ഇനി പറവാൻപൊകുന്ന ശ്ലൊകംകൊണ്ടു പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു-

൯൧. മതല്പമെശാംബ്ചപവഹ്നിസൊമരക്ഷസ്സുരാധീശപരദിക്കുമൃത്യുഃ । ഉൽഗത്യനിത്യംമിവസെഷ്ടവാരംഭചക്രെഗൊക്കൊമയ

അന്വയാർത്ഥം—— ദംഷ്ട്രായുഗളയും കരയായി അഞ്ജനനിഭയായി സംരക്തവൃത്താക്ഷിണിയായി നാദാപൂരിതദിങ്മുഖയായി വധരുചിയായി സിന്ദൂരരക്താംബരയായി മേദോമാംസവപാവിഭൂഷിതതനുവായി ഭോഗീശഭോഗാംഗദയായി ഖേടധരയായി ഏറ്റവും മത്തയായിരിക്കുന്ന യോഗിനി നിഖിലന്മാരായിരിക്കുന്ന ജന്തുക്കളെ നിഹനിക്കുന്നു.

സാരം—— യോഗിനി രണ്ടു ദംഷ്ട്രകൾകൊണ്ടു ഭയത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവളായിയും അഞ്ജനംപോലെ കറുത്തവളായിയും ചുകന്ന വട്ടത്തിലുള്ള കണ്ണുകളോടു കൂടിയവളായിയും എട്ടു ദിക്കുകളുടെയും മുഖങ്ങൾ ശബ്ദംകൊണ്ടു നിറയുമാറു അലറുന്നവളായിയും ജന്തുഹിംസയിങ്കൽ രുചിയോടു കൂടിയവളായിയും സന്ധ്യാകാലത്തിങ്കലെ മേഘംപോലെ ചുകന്ന നിറമായ വസ്ത്രത്തോടു കൂടിയവളായിയും മേദോമാംസ വപകൾകൊണ്ടു അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട ശരീരത്തോടു കൂടിയവളായിയും മഹാസർപ്പ ശരീരങ്ങൾകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട വളകളോടു കൂടിയവളായിയും ഖേടമെന്ന ആയുധത്തെ ധരിച്ചവളായിയും മദ്യപാനം ഹേതുവായിട്ടു അതിമത്തയായിയും എല്ലാശരീരികളെയും ഹിംസിക്കുന്നവളായിയുമിരിക്കുന്നവളാകുന്നു.

൯൪. സ്വാധിഷ്ഠിതരാശേസ്സാപാദേനാക്രമ്യതുര്യ്യഭംസുദൃഢം।
പ്രഹരത്യപി ഖഡ്ഗേനമൃന്നംഹന്ത്യത്രതത്രഗാംസ്തയാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അവൾ സ്വാധിഷ്ഠിതരാശിയുടെ തുര്യ്യഭത്തെ പാദംകൊണ്ടു സുദൃഢമാകുംവണ്ണം ആക്രമിച്ചിട്ടു ഖഡ്ഗംകൊണ്ടു മൃന്നത്തെ പ്രഹരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തത്രഗന്മാരായിരിക്കുന്നവന്മാരാകട്ടെ അവളാൽ ഹനിക്കപ്പെടും.

സാരം—— യോഗിനി നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ നാലാംരാശിയും ഏഴാംരാശിയും ആരൂഢമാകിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണം ഫലമാകുന്നു.

൯൫. സൂര്യ്യാദ്യഹേഷു യോഗിന്യാഃ പക്ഷഭേദോ നചോൽഗമേ।
തച്ചാരേപ്യന്തരസ്യൈക്ഷ്യ ശ്ലോകപാദൈരുദാഹൃതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സൂര്യ്യാദ്യഹങ്ങളിൽ യോഗിനിയുടെ ഉൽഗമത്തിങ്കൽ പക്ഷഭേദം ഭവിക്കുന്നില്ല. തച്ചാരത്തിങ്കലാകട്ടെ ഭവിക്കുന്നു. ഈ ശ്ലോകപാദങ്ങൾകൊണ്ടു അനന്തരം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— എല്ലാ ആഴ്ചകളിലും യോഗിനിയുടെ ഉദയം മേൽപ്രകാരം തന്നെ. അതിങ്കൽ പക്ഷഭേദമില്ല. സഞ്ചാരത്തിങ്കൽ

കളിൽ ക്രമെണ യാമത്തിങ്കൽ യാമത്തിങ്കൽ ഉള്ള സഞ്ചാരത്തെ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക. മററുള്ള പാഠങ്ങളുടെ അൎത്ഥഗ്രഹണത്തിങ്കലും ഈ രീതിയെ അനുസരിച്ചു കൊൾക.

൯൯. സൂൎയ്യാദ്യഹെഷുയസ്യാംദിശ്യുദയൊതതഃപരാദിശഃ।യാ
മക്രമെണഗതാഽന്ത്യയാമെയാത്യഷ്ടമീംദിശം ॥

അനപയാൎത്ഥം—— സൂൎയ്യാദ്യഹങ്ങളിൽ യാതൊരു ദിക്കിങ്കൽ ഉദയം ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽ നിന്ന അന്യകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളെ യാമക്രമം കൊണ്ടു ഗമിച്ചിട്ട അന്ത്യമായിരിക്കുന്ന യാമത്തിങ്കൽ അഷ്ടമിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിനെ യാനം ചെയ്യുന്നു.

സാരം—— ഞായറാഴ്ച മുതലായ ദിവസങ്ങളിൽ യാതൊരു ദിക്കിൽ ഉദിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽനിന്ന അന്യകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളിൽ ഓരൊയാമംകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചിട്ട ഒടുക്കത്തെ യാമത്തിങ്കൽ യൊഗിനി ഉദിച്ചെടത്തു തന്നെ വന്നു ചെരുന്നു.

(വാ) അഥമൃത്യുയൊഗിന്യൊഃസ്ഫുടാനയനമുച്യതെ ॥

ഇനി മൃത്യുയൊഗിനികളുടെ സ്ഫുടങ്ങളെ വരുത്തുവാനുള്ളരീതിയെ പറയുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം.

൧൦൦. ചൊളെനെഷ്ടഘടീന്നിഹത്യവിഭജെദഹഃപ്രമിത്യാഫ
ലംരാശിശ്ശിഷ്ടതൊനയെല്ലവകലാസ്സംശൊദ്ധ്യഭാന്മണ്ഡലംശി
ഷ്ടംശൊധിതചക്രസംഖ്യമതിഹായൂൎദ്ധ്വപാത്യജെൽസ്ഥാനതഃ കെ
സൂൎയ്യാദിമതൃമാദിഷുതയൊൎയ്യത്തൽസ്ഫുടംസംഭവെൽ ॥

അനപയാൎത്ഥം—— കൊളംകൊണ്ടു ഇഷ്ടഘടിയെ നിഹനിച്ചിട്ട അഹസ്സിന്റെ പ്രമിതികൊണ്ടു വിഭജിക്കെണം. ഫലം രാശിയായി ഭവിക്കും. ശിഷ്ടത്തിങ്കൽനിന്ന ലവകലകളെ ആനയിക്കെണം. ഭത്തിങ്കൽനിന്ന മണ്ഡലത്തെ സംശൊധിച്ചിട്ട ശിഷ്ടത്തെ കെസൂൎയ്യാദി മതൃമാദികളിൽ ശൊധിത ചക്രസംഖ്യമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ അതിക്രമിച്ചിട്ട ഊൎദ്ധ്വപമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന ത്യജിക്കെണം. അപ്പൊൾ യാതൊന്നു ഭവിക്കുമൊ അത സ്ഫുടമായിട്ടു സംഭവിക്കും.

സാരം—— ഇഷ്ടനാഴികയെ വെച്ചു തൊണ്ണൂററാറുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു ദിനപ്രമാണംകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം. എന്നാൽ കിട്ടുന്ന സംഖ്യ രാശിയായിരിക്കും. അതിനെ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ വെച്ചിട്ടു മെൽപറഞ്ഞ ഹരണത്തിങ്കൽ ശിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതിനെ മുപ്പതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു ദിനപ്രമാണംകൊണ്ടു ഹനിച്ചിട്ട സംഖ്യയെ തിയ്യതിയുടെ സ്ഥാനത്തും ശെഷത്തെ അറുപതുകൊണ്ടു

ശി,തിഥി,ഇലി,ഇളവമൂന്നും കൂടിയതിന്റെ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നമണ്ഡലത്തെ ശൊധിക്കതന്നെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരുരാശിയെവെച്ച അതിങ്കൽനിന്ന രാശിയെയും തിഥിയെയും ഇലിയെയും കഴിച്ചുകൊൾക- കഴയെണ്ടത ഒരുരാശിയെക്കാൾ അധികമാകിൽ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ പതിമൂന്നവെച്ച അതിങ്കൽനിന്നു കളയെണം- സംക്രമത്തെ ചന്ദ്രവാരാദികളിലും കണ്ടുകൊൾക- മെൽപ്രകാരം വരുത്തിയരാശ്യാദിമൂന്നും കൂടിയരിനെ എല്ലാദിവസങ്ങളിലും പ്രഥമയാമത്തിങ്കൽ വായുകൊണിൽ ഉള്ള ധനുരാശിയുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽനിന്നുകളയെണം- ദ്വിതീയയാമത്തിങ്കൽ തെക്കെദിക്കിൽ ഉള്ള കർക്കടകത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കൽനിന്നുകളയെണം- ശിഷ്ടയാമങ്ങളിൽ വെണ്ടതിനെ ഇതുകൊണ്ട ഊഹിച്ചുകൊൾക- ഇങ്ങിനെ യൊഗിനിയുടെയും മൃത്യുവിന്റെയും സ്ഥാനയനം-

ഫലം- മൃത്യൊരന്തഃപ്രവെശൊ വിതരതിമരണം നിർഗ്ഗമെനൈവമൃത്യുസ്സ്യന്നിഷ്ക്രാണം പരസ്സാദ്ധ്യമിരഗുപതനം ഗൊമതിർവ്വഹ്നികൊണെ കത്രാന്ത്യാംമർത്ത്യമൃത്യുന്നിരൃതിദിശിമൃഗാസ്സ്യാംബുപെകാസരണാം ചണ്ഡാലൈതന്നികൃഷ്ടമപിജമൃതിരനിലെന്ദ്രീശദിക്ഷുക്രമെണ॥

അന്വയാർത്ഥം —— മൃത്യുവിന്റെ അന്തഃപ്രവെശം മരണത്തെവിതരണംചെയ്യുന്നു- നിർഗ്ഗമത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കുന്നില്ല തന്നിഷ്ക്രാണം കിഴക്കെദിക്കിങ്കൽഭവിക്കുമെങ്കിൽ തരുപതനം ഭവിക്കും- വഹ്നികൊണത്തിലെങ്കിൽ ഗൊമതിഭവിക്കും. കത്രാന്തിയായിരിക്കുന്നദിക്കിലെങ്കിൽ മർത്ത്യമൃത്യുഭവിക്കും- നിരൃതിദിക്കിലെങ്കിൽ മൃഗത്തിന്നമൃത്യുഭവിക്കും. അംബുദിക്കലെങ്കിൽ കാസരങ്ങൾക്കമൃത്യു ഭവിക്കും. അനിലെന്ദ്രീശദിക്കുകളിലെങ്കിൽ ക്രമെണ ചണ്ഡാലൈതന്നികൃഷ്ടമപിജമൃതിഭവിക്കും-

സാരം— മൃത്യുവിന്റെ അകത്തെക്കുള്ള യാത്രാസമയത്തിങ്കൽ ചൊദിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണംഫലമാകുന്നു. പുറത്തെക്കുപൊകുംപൊൾ ചൊദിച്ചാൽപ്രഷ്ടാവുമരിക്കയില്ല മൃത്യുവിന്റെ നിർഗ്ഗമനം കിഴക്കെക്കൂടെയാകിൽ മരംവീഴും. അഗ്നികൊണുകൂടെയാകിൽ പശുചാവും- തെക്കെദിക്കൂടെയാകിൽ മനുഷ്യൻമരിക്കും. നിരൃതികൊണുകൂടെയാകിൽ മാൻമുതലായമൃഗംചാവും. പടിഞ്ഞാറെദിക്കൂടെയാകിൽ പൊത്തുചാവും. വായുകൊണുകൂടെയാകിൽ ചണ്ഡാലമരണം സമീപത്തിങ്കലുണ്ടാകും. വടക്കെദിക്കൂടെയാകിൽ ചണ്ഡാലാധമന്റെ മരണമുണ്ടാകും- ച

സാരം——കിഴക്കെ ദിക്കൂടെ മൃത്യു അകത്തെക്കകടന്നാൽ പ്രഭുമരണമുണ്ടാകും- അഗ്നികൊണൂടെ കടന്നാൽ അഗ്നിഭയമുണ്ടാകും- തെക്കെ ദിക്കൂടെ കടന്നാൽ ഒരുത്തനു അടക്കതിന്നിട്ട മൃത്യുയുണ്ടാകും- നിരൃതികൊണൂടെ കടന്നാൽ പ്രഷ്ടാവ അടക്കതിന്ന മൂർഛിക്കും- പടിഞ്ഞാറെദിക്കൂടെ കടന്നാൽ അതിസാരം ഛർദ്ദി മുതലായ ജലവ്യാധികൾ ഉണ്ടാകും- വായുകൊണൂടെ കടന്നാൽ കളവ നിമിത്തമായി ജനവൈരാഷമുണ്ടാകും- വടക്കെദിക്കൂടെ കടന്നാൽ മുഗൊപദ്രവം നിമിത്തമായി ജനവൈരാഷമുണ്ടാകും- ഈശാനകൊണൂടെ കടന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു ബൊധക്കെടുണ്ടാകും-

ഫാര. മൃത്യോരന്തൎഗ്ഗമനെയല്ലക്ഷണമിതിസമീരിതം തസ്യ സംഭവെഈഹയദിമരണംപ്രഷ്ടുൎന്നിസ്സംശയംപ്രവദെൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം——മൃത്യുവിന്റെ അന്തൎഗ്ഗമനത്തിങ്കൽ ഇപ്രകാരം സമീരിതമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം യാതൊന്നൊ അതിന്നു ഇവിടെ സംഭവമുണ്ടായി എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ മരണത്തെ നിസ്സംശയമാകുംവണ്ണം പ്രവദിക്കെണം-

സാരം——മെൽപറഞ്ഞിട്ട ലക്ഷണം യഥാപ്രകാരം സംഭവിച്ചതായിരുന്നാൽ പ്രഷ്ടാവ മരിക്കുമെന്ന നിസ്സംശയമായി പറയാം-

(വാ) അത്രസാരസംഗ്രഹഃ-

മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അൎത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഫാര. അങ്കാരജീവബുധശുക്രശനൈശ്ചരെന്ദുവാരൊദയെ ക്ഷപാദിനംക്രമശൊഥദിശ്യഃ। ഉൽഗത്യശപ്തതിഥിമൃത്യുരിവക്രമെണ കാലൊന്ന ഥാനിനിശരാശിഷു ചത്രിവാരം॥

അന്വയാൎത്ഥം——ഇവിടെ മൃത്യുദിനത്തിങ്കൽ ദിനത്തിങ്കൽ അങ്കാരജീവബുധശുക്രശനൈശ്ചരെന്ദുവാരൊദയങ്ങൾ സപ്തകളായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ദിക്കുകളിൽനിന്ന ക്രമെണ ഉൽഗമിച്ചിട്ട അനന്തരം അഹസ്സിങ്കലും നിശയിങ്കലും രാശികളിൽ ത്രിവാരമാകുംവണ്ണം ക്രമെണ ഗമിക്കുന്നു- കാലൻ മറിച്ച ഗമിക്കുന്നു-

സാരം——എല്ലാ ദിവസങ്ങളിലും മൃത്യു ഞായറാഴ്ച, ചൊവ്വാഴ്ച, വ്യാഴാഴ്ച, ബുധനാഴ്ച, വെള്ളിയാഴ്ച, ശനിയാഴ്ച, തിങ്കളാഴ്ച ഈ ആഴ്ചക്രമത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട കിഴക്കെതുടങ്ങിയ ദിക്കുകളിൽനിന്ന സൂൎയ്യോദയകാലത്തിങ്കൽ ഉദിച്ചിട്ട പിന്നെ അസ്തമനത്തിന്നുമുമ്പെയും രാത്രിയിലുമായി മൂന്നരുതുവൎത്തനങ്ങൾ വരുമാറാ

ക്കിൽ അരയാമം മേടത്തിലും അരയാമം ഇടവത്തിലും നില്ക്കും. തെക്കെ മുതലായ ദിക്കുകളിൽ കൎക്കടകസിംഹാദി രാശികളിലെ സ്ഥിതിയും മേൽ പ്രകാരമാകുന്നു. കോണുകളിലെ മിഥുനം, കന്നി, ധനു, മീനങ്ങളിൽ ഓരൊയാമം മുഴുവൻ നില്ക്കും. ദൃഷ്ടി നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ ഏഴാം രാശിയിലാകുന്നു.

൬൭. ഇന്ദ്രാഗ്ന്യന്തകരക്ഷോപമരുത്ത്രികോണാക്കചന്ദ്രാരവി ഭാഗീശാന്ദ്യഷ്ടക്കപ്രതിപത്സംപ്രത്യതിസായോഗിനീ। യാമൈസ്സപ്തദിവസപക്ഷഷ്വഷ്ടാത്ത്യാദിയാമക്രമാദാസ്ഥായാന്തിമയാമയോദ്ദിനനിശോഃ ശാന്തദിക്സ്ഥാ ഭവേൽ॥

അന്വയാൎത്ഥം—— ആയോഗിനീ അൎക്കചന്ദ്രാരവിദഭാഗീശാൎക്കിപ്രതിദിവസങ്ങളിൽ ഇന്ദ്രാഗ്ന്യന്തകാരക്ഷോമരുത്ത്രികൊണുകളിൽ ഉദയം ചെയ്യുന്നു. ഏഴു യാമങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ ഏഴു ദിക്കുകളിൽ ഏകൈകയാമക്രമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ആസ്ഥിതി ചെയ്തിട്ടു ദിനനിശകളുടെ അന്തിമയാമങ്ങളിൽ ഈശാന ദിക്സ്ഥയായി ഭവിക്കും.

സാരം—— ഞായറ മുതലായ ആഴ്ചക്രമേണ യോഗിനി കിഴക്ക, വടക്ക, അഗ്നികോണ, നിരൃതികോണ, തെക്ക, പടിഞ്ഞാറ, വായുകോണ, ഈ ദിക്കുകളിൽ യോഗിനി ഉദിക്കുന്നു. ഓരൊ ദിക്കിൽ ഓരൊ യാമം എന്നുള്ള ക്രമംകൊണ്ടു ഏഴു ദിക്കുകളിലും ഏഴു യാമംകൊണ്ടു നിന്നിട്ടു എട്ടാം യാമത്തിങ്കൽ ഈശാനകോണിൽ ചെന്നു നില്ക്കുന്നു. ഈ യോഗിനി ചാരംയോഗിന്യത്ര ഇത്യാദി ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുൻപറയപ്പെട്ടതു തന്നെ. ഇനി തിഥിയോഗിനിയെ പറയുന്നു.

൬൮. അഷ്ടാനാന്തു തിഥീനാം ദലദ്വയേതദ്വദഷ്ടയാമേഷു। യോഗിന്യാശ്ചാരദിശോവക്ഷ്യന്തെ ശ്ലോകപാദേന॥

അന്വയാൎത്ഥം—— എട്ടു തിഥികളുടെയും ദലദ്വയത്തിങ്കൽ അഷ്ടയാമങ്ങളിൽ യോഗിനിയുടെ ചാരദിക്കുകൾ അപ്രകാരം ശ്ലോകപാദംകൊണ്ടു വചിക്കപ്പെടുവാൻ പോകുന്നു.

സാരം—— പ്രതിപദം മുതൽ അഷ്ടമിവരെ ഉള്ള പക്കങ്ങളുടെ പൂൎവ്വാൎദ്ധങ്ങളിലും അപരാൎദ്ധങ്ങളിലും ഉള്ള എട്ടായാമങ്ങളിൽ യോഗിനീ സഞ്ചാരത്തിന്റെ ദിക്കുകളെ ശ്ലോകപാദംകൊണ്ടു ഇനി പറയുന്നു.

൬൯. കംസാരിംഭ്ഗമതിദാസോമദാരാകലാവരീ। രജ്ഞാഗുണവരീസ്യെയംഭാദ്രമാസീതദാവശാ॥

൭൦. ലോകവൎത്തിചനസംഹാരീശാൎദ്ദൂലീതദ്ദാസപുത്രവാൻ।

സാരം — രണ്ടുപക്ഷങ്ങളിലും പ്രതിപദത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തു മുതലായ യാമങ്ങളിൽ യോഗിനീ സ്ഥിതിയുടെ ദിക്കുകളെ മേൽ പറഞ്ഞ ശ്ലോക പാദങ്ങളിൽ വെച്ച കംസാരിര്യോഗമതിഥാ എന്നതുകൊണ്ടു അറിയേണം. എങ്ങിനെ എന്നാൽ ഒന്നാം യാമത്തിങ്കൽ കിഴക്കു, രണ്ടാംയാമത്തിങ്കൽ വടക്കു, മൂന്നാംയാമത്തിങ്കൽ അഗ്നികോണ നാലായാമങ്കിൽ നിരൃതികോണ, അഞ്ചാം യാമത്തിങ്കൽ തെക്കു, ആറാം യാമത്തിങ്കൽ പടിഞ്ഞാറ, ഏഴാം യാമത്തിങ്കൽ വായുകോണ, എട്ടാം യാമത്തിങ്കൽ ഈശാനകോണ. ഇങ്ങിനെ അറിയേണം.

മേൽ പറഞ്ഞ ദിക്കുകളിൽ കിഴക്കെ ഒന്നാമത്തും വടക്കെ ത ഏഴാമത്തും അഗ്നികോണ രണ്ടാമത്തും നിരൃതികോണ നാലാമത്തും തെക്കു മൂന്നാമത്തും പടിഞ്ഞാറ അഞ്ചാമത്തും വായുകോണ ആറാമത്തും ഈശാനകോണ എട്ടാമത്തും ആകയാൽ അതുകളുടെ ഗ്രഹണം സംഖ്യാ ബോധകങ്ങളായ അക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിർവഹിച്ചു കൊള്ളാമെന്ന ശാസ്ത്രസംക്ഷേപലോഭ മൂലകമായി വിചാരിച്ചിട്ട മേൽ പറഞ്ഞ ദിക്ക്രമത്തെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതായ വാക്യത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ കംസാരിര്യോഗമതിഥാ എന്ന പാദത്തെ ഗ്രന്ഥകാരൻ നിവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രതിപദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിങ്കൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയുടെ ദിക്കുകൾ മേൽ പ്രകാരം തന്നെ. ഇതു കൊണ്ടു സോമതാരാകലാവതീ ഇത്യാദി പാദഗ്രഹണപൂർവ്വകമായി മറ്റുള്ള പക്ഷങ്ങളിൽ ഉള്ള യോഗിനീസ്ഥിതിയുടെ ദിക്കുകളെ ഊഹിച്ചുകൊൾക. ൧൦ം യോഗിനിതിഥിയോഗിനിയാകുന്നു.

൧൧. യോഗന്യായദിദൃഷ്ടൗലഗ്നാദ്രേഷ്കാണജന്മലഗ്നേ
വാ। മൃതിമേതുദ്ഭവശൌജീവോയോഗിന്യാമുഖഗതശ്ചാപി ॥

അനന്വയാർത്ഥം — ലഗ്നാദ്രേഷ്കാണങ്ങൾ യോഗിനിയാൽ ദൃഷ്ടങ്ങളായി എങ്കിൽ എന്നാൽ മൃതിമങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ജന്മലഗ്നങ്ങൾ യോഗിനിയാൽ ദൃഷ്ടങ്ങളായി എങ്കിൽ എന്നാലും മൃതിമങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. യോഗിനിയുടെ മുഖഗതനായിരിക്കുന്ന ജീവനും മൃതിമനായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഉദയ ലഗ്നത്തിന്നും ദ്രേഷ്കാണത്തിന്നും പ്രഷ്ടാവിന്റെ ജന്മചന്ദ്രനും ജന്മരാശിക്കും യോഗിനിയുടെ ദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ പ്രഷ്ടാവ മരിക്കും. പ്രശ്നനും യോഗിനിയും കൂടെ ഏകരാശിയിൽ നിന്നാൽ പ്രഷ്ടാവ മരിക്കും.

൧൨. പാതഃകിംനരകൈകേകിംവാസഗ്ദ്ധശരാശഃ। ക

ക്ഷയവും ദാരിദ്ര്യവും അധികമായി ഉണ്ടാകും.

൧൨൦. വിഷാദിദോഷൈരുദിതെസ്സമെതെപ്രസൂതിലഗ്നെ നിരയഃപരത്ര। ആദ്യദ്രെക്കാണെ ഉഡുപ്രഭൈവ പാതൊഷ്ടാന്വി തെന്ദ്രോഷ്ണകരെപരത്ര॥

അന്വയാൎത്ഥം — പ്രസൂതിലഗ്നം ഉദിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന വിഷാദിദൊഷങ്ങളൊട്ട സമെതമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ പരത്തിങ്കൽ നിരയംവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. ആദ്യദ്രെക്കാണത്തിങ്കലെ ഉഡുപ്രഭവൊ ദൊഷാന്വിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവിടെ നിരയംവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. ഉഷ്ണകരൻ ദൊഷാന്വിതനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ പരത്തിങ്കൽ നിരയം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം — മെൽപറഞ്ഞദൊഷങ്ങൾ പ്രസവലഗ്നത്തിന്നു സംഭവിച്ചാൽ മരിച്ചതിന്റെശെഷം നിരയാനുഭവംഫലം. ആദ്യദ്രെക്കാണത്തിങ്കലെചന്ദ്രന്നു മെൽപറഞ്ഞ ദൊഷങ്ങൾസംഭവിച്ചാൽ ഇവിടെതന്നെ നരകാനുഭവമെന്നുപറയെണം. ആദിത്യന്നുമെൽപറഞ്ഞദൊഷങ്ങൾ സംഭവിച്ചാൽ മരിച്ചതിന്റെശെഷം നരകാനുഭവമെന്നുപറയെണം.

൧൨൧. നൃണാമായുസ്സഹസ്രം കൃതയുഗസമയെതദ്ദലംതസ്യപാദം ത്രെതായാംദ്വാപരെവാകലിയുഗഉദിതസ്സ്യാൽ സഹസ്രാഷ്ടഭാഗഃ। പൂൎണ്ണാൎദ്ധാഷ്ടഭാഗാന്നിജനിജശരദാം തത്തദാഖ്യാലയാംശാദ്ധ്യാഃ ഖെടാഃപ്രദദ്യുസ്സ്വപഞ്ചമുഖചതുഷ്കത്രികൊണാഃ കൃതാദ്യാഃ॥

അന്വയാൎത്ഥം — കൃതയുഗസമയത്തിങ്കൽ നൃകളുടെആയുസ്സ സഹസ്രമാകുന്നു. ത്രെതയിങ്കൽ തദ്ദലമാകുന്നു ദ്വാപരത്തിങ്കൽ അതിന്റെഅൎദ്ധമാകുന്നു കലിയുഗത്തിങ്കൽ ആയുസ്സസഹസ്രാഷ്ടഭാഗമായിട്ട ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു. തത്തദാഖ്യാലയാംശാദ്ധ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന ഖെടന്മാർ നിജനിജശരത്തുകളുടെപൂൎണ്ണാൎദ്ധാൎദ്ധാഷ്ടഭാഗങ്ങളെപ്രദാനംചെയ്യുന്നു. അങ്ഗമുഖചതുഷ്ക്കത്രികൊണങ്ങൾ കൃതാദ്യങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം — കൃതയുഗത്തിങ്കൽ ആയിരംസംവത്സരം ആയുസ്സ. ത്രെതായുഗത്തിങ്കൽഅഞ്ഞൂറ. ദ്വാപരയുഗത്തിങ്കൽ ഇരുനൂറ്റമ്പത. കലിയുഗത്തിങ്കൽ നൂറ്റിരുപത്തഞ്ച. കൃതയുഗരാശിയിലൊ കൃതയുഗാംശകരാശിയിലൊനില്ക്കുന്നഗ്രഹം തന്റെദശാസംവത്സരങ്ങളെ മുഴുവനും കൊടുക്കും. ത്രെതായുഗരാശിയിലൊ ത്രെതായുഗാംശകരാശിയിലൊനില്ക്കുന്നഗ്രഹംതന്റെ ദശാസംവത്സരങ്ങ

ത്താദിരാശ്യംശകങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദശാപഹാരകാലങ്ങളിൽ അവരുടെ ഫലമാനവുമെന്നറിക.

൧൬. അദ്ധ്യായെഷ്വേതാസ്വഷോഡശസു പൂർണ്ണതാം പൂർവ്വഭാഗ ഏവമഭൂൽ। ശിഷ്യജനപ്രാർത്ഥനയാ രചിതസ്യ പ്രശ്നമാർഗ്ഗസ്യ॥

അന്വയാർത്ഥം— ശിഷ്യജനപ്രാർത്ഥനഹേതുവായിട്ടു രചിതമായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നമാർഗ്ഗത്തിന്റെ ഈ പൂർവ്വാർദ്ധം ഇപ്രകാരം പതിനാറ അദ്ധ്യായങ്ങൾകൊണ്ടു പൂർണ്ണമായിഭവിച്ചു.

സാരം— ശിഷ്യന്മാർ പ്രാർത്ഥിക്കനിമിത്തമായി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ പ്രശ്നമാർഗ്ഗമെന്ന ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗം ഇങ്ങിനെപതിനാറദ്ധ്യായങ്ങൾകൊണ്ടു സമാപ്തമായി.

ഇതിപ്രശ്നമാർഗ്ഗപൂർവ്വാർദ്ധ്യായാം ത്തനശിഷ്ടാദ്ധ്യായം

ഷോഡശോദ്ധ്യായഃ.

സമാപ്തം

BOSE PUBLIC LIBRARY
19644
No 101
VELOOR KOTTAYAM-686 003

No.
VELOOR, KOTTAYAM-686 003